

Rocznik Statystyczny

Województwa
Mazowieckiego

URZĄD STATYSTYCZNY
W WARSZAWIE
STATISTICAL OFFICE
IN WARSAW

Statistical Yearbook

2009

Mazowieckie
Voivodship

ZESPÓŁ REDAKCYJNY *EDITORIAL BOARD*
URZĘDU STATYSTYCZNEGO *OF STATISTICAL OFFICE*

PRZEWODNICZĄCY *PRESIDENT*
Zofia Kozłowska

REDAKTOR GŁÓWNY *EDITOR-IN-CHIEF*
Barbara Czerwińska-Jędrusiak

CZŁONKOWIE *MEMBERS*
Agnieszka Ajdyn
Anna Branicka
Konrad Cuch
Patrycja Gałązka-Seliga
Krzysztof Kowalski
Elżbieta Lipińska
Gabriela Nowakowska
Ewa Polanowska
Wiesława Rogalska
Grażyna Silny

SEKRETARZ *SECRETARY*
Małgorzata Bieńkowska

Redakcja, tłumaczenie i skład komputerowy — *Editing, translation and setting*
Wydział Analiz, Rozpowszechniania i Promocji *— Analysis, Dissemination and Promotion Division*
Urzędu Statystycznego *of Statistical Office*

Projekt okładki *Cover design*
Lidia Motrenko-Makuch

Przy publikowaniu danych Urzędu Statystycznego *When publishing Statistical Office data*
prosimy o podanie źródła *please indicate source*

ISSN 1509-9652

Publikacja dostępna na płycie CD *Publication available on CD-ROM*

Szanowni Państwo,

Urząd Statystyczny w Warszawie przekazuje Państwu kolejne — dziesiąte wydanie „Rocznika Statystycznego Województwa Mazowieckiego” w polsko-angielskiej wersji językowej. Publikacja zawiera bogaty zestaw informacji charakteryzujących poziom życia społeczeństwa i stan gospodarki województwa.

Opracowanie rozpoczynają trzy tablice przeglądowe zawierające ważniejsze dane o województwie w latach 2000—2008 oraz wybrane dane o województwie na tle kraju, jak również o podregionach województwa w 2008 r.

Szczegółowe dane statystyczne zgrupowano w 23 działach tematycznych poprzedzonych uwagami ogólnymi zawierającymi wyjaśnienia dotyczące terminologii, metodologii i zakresu informacji. Zamieszczony materiał statystyczny wzbogacono ilustracją graficzną w formie wykresów i kartogramów.

Podstawowy zakres tematyczny i układ publikacji, znany Państwu z poprzednich edycji, został zachowany. Niniejsza edycja Rocznika jest ostatnią, w której dane według rodzajów działalności przedstawiono w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności — PKD 2004, obowiązującej od 2009 r. równolegle z Polską Klasyfikacją Działalności — PKD 2007. W związku z powyższym w aneksie zaprezentowano wybrane dane według PKD 2007 z zakresu rynku pracy, wynagrodzeń, przemysłu i budownictwa, finansów przedsiębiorstw oraz inwestycji.

Przy opracowywaniu poszczególnych działów korzystano z wyników badań statystycznych statystyki publicznej, jak również ze źródeł pozastatystycznych.

Czytelnikom zainteresowanym danymi o podstawowych jednostkach podziału terytorialnego województwa polecamy, wydaną równocześnie, publikację pt. „Województwo Mazowieckie 2009 — Podregiony, Powiaty, Gminy”. Opracowanie to stanowi niejako uzupełnienie niniejszego Rocznika.

Rocznik, poza wydaniem książkowym, dostępny jest na stronie internetowej Urzędu <http://www.stat.gov.pl/warsz/> oraz na płycie CD.

Oddając do rąk Państwa „Rocznik Statystyczny Województwa Mazowieckiego” dziękuję wszystkim osobom i instytucjom za przekazane informacje, które przyczyniają się do wzbogacania jego treści.

Dyrektor

Urzędu Statystycznego w Warszawie

Zofia Kozłowska

Warszawa, grudzień 2009 r.

Dear Readers,

The Statistical Office in Warsaw is pleased to present subsequent — the tenth bilingual edition of the “Statistical Yearbook of Mazowieckie Voivodship”. The Yearbook includes information characterizing living conditions of society and the state of the economy of the voivodship.

Three review tables containing major data on voivodship in years 2000—2008 and selected data on voivodship compared with the rest of the country as well as its subregions in 2008 are presented at the beginning of the publication.

Detailed statistical data on voivodship have been grouped in 23 chapters, preceded by general notes explaining terminology, methodology and scope of information used in the publication. Presented statistical information has been enriched with maps and charts.

The basic thematic scope and arrangement of the Yearbook known from previous editions have been preserved. This issue of the Yearbook is the last in which data by type of activity is presented according to the Polish Classification of Activities — PKD 2004, which is applicable since 2009, in parallel with the Polish Classification of Activities — PKD 2007. Accordingly, annex presents selected data by PKD 2007 from labour market, wages and salaries, industry and construction, finances of enterprises as well as investments.

For readers who are interested in data for the basic units of territorial division we recommend simultaneously published “Mazowieckie Voivodship 2009 — Subregions, Powiats, Gminas”, which can be treated as a complementary source of information.

This Yearbook, apart from edition, is also available on the website of the Office <http://www.stat.gov.pl/warsz/> and on CD-ROM.

Presenting the “Statistical Yearbook of Mazowieckie Voivodship” I would sincerely like to thank all persons and institutions for their assistance in providing data, which have contributed to enriching the contents of this publication.

*Director
of the Statistical Office in Warsaw*

Zofia Kozłowska

Warsaw, December 2009

SPIS RZECZY

Przedmowa
Spis tablic
Spis wykresów
Objaśnienia znaków umownych
Skróty
Uwagi ogólne

TABLICE PRZEGLĄDOWE

I. Województwo na tle kraju w 2008 r.
II. Ważniejsze dane o województwie (2000–2008)
III. Wybrane dane o podregionach województwa (NTS 3) w 2008 r.

DZIAŁY

I. Geografia
II. Stan i ochrona środowiska
III. Podział administracyjny i samorząd terytorialny
IV. Bezpieczeństwo publiczne. Wymiar sprawiedliwości
V. Ludność. Wyznania religijne
VI. Rynek pracy
VII. Wynagrodzenia. Świadczenia z ubezpieczeń społecznych
VIII. Budżety gospodarstw domowych
IX. Infrastruktura komunalna. Mieszkania
X. Edukacja i wychowanie
XI. Ochrona zdrowia i opieka społeczna
XII. Kultura. Turystyka. Sport
XIII. Nauka i technika. Społeczeństwo informacyjne
XIV. Ceny
XV. Rolnictwo i leśnictwo
XVI. Przemysł i budownictwo
XVII. Transport i łączność
XVIII. Handel i gastronomia
XIX. Finanse przedsiębiorstw
XX. Finanse publiczne
XXI. Inwestycje. Środki trwałe
XXII. Rachunki regionalne
XXIII. Prywatyzacja. Podmioty gospodarki narodowej
Aneks. Wybrane dane według PKD 2007

CONTENTS

	Str. Page
<i>Preface</i>	3— 4
<i>List of tables</i>	6— 17
<i>List of graphs</i>	17
<i>Symbols</i>	18
<i>Abbreviations</i>	18— 19
<i>General notes</i>	20— 25

REVIEW TABLES

<i>Voivodship on the background of the country in 2008</i>	26— 31
<i>Major data on the voivodship (2000–2008)</i>	32— 49
<i>Selected data by voivodship subregions (NTS 3) in 2008</i>	50— 58

CHAPTERS

<i>Geography</i>	59— 61
<i>Environmental protection</i>	62— 82
<i>Administrative division and territorial self-government</i>	83— 87
<i>Public safety. Justice</i>	88— 92
<i>Population. Religious denominations</i>	93—114
<i>Labour market</i>	115—147
<i>Wages and salaries. Social security benefits</i>	148—158
<i>Household budgets</i>	159—164
<i>Municipal infrastructure. Dwellings</i>	165—176
<i>Education</i>	177—202
<i>Health care and social welfare</i>	203—214
<i>Culture. Tourism. Sport</i>	215—224
<i>Science and technology. Information society</i>	225—238
<i>Prices</i>	239—242
<i>Agriculture and forestry</i>	243—271
<i>Industry and construction</i>	272—287
<i>Transport and communications</i>	288—293
<i>Trade and catering</i>	294—299
<i>Finances of enterprises</i>	300—312
<i>Public finance</i>	313—323
<i>Investments. Fixed assets</i>	324—335
<i>Regional accounts</i>	336—339
<i>Privatization. Entities of the national economy</i>	340—348
<i>Annex. Selected data by PKD 2007</i>	349—361

SPIS TABLIC

LIST OF TABLES

	Tabl. Table	Str. Page
DZIAŁ I. GEOGRAFIA		
<i>CHAPTER I. GEOGRAPHY</i>		
Położenie geograficzne województwa	1	59
<i>Geographic location of the voivodship.....</i>		
Powierzchnia i granice w 2008 r.	2	59
<i>Area and borders in 2008.....</i>		
Układ pionowy powierzchni	3	60
<i>Elevations.....</i>		
Większe rzeki	4	60
<i>Principal rivers.....</i>		
Większe jeziora	5	61
<i>Principal lakes.....</i>		
Dane stacji meteorologicznej Warszawa (2000, 2005, 2007, 2008)	6	61
<i>Data of meteorological station Warszawa (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>		
DZIAŁ II. STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA		
<i>CHAPTER II. ENVIRONMENTAL PROTECTION</i>		
Uwagi ogólne	x	62
<i>General notes.....</i>		
Stan geodezyjny i kierunki wykorzystania powierzchni województwa (2008, 2009)	1 (7)	68
<i>Geodesic status and use of voivodship land (2008, 2009) ..</i>		
Grunty rolne wyłączone na cele nierolnicze i leśne na cele nieleśne (2000, 2005, 2007, 2008)	2 (8)	69
<i>Agricultural land designated for non-agricultural purposes and forest land designated for non-forest purposes (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>		
Grunty zdewastowane i zdegradowane wymagające rekultywacji i zagospodarowania oraz grunty zrekultywowane i zagospodarowane (2000, 2005, 2007, 2008)	3 (9)	69
<i>Devastated and degraded land requiring reclamation and management as well as reclaimed and managed land (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>		
Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności (2000, 2005, 2007, 2008)	4 (10)	70
<i>Water withdrawal for needs of the national economy and population (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>		
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności (2000, 2005, 2007, 2008)	5 (11)	70
<i>Water consumption for needs of the national economy and population (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>		
Powierzchnia i pobór wody do nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania stawów rybnych (2000, 2005, 2007, 2008)	6 (12)	71
<i>Area and water withdrawal for irrigation in agriculture and forestry as well as water for filling up fish ponds (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>		
Jakość wody z wodociągów dostarczanej ludności do spożycia w 2008 r.	7 (13)	71
<i>Quality of water supplied to the population for consumption from waterworks in 2008.....</i>		
Wyniki monitoringu diagnostycznego jakości rzek (2005, 2006, 2007)	8 (14)	72
<i>The results of diagnostic monitoring of rivers quality (2005, 2006, 2007).....</i>		
Ścieki przemysłowe i komunalne odprowadzane do wód lub do ziemi (2000, 2005, 2007, 2008)	9 (15)	73
<i>Industrial and municipal waste water discharged into waters or into the ground (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>		
Jednostki odprowadzające ścieki według miejsca odprowadzania oraz wyposażenia w oczyszczalnie ścieków (2000, 2005, 2007, 2008)	10 (16)	73
<i>Entities discharging waste water by place of discharge and waste water treatment plants possessed (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>		
Oczyszczalnie ścieków (2000, 2005, 2007, 2008)	11 (17)	74
<i>Waste water treatment plants (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>		
Emisja i redukcja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza (2000, 2005, 2007, 2008)	12 (18)	74
<i>Emission and reduction of industrial air pollutants (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>		
Urządzenia do redukcji zanieczyszczeń powietrza w zakładach szczególnie uciążliwych (2000, 2005, 2007, 2008)	13 (19)	75
<i>Air pollution reduction systems in plants especially noxious (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>		
Odpady wytworzone i nagromadzone oraz tereny ich składowania (2000, 2005, 2007, 2008)	14 (20)	76
<i>Generated and accumulated waste and their storage yards areas (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>		
Odpady według rodzajów w 2008 r.	15 (21)	77
<i>Waste by type in 2008.....</i>		
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona (2000, 2005, 2007, 2008)	16 (22)	77
<i>Legally protected areas possessing unique environmental value (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>		
Kampinoski Park Narodowy (2000, 2005, 2007, 2008)	17 (23)	78
<i>Kampinoski National Park (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>		
Rezerваты przyrody (2000, 2005, 2007, 2008)	18 (24)	78
<i>Nature reserves (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>		
Parki krajobrazowe (2000, 2005, 2007, 2008)	19 (25)	79
<i>Landscape parks (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>		
Pomniki przyrody (2000, 2005, 2007, 2008)	20 (26)	79
<i>Monuments of nature (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>		
Wpływy z opłat i kar na celowe fundusze ekologiczne (2000, 2005, 2007, 2008)	21 (27)	80
<i>Receipts from fees and fines to the ecological funds (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>		

	Tabl. Table	Str. Page
Kierunki finansowania Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (2005, 2007, 2008)	<i>Directions of financing of the Voivodship Environmental Protection and Water Management Funds (2005, 2007, 2008)</i>	22 (28) 80
Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej (ceny bieżące) [2000, 2005, 2007, 2008]	<i>Outlays on fixed assets in environmental protection and water management (current prices) [2000, 2005, 2007, 2008].....</i>	23 (29) 81
Efekty rzeczowe uzyskane w wyniku przekazania do użytku inwestycji ochrony środowiska i gospodarki wodnej (2000, 2005, 2007, 2008)	<i>Tangible effects of investments in environmental protection and water management (2000, 2005, 2007, 2008)....</i>	24 (30) 82
DZIAŁ III. PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY I SAMORZĄD TERYTORIALNY	CHAPTER III. ADMINISTRATIVE DIVISION AND TERRITORIAL SELF-GOVERNMENT	
Uwagi ogólne	<i>General notes.....</i>	x 83
Jednostki administracyjne województwa (2000, 2005, 2007, 2008)	<i>Administrative units of voivodship (2000, 2005, 2007, 2008)</i>	1 (31) 85
Gminy w 2008 r.	<i>Gminas in 2008.....</i>	2 (32) 85
Powiaty i miasta na prawach powiatu w 2008 r.	<i>Powiats and cities with powiats status in 2008.....</i>	3 (33) 86
Radni organów jednostek samorządu terytorialnego w 2008 r.	<i>Councillors of organs of local self-government entities in 2008</i>	4 (34) 86
Zatrudnienie i wynagrodzenia w administracji publicznej (2005, 2007, 2008)	<i>Paid employment, wages and salaries in the public administration (2005, 2007, 2008)</i>	5 (35) 87
DZIAŁ IV. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE. WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI	CHAPTER IV. PUBLIC SAFETY. JUSTICE	
Uwagi ogólne	<i>General notes.....</i>	x 88
Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych (2000, 2005, 2007, 2008)	<i>Ascertained crimes in completed preparatory proceedings (2000, 2005, 2007, 2008)</i>	1 (36) 89
Wskaźniki wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych (2000, 2005, 2007, 2008)	<i>Rates of detectability of delinquents in ascertained crimes (2000, 2005, 2007, 2008)</i>	2 (37) 91
Dorośli skazani prawomocnie przez sądy powszechne za przestępstwa ścigane z oskarżenia publicznego (2000, 2005, 2007, 2008)	<i>Adults validly sentenced by common courts for crimes prosecuted by public accusation (2000, 2005, 2007, 2008)</i>	3 (38) 91
Zarejestrowana działalność Państwowej Straży Pożarnej (2000, 2005, 2007, 2008)	<i>Registered activity of the State Fire Department (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	4 (39) 92
DZIAŁ V. LUDNOŚĆ. WYZNANIA RELIGIJNE	CHAPTER V. POPULATION. RELIGIOUS DENOMINATIONS	
Uwagi ogólne	<i>General notes.....</i>	x 93
Ludność (2000, 2005, 2007, 2008)	<i>Population (2000, 2005, 2007, 2008)</i>	1 (40) 96
Ludność według płci i wieku (2000, 2005, 2007, 2008)	<i>Population by sex and age (2000, 2005, 2007, 2008)</i>	2 (41) 96
Ludność w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym (2000, 2005, 2007, 2008)	<i>Working and non-working age population (2000, 2005, 2007, 2008)</i>	3 (42) 97
Prognoza ludności w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym do 2035 r. (2010, 2015, 2020, 2025, 2030, 2035)	<i>Working and non-working age population projection until 2035 (2010, 2015, 2020, 2025, 2030, 2035).....</i>	4 (43) 98
Miasta i ludność w miastach (2000, 2005, 2007, 2008)	<i>Towns and urban population (2000, 2005, 2007, 2008)</i>	5 (44) 99
Gminy zamieszkałe przez ludność wiejską (2000, 2005, 2007, 2008)	<i>Gminas and rural population (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	6 (45) 99
Ruch naturalny ludności (2000, 2005, 2007, 2008)	<i>Vital statistics (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	7 (46) 100
Małżeństwa zawarte i rozwiązane (2005, 2007, 2008)	<i>Marriages contracted and dissolved (2005, 2007, 2008)....</i>	8 (47) 101
Małżeństwa zawarte w 2008 r. według wieku nowożeńców	<i>Marriages contracted by age of bridegrooms and brides in 2008.....</i>	9 (48) 101
Małżeństwa zawarte w 2008 r. według poprzedniego statusu cywilnego nowożeńców	<i>Marriages contracted by previous marital status of bridegrooms and brides in 2008</i>	10 (49) 102
Małżeństwa wyznaniowe zawarte w 2008 r.	<i>Church or religious marriages in 2008.....</i>	11 (50) 103
Rozwody w 2008 r. według wieku małżonków w momencie wniesienia powództwa	<i>Divorces by age of spouses at the moment of filing petition for divorce in 2008.....</i>	12 (51) 104
Rozwody według liczby małoletnich dzieci w małżeństwie (2005, 2007, 2008)	<i>Divorces by the number of underage children in the marriage (2005, 2007, 2008).....</i>	13 (52) 105

		Tabl. Table	Str. Page
Urodzenia (2005, 2007, 2008).....	<i>Births (2005, 2007, 2008).....</i>	14 (53)	105
Urodzenia żywe według kolejności urodzenia dziecka oraz wieku matki (2005, 2007, 2008).....	<i>Live births by birth order and age of mother (2005, 2007, 2008).....</i>	15 (54)	105
Płodność kobiet i współczynniki reprodukcji ludności (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Female fertility and reproduction rates of population (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	16 (55)	106
Zgony według płci i wieku zmarłych w 2008 r.	<i>Deaths by sex and age of deceased in 2008.....</i>	17 (56)	107
Zgony według przyczyn w 2007 r.	<i>Deaths by causes in 2007.....</i>	18 (57)	108
Zgony niemowląt według płci i wieku w 2008 r.	<i>Infant deaths by sex and age in 2008.....</i>	19 (58)	109
Zgony niemowląt według wybranych przyczyn w 2007 r. ...	<i>Infant deaths by selected causes in 2007.....</i>	20 (59)	109
Zamachy samobójcze zarejestrowane przez policję (2005, 2007, 2008).....	<i>Suicides registered by police (2005, 2007, 2008).....</i>	21 (60)	110
Przeciętne dalsze trwanie życia (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Life expectancy (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	22 (61)	110
Migracje wewnętrzne i zagraniczne ludności na pobyt stały (2005, 2007, 2008).....	<i>Internal and international migration of population for permanent residence (2005, 2007, 2008).....</i>	23 (62)	111
Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały według kierunków (2005, 2007, 2008).....	<i>Internal migration of population for permanent residence by direction (2005, 2007, 2008).....</i>	24 (63)	111
Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały według płci i wieku migrantów (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Internal migration of population for permanent residence by sex and age of migrants (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	25 (64)	112
Niektóre wyznania religijne w 2008 r.	<i>Selected religious denominations in 2008.....</i>	26 (65)	113
DZIAŁ VI. RYNEK PRACY	CHAPTER VI. LABOUR MARKET		
Uwagi ogólne.....	<i>General notes.....</i>	x	115
Aktywność ekonomiczna ludności	<i>Economic activity of the population</i>		
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej (2005, 2007, 2008).....	<i>Economic activity of the population aged 15 and more (2005, 2007, 2008).....</i>	1 (66)	124
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według wieku oraz poziomu wykształcenia w IV kwartale 2008 r.	<i>Economic activity of the population aged 15 and more by age and educational level in IV quarter 2008.....</i>	2 (67)	125
Pracujący	<i>Employment</i>		
Pracujący (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Employed persons (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	3 (68)	126
Pracujący według statusu zatrudnienia (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Employed persons by employment status (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	4 (69)	127
Przeciętne zatrudnienie (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Average paid employment (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	5 (70)	128
Pełnozatrudnieni i niepełnozatrudnieni (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Full- and part-time paid employment (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	6 (71)	129
Przyjęcia do pracy (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Hires (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	7 (72)	130
Zwolnienia z pracy (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Terminations (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	8 (73)	131
Absolwenci podejmujący pierwszą pracę (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>School leavers starting work for the first time (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	9 (74)	133
Miejsca pracy wolne, nowo utworzone i zlikwidowane w 2008 r.	<i>Job vacancies, newly created and liquidated job in 2008....</i>	10 (75)	134
Bezrobotni	<i>Unemployment</i>		
Bezrobotni zarejestrowani, stopa bezrobocia oraz oferty pracy (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Registered unemployed persons, unemployment rate as well as job offers (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	11 (76)	135
Bezrobotni nowo zarejestrowani i wyrejestrowani (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Newly registered unemployed persons and persons removed from unemployment rolls (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	12 (77)	135
Bezrobotni zarejestrowani według wieku, poziomu wykształcenia, czasu pozostawania bez pracy oraz stażu pracy (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Registered unemployed persons by age, educational level, duration of unemployment and work seniority (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	13 (78)	136
Bezrobotni zarejestrowani korzystający z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu oraz oferty pracy (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Registered unemployed persons benefitting from labour market programme as well as job offers (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	14 (79)	138
Wydatki Funduszu Pracy (2005, 2007, 2008).....	<i>Expenditures of Labour Fund (2005, 2007, 2008).....</i>	15 (80)	138

	Tabl. Table	Str. Page
Warunki pracy		
Work conditions		
Poszkodowani w wypadkach przy pracy (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) [2000, 2005, 2007, 2008]	16 (81)	139
<i>Persons injured in accidents at work (excluding private farms in agriculture) [2000, 2005, 2007, 2008].....</i>		
Wypadki i przyczyny wypadków przy pracy (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) [2000, 2005, 2007, 2008].....	17 (82)	140
<i>Contact-mode of injury and causes of accidents at work (excluding private farms in agriculture) [2000, 2005, 2007, 2008].....</i>		
Poszkodowani w wypadkach przy pracy w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (2000, 2005, 2007, 2008)	18 (83)	142
<i>Persons injured in accidents at work on private farms in agriculture (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>		
Zatrudnieni w warunkach zagrożenia (2000, 2005, 2007, 2008)	19 (84)	142
<i>Persons working in hazardous conditions (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>		
Choroby zawodowe (2000, 2005, 2007, 2008)	20 (85)	144
<i>Occupational diseases (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>		
Korzystający ze świadczeń z tytułu pracy w warunkach szkodliwych dla zdrowia i uciążliwych (2000, 2005, 2007, 2008)	21 (86)	145
<i>Persons receiving benefits for work in harmful and strenuous conditions (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>		
Świadczenia z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (2000, 2005, 2007, 2008)	22 (87)	146
<i>Occupational accidents and occupational diseases benefits (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>		
Średni koszt świadczeń z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (2000, 2005, 2007, 2008)	23 (88)	147
<i>Average cost of occupational accidents and occupational diseases benefits (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>		
DZIAŁ VII. WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH		
CHAPTER VII. WAGES AND SALARIES. SOCIAL SECURITY BENEFITS		
Uwagi ogólne	x	148
<i>General notes.....</i>		
Wynagrodzenia		
Wages and salaries		
Wynagrodzenia brutto (2000, 2005, 2007, 2008)	1 (89)	151
<i>Gross wages and salaries (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>		
Wynagrodzenia brutto według składników wynagrodzeń (2000, 2005, 2007, 2008)	2 (90)	152
<i>Gross wages and salaries by components (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>		
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto (2000, 2005, 2007, 2008)	3 (91)	153
<i>Average monthly gross wages and salaries (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>		
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto według stanowisk (2000, 2005, 2007, 2008)	4 (92)	154
<i>Average monthly gross wages and salaries by positions (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>		
Zatrudnieni według wysokości wynagrodzenia brutto za październik 2008 r.	5 (93)	155
<i>Paid employment by amount of gross wages and salaries for October 2008.....</i>		
Zatrudnieni oraz przeciętne wynagrodzenia brutto według grup zawodów wykonywanych za październik 2008 r.	6 (94)	156
<i>Paid employment and average gross wages and salaries by performed occupational groups for October 2008.....</i>		
Świadczenia z ubezpieczeń społecznych		
Social security benefits		
Emeryci i renciści (2000, 2005, 2007, 2008)	7 (95)	157
<i>Retirees and pensioners (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>		
Świadczenia emerytalne i rentowe brutto (2000, 2005, 2007, 2008)	8 (96)	158
<i>Gross retirement pay and pension benefits (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>		
DZIAŁ VIII. BUDŻETY GOSPODARSTW DOMOWYCH		
CHAPTER VIII. HOUSEHOLD BUDGETS		
Uwagi ogólne	x	159
<i>General notes.....</i>		
Gospodarstwa domowe (2000, 2005, 2007, 2008)	1 (97)	163
<i>Households (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>		
Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwach domowych (2000, 2005, 2007, 2008)	2 (98)	163
<i>Average monthly per capita available income of households (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>		
Przeciętne miesięczne wydatki na 1 osobę w gospodarstwach domowych (2000, 2005, 2007, 2008)	3 (99)	163
<i>Average monthly per capita expenditures of households (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>		
Przeciętne miesięczne spożycie niektórych artykułów żywnościowych na 1 osobę w gospodarstwach domowych (2000, 2005, 2007, 2008)	4 (100)	164
<i>Average monthly per capita consumption of selected foodstuffs of households (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>		
Gospodarstwa domowe wyposażone w niektóre przedmioty trwałego użytkowania (2000, 2005, 2007, 2008)	5 (101)	164
<i>Households furnished with selected durable goods (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>		

	Tabl. Table	Str. Page
DZIAŁ IX. INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA	CHAPTER IX. MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS	
Uwagi ogólne	x	165
Infrastruktura komunalna	Municipal infrastructure	
Wodociągi i kanalizacja (2000, 2005, 2007, 2008)	1 (102)	170
Odbiory oraz zużycie energii elektrycznej w gospodarstwach domowych (2000, 2005, 2007, 2008)	2 (103)	170
Sieć gazowa oraz odbiory i zużycie gazu z sieci w gospodarstwach domowych (2005, 2007, 2008)	3 (104)	171
Ogrzewnictwo (2005, 2007, 2008)	4 (105)	171
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej (2005, 2007, 2008)	5 (106)	171
Komunikacja miejska (2000, 2005, 2007, 2008)	6 (107)	172
Odpady komunalne i nieczystości ciekłe (2005, 2007, 2008)	7 (108)	172
Składowiska odpadów komunalnych (2000, 2005, 2007, 2008)	8 (109)	172
Tereny zieleni ogólnodostępnej i osiedlowej (2000, 2005, 2007, 2008)	9 (110)	173
Mieszkania	Dwellings	
Zasoby mieszkaniowe (2005, 2007, 2008)	10 (111)	173
Mieszkania według stosunków własnościowych (2005, 2006, 2007)	11 (112)	174
Mieszkania wyposażone w instalacje (2005, 2007, 2008) ...	12 (113)	174
Mieszkania oddane do użytkowania (2000, 2005, 2007, 2008)	13 (114)	175
Mieszkania oddane do użytkowania według liczby izb (2000, 2005, 2007, 2008)	14 (115)	176
DZIAŁ X. EDUKACJA I WYCHOWANIE	CHAPTER X. EDUCATION	
Uwagi ogólne	x	177
Edukacja według szczebli kształcenia (2000/01, 2005/06, 2007/08, 2008/09)	1 (116)	182
Szkoły według organów prowadzących (2004/05, 2005/06, 2006/07, 2007/08, 2008/09)	2 (117)	185
Uczący się języków obcych w szkołach dla dzieci i młodzieży oraz policealnych (2007/08, 2008/09)	3 (118)	187
Uczący się języków obcych w szkołach dla dorosłych (2007/08, 2008/09)	4 (119)	188
Kształcenie osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (2006/07, 2007/08, 2008/09)	5 (120)	188
Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii oraz ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze (2000, 2005, 2007, 2008)	6 (121)	189
Internaty i bursy szkół dla dzieci i młodzieży (bez szkół specjalnych) [2000/01, 2005/06, 2007/08, 2008/09]	7 (122)	190
Komputery w szkołach dla dzieci i młodzieży oraz policealnych (2007/08, 2008/09)	8 (123)	190
Szkoły artystyczne dla dzieci i młodzieży (2000/01, 2005/06, 2007/08, 2008/09)	9 (124)	191
Wychowanie pozaszkolne w 2008 r.	10 (125)	191

	Tabl. Table	Str. Page
Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży (bez szkół specjalnych) [2000/01, 2005/06, 2007/08, 2008/09]	11 (126)	192
Gimnazja dla dzieci i młodzieży (bez szkół specjalnych) [2000/01, 2005/06, 2007/08, 2008/09]	12 (127)	193
Zasadnicze szkoły zawodowe dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2000/01, 2005/06, 2007/08, 2008/09]	13 (128)	194
Uczniowie i absolwenci zasadniczych szkół zawodowych dla młodzieży (bez szkół specjalnych) według grup kierunków kształcenia [2006/07, 2007/08, 2008/09]	14 (129)	194
Licea ogólnokształcące dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2000/01, 2005/06, 2007/08, 2008/09]	15 (130)	195
Licea profilowane dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2005/06, 2007/08, 2008/09]	16 (131)	195
Technika oraz szkoły artystyczne ogólnokształcące dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2000/01, 2005/06, 2007/08, 2008/09]	17 (132)	195
Uczniowie i absolwenci techników oraz szkół artystycznych ogólnokształcących dla młodzieży (bez szkół specjalnych) według grup kierunków kształcenia [2006/07, 2007/08, 2008/09]	18 (133)	196
Szkoły policealne (bez szkół specjalnych) [2000/01, 2005/06, 2007/08, 2008/09]	19 (134)	196
Uczniowie i absolwenci szkół policealnych (bez szkół specjalnych) według grup kierunków kształcenia [2006/07, 2007/08, 2008/09]	20 (135)	197
Szkoły wyższe (2000/01, 2005/06, 2007/08, 2008/09)	21 (136)	197
Filie, zamiejscowe podstawowe jednostki organizacyjne oraz punkty konsultacyjne szkół wyższych w roku akademickim 2008/09 według lokalizacji	22 (137)	198
Studenci szkół wyższych według systemów studiów i typów szkół (2000/01, 2005/06, 2007/08, 2008/09)	23 (138)	199
Absolwenci szkół wyższych według systemów studiów i typów szkół (2000/01, 2004/05, 2006/07, 2007/08)	24 (139)	199
Cudzoziemcy — studenci i absolwenci według systemów studiów i typów szkół (2000/01, 2005/06, 2007/08, 2008/09)	25 (140)	200
Studenci szkół wyższych otrzymujący stypendia (2005/06, 2007/08, 2008/09)	26 (141)	200
Domy i stołówki studenckie (2000/01, 2005/06, 2007/08, 2008/09)	27 (142)	201
Szkoły dla dorosłych (2000/01, 2005/06, 2007/08, 2008/09)	28 (143)	201
Wychowanie przedszkolne (2000/01, 2005/06, 2007/08, 2008/09)	29 (144)	202

DZIAŁ XI. OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA

CHAPTER XI. HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE

Uwagi ogólne	x	203
Pracownicy medyczni (2000, 2005, 2007, 2008)	1 (145)	207
Ambulatoryjna opieka zdrowotna (2000, 2005, 2007, 2008)	2 (146)	207
Stacjonarna opieka zdrowotna (2000, 2005, 2007, 2008) ...	3 (147)	208
Szpitala ogólne (2000, 2005, 2007, 2008)	4 (148)	209
Ratownictwo medyczne i pomoc doraźna (2005, 2007, 2008)	5 (149)	210
Apteki ogólnodostępne i punkty apteczne (2000, 2005, 2007, 2008)	6 (150)	210

	Tabl. Table	Str. Page
Krwiodawstwo (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Blood donation (2000, 2005, 2007, 2008)</i>	7 (151) 211
Zachorowania na niektóre choroby zakaźne i zatrucia (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Incidence of infectious diseases and poisonings (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	8 (152) 211
Żłobki (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Nurseries (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	9 (153) 212
Placówki opiekuńczo-wychowawcze dla dzieci i młodzie- ży (2005, 2007, 2008).....	<i>Care and education centres for children and young peo- ple (2005, 2007, 2008).....</i>	10 (154) 212
Rodziny zastępcze (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Foster families (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	11 (155) 213
Pomoc społeczna stacjonarna (2000, 2005, 2007, 2008)....	<i>Stationary social welfare (2000, 2005, 2007, 2008)</i>	12 (156) 213
Placówki stacjonarnej pomocy społecznej według grup mieszkańców (2007, 2008).....	<i>Stationary social welfare facilities by groups of residents (2007, 2008).....</i>	13 (157) 214
Świadczenia pomocy społecznej (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Social assistance benefits (2000, 2005, 2007, 2008)</i>	14 (158) 214
DZIAŁ XII. KULTURA. TURYSTYKA. SPORT	CHAPTER XII. CULTURE. TOURISM. SPORT	
Uwagi ogólne.....	<i>General notes.....</i>	x 215
Kultura	Culture	
Biblioteki publiczne (z filiami) [2000, 2005, 2007, 2008].....	<i>Public libraries (with branches) [2000, 2005, 2007, 2008]...</i>	1 (159) 217
Muzea (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Museums (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	2 (160) 217
Galerie sztuki (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Art galleries (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	3 (161) 218
Teatry, instytucje muzyczne, przedsiębiorstwa estradowe (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Theatres, music institutions, entertainment enterprises (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	4 (162) 218
Domy i ośrodki kultury, kluby, świetlice (2003, 2005, 2007).....	<i>Cultural centres and establishments, clubs and commu- nity centres (2003, 2005, 2007).....</i>	5 (163) 219
Kina stałe (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Fixed cinemas (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	6 (164) 219
Abonenci radiowi i telewizyjni (2000, 2005, 2007, 2008)....	<i>Radio and television subscribers (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	7 (165) 220
Turystyka	Tourism	
Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Collective tourist accommodation establishments (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	8 (166) 220
Placówki gastronomiczne w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania (2000, 2005, 2007, 2008)...	<i>Catering establishments in collective tourist accommoda- tion establishments (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	9 (167) 222
Turyści zagraniczni korzystający z turystycznych objek- tów zbiorowego zakwaterowania (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Foreign tourists accommodated in collective tourist ac- commodation establishments (2000, 2005, 2007, 2008)..</i>	10 (168) 222
Sport	Sport	
Organizacje kultury fizycznej i kluby sportowe (2000, 2006, 2008).....	<i>Physical education organizations and sports clubs (2000, 2006, 2008).....</i>	11 (169) 223
Wybrane dziedziny i dyscypliny sportowe w klubach sportowych w 2008 r.....	<i>Selected sports fields and disciplines in sports clubs in 2008.....</i>	12 (170) 224
DZIAŁ XIII. NAUKA I TECHNIKA. SPOŁECZEŃSTWO INFORMACYJNE	CHAPTER XIII. SCIENCE AND TECHNOLOGY. INFORMATION SOCIETY	
Uwagi ogólne.....	<i>General notes.....</i>	x 225
Nauka i technika	Science and technology	
Jednostki oraz zatrudnieni w działalności badawczej i rozwojowej (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Units and employment in research and development ac- tivity (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	1 (171) 229
Zatrudnieni w działalności badawczej i rozwojowej we- dług poziomu wykształcenia (2005, 2007, 2008).....	<i>Employment in research and development activity by educational level (2005, 2007, 2008).....</i>	2 (172) 230
Nakłady na działalność badawczą i rozwojową (ceny bie- żące) [2000, 2005, 2007, 2008].....	<i>Gross domestic expenditures on research and develop- ment activity (current prices) [2000, 2005, 2007, 2008]...</i>	3 (173) 231
Nakłady na działalność badawczą i rozwojową według dziedzin nauk w 2008 r. (ceny bieżące).....	<i>Gross domestic expenditures on research and develop- ment activity by field of science in 2008 (current prices)</i>	4 (174) 231
Nakłady bieżące na działalność badawczą i rozwojową według rodzajów badań (ceny bieżące) [2000, 2005, 2007, 2008].....	<i>Current expenditures on research and development ac- tivity by type of activity (current prices) [2000, 2005, 2007, 2008].....</i>	5 (175) 232

	Tabl. Table	Str. Page
Stopień zużycia aparatury naukowo-badawczej w działalności badawczej i rozwojowej (2000, 2005, 2007, 2008)	6 (176)	232
Środki automatyzacji procesów produkcyjnych w przemyśle (2000, 2005, 2007, 2008)	7 (177)	233
Produkcja sprzedana oraz przychody netto ze sprzedaży produktów nowych lub istotnie ulepszonych w przedsiębiorstwach przemysłowych w 2008 r.	8 (178)	234
Przedsiębiorstwa innowacyjne w zakresie innowacji produktowych i procesowych w przemyśle według rodzajów wprowadzonych innowacji w latach 2006–2008	9 (179)	235
Nakłady na działalność innowacyjną w przemyśle według rodzajów działalności innowacyjnej (ceny bieżące) [2000, 2005, 2007, 2008]	10 (180)	236
Nakłady na działalność innowacyjną w przemyśle według wybranych sekcji i działów w 2008 r. (ceny bieżące)	11 (181)	236
Wynalazki i wzory użytkowe krajowe (2000, 2005, 2007, 2008)	12 (182)	237
Spółeczeństwo informacyjne		
Przedsiębiorstwa wykorzystujące wybrane technologie teleinformatyczne (2007, 2008)	13 (183)	238
Przedsiębiorstwa wykorzystujące Internet (2007, 2008)	14 (184)	238
DZIAŁ XIV. CENY	CHAPTER XIV. PRICES	
Uwagi ogólne	x	239
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych (2005, 2007, 2008)	1 (185)	240
Ceny detaliczne wybranych towarów i usług (2000, 2005, 2007, 2008)	2 (186)	240
Przeciętne ceny skupu ważniejszych produktów rolnych (2000, 2005, 2007, 2008)	3 (187)	242
Przeciętne ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach (2000, 2005, 2007, 2008)	4 (188)	242
DZIAŁ XV. ROLNICTWO I LEŚNICTWO	CHAPTER XV. AGRICULTURE AND FORESTRY	
Uwagi ogólne	x	243
Rolnictwo	Agriculture	
Uwarunkowania i ważniejsze wyniki ekonomiczno-produkcyjne w rolnictwie (2000, 2005, 2007, 2008)	1 (189)	248
Użytkowanie gruntów według sektorów (2000, 2005, 2007, 2008)	2 (190)	249
Dynamika globalnej, końcowej i towarowej produkcji rolniczej (ceny stałe) [2000, 2005, 2006, 2007]	3 (191)	251
Struktura globalnej i towarowej produkcji rolniczej (ceny stałe) [2000, 2005, 2006, 2007]	4 (192)	251
Powierzchnia zasiewów (2000, 2005, 2007, 2008)	5 (193)	253
Zbiory i plony wybranych ziemiopłodów (2000, 2005, 2007, 2008)	6 (194)	254
Powierzchnia, zbiory i plony warzyw gruntowych (2000, 2005, 2007, 2008)	7 (195)	255
Powierzchnia, zbiory i plony owoców z drzew (2000, 2005, 2007, 2008)	8 (196)	256
Powierzchnia, zbiory i plony z krzewów owocowych i plantacji jagodowych (2000, 2005, 2007, 2008)	9 (197)	257
Bydło, trzoda chlewna, owce i konie (2000, 2005, 2007, 2008)	10 (198)	258
Drob (2005, 2007, 2008)	11 (199)	260
Produkcja żywca rzeźnego (2000, 2005, 2007, 2008)	12 (200)	260

	Tabl. Table	Str. Page
Produkcja mięsa, tłuszczów i podrobów (2000, 2005, 2007, 2008).....	13 (201)	261
Produkcja mleka krowiego i jaj kurzych (2000, 2005, 2007, 2008).....	14 (202)	261
Melioracje użytków rolnych (2000, 2005, 2007, 2008).....	15 (203)	262
Ciągniki rolnicze (2000, 2005, 2007, 2008).....	16 (204)	262
Zasoby siły pociągowej (2000, 2005, 2007, 2008).....	17 (205)	262
Zużycie nawozów mineralnych lub chemicznych oraz wapniowych w przeliczeniu na czysty składnik (1999/2000, 2004/05, 2006/07, 2007/08).....	18 (206)	263
Wartość skupu produktów rolnych (ceny bieżące) [2000, 2005, 2007, 2008].....	19 (207)	263
Skup ważniejszych produktów rolnych (2000, 2005, 2007, 2008).....	20 (208)	264
Wartość skupu ważniejszych produktów rolnych (ceny bieżące) [2000, 2005, 2007, 2008].....	21 (209)	265
Leśnictwo		
Powierzchnia gruntów leśnych (2000, 2005, 2007, 2008) ...	22 (210)	266
Powierzchnia lasów w zarządzie Lasów Państwowych według klas wieku i składu gatunkowego drzewostanów (2005, 2007, 2008).....	23 (211)	267
Zasoby drzewne na pniu w zarządzie Lasów Państwowych według klas wieku i składu gatunkowego drzewostanów (2005, 2007, 2008).....	24 (212)	268
Odnowienia, zalesienia i inne prace hodowlane (2000, 2005, 2007, 2008).....	25 (213)	269
Pozyskanie drewna (2000, 2005, 2007, 2008).....	26 (214)	270
Zadrzewienia i pozyskanie drewna z zadrzewień (2000, 2005, 2007, 2008).....	27 (215)	271
DZIAŁ XVI. PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO	CHAPTER XVI. INDUSTRY AND CONSTRUCTION	
Uwagi ogólne.....	x	272
Przemysł	Industry	
Podstawowe dane o przemyśle (2000, 2005, 2007, 2008) ..	1 (216)	275
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) [2000, 2005, 2007, 2008].....	2 (217)	275
Produkcja sprzedana przemysłu według liczby zatrudnionych w podmiotach gospodarczych w przemyśle (ceny bieżące) [2005, 2007, 2008].....	3 (218)	277
Produkcja wybranych wyrobów (2000, 2005, 2007, 2008) ..	4 (219)	277
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle (2000, 2005, 2007, 2008).....	5 (220)	279
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w przemyśle (2000, 2005, 2007, 2008).....	6 (221)	281
Budownictwo	Construction	
Produkcja budowlano-montażowa według grup (ceny bieżące) [2000, 2005, 2007, 2008].....	7 (222)	283
Produkcja budowlano-montażowa według rodzajów obiektów budowlanych (ceny bieżące) [2000, 2005, 2007, 2008].....	8 (223)	283
Budynki oddane do użytkowania (2000, 2005, 2007, 2008).....	9 (224)	285
Budynki oddane do użytkowania według rodzajów budynków (2000, 2005, 2007, 2008).....	10 (225)	285
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie (2000, 2005, 2007, 2008).....	11 (226)	287
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w budownictwie (2000, 2005, 2007, 2008).....	12 (227)	287

	Tabl. Table	Str. Page
DZIAŁ XVII. TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ	CHAPTER XVII. TRANSPORT AND COMMUNICATIONS	
Uwagi ogólne	x	288
Transport	Transport	
Linie kolejowe eksploatowane (2000, 2005, 2007, 2008)....	1 (228)	290
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (2000, 2005, 2007, 2008)	2 (229)	290
Pojazdy samochodowe i ciągniki zarejestrowane (2000, 2005, 2007, 2008)	3 (230)	291
Linie regularnej komunikacji autobusowej (2000, 2005, 2007, 2008)	4 (231)	291
Transport samochodowy zarobkowy (2000, 2005, 2007, 2008)	5 (232)	292
Wypadki drogowe (2000, 2005, 2007, 2008).....	6 (233)	292
Łączność	Communications	
Podstawowe usługi pocztowe (2000, 2005, 2007, 2008)....	7 (234)	293
Abonenci telefoniczni i aparaty telefoniczne (2000, 2005, 2007, 2008)	8 (235)	293
DZIAŁ XVIII. HANDEL I GASTRONOMIA	CHAPTER XVIII. TRADE AND CATERING	
Uwagi ogólne	x	294
Sprzedaż detaliczna towarów (ceny bieżące) [2000, 2005, 2007, 2008].....	1 (236)	297
Sprzedaż detaliczna towarów w przedsiębiorstwach handlowych (ceny bieżące) [2000, 2005, 2007, 2008].....	2 (237)	297
Sprzedaż hurtowa towarów w przedsiębiorstwach handlowych (ceny bieżące) [2000, 2005, 2007, 2008].....	3 (238)	297
Sklepy i stacje paliw (2005, 2007, 2008)	4 (239)	298
Gastronomia (2000, 2005, 2007, 2008).....	5 (240)	298
Magazyny handlowe (2000, 2005, 2006)	6 (241)	299
Targowiska (2000, 2005, 2007, 2008).....	7 (242)	299
DZIAŁ XIX. FINANSE PRZEDSIĘBIORSTW	CHAPTER XIX. FINANCES OF ENTERPRISES	
Uwagi ogólne	x	300
Przychody, koszty i wynik finansowy przedsiębiorstw według sektorów własności (2005, 2007, 2008)	1 (243)	304
Przychody, koszty i wynik finansowy przedsiębiorstw według sekcji (2005, 2007, 2008).....	2 (244)	305
Przedsiębiorstwa według uzyskanych wyników finansowych (2005, 2007, 2008)	3 (245)	306
Relacje ekonomiczne w przedsiębiorstwach (2005, 2007, 2008)	4 (246)	307
Aktywa obrotowe przedsiębiorstw (2005, 2007, 2008)	5 (247)	308
Kapitały (fundusze) własne przedsiębiorstw (2005, 2007, 2008)	6 (248)	310
Kapitał zakładowy (akcyjny) przedsiębiorstw (2005, 2007, 2008)	7 (249)	311
Zobowiązania przedsiębiorstw (2005, 2007, 2008)	8 (250)	312
DZIAŁ XX. FINANSE PUBLICZNE	CHAPTER XX. PUBLIC FINANCE	
Uwagi ogólne	x	313
Dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów (2000, 2005, 2007, 2008)	1 (251)	316
Dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego według działów w 2008 r.	2 (252)	318
Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów (2000, 2005, 2007, 2008)	3 (253)	319
Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego według działów w 2008 r.	4 (254)	320

	Tabl. Table	Str. Page
Przychody i wydatki zakładów budżetowych, gospodarstw pomocniczych i rachunku dochodów własnych jednostek budżetów samorządu terytorialnego (2000, 2005, 2007, 2008)	5 (255)	321
Przychody i wydatki funduszy celowych jednostek samorządu terytorialnego (2000, 2005, 2007, 2008)	6 (256)	323
DZIAŁ XXI. INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE	CHAPTER XXI. INVESTMENTS. FIXED ASSETS	
Uwagi ogólne	x	324
Inwestycje	Investments	
Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące) [2000, 2005, 2007, 2008]	1 (257)	328
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach według sektorów własności (ceny bieżące) [2000, 2005, 2007, 2008]	2 (258)	329
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach według grup (ceny bieżące) [2000, 2005, 2007, 2008]	3 (259)	330
Nakłady inwestycyjne w państwowych i samorządowych jednostkach i zakładach budżetowych (ceny bieżące) [2000, 2005, 2007, 2008]	4 (260)	331
Środki trwałe	Fixed assets	
Wartość brutto środków trwałych (bieżące ceny ewidencyjne) [2000, 2005, 2007, 2008]	5 (261)	332
Wartość brutto środków trwałych w przedsiębiorstwach (bieżące ceny ewidencyjne) [2000, 2005, 2007, 2008]	6 (262)	333
Wartość brutto środków trwałych w państwowych i samorządowych jednostkach i zakładach budżetowych (bieżące ceny ewidencyjne) [2000, 2005, 2007, 2008]	7 (263)	334
Stopień zużycia środków trwałych w państwowych i samorządowych jednostkach i zakładach budżetowych (2000, 2005, 2007, 2008)	8 (264)	335
DZIAŁ XXII. RACHUNKI REGIONALNE	CHAPTER XXII. REGIONAL ACCOUNTS	
Uwagi ogólne	x	336
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące) [2000, 2005, 2006, 2007]	1 (265)	338
Wartość dodana brutto na 1 pracującego (ceny bieżące) [2005, 2006, 2007]	2 (266)	339
Podstawowe elementy rachunku produkcji i rachunku tworzenia dochodów (ceny bieżące) [2000, 2005, 2006, 2007]	3 (267)	339
Nominalne dochody w sektorze gospodarstw domowych (2000, 2005, 2006, 2007)	4 (268)	339
DZIAŁ XXIII. PRYWATYZACJA. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ	CHAPTER XXIII. PRIVATIZATION. ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY	
Uwagi ogólne	x	340
Prywatyzacja	Privatization	
Przedsiębiorstwa państwowe objęte procesem prywatyzacji w okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2008 r.	1 (269)	342
Przedsiębiorstwa państwowe sprywatyzowane metodą bezpośrednią i zlikwidowane w okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2008 r.	2 (270)	342
Spółki powstałe w wyniku komercjalizacji przedsiębiorstw państwowych i ich prywatyzacja w okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2008 r.	3 (271)	343
Spółki powstałe na bazie majątku sprywatyzowanych bezpośrednio i zlikwidowanych przedsiębiorstw państwowych w okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2008 r. ...	4 (272)	343
Przedsiębiorstwa państwowe według stanu prawnego-organizacyjnego w 2008 r.	5 (273)	344

	Tabl. Table	Str. Page
Podmioty gospodarki narodowej		
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON (2000, 2005, 2007, 2008)	6 (274)	344
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON według form prawnych i sekcji (2000, 2005, 2007, 2008)	7 (275)	345
Spółki handlowe według form prawnych i sekcji (2000, 2005, 2007, 2008)	8 (276)	347
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą według sekcji (2000, 2005, 2007, 2008)	9 (277)	348
ANEKS. WYBRANE DANE WEDŁUG PKD 2007		
Uwagi ogólne	x	350
Pracujący (2005, 2006, 2007, 2008)	1 (278)	351
Przeciętne zatrudnienie (2005, 2006, 2007, 2008)	2 (279)	352
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto (2005, 2006, 2007, 2008)	3 (280)	353
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) [2005, 2006, 2007, 2008]	4 (281)	354
Produkcja budowlano-montażowa (ceny bieżące) [2005, 2006, 2007, 2008]	5 (282)	355
Przychody, koszty i wynik finansowy przedsiębiorstw (2005, 2006, 2007, 2008)	6 (283)	355
Relacje ekonomiczne w przedsiębiorstwach (2005, 2008)	7 (284)	359
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach w 2008 r. (ceny bieżące)	8 (285)	360
Wartość brutto środków trwałych w przedsiębiorstwach w 2008 r. (bieżące ceny ewidencyjne)	9 (286)	361

SPIS WYKRESÓW

Podział administracyjny województwa mazowieckiego w 2008 r.	58
Podział województwa mazowieckiego według Nomenklatury Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NTS)	59
Ludność według płci i wieku w 2008 r.	92
Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały według płci i wieku w 2008 r.	93
Struktura pracujących w 2008 r.	138
Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według wieku i poziomu wykształcenia w 2008 r.	138
Struktura zatrudnionych według wysokości wynagrodzenia brutto za październik 2008 r.	139
Sieć rozdzielcza wodociągowa i kanalizacyjna (1996, 2008)	176
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 zawartych małżeństw (1996—2008)	176
Edukacja według szczebli kształcenia w roku szkolnym 2008/09 ...	177
Użytkowanie gruntów według siedziby użytkownika w 2008 r.	242
Struktura towarowej produkcji rolniczej w 2007 r. (ceny stałe 2006 r.)	242
Produkcja ważniejszych produktów rolnych (2001—2005, 2007, 2008)	243
Udział (w %) i miejsce województwa w produkcji niektórych artykułów rolnych w kraju w 2008 r.	243
Struktura produkcji budowlano-montażowej (ceny bieżące) [2000, 2008]	312
Struktura dochodów i wydatków budżetów jednostek samorządu terytorialnego według działów w 2008 r.	313
Sektory instytucjonalne i ich wzajemne powiązania	338
Struktura wartości dodanej brutto według rodzajów działalności (ceny bieżące) [1995, 2007]	339
Porównanie tempa wzrostu wartości dodanej brutto i pracujących według rodzajów działalności w 2007 r.	339
Schemat procesu prywatyzacji	348
Struktura podmiotów gospodarki narodowej w 2008 r.	349

LIST OF GRAPHS

	Str. Page
<i>Administrative division of Mazowieckie voivodship in 2008.....</i>	58
<i>Division of the Mazowieckie voivodship according to the Nomenclature of Territorial Units for Statistical Purposes (NTS)....</i>	59
<i>Population by sex and age in 2008</i>	92
<i>Internal migration of population for permanent residence by sex and age in 2008</i>	93
<i>Structure of employed persons in 2008</i>	138
<i>Structure of registered unemployed persons by age and educational level in 2008</i>	138
<i>Structure of paid employment by amount of gross wages and salaries for October 2008</i>	139
<i>Water-line and sewerage distribution network (1996, 2008)</i>	176
<i>Dwellings completed per 1000 marriages contracted (1996—2008)</i>	176
<i>Education by educational level in 2008/09 school year</i>	177
<i>Land use by official residence of land user in 2008</i>	242
<i>Structure of market agricultural output in 2007 (constant prices 2006)</i>	242
<i>Production of major agricultural products (2001—2005, 2007, 2008)</i>	243
<i>Share (in %) and place of voivodship in production of selected agricultural products in the country in 2008</i>	243
<i>Structure of construction and assembly production (current prices) [2000, 2008]</i>	312
<i>Structure of revenue and expenditure of local self-government entities budgets by division in 2008</i>	313
<i>Institutional sectors and their relationships</i>	338
<i>Structure of gross value added by kinds of activities (current prices) [1995, 2007]</i>	339
<i>Comparison of gross value added and employed persons growth rate by kinds of activities in 2007</i>	339
<i>Plan of the privatization process</i>	348
<i>Structure of entities of the national economy in 2008</i>	349

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH SYMBOLS

Kreska (—)	—	zjawisko nie wystąpiło. <i>magnitude zero.</i>
Zero: (0)	—	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5; <i>magnitude not zero, but less than 0,5 of a unit.</i>
(0,0)	—	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05. <i>magnitude not zero, but less than 0,05 of a unit.</i>
Kropka (.)	—	zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych. <i>data not available or not reliable.</i>
Znak x	—	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe. <i>not applicable.</i>
Znak Δ	—	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji; ich pełne nazwy podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 18 na str. 23. <i>categories of applied classification are presented in abbreviated form; their full names are given in the general notes to the Yearbook, item 18 on page 23.</i>
Znak *	—	oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych. <i>data revised.</i>
Znak #	—	oznacza, że dane nie mogą być opublikowane ze względu na konieczność zachowania tajemnicy statystycznej w rozumieniu ustawy o statystyce publicznej. <i>data may not be published due to the necessity of maintaining statistical confidentiality in accordance with the Law on Public Statistics.</i>
„W tym” “Of which”	—	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy. <i>indicates that not all elements of the sum are given.</i>
Comma (,)	—	used in figures represents the decimal point.

SKRÓTY ABBREVIATIONS

tys. <i>thous.</i>	=	tysiąc <i>thousand</i>	mm	=	milimetr <i>millimetre</i>
mln	=	million <i>million</i>	m	=	metr <i>metre</i>
zł <i>zl</i>	=	złoty <i>zloty</i>	km	=	kilometr <i>kilometre</i>
szt. <i>pcs</i>	=	sztuka <i>piece</i>	m ²	=	metr kwadratowy <i>square metre</i>
egz.	=	egzemplarz	ha	=	hektar <i>hectare</i>
kpl.	=	komplet	km ²	=	kilometr kwadratowy <i>square kilometre</i>
wol. <i>vol.</i>	=	wolumin <i>volume</i>	ml	=	miliilitr <i>millilitre</i>
g	=	gram <i>gram</i>	l	=	litr <i>litre</i>
kg	=	kilogram <i>kilogram</i>	hl	=	hektolitr <i>hectolitre</i>
dt	=	decytona <i>deciton</i>	m ³	=	metr sześcienny <i>cubic metre</i>
t	=	tona <i>tonne</i>	dam ³	=	dekametr sześcienny <i>cubic decametre</i>

hm ³	= hektometr sześcienny <i>cubic hectometre</i>	ok.	= okolo
kWh	= kilowatogodzina <i>kilowatt-hour</i>	poj.	= pojemność
GWh	= gigawatogodzina <i>gigawatt-hour</i>	poz.	= pozycja
GJ	= gigadzul <i>gigajoule</i>	pkt.	= punkt
PJ	= petadzul <i>petajoule</i>	tabl.	= tablica <i>table</i>
°C	= stopień Celsjusza <i>centigrade</i>	ust.	= ustęp
s	= sekunda <i>second</i>	0°1'1" {	E = wschód <i>East</i>
h	= godzina <i>hour</i>		N = północ <i>North</i>
d	= doba <i>24 h</i> = 24 hours		S = południe <i>South</i>
r.	= rok		W = zachód <i>West</i>
p u	= powierzchnia użytkowa	Dz.U.	= Dziennik Ustaw
ceg brick	= cegła przeliczeniowa materiałów ściennych = <i>standard brick unit expressing the quantity of wall building materials</i>	Dz.Urz.	= Dziennik Urzędowy
t/r t/y	= ton rocznie = <i>tonnes per year</i>	i in.	= i inne
art.	= artykuł <i>article</i>	itp. <i>etc.</i>	= i tym podobne = <i>and the like</i>
cd. cont.	= ciąg dalszy = <i>continued</i>	m.in. <i>i.a.</i>	= między innymi = <i>among others</i>
dok. cont.	= dokończenie = <i>continued</i>	np. <i>e.g.</i>	= na przykład = <i>for example</i>
gm. m-w.	= gmina miejsko-wiejska <i>urban-rural gimna</i>	tj. <i>i.e.</i>	= to jest = <i>that is</i>
gm. w.	= gmina wiejska <i>rural gimna</i>	tzn. <i>i.e.</i>	= to znaczy = <i>that is</i>
Lp. No.	= liczba porządkowa = <i>number</i>	tzw.	= tak zwany
Kk	= Kodeks karny	ww.	= wyżej wymieniony
m.st.	= miasto stołeczne	PKP	= Polskie Koleje Państwowe
nr (Nr) No.	= numer = <i>number</i>	NTS	= Nomenklatura Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych <i>Nomenclature of Territorial Units for Statistics</i>
		EKG <i>ECE</i>	= Europejska Komisja Gospodarcza = <i>Economic Commission for Europe</i>
		EUROSTAT	= Urząd Statystyczny Wspólnot Europejskich <i>Statistical Office of the European Communities</i>
		ONZ <i>UN</i>	= Organizacja Narodów Zjednoczonych = <i>United Nations</i>

UWAGI OGÓLNE

1. Prezentowane w Roczniku dane — jeśli nie zaznaczono inaczej — dotyczą **całej gospodarki narodowej**.

2. Dane prezentuje się:

1) w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2004)**, opracowanej na podstawie wydawnictwa Urzędu Statystycznego Wspólnot Europejskich EUROSTAT — „Nomenclature des Activités de Communauté Européenne — NACE rev. 1.1”. PKD 2004 wprowadzona została z dniem 1 V 2004 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 20 I 2004 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (Dz.U. Nr 33, poz. 289). Wprowadzenie tej klasyfikacji, w miejsce PKD obowiązującej do 30 IV 2004 r., nie wpływa na prezentowane w Roczniku dane.

Od 2003 r. przedszkola i oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych zaliczane są do sekcji „Edukacja” (do 2002 r. zaliczane były do sekcji „Ochrona zdrowia i pomoc społeczna”).

W stosunku do PKD 2004 dokonano dodatkowego grupowania, ujmując pod pojęciem:

— **przemysł** — sekcje: „Górnictwo”, „Przetwórstwo przemysłowe” oraz „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę”,

— **usługi rynkowe** — sekcje: „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego”, „Hotele i restauracje”, „Transport, gospodarka magazynowa i łączność”, „Pośrednictwo finansowe”, „Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej”, „Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała”, „Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników” oraz „Organizacje i zespoły eksterytorialne”,

— **usługi nierynkowe** — sekcje: „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne”, „Edukacja” oraz „Ochrona zdrowia i pomoc społeczna”;

2) według **sektorów instytucjonalnych** — wyłącznie w zakresie rachunków regionalnych;

3) według **sektorów własności**:

— sektor publiczny — grupujący własność państwową (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), własność jednostek samorządu terytorialnego oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego,

— sektor prywatny — grupujący własność prywatną krajową (osób fizycznych i pozostałych jednostek prywatnych), własność zagraniczną (osób zagranicznych) oraz „własność mieszaną” z przewagą

GENERAL NOTES

1. Data presented in the Yearbook, unless otherwise indicated, concern the **entire national economy**.

2. Data are presented:

1) according to the **Polish Classification of Activities (PKD 2004)** — compiled on the basis of the Statistical Office of the European Communities EUROSTAT publication “Nomenclature des Activités de Communauté Européenne — NACE rev. 1.1”. PKD 2004 was introduced on 1 V 2004 by the decree of the Council of Ministers regarding the Polish Classification of Activities, dated 20 I 2004 (Journal of Laws No. 33, item 289). Introduction of this classification, instead of PKD, binding until 30 IV 2004, does not influence the data presented in the Yearbook.

Since 2003 nursery schools and pre-primary schools of primary schools have been included in the section “Education” (until 2002 they were included in the section “Health and social work”).

According to NACE rev. 1.1 an additional grouping was introduced under the item:

— **industry** — sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing” and “Electricity, gas and water supply”,

— **market services** — sections: “Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods”, “Hotels and restaurants”, “Transport, storage and communication”, “Financial intermediation”, “Real estate, renting and business activities”, “Other community, social and personal service activities”, “Private households with employed persons” and “Extra-territorial organizations and bodies”,

— **non-market services** — sections: “Public administration and defence; compulsory social security”, “Education” and “Health and social work”;

2) according to **institutional sectors** — exclusively within the scope of regional accounts;

3) according to **ownership sectors**:

— **public sector** — grouping state ownership (of the State Treasury and state legal persons), local self-government entity ownership as well as “mixed ownership” with a predominance of capital (property) of public sector entities,

— **private sector** — grouping private domestic ownership (of natural persons and other private entities), foreign ownership (of foreign persons) as well as “mixed ownership” with a predominance of capital

kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego i brakiem przewagi sektorowej w kapitale (mieniu) podmiotu.

„Własność mieszana” określana jest głównie dla spółek i wyznaczana na podstawie struktury kapitału (mienia) deklarowanego we wniosku rejestracyjnym spółki.

3. Dane prezentowane dla województwa i podregionów odpowiadają poziomowi 2 i 3 Nomenklatury Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NTS), opracowanej na podstawie Nomenclature of Territorial Units for Statistics (NUTS) obowiązującej w krajach Unii Europejskiej, zgodnie z Rozporządzeniem (WE) Nr 1059/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 V 2003 r. (Dz.Urz. UE L 154 z 21 VI 2003 r. z późn. zm.).

Poziom 3 — **podregiony** (w województwie mazowieckim 6 jednostek, od 31 XII 2007 r. — 5 jednostek) — grupują jednostki szczebla powiatowego.

4. Prezentowane informacje przedstawione zostały stosownie do zakresu prowadzonych badań, uwzględniających podmioty klasyfikowane według kryterium **liczby pracujących** i — jeśli nie zaznaczono inaczej — obejmują podmioty o liczbie pracujących:

- do 9 osób,
- od 10 do 49 osób,
- powyżej 49 osób.

5. Dane — jeśli nie zaznaczono inaczej — opracowano zgodnie z **każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.

6. Dane w podziale według sekcji, działów i grup PKD 2004 opracowano — jeśli nie zaznaczono inaczej — tzw. metodą przedsiębiorstw.

Metoda przedsiębiorstw (podmiotowa) oznacza przyjmowanie całych podmiotów gospodarki narodowej za podstawę grupowania wszystkich danych charakteryzujących ich działalność według poszczególnych poziomów klasyfikacyjnych i podziałów terytorialnych.

7. Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj.: osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Urzędowym Podmiotów Gospodarki Narodowej (REGON).

Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą (produkcyjną i usługową) na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

Informacje w rejestrze REGON tworzone są na podstawie danych zgłaszanych bezpośrednio przez podmioty, na których ciąży obowiązek rejestracji oraz dokonywania zmian cech objętych wpisem. Dane te nie podlegają dodatkowej weryfikacji.

8. Z ważniejszych klasyfikacji, według których prezentuje się dane w Roczniku — obok PKD 2004 — należy wymienić:

1) **Klasyfikację Zawodów i Specjalności**, na podstawie której dokonuje się grupowania radnych organów jed-

(property) of private sector entities and lack of predominance of public or private sector in capital (property) of the entity.

„Mixed ownership” is defined mainly for companies and determined on the basis of the capital (property) structure as declared in a company's registration application.

3. Data presented for voivodship and subregions correspond to levels 2 and 3 of the Nomenclature of Territorial Units for Statistical Purposes (NTS), compiled on the basis of the Nomenclature of Territorial Units for Statistics (NUTS) obligatory in the countries of the European Union according to Regulation (EC) No. 1059/2003 of the European Parliament and of the Council of 26 V 2003 (Official Journal of the EU L 154, 21 VI 2003 with later amendments).

Level 3 — **subregions** (in mazowieckie voivodship 6 units, until 31 XII 2007 — 5 units) — grouping powiats.

4. Information is presented in compliance with the scope of conducted surveys, considering entities classified according to the criterion of the **number of persons employed**, and (unless otherwise indicated) include entities employing:

- up to 9 persons,
- from 10 to 49 persons,
- more than 49 persons.

5. Data, unless otherwise indicated, are compiled in accordance with **the respective organizational status of units of the national economy**.

6. Data according to NACE rev. 1.1 sections, divisions and groups are compiled, unless otherwise indicated, using the enterprise method.

In the **enterprise** (entity) **method**, the entire organizational unit of entities in the national economy is the basis for grouping all data describing their activity according to individual classification levels and territorial divisions.

7. The term **entities of the national economy** is understood as legal entities, i.e.: legal persons, organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity, registered in the Country Official Register of the Units of the National Economy (REGON).

The term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity (production and service) on their own account in order to earn a profit.

Information in REGON register is produced on the basis of data submitted directly by entities, which are obliged to register and report on changes in features required for the registration. The data are not further verified.

8. Other than NACE rev. 1.1, among the more important classifications, according to which data are presented in the Yearbook, the following should be mentioned:

1) the **Occupations and Specializations Classification**, on the basis of which councillors of organs of local self-government entities, paid employees and their wages and salaries are grouped; the classification was intro-

nostek samorządu terytorialnego, zatrudnionych i ich wynagrodzeń; klasyfikacja wprowadzona została z dniem 1 I 2005 r. rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 8 XII 2004 r. (Dz.U. Nr 265, poz. 2644 z późn. zm.) w miejsce obowiązującej do 31 XII 2004 r.;

- 2) **Polską Klasyfikację Wyrobów i Usług (PKWiU)**, na podstawie której dokonuje się grupowania wyrobów i towarów; PKWiU, opracowana na podstawie międzynarodowych klasyfikacji i nomenklatur, wprowadzona została rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 6 IV 2004 r. (Dz.U. Nr 89, poz. 844) w miejsce stosowanej do 31 XII 2004 r. i zastąpiła — jeśli nie zaznaczono inaczej — stosowany poprzednio Systematyczny Wykaz Wyrobów (SWW);
- 3) **Klasyfikację Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP)**, na podstawie której dokonuje się grupowania spożycia produktów (wyrobów i usług) w sektorze gospodarstw domowych oraz wydatków na towary i usługi konsumpcyjne w gospodarstwach domowych (przyjętych również do opracowania wskaźników cen);
- 4) **Polską Klasyfikację Obiektów Budowlanych (PKOB)**, na podstawie której dokonuje się grupowania produktów budownictwa; PKOB, opracowana na podstawie Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (CC), wprowadzona została z dniem 1 I 2000 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 XII 1999 r. (Dz.U. Nr 112, poz. 1316 z późn. zm.);
- 5) **Klasyfikację Środków Trwałych (KŚT)**, na podstawie której dokonuje się grupowania środków trwałych według rodzajów; KŚT wprowadzona została z dniem 1 I 2000 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 XII 1999 r. (Dz.U. Nr 112, poz. 1317 z późn. zm.).

9. Informacje o **województwie i podregionach** oraz w podziale na **miasta i wieś** — jeśli nie zaznaczono inaczej — podano w każdorazowym podziale administracyjnym. Przez „miasta” rozumie się obszar położony w granicach administracyjnych tych jednostek, przez „wieś” — pozostałe terytorium województwa.

10. Dane w **cenach bieżących** odpowiadają uzyskanym dochodom, poniesionym wydatkom lub wartości wyrobów, usług itp. W tablicach i wykresach, w których nie określono cen, dane liczbowe wyrażono w cenach bieżących.

Do wyceny produkcji i wartości dodanej brutto — jeśli nie zaznaczono inaczej — przyjęto kategorię **cen bazowej**.

Cena bazowa definiowana jest jako kwota pieniędzy otrzymywana przez producenta (w tym także przez jednostkę handlową) od nabywcy za jednostkę produktu (wyrobu lub usługi), pomniejszona o podatki od produktu oraz o ewentualne rabaty i opusty, powiększona o dotacje otrzymywane do produktu.

Podatki od produktów obejmują: podatek od towarów i usług (od produktów krajowych i z importu), podatki i cła od importu (łącznie z podatkiem akcyzowym) oraz inne podatki od produktów, jak podatek akcyzowy od produktów krajowych i podatki od niektórych rodzajów usług (np. od gier losowych i zakładów wzajemnych, zryczałtowany podatek

duced on 1 I 2005 by a decree of the Minister of Economy and Labour, dated 8 XII 2004 (Journal of Laws No. 265, item 2644 with later amendments), replacing the classification valid until 31 XII 2004;

- 2) the **Polish Classification of Products and Services (PKWiU)**, on the basis of which products and goods are grouped; compiled on the basis of international classifications and nomenclatures, was introduced by a decree of the Council of Ministers, dated 6 IV 2004 (Journal of Laws No. 89, item 844) in place of the classification used until 31 XII 2004, and replaced, unless otherwise indicated, the Systematic Nomenclature of Goods (SWW) previously used (the former national product classification);
- 3) the **Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP)**, on the basis of which final consumption expenditure of products (goods and services) in the households sector as well as expenditures on consumer goods and services of households (also adopted for compiling price indices) are grouped;
- 4) the **Polish Classification of Types of Construction (PKOB)**, on the basis of which products of construction are grouped; PKOB, compiled on the basis of the Classification of Types of Constructions (CC), was introduced on 1 I 2000 by a decree of the Council of Ministers, dated 30 XII 1999 (Journal of Laws No. 112, item 1316 with later amendments);
- 5) the **Classification of Fixed Assets (KŚT)**, on the basis of which fixed assets are grouped according to type; KŚT was introduced on 1 I 2000 by a decree of the Council of Ministers, dated 30 XII 1999 (Journal of Laws No. 112, item 1317 with later amendments).

9. Information on **voivodship and subregions** as well as by **urban and rural area**, unless otherwise indicated, is presented according to administrative division in a given period. The term urban area is understood as an area located within the administrative borders of these units, while a rural area — as the remaining territory of the voivodship.

10. Data in **current prices** correspond to obtained revenue, incurred expenditures or the value of products, services, etc. In tables and charts in which prices are not defined, data are expressed in current prices.

In order to evaluate production and gross value added, unless otherwise indicated, the **basic price** category was implemented.

Basic price is defined as the amount of money received by a producer (trade entities included) from a buyer for a unit of product (good or service), decreased by the tax on the product as well as by applicable rebates and deductions, and increased by subsidies received for the product.

Taxes on products include: value added tax — VAT (on domestic products and on imports), taxes and customs duties on imports (including excise tax) as well as other taxes on products, such as excise tax on domestic products and taxes on selected types of services (e.g., on games of chance and mutual betting, lump sum tax on goods and

od towarów i usług od okazjonalnych przewozów osób autobusami zarejestrowanymi za granicą).

11. Jako **ceny stałe** przyjęto w przypadku:

- 1) produkcji rolniczej — średnie krajowe ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany, z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego;
- 2) produkcji sprzedanej przemysłu:
 - ceny stałe 1995 r. (średnie ceny bieżące 1995 r.) do 2000 r.,
 - ceny stałe 2000 r. (średnie ceny bieżące 2000 r.) od 2001 r.

12. Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

Wskaźniki dynamiki — w przypadku zmian metodycznych, zmian kategorii ceny przyjmowanej do wyceny produkcji, zmian systemu cen stałych oraz zmian systemu wag do obliczania wskaźników cen w poszczególnych okresach — obliczono w warunkach porównywalnych.

Wskaźniki jednopodstawowe obliczono metodą nawiązania łańcuchowego.

13. Przy **przeliczaniu na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.)** danych według stanu w końcu roku (np. łóżka w szpitalach, środki trwałe) przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku (np. ruch naturalny ludności, produkcja, spożycie) — według stanu w dniu 30 VI.

W latach 2000 i 2001 do przeliczeń przyjęto skorygowaną liczbę ludności uwzględniającą ludność zbilansowaną w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 w podziale administracyjnym obowiązującym w dniu 31 XII 2002 r.

14. Dane — jeśli nie zaznaczono inaczej — nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

15. Niektóre informacje zostały podane na podstawie danych nieostatecznych i mogą ulec zmianie w następnych publikacjach Urzędu Statystycznego.

16. Zastosowanie automatycznych zaokrągleń w niektórych przypadkach mogło spowodować drobne rozbieżności w sumowaniu danych na wyższych poziomach agregacji.

17. Informacje statystyczne pochodzące ze źródeł spoza Urzędu Statystycznego opatrzone odpowiednimi notami, przy przyjęciu zasady, że jako źródłodawcę podaje się instytucję przekazującą informacje prezentowane w tablicy za ostatni rok.

18. W Roczniku zastosowano skróty nazw niektórych poziomów klasyfikacyjnych; zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

services from occasional transports of passengers in buses with foreign registration).

11. Constant prices were adopted as follows:

- 1) *agricultural output — average national current prices from the year preceding the reference year with the exception of potatoes, vegetables and fruit, in case of which average prices from two consecutive years are adopted, i.e., from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year;*
- 2) *sold production of industry:*
 - *1995 constant prices (1995 average current prices) until 2000,*
 - *2000 constant prices (2000 average current prices) since 2001.*

12. Relative numbers (indices, percentages) are, as a rule, calculated on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in the tables.

Indices — in case of methodological changes, changes in price categories used in the evaluation of production, changes in the system of constant prices as well as changes in the system of weights for calculating price indices in individual periods are calculated in comparable conditions.

Single base indices are calculated using the chain-base index method.

13. When **computing per capita data (per 1000 population, etc.)** as of the end of a year (e.g., beds in hospitals, fixed assets), the population as of 31 XII was adopted, whereas data describing the magnitude of a phenomenon within a year (e.g., vital statistics, production, consumption) — as of 30 VI.

In 2000 and 2001 corrected number of population, considering balanced population, based on the results of the Population and Housing Census 2002 in the administrative division valid as of 31 XII 2002, was applied in calculations.

14. Data, unless otherwise indicated, do not include the budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

15. Selected information presented on the basis of preliminary data may change in subsequent publications of the Statistical Office.

16. Automatic rounding of numbers might in some cases cause differences in sums on higher level of aggregation.

17. Statistical information originating from sources other than the Statistical Office is indicated in the appropriate note, with the institution providing the information presented in the table for the last year given as the source.

18. The names of some classification levels used in the Yearbook have been abbreviated; the list of abbreviations used and their full names are given below:

**skrót
abbreviation****pełna nazwa
full name**MIĘDZYNARODOWA STATYSTYCZNA KLASYFIKACJA
CHOROÓB I PROBLEMÓW ZDROWOTNYCH (X Rewizja)INTERNATIONAL STATISTICAL CLASSIFICATION
OF DISEASES AND RELATED HEALTH PROBLEMS (ICD-10 Revision)

Choroby krwi i narządów krwiotwórczych <i>Diseases of blood and blood-forming organs</i>	Choroby krwi i narządów krwiotwórczych oraz niektóre choroby przebiegające z udziałem mechanizmów autoimmunologicznych <i>Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism</i>
Wady rozwojowe wrodzone <i>Congenital anomalies</i>	Wady rozwojowe wrodzone, zniekształcenia i aberracje chromosomowe <i>Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities</i>
Objawy i stany niedokładnie określone <i>Symptoms and ill-defined conditions</i>	Objawy, cechy chorobowe oraz nieprawidłowe wyniki badań klinicznych i laboratoryjnych, gdzie indziej niesklasyfikowane <i>Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, not elsewhere classified</i>

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI (PKD 2004)

NOMENCLATURE DES ACTIVITÉS DE COMMUNAUTÉ EUROPÉENNE — NACE rev. 1.1

**sekcje
sections**

Handel i naprawy <i>Trade and repair</i>	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego <i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods</i>
Obsługa nieruchomości i firm	Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne

**działy
divisions**

<i>Manufacture of wearing apparel and furriery</i>	<i>Manufacture of wearing apparel; dressing and dyeing of fur</i>
Produkcja skór wyprawionych i wyrobów z nich <i>Processing of leather and manufacture of leather products</i>	Produkcja skór wyprawionych i wyrobów ze skór wyprawionych <i>Tanning and dressing of leather; manufacture of luggage, handbags, saddlery, harness and footwear</i>
Produkcja drewna i wyrobów z drewna oraz ze słomy i wikliny <i>Manufacture of wood and wood, straw and wicker products</i>	Produkcja drewna i wyrobów z drewna oraz z korka (z wyłączeniem mebli), wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania <i>Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials</i>
Produkcja masy włóknistej oraz papieru <i>Manufacture of pulp and paper</i>	Produkcja masy włóknistej, papieru oraz wyrobów z papieru <i>Manufacture of pulp, paper and paper products</i>

skrót
abbreviation

pełna nazwa
full name

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI (dok.)
NOMENCLATURE DES ACTIVITÉS DE COMMUNAUTÉ EUROPÉENNE (cont.)

działy (dok.)
divisions (cont.)

Produkcja wyrobów z metali <i>Manufacture of metal products</i>	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń <i>Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment</i>
Produkcja maszyn i urządzeń	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana
Produkcja maszyn i aparatury elektrycznej	Produkcja maszyn i aparatury elektrycznej, gdzie indziej niesklasyfikowana
Produkcja mebli; pozostała działalność produkcyjna	Produkcja mebli; działalność produkcyjna, gdzie indziej niesklasyfikowana

grupa
group

Wznoszenie budynków i budowli; inżynieria lądowa i wodna <i>Building of constructions; civil engineering</i>	Wznoszenie kompletnych budynków i budowli lub ich części; inżynieria lądowa i wodna <i>Building of complete constructions or parts thereof; civil engineering</i>
---	--

*

* *

Wyjaśnienia metodyczne dotyczące podstawowych pojęć i metod opracowania danych liczbowych zamieszczono w uwagach ogólnych do poszczególnych działów. Rozszerzone wyjaśnienia dotyczące poszczególnych dziedzin statystyki Czytelnik znajdzie w publikacjach tematycznych, w „Roczniku Statystycznym Rzeczypospolitej Polskiej” oraz na stronie internetowej GUS <http://www.stat.gov.pl>.

Methodological explanations concerning basic definitions and methods of compiling statistical data are enumerated in the general notes to individual chapters. More detailed information pertaining to particular fields of statistics can be found in subject matter publications, in the “Statistical Yearbook of the Republic of Poland” as well as on the web page of the CSO <http://www.stat.gov.pl>.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2008 R.
VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2008

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska <i>Poland</i>	Województwo <i>Voivodship</i>	SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>		
POWIERZCHNIA. PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY — stan w dniu 31 XII <i>AREA. ADMINISTRATIVE DIVISION — as of 31 XII</i>			
Powierzchnia w km ²	312679	35558	11,4 <i>Area in km²</i>
Powiaty.....	314	37	11,8 <i>Powiats</i>
Miasta na prawach powiatu.....	65	5	7,7 <i>Cities with powiat status</i>
Gminy.....	2478	314	12,7 <i>Gminas</i>
Miasta.....	892	85	9,5 <i>Towns</i>
Miejscowości wiejskie.....	54135	8757	16,2 <i>Rural localities</i>
Sołectwa.....	40459	7314	18,1 <i>Village administrator's offices</i>
STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA <i>ENVIRONMENTAL PROTECTION</i>			
Emisja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w tys. t:			<i>Emission of industrial air pollutants by plants generating substantial air pollution in thous. t:</i>
pyłowych.....	76,8	6,7	8,7 <i>particulates</i>
gazowych.....	216319,0	27802,4	12,9 <i>gases</i>
Komunalne oczyszczalnie ścieków ^a (stan w dniu 31 XII).....	3090	269	8,7 <i>Municipal waste water treatment plants^a (as of 31 XII)</i>
w tym: biologiczne.....	2233	202	9,0 <i>of which: biological</i>
z podwyższonym usuwaniem biogenów.....	797	64	8,0 <i>with increased biogene removal (disposal)</i>
Odpady wytworzone (w ciągu roku; z wyłączeniem odpadów komunalnych) w tys. t.....	114938,2	6922,4	6,0 <i>Generated waste (during the year; excluding municipal waste) in thous. t</i>
Odpady komunalne zebrane ^b (w ciągu roku) w tys. t.....	10036,4	1681,9	16,8 <i>Municipal waste collected^b (during the year) in thous. t</i>
Nakłady na środki trwałe (ceny bieżące):			<i>Outlays on fixed assets (current prices):</i>
służące ochronie środowiska:			<i>in environmental protection:</i>
w milionach złotych.....	8528,6	1456,0	17,1 <i>in million zlotys</i>
w % nakładów inwestycyjnych na gospodarkę narodową.....	3,9	3,1	x <i>in % of investment outlays on national economy</i>
służące gospodarce wodnej:			<i>in water management:</i>
w milionach złotych.....	2264,8	365,0	16,1 <i>in million zlotys</i>
w % nakładów inwestycyjnych na gospodarkę narodową.....	1,0	0,8	x <i>in % of investment outlays on national economy</i>
BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE <i>PUBLIC SAFETY</i>			
Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych:			<i>Ascertained crimes in completed preparatory proceedings:</i>
w liczbach bezwzględnych.....	1082057	136522	12,6 <i>in absolute numbers</i>
na 10 tys. ludności.....	284	263	x <i>per 10 thous. population</i>
Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych w %.....	65,9	58,7	x <i>Rate of detectability of delinquents in ascertained crimes in %</i>

a Pracujące na sieci kanalizacyjnej. *b* Dane szacunkowe.

a On sewerage system. *b* Estimated data.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2008 R. (cd.)
VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2008 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska <i>Poland</i>	Województwo <i>Voivodship</i>	Polska = 100 <i>Poland = 100</i>	SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>			
LUDNOŚĆ <i>POPULATION</i>				
Ludność (stan w dniu 31 XII) w tys.	38135,9	5204,5	13,6	<i>Population (as of 31 XII) in thous.</i>
miasta	23288,2	3364,5	14,4	<i>urban areas</i>
wieś	14847,7	1840,0	12,4	<i>rural areas</i>
w tym kobiety	19721,0	2714,2	13,8	<i>of which females</i>
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII)	122	146	x	<i>Population per 1 km² of total area (as of 31 XII)</i>
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym (stan w dniu 31 XII)	55,1	56,8	x	<i>Non-working age population per 100 persons of working age (as of 31 XII)</i>
Przyrost naturalny na 1000 ludności	0,92	1,05	x	<i>Natural increase per 1000 population</i>
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicz- nych na pobyt stały na 1000 ludności ...	-0,39	+2,21	x	<i>Internal and international net migration for permanent residence per 1000 popula- tion</i>
RYNEK PRACY. WYNAGRODZENIA <i>LABOUR MARKET. WAGES AND SALARIES</i>				
Pracujący ^a (stan w dniu 31 XII) w tys.	13711,0	2252,6	16,4	<i>Employed persons^a (as of 31 XII) in thous.</i>
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w zł	2942,17	3771,71	128,2	<i>Average monthly gross wages and salaries in zł</i>
Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) w tys.	1473,8	178,0	12,1	<i>Registered unemployed persons (as of 31 XII) in thous.</i>
Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w dniu 31 XII) w %	9,5	7,3	x	<i>Registered unemployment rate (as of 31 XII) in %</i>
INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA <i>MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS</i>				
Długość sieci (stan w dniu 31 XII) w km:				<i>Network (as of 31 XII) in km:</i>
wodociągowej rozdzielczej	262687,1	38503,3	14,7	<i>water-line distribution</i>
kanalizacyjnej rozdzielczej ^b	94695,4	8905,5	9,4	<i>sewerage distribution^b</i>
gazowej	129582,8	13776,8	10,6	<i>gas-line</i>
Zasoby mieszkaniowe ^c (stan w dniu 31 XII):				<i>Dwelling stocks^c (as of 31 XII):</i>
mieszkania: w tysiącach	13150,3	1963,6	14,9	<i>dwellings: in thousands</i>
na 1000 ludności	344,8	377,3	x	<i>per 1000 population</i>
izby: w tysiącach	48703,1	6911,8	14,2	<i>rooms: in thousands</i>
na 1000 ludności	1277,1	1328,0	x	<i>per 1000 population</i>
powierzchnia użytkowa mieszkań:				<i>usable floor space of dwellings:</i>
w tysiącach m ²	923411	134366	14,6	<i>in thousands m²</i>
na 1000 ludności w m ²	24214	25817	x	<i>per 1000 population in m²</i>

^a Według faktycznego miejsca pracy. ^b Łącznie z kolektorami. ^c Na podstawie bilansu.
^a By actual workplace. ^b Including collectors. ^c Based on balance.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2008 R. (cd.)

VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2008 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska <i>Poland</i>	Województwo <i>Voivodship</i>		SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>	Polska = 100 <i>Poland = 100</i>		
INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA (dok.) <i>MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS (cont.)</i>				
Mieszkania oddane do użytkowania:				<i>Dwellings completed:</i>
w tysiącach.....	165,2	38,2	23,1	<i>in thousands</i>
na 1000 ludności:				<i>per 1000 population:</i>
mieszkania.....	4,3	7,3	x	<i>dwellings</i>
izby.....	18,5	28,5	x	<i>rooms</i>
powierzchnia użytkowa mieszkań w m ²	450,9	714,2	x	<i>usable floor space of dwellings in m²</i>
EDUKACJA ^a I WYCHOWANIE — stan na początku roku szkolnego <i>EDUCATION^a — as of beginning of the school year</i>				
Uczniowie w szkołach ^b w tys.:				<i>Pupils and students in schools^b in thous.:</i>
podstawowych.....	2294,4	307,6	13,4	<i>primary</i>
gimnazjalnych.....	1381,4	178,8	12,9	<i>lower secondary</i>
zasadniczych zawodowych ^c	247,9	23,8	9,6	<i>basic vocational^c</i>
liceach ogólnokształcących ^d	688,0	103,0	15,0	<i>general secondary^d</i>
liceach profilowanych.....	72,5	11,6	15,9	<i>specialized secondary</i>
technikach ^e	555,2	55,6	10,0	<i>technical secondary^e</i>
artystycznych ogólnokształcących ^f	13,1	1,3	10,2	<i>general art^f</i>
policealnych.....	344,1	41,4	12,0	<i>post-secondary</i>
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego ^g :				<i>Children attending pre-primary education establishments^g:</i>
w tysiącach.....	919,1	135,9	14,8	<i>in thousands</i>
na 1000 dzieci w wieku 3—6 lat.....	631	677	x	<i>per 1000 children aged 3—6</i>
OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA — stan w dniu 31 XII <i>HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE — as of 31 XII</i>				
Pracownicy medyczni ^{h,i} :				<i>Medical personnel^{h,i}:</i>
lekarze.....	78086	11896	15,2	<i>doctors</i>
lekarze dentyści.....	12765	1498	11,7	<i>dentists</i>
pielęgniarki ^k	182778	25320	13,9	<i>nurses^k</i>
Zakłady ambulatoryjnej opieki zdrowotnej	14853	1740	11,7	<i>Out-patient health care institutions</i>
Szpitala ogólne.....	732	88	12,0	<i>General hospitals</i>
Łóżka w szpitalach ogólnych w tys.	183565	24228	13,2	<i>Beds in general hospitals in thous.</i>
Apteki ^l	10628	1191	11,2	<i>Pharmacies^l</i>

^a Patrz uwagi ogólne działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2 na str. 177. ^b Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. ^{c—e} Łącznie z uczniami: ^c — szkół specjalnych przysposabiających do pracy, ^d — uzupełniających liceów ogólnokształcących, ^e — techników uzupełniających. ^f Dających uprawnienia zawodowe. ^g W przedszkolach, oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych, zespołach wychowania przedszkolnego i punktach przedszkolnych. ^h Łącznie z odbywającymi staż. ⁱ Łącznie z osobami, dla których głównym miejscem pracy jest indywidualna praktyka lekarska i pielęgniarska zarejestrowana w Izbach Lekarskich, pielęgniarskich, która realizuje świadczenia zdrowotne w ramach środków publicznych; bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, opieka społeczna, jednostka administracji publicznej lub samorządu terytorialnego albo NFZ. ^k Łącznie z magistrami pielęgniarstwa. ^l Patrz uwagi ogólne działu „Ochrona zdrowia i opieka społeczna”, ust. 10 na str. 204.

^a See general notes to the chapter “Education”, item 1 and 2 on page 177. ^b Excluding schools for adult, excluding post-secondary schools. ^{c—e} Including students: ^c — special job-training schools, ^d — supplementary general secondary schools, ^e — supplementary technical secondary schools. ^f Leading to professional certification. ^g In nursery schools, pre-primary sections of primary schools, pre-primary education groups and pre-primary points. ^h Include inters. ⁱ Including persons for whom the main workplace are individual medical practice and nurses registered at Chamber of Physicians and Chambers of Nurses providing publicly funded medical services; excluding persons for whom the main workplace are university, social welfare, public administration or territorial self-government unit or National Health Fund. ^k Including master nurses. ^l See general notes to the chapter “Health care and social welfare”, item 10 on page 204.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2008 R. (cd.)
 VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2008 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska <i>Poland</i>	Województwo <i>Voivodship</i>	SPECIFICATION	
	ogółem <i>total</i>			Polska = 100 <i>Poland = 100</i>
KULTURA. TURYSTYKA <i>CULTURE. TOURISM</i>				
Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII)	8420	995	11,8	<i>Public libraries (including branches; as of 31 XII)</i>
Księgozbiór bibliotek publicznych (stan w dniu 31 XII) w tys. wol.	135262,6	16975,5	12,6	<i>Public library collections (as of 31 XII) in thous. vol.</i>
Muzea (stan w dniu 31 XII)	743	102	13,7	<i>Museums (as of 31 XII)</i>
Zwiedzający muzea i wystawy w tys.	20726,5	3233,2	15,6	<i>Museum and exhibition visitors in thous.</i>
Kina stałe (stan w dniu 31 XII).....	483	55	11,4	<i>Fixed cinemas (as of 31 XII)</i>
Widzowie w kinach stałych w tys.	35179,5	7867,4	22,4	<i>Audience in fixed cinemas in thous.</i>
Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania w tys.:				<i>Collective tourist accommodation establishments in thous.:</i>
miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII)	597,0	40,5	6,8	<i>number of beds (as of 31 VII)</i>
korzystający z noclegów	19556,1	2708,1	13,8	<i>tourists accommodated</i>
ROLNICTWO I LEŚNICTWO <i>AGRICULTURE AND FORESTRY</i>				
Użytki rolne ^a (stan w czerwcu) w tys. ha..	16154,3	2040,3	12,6	<i>Agricultural land^a (as of June) in thous. ha</i>
w tym:				<i>of which:</i>
grunty orne	12093,8	1381,2	11,4	<i>arable land</i>
sady (łącznie ze szkółkami drzew i krzewów)	329,4	96,1	29,2	<i>orchards (including nurseries)</i>
łąki i pastwiska trwałe	3184,4	507,7	15,9	<i>permanent meadows and pastures</i>
Powierzchnia zasiewów (stan w czerwcu) w tys. ha:				<i>Sown area (as of June) in thous. ha:</i>
zboża ogółem	8598,8	1041,6	12,1	<i>total cereals</i>
ziemniaki	548,9	82,1	15,0	<i>potatoes</i>
warzywa gruntowe	197,8	28,1	14,2	<i>ground vegetables</i>
Zbiory w tys. t:				<i>Production in thous. t:</i>
zboża ogółem	27664,3	2874,3	10,4	<i>total cereals</i>
ziemniaki	10462,1	1568,8	15,0	<i>potatoes</i>
warzywa gruntowe.....	4430,4	636,1	14,4	<i>ground vegetables</i>
Plony z 1 ha w dt:				<i>Yields per 1 ha in dt:</i>
zboża ogółem	32,2	27,6	85,7	<i>total cereals</i>
ziemniaki	191	191	100,0	<i>potatoes</i>
Powierzchnia lasów (stan w dniu 31 XII) w tys. ha	9065,9	797,1	8,8	<i>Forest areas (as of 31 XII) in thous. ha</i>
PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO <i>INDUSTRY AND CONSTRUCTION</i>				
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące):				<i>Sold production of industry (current prices):</i>
w milionach złotych.....	934873,5	194054,8	20,8	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł	24527	37354	152,3	<i>per capita in zł</i>
Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej ^b (ceny bieżące):				<i>Sales of construction and assembly production^b (current prices):</i>
w milionach złotych.....	76658,1	15945,8	20,8	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł	2011	3069	152,6	<i>per capita in zł</i>

^a Według granic administracyjnych; bez gruntów niestanowiących gospodarstw rolnych. ^b Zrealizowanej przez podmioty budowlane — według miejsca wykonywania robót.

^a By administrative borders; excluding non-farm land. ^b Realized by construction units — by place of performing works.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2008 R. (cd.)

VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2008 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska <i>Poland</i>	Województwo <i>Voivodship</i>	Polska = 100 <i>Poland = 100</i>	SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>			
TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ — stan w dniu 31 XII <i>TRANSPORT AND COMMUNICATIONS — as of 31 XII</i>				
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie) w km	261232,9	31011,8	11,9	<i>Hard surface public roads (urban and non-urban) in km</i>
w tym o nawierzchni ulepszonej w %.....	90,3	93,4	x	<i>of which improved in %</i>
Samochody zarejestrowane w tys. szt.:				<i>Registered cars in thous. units:</i>
osobowe	16079,5	2518,9	15,7	<i>passenger cars</i>
ciężarowe i ciągniki siodłowe ^a	2709,7	506,9	18,7	<i>lorries and road tractors^a</i>
Placówki pocztowe	8450	874	10,3	<i>Post offices</i>
Telefoniczne łącza główne ^b :				<i>Fixed main line^b:</i>
w tysiącach	9220,4	1644,6	17,8	<i>in thousands</i>
w tym standardowe łącza główne	8048,7	1426,1	17,7	<i>of which standard main line</i>
na 1000 ludności	241,8	316,0	x	<i>per 1000 population</i>
HANDEL — stan w dniu 31 XII <i>TRADE — as of 31 XII</i>				
Sklepy	385663	49854	12,9	<i>Shops</i>
Liczba ludności na 1 sklep	99	104	x	<i>Population per 1 shop</i>
FINANSE PUBLICZNE <i>PUBLIC FINANCE</i>				
Budżety gmin^c				<i>Budgets of gminas^c</i>
Dochody:				<i>Revenue:</i>
w milionach złotych	62317,8	7726,9	12,4	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł	2453	2572	104,8	<i>per capita in zł</i>
Wydatki:				<i>Expenditure:</i>
w milionach złotych	62892,7	8051,2	12,8	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł	2475	2680	108,2	<i>per capita in zł</i>
Budżety miast na prawach powiatu				<i>Budgets of cities with powiat status</i>
Dochody:				<i>Revenue:</i>
w milionach złotych	49443,8	12046,9	24,4	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł	3890	5500	141,4	<i>per capita in zł</i>
Wydatki:				<i>Expenditure:</i>
w milionach złotych	51172,4	12359,7	24,2	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł	4026	5643	140,1	<i>per capita in zł</i>
Budżety powiatów				<i>Budgets of powiats</i>
Dochody:				<i>Revenue:</i>
w milionach złotych	18147,2	2210,1	12,2	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł	714	736	103,0	<i>per capita in zł</i>
Wydatki:				<i>Expenditure:</i>
w milionach złotych	18114,9	2219,2	12,3	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł	713	739	103,6	<i>per capita in zł</i>
Budżety województw				<i>Budgets of voivodships</i>
Dochody:				<i>Revenue:</i>
w milionach złotych	12660,2	2560,2	20,2	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł	332	493	148,4	<i>per capita in zł</i>
Wydatki:				<i>Expenditure:</i>
w milionach złotych	13002,7	3079,2	23,7	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł	341	593	173,8	<i>per capita in zł</i>

^a Łącznie z samochodami ciężarowo-osobowymi. ^b Dane dotyczą operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej. ^c Bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

^a Including vans. ^b Data concern operators of the public telecommunication network. ^c Excluding revenue and expenditure of gminas which are also cities with powiat status.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2008 R. (dok.)
VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2008 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska <i>Poland</i>	Województwo <i>Voivodship</i>	Polska = 100 <i>Poland = 100</i>	SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>			
INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE <i>INVESTMENTS. FIXED ASSETS</i>				
Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące):				<i>Investment outlays (current prices):</i>
w milionach złotych.....	217259,7	47314,5	21,8	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł	5700	9108	159,8	<i>per capita in zł</i>
Wartość brutto środków trwałych (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne):				<i>Gross value of fixed assets (as of 31 XII; current book-keeping prices):</i>
w milionach złotych.....	2227406,1	477820,5	21,5	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł	58407	91809	157,2	<i>per capita in zł</i>
PRYWATYZACJA. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ <i>PRIVATIZATION. ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY</i>				
Przedsiębiorstwa państwowe objęte procesem prywatyzacji ^a	5809	697	12,0	<i>State owned enterprises included in the privatization process^a</i>
skomercjalizowane	1701	181	10,6	<i>commercialized</i>
objęte prywatyzacją bezpośrednią.....	2184	290	13,3	<i>included in direct privatization</i>
w tym sprywatyzowane	2105	257	12,2	<i>of which privatized</i>
poddane likwidacji	1924	226	11,7	<i>subject to liquidation</i>
w tym zlikwidowane.....	1073	128	11,9	<i>of which liquidated</i>
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON ^b (stan w dniu 31 XII)	3757093	649354	17,3	<i>Entities of the national economy in the REGON register^b (as of 31 XII)</i>
sektor publiczny.....	124528	13290	10,7	<i>public sector</i>
sektor prywatny	3632565	636064	17,5	<i>private sector</i>
RACHUNKI REGIONALNE W 2007 R. <i>REGIONAL ACCOUNTS IN 2007</i>				
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące):				<i>Gross domestic product (current prices):</i>
w milionach złotych.....	1176737	255893	21,7	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł	30873	49415	160,1	<i>per capita in zł</i>
Wartość dodana brutto (ceny bieżące):				<i>Gross value added (current prices):</i>
w milionach złotych.....	1029442	223863	21,7	<i>in million zlotys</i>
na 1 pracującego ^c w zł.....	75550	100878	133,5	<i>per 1 employed person^c in zł</i>
Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych:				<i>Gross nominal disposable income in the households sector:</i>
w milionach złotych.....	742374	128716	17,3	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł	19477	24856	127,6	<i>per capita in zł</i>

^a W okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2008 r.; bez państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej włączonych do Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa. ^b Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. ^c Do przeliczeń przyjęto przeciętną w roku liczbę pracujących (bez pracujących w „szarej gospodarce”); dane dotyczące pracujących opracowano uwzględniając w obliczeniach pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002.

^a From 1 VIII 1990 to 31 XII 2008; excluding state farms incorporated into the Agricultural Property Stock of the State Treasury. ^b Excluding persons tending private farms in agriculture. ^c For calculations the average number of employed persons was applied (excluding persons working in the “hidden economy”); data concerning employed persons were compiled including the results of the Population and Housing Census 2002 as well as the Agricultural Census 2002 in calculations of employed persons on private farms in agriculture.

U w a g a. Przeliczeń danych na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) za lata 2000 i 2001 dokonano przy przyjęciu skorygowanej liczby ludności uw
N o t e. Calculations of data per capita (1000 population, etc.) for 2000 and 2001 are based on the revised number of population, which consti

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004
POWIERZ AR						
1	Powierzchnia w km ² (stan w dniu 31 XII)	35579	35579	35579	35579	35567
STAN I OCHRONA ENVIRONMENTAL						
2	Pobór wody — w % poboru ogółem — na cele: produkcyjne ^a (poza rolnictwem, łowiectwem i leśnictwem oraz ry- bactwem)	82,2	83,2	83,9	84,7	85,4
3	eksploatacji sieci wodociągowej ^b	13,7	12,6	12,1	11,7	10,9
4	Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności na 1 km ² w dam ³	65,0	63,8	65,7	71,0	73,8
5	w tym do produkcji przemysłowej	54,8	54,0	56,0	61,1	64,0
6	Ścieki przemysłowe i komunalne oczyszczane w % wymagających oczyszczania ^c	65,3	67,4	71,9	68,4	72,5
7	Ścieki przemysłowe i komunalne nieoczyszczane na 1 km ² w dam ³	2,8	2,5	2,0	2,2	1,9
8	Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków ^d w % ogółu ludności....	40,6	42,6	45,0	46,5	47,3
Emisja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza z zakładów szcze- gólnie uciążliwych dla czystości powietrza w tys. t:						
9	pyłowych	13,9	13,7	12,0	13,4	12,5
10	gazowych (bez dwutlenku węgla)	188,3	201,8	189,0	210,4	208,8
Redukcja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w % zanieczysz- czeń wytworzonych:						
11	pyłowych	98,9	99,0	99,1	99,1	99,1
12	gazowych (bez dwutlenku węgla)	4,5	8,5	16,6	17,2	19,1
13	Odpady wytworzone (w ciągu roku; z wyłączeniem odpadów komu- nalnych) ^e na 1 km ² w t	123,1	142,2	138,2	166,3	164,3
14	Odpady komunalne zebrane ^f (w ciągu roku) na 1 mieszkańca w kg ...	279	282	285	301	313
Nakłady na środki trwałe (ceny bieżące) w % nakładów inwestycyj- nych na gospodarkę narodową:						
15	służące ochronie środowiska	3,1	2,7	2,3	1,8	2,0
16	służące gospodarce wodnej	0,6	0,5	1,0	1,0	0,9
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona (stan w dniu 31 XII):						
17	w % powierzchni ogólnej	29,6	30,1	30,1	29,6	29,6
18	na 1 mieszkańca w m ²	2060	2088	2091	2051	2048
BEZPIECZEŃSTWO PUBLIC						
Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygo- towawczych:						
19	w liczbach bezwzględnych	182421	195651	194145	205581	208600
20	na 10 tys. ludności	357	382	379	401	406
21	Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych w %..	34,3	41,0	42,3	44,3	46,2

^a Z ujęć własnych. ^b Pobór wody na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci. ^c Odprowadzone do wód lub do ziemi. ^d Na podstawie szacunków; do 2001 r. określane jako odpady stałe wywiezione; od 2003 r. dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie ze względu na zmianę katalo

^a From own intakes. ^b Water withdrawal by intakes before entering the water system. ^c Discharged into waters or into the ground. ^d Estima
data; until 2001 defined as solid waste removed; since 2003 data are not comparable with data for previous years due to a change in the catalo

zgodnia z wynikami Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002.
ers the results of Population and Housing Census of 2002.

2005	2006	2007	2008	SPECIFICATION	No.
CHNIA					
EA					
35559	35557	35558	35558	Area in km ² (as of 31 XII)	1
ŚRODOWISKA PROTECTION					
				Water withdrawal — in % of total withdrawal — for purposes of:	
85,6	86,7	86,3	84,9	production ^a (excluding agriculture, hunting and forestry and fishing)	2
10,8	10,1	10,2	11,2	exploitation water-line system ^b	3
				Consumption of water for needs of the national economy and popula-	4
75,8	82,3	81,1	74,4	tion per 1 km ² in dam ³	
65,9	72,4	71,2	64,5	of which for industrial production	5
				Industrial and municipal waste water treated in % of requiring treat-	6
71,5	78,2	87,6	87,6	ment ^c	
1,9	1,5	0,8	0,8	Industrial and municipal waste water untreated per 1 km ² in dam ³	7
				Population using waste water treatment plants ^d in % of total popula-	8
47,3	49,0	50,5	49,2	tion	
				Emission of industrial air pollutants by plants generating substantial	
				air pollution in thous. t:	
11,3	11,3	9,9	6,7	particulates	9
217,1	232,2	196,2	156,9	gases (excluding carbon dioxide)	10
				Reduction of industrial air pollutants by plants generating substantial	
				air pollution in % of pollutants produced:	
				particulates	11
				gases (excluding carbon dioxide)	12
				Generated waste (during the year; excluding municipal waste) ^e per	13
164,7	162,4	190,9	194,7	1 km ² in t	
291	299	322	300	Municipal waste collected ^f (during the year) per capita in kg	14
				Outlays on fixed assets (current prices) in % of investment outlays on	
				national economy:	
				in environmental protection	15
3,0	2,6	2,4	3,1		
0,8	0,7	0,7	0,8	in water management	16
				Legally protected areas possessing unique environmental value (as	
				of 31 XII):	
				in % of total area	17
29,6	29,6	29,6	29,6		
2043	2037	2031	2025	per capita in m ²	18
PUBLICZNE SAFETY					
				Ascertained crimes in completed preparatory proceedings:	
205990	189162	159857	136522	in absolute numbers	19
400	366	309	263	per 10 thous. population	20
50,4	57,2	60,4	58,7	Rate of detectability of delinquents in ascertained crimes in %	21

do 2000 r. określana jako ludność obsługiwana. *e* Patrz uwagi ogólne działu „Stan i ochrona środowiska”, ust. 8 na str. 65. *f* Dane szacunkowe; gu odpadów.

ted data; until 2000 defined as served population. e See general notes to the chapter “Environmental protection”, item 8 on page 65. *f* Estimated que of waste.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004
LUD POPUL						
1	Ludność (stan w dniu 31 XII)	5115010	5121681	5128623	5135732	5145997
2	miasta	3307907	3310993	3313640	3322188	3329863
3	wieś	1807103	1810688	1814983	1813544	1816134
4	w tym kobiety	2655399	2660004	2664887	2670298	2677204
5	Kobiety na 100 mężczyzn (stan w dniu 31 XII)	108,0	108,1	108,2	108,3	108,4
6	Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII)	144	144	144	144	145
Ludność w wieku (stan w dniu 31 XII):						
7	produkcyjnym	3105393	3142992	3180613	3217872	3248829
8	poprodukcyjnym	841139	847202	852049	855080	860825
9	Małżeństwa na 1000 ludności	5,5	5,1	5,1	5,2	5,2
10	Rozwody na 1000 ludności	1,1	1,2	1,1	1,2	1,4
11	Urodzenia żywe na 1000 ludności	9,4	9,2	9,1	9,1	9,4
12	Zgony ^b na 1000 ludności	10,2	10,1	10,0	10,3	10,0
13	Przyrost naturalny na 1000 ludności	-0,8	-0,8	-0,9	-1,2	-0,6
14	Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych	7,2	7,3	6,4	6,7	6,0
Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia w momencie urodzenia:						
15	mężczyźni	69,8	70,4	70,7	70,7	71,0
16	kobiety	78,6	78,8	79,3	79,3	79,9
17	Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	+1,8	+2,0	+2,4	+2,7	+2,8
RYNEK LABOUR						
Pracujący ^c :						
18	w tysiącach	2387,0	2309,8	$\frac{2044,2}{2312,2}$ ^d	1976,9	2025,0
19	w tym kobiety	1160,6	1131,3	$\frac{988,2}{1135,1}$ ^d	945,9	961,7
20	na 1000 ludności	466,7	451,0	$\frac{398,6}{450,9}$ ^d	384,9	393,5
w %:						
21	w sektorze prywatnym	75,2	76,1	$\frac{73,6}{76,7}$ ^d	74,3	74,9
22	w rolnictwie, łowiectwie i leśnictwie; rybactwie	24,9	25,7	$\frac{15,9}{25,7}$ ^d	16,1	15,8
23	w przemyśle i budownictwie	22,2	21,3	$\frac{23,2}{20,5}$ ^d	22,9	22,2
24	w usługach rynkowych	38,7	37,7	$\frac{43,8}{38,7}$ ^d	44,3	45,5
25	w usługach nierynkowych	14,2	15,3	$\frac{17,1}{15,1}$ ^d	16,7	16,5

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Ludność. Wyznania religijne”, ust. 2 na str. 93. ^b Łącznie ze zgonami niemowląt. ^c Stan w dniu 31 XII; według danych w rolnictwie wyszacowanych przy uwzględnieniu wyników: w liczniku (i od 2003 r.) — Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Miesz

^a See general notes to the chapter “Population. Religious denominations”, item 2 on page 93. ^b Including infant deaths. ^c As of 31 XII; by using the results: in the numerator (and since 2003) — of the Population and Housing Census 2002 as well as the Agricultural Census 2002, in

2005	2006	2007	2008	SPECIFICATION	No.
NOŚĆ ^a					
ATION ^a					
5157729	5171702	5188488	5204495	Population (as of 31 XII)	1
3338255	3346700	3356370	3364505	urban areas	2
1819474	1825002	1832118	1839990	rural areas	3
2685792	2694813	2705344	2714164	of which females	4
108,7	108,8	108,9	109,0	Females per 100 males (as of 31 XII)	5
145	145	146	146	Population per 1 km ² of total area (as of 31 XII)	6
Population of age (as of 31 XII):					
3274648	3293676	3309405	3319515	working	7
866385	877736	890240	904435	post-working	8
5,4	5,8	6,3	6,5	Marriages per 1000 population	9
1,7	1,9	1,8	1,8	Divorces per 1000 population	10
9,7	10,2	10,7	11,3	Live births per 1000 population	11
10,1	10,1	10,2	10,3	Deaths ^b per 1000 population	12
-0,3	0,1	0,4	1,1	Natural increase per 1000 population	13
6,0	5,0	4,9	4,9	Infant deaths per 1000 live births	14
Life expectancy at the moment of birth:					
71,1	71,4	71,3	71,7	males	15
80,2	80,1	80,4	80,6	females	16
+2,9	+3,0	+2,9	+2,2	Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population	17
PRACY					
MARKET					
Employed persons ^c :					
2066,8	2116,1	2218,5	2252,6	in thousands	18
988,3	1005,6	1053,2	1067,5	of which women	19
400,7	409,2	427,6	432,8	per 1000 population	20
in %:					
75,3	76,0	76,9	77,0	in private sector	21
15,5	15,2	14,5	14,2	in agriculture, hunting and forestry; fishing	22
21,4	21,9	22,1	21,4	in industry and construction	23
46,6	46,6	47,4	48,4	in market services	24
16,5	16,3	16,0	16,0	in non-market services	25

klucznego miejsca pracy i rodzaju działalności (od 2004 r.). ^d Dane opracowano z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002, w mianowniku (i do 2001 r.) — Powszechnego Spisu Rolnego 1996.
tual workplace and kind of activity (since 2004). ^d Data are compiled considering employed persons on private farms in agriculture estimated the denominator (and until 2001) — of the Agricultural Census 1996.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004
RYNEK LABOUR						
	Przeciętne zatrudnienie:					
	w przemyśle:					
1	w tysiącach	421,7	405,1	386,7	365,5	366,4
2	na 1000 ludności	82,5	79,2	75,5	71,2	71,3
	w budownictwie:					
3	w tysiącach	117,0	113,3	97,6	92,9	84,5
4	na 1000 ludności	22,9	22,1	19,0	18,1	16,4
5	Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) w tys.	289,9	346,1	368,9	363,6	352,9
6	1999 = 100	116,3	138,9	148,0	145,9	141,6
	W % bezrobotnych zarejestrowanych (stan w dniu 31 XII):					
7	kobiety	53,1	50,7	49,4	49,6	49,4
8	w wieku do 25 lat	28,6	27,5	26,1	24,4	22,7
9	pozostający bez pracy dłużej niż 1 rok	46,8	50,3	54,8	55,3	56,0
10	Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) na 1 ofertę pracy	287	447	588	435	289
11	Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w dniu 31 XII) w %	10,8	13,0	$\frac{15,2}{13,8}$ ^a	15,4	14,7
WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA WAGES AND SALARIES.						
12	Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł	2469,59	2681,85	2701,94	2822,50	2909,67
13	1999 = 100	111,8	121,4	122,3	127,8	131,7
14	w tym: w przemyśle	2290,64	2489,44	2563,59	2642,50	2703,61
15	w budownictwie	2152,64	2244,38	2281,75	2337,03	2404,13
16	Przeciętna liczba emerytów i rencistów w tys.	1181,4	1169,7	1162,9	1161,7	1166,9
17	pobierających emerytury i renty wypłacane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	902,9	897,0	895,8	900,3	910,8
18	rolników indywidualnych	278,5	272,7	267,1	261,4	256,1
	Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto w zł:					
19	wypłacana przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	851,37	943,03	1010,45	1064,58	1112,88
20	rolników indywidualnych ^b	571,90	644,45	665,33	691,02	713,22
INFRASTRUKTURA KOMU MUNICIPAL INFRASTRUC						
	Długość sieci rozdzielczej (stan w dniu 31 XII) w km:					
21	wodociągowej	24623	26386	28147	30294	32078
22	kanalizacyjnej ^c	5032	5475	5977	6593	6808
	Zużycie w gospodarstwach domowych:					
	wody z wodociągów:					
23	w hektometrach sześciennych	205,2	201,3	198,3	195,5	188,8
24	na 1 mieszkańca w m ³	40,2	39,3	38,7	38,1	36,7
	energii elektrycznej w miastach ^d :					
25	w gigawatogodzinach	2554,2	2632,3	2682,1	2693,5	2869,0
26	na 1 mieszkańca w kWh	772,9*	795,4	809,5	811,7	862,7

^a Do wyliczenia przyjęto liczbę pracujących uwzględniającą pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyszacowanych przy Rolnego 2002, w mianowniku (i do 2001 r.) — Powszechnego Spisu Rolnego 1996. ^b Łącznie z wypłatami z Funduszu Ubezpieczeń Społecz -Rentowego; w 2001 r. łącznie z jednorazowym wyrównaniem waloryzacji za 2000 r. ^c Łącznie z kolektorami. ^d Do 2004 r. dane nie obejmują

^a The number of employed persons, including estimated data of employed persons on private farms in agriculture was used for calculation, 2002, in the denominator (and until 2001) — of the Agricultural Census 1996. ^b Including payments from the Social Insurance Fund and the zation payment for 2000. ^c Including collectors. ^d Until 2004 data not include households, whose the main source of maintenance was income

2005	2006	2007	2008	SPECIFICATION	No.
PRACY (dok.) MARKET (cont.)					
				<i>Average paid employment:</i>	
				<i>in industry:</i>	
366,6	373,5	390,9	398,1	<i>in thousands</i>	1
71,2	72,3	75,5	76,6	<i>per 1000 population</i>	2
				<i>in construction:</i>	
92,0	96,6	108,7	113,9	<i>in thousands</i>	3
17,9	18,7	21,0	21,9	<i>per 1000 population</i>	4
332,5	285,6	219,9	178,0	<i>Registered unemployed persons (as of 31 XII) in thous.</i>	5
133,4	114,6	88,2	71,4	<i>1999 = 100</i>	6
				<i>In % of registered unemployed (as of 31 XII):</i>	
50,0	52,0	53,4	52,6	<i>women</i>	7
20,9	19,3	17,7	18,3	<i>aged up to 25 years</i>	8
54,3	53,9	50,2	40,8	<i>out of work for longer than 1 year</i>	9
162	107	50	64	<i>Registered unemployed persons (as of 31 XII) per a job offer</i>	10
13,8	11,8	9,0	7,3	<i>Registered unemployment rate (as of 31 XII) in %</i>	11
Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH SOCIAL SECURITY BENEFITS					
3027,00	3166,02	3418,86	3771,71	<i>Average monthly gross wages and salaries in zł</i>	12
137,0	143,3	154,8	170,7	<i>1999 = 100</i>	13
2807,37	2915,50	3128,25	3455,33	<i>of which: in industry</i>	14
2483,79	2727,02	3042,25	3350,93	<i>in construction</i>	15
1162,0	1160,8	1165,7	1174,1	<i>Average number of retirees and pensioners in thous.</i>	16
915,3	922,0	934,8	951,3	<i>receiving retirement pay and pensions paid by the Social Insurance Institution</i>	17
246,7	238,8	230,9	222,8	<i>farmers</i>	18
1146,98	1240,10	1280,04	1402,72	<i>Average monthly gross retirement pay and pension in zł:</i>	19
720,71	762,19	772,93	820,16	<i>paid by the Social Insurance Institution</i>	19
				<i>farmers^b</i>	20
NALNA MIESZKANIA TURE DWELLINGS					
33600	35335	37078	38503	<i>Distribution network (as of 31 XII) in km:</i>	
7356	7894	8445	8906	<i>water-line</i>	21
				<i>sewerage^c</i>	22
				<i>Consumption in households:</i>	
				<i>water from water-line systems:</i>	
191,6	193,7	189,7	191,4	<i>in cubic hectometre</i>	23
37,2	37,5	36,6	36,8	<i>per capita in m³</i>	24
				<i>electricity in urban areas^d:</i>	
2786,5	2922,0	2935,6	3009,4	<i>in gigawatt-hour</i>	25
836,0	874,0	875,8	895,8	<i>per capita in kWh</i>	26

uwzględnieniu wyników: w liczniku (i od 2003 r.) — Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu nych i budżetu państwa w przypadku łączenia uprawnień do świadczeń z tego funduszu z uprawnieniami do świadczeń z Funduszu Emerytalno-gospodarstw domowych, których głównym źródłem utrzymania był dochód z użytkowanego gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie.
estimated using the results: in the numerator (and since 2003) — of the Population and Housing Census 2002 as well as the Agricultural Census state budget, in case of a simultaneous right to benefits from this fund and to benefits from the Pension Fund; in 2001 including a one-off valori from a private farm in agriculture.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004
INFRASTRUKTURA KOMU MUNICIPAL INFRASTRUC						
	Zasoby mieszkaniowe ^a (do 2001 r. — zamieszkane; stan w dniu 31 XII):					
	mieszkania:					
1	w tysiącach	1674,2	1701,4	1803,0	1831,9	1851,7
2	na 1000 ludności	327,3	332,2	351,5	356,7	359,8
3	izby na 1000 ludności	1077,6	1095,4	1226,8	1249,3	1261,3
	powierzchnia użytkowa mieszkań w m ² :					
4	na 1000 ludności	19015	19433	23208	23753	24061
5	przeciętna 1 mieszkania	58,1	58,5	66,0	66,6	66,9
	Mieszkania oddane do użytkowania:					
	mieszkania:					
6	w tysiącach	25,2	27,5	22,3	29,4	23,8
7	na 1000 ludności	4,9	5,4	4,4	5,7	4,6
8	izby na 1000 ludności	18,8	19,4	16,5	24,5	18,2
	powierzchnia użytkowa mieszkań w m ² :					
9	na 1000 ludności	430,1	445,4	382,3	583,4	447,4
10	przeciętna 1 mieszkania	87,3	83,0	87,8	101,6	96,4
EDUKACJA ^b I EDUCA						
	Uczniowie w szkołach ^c (stan na początku roku szkolnego) w tys.:					
11	podstawowych ^d	400,0	387,4	375,6	362,8	348,9
12	gimnazjach	147,4	216,6	211,1	207,9	203,7
13	zasadniczych zawodowych ^e	59,8	37,9	27,5	19,6	24,4
14	liceach ogólnokształcących ^f	137,3	107,2	111,2	111,7	111,0
15	liceach profilowanych	x	x	10,5	19,2	26,8
16	technikach ^f	107,1	83,5	75,2	69,4	57,2
17	artystycznych ogólnokształcących ^g	1,1	1,2	1,3	1,3	1,4
18	policealnych	20,9	22,5	25,2	27,1	29,9
	Absolwenci szkół ^c w tys.:					
19	podstawowych	150,1 ^h	70,1	67,5	67,2	65,9
20	gimnazjów	x	x	71,9	69,2	68,7
21	zasadniczych zawodowych ^e	19,8	19,0	16,6	16,0	3,5
22	liceów ogólnokształcących ⁱ	25,9	28,4	32,0	33,9	35,6
23	liceów profilowanych	x	x	x	x	x
24	techników ⁱ	22,5	23,2	22,2	18,9	23,0
25	artystycznych ogólnokształcących ^g	0,2	0,1	0,2	0,2	0,2
26	policealnych	10,6	9,4	8,8	9,8	8,7
27	Absolwenci szkół zasadniczych zawodowych, liceów ogólnokształcących, techników oraz artystycznych ogólnokształcących dających uprawnienia zawodowe ^k (bez szkół dla dorosłych) na 1000 ludności	13,5	13,8	13,8	13,4	12,1

^a Na podstawie bilansów. ^b Patrz uwagi ogólne do rozdziału „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2 na str. 177. ^c Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem *e*, *f* Od roku szkolnego 2004/05 łącznie: *e* — ze szkołami specjalnymi przysposabiającymi do pracy, *f* — z uzupełniającymi odpowiednio: liceami odpowiednio: liceami ogólnokształcącymi od roku szkolnego 2005/06 i technikumami od roku szkolnego 2006/07. *k* Od roku szkolnego 2004/05 łącznie

^a Based on balances. ^b See general notes to the chapter “Education”, item 1 and 2 on page 177. ^c Excluding schools for adults, except post-school year including: *e* — special job-training schools, *f* — supplementary schools: general secondary and technical secondary respectively. ^k Since 2004/05 school year including

2005	2006	2007	2008	SPECIFICATION	No.
NALNA. MIESZKANIA (dok.) TURE. DWELLINGS (cont.)					
				<i>Dwelling stocks^a (until 2001 — inhabited; as of 31 XII):</i>	
				<i>dwellings:</i>	
1875,5	1900,0	1927,2	1963,6	<i>in thousands</i>	1
363,6	367,4	371,4	377,3	<i>per 1000 population</i>	2
1275,1	1289,3	1305,2	1328,0	<i>rooms per 1000 population</i>	3
				<i>usable floor space of dwellings in m²:</i>	
24417	24791	25222	25817	<i>per 1000 population</i>	4
67,1	67,5	67,9	68,4	<i>average per dwelling</i>	5
				<i>Dwellings completed:</i>	
				<i>dwellings:</i>	
28,2	27,1	30,3	38,2	<i>in thousands</i>	6
5,5	5,2	5,8	7,3	<i>per 1000 population</i>	7
20,8	20,2	22,8	28,5	<i>rooms per 1000 population</i>	8
				<i>usable floor space of dwellings in m²:</i>	
513,6	501,2	579,4	714,2	<i>per 1000 population</i>	9
93,7	95,6	99,2	97,2	<i>average per dwelling</i>	10
WYCHOWANIE TION ^b					
				<i>Pupils and students in schools^c (as of beginning of the school year)</i>	
				<i>in thous.:</i>	
336,6	324,9	315,2	307,6	<i>primary^d</i>	11
199,3	193,2	186,5	178,8	<i>lower secondary</i>	12
24,0	23,2	23,6	23,8	<i>basic vocational^e</i>	13
109,6	109,1	106,9	103,0	<i>general secondary^f</i>	14
23,9	20,0	15,4	11,6	<i>specialized secondary</i>	15
53,2	52,4	53,9	55,6	<i>technical secondary^f</i>	16
1,3	1,2	1,3	1,3	<i>general art^g</i>	17
32,2	37,0	34,1	41,4	<i>post-secondary</i>	18
				<i>Graduates in schools^c in thous.:</i>	
63,2	61,1	59,3	55,3	<i>primary</i>	19
66,4	65,8	64,1	61,0	<i>lower secondary</i>	20
7,4	7,8	7,1	6,8	<i>basic vocational^e</i>	21
35,9	34,6	34,4	33,6	<i>general secondary^f</i>	22
8,4	7,9	6,9	5,5	<i>specialized secondary</i>	23
15,8	12,5	10,4	10,9	<i>technical secondary^f</i>	24
0,2	0,2	0,3	0,2	<i>general art^g</i>	25
9,9	10,3	9,3	10,6	<i>post-secondary</i>	26
				<i>Graduates of basic vocational, general and technical secondary as well as general art leading to professional certification schools^h (excluding schools for adults) per 1000 population</i>	27
13,1	12,2	11,4	11,0		

szkół policealnych. *d* Bez dzieci w wieku 6 lat objętych edukacją w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych i przedszkolach ogólnokształcącymi i technikami. *g* Dające uprawnienia zawodowe. *h* Dane obejmują absolwentów klasy VIII i VI. *i* Łącznie z uzupełniającymi nie z liceami profilowanymi i szkołami specjalnymi przysposabiającymi do pracy.

secondary schools. d Excluding children aged 6 attending pre-primary sections of primary schools and nursery schools. *e, f* Since 2004/05 *g* Leading to professional certification. *h* Data include graduates of 8th and 6th grade. *i* Including supplementary general schools: general specialized secondary schools as well as special job-training schools.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004
EDUKACJA ^a I EDUCA						
1	Studenci szkół wyższych ^b (stan w dniu 30 XI) w tys.	331,1	355,3	361,7	366,7	368,4
2	Absolwenci szkół wyższych ^{bc} w tys.	52,3	66,5	72,7	77,0	76,2
3	Uczniowie szkół dla dorosłych (stan na początku roku szkolnego) w tys.	38,5	38,8	40,1	42,3	38,1
4	Absolwenci szkół dla dorosłych w tys.	15,1	13,8	11,9	12,9	12,7
Wychowanie przedszkolne (stan na początku roku szkolnego):						
5	miejsca w przedszkolach w tys.	87,1	86,9	88,0	89,0	90,2
dzieci w tys.:						
6	w przedszkolach	85,7	83,8	84,0	84,4	86,5
7	w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych.....	30,3	29,6	29,3	29,1	29,4
8	Dzieci w przedszkolach (stan na początku roku szkolnego) na 1000 dzieci w wieku 3—6 lat.....	381	393	397	407	424
OCHRONA ZDROWIA HEALTH CARE AND						
Pracownicy medyczni ^{ef} (stan w dniu 31 XII):						
9	lekarze	13666	13961	13689	14079	13074*
10	lekarze dentyści	1712	1671	1743	2065	1673*
11	pielęgniarki ^g	24819	24755	24989	24906	24360*
12	Łóżka w szpitalach ogólnych ^h (stan w dniu 31 XII) na 10 tys. ludności	47,4	47,5	46,9	47,0	45,7
13	Leczeni w szpitalach ogólnych na 10 tys. ludności	1454	1518	1663	1692	1730
14	Zakłady ambulatoryjnej opieki zdrowotnej ^j (stan w dniu 31 XII).....	1087	1395	1495	1674	1551
15	Apteki ^k (stan w dniu 31 XII).....	844	909	905	999	1031
16	Liczba ludności (stan w dniu 31 XII) na 1 aptekę.....	6060	5634	5667	5141	4991
Porady udzielone w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej na 1 mieszkańca:						
17	lekarskie.....	4,9	5,1	5,5	5,7	5,9
18	stomatologiczne	0,5	0,5	0,5	0,6	0,7
19	Dzieci w żłobkach ^l (stan w dniu 31 XII) na 1000 dzieci w wieku do lat 3	23,7	24,2	23,9	23,5	23,7
KULTURA CULTURE.						
20	Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII).....	1067	1060	1044	1040	1030
21	Księgozbiór bibliotek publicznych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności w wol.	3168	3209	3161	3191	3221
22	Czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności.....	165	173	173	178	180
Wypożyczenia księgozbioru z bibliotek publicznych w wol.:						
23	na 1000 ludności.....	3263	3201	3233	3347	3362
24	na 1 czytelnika	19,8	18,6	18,6	18,8	18,7
25	Miejsca w teatrach i instytucjach muzycznych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności.....	2,9	2,9	2,8	2,7	2,8
26	Widzowie i słuchacze w teatrach i instytucjach muzycznych ^m na 1000 ludności.....	472	487	449	414	410
27	Muzea (stan w dniu 31 XII).....	93	95	97	99	97
28	Zwiedzający muzea i wystawy na 1000 ludności	530	502	477	464	554

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2 na str. 177. ^b Łącznie z filiami i zamiejscowymi podstawowymi jednostkami wewnętrznymi i administracji; bez cudzoziemców. ^c Z poprzedniego roku akademickiego, a w roku akademickim 2000/01 — z roku kalendarzowego przedszkolnymi. ^e Łącznie z odbywającymi staż. ^f Od 2002 r. — łącznie z osobami, dla których głównym miejscem pracy jest indywidualna publiczna; od 2005 r. — bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, opieka społeczna, jednostka administracji publicznej lub pogotowia ratunkowego; w 2008 r. łącznie z łózkami i inkubatorami dla noworodków. ⁱ, ^k Patrz uwagi ogólne do działu „Ochrona zdrowia i opieka województwa, łącznie z imprezami organizowanymi w plenerze.

^a See general notes to the chapter “Education”, item 1 and 2 on page 177. ^b Including sections as well as branch departments and institutes, previous academic year; and in 2000/01 academic year — the calendar year; see general notes to the chapter “Education”, item 19 on page 181. ^e workplace are individual medical practice and nurses registered at Chamber of Physicians and Chambers of Nurses providing publicly funded self-government unit or National Health Fund. ^g Including master nurses. ^h Since 2003 excluding beds in hospital wards located in emergency on page 204, ^k — item 10 on page 204. ^l Including nursery wards. ^m Data concern activity performed in voivodship area, including outdoor events.

2005	2006	2007	2008	SPECIFICATION	No.
WYCHOWANIE (dok.)					
<i>TION^a (cont.)</i>					
368,6	365,5	360,9	354,2	<i>Students of higher education institutions^b (as of 30 XI) in thous.</i>	1
74,7	72,7	75,8	75,3	<i>Graduates of higher education institutions^{bc} in thous.</i>	2
37,3	36,1	35,9	37,4	<i>Students of schools for adults (as of beginning of the school year) in thous.</i>	3
11,8	12,9	7,2	8,1	<i>Graduates of schools for adults in thous.</i>	4
92,1	95,9	99,6	104,9	<i>Pre-primary education (as of beginning of the school year): places in nursery schools in thous.</i>	5
89,3	94,2	99,2	105,7 ^d	<i>children in thous.:</i>	6
29,1	30,1	28,5	29,6	<i>in nursery schools</i>	7
				<i>in pre-primary sections in primary schools</i>	8
443	473	500	530	<i>Children in nursery schools (as of beginning of the school year) per 1000 children aged 3–6</i>	
I OPIEKA SPOŁECZNA					
<i>SOCIAL WELFARE</i>					
11609	11811	12167	11896	<i>Medical personnel^d (as of 31 XII):</i>	9
1327	1374	1609	1498	<i>doctors</i>	10
24202	24068	25534	25320	<i>dentists</i>	11
45,6	44,7	44,2	46,6	<i>nurses^e</i>	12
1842	1759	1741	1817	<i>Beds in general hospitals^h (as of 31 XII) per 10 thous. population</i>	13
1512	1678	1707	1740	<i>In-patients in general hospitals per 10 thous population</i>	14
1061	1086	1113	1191	<i>Out-patient health care institutionsⁱ (as of 31 XII)</i>	15
4861	4762	4662	4370	<i>Pharmacies^k (as of 31 XII)</i>	16
				<i>Population (as of 31 XII) per 1 pharmacy</i>	17
				<i>Consultations provided within the scope of out-patient health care per capita:</i>	18
5,7	6,1	6,4	6,7	<i>medical</i>	19
0,6	0,7	0,7	0,7	<i>dental</i>	
26,4	28,1	27,4	27,3	<i>Children in nurseries^l (as of 31 XII) per 1000 children up to age 3</i>	
TURYSTYKA					
<i>TOURISM</i>					
1013	1003	995	995	<i>Public libraries (including branches; as of 31 XII)</i>	20
3240	3240	3241	3262	<i>Public library collections (as of 31 XII) per 1000 population in vol.</i>	21
179	172	168	168	<i>Public library borrowers per 1000 population</i>	22
3259	3120	3034	2918	<i>Public library loans in vol.:</i>	23
18,2	18,2	18,1	17,4	<i>per 1000 population</i>	24
				<i>per borrower</i>	25
2,8	2,8	2,9	3,3	<i>Seats in theatres and music institutions (as of 31 XII) per 1000 population</i>	
431	425	440	501	<i>Audience in theatres and music institutions^m per 1000 population</i>	26
103	103	104	102	<i>Museums (as of 31 XII)</i>	27
561	556	616	622	<i>Museum and exhibition visitors per 1000 population</i>	28

organizacyjnymi (do 2004 r. określanymi jako filie, wydziały i instytuty zamiejscowe), bez szkół resortu obrony narodowej oraz resortu spraw wojskowych; patrz uwagi ogólne do działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 19 na str. 181. *d* Łącznie z zespołami wychowania przedszkolnego i punktami praktyki lekarskiej i pielęgniarskiej zarejestrowaną w Izbach Lekarskich, pielęgniarskich, która realizuje świadczenia zdrowotne w ramach środków samorządu terytorialnego albo NFZ. *g* Łącznie z magistrami pielęgniarstwa. *h* Od 2003 r. bez łóżek na oddziałach szpitalnych przy stacjach społecznych; *i* — ust. 4 na str. 204, *k* — ust. 10 na str. 204. *l* Łącznie z oddziałami żłobkowymi. *m* Dane dotyczą działalności prowadzonej na terenie

excluding academies of the Ministry of National Defence and of the Ministry of the Interior and Administration; excluding foreigners. c From the d Including pre-primary education groups and pre-primary points. e Including interns. f Since 2002 — including persons for whom the main medical services; since 2005 — excluding persons for whom the main workplace are university, social welfare, public administration or territorial stations; in 2008 including beds and incubators for newborns. i, k. See general notes to the chapter “Health care and social welfare”: i — item 4

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004
KULTURA CULTURE						
1	Kina stałe (stan w dniu 31 XII).....	78	72	68	66	64
2	Miejsca na widowni w kinach stałych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności.....	7,9	7,8	7,5	7,8	8,2
3	Widzowie w kinach stałych na 1000 ludności.....	1078	1475	1465	1392	1625
Abonenci (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności:						
4	radiowi.....	241	239	239	235	237
5	telewizyjni.....	234	231	231	227	228
6	Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania (stan w dniu 31 VII)	299	331	334	334	352
7	w tym hotele.....	71	90	108	116	118
8	Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII) na 10 tys. ludności.....	59,6	67,0	68,8	70,7	74,1
9	Korzystający z noclegów na 1000 ludności.....	316	329	362	341	387
ROLNICTWO I AGRICULTURE						
10	Użytki rolne ^a (stan w czerwcu) w tys. ha.....	2333,0	2325,7	2162,4 ^b	2019,2	2046,1
w tym grunty orne ^c :						
11	w tysiącach hektarów.....	1712,0	1706,0	1541,6 ^b	1482,1	1481,1
12	w % powierzchni ogólnej.....	48,1	48,0	43,3	41,7	41,6
13	Powierzchnia zasiewów (stan w czerwcu) w tys. ha.....	1590,1	1589,2	1303,8 ^b	1296,7	1358,9
w tym w %:						
14	zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi).....	69,5	69,4	76,8	73,7	72,5
15	w tym: pszenica.....	10,5	10,5	11,9	10,1	9,9
16	żyto.....	28,8	28,6	24,9	23,9	23,6
17	ziemniaki.....	14,2	13,8	9,4	9,2	7,2
18	buraki cukrowe.....	1,9	1,8	1,8	1,6	1,9
Zbiory w tys. t:						
19	zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi).....	2192,3	2830,1	2583,7	2419,8	2769,4
20	w tym: pszenica.....	445,6	515,3	503,5	428,6	484,8
21	żyto.....	765,4	1040,9	710,8	667,4	779,5
22	ziemniaki.....	4240,8	3682,5	2245,0	2071,4	1844,6
23	buraki cukrowe.....	961,8	875,3	1008,4	767,2	972,5
Plony z 1 ha w dt:						
24	zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi).....	19,8	25,7	25,8	25,3	28,1
25	w tym: pszenica.....	26,8	31,0	32,5	32,6	36,1
26	żyto.....	16,7	22,9	21,9	21,6	24,3
27	ziemniaki.....	187	168	183	173	188
28	buraki cukrowe.....	317	310	439	362	373
Zwierzęta gospodarskie:						
bydło (stan w czerwcu):						
29	w tysiącach sztuk.....	926,5	857,0	912,6 ^b	924,8	949,8
30	na 100 ha użytków rolnych ^d w szt.....	39,3	36,4	40,6 ^b	43,8	44,5
trzoda chlewna (stan w końcu lipca):						
31	w tysiącach sztuk.....	1821,6	1736,8	1992,1 ^b	1950,5	1824,7
32	na 100 ha użytków rolnych ^d w szt.....	77,4	73,8	88,6 ^b	92,5	85,4
Produkcja na 1 ha użytków rolnych ^d :						
33	żywno rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami) ^e w kg.....	161,1	155,1	168,2	207,9	190,0
34	mleka krowiego w l.....	796	792	912	959	957

^a Według granic administracyjnych; bez gruntów niestanowiących gospodarstw rolnych. ^b Dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu 7 na str. 243. ^d Do przeliczeń przyjęto użytki rolne według siedziby użytkownika gospodarstwa bez gruntów niestanowiących gospodarstw

^a By administrative borders; excluding non-farm land. ^b Data of the Agricultural Census as of 20 V. ^c Data since 2007 are not comparable in land by official residence of the land user excluding non-farm land. ^e Beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and venison; in

2005	2006	2007	2008	SPECIFICATION	No.
TURYSTYKA (dok.)					
TOURISM (cont.)					
64	52	50	55	Fixed cinemas (as of 31 XII)	1
8,3	7,7	8,0	8,3	Seats in fixed cinemas (as of 31 XII) per 1000 population	2
1270	1486	1548	1514	Audience in fixed cinemas per 1000 population	3
Subscribers (as of 31 XII) per 1000 population:					
234	210	203	189	radio	4
225	203	196	182	television	5
332	331	320	325	Collective tourist accommodation establishments (as of 31 VII)	6
120	117	117	135	of which hotels	7
71,8	71,2	69,0	77,9	Number of beds (as of 31 VII) per 10 thous. population	8
420	449	482	521	Tourists accommodated per 1000 population	9
LEŚNICTWO					
AND FORESTRY					
2045,8	2035,8	2097,8	2040,3	Agricultural land ^d (as of June) in thous. ha	10
of which arable land ^c :					
1420,1	1460,2	1396,5	1381,2	in thousand hectares	11
39,9	41,1	39,3	38,8	in % of total area	12
1349,7	1392,2	1398,5	1381,4	Sown area (as of June) in thous. ha	13
of which in %:					
72,9	72,4	72,6	73,5	basic cereals (including cereal mixed)	14
10,0	10,9	9,3	9,4	of which: wheat	15
22,9	22,7	19,7	21,1	rye	16
5,8	7,2	5,9	5,9	potatoes	17
1,6	1,7	1,6	1,2	sugar beets	18
Crop production in thous. t:					
2601,0	2111,3	2576,5	2747,3	basic cereals (including cereal mixed)	19
456,7	414,1	428,5	461,1	of which: wheat	20
691,7	562,0	555,0	672,5	rye	21
1262,8	1343,6	1656,1	1568,8	potatoes	22
907,1	1020,0	944,7	614,0	sugar beets	23
Yields per 1 ha in dt:					
26,4	20,9	25,4	27,1	basic cereals (including cereal mixed)	24
33,7	27,3	33,1	35,3	of which: wheat	25
22,3	17,8	20,1	23,1	rye	26
160	135	201	191	potatoes	27
409	433	432	382	sugar beets	28
Livestock:					
cattle (as of June):					
954,3	984,6	1005,8	1038,7	in thousand heads	29
44,7	46,1	45,8	48,6	per 100 ha of agricultural land ^d in heads	30
pigs (as of the end of July):					
2026,6	2066,4	1926,4	1562,2	in thousand heads	31
94,9	96,8	87,8	73,1	per 100 ha of agricultural land ^d in heads	32
Production per 1 ha of agricultural land ^d :					
212,7	228,8	217,4	213,2	of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck) ^e	33
1026	1068	1049	1159	in kg	34
of cows' milk in l					

w dniu 20 V. c Dane od 2007 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie; patrz uwagi ogólne działu „Rolnictwo i leśnictwo”, ust. rolnych. e Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie, drobiowe, kozie, królicze i dziczyzna; w wadze poubojowej ciepłej.

full with previous years; see general notes to the chapter "Agriculture and forestry", item 7 on page 243. d Calculations are based on agricultural post-slaughter warm weight.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004
ROLNICTWO I AGRICULTURE						
1	Skup produktów rolnych na 1 ha użytków rolnych ^a :					
	ziarno zbóż podstawowych (łącznie z mieszankami zbożowymi) w kg.....	291	161	181	142	148
2	ziemniaki w kg.....	35	33	46	49	43
3	buraki cukrowe w kg.....	408	372	448	364	445
4	żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) ^b w kg	92	103	123	150	143
5	mleko krowie w l.....	518	569	614	663	709
	Zużycie nawozów ^c w przeliczeniu na czysty składnik na 1 ha użytków rolnych ^d w kg:					
6	mineralnych lub chemicznych (łącznie z wieloskładnikowymi)	76,1	75,3	77,5	74,3	78,0
7	wapniowych	54,1	52,4	54,1	52,0	54,7
8	Ciągniki rolnicze ^e na 100 ha użytków rolnych ^d w szt	7,6	7,6	8,5 ^e	9,1	8,9
9	Powierzchnia gruntów leśnych (stan w dniu 31 XII) w tys. ha	788,9	793,6	794,6	795,0	795,7
	Powierzchnia lasów (stan w dniu 31 XII):					
10	w tysiącach hektarów	778,2	782,9	783,8	783,6	784,3
11	na 1 mieszkańca w ha.....	0,152	0,153	0,153	0,153	0,152
12	Lesistość (stan w dniu 31 XII) w %	21,9	22,0	22,0	22,0	22,1
13	Pozyskanie drewna (grubizny) na 100 ha powierzchni lasów w m ³	198,7	190,1	203,1	216,1	230,2
PRZE INDU						
	Produkcja sprzedana przemysłu:					
14	w milionach złotych (ceny bieżące)	97779,1	102760,1	105524,4	112783,3	134602,0
15	1999 = 100 (ceny stałe).....	107,5	111,0	112,4	119,7	132,9
16	na 1 zatrudnionego w zł (ceny bieżące)	231868	253638	272856	308552	367381
17	na 1 mieszkańca w zł (ceny bieżące)	19130	20078	20590	21983	26189
BUDO CONST						
	Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej ^f (ceny bieżące):					
18	w milionach złotych	11081,4	9129,6	9465,3	10493,8	10281,7
19	w tym sektor prywatny w %.....	95,4	97,2	97,3	98,3	98,7
20	na 1 mieszkańca w zł	2168	1784	1847	2045	2001
TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ TRANSPORT AND COMMUNI						
	Linie kolejowe eksploatowane normalnotorowe ^g :					
21	w kilometrach	1782	1702	1699	1701	1709
22	na 100 km ² powierzchni ogólnej w km.....	5,0	4,8	4,8	4,8	4,8
	Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie):					
23	w kilometrach	28545	28385	28570	27934	28824
24	na 100 km ² powierzchni ogólnej w km.....	80,2	79,8	72,5	78,5	81,0
	Samochody osobowe zarejestrowane:					
25	w tysiącach sztuk	1472,6	1582,5	1685,0	1739,9	1821,2
26	na 1000 ludności	288	309	329	339	354

^a Do przeliczeń przyjęto użytki rolne według siedziby użytkownika gospodarstwa bez gruntów niestanowiących gospodarstw rolnych. ^b Woło od 2005 r. stan w czerwcu. ^c Dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 20 V. ^d Zrealizowanej przez podmioty budowlane — sieci kolejowej Polskich Kolei Państwowych (PKP) oraz od 2005 r. również innych podmiotów będących zarządcami infrastruktury kolejowej.

^a Calculations are based on agricultural land by official residence of the land user excluding non-farm land. ^b Beef, veal, pork, mutton, horse Census as of 20 V. ^d Realized by construction units — by place of performing works: data concern economic entities employing more than 9 railway infrastructure.

2005	2006	2007	2008	SPECIFICATION	No.
LEŚNICTWO (dok.) AND FORESTRY (cont.)					
				<i>Procurement of agricultural products per 1 ha of agricultural land^a:</i>	
180	147	110	111	<i>basic cereal grains (including cereal mixed) in kg</i>	1
30	29	26	30	<i>potatoes in kg</i>	2
425	478	430	289	<i>sugar beets in kg</i>	3
166	182	168	167	<i>animals for slaughter in terms of meat (including fats)^b in kg</i>	4
815	800	775	824	<i>cows' milk in l</i>	5
				<i>Consumption of fertilizers^c in terms of pure ingredient per 1 ha of agricultural land^a in kg:</i>	
78,7	108,4	110,6	115,5	<i>mineral or chemical (including mixed fertilizers)</i>	6
54,6	47,6	26,0	23,3	<i>lime</i>	7
9,7	.	10,5	10,3	<i>Agricultural tractors^d per 100 ha of agricultural land^a in units</i>	8
798,5	803,8	805,6	808,9	<i>Forest land (as of 31 XII) in thous. ha</i>	9
				<i>Forest areas (as of 31 XII):</i>	
787,0	792,1	793,9	797,1	<i>in thousand hectares</i>	10
0,153	0,153	0,153	0,153	<i>per capita in ha</i>	11
22,1	22,3	22,3	22,4	<i>Forest cover (as of 31 XII) in %</i>	12
228,1	226,3	231,7	229,4	<i>Removals (timber) per 100 ha of forest area in m³</i>	13
MYSŁ STRY					
				<i>Sold production of industry:</i>	
144361,7	166348,7	181651,6	194054,8	<i>in million zlotys (current prices)</i>	14
140,1	158,5	168,8	174,8	<i>1999 = 100 (constant prices)</i>	15
393781	445364	464648	487497	<i>per employee in zl (current prices)</i>	16
28030	32209	35078	37354	<i>per capita in zl (current prices)</i>	17
WNICTWO RUCTION					
				<i>Sales of construction and assembly production^f (current prices):</i>	
8758,8	10129,3	12279,8	15945,8	<i>in million zlotys</i>	18
97,7	98,2	98,7	98,8	<i>of which private sector in %</i>	19
1701	1961	2371	3069	<i>per capita in zl</i>	20
— stan w dniu 31 XII CATIONS — as of 31 XII					
				<i>Railway lines operated — standard gauge^g:</i>	
1710	1707	1708	1746	<i>in kilometres</i>	21
4,8	4,8	4,8	4,9	<i>per 100 km² of total area in km</i>	22
				<i>Hard surface public roads (urban and non-urban):</i>	
29567	30032	30567	31012	<i>in kilometres</i>	23
83,1	84,5	86,0	87,2	<i>per 100 km² of total area in km</i>	24
				<i>Registered passenger cars:</i>	
1904,0	2078,4	2284,8	2518,9	<i>in thousand units</i>	25
369	402	440	484	<i>per 1000 population</i>	26

wie, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie i drobiowe; w wadze poubojowej ciepłej. c W roku gospodarczym. d Do 2004 r. stan w dniu 31 XII, według miejsca wykonywania robót; dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. g Dane dotyczą

flesh and poultry; in post-slaughter warm weight. c In farming year. d Until 2004 as of 31 XII, since 2005 as of June. e Data of the Agricultural persons. g Data concern rail network of Polskie Koleje Państwowe (PKP) as well as since 2005 of other entities which are administrators of

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004
TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ TRANSPORT AND COMMUNI						
1	Placówki pocztowe ^a :					
	w liczbach bezwzględnych	886	893	844	854	870
2	na 10 tys. ludności	1,7	1,7	1,6	1,7	1,7
3	Telefoniczne łącza główne ^b :					
	w tysiącach	1762,0	1842,3	1893,2	1907,1	2012,6
4	na 1000 ludności	344,5	359,7	369,1	371,3	391,1
HAN TRA						
5	Sprzedaż detaliczna towarów (ceny bieżące):					
	w milionach złotych	94589,7	101934,2	107667,0	112612,1	120338,9
6	na 1 mieszkańca w zł	18506	19916	21009	21950	23414
7	Sklepy (stan w dniu 31 XII) w tys.	60,7	60,3	60,1	$\frac{51,1}{60,1}$ ^c	46,4
8	Liczba ludności (stan w dniu 31 XII) na 1 sklep	84	85	85	$\frac{100}{85}$ ^c	111
FINANSE PUBLIC						
Budżety gmin^d						
Dochody:						
9	w milionach złotych	8353,4	8884,1	4111,0	4232,6	4795,5
10	na 1 mieszkańca w zł	1807	1920	1395	1433	1619
Wydatki:						
11	w milionach złotych	8945,6	9565,3	4158,0	4268,5	4878,5
12	na 1 mieszkańca w zł	1936	2067	1411	1445	1647
Budżety miast na prawach powiatu^e						
Dochody:						
13	w milionach złotych	948,1	1055,3	6576,6	5912,3	7175,6
14	na 1 mieszkańca w zł	1937	2154	3020	2717	3295
Wydatki:						
15	w milionach złotych	1029,3	1103,5	7453,5	6162,7	7537,4
16	na 1 mieszkańca w zł	2103	2253	3422	2832	3461
Budżety powiatów^f						
Dochody:						
17	w milionach złotych	1913,1	2113,4	1391,3	1229,8	1421,9
18	na 1 mieszkańca w zł	414	457	472	416	480
Wydatki:						
19	w milionach złotych	1944,8	2157,3	1442,6	1257,5	1435,0
20	na 1 mieszkańca w zł	421	466	490	426	485
Budżet województwa						
Dochody:						
21	w milionach złotych	397,0	582,9	502,4	502,0	1481,9
22	na 1 mieszkańca w zł	78	114	98	98	288
Wydatki:						
23	w milionach złotych	406,6	578,5	494,3	517,2	1078,0
24	na 1 mieszkańca w zł	80	113	96	101	210

^a Do 2001 r. placówki pocztowe i placówki usług telekomunikacyjnych. ^b Dane dotyczą operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej. ^c mianownika — z latami poprzednimi; patrz uwagi ogólne do rozdziału „Handel i gastronomia”, ust. 9 na str. 296. ^d Przeliczeń danych na 1 mieszkańca Mieszkań 2002 według stanu w każdorazowym podziale administracyjnym. ^e Bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta nie do rozdziału „Finanse publiczne”, ust. 4 na str. 314.

^a Until 2001 post offices and telecommunication service offices. ^b Data concern operators of the public telecommunication network. ^c Due to nominator — comparable with previous years; see general notes to the chapter “Trade and catering”, item 9 on page 296. ^d Calculations of data 2002 according to administrative division obligatory in a given period. ^e Excluding revenue and expenditure of gminas which are also cities with chapter “Public finance”, item 4 on page 314.

2005	2006	2007	2008	SPECIFICATION	No.
— stan w dniu 31 XII (dok.)					
CATIONS — as of 31 XII (cont.)					
865	871	883	874	Post offices ^d :	1
1,7	1,7	1,7	1,7	in absolute numbers	2
1878,3	1834,1	1737,3	1644,6	per 10 thous. population	3
364,2	354,6	334,8	316,0	Fixed main line ^b :	4
in thousands					
per 1000 population					
DEL					
DE					
123774,3	140959,2	156419,3	175421,5	Retail sales (current prices):	5
24033	27293	30206	33767	in million zlotys	6
54,3	50,3	48,0	49,9	per capita in zł	7
95	103	108	104	Shops (as of 31 XII) in thous.	8
Population (as of 31 XII) per 1 shop					
PUBLICZNE ^d					
FINANCE ^d					
5394,2	6429,7	7075,6	7726,9	Budgets of gminas ^{ef}	9
1817	2158	2366	2572	Revenue:	10
5515,3	6491,3	6992,2	8051,2	in million zlotys	11
1857	2179	2338	2680	per capita in zł	12
Expenditure:					
in million zlotys					
per capita in zł					
Budgets of cities with powiat status ^f					
Revenue:					
8722,4	10081,4	11421,6	12046,9	in million zlotys	13
4000	4614	5220	5500	per capita in zł	14
Expenditure:					
in million zlotys					
per capita in zł					
8871,4	9627,6	10735,4	12359,7	Budgets of powiats ^f	15
4068	4406	4906	5643	Revenue:	16
in million zlotys					
per capita in zł					
Expenditure:					
in million zlotys					
per capita in zł					
1584,1	1781,9	1963,3	2210,1	Budget of voivodship	17
533	598	657	736	Revenue:	18
in million zlotys					
per capita in zł					
Expenditure:					
in million zlotys					
per capita in zł					
1580,9	1832,3	1945,1	2219,2	Budget of voivodship	19
532	615	650	739	Revenue:	20
in million zlotys					
per capita in zł					
Expenditure:					
in million zlotys					
per capita in zł					
1592,1	2121,3	2482,6	2560,2	Budget of voivodship	21
309	411	479	493	Revenue:	22
in million zlotys					
per capita in zł					
Expenditure:					
in million zlotys					
per capita in zł					
1697,3	2361,8	2728,3	3079,2	Budget of voivodship	23
330	457	527	593	Revenue:	24
in million zlotys					
per capita in zł					

c W związku ze zmianą w 2004 r. metody badania sklepów, dane za 2003 r. podano w dwóch ujęciach: w liczniku — porównywalnie z 2004 r., w za lata 2000 i 2001 dokonano przy przyjęciu skorygowanej liczby ludności uwzględniającej wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i na prawach powiatu. ^fDane dotyczące m.st. Warszawy od 2002 r. uwzględnia się wyłącznie w miastach na prawach powiatu; patrz uwagi ogól-

change in the method of shop survey in 2004, the data for 2003 are presented in two approaches: in numerator — comparable with 2004; in denominator for 2000 and 2001 are based on the revised number of population, which considers the results of Population and Housing Census powiat status. ^f Since 2002 data concerning the Capital City Warszawa are presented only in cities with powiat status; see general notes to the

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (dok.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004
INWESTYCJE. INVESTMENTS.						
1	Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące):					
2	w milionach złotych	41930,0	37588,9	27494,1	25697,3	27285,8
2	na 1 mieszkańca w zł	8203	7344	5365	5009	5309
3	Udział w nakładach inwestycyjnych (ceny bieżące) w %:					
3	rolnictwa, łowiectwa i leśnictwa	0,8	0,7	1,1	1,2	1,3
4	przemysłu	14,0	15,0	18,5	22,9	23,3
5	budownictwa	7,8	6,4	7,4	5,1	5,5
6	handlu i napraw ^A	10,6	10,7	9,9	10,5	11,9
7	transportu, gospodarki magazynowej i łączności	18,6	20,0	22,5	18,5	19,5
8	obsługi nieruchomości i firm ^A	27,2	25,7	23,7	23,8	20,3
9	Wartość brutto środków trwałych (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne):					
9	w milionach złotych	298304,6	325354,9	342305,5	361999,4	378207,3
10	na 1 mieszkańca w zł	58319	63525	66744	70486	73495
11	Udział w wartości brutto środków trwałych (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne) w %:					
11	rolnictwa, łowiectwa i leśnictwa	5,0	4,6	4,4	4,2	4,0
12	przemysłu	27,4	26,0	26,5	25,8	24,8
13	budownictwa	3,0	3,1	1,7	1,4	1,2
14	handlu i napraw ^A	5,5	6,2	7,0	7,4	7,6
15	pośrednictwa finansowego	5,8	7,0	4,0	4,3	4,2
16	obsługi nieruchomości i firm ^A	23,3	26,0	24,1	24,0	23,7
PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ W ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY						
17	Ogółem: w tysiącach	520,4	527,6	554,1	575,6	585,5
18	na 10 tys. ludności	1017	1030	1080	1121	1138
19	Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej:					
19	w tysiącach	128,4	134,1	139,2	145,7	153,5
20	1999 = 100	108,2	113,0	117,3	122,7	129,3
21	w tym:					
21	przedsiębiorstwa państwowe	0,4	0,4	0,4	0,3	0,3
22	spółdzielnie	3,3	3,3	3,3	3,3	3,3
23	spółki handlowe	44,4	48,6	53,1	56,6	60,4
24	w tym z udziałem kapitału zagranicznego	15,0	15,8	16,5	17,1	18,0
25	spółki cywilne	54,0	52,7	51,2	51,3	51,4
26	Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą:					
26	w tysiącach	392,0	393,5	414,9	429,9	432,0
27	1999 = 100	102,2	102,6	108,1	112,1	112,6
28	na 10 tys. ludności	766	768	809	837	839
RACHUNKI REGIONAL						
29	Produkt krajowy brutto:					
29	w milionach złotych (ceny bieżące)	150182	163262	167333	176073	189565
30	rok poprzedni = 100 (ceny stałe)	104,5
31	na 1 mieszkańca w zł (ceny bieżące)	29382	31899	32651	34320	36884
32	Wartość dodana brutto (ceny bieżące):					
32	w milionach złotych	133607	145605	147982	155441	168472
33	na 1 mieszkańca w zł	26139	28449	28875	30298	32780
34	Dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych:					
34	w milionach złotych (nominalne)	91168	98849	101282	102869	109639*
35	rok poprzedni = 100 (realne)	100,1	100,5	103,4
36	na 1 mieszkańca w zł (nominalne)	17836	19313	19763	20051	21332*

^a W związku z nowelizacją ustawy o rachunkowości od 2002 r. dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie; patrz uwagi ogólne działu „Rachunki regionalne”, ust. 12 na

^a Due to amendments of the Act of Accounting since 2002 data are not comparable with data for previous years; see general notes to the chapter “Regional accounts”, item 12

2005	2006	2007	2008	SPECIFICATION	No.
ŚRODKI TRWAŁE^a					
FIXED ASSETS^a					
29018,7	33284,3	41545,4	47314,5	<i>Investment outlays (current prices):</i>	1
5634	6445	8023	9108	<i>in million zlotys</i>	2
				<i>per capita in zł</i>	
1,2	1,3	1,3	1,3	<i>Share in investment outlays (current prices) in %:</i>	3
21,8	20,6	18,3	20,8	<i>agriculture, hunting and forestry</i>	4
5,5	6,7	7,1	10,4	<i>industry</i>	5
15,0	10,9	10,6	10,1	<i>construction</i>	6
19,0	19,0	16,4	16,7	<i>trade and repair^Δ</i>	7
19,2	24,6	25,5	19,7	<i>transport, storage and communication</i>	8
				<i>real estate, renting and business activities</i>	
				<i>Gross value of fixed assets (as of 31 XII; current book-keeping prices):</i>	
396704,4	407013,2	440015,3	477820,5	<i>in million zlotys</i>	9
76915	78700	84806	91809	<i>per capita in zł</i>	10
				<i>Share in gross value of fixed assets (as of 31 XII, current book-keeping prices) in %:</i>	
3,9	3,9	3,7	3,5	<i>agriculture, hunting and forestry</i>	11
23,1	23,5	22,5	22,6	<i>industry</i>	12
1,3	1,6	2,0	2,2	<i>construction</i>	13
7,9	7,2	7,4	7,8	<i>trade and repair^Δ</i>	14
4,2	4,1	4,3	3,9	<i>financial intermediation</i>	15
23,1	23,7	23,3	22,8	<i>real estate, renting and business activities</i>	16
REJESTRZE REGON^b — stan w dniu 31 XII					
IN THE REGON REGISTER^b — as of 31 XII					
601,7	609,6	627,3	649,4	<i>Total: in thousands</i>	17
1167	1179	1209	1248	<i>per 10 thous. population</i>	18
				<i>Legal persons and organizational entities without legal personality:</i>	
159,2	166,4	173,6	178,3	<i>in thousands</i>	19
134,1	140,2	146,2	150,2	<i>1999 = 100</i>	20
				<i>of which:</i>	
0,2	0,2	0,1	0,1	<i>state owned enterprises</i>	21
3,3	3,3	3,3	3,2	<i>co-operatives</i>	22
63,6	68,4	73,8	77,7	<i>commercial companies</i>	23
19,1	20,6	22,4	23,5	<i>of which with foreign capital participation</i>	24
51,8	52,2	52,8	52,5	<i>civil law partnerships</i>	25
				<i>Natural persons conducting economic activity:</i>	
442,5	443,2	453,7	471,1	<i>in thousands</i>	26
115,3	115,5	118,3	122,8	<i>1999 = 100</i>	27
858	857	874	905	<i>per 10 thous. population</i>	28
REGIONALNE ACCOUNTS					
210219	229212	255893	.	<i>Gross domestic product:</i>	29
107,5	108,3	108,8	.	<i>in million zlotys (current prices)</i>	30
40817	44381	49415	.	<i>previous year = 100 (constant prices)</i>	31
				<i>per capita in zł (current prices)</i>	
185211	201350	223863	.	<i>Gross value added (current prices):</i>	32
35962	38986	43229	.	<i>in million zlotys</i>	33
				<i>per capita in zł</i>	
114353 ^c	119848 ^c	128716	.	<i>Gross disposable income in the households sector:</i>	34
102,2	103,7	105,1	.	<i>in million zlotys (nominal)</i>	35
22204 ^c	23206 ^c	24856	.	<i>previous year = 100 (real)</i>	36
				<i>per capita in zł (nominal)</i>	

tu „Inwestycje. Środki trwałe”, ust. 3 na str. 324 i ust. 5 na str. 326. b Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. c Dane str. 338.

pter „Investments. Fixed assets”, item 3 on page 324 and item 5 on page 326. b Excluding persons tending private farms in agricultural. c Data on page 338.

III. WYBRANE DANE O PODREGIONACH WOJEWÓDZTWA (NTS 3) W 2008 R.
SELECTED DATA BY VOIVODSHIP SUBREGIONS (NTS 3) IN 2008

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ciechanow- sko-płocki	Ostrołęcko- siedlecki	Radomski	M.st. Warszawa	Warszawski wschodni	Warszawski zachodni
POWIERZCHNIA. PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY — stan w dniu 31 XII AREA. ADMINISTRATIVE DIVISION — as of 31 XII						
Powierzchnia w km ² Total area in km ²	7779	12091	5763	517	5104	4304
Powiaty..... Powiats	7	10	7	—	6	7
Miasta na prawach powiatu..... Cities with powiat status	1	2	1	1	—	—
Gminy..... Gminas	65	91	51	1	58	48
Miasta..... Towns	13	17	11	1	23	20
Miejscowości wiejskie..... Villages	1997	2701	1438	—	1224	1397
Sołectwa..... Village administration units	1680	2281	1096	—	1103	1154

STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA
ENVIRONMENTAL PROTECTION

Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w hm ³ Water withdrawal for needs of the national economy and population in hm ³	69,0	605,0	1565,2	320,1	91,0	61,7
w tym — w % — na cele: of which — in % — for purposes of:						
produkcyjne ^a (poza rolnictwem, łowiectwem i leśnictwem oraz rybactwem)..... production ^a (excluding agriculture, hunting and forestry and fishing)	27,3	531,5	1521,6	208,3	3,6	9,4
eksploatacji sieci wodociągowej ^b exploitation water-line system ^b	32,5	34,0	26,7	111,8	65,0	34,8
Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania ^c w hm ³ Industrial and municipal waste water requiring treatment ^c in hm ³	27,9	25,5	20,3	112,1	19,9	27,1
w tym oczyszczane..... of which treated	27,5	24,0	20,0	84,3	19,0	29,2
Komunalne oczyszczalnie ścieków ^d (stan w dniu 31 XII): Municipal waste water treatment plants ^d (as of 31 XII):						
liczba..... number	68	62	42	5	42	50
przepustowość w dam ³ /d..... capacity in dam ³ /24 h	86,5	121,4	144,7	517,9	74,4	165,9
Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków ^e w % ludności ogółem..... Population using waste water treatment plants ^e in % of total population	49,8	43,8	54,1	47,3	46,7	56,8
Emisja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w tys. t: Emission of industrial air pollutants by plants generating substantial air pollution in thous. t:						
pyłowych..... particulates	1,0	1,3	2,1	1,4	0,4	0,5
gazowych..... gases	6649,4	3733,0	10446,5	6265,6	264,2	443,7

a Z ujęć własnych. b Pobór wody na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci. c Odprowadzone do wód lub do ziemi. d Pracujące na sieci kanalizacyjnej. e Na podstawie szacunków.

a From own intakes. b Water withdrawal by intakes before entering the water system. c Discharged into waters or into the ground. d On sewerage system. e Estimated data.

III. WYBRANE DANE O PODREGIONACH WOJEWÓDZTWA (NTS 3) W 2008 R. (cd.)
 SELECTED DATA BY VOIVODSHIP SUBREGIONS (NTS 3) IN 2008 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ciechanow- sko-płocki	Ostrołęcko- -siedlecki	Radomski	M.st. Warszawa	Warszawski wschodni	Warszawski zachodni
STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA (dok.) ENVIRONMENTAL PROTECTION (cont.)						
Redukcja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w % zanieczyszczeń wytworzonych: <i>Reduction of industrial air pollutants by plants generating substantial air pollution in % of pollutants produced:</i>						
pyłowych..... <i>particulates</i>	82,8	99,5	99,7	99,7	93,6	91,8
gazowych (bez dwutlenku węgla)..... <i>gases (excluding carbon dioxide)</i>	14,2	43,8	51,1	33,6	13,2	39,3
Odpady wytworzone (w ciągu roku; z wyłączeniem odpadów komunalnych) w tys. t..... <i>Generated waste (during the year; excluding municipal waste) in thous. t</i>	447,3	1040,0	1357,8	3059,0	591,1	427,2
w tym w %: <i>of which in %:</i>						
poddane odzyskowi..... <i>recovered</i>	61,3	86,4	69,7	38,4	91,3	78,4
nieuszkodliwione poprzez składowanie ^a <i>treated by landfilled^a</i>	19,8	1,0	26,1	3,2	0,2	17,7
Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) dotychczas składowane (nagromadzone ^b ; stan w końcu roku) w tys. t..... <i>Waste (excluding municipal waste) landfilled up to now (accumulated^b; end of year) in thous. t</i>	99,6	8008,4	27960,7	11015,4	34,1	254,4
Nakłady na środki trwałe (ceny bieżące) w mln zł: <i>Outlays on fixed assets (current prices) in mln zł:</i>						
służące ochronie środowiska..... <i>in environmental protection</i>	380,6	139,4	279,0	109,5	215,8	331,6
służące gospodarce wodnej..... <i>in water management</i>	17,8	38,9	32,2	122,8	81,6	71,8
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona (stan w dniu 31 XII): <i>Legally protected areas possessing unique environmental value (as of 31 XII):</i>						
w % powierzchni ogólnej..... <i>in % of total area</i>	43,6	14,2	26,0	23,3	43,1	37,5
na 1 mieszkańca w m ² <i>per capita in m²</i>	5436	2293	2410	70	2905	2172
BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE PUBLIC SAFETY						
Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych: <i>Ascertained crimes in completed preparatory proceedings:</i>						
w liczbach bezwzględnych..... <i>in absolute numbers</i>	12624	17884	14781	56736	17425	17072
na 10 tys. ludności..... <i>per 10 thous. population</i>	202	239	238	332	232	231
Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych w %..... <i>Rate of detectability of delinquents in ascertained crimes in %</i>	70,1	75,6	68,1	44,4	67,4	63,0

^a Na terenach własnych zakładów i na terenach obcych. ^b Na terenach własnych zakładów.
^a On own plant grounds and other land. ^b On own plant grounds.

III. WYBRANE DANE O PODREGIONACH WOJEWÓDZTWA (NTS 3) W 2008 R. (cd.)
 SELECTED DATA BY VOIVODSHIP SUBREGIONS (NTS 3) IN 2008 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ciechanow- sko-płocki	Ostrołęcko- -siedlecki	Radomski	M.st. Warszawa	Warszawski wschodni	Warszawski zachodni
LUDNOŚĆ POPULATION						
Ludność (stan w dniu 31 XII)..... <i>Population (as of 31 XII)</i>	624185	748481	622173	1709781	756745	743130
w tym kobiety..... <i>of which females</i>	319525	378063	317287	923496	389618	386175
Kobiety na 100 mężczyzn (stan w dniu 31 XII)..... <i>Females per 100 males (as of 31 XII)</i>	104,9	102,1	104,1	117,5	106,1	108,2
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII)..... <i>Population per 1 km² of total area (as of 31 XII)</i>	80	62	108	3306	148	173
W % ogółu ludności (stan w dniu 31 XII) — ludność: <i>In % of total population (as of 31 XII) — population:</i>						
w miastach..... <i>in urban areas</i>	46,4	38,1	50,0	100,0	53,1	49,3
w wieku: <i>of age:</i>						
przedprodukcyjnym..... <i>pre-working</i>	20,9	21,9	20,7	14,7	21,2	19,7
produkcyjnym..... <i>working</i>	63,1	62,0	63,2	64,8	63,8	64,3
poprodukcyjnym..... <i>post-working</i>	16,0	16,1	16,1	20,6	15,0	16,0
Urodzenia żywe..... <i>Live births</i>	6885	8817	6825	18523	9207	8457
Zgony..... <i>Deaths</i>	6715	7779	6392	17795	7229	7338
w tym niemowląt..... <i>of which infant</i>	37	45	47	91	34	31
Przyrost naturalny..... <i>Natural increase</i>	170	1038	433	728	1978	1119
Saldo migracji na pobyt stały: <i>Net migration for permanent residence:</i>						
wewnętrznych..... <i>internal</i>	-1024	-1493	-1124	+3566	+5169	+6025
zagranicznych..... <i>international</i>	-35	-46	-27	+331	+21	+82
Na 1000 ludności: <i>Per 1000 population:</i>						
urodzenia żywe..... <i>live births</i>	10,99	11,76	10,90	10,90	12,28	11,51
zgony ^a <i>deaths^a</i>	10,72	10,37	10,21	10,47	9,64	9,98
przyrost naturalny..... <i>natural increase</i>	0,27	1,38	0,69	0,43	2,64	1,52
saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały..... <i>internal and international net migration for permanent residence</i>	-1,69	-2,05	-1,84	+2,29	+6,92	+8,31
Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych..... <i>Infant deaths per 1000 live births</i>	5,37	5,10	6,89	4,91	3,69	3,67

^a Łącznie ze zgonami niemowląt.

^a Including infant deaths.

III. WYBRANE DANE O PODREGIONACH WOJEWÓDZTWA (NTS 3) W 2008 R. (cd.)
 SELECTED DATA BY VOIVODSHIP SUBREGIONS (NTS 3) IN 2008 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ciechanow- sko-plocki	Ostrołęcko- siedlecki	Radomski	M.st. Warszawa	Warszawski wschodni	Warszawski zachodni
RYNEK PRACY. WYNAGRODZENIA LABOUR MARKET. WAGES AND SALARIES						
Pracujący ^a (stan w dniu 31 XII) w tys.	185,4	217,5	159,8	848,1	161,4	205,3
<i>Employed persons^a (as of 31 XII) in thous.</i>						
rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; rybactwo	65,7	103,6	64,7	4,9	40,6	40,8
<i>agriculture, hunting and forestry; fishing</i>						
przemysł i budownictwo	48,4	41,2	34,3	136,6	50,4	56,7
<i>industry and construction</i>						
usługi rynkowe	36,5	33,5	27,2	541,5	38,5	76,5
<i>market services</i>						
usługi nierynkowe	34,7	39,2	33,7	165,1	31,9	31,3
<i>non-market services</i>						
Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) w tys. <i>Registered unemployed persons (as of 31 XII) in thous.</i>	33,8	36,0	52,0	20,7	19,9	15,6
w tym kobiety	19,0	19,1	27,1	10,9	9,7	7,9
<i>of which women</i>						
W % bezrobotnych zarejestrowanych (stan w dniu 31 XII): <i>In % of registered unemployed (as of 31 XII):</i>						
w wieku do 25 lat	18,9	24,1	18,4	7,5	19,3	16,4
<i>aged up to 25 years</i>						
pozostający bez pracy dłużej niż 1 rok	40,6	39,9	49,1	33,1	34,4	34,1
<i>out of work for longer than 1 year</i>						
Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w dniu 31 XII) w %	13,1	11,9	20,0	1,9	8,0	5,2
<i>Registered unemployment rate (as of 31 XII) in %</i>						
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto ^b w zł ... <i>Average monthly gross wages and salaries^b in zł</i>	3119,05	2655,45	2732,60	4504,85	2892,19	3365,29
INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS						
Długość sieci rozdzielczej (stan w dniu 31 XII) w km: <i>Distribution network (as of 31 XII) in km:</i>						
wodociągowej	9798,6	9668,3	5112,8	2140,7	5524,1	6258,8
<i>water-line</i>						
kanalizacyjnej ^c	1059,5	1373,7	1262,2	1884,1	1453,2	1872,8
<i>sewerage^c</i>						
gazowej	741,2	952,2	1045,8	2637,3	2729,9	3785,2
<i>gas-line</i>						
Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych (stan w dniu 31 XII): <i>Connections leading to residential buildings (as of 31 XII):</i>						
wodociągowe	106999	135076	97088	52507	114891	134864
<i>water-line system</i>						
kanalizacyjne	26653	37527	28052	32380	45104	58581
<i>sewerage system</i>						
gazowe ^d	17490	20259	26576	89328	78175	101423
<i>gas-line system^d</i>						

^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób i duchownych; z pracującymi w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, fundacjach, stowarzyszeniach, partiach politycznych, związkach zawodowych, organizacjach społecznych, organizacjach pracodawców, samorządzie gospodarczym i zawodowym. ^b Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego. ^c Łącznie z kolektorami. ^d Łącznie z połączeniami prowadzącymi do budynków niemieszkalnych.

^a By actual workplace and kind of activity; excluding economic entities employing up to 9 persons and clergy; with persons employed on private farms and agriculture, foundations, associations, political parties, trade unions, social organizations, employers organizations, economic and professional self-government. ^b Excluding economic entities employing up to 9 persons, foundations, associations, political parties, trade unions, social organizations, employers organizations, economic and professional self-government. ^c Including collectors. ^d Including with connections leading to non-residential buildings.

III. WYBRANE DANE O PODREGIONACH WOJEWÓDZTWA (NTS 3) W 2008 R. (cd.)

SELECTED DATA BY VOIVODSHIP SUBREGIONS (NTS 3) IN 2008 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ciechanow- sko-płocki	Ostrołęcko- siedlecki	Radomski	M.st. Warszawa	Warszawski wschodni	Warszawski zachodni
INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA (dok.) MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS (cont.)						
Zużycie w gospodarstwach domowych: Consumption in households:						
wody z wodociągów w hm ³ water from water-line system in hm ³	20,9	22,0	18,1	85,0	19,2	26,2
energii elektrycznej w miastach w GW-h electricity in urban areas in GW-h	193,7	198,3	209,0	1659,1	377,1	372,3
gazu z sieci ^a w hm ³ gas from gas-line system ^a in hm ³	29,8	30,2	41,9	273,0	135,1	206,8
Zasoby mieszkaniowe ^b (stan w dniu 31 XII): Dwelling stocks ^b (as of 31 XII):						
mieszkania w tys. dwellings in thous.	200,6	235,9	201,9	799,7	257,3	268,2
izby w tys. rooms in thous.	761,2	926,2	711,6	2503,3	994,1	1015,4
powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m ² usable floor space of dwellings in thous. m ²	14468,3	18322,6	13973,8	45906,3	20156,9	21538,2
przeciętna liczba izb w mieszkaniu..... average number of rooms per dwelling	3,79	3,93	3,52	3,13	3,86	3,79
przeciętna liczba osób na 1 izbę..... average number of persons per room	0,82	0,81	0,87	0,68	0,76	0,73
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ² average usable floor space of dwelling in m ²	72,12	77,66	69,20	57,41	78,35	80,30
Mieszkania oddane do użytkowania: Dwellings completed:						
mieszkania dwellings	2417	2457	1695	19049	6505	6031
izby rooms	10560	12243	8555	57667	29421	29628
powierzchnia użytkowa mieszkań w m ² usable floor space of dwellings in m ²	248844	282431	205986	1434409	698453	840196
EDUKACJA ^c I WYCHOWANIE — stan na początku roku szkolnego EDUCATION ^c — as of beginning of the school year						
Szkoły dla dzieci i młodzieży ^d : Schools for children and youth ^d :						
podstawowe primary	268	425	260	245	272	211
gimnazja lower secondary	121	177	95	180	143	118
zasadnicze zawodowe..... basic vocational	26	39	24	21	24	18
licea ogólnokształcące ^e general secondary ^e	51	48	37	143	39	48
licea profilowane..... specialized secondary	19	29	16	13	22	20
technika ^f technical secondary ^f	39	56	40	64	43	31

^a W jednostkach naturalnych, według których następuje rozliczenie z odbiorcami. ^b Na podstawie bilansu. ^c Patrz uwagi ogólne do działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2 na str. 177. ^d Bez szkół specjalnych. ^{e, f} Łącznie z: ^e — uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, ^f — technikami uzupełniającymi oraz ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe.

^a Consumption of gas in natural units on the basis of which settlements with clients occur. ^b Based on balance. ^c See general notes to the chapter “Education”, item 1 and 2 on page 177. ^d Excluding special schools. ^{e, f} Including: ^e — supplementary general secondary schools, ^f — technical supplementary schools as well as general art schools leading to professional certification.

III. WYBRANE DANE O PODREGIONACH WOJEWÓDZTWA (NTS 3) W 2008 R. (cd.)
 SELECTED DATA BY VOIVODSHIP SUBREGIONS (NTS 3) IN 2008 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ciechanow- sko-płocki	Ostrołęcko- siedlecki	Radomski	M.st. Warszawa	Warszawski wschodni	Warszawski zachodni
EDUKACJA ^a I WYCHOWANIE — stan na początku roku szkolnego (dok.) EDUCATION ^a — as of beginning of the school year (cont.)						
Szkoły policealne ^b Post-secondary schools ^b	72	61	49	114	19	26
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego ^c w wieku 6 lat..... Children attending pre-primary education establish- ments ^c aged 6	5994	7436	5738	12942	7390	7270
Uczniowie w szkołach dla dzieci i młodzieży ^b : Pupils and students of schools for children and youth ^b :						
podstawowych..... primary	41473	52030	40589	74108	50407	45711
gimnazjach..... lower secondary	25411	31486	24940	40415	28065	24665
zasadniczych zawodowych..... basic vocational	3857	4719	4495	2504	3490	2018
liceach ogólnokształcących ^d general secondary ^d	12861	14579	11777	44433	9537	9384
liceach profilowanych..... specialized secondary	2189	3161	1350	1295	2198	1182
technikach ^e technical secondary ^e	8938	12832	8912	13354	6999	5847
Uczniowie szkół policealnych ^b Post-secondary schools students ^b	5408	6631	4998	19385	1982	2950
Dzieci w przedszkolach na 100 miejsc..... Children attending nursery schools per 100 places	102	104	98	101	100	99
OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA — stan w dniu 31 XII HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE — as of 31 XII						
Liczba ludności na: Population per:						
łóżko w szpitalach ogólnych..... bed in general hospitals	201	244	248	161	315	297
podmiot ambulatoryjnej opieki zdrowotnej ^f provider of out-patient health care ^f	2074	1586	1926	2812	3455	3332
aptekę ogólnodostępną ^g public pharmacy ^g	4523	4326	4382	4222	4559	4450
Domy i zakłady pomocy społecznej: Social welfare homes and facilities:						
placówki (bez filii)..... centres (excluding subbranches)	20	25	16	42	35	38
miejsca (z filiami)..... places (with subbranches)	1723	2074	1506	3562	1588	2592

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2 na str. 177. ^b Bez szkół specjalnych. ^c W przedszkolach, oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych, zespołach wychowania przedszkolnego i punktach przedszkolnych. ^d Łącznie z: ^d — uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, ^e — technikami uzupełniającymi oraz ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe. ^f Ambulatoryjne zakłady opieki zdrowotnej, łącznie z praktykami lekarskimi. ^g Patrz uwagi ogólne do działu „Ochrona zdrowia i opieka społeczna”, ust. 10 na str. 204.

^a See general notes to the chapter “Education”, item 1 and 2 on page 177. ^b Excluding special schools. ^c In nursery schools, pre-primary sections of primary schools, pre-primary education groups and pre-primary points. ^d, ^e Including: ^d — supplementary general secondary schools, ^e — technical supplementary schools as well as general art schools leading to professional certification. ^f Out-patient health care institutions including medical practices. ^g See general notes to the chapter “Health care and social welfare”, item 10 on page 204.

III. WYBRANE DANE O PODREGIONACH WOJEWÓDZTWA (NTS 3) W 2008 R. (cd.)
 SELECTED DATA BY VOIVODSHIP SUBREGIONS (NTS 3) IN 2008 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ciechanow- sko-płocki	Ostrołęcko- -siedlecki	Radomski	M.st. Warszawa	Warszawski wschodni	Warszawski zachodni
KULTURA. TURYSTYKA CULTURE. TOURISM						
Księgozbiór bibliotek publicznych (z filiami; stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności w wol. <i>Public libraries collection (with branches; as of 31 XII) per 1000 population in vol.</i>	3709	4224	2833	3394	2755	2487
Czytelnicy ^a bibliotek publicznych (z filiami) na 1000 ludności..... <i>Public library borrowers^a (with branches) per 1000 population</i>	173	151	122	217	139	134
Miejsca na widowni w kinach stałych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności..... <i>Seats in fixed cinemas (as of 31 XII) per 1000 population</i>	4,0	3,4	2,5	18,4	2,1	4,8
Widzowie w kinach stałych na 1000 ludności..... <i>Audience in fixed cinemas per 1000 population</i>	104	194	511	3967	111	649
Liczba ludności na 1 miejsce na widowni w stałych salach w teatrach i instytucjach muzycznych..... <i>Population per seat in fixed halls theatres and music institutions</i>	647	x	584	118	x	1813
Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania (stan w dniu 31 VII)..... <i>Collective tourist accommodation establishments (as of 31 VII)</i>	42	59	27	93	55	49
w tym obiekty hotelowe ^b <i>of which hotels and similar establishments^b</i>	23	22	16	75	22	38
Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII)..... <i>Number of beds (as of 31 VII)</i>	2343	4488	1742	24616	4070	3265
w tym obiekty hotelowe ^b <i>of which hotels and similar establishments^b</i>	1302	1147	684	22677	1696	2531
Udzielone noclegi..... <i>Nights spent (overnight stay)</i>	212860	252071	151831	3665117	436601	388360
w tym obiekty hotelowe ^b <i>of which hotels and similar establishments^b</i>	143428	120243	76592	3336757	178863	275343
Korzystający z noclegów..... <i>Tourists accommodated</i>	100723	105353	71340	2022164	209977	198559
w tym turyści zagraniczni..... <i>of which foreign tourists</i>	6787	10137	5992	764511	8277	13859
w tym obiekty hotelowe ^b <i>of which hotels and similar establishments^b</i>	70914	67970	46821	1912855	110935	183054

a Łącznie z punktami bibliotecznymi. b Dotyczy: hoteli, moteli, pensjonatów i innych obiektów hotelowych.
 a Including library points. b Concern: hotels, motels, boarding houses and similar establishments.

III. WYBRANE DANE O PODREGIONACH WOJEWÓDZTWA (NTS 3) W 2008 R. (cd.)
 SELECTED DATA BY VOIVODSHIP SUBREGIONS (NTS 3) IN 2008 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ciechanow- sko-plocki	Ostrołęcko- -siedlecki	Radomski	M.st. Warszawa	Warszawski wschodni	Warszawski zachodni
LEŚNICTWO FORESTRY						
Powierzchnia gruntów leśnych (stan w dniu 31 XII) w tys. ha	131,8	313,1	144,6	8,1	139,1	72,1
<i>Forest land (as of 31 XII) in thous. ha</i>						
w tym lasy	129,9	308,9	142,2	8,0	137,2	70,9
<i>of which forests</i>						
lasy publiczne	82,5	168,4	88,8	5,0	72,1	50,2
<i>public forests</i>						
lasy prywatne	49,3	144,7	55,8	3,1	67,0	21,9
<i>private forests</i>						
Lesistość (stan w dniu 31 XII) w %	16,7	25,5	24,7	15,4	26,9	16,5
<i>Forest cover (as of 31 XII) in %</i>						
Zalesienia w ha	174,1	272,5	54,4	0,1	59,1	5,2
<i>Afforestations in ha</i>						
PRZEMYSŁ INDUSTRY						
Produkcja sprzedana przemysłu ^a (ceny bieżące): <i>Sold production of industry^a (current prices):</i>						
w milionach złotych	44456,1	9597,4	7202,3	93772,9	10992,2	14165,0
<i>in million zlotys</i>						
na 1 mieszkańca w zł	71180	12825	11576	54903	14613	19149
<i>per capita in zł</i>						
TRANSPORT — stan w dniu 31 XII TRANSPORT — as of 31 XII						
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie) w km: <i>Hard surface public roads (urban and non-urban) in km:</i>						
powiatowe	2960,3	4248,4	2098,5	518,8	1793,7	1760,9
<i>powiat</i>						
gminne	2141,3	2885,7	1667,0	1259,7	2102,1	2233,9
<i>gmina</i>						
HANDEL TRADE						
Targowiska: <i>Marketplaces:</i>						
stałe (stan w dniu 31 XII)	57	63	38	54	55	43
<i>permanent (as of 31 XII)</i>						
sezonowe ^b (w ciągu roku)	122	20	66	288	24	47
<i>seasonal^b (during the year)</i>						
INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE INVESTMENTS. FIXED ASSETS						
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach ^{ac} (ceny bieżące): <i>Investment outlays in enterprises^{ac} (current prices):</i>						
w milionach złotych	2901,7	1240,6	1022,5	20537,1	1845,5	3650,9
<i>in million zlotys</i>						
na 1 mieszkańca w zł	4646	1658	1643	12024	2453	4935
<i>per capita in zł</i>						

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Liczba targowisk lub miejsc wyznaczonych na ulicach i placach uruchamianych okresowo. ^c Według lokalizacji inwestycji.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons. ^b Number of marketplaces or places located on streets and squares opened periodically. ^c According to investment location.

III. WYBRANE DANE O PODREGIONACH WOJEWÓDZTWA (NTS 3) W 2008 R. (dok.)

SELECTED DATA BY VOIVODSHIP SUBREGIONS (NTS 3) IN 2008 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ciechanow- sko-płocki	Ostrołęcko- siedlecki	Radomski	M.st. Warszawa	Warszawski wschodni	Warszawski zachodni
INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE (dok.) INVESTMENTS. FIXED ASSETS (cont.)						
Wartość brutto środków trwałych w przedsię- biorstwach ^{ab} (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne): Gross value of fixed assets in enterprises ^{ab} (as of 31 XII; current book-keeping prices):						
w milionach złotych..... in million zlotys	27217,3	11826,6	12493,0	206971,4	12302,3	39866,8
na 1 mieszkańca w zł..... per capita in zł	43605	15801	20080	121051	16257	53647
PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ W REJESTRZE REGON ^c — stan w dniu 31 XII ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY IN THE REGON REGISTER ^c — as of 31 XII						
Ogółem..... Total	43867	55950	52626	324282	76926	95703
osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej..... legal persons and organizational units without legal personality	8817	10457	9509	113680	13985	21812
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodar- czą..... natural persons conducting economic activity	35050	45493	43117	210602	62941	73891
Na 10 tys. ludności..... Per 10 thous. population	703	748	846	1897	1017	1288
osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej..... legal persons and organizational units without legal personality	141	140	153	665	185	294
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodar- czą..... natural persons conducting economic activity	562	608	693	1232	832	994
RACHUNKI REGIONALNE W 2007 R. REGIONAL ACCOUNTS IN 2007						
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące): Gross domestic product (current prices):						
w milionach złotych..... in million zlotys	20081	17267	13885	160560	18097	26005
na 1 mieszkańca w zł..... per capita in zł	32100	23057	22291	94185	24295	35547
Wartość dodana brutto (ceny bieżące): Gross value added (current prices):						
w milionach złotych..... in million zlotys	17567	15105	12147	140462	15831	22750
na 1 pracującego ^d w zł..... per 1 employed person ^d in zł	82152	60529	61062	131683	72265	83925

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Według siedziby jednostki lokalnej. c Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. d Do przeliczeń przyjęto przeciętną w roku liczbę pracujących (bez pracujących w „szarej gospodarce”); dane dotyczące pracujących opracowano uwzględniając w obliczeniach pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons. b According to local unit. c Excluding persons tending private farms in agriculture. d For calculations the average number of employed persons was applied (excluding persons working in the “hidden economy”); data concerning employed persons were compiled including the results of the Population and Housing Census 2002 as well as the Agricultural Census 2002 in calculations of employed persons on private farms in agriculture.

DZIAŁ I
GEOGRAFIA

CHAPTER I
GEOGRAPHY

TABL. 1. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE WOJEWÓDZTWA
GEOGRAPHIC LOCATION OF THE VOIVODSHIP

WYSZCZEGÓLNIENIE	Gmina <i>Gmina</i>	W stopniach, minutach i sekundach <i>In degrees, minutes and seconds</i>	W km <i>In km</i>	SPECIFICATION
Najdalej wysunięte punkty granicy województwa:				<i>Furthest extended points of the voivodship border:</i>
na północ (szerokość geograficzna północna)	gm. w. Łyse	53°28'55"	x	<i>in the north (northern geographic latitude)</i>
na południe (szerokość geograficzna północna)	gm. w. Sienno	51°00'47"	x	<i>in the south (northern geographic latitude)</i>
na zachód (długość geograficzna wschodnia)	gm. w. Gostynin	19°15'33"	x	<i>in the west (eastern geographic longitude)</i>
na wschód (długość geograficzna wschodnia)	gm. w. Samaki	23°07'42"	x	<i>in the east (eastern geographic longitude)</i>
Rozciągłość:				<i>Extent:</i>
z południa na północ	x	2°28'08"	274,7	<i>from south to north</i>
z zachodu na wschód	x	3°52'09"	263,2	<i>from west to east</i>

Źródło: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.
Source: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 2. POWIERZCHNIA I GRANICE W 2008 R.
Stan w dniu 31 XII
AREA AND BORDERS IN 2008
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	W liczbach bezwzględnych <i>In absolute numbers</i>	W odsetkach <i>In percent</i>	SPECIFICATION
Powierzchnia w km ²	35558	x	<i>Area in km²</i>
Długość granicy ^a w km	1669	100,0	<i>Length of borders^a in km</i>
z województwami:			<i>with voivodships:</i>
warmińsko-mazurskim	218	13,1	<i>warmińsko-mazurskie</i>
podlaskim	358	21,4	<i>podlaskie</i>
lubelskim	372	22,3	<i>lubelskie</i>
świętokrzyskim	203	12,2	<i>świętokrzyskie</i>
łódzkim	323	19,3	<i>łódzkie</i>
kujawsko-pomorskim	195	11,7	<i>kujawsko-pomorskie</i>

^a Systematyczna weryfikacja przebiegu granic (pozyskiwanie bardziej szczegółowych danych), długości mogą ulegać dalszym zmianom, gdyż dane są nieostateczne.

Źródło: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

^a Systematic verification of borders (gathering of more detailed data), lengths may change, because the data are preliminary.

Source: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 3. UKŁAD PIONOWY POWIERZCHNI
ELEVATIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Gmina <i>Gmina</i>	Wzniesienie nad poziom morza w m <i>Elevation above sea level in m</i>	SPECIFICATION
Najwyższy położony punkt — na północny- wschód od wsi Ciechostowice i połuo- dniowy-wschód od wsi Hucisko	gm. m-w. Szydłowiec	408	<i>Highest point — north-east of the village Ciechostowice and south-east of the village Hucisko</i>
Najniższy położony punkt — na terenie osiedla Radziwie.....	gm. m. Plock	53	<i>Lowest point — within the settlement Radziwie</i>

Źródło: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.
Source: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 4. WIĘKSZE RZEKI^a
PRINCIPAL RIVERS^a

RZEKI ^b RIVERS ^b	Długość w km <i>Length in km</i>		Odbiornik ^c <i>Recipient^c</i>	Powierzchnia zlewni w km ² <i>Drainage basin area in km²</i>	
	ogółem <i>total</i>	w tym w województwie <i>of which in voivodship</i>		ogółem <i>total</i>	w tym w województwie ^d <i>of which in voivodship^d</i>
Wisła.....	1070,0	320,0	Morze Bałtyckie <i>Baltic Sea</i>	194424,0	35598,0
Ilzanka.....	76,8	76,8	Wisła	1127,4	993,1
Zagożdżonka.....	39,9	39,9	Wisła	568,5	568,5
Radomka.....	107,0	91,6	Wisła	2109,5	2079,0
Szabasówka.....	22,8	22,8	Radomka	561,4	561,4
Pilica.....	319,0	91,0	Wisła	9273,0	1750,0
Świder.....	89,1	73,9	Wisła	1149,8	962,5
Jeziorka.....	66,3	66,3	Wisła	811,7	805,2
Narew.....	484,0	160,1	Wisła	75175,0	18720,0
Omulew.....	113,7	78,5	Narew	2053,0	793,8
Orz.....	54,3	53,2	Narew	608,8	582,0
Orzyc.....	145,9	129,4	Narew	2144,0	1687,0
Bug.....	772,0	193,4	Narew	39284,1	6495,0
Liwiec.....	126,2	126,2	Bug	2779,0	2739,0
Wkra.....	249,1	177,1	Narew	5322,0	4407,0
Mławka.....	43,4	32,9	Wkra	675,5	567,1
Łydynia.....	72,0	72,0	Wkra	688,1	688,1
Raciążnica.....	56,9	56,9	Wkra	618,5	618,5
Sona.....	67,3	67,3	Wkra	528,0	528,0
Bzura.....	166,2	42,0	Wisła	7787,5	2700,0
Pisia Gagolina.....	58,5	58,5	Bzura	501,7	501,7
Utrata.....	76,5	76,5	Bzura	792,0	784,7
Skrwa Prawa.....	113,9	105,2	Wisła	1704,0	1295,0

^a O powierzchni zlewni w województwie mazowieckim powyżej 500 km². ^b Uszeregowane w porządku hydrograficznym. ^c Rzeka lub zbiornik wodny, do którego uchodzi dopływ. ^d Powierzchnię zlewni w województwie mazowieckim obliczono według mapy w skali 1:500000 „Podział hydrograficzny Polski”.

Źródło: dane Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie.

^a Of drainage basin area in Mazowieckie voivodship bigger than 500 km². ^b Listed according to hydrographic order. ^c River or reservoir into which the water flows. ^d Drainage basin area in Mazowieckie voivodship was calculated according to 1:500000 of scale map "Hydrographic division of Poland".

Source: data of the Voivodship Inspectorate of Environmental Protection in Warsaw.

TABL. 5. WIEKSZE JEZIORA
PRINCIPAL LAKES

JEZIORA LAKES	Położenie <i>Placement</i>		Powierzchnia ^a w ha <i>Area^a</i> <i>in ha</i>	Głębokość maksymalna w m <i>Maximum depth</i> <i>in m</i>	Objętość w tys. m ³ <i>Capacity</i> <i>in thous. m³</i>
	dorzecze <i>drainage basin</i>	powiat <i>powiat</i>			
Białe.....	Skrwa Lewa	gostyński	150,2	31,5	14885
Ciechomiczkie.....	Kanał Dobrzykowski	płocki	47,1	8,2	2201
Górskie.....	Kanał Dobrzykowski	płocki	45,0	7,2	1419
Lucyńskie.....	Skrwa Lewa	gostyński	203,3	20,0	17015
Łąckie Duże.....	Kanał Dobrzykowski	płocki	55,5	4,7	1665
Przytomne.....	Rakutówka	gostyński	38,5	8,2	1551
Sumino.....	Skrwa Lewa	gostyński	35,6	7,0	1200
Szczutowskie.....	Skrwa Prawa	sierpecki	101,0	4,4	1689
Urszulewskie.....	Skrwa Prawa	sierpecki	308,1	6,2	7792
Zdwojskie.....	Kanał Dobrzykowski	płocki	355,4	5,0	7556

^a Zwierciadła wody i wysp na jeziorze.

Źródło: dane Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie.

^a *Water and island lake level.*

Source: data of the Voivodship Inspectorate of Environmental Protection in Warsaw.

TABL. 6. DANE STACJI METEOROLOGICZNEJ WARSZAWA
DATA OF METEOROLOGICAL STATION WARSZAWA

LATA YEARS	Średnia temperatura powietrza w °C <i>Average air temperature in °C</i>	Roczne sumy opadów w mm <i>Total annual precipitation in mm</i>	Średnia prędkość wiatru w m/s <i>Average wind velocity in m/s</i>	Usłonecznienie w h <i>Insolation in h</i>	Średnie zachmurzenie w oktantach ^a <i>Average cloudiness in octants^a</i>
2000.....	9,6	524	3,8	2282	5,1
2005.....	8,6	490	3,8	2460	4,9
2007.....	9,6	602	4,0	2305	5,2
2008.....	9,8	537	3,9	2241	5,2

^a Stopień zachmurzenia nieba od 0 (niebo bez chmur) do 8 (niebo całkowicie pokryte chmurami).

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

^a *Degree of cloudiness from 0 (no clouds) to 8 (total cloud cover).*

Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management.

DZIAŁ II

STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA

Uwagi ogólne

Dział prezentuje statystyczną charakterystykę problemów zagrożenia i ochrony środowiska oraz gospodarki wodnej.

1. Informacje o **stanie geodezyjnym i kierunkach wykorzystania powierzchni województwa** ujmowane są według form władania i grup rejestrowych w oparciu o ewidencję gruntów wprowadzoną rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 III 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz.U. Nr 38, poz. 454).

Ewidencja ta wprowadziła od 2002 r. zmiany polegające głównie na włączeniu do użytków rolnych: gruntów rolnych zabudowanych (poprzednio ujmowanych w pozycji grunty zabudowane i zurbanizowane), gruntów pod stawami (ujmowanych w pozycji wody śródlądowe stojące) oraz rowów (które stanowiły odrębną pozycję).

Dane o **gruntach rolnych i leśnych wyłączonych na cele nierolnicze i nieleśne** dotyczą gruntów, za które pobrano należności i opłaty w trybie ustawy z dnia 3 II 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tekst jednolity: Dz.U. z 2004 r. Nr 121, poz. 1266), która chroni wszystkie grunty rolne zaliczone do klas bonitacyjnych I—III oraz grunty rolne klas bonitacyjnych IV—VI wytworzone z gleb organicznych.

Klasy bonitacyjne użytków rolnych określają jakość użytków rolnych pod względem przydatności do produkcji rolnej; klasa I oznacza najwyższą wartość rolniczą, klasa VI — najniższą.

2. Dane o **gruntach zdewastowanych i zdegradowanych wymagających rekultywacji i zagospodarowania** dotyczą gruntów, które utraciły całkowicie wartości użytkowe (grunty zdewastowane) oraz gruntów, których wartość użytkowa zmalała w wyniku pogorszenia się warunków przyrodniczych lub wskutek zmian środowiska oraz działalności przemysłowej, a także wadliwej działalności rolniczej (grunty zdegradowane).

Rekultywacja gruntów polega na nadaniu lub przywróceniu gruntom zdegradowanym lub zdewastowanym wartości użytkowych lub przyrodniczych przez właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych, uregulowanie stosunków wodnych, odtworzenie gleb, umocnienie skarp oraz odbudowanie lub zbudowanie niezbędnych dróg.

Zagospodarowanie gruntów zrehabilitowanych polega na wykonaniu odpowiednich zabiegów umożliwiających wykorzystanie tych gruntów dla celów rolniczych, leśnych, komunalnych i innych.

3. Informacje o **poborze wody** dotyczą:

1) w pozycji „na cele produkcyjne (poza rolnictwem, łowiectwem i leśnictwem oraz rybactwem)” — jednostek organizacyjnych wnoszących opłaty za pobór z ujęć

CHAPTER II

ENVIRONMENTAL PROTECTION

General notes

Chapter presents statistical characteristics of threats to environment, environment protection and water management.

1. Information regarding the **geodesic status and directions in voivodship land use** is classified according to ownership and register groups, of land included in the land register as a result of the decree of the Minister of Regional Development and Construction from 29 III 2001 in regard to the registration of land and buildings (Journal of Laws, No. 38, item 454).

A land register introduced since 2002 changes, primarily consisting in the inclusion of built-up agricultural land (which previous was included in the item “built-up and urbanised land”), land under ponds (included in the item “standing inland water”) as well as ditches (which accounted for a separate item), in agricultural land.

Data regarding **agricultural and forest land designated for non-agricultural and non-forest purposes** concern land, for which payments and fees collected, based on the Law on Agricultural and Forest Land Protection, dated 3 II 1995 (unified text: Journal of Laws 2004 No. 121, item 1266), which protects all agricultural land included in quality classes I—III, as well as agricultural land included in quality classes IV—VI, comprised of organic soils.

Quality classes of agricultural land describe the quality of land in terms of value to agricultural production; class I corresponds to the highest agricultural value and class VI to the lowest.

2. Data regarding **devastated and degraded land requiring reclamation and management** concern land which has completely lost its utility value (devastated land) and land, the utility value of which has declined, due to a worsening in natural conditions or environmental changes and industrial activity as well as to inappropriate agricultural practices (degraded land).

Reclamation of land consists in the restoration or assigning a utility or natural value to devastated or degraded land through appropriate landscaping, improving physical and chemical properties, regulating waterways, regenerating soils, strengthening scarps as well as constructing or reconstructing necessary roads.

Development of reclaimed land is based on undertaking appropriate measures, which enable to use that land for agricultural, forest, municipal and other purposes.

3. Information regarding **water withdrawal** concerns:

1) in the item “for production purposes (excluding agriculture, hunting and forestry and fishing)” — organizational entities making payments for the annual withdrawal of

własnych rocznie 5 dam³ i więcej wody podziemnej albo 20 dam³ i więcej wody powierzchniowej lub odprowadzających rocznie 20 dam³ i więcej ścieków. Dane o poborze wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności nie obejmują wód pochodzących z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych odprowadzonych do odbiornika bez wykorzystania;

- 2) w pozycji „nawodnienia w rolnictwie i leśnictwie oraz napełnianie i uzupełnianie stawów rybnych” — jednostek organizacyjnych rolnictwa, leśnictwa i rybactwa zużywających wodę na potrzeby nawadniania gruntów rolnych i leśnych o powierzchni od 20 ha oraz na potrzeby eksploatacji stawów rybnych o powierzchni od 10 ha;
- 3) w pozycji „eksploatacja sieci wodociągowej” — wszystkich jednostek nadzorujących pracę sieci wodociągowej (w tym również spółdzielni mieszkaniowych, spółek wodnych, zakładów usług wodnych, zakładów pracy itd.).

4. Stan **czystości rzek** podano w oparciu o wynik badań monitoringowych wód płynących przeprowadzonych przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie.

Oceny jakości wód dokonano na podstawie badań prowadzonych w ramach monitoringu diagnostycznego w określonych punktach poboru próbek, porównując wyznaczone wartości stężeń poszczególnych wskaźników wody z wartościami granicznymi określonymi w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 11 II 2004 r. (Dz.U. Nr 32, poz. 284) w sprawie klasyfikacji dla prezentowania stanu wód powierzchniowych i podziemnych, sposobu prowadzenia monitoringu oraz sposobu interpretacji wyników i prezentacji stanu tych wód.

Klasyfikacja stanu wód powierzchniowych obejmuje pięć klas jakości tych wód: klasa I — wody o bardzo dobrej jakości, klasa II — wody dobrej jakości, klasa III — wody zadowalającej jakości, klasa IV — wody niezadowalającej jakości, klasa V — wody złej jakości.

5. Informacje o **ocenie sanitarnej wodociągów oraz jakości wody** pobieranej z tych urządzeń opracowane są zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 29 III 2007 r. w sprawie wymagań dotyczących jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. Nr 61, poz. 417); dane opracowano na podstawie wyników badań terenowo-laboratoryjnych wykonanych przez stacje sanitarno-epidemiologiczne. Na podstawie wyników analiz fizyczno-chemicznych i badań bakteriologicznych wyróżnia się dwie kategorie urządzeń — dostarczające wodę dobrą (tj. odpowiadającą wymaganiom sanitarnym) i dostarczające wodę złą (tj. nieodpowiadającą wymaganiom sanitarnym).

6. Dane o **ściekach** dotyczą ścieków odprowadzonych do wód lub do ziemi przez jednostki określone w ust. 3, pkt 1) i 3). Do tych samych jednostek odnoszą się dane o **wyposażeniu w oczyszczalnie ścieków**.

Jako **ścieki wymagające oczyszczania** przyjęto wody odprowadzane siecią kanałów lub rowów otwartych bezpośrednio do wód lub do ziemi albo do sieci kanalizacyjnej z jednostek produkcyjnych (łącznie z zanieczyszczonymi wodami chłodniczymi; jak również łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów

5 dam³ or more of underground water, or 20 dam³ or more of surface water from their own sources, or discharging 20 dam³ or more of waste water annually. Data regarding water withdrawal for needs of the national economy and population do not include water coming from irrigation of mines and construction facilities, which is discharged to reservoir without further use;

- 2) in the item “irrigation in agriculture, forestry and fishing as well as filling and completing fishponds” — agricultural, forest and fishing organizational entities, consuming water for irrigating agricultural or forest land of 20 ha or more in area, and for the purpose of exploiting fishponds of 10 ha or more in area;
- 3) in the item “exploitation water-line system” — all entities responsible for the management of the water-line system (including housing co-operatives, water companies, waterworks and workplaces).

4. **Purity of rivers** is based on results of monitoring research of flowing waters conducted by the Voivodship Inspectorate for Environment Protection in Warsaw.

Assessment of water quality is based on research carried out within the framework of diagnostic monitoring in specified sample withdrawal points, comparing concentration of selected indices with boundary values specified in the decree of the Minister of Environment, dated 11 II 2004 (Journal of Laws No. 32, item 284) concerning classification of surface and underground water quality, monitoring procedures and interpretation of and presentation of results.

According to the classification of quality of surface waters, five quality classes can be distinguished: class I — very good quality, class II — good quality, class III — satisfactory quality, class IV — unsatisfactory quality, class V — bad quality.

5. Information concerning the **sanitary evaluation of waterworks as well as the quality of the water** drawn from these facilities data are compiled in accordance with the decree of the Minister of Health, dated 29 III 2007 regarding the requirements quality of water supplied to the population for consumption (Journal of Laws No. 61, item 417); data are compiled on the basis of the results of field and laboratory tests conducted by sanitary-epidemiological stations. On the basis of results of physical-chemical analyses and bacteriological tests, two categories of facilities — supplying good water (i.e., meeting sanitary requirements) and supplying bad water (i.e., not meeting sanitary requirements) are distinguished.

6. Data regarding **waste water** concern waste water discharged into waters or into the ground by entities described in item 3, points 1) and 3). Data regarding **equipment of waste water treatment plants** concerns the same entities.

Waste water requiring treatment is understood as water discharged by means of open channel or ditch systems directly into waters or into the ground or sewerage system of entities engaged in production (including polluted cooling

budowlanych), z innych jednostek oraz z gospodarstw domowych.

Wody chłodnicze są to ścieki o podwyższonej temperaturze powstałe w wyniku użycia wód do celów chłodniczych w procesach technologicznych.

Za **wody chłodnicze niewymagające oczyszczania** uznaje się wody, które spełniają następujące warunki:

- są odprowadzane do wód oddzielnym systemem kanalizacji,
- ilości zanieczyszczeń w wodach chłodniczych po procesie produkcyjnym nie są większe od ilości zanieczyszczeń w wodach pobranych do celów chłodzenia,
- temperatura wód chłodniczych odprowadzonych do jezior oraz ich dopływów nie przekracza 26°C, a do pozostałych wód, z wyjątkiem morza terytorialnego, nie przekracza 35°C.

Dane o **ściekach oczyszczanych** dotyczą ścieków oczyszczanych mechanicznie, chemicznie, biologicznie oraz z podwyższonym usuwaniem biogenów i odprowadzonych do wód lub do ziemi.

Przez **ścieki oczyszczane mechanicznie** rozumie się ścieki poddane procesowi usuwania jedynie zanieczyszczeń nierozpuszczalnych, tj. ciał stałych i tłuszczyków ulegających osadzeniu lub flotacji, przy użyciu krat, sit, piaskowników, odtłuszczaczy współpracujących z osadnikami Imhoffa.

Chemiczne oczyszczanie ścieków polega na wytrącaniu niektórych związków rozpuszczalnych względnie ich neutralizacji metodami chemicznymi, takimi jak koagulacja, sorpcja na węglu aktywnym itp.

Biologiczne oczyszczanie ścieków następuje w procesie mineralizacji przez drobnoustroje w środowisku wodnym w sposób naturalny (np. poprzez rolnicze wykorzystanie ścieków, zraszanie pól, stawy rybne) lub w urządzeniach sztucznych (złoża biologiczne, osad czynny) i polega na usuwaniu ze ścieków zanieczyszczeń organicznych oraz związków biogenych i refrakcyjnych.

Podwyższone usuwanie biogenów w ściekach następuje w oczyszczalniach ścieków o wysokoefektywnych technologiach oczyszczania (głównie biologicznych, a także chemicznych) umożliwiających zwiększoną redukcję azotu i fosforu.

Kilkustopniowe oczyszczanie mechaniczne i biologiczne lub mechaniczno-chemiczno-biologiczne odprowadzanych ścieków zakwalifikowano do wyższego stopnia oczyszczania (biologicznego lub chemicznego).

Dane o **komunalnych oczyszczalniach ścieków** dotyczą oczyszczalni, które oczyszczają ścieki odprowadzone do oczyszczalni siecią kanalizacyjną, niezależnie od formy własności zarówno oczyszczalni jak i sieci kanalizacyjnej, na której oczyszczalnia pracuje. Dane nie dotyczą oczyszczalni przydomowych lub oczyszczających ścieki wyłącznie dowożone (czyli oczyszczalni nie pracujących na sieci kanalizacyjnej).

U w a g a. Od 2003 r. komunalne oczyszczalnie chemiczne zakwalifikowano albo do oczyszczalni o podwyższonym stopniu usuwania biogenów, albo do oczyszczalni mechanicznych.

Dane o **ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków** podano na podstawie badań Głównego Urzędu Statystyczne-

water and water from mine drainage and constructions), other entities as well as households.

Cooling water comprises waste water with an increased temperature created in the process of using water for cooling purposes during technological processes.

Cooling water not requiring treatment is water which meets the following conditions:

- is discharged in waters by a separate sewerage system,
- the quantity of pollutants in cooling water after the production process is not greater than the amount of pollutants in water withdrawn for cooling purposes,
- the temperature of cooling water discharged into lakes and their inflows does not exceed 26°C as well as other waters, except territorial sea, does not exceed 35°C.

Data regarding **treated waste water** concern waste water treated mechanically, chemically, biologically, and with increased biogen removal, discharged into waters or into the ground.

Mechanical treatment of waste water is understood as the process of removing only non-soluble pollutants, i.e., solid bodies and fats subject to settlement or floatation, through the use of grates, filters, grit chambers, grease traps in conjunction with Imhoff tanks.

Chemical treatment of waste water consists in precipitating certain soluble compounds, or their neutralization through chemical methods, such as coagulation, sorption on active carbon, etc.

Biological treatment of waste water occurs through mineralization processes caused by microorganisms in the natural water environment (e.g. through agricultural use of waste water, field irrigation, fish ponds) or in artificial facilities (biofilters, activated sludge) and consists in the removal of organic pollutants or biogenous and refractive compounds from waste water.

Increased biogen removal from sewage occurs in treatment plants with highly efficient treatment technologies (mostly biological, and also chemical) allowing for an increased reduction in nitrogen and phosphorus content.

A few steps treatment, mechanical and biological or mechanical, chemical and biological of discharging waste water was classified as a higher degree of the treatment process (biological or chemical).

Data on **municipal waste water treatment plants** concern those of them, which are used to treat waste water drained off to treatment plants by sewage systems, regardless of the form of ownership of the plants or sewage systems. Data do not include household sewage plants or treatment plants processing only transported waste water (i.e., waste water treatment plants not working within sewage network).

Note. Since 2003 municipal chemical waste water treatment plants were classified as treatment plants with increased biogen removal from sewage or mechanical treatment plants.

Data concerning **the population using waste water treatment plants** is given on the basis of surveys of the

go, w oparciu o szacunek liczby ludności korzystającej z oczyszczalni oczyszczających ścieki z miast i wsi.

7. Informacje o źródłach i wielkości **emisji przemysłowych zanieczyszczeń powietrza** oraz o stanie **wyposażenia i efektach eksploatacji urządzeń do redukcji tych zanieczyszczeń** dotyczą jednostek organizacyjnych ustalonych przez Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych na podstawie określonej wysokości opłat wniesionych w 1986 r. za roczną emisję substancji zanieczyszczających powietrze według stawek określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 I 1986 r. w sprawie opłat za gospodarzce korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian (Dz.U. Nr 7, poz. 40 z późn. zm.).

Ustalona zbiorowość badanych jednostek utrzymywana corocznie, co zapewnia m.in. porównywalność wyników badań, może być powiększana jedynie w szczególnych przypadkach, np. o jednostki nowo uruchomione lub rozbudowane o wysokiej skali progowej emisji zanieczyszczeń.

Dane o **emisji pyłów** dotyczą pyłów: ze spalania paliw, cementowo-wapienniczych i materiałów ogniotwałych, krzemowych, nawozów sztucznych, węglowo-grafitowych, sadzy oraz innych rodzajów zanieczyszczeń pyłowych.

Dane o **emisji gazów** dotyczą: dwutlenku siarki, tlenu węgla, dwutlenku węgla, tlenków azotu, węglowodorów oraz innych rodzajów zanieczyszczeń gazowych.

Dane o emisji pyłów i gazów obejmują emisję zorganizowaną (z urządzeń technologicznych i ogrzewczych) oraz niezorganizowaną (z hałd, składowisk, w toku przeladunku substancji sypkich lub lotnych, z hal produkcyjnych itp.).

Ze względu na to, że wielkość emisji **dwutlenku węgla** charakteryzuje się dużymi bezwzględными wartościami, **wskaźnik dotyczący stopnia redukcji zanieczyszczeń gazowych** został wyliczony i przedstawiony **bez uwzględnienia emisji dwutlenku węgla**.

Wielkość emisji z poszczególnych źródeł i poszczególnych rodzajów zanieczyszczeń ustalona została albo na drodze pomiarów, albo na podstawie obliczeń z bilansu surowcowo-paliwowego w oparciu o wskaźniki emisji zanieczyszczeń dla charakterystycznych procesów technologicznych.

8. **Odpady** oznaczają każdą substancję lub przedmiot należący do jednej z kategorii określonych w załączniku nr 1 ustawy z dnia 27 IV 2001 r. o odpadach (tekst jednolity: Dz.U. z 2007 r. Nr 39, poz. 251 z późn. zm.), których posiadacz pozbywa się, zamierza pozbyć się lub do ich pozbycia się jest obowiązany.

Informacje o odpadach opracowane zostały od 2002 r. zgodnie z katalogiem odpadów opartym o Listę Odpadów wprowadzoną do prawodawstwa Unii Europejskiej z dniem 1 I 2002 r., a za lata 2000 i 2001 — na podstawie klasyfikacji odpadów zgodnej z Europejskim Katalogiem Odpadów.

Informacje o **ilości i rodzajach odpadów** dotyczą zakładów, które wytworzyły w ciągu roku powyżej 1 tys. t odpadów lub nagromadziły 1 mln t i więcej odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych).

Central Statistical Office based on estimates of the number of population using waste water treatment plants treating urban and rural waste.

7. Information regarding the sources and amounts of **industrial atmospheric pollutant emissions** as well as the **equipment reducing such pollutants and the effects of its utilization** concerns organizational entities established by the Minister of Environmental Protection and Natural Resources on the basis of the defined amount of fees borne in 1986 for the annual emission of substances polluting the air, according to rates defined in the decree of the Council of Ministers, dated 13 I 1986, regarding payments for economic use of the environment and modifications to it (Journal of Laws No. 7, item 40 with later amendments).

The established group of surveyed entities maintained annually which, i.a. assures comparability of data may only be increased in specific cases, e.g. by newly established or expanded entities with a high step scale of pollutant emission.

Data regarding **particulate emission** concern: particulates from the combustion of fuels, particulates from cement and lime, fire-resistant materials, silicates, artificial fertilizers, carbon and graphite, soot, as well as other types of particulates.

Data regarding **gas emission** concern: sulphur dioxide, carbon oxide, carbon dioxide, nitrogen oxides, hydrocarbons, as well as other types of gaseous pollutants.

Data regarding particulate and gas emission include organized emission (from technological and heating facilities) and disorganized emission (from waste dumps and landfills, in the course of reloading of volatile or loose substances, from production halls etc.).

Due to the high absolute values which characterise the emission of **carbon dioxide** the **indicator of reduction of gas pollutants** was calculated and presented **with exclusion of carbon dioxide emission**.

The **emission volumes of different pollutant types from various sources** were estimated through measurements or on the basis of calculations of the raw material and fuel balance, based on pollutant emission indicators for the characteristic technological processes.

8. **Waste** shall mean any substance or object in one of the categories listed in Annex I to the Act of 27 IV 2001 on Waste (unified text: Journal of Laws 2007 No. 39, item 251 with later amendments), which the holder thereof discards or intends or is required to discard.

Information regarding waste was compiled since 2002 on the basis of a catalogue of waste based on List of Waste introduced into legislation of the European Union 1 I 2002 and for the years 2000 and 2001 — on the basis of a classification of waste in accordance with the European Waste Catalogue.

Information regarding the **quantity and type of waste** concerns plants which generated over 1 thous. t of waste in the course of the year or accumulated 1 mln t of waste and more (excluding municipal waste).

Przez **odzysk odpadów** rozumie się wszelkie działania, niestwarzające zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska, polegające na wykorzystaniu odpadów w całości lub w części, lub prowadzące do odzyskania z odpadów substancji, materiałów lub energii i ich wykorzystania.

Przez **unieszkodliwianie odpadów** rozumie się poddanie odpadów procesom przekształceń biologicznych, fizycznych lub chemicznych w celu doprowadzenia ich do stanu, który nie stwarza zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska. Unieszkodliwianiem odpadów jest także składowanie odpadów.

Magazynowanie odpadów to czasowe przetrzymywanie lub gromadzenie odpadów przed ich transportem, odzyskiem lub nieszkodliwianiem.

Przez **odpady składowane** należy rozumieć odpady usunięte na składowiska (wysypiska, hałdy, stawy osadowe) własne zakładów lub obce.

Dane o **odpadach dotychczas składowanych (nagromadzonych)** dotyczą ilości odpadów zdeponowanych na terenach własnych zakładów w wyniku składowania w roku sprawozdawczym i w latach poprzednich.

Przez **zrehabilitowane tereny składowania odpadów** należy rozumieć tereny, których eksploatacja została zakończona i na których zostały przeprowadzone prace polegające na nadaniu lub przywróceniu im wartości użytkowej poprzez m.in. właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych, uregulowanie stosunków wodnych.

9. Ochrona przyrody polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody (m.in. dziko występujących oraz objętych ochroną gatunkową roślin, zwierząt i grzybów, zwierząt prowadzących wędrowny tryb życia, siedlisk przyrodniczych); formami ochrony przyrody są: parki narodowe, rezerwy przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, pomniki przyrody.

Parki narodowe obejmują obszary wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, społecznymi, kulturowymi i edukacyjnymi, o powierzchni nie mniejszej niż 1000 ha, na których ochronie podlega cała przyroda oraz walory krajobrazowe.

Parki narodowe tworzy się w celu zachowania różnorodności biologicznej, zasobów, tworów i składników przyrody nieożywionej i walorów krajobrazowych, przywrócenia właściwego stanu zasobów i składników przyrody oraz odtworzenia zniekształconych siedlisk przyrodniczych, siedlisk roślin, siedlisk zwierząt lub siedlisk grzybów.

Rezerwy przyrody obejmują wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej.

Parki krajobrazowe obejmują obszary chronione ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe w celu zachowania i popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju.

Recovery of waste shall mean any operations which do not endanger human life and health or the environment, consisting in the use of waste in whole or in part, or leading to extraction and use of substances, materials or energy.

Treatment of waste shall mean the submission of waste to the processes of biological, physical or chemical treatment as a result of which the nature of waste does not pose risks to human life and health or the environment. Storing waste is also a method of rendering waste harmless.

Waste storage shall mean temporary waste storage or collection prior to its transport, recovery or treatment.

Landfilled waste is understood as waste transferred to landfill areas (landfills, waste dumps, sludge tanks) of the plant generating it or to other areas.

Data regarding **landfilled up to now (accumulated) waste** concern the quantity of waste deposited on the grounds of the plants generating it as a result depositing it during the reporting and previous years.

Reclaimed waste disposal sites are territories where exploitation had been finished and where works connected with restoration or assigning utility value such as appropriate landscaping, improving physical and chemical characteristics or regulating waterways were carried out.

9. Nature protection consists in maintaining, sustainable utilisation and renovation of nature resources, objects and elements (among others, plants, animals and fungi originally existing in environment as well as subjected to species protection, wandering and migratory animals, habitats); forms of nature protection are: national parks, nature reserves, landscape parks, protected landscape areas, documentation sites, ecological arable lands, landscape-nature complexes, monuments of nature.

National parks include protected areas distinguishing for particular natural, scientific, social, cultural and educational values, of the area of at least 1000 ha, where all nature elements and specific landscape features are protected.

National parks are created to preserve biodiversity, resources, formations and elements of inanimate nature and landscape features, restore a proper state of resources and elements of nature, reconstruct distorted natural habitats of plants, animals or fungi.

Nature reserves include areas having essential value for the environmental, scientific, cultural and landscape reasons in natural or slightly changed state — ecosystems, refuges and natural sites. They also protect habitats of plants, animals, fungi and formations and elements of inanimate nature.

Landscape parks are areas protected for natural, historical and cultural values, as well as for landscape features. The aim of landscape park's creation is preservation, popularisation and dissemination of these values in conditions of sustainable development.

Obszary chronionego krajobrazu obejmują tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o różnorodnych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnią funkcję korytarzy ekologicznych.

Stanowiska dokumentacyjne są to niewyodrębniające się na powierzchni lub możliwe do wyodrębnienia, ważne pod względem naukowym i dydaktycznym, miejsca występowania formacji geologicznych, nagromadzeń skamieniałości lub tworów mineralnych, jaskinie lub schroniska podskalne wraz z namuliskami oraz fragmenty eksploatowanych lub nieczynnych wyrobisk powierzchniowych i podziemnych.

Użytki ekologiczne są to zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej, jak: naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków itp.

Zespołami przyrodniczo-krajobrazowymi są fragmenty krajobrazu naturalnego i kulturowego zasługujące na ochronę ze względu na ich walory widokowe lub estetyczne.

Pomniki przyrody są to pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, glazy narzutowe oraz jaskinie.

10. Fundusze ekologiczne (Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych) są to fundusze tworzone z: opłat za korzystanie ze środowiska (tj. kwot pieniężnych pobieranych za emisję zanieczyszczeń powietrza, składowanie odpadów, usuwanie drzew lub krzewów oraz za pobór i korzystanie z wód i wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi); kar za przekroczenie dopuszczalnych norm ekologicznych; spłat pożyczek udzielonych inwestorom oraz opłat za wyłączenie gruntów rolnych na cele nierolnicze, a także innych kwot ustalonych przez terenowe organy administracji rządowej oraz samorządowej.

11. Dane o nakładach na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej oraz ich efektach rzeczowych prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Statystyczną dotyczącą Działalności i Urządzeń Związanych z Ochroną Środowiska, wprowadzoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 III 1999 r. (Dz.U. Nr 25, poz. 218). Klasyfikacja ta opracowana została na podstawie Międzynarodowej Standardowej Statystycznej Klasyfikacji EKG/ONZ dotyczącej Działalności i Urządzeń Związanych z Ochroną Środowiska i Europejskiego Systemu Zbierania Informacji Ekonomicznych dotyczących Ochrony Środowiska (SERIEE) wdrożonego przez Unię Europejską.

Protected landscape areas include areas protected for the sake of distinguishing landscape characterised by various ecosystem types. These areas are to be valuable because of their functions satisfying the needs of tourism and recreation and functions of ecological corridors.

Documentation sites are scientific and educationally important, not emerging on the earth surface or visible on the surface, places of occurrence of various geological formations, fossils accumulations, mineral objects, caverns, rock caves, exploited and discarded opencast and underground workings.

Ecological arable lands are worth of protection fragments of ecosystems of significant importance for biodiversity, such as: natural water reservoirs, field and forest ponds, groups of trees and shrubs, swamps, peat bogs, dunes, old river beds, rock outcrops, scarps, gravel banks, habitats of rare or protected species etc.

Landscape-nature complexes are fragments of natural and cultural landscape that are worth of protection due to their scenic or aesthetic features.

Monuments of nature are single objects of animate and inanimate nature of special environmental, scientific, cultural, historical or landscape value and of distinctive individual features such as trees of impressive size, native and alien shrubs, springs, waterfalls, rocks, ravines, erratic blocks and caves.

10. Ecological funds (Environmental Protection and Water Management Funds and Agricultural Land Protection Fund) are funds created from income originating from the: payments for use of the natural environment, (i.e.: payments collected for releasing air pollutants, landfilling waste, the removal of trees and bushes as well as for the abstraction and use of water and releasing waste water into water or the ground); fines for transgress of acceptable ecological standards; repayments of loans granted for investors; payments for designating agricultural land for non-agricultural purposes as well as other payments established by regional divisions of the state and local self-government administration.

11. Data regarding outlays on fixed assets and tangible effects of investments in environmental protection and water management are presented in accordance with the Polish Statistical Classification of Environmental Protection and Facilities, introduced on the basis of the decree of the Council of Ministers, dated 2 III 1999 (Journal of Laws No. 25, item 218). This classification was compiled on the basis of ECE/UN Single European Standard Statistical Classification of Environmental Protection Activities and Facilities as well as with European System for the collection of Economic Information on the Environment (SERIEE), implemented by the European Union.

TABL. 1 (7). STAN GEODEZYJNY I KIERUNKI WYKORZYSTANIA POWIERZCHNI WOJEWÓDZTWA
Stan w dniu 1 I
GEODESIC STATUS AND USE OF VOIVODSHIP LAND
As of 1 I

WYSZCZEGÓLNIENIE	2008	2009		SPECIFICATION
	w ha in ha	przyrost (+) lub ubytek (-) w ha w stosunku do roku 2008 increase (+) or decrease (-) in ha in relation to 2008		
Powierzchnia ogólna	3555814	3555819	+5	Total area
Użytki rolne	2464130	2455055	-9075	Agricultural land
grunty orne	1748677	1740537	-8140	arable land
sady	83792	83207	-585	orchards
łąki trwale	281561	280997	-564	permanent meadows
pastwiska trwale	250159	249649	-510	permanent pastures
grunty rolne zabudowane	77236	77893	+657	agricultural built-up areas
grunty pod stawami	4666	4795	+129	lands under ponds
grunty pod rowami	18039	17977	-62	lands under ditches
Grunty leśne oraz zadrzewione i zadrzewione	826618	835983	+9365	Forest land as well as woody and bushy land
las	795046	802158	+7112	forests
grunty zadrzewione i zakrzewione	31572	33825	+2253	woody and bushy land
Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi	39762	40020	+258	Lands under surface waters flowing
stojącymi	36416	36696	+280	standing
stojącymi	3346	3324	-22	standing
Grunty zabudowane i zurbanizowane ..	176478	180458	+3980	Built-up and urbanized areas
tereny mieszkaniowe	37715	40506	+2791	residential areas
tereny przemysłowe	10492	10752	+260	industrial areas
tereny inne zabudowane	15545	16496	+951	other built-up areas
tereny zurbanizowane niezabudo- wane	5884	5669	-215	urbanized non- built-up areas
tereny rekreacji i wypoczynku	5072	4998	-74	recreational areas
tereny komunikacyjne	101347	101597	+250	transport areas
drogi	88766	89134	+368	roads
kolejowe	10617	10518	-99	railway
inne	1964	1945	-19	others
użytki kopalne	423	440	+17	minerals
Użytki ekologiczne	1599	1599	—	Ecological arable lands
Nieuzytki	35752	36082	+330	Wasteland
Tereny różne	11475	6622	-4853	Miscellaneous land

Źródło: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

Source: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 2 (8). GRUNTY ROLNE WYŁĄCZONE NA CELE NIEROLNICZE I LEŚNE NA CELE NIELEŚNE ^a
 AGRICULTURAL LAND DESIGNATED FOR NON-AGRICULTURAL PURPOSES AND FOREST LAND
 DESIGNATED FOR NON-FOREST PURPOSES ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
	w ha in ha				
O G Ó Ł E M	382	305	545	468	GRAND TOTAL
WEDŁUG RODZAJÓW GRUNTÓW BY TYPE OF LAND					
Użytki rolne	159	164	396	267	Agricultural land
klasy bonitacyjne:					quality classes:
mineralne: I—II.....	15	12	19	27	mineral: I—II
III.....	99	86	275	176	III
IV.....	35	54	94	52	IV
organiczne: IV.....	1	6	2	4	organic: IV
V—VI.....	9	6	6	8	V—VI
Inne grunty rolne	148	101	87	131	Other agricultural land
Grunty leśne	75	40	62	70	Forest land
WEDŁUG KIERUNKÓW WYŁĄCZENIA BY DIRECTIONS OF DESIGNATION					
wyłączone:					designated for:
Na tereny osiedlowe.....	180	146	355	237	Residential areas
Na tereny przemysłowe.....	38	54	35	66	Industrial areas
Pod drogi i szlaki komunikacyjne.....	40	6	13	14	Roads and communication trails
Pod użytki kopalne.....	58	13	27	41	Minerals
Pod zbiorniki wodne.....	12	—	—	—	Water reservoirs
Na inne cele.....	54	86	115	111	Other purposes

^a W trybie obowiązujących przepisów prawnych o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

Ź r ó d ł o: w zakresie wyłączonych w trybie przepisów prawnych o ochronie gruntów rolnych i leśnych: gruntów rolnych — dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, gruntów leśnych — dane Ministerstwa Środowiska.

^a According to the existing legal regulations on the protection of agricultural and forest land.

S o u r c e: in regard to designated land according to the legal regulations on the protection of agricultural and forest land: agricultural land — data of the Ministry of Agriculture and Rural Development, forest land — data of the Ministry of Environment.

TABL. 3 (9). GRUNTY ZDEWASTOWANE I ZDEGRADOWANE WYMAGAJĄCE REKULTYWACJI
 I ZAGOSPODAROWANIA ORAZ GRUNTY ZREKULTYWOWANE I ZAGOSPODAROWANE
 DEVASTATED AND DEGRADED LAND REQUIRING RECLAMATION AND MANAGEMENT
 AS WELL AS RECLAIMED AND MANAGED LAND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
	w ha in ha				
Grunty wymagające rekultywacji (stan w dniu 31 XII).....	5061	4273	4218	4110	Land requiring reclamation (as of 31 XII)
zdeastowane.....	5011	4244	4144	4093	devastated
zdegradowane.....	50	29	74	17	degraded
Grunty (w ciągu roku):					Land (during the year):
zrekultywowane.....	132	32	39	56	reclaimed
w tym na cele:					of which for purposes:
rolnicze.....	13	28	23	12	agricultural
leśne.....	3	4	16	9	forest
zagospodarowane.....	14	18	16	16	managed

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

S o u r c e: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 4 (10). **POBÓR WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI**
WATER WITHDRAWAL FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008		SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³				w odsetkach in percent	
O G Ó Ł E M	2393,3	2752,7	2944,6	2712,1	100,0	T O T A L
na cele:						for purposes of:
Produkcyjne (poza rolnictwem, łowiectwem i leśnictwem oraz rybactwem) — z ujęć własnych....	1967,8	2356,3	2540,1	2301,7	84,9	Production (excluding agriculture, hunting and forestry and fishing) — from own intakes
w tym wody:						of which waters:
powierzchniowe	1927,8	2323,3	2509,5	2272,4	83,8	surface
podziemne.....	39,9	31,9	29,7	28,4	1,0	underground
Nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania i uzupełniania stawów rybnych	98,8	98,3	104,0	105,5	3,9	Irrigation in agriculture and forestry as well as filling and completing fish ponds
Eksploatacji sieci wodociągowej ^a ...	326,7	298,2	300,5	304,8	11,2	Exploitation water-line system ^a
wody: powierzchniowe.....	200,5	159,0	152,5	153,1	5,6	waters: surface
podziemne.....	126,2	139,1	148,0	151,7	5,6	underground

^a Pobór wody na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci.

^a Water withdrawal by intakes before entering the water system.

TABL. 5 (11). **ZUŻYCIENIE WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI**
WATER CONSUMPTION FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008		SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³				w odsetkach in percent	
O G Ó Ł E M	2312,4	2695,1	2884,3	2646,9	100,0	T O T A L
Przemysł	1962,7	2354,6	2540,6	2300,0	86,9	Industry
w tym na cele produkcyjne	1950,3	2344,3	2531,4	2292,8	86,6	of which for purposes of produc- tion
Rolnictwo i leśnictwo ^a	98,8	98,3	104,0	105,5	4,0	Agriculture and forestry ^a
Eksploatacja sieci wodociągowej ^b ..	250,9	242,3	239,8	241,4	9,1	Exploitation water-line system ^b

^a Woda zużyta do nawadniania w rolnictwie i leśnictwie oraz do napełniania i uzupełniania stawów rybnych. ^b Bez zużycia wody na cele przemysłowe z wodociągów stanowiących własność gmin, wojewódzkich zakładów usług wodnych i spółek wodnych.

^a Water consumption for irrigation in agriculture and forestry as well as for filling up and completing fish ponds. ^b Excluding water consumption for industrial purposes from water-line system of gminas, voivodship waterworks and water companies.

TABL. 6 (12). **POWIERZCHNIA I POBÓR WODY DO NAWODNIEŃ W ROLNICTWIE I LEŚNICTWIE ORAZ NAPEŁNIANIA STAWÓW RYBNYCH**
AREA AND WATER WITHDRAWAL FOR IRRIGATION IN AGRICULTURE AND FORESTRY AS WELL AS WATER FOR FILLING UP FISH PONDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
Powierzchnia nawadnianych użytków rolnych i gruntów leśnych ^a w ha	16058	12543	13673	13502	Area of irrigated agricultural land and forest land ^a in ha
Powierzchnia napelnianych stawów rybnych ^b w ha	3162	3137	3204	3351	Area of filled fish ponds ^b in ha
Pobór wody ^c w dam ³	98754	98263	104000	105524	Water withdrawal ^c in dam ³
do nawadniania użytków rolnych i gruntów leśnych	32072	31649	34379	35712	for irrigation of agricultural and forest lands
na 1 ha	2,0	2,5	2,5	2,6	per 1 ha
do napelniania i uzupełniania stawów rybnych	66682	66614	69621	69812	for filling and completing fish ponds
na 1 ha	21,1	21,2	21,7	20,8	per 1 ha

a O powierzchni co najmniej 20 ha. *b* O powierzchni co najmniej 10 ha. *c* Łącznie z poborem do nawodnień ścieków.
a Area of 20 ha and more. *b* Area of 10 ha and more. *c* Including water withdrawal for waste waters irrigation.

TABL. 7 (13). **JAKOŚĆ WODY Z WODOCIĄGÓW DOSTARCZANEJ LUDNOŚCI DO SPOŻYCIA W 2008 R.**
QUALITY OF WATER SUPPLIED TO THE POPULATION FOR CONSUMPTION FROM WATERWORKS IN 2008

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ludność ^a — w % ludności korzystającej z wodociągów — zaopatrywana w wodę Population ^a — in % of population using waterworks — supplied with water				SPECIFICATION
	odpowiadającą wymaganiom sanitarnym meeting sanitary requirements		nieodpowiadającą wymaganiom sanitarnym non meeting sanitary requirements		
	miasta urban areas	wieś rural areas	miasta urban areas	wieś rural areas	
Wodociągi o wydajności w m ³ /d:					Waterworks with a capacity of m ³ /24 h:
poniżej 100	81,3	45,8	18,7	54,2	below 100
100— 1000	83,5	26,1	16,5	73,9	100— 1000
1001— 10000	89,5	—	10,5	—	1001— 10000
10001—100000	46,6	100,0 ^b	53,4	—	10001—100000
powyżej 100000	95,2	—	4,8	—	over 100000

a Według szacunków. *b* Dotyczy ludności zaopatrywanej w wodę z wodociągów zlokalizowanych na terenach miast.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia.

a Estimated data. *b* Pertains to population supplied with water from water-line systems situated in urban areas.

Source: data of the Ministry of Health.

TABL. 8 (14). WYNIKI MONITORINGU DIAGNOSTYCZNEGO JAKOŚCI RZEK ^a
 THE RESULTS OF DIAGNOSTIC MONITORING OF RIVERS QUALITY ^a

A. LICZBA PUNKTÓW POMIARU JAKOŚCI WODY
 NUMBER OF WATER QUALITY MEASUREMENT POINTS

LATA YEARS	Ogółem Total	Klasa jakości wody Waters quality class				
		I	II	III	IV	V
2005.....	144	—	—	22	96	26
2006.....	144	—	—	2	84	58
2007.....	175 ^b	—	—	14	98	60

B. JAKOŚĆ WÓD WYBRANYCH RZEK W 2007 R.
 WATERS QUALITY OF SELECTED RIVERS IN 2007

R Z E K I ^c R I V E R S ^c	Punkt pomiarowo-kontrolny Check and control point	Kilometr biegu rzeki Kilometer of the river	Powiat Powiat	Klasa jakości wody Waters quality class
Wisła.....	Zajeziarze (stary prom)	654,30	kozienski	V
	Ryczywół — Wilczkowiec	616,00	kozienski	IV
	Mniszew	591,00	kozienski	IV
	Kępa Zawadowska	435,00	m.st. Warszawa	IV
	Warszawa — ul. Sprawna	410,00	m.st. Warszawa	V
	Kazuń — most	387,20	nowodworski	V
	Płock	307,40	m. Płock	V
Radomka.....	Wieniawa	75,20	przysuski	IV
	Ryczywół — most drogowy	2,80	kozienski	IV
Pilica.....	powyżej Nowego Miasta nad Pilicą	78,80	grojecki	III
	Ostrówek	1,60	grojecki	III
Narew.....	Ostrołęka	147,40	m. Ostrołęka	IV
	Dyszobaba	119,70	makowski	III
	Pułtusk	64,50	pułtuski	IV
	Wierzbitca — powyżej ujścia Bugu	41,10	legionowski	IV
	Dębe — zaporą	20,00	legionowski	IV
	Nowy Dwór Mazowiecki — powyżej ujścia do Wisły	3,10	nowodworski	IV
Bug.....	Kózki	191,40	łosicki	IV
	Frankopol	163,20	sokołowski	V
	Glina Nadbużna	93,00	ostrowski	IV
	Barcice	15,20	wyszkowski	V
Liwiec.....	Krześlin	99,60	m. Siedlce	IV
	Strzała — droga Borki Siedleckie — Strzała	93,70	m. Siedlce	IV
	Chodów	88,45	m. Siedlce	IV
	Mokobody	78,00	siedlecki	IV
	Paplin	34,70	węgrowski	IV
	Kamieńczyk	0,50	wyszkowski	IV
Wkra.....	Drzazga	114,30	mławski	IV
	Gutarzewo	51,00	płoński	IV
	Pomieczówek	3,40	nowodworski	IV
Sona.....	Ciemniewko	34,20	ciechanowski	V
	Gołotczyzna	27,60	ciechanowski	IV
	Łopacín	21,30	ciechanowski	V
	Popielżyn	0,20	płoński	IV
Bzura.....	Wyszogród	1,40	sochaczewski	IV

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 63. ^b W 3 punktach nie dokonano oceny jakości wody. ^c Uszeregowane w porządku hydrograficznym.

Źródło: dane Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie, <http://www.wios.warszawa.pl>.

^a See general notes, item 4 on page 63. ^b There was not made the diagnostic monitoring of the rivers quality in 3 of the measurement points.
^c Listed according to hydrographic order.

Source: data of the Voivodship Inspectorate of Environmental Protection in Warsaw, <http://www.wios.warszawa.pl>.

TABL. 9 (15). ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE ODPROWADZANE DO WÓD LUB DO ZIEMI
INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTE WATER DISCHARGED INTO WATERS OR INTO THE
GROUND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008		SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³				w odsetkach in percent	
OGÓŁEM	2165,2	2524,2	2700,6	2456,2	100,0	TOTAL
odprowadzone bezpośrednio z zakładów ^a	1916,9	2314,0	2494,8	2255,6	91,8	discharged directly by plants ^a
w tym wody chłodnicze.....	1883,2	2284,9	2462,0	2223,5	90,5	of which cooling water
odprowadzone siecią kanalizacyjną.....	248,3	210,2	205,8	200,6	8,2	discharged by sewerage system
W tym ścieki wymagające oczyszczania..	282,0	239,4	238,6	232,7	9,5	Of which waste water requiring treatment
oczyszczane.....	184,0	171,2	209,0	203,9	8,3	treated
mechanicznie.....	6,7	3,6	3,6	3,7	0,2	mechanically
chemicznie ^b	1,2	0,8	0,8	0,7	0,0	chemically ^b
biologicznie.....	157,0	72,0	70,9	69,0	2,8	biologically
z podwyższonym usuwaniem biogenów.....	19,2	94,9	133,7	130,5	5,3	with increased biogene removal (disposal)
nieoczyszczane.....	98,0	68,2	29,6	28,8	1,2	untreated
odprowadzone bezpośrednio z zakładów.....	2,3	0,9	0,7	0,5	0,0	discharged directly by plants
odprowadzone siecią kanalizacyjną..	95,7	67,3	28,9	28,3	1,2	discharged by sewerage system

^a Łącznie z wodami chłodniczymi i zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych, a także z zanieczyszczonymi wodami opadowymi. ^b Od 2003 r. dotyczy tylko ścieków przemysłowych.

^a Including polluted cooling water and water from mine drainage as well as building constructions, and waste water. ^b Since 2003 refers only to industrial waste water.

TABL. 10 (16). JEDNOSTKI^a ODPROWADZAJĄCE ŚCIEKI WEDŁUG MIEJSCA ODPROWADZANIA
ORAZ WYPOSAŻENIA W OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW
Stan w dniu 31 XII
ENTITIES^a DISCHARGING WASTE WATER BY PLACE OF DISCHARGE AND WASTE WATER
TREATMENT PLANTS POSSESSED
As of 31 XII

JEDNOSTKI	2000	2005	2007	2008	ENTITIES
OGÓŁEM	359	339	335	283	TOTAL
Odprowadzające ścieki bezpośrednio do wód lub do ziemi.....	172	146	150	131	Discharging waste water directly into waters or into the ground
wyposażone w oczyszczalnię ścieków	148	130	136	119	possessing waste water treatment plants
o wystarczającej przepustowości.....	137	121	129	113	with sufficient capacity
o niewystarczającej przepustowości	11	9	7	6	with insufficient capacity
bez oczyszczalni ścieków.....	24	16	14	12	not possessing waste water treatment plants
Odprowadzające ścieki do kanalizacji (bez oczyszczalni ścieków).....	187	193	185	152	Discharging waste water into sewerage system (not possessing waste waters treatment plants)

^a Bez przedsiębiorstw i zakładów wodociągowo-kanalizacyjnych.
^a Excluding enterprises and water-sewerage treatment plants.

TABL. 11 (17). **OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW**
Stan w dniu 31 XII
WASTE WATER TREATMENT PLANTS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Mecha- niczne <i>Mechanical</i>	Chemiczne <i>Chemical</i>	Biologiczne <i>Biological</i>	Z podwyż- szonym usuwaniam biogenów <i>With increased biogene removal (disposal)</i>	SPECIFICATION
Oczyszczalnie ścieków przemysłowych						
Liczba						Industrial waste water treatment plants
2000	155	25	6	122	2	<i>Number</i>
2005	144	15	5	116	8	
2007	141	17	6	106	12	
2008	129	14	9	98	8	
Przepustowość w dam ³ /d						<i>Capacity in dam³/24 h</i>
2000	439,5	154,4	44,8	238,7	1,7	
2005	334,9	60,4	45,5	224,6	4,4	
2007	334,4	61,7	46,3	219,3	7,1	
2008	340,0	58,1	53,3	223,9	5,8	
Oczyszczalnie ścieków komunalnych^a						
Liczba						Municipal waste water treatment plants^a
2000	169	1	—	145	23	<i>Number</i>
2005	254	3	—	199	52	
2007	266	3	—	200	63	
2008	269	3	—	202	64	
Przepustowość w dam ³ /d						<i>Capacity in dam³/24 h</i>
2000	941,0	0,1	—	811,8 ^b	129,1	
2005	990,2	0,2	—	352,7 ^b	637,4	
2007	1115,4	0,2	—	323,6 ^b	791,6	
2008	1110,8	0,5	—	313,7 ^b	796,6	
Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków ^c						<i>Population using waste water treatment plants^c in % of total population</i>
w % ludności ogółem						
2000	40,6	0,0	—	35,0	5,6	
2005	47,3	0,0	—	19,8	27,5	
2007	50,5	0,0	—	18,5	32,0	
2008	49,2	0,0	—	17,7	31,5	

^a Pracujące na sieci kanalizacyjnej; od 2003 r. bez oczyszczalni chemicznych, patrz uwagi ogólne, ust. 6 na str. 63. ^b Dotyczy urządzeń do biologicznego oczyszczania. ^c Na podstawie szacunków; w 2000 r. określana jako ludność obsługiwana.

^a On sewerage system; since 2003 excluding chemical waste water treatment plants, see general notes, item 6 on page 63. ^b Refers to equipment for biological treatment. ^c Estimated data; in 2000 defined as served population.

TABL. 12 (18). **EMISJA I REDUKCJA PRZEMYSŁOWYCH ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA**
EMISSION AND REDUCTION OF INDUSTRIAL AIR POLLUTANTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza ^a (stan w dniu 31 XII)	121	142	148	153	<i>Plants generating substantial air pollution^a (as of 31 XII)</i>
w tym wyposażone w urządzenia do redukcji zanieczyszczeń:					<i>of which possessing systems to reduce the emission of:</i>
pyłowych.....	96	92	93	85	<i>particulates</i>
gazowych	20	22	25	30	<i>gases</i>
w tym nieposiadające wyników pomiarów:					<i>of which without the results of measure-</i>
emisji:					<i>ments of:</i>
pyłów	28	30	43	45	<i>emission:</i>
gazów.....	27	21	30	31	<i>particulates</i>
imisji.....	95	121	129	135	<i>gases</i>
					<i>imission</i>

^a Emitujące pyły, gazy lub równocześnie pyły i gazy.

^a Emitting particulates, gases or particulates and gases.

TABL. 12 (18). EMISJA I REDUKCJA PRZEMYSŁOWYCH ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA (dok.)
EMISSION AND REDUCTION OF INDUSTRIAL AIR POLLUTANTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
Emisja zanieczyszczeń w tys. t:					<i>Emission of pollutants in thous. t:</i>
pyłowych.....	13,9	11,3	9,9	6,7	<i>particulates</i>
w tym pyły ze spalania paliw	13,0	10,5	9,3	6,2	<i>of which particulates from the combustion of fuels</i>
gazowych (bez dwutlenku węgla)	188,3	217,1	196,2	156,9	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>
w tym: dwutlenek siarki	131,0	145,7	119,0	88,5	<i>of which: sulphur dioxide</i>
tlenek węgla	12,3	19,6	23,9	18,3	<i>carbon oxide</i>
tlenki azotu.....	40,7	48,9	49,2	46,4	<i>nitrogen oxides</i>
Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń:					<i>Pollutants retained in pollutant reduction systems:</i>
w tysiącach ton:					<i>in thousand tonnes:</i>
pyłowe.....	1265,0	1350,6	1417,5	1502,7	<i>particulates</i>
gazowe (bez dwutlenku węgla)	8,9	43,9	63,1	106,5	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>
w % zanieczyszczeń wytworzonych:					<i>in % of pollutants produced:</i>
pyłowych	98,9	99,2	99,3	99,6	<i>particulates</i>
gazowych (bez dwutlenku węgla).....	4,5	16,8	24,3	40,4	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>

TABL. 13 (19). URZĄDZENIA DO REDUKCJI ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA W ZAKŁADACH SZCZEGÓLNIE UCIAŻLIWYCH
AIR POLLUTION REDUCTION SYSTEMS IN PLANTS ESPECIALLY NOXIOUS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Cyklony Cyclones	Multicyklony Multicyclones	Filtry tkaninowe Fabric filters	Elektrofiltry Electrofilters	Urządzenia mokre Wet air cleaners	Inne Others
-----------------------------------	---------------------	-------------------------------	------------------------------------	---------------------------------	--------------------------------------	----------------

URZĄDZENIA — stan w dniu 31 XII
EQUIPMENT — as of 31 XII

OGÓŁEM.....	2000	383	88	151	64	77	92
TOTAL	2005	362	80	137	47	69	92
	2007	376	93	133	48	51	76
	2008	284	79	116	48	53	72
Skuteczność: Efficiency:							
niska.....	2000	71	14	34	—	10	x
low	2005	33	18	46	—	7	x
	2007	38	14	40	—	17	x
	2008	37	14	27	—	17	x
średnia.....	2000	94	26	90	1	54	x
moderate	2005	81	16	76	—	49	x
	2007	65	15	76	—	20	x
	2008	49	15	72	—	20	x
wysoka.....	2000	218	48	27	63	13	x
high	2005	248	46	15	47	13	x
	2007	273	64	17	48	14	x
	2008	198	50	17	48	16	x

TABL. 13 (19). URZĄDZENIA DO REDUKCJI ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA W ZAKŁADACH SZCZEGÓLNIE UCIAŻLIWYCH (dok.)
AIR POLLUTION REDUCTION SYSTEMS IN PLANTS ESPECIALLY NOXIOUS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Cyklony Cyclones	Multicyklony Multicyclones	Filtry tkaninowe Fabric filters	Elektrofiltry Electrofilters	Urządzenia mokre Wet air cleaners	Inne Others
PRZEPLYW GAZÓW ODLOTOWYCH w dam ³ /h WASTE GAS FLOW in dam ³ /h						
OGÓŁEM..... 2000	7102	2475	3023	15372	1242	1800
TOTAL						
2005	8299	2417	3360	13253	1117	1357
2007	11429	2278	3451	13511	953	1356
2008	4751	2404	3196	13459	964	2557
Skuteczność: Efficiency:						
niska..... 2000	805	312	626	—	187	x
low						
2005	356	590	892	—	172	x
2007	438	592	897	—	676	x
2008	430	592	670	—	682	x
średnia..... 2000	1821	981	1087	410	948	x
moderate						
2005	1242	692	904	—	877	x
2007	1331	618	990	—	206	x
2008	1263	605	1322	—	193	x
wysoka..... 2000	4476	1182	1310	14962	107	x
high						
2005	6701	1135	1564	13253	68	x
2007	9660	1068	1564	13511	71	x
2008	3058	1207	1204	13459	89	x

TABL. 14 (20). ODPADY^a WYTWORZONE I NAGROMADZONE ORAZ TERENY ICH SKŁADOWANIA
GENERATED AND ACCUMULATED WASTE^a AND THEIR STORAGE YARDS AREAS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
Zakłady wytwarzające odpady (stan w dniu 31 XII).....	134	209	220	207	Plants generating waste (as of 31 XII)
Odpady wytworzone (w ciągu roku) w tys. t	4383,5	5855,9	6788,4	6922,4	Waste generated (during the year) in thous. t
poddane odzyskowi ^b	2521,7	2929,3	3372,5	4169,2	recovered ^b
nieuszkodliwione.....	1657,8	2387,5	2715,8	2461,4	treated
w tym składowane ^c	1570,4	581,7	561,0	629,2	of which landfilled ^c
magazynowane czasowo ^d	204,0	539,1	700,1	291,8	temporarily stored ^d
W % wytworzonych:					In % generated:
poddane odzyskowi ^b	57,5	50,0	49,7	60,2	recovered ^b
nieuszkodliwione.....	37,8	40,8	40,0	35,6	treated
w tym składowane ^c	35,8	9,9	8,3	9,1	of which landfilled ^c
magazynowane czasowo ^d	4,7	9,2	10,3	4,2	temporarily stored ^d
Odpady dotychczas składowane (nagromadzone ^e ; stan w końcu roku) w tys. t.....	40758,3	44425,9	46962,3	47372,6	Waste landfilled up to now (accumulated ^e ; end of year) in thous. t
Odpady poddane odzyskowi ^b z nagromadzonych do 1 stycznia roku sprawozdawczego w tys. t.....	303,4	192,2	94,3	32,4	Waste recovered ^b from accumulated by 1 January of reporting year in thous. t
Tereny składowania odpadów w ha:					Area of storage yards in ha:
nie zrehabilitowane (stan w końcu roku) ..	694,5	651,8	643,5	674,4	non-reclaimed (end of year)
zrehabilitowane (w ciągu roku).....	6,0	15,0	0,4	6,7	reclaimed (during the year)

^a Z wyłączeniem odpadów komunalnych; patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 65. ^b W 2000 r. — wykorzystane. ^c Na terenach własnych zakładów i na terenach obcych. ^d W 2000 r. — gromadzone przejściowo. ^e Na terenach własnych zakładów.

^a Excluding municipal waste; see general notes, item 8 on page 65. ^b In 2000 — utilized. ^c On own plant grounds and other land. ^d In 2000 — accumulated temporarily. ^e On own plant grounds.

TABL. 15 (21). ODPADY^a WEDŁUG RODZAJÓW W 2008 R.
WASTE^a BY TYPE IN 2008

WYSZCZEGÓLNIENIE	Odpady wytworzone ^b Waste generated ^b		Odpady dotychczas składowane (nagromadzone ^c ; stan w końcu roku) Waste landfilled up to now (accumulated ^c ; end of year)	SPECIFICATION
	ogółem total	w tym poddane odzyskowi of which recovered		
	w tys. t in thous. t			
O G Ó Ł E M	6922,4	4169,2	47372,6	TOTAL
w tym:				of which:
Mieszanki popielowo-żużłowe z mokrego odprowadzania odpadów paleniskowych.....	628,4	204,5	36627,8	Dust-slag compounds from wet treatment of furnace waste
Mieszaniny popiołów lotnych i odpadów stałych z wapienowych metod odsiarczania gazów odlotowych ..	159,5	159,5	—	Mixtures of flyash and solid waste originating from limestone methods of desulphurisation of waste gases
Popioły lotne z węgla	1030,9	972,7	3523,2	Coal fly ash
Żużło, popioły paleniskowe i pyły z kotłów	112,3	101,4	367,1	Bottom ash, slag and boiler dust

^a Z wyłączeniem odpadów komunalnych; patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 65. ^b W ciągu roku. ^c Na terenach własnych zakładów.

^a Excluding municipal waste; see general notes, item 8 on page 65. ^b During the year. ^c On own plant grounds.

TABL. 16 (22). POWIERZCHNIA O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH PRAWNIE CHRONIONA
Stan w dniu 31 XII
LEGALLY PROTECTED AREAS POSSESSING UNIQUE ENVIRONMENTAL VALUE
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008		SPECIFICATION	
	w ha in ha				w % powierzchni ogólnej województwa in % of total area of the voivodship		na 1 mieszkańca w m ² per capita in m ²
O G Ó Ł E M ^a	1053440	1053608	1053625	1054110	29,6	2025	TOTAL ^a
Parki narodowe	38476	38476	38476	38476	1,1	74	National parks
Rezerwy przyrody	17053	17690	17707	18222	0,5	35	Nature reserves
Parki krajobrazowe ^b	140958	168150	168150	168150	4,7	323	Landscape parks ^b
Obszary chronionego krajobrazu ^b	848176	821810	821810	821810	23,1	1579	Protected landscape areas ^b
Stanowiska dokumentacyjne	614	521	521	521	0,0	1	Documentation sites
Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	5965	5145	5145	5115	0,1	10	Landscape-nature complexes
Użytki ekologiczne	2198	1817	1817	1816	0,1	3	Ecological arable lands

^a Łącznie z obiektami utworzonymi na mocy uchwał rad gmin; od 2005 r. bez obszarów sieci Natura 2000. ^b Bez powierzchni rezerwatów przyrody, stanowisk dokumentacyjnych, zespołów przyrodniczo-krajobrazowych i użytków ekologicznych położonych na terenie parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu.

^a Including those created on the basis of gmina resolutions; since 2005 excluding Natura 2000 areas. ^b Excluding nature reserves, documentation sites, landscape-nature complexes and ecological arable lands located within landscape parks and protected landscape areas.

TABL. 17 (23). **KAMPINOSKI PARK NARODOWY**
Stan w dniu 31 XII
KAMPINOSKI NATIONAL PARK
As of 31 XII

LATA YEARS	Powierzchnia ^a w ha Area ^a in ha				
	parku narodowego national park				otuliny (strefy ochronnej) buffer zones (of the protected areas)
	ogółem grand total	w tym lasów of which forests	z liczby ogółem — pod ochroną ścisłą of grand total number — strictly protected		
razem total			w tym lasów of which forests		
2000.....	38476	27487	4638	4129	37757
2005.....	38476	28161	4636	4130	37757
2007.....	38476	28202	4636	4130	37757
2008.....	38476	28202	4636	4130	37757

^a Powierzchnia parku w granicach województwa.
^a Area of park in boundaries of the voivodship.

TABL. 18 (24). **REZERWATY PRZYRODY^a**
Stan w dniu 31 XII
NATURE RESERVES^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Obiekty Number	Powierzchnia Area			SPECIFICATION	
		ogółem total	w tym of which			
			lasów forest	użytków rolnych agricultural land		
w ha in ha						
O G Ó Ł E M.....	2000	171	17053	9756	614	TOTAL
	2005	176	17690	10238	633	
	2007	177	17707	10255	633	
	2008	180	18222	9855	633	
Faunistyczne.....	25	5627	302	188		Fauna
Krajobrazowe.....	16	2511	2177	213		Scenic
Leśne.....	102	7262	6153	44		Forest
Torfowiskowe.....	12	1056	464	155		Peat-bog
Florystyczne.....	19	644	365	10		Flora
Wodne.....	2	663	—	14		Water
Przyrody nieożywionej.....	3	460	394	9		Inanimate nature
Stepowe.....	1	1	—	—		Steppe

^a Rezerwaty częściowe, w których chronione są tylko niektóre składniki przyrody, a czynności gospodarcze są w odpowiedni sposób ograniczone.

^a Reserves partially protected in which only some forms of nature are protected and economic activity is limited.

TABL. 19 (25). **PARKI KRAJOBRAZOWE**

Stan w dniu 31 XII

LANDSCAPE PARKS

As of 31 XII

LATA YEARS ZESPOŁY I PARKI KRAJOBRAZOWE ^a SETS AND LANDSCAPE PARKS ^a		Powierzchnia ^b Area ^b			
		ogółem total	w tym of which		
			lasów forest	użytków rolnych agricultural land	wód water
		w ha in ha			
OGÓŁEM.....	2000	144454	81676	48409	3628
TOTAL	2005	173297	96960	59062	3964
	2007	173297	96960	59062	3964
	2008	173297	96960	59062	3964
Zespół Parków Krajobrazowych Brudzeńskiego i Gostynińskiego-Włocławskiego		199221	13772	4649	485
Gostynińsko-Włocławski ^c		16750	11970	3660	410
Brudzeński.....		3171	1802	989	75
Parki krajobrazowe niewchodzące w skład zespołów <i>Landscape parks outside of sets</i>		153376	83188	54413	3479
Nadbużański.....		74137	26778	40970	2562
Kozienicki		26234	24033	895	115
Mazowiecki.....		15710	11291	2535	80
Podlaski Przełom Bugu ^c		15393	6418	5329	360
Bolimowski ^c		9877	5900	2398	18
Chojnowski.....		6796	5090	950	130
Górznińsko-Lidzbarski ^c		5230	3678	1337	216

^a Uszeregowane malejąco według powierzchni ogółem w województwie. ^b Łącznie z powierzchnią rezerwatów przyrody, stanowisk dokumentacyjnych, zespołów przyrodniczo-krajobrazowych i użytków ekologicznych położonych na terenie parków. ^c Powierzchnia parków w granicach województwa.

^a Listed according to decreasing grand total area in voivodship. ^b Including nature reserves, documentation sites, landscape-nature complexes and ecological arable lands located within parks. ^c Area of parks in boundaries of the voivodship.

TABL. 20 (26). **POMNIKI PRZYRODY**

Stan w dniu 31 XII

MONUMENTS OF NATURE

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which				
		pojedyncze drzewa individual trees	grupy drzew tree clusters	aleje alleys	glazy narzutowe erratic boulders	
OGÓŁEM.....	2000	4077	3071	656	124	192
TOTAL	2005	4155	3122	691	123	192
	2007	4134	3099	692	123	192
	2008	4132	3097	692	123	192
W tym utworzone na mocy uchwał rad gmin..... <i>Of which created on the basis of gmina resolutions</i>		199	189	5	4	—

TABL. 21 (27). WPLYWY Z OPŁAT I KAR NA CELOWE FUNDUSZE EKOLOGICZNE
 RECEIPTS FROM FEES AND FINES TO THE ECOLOGICAL FUNDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
	w tys. zł		in thous. zł		
FUNDUSZE OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ <i>ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS</i>					
Oplaty za korzystanie ze środowiska ...	160444,9	145368,7	195703,8	215493,7	<i>Payments for use of natural environment</i>
w tym:					<i>of which:</i>
Gospodarka ściekowa i ochrona wód.....	59811,6	52015,3	58807,4	55705,7	<i>Waste water management and protection of waters</i>
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu.....	90523,9	80881,0	114631,4	113979,3	<i>Protection of air and climate</i>
Gospodarka odpadami.....	9830,3	12472,4	22265,1	45808,5	<i>Waste management</i>
Kary za nieprzestrzeganie przepisów ochrony środowiska.....	8306,8	11362,2	1016,5	405,1	<i>Fines for not meeting environmental protection norms</i>
w tym za przekroczenie:					<i>of which for exceeding of:</i>
Warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi.....	7109,9	11217,8	923,0	128,2	<i>Norms of discharging waste water into waters or into the ground</i>
Dopuszczalnej emisji zanieczyszczeń do powietrza.....	467,8	69,8	33,5	165,5	<i>Permissible emission of air pollution</i>
FUNDUSZ OCHRONY GRUNTÓW ROLNYCH <i>AGRICULTURAL LAND PROTECTION FUND</i>					
O G Ó Ł E M — opłaty za wyłączenie gruntów rolnych na cele nierolnicze	9408,6	14106,1	12974,4	22539,5	<i>T O T A L — payments for designating agricultural land for non-agricultural purposes</i>
w tym:					<i>of which:</i>
Roczne.....	7356,6	12659,1	11605,6	20238,7	<i>Annual</i>
Jednorazowe należności.....	78,1	463,8	480,0	605,4	<i>One-time payments</i>

Ź r ó ł o: w zakresie funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej — dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, w zakresie Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych — dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

S o u r c e: in regard to the funds for environmental protection and water management — data of the Administration of National Environmental Protection and Water Management Fund, in regard to the Agricultural Land Protection Fund — data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 22 (28). KIERUNKI FINANSOWANIA WOJEWÓDZKICH FUNDUSZY OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ
 DIRECTIONS OF FINANCING OF THE VOIVODSHIP ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2007	2008		SPECIFICATION
	w tys. zł		w odsetkach		
	in thous. zł		in percent		
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu.....	72913,8	36396,0	61627,3	20,0	<i>Protection of air and climate</i>
Gospodarka ściekowa i ochrona wód.....	174916,2	145324,4	200426,4	64,9	<i>Waste water management and protection of water</i>
Gospodarka odpadami.....	7371,1	14101,8	19979,8	6,5	<i>Waste management</i>
Pozostałe.....	29027,9	20802,4	26633,8	8,6	<i>Others</i>

Ź r ó ł o: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

S o u r c e: data of the Administration of National Environmental Protection and Water Management Fund.

TABL. 23 (29). **NAKLADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ^a** (ceny bieżące)
OUTLAYS ON FIXED ASSETS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT^a
 (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
	w tys. zł		in thous. zł		
Ochrona środowiska	1285158,8	856907,9	992141,0	1455969,3	Environmental protection
w tym:					<i>of which:</i>
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu.....	777508,7	309491,8	302947,8	430701,6	Protection of air and climate
w tym nakłady na nowe techniki i technologie spalania paliw oraz modernizację kotłowni i ciepłowni	66061,3	129899,6	127906,7	26337,0	<i>of which outlays on modern fuel combustion technologies as well as the modernization of boiler and thermal energy plants</i>
Gospodarka ściekowa i ochrona wód.....	392718,0	380488,5	417497,7	825993,8	Waste water management and protection of waters
w tym nakłady na:					<i>of which outlays on:</i>
oczyszczanie ścieków komunalnych.....	78400,9	84490,4	77026,6 ^a	234306,1	municipal waste water treatment
sieć kanalizacyjną odprowadzającą ścieki i wody opadowe	248098,0	258271,4	304182,3	540687,4	sewerage system for the transport of waste water and waste water basins
Gospodarka odpadami, ochrona i przywrócenie wartości użytkowej gleb, ochrona wód podziemnych i powierzchniowych	73627,5	56197,6	202650,6	119377,2	Waste management, protection and recovery of soils, protection of surface and underground waters
w tym nakłady na:					<i>of which outlays on:</i>
zbieranie odpadów ^b i ich transport	9718,4	9316,3	16283,4	34923,1	waste collection ^b and transport
w tym selektywne zbieranie odpadów	2088,0	570,2	5933,6	14001,0	<i>of which selective waste collection</i>
usuwanie i unieszkodliwianie odpadów ^b	52406,0	21573,9	117246,3	51447,1	removal and treatment of waste ^b
rekultywację hałd, stawów osadowych i składowisk odpadów oraz innych terenów zdewastowanych i zdegradowanych	1222,5	1053,8	3406,5	1549,0	reclamation of waste dumps, sludge tanks and waste landfills as well as other devastated and degraded areas
Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu.....	1239,3	2604,8	1082,9	—	Protection of nature, biodiversity and landscape
Zmniejszanie hałasu i wibracji.....	34766,1	59297,5	23658,6	20749,8	Noise and vibration reduction
Gospodarka wodna	256594,7	232624,9	293806,2	364955,5	Water management
nakłady na:					<i>outlays on:</i>
Ujęcia i doprowadzenia wody.....	186408,0	154731,0	195175,8	234405,9	Water intakes and systems
Stacje uzdatniania wody	40933,6	57502,2	70764,1	120904,1	Water treatment plants
Zbiorniki i stopnie wodne.....	17120,9	689,6	1279,2	2039,5	Water reservoirs and falls
Regulację i zabudowę rzek i potoków	3185,2	3860,2	15160,3	4515,6	Regulation and management of rivers and streams
Obwałowania przeciwpowodziowe i stacje pomp	8947,0	15841,9	11426,8	3090,4	Flood embankments and pump stations

^a Według lokalizacji inwestycji; nakłady te uwzględniono również w nakładach inwestycyjnych we właściwych sekcjach gospodarki narodowej. ^b Przemysłowych i komunalnych.

^a By investments localization; these outlays are included in the appropriate sections of the national economy. ^b Industrial and municipal.

TABL. 24 (30). EFEKTY RZECZOWE UZYSKANE W WYNIKU PRZEKAZANIA DO UŻYTKU INWESTYCJI
 OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ
 TANGIBLE EFFECTS OF INVESTMENTS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER
 MANAGEMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
OCHRONA ŚRODOWISKA ENVIRONMENTAL PROTECTION					
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu					Protection of air and climate
Zdolność przekazanych do eksploatacji urządzeń do redukcji zanieczyszczeń w t/r:					<i>Ability of completed systems to reduce pollutants in t/r:</i>
pyłowych.....	1041	134	576	1524	<i>particulates</i>
gazowych.....	1762	—	21261	453	<i>gases</i>
Gospodarka ściekowa i ochrona wód					Waste water management and protection of waters
Sieć kanalizacyjna w km odprowadzająca:					<i>Sewerage system in km for the transport of:</i>
ścieki.....	433,8	503,5	421,6	399,8	<i>waste water</i>
wody opadowe.....	30,0	28,9	43,6	76,2	<i>waste water basins</i>
Oczyszczalnie ścieków:					<i>Waste water treatment plants:</i>
obiekty.....	36	19	9	9	<i>facilities</i>
w tym oczyszczalnie komunalne.....	22	15	5	8	<i>of which municipal</i>
mechaniczne.....	19	8	4	5	<i>mechanical</i>
biologiczne (bez komór fermentacyjnych) ..	16	10	4	4	<i>biological (excluding fermentation tanks)</i>
z podwyższonym usuwaniem biogenów ^a	1	1	1	—	<i>with increased biogene removal (disposal)^a</i>
przepustowość oczyszczalni w m ³ /d.....	20740	16753	4070	13610	<i>capacity of treatment plants in m³/24 h</i>
w tym oczyszczalni komunalnych.....	4074	14807	1360	10638	<i>of which municipal</i>
mechanicznych.....	17656	9127	1010	10932	<i>mechanical</i>
biologicznych (bez komór fermentacyjnych) ..	2832	6076	1110	2678	<i>biological (excluding fermentation tanks)</i>
z podwyższonym usuwaniem biogenów ^a	252	1550	1950	—	<i>with increased biogene removal (disposal)^a</i>
Oczyszczalnie ścieków indywidualne (przydomowe):					<i>Farmstead treatment facilities (homestead):</i>
obiekty.....	5	225	300	1026	<i>facilities</i>
przepustowość w m ³ /d.....	6	215	250	1419	<i>capacity in m³/24 h</i>
Podczyszczalnie ścieków przemysłowych:					<i>Industrial waste pre-treatment plants:</i>
obiekty.....	1	3	—	7	<i>facilities</i>
przepustowość w m ³ /d.....	1000	2880	—	778	<i>capacity in m³/24 h</i>
Gospodarka odpadami					Wastes management
Urządzenia do unieszkodliwiania odpadów:					<i>Treatment systems of waste:</i>
obiekty.....	2	—	2	—	<i>facilities</i>
wydajność w t/r.....	45411	—	675	—	<i>capacity in t/y</i>
Składowiska dla odpadów komunalnych:					<i>Landfills of municipal waste:</i>
obiekty.....	4	1	1	0	<i>facilities</i>
powierzchnia w ha.....	5,2	4,4	20,9	13,0	<i>area in ha</i>
wydajność w t/r.....	17230	43000	40000	138266	<i>capacity in t/y</i>
Wydajność urządzeń do gospodarczego wykorzystania odpadów ^b w t/r.....	100445	597	20	—	<i>Capacity of waste utilization systems^b in t/y</i>
GOSPODARKA WODNA WATER MANAGEMENT					
Wydajność ujęć wodnych ^c w m ³ /d.....	65268	12137	12258	13226	<i>Capacity of water intakes^c in m³/24 h</i>
Uzdatnianie wody w m ³ /d.....	11072	36170	23505	25638	<i>Water treatment in m³/24 h</i>
Sieć wodociągowa w km.....	1760,3	1330,8	1510,8	990,1	<i>Water-line system in km</i>
Pojemność zbiorników wodnych w hm ³	351,0	26,0	—	7,0	<i>Capacity of water reservoirs in hm³</i>
Regulacja i zabudowa rzek i potoków w km.....	3,8	16,8	65,3	15,2	<i>Regulation and management of rivers and streams in km</i>
Obwałowania przeciwpowodziowe w km.....	22,3	2,9	6,9	10,6	<i>Flood embankments in km</i>

a W tym chemiczne. *b* Z wyłączeniem odpadów komunalnych. *c* Bez ujęć w energetyce zawodowej.

a Of which chemical. *b* Excluding municipal waste. *c* Excluding water intakes in the power industry.

DZIAŁ III

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY I SAMORZĄD TERYTORIALNY

Uwagi ogólne

1. Z dniem 1 I 1999 r. (na mocy ustawy z dnia 24 VII 1998 r., Dz.U. Nr 96, poz. 603) wprowadzono zasadniczy trójstopniowy podział terytorialny państwa, którego jednostkami są: gminy, powiaty i województwa.

Gmina jest podstawową jednostką terytorialnego podziału kraju. Jednostkami pomocniczymi w gminach są m.in. sołectwa, których organizację i zakres działania określa właściwa rada gminy odrębnym statutem.

2. Kadencja prezydentów, burmistrzów, wójtów oraz rad gmin, rad miejskich na prawach powiatu i rad powiatów trwa 4 lata, licząc od dnia wyborów.

3. Charakterystykę demograficzno-zawodową radnych w jednostkach samorządu terytorialnego oparto o wyniki sprawozdawczości za rok 2008, aktualizującej dane o radnych zawarte w obwieszczeniach terytorialnych komisji wyborczych z wyborów samorządowych w dniu 12 XI 2006 r.

Grupowania radnych organów jednostek samorządu terytorialnego według grup zawodów dokonano na podstawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy wprowadzonej rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 8 XII 2004 r. (Dz.U. Nr 265, poz. 2644).

4. Prezentowane informacje o **administracji publicznej** dotyczą zatrudnienia i wynagrodzeń w administracji państwowej i samorządu terytorialnego oraz samorządowych kolegiach odwoławczych.

Do **administracji państwowej** zalicza się:

- 1) naczelne i centralne organy administracji:
 - a) instytucje naczelne i centralne (np. Sejm, Senat, Urząd Prezydenta, ministerstwa, urzędy centralne),
 - b) jednostki służb zagranicznych, tj. placówki zagraniczne organów administracji państwowej oraz pracujących za granicą w przedstawicielstwach ONZ i innych misjach za granicą, a także w instytutach, ośrodkach informacji i kultury za granicą,
 - c) terenowe organy rządowej administracji specjalnej (np. izby i urzędy skarbowe, okręgowe inspektoraty pracy, urzędy statystyczne, urzędy celne, regionalne izby obrachunkowe, Inspekcję Handlową, okręgowe inspektoraty gospodarki energetycznej i materiałowej, gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych, archiwa państwowe);

CHAPTER III

ADMINISTRATIVE DIVISION AND TERRITORIAL SELF-GOVERNMENT

General notes

1. On 1 I 1999 a fundamental three-tier administrative division of the country (Journal of Laws No. 96, item 603, dated 24 VII 1998) was introduced, the entities of which are: gminas, powiats and voivodships.

The gmina is the basic unit of the country's territorial structure. Auxiliary entities in gminas are, among others, village administrator's offices. Their organization and scope of activity is outlined by individual gmina councils in a separate statute.

2. Term of presidents, mayors, village mayors as well as gmina councils, city councils in cities with powiat status and powiat councils lasts 4 years, counting from the day of election.

3. The demographic and occupational characteristic of councillors in local self-government entities is based on reporting results for 2008, updating information concerning councillors included in announcements of local election commissions from the 12 XI 2006 elections.

The grouping of councillors of organs of local self-government entities by groups of occupations is made on the basis of the classification of occupations and specialities for needs of labour market introduced by a decree of the Minister of Economy and Labour, dated 8 XII 2004 (Journal of Laws No. 265, item 2644).

4. Information presented concerning **public administration** involves employment and wages and salaries in the state administration, local self-government administration and self-government appeal councils.

State administration comprises:

- 1) principle and central organs of administration:
 - a) principle and central institutions (e.g., Sejm, Senate, Office of the President, ministries, central offices),
 - b) foreign service institutions, i.e., foreign offices of state administration organs and those operating abroad as part of UN agencies and other missions abroad, as well as in institutions and information and cultural centres abroad,
 - c) territorial organs of special government administration (e.g., fiscal chambers and offices, district work inspectorates, statistical offices, customs offices, regional chambers of audit, Trade Inspectorate, district energy and material economy inspectorates, auxiliary units of budgetary entities, state archives);

- 2) terenowe organy rządowej administracji ogólnej (urzędy wojewódzkie, jednostki pomocniczej działalności usługowej łącznie z wojewódzkimi: inspektoratami inspekcji handlowej, służbami ochrony zabytków, zakładami weterynarii, zarządami melioracji i urzędzeń wodnych oraz kuratoriami oświaty).

Do **administracji samorządu terytorialnego** zalicza się:

- 1) gminy i miasta na prawach powiatu:
 - a) urzędy gmin i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. jednostki usług komunalnych),
 - b) urzędy miast na prawach powiatu i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. inspekcje nadzoru budowlanego, ośrodki dokumentacji geodezyjno-kartograficznej);
- 2) powiaty, tj. starostwa powiatowe i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. urzędy pracy, inspekcje weterynaryjne, zarządy dróg);
- 3) województwa, tj. urzędy marszałkowskie i wojewódzkie samorządowe jednostki organizacyjne (np. urzędy pracy, zarządy melioracji i urzędzeń wodnych).

Samorządowe kolegia odwoławcze są organami właściwymi do rozpatrywania m.in. odwołań od decyzji, zażaleń na postanowienia jednostek samorządu terytorialnego.

5. Dane o przeciętnych wynagrodzeniach w administracji państwowej podano bez jednostek służb zagranicznych.

- 2) *territorial organs of general government administration (voivodship offices, auxiliary service entities including voivodship: trade inspectorates, monument preservation services, veterinary offices, drainage and water facility boards as well as schools superintendent's offices).*

Local self-government administration comprises:

- 1) *gminas and cities with powiat status:*
 - a) *gmina offices and auxiliary service entities (e.g., municipal service entities),*
 - b) *offices of cities with powiat status and auxiliary service entities (e.g., construction supervision inspectorates, geodetic and cartographic documentation centres);*
- 2) *powiats, i.e., powiat starosta offices and auxiliary service entities (e.g., labour offices, veterinary inspectorates, public road boards);*
- 3) *voivodships, i.e., marshals' offices and voivodship self-government organizational entities (e.g., labour offices, drainage and water facility boards).*

Self-government appeal councils are bodies competent for examining, *inter alia*, appeals against concluding decisions, complaints against procedural decisions of entities of territorial self-government.

5. *Data concerning average wages and salaries in the state administration are presented excluding foreign service institutions.*

TABL. 1 (31). JEDNOSTKI ADMINISTRACYJNE WOJEWÓDZTWA

Stan w dniu 31 XII
ADMINISTRATIVE UNITS OF VOIVODSHIP
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
Powiaty	38	37	37	37	<i>Powiats</i>
Miasta na prawach powiatu.....	4	5	5	5	<i>Cities with powiat status</i>
Gminy	325	314	314	314	<i>Gminas</i>
miejskie	46 ^a	35	35	35	<i>urban</i>
miejsko-wiejskie.....	48	50	50	50	<i>urban-rural</i>
wiejskie.....	231	229	229	229	<i>rural</i>
Miasta	84	85	85	85	<i>Towns</i>
Jednostki pomocnicze.....	.	18	18	18	<i>Auxiliary entities</i>

^a W tym 11 gmin m.st. Warszawy.

^a Of which 11 gminas of the Capital City Warszawa.

TABL. 2 (32). GMINY W 2008 R.

Stan w dniu 31 XII
GMINAS IN 2008
As of 31 XII

GRUPY GMIN WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF GMINAS BY NUMBER OF POPULATION	Ogółem <i>Total</i>	O powierzchni ^a <i>Area^a</i>							
		5,0— —19,9	20,0— —49,9	50,0— —99,9	100,0— —149,9	150,0— —199,9	200,0— —249,9	250,0— —299,9	300,0 km ² i więcej <i>and more</i>
OGÓŁEM..... TOTAL	314 ^b	17	19	87	134	39	12	4	2
Poniżej 2500	3	—	1	1	1	—	—	—	—
<i>Below</i>									
2500— 4999	91	3	1	35	49	3	—	—	—
5000— 7499	83	—	—	19	45	17	2	—	—
7500— 9999	44	1	—	8	16	13	6	—	—
10000— 14999	36	—	1	14	13	3	1	3	1
15000— 19999	23	6	5	4	3	2	2	1	—
20000— 39999	22	4	7	4	5	1	1	—	—
40000— 99999	9	3	4	1	1	—	—	—	—
100000—199999	1	—	—	1	—	—	—	—	—
200000 i więcej	2	—	—	—	1	—	—	—	1
<i>and more</i>									

^a Nie wystąpiły gminy o powierzchni poniżej 5,0 km². ^b W tym 5 gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

^a Gminas with area below 5,0 km² were not appear. ^b Of which 5 gminas that are also cities with powiat status.

TABL. 3 (33). POWIATY I MIASTA NA PRAWACH POWIATU W 2008 R.

Stan w dniu 31 XII

POWIATS AND CITIES WITH POWIAT STATUS IN 2008

As of 31 XII

GRUPY POWIATÓW I MIAST NA PRAWACH POWIATU WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI <i>GROUPS OF POWIATS AND CITIES WITH POWIAT STATUS BY NUMBER OF POPULATION</i>	Ogółem <i>Total</i>	O powierzchni <i>Area</i>							2000,0 km ² i więcej <i>and more</i>
		poniżej below 50,0 km ²	50,0— —99,9	100,0— —299,9	300,0— —499,9	500,0— —999,9	1000,0— —1499,9	1500,0— —1999,9	
OGÓŁEM..... TOTAL	42	2	1	2	3	19	11	3	1
Poniżej 50000	9	—	—	—	1	7	1	—	—
<i>Below</i>									
50000— 74999	10	1	—	—	—	4	5	—	—
75000— 99999	10	1	—	—	1	3	3	1	1
100000—149999	9	—	1	1	1	2	2	2	—
150000—199999	1	—	—	—	—	1	—	—	—
200000 i więcej	3	—	—	1	—	2	—	—	—
<i>and more</i>									

TABL. 4 (34). RADNI ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W 2008 R.

Stan w dniu 31 XII

COUNCILLORS OF ORGANS OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES IN 2008

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Radni <i>Councillors of</i>				SPECIFICATION
	rad gmin ^a <i>gmina councils^a</i>	rad miast w miastach na prawach powiatu ^b <i>city councils in cities with powiat status^b</i>	rad powiatów <i>powiat councils</i>	sejmiku wojewódzkiego <i>voivodship regional council</i>	
OGÓŁEM..... TOTAL	4778	159	733	51	TOTAL
W tym kobiety	1012	49	144	16	<i>Of which women</i>
WEDŁUG WIEKU BY AGE					
18—29 lat	189	8	10	2	<i>18—29</i>
30—39	741	43	61	10	<i>30—39</i>
40—59	3289	95	548	31	<i>40—59</i>
60 lat i więcej	559	13	114	8	<i>60 and more</i>
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA BY EDUCATIONAL LEVEL					
Wyższe	1274	132	518	47	<i>Tertiary</i>
Policealne	128	1	25	—	<i>Post-secondary</i>
Średnie	1811	23	167	4	<i>Secondary</i>
Zasadnicze zawodowe	1294	3	22	—	<i>Basic vocational</i>
Gimnazjalne	3	—	—	—	<i>Lower secondary</i>
Podstawowe	268	—	1	—	<i>Primary</i>

^a Bez radnych rad miast w miastach na prawach powiatu. ^b Bez 407 radnych rad dzielnic m.st. Warszawy.

^a Excluding city councils councillors in cities with powiat status. ^b Excluding 407 councillors of the Capital City Warszawa district councils.

TABL. 4 (34). RADNI ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W 2008 R. (dok.)
 Stan w dniu 31 XII
 COUNCILLORS OF ORGANS OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES IN 2008 (cont.)
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Radni Councillors of				SPECIFICATION
	rad gmin ^a gmina councils ^a	rad miast w miastach na prawach powiatu ^b city councils in cities with powiat status ^b	rad powiatów powiat councils	sejmiku wojewódzkiego voivodship regional council	
WEDŁUG GRUP ZAWODÓW BY OCCUPATIONAL GROUPS					
Przedstawiciele władz publicz- nych, wyżsi urzędnicy i kie- rownicy	248	28	285	24	Public government representa- tives, senior officials and managers
Specjaliści	728	74	223	18	Professionals
Technicy i inny średni personel...	489	11	29	7	Technicians and associate professionals
Pracownicy biurowi	295	26	61	—	Clerks
Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	430	7	42	1	Service workers and shop and market sales workers
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i ry- bacy	1761	1	60	1	Skilled agricultural and fishery workers
Robotnicy przemysłowi i rze- mieśnicy	274	1	8	—	Craft and related trades workers
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	131	2	4	—	Plant and machine operators and assemblers
Pracownicy przy pracach pro- stych	99	—	—	—	Elementary occupations
Sily zbrojne	28	—	3	—	Armed forces
Pozostali niesklasyfikowani ^c	295	9	18	—	Others unclassified ^c

^a Bez radnych rad miast w miastach na prawach powiatu. ^b Bez 407 radnych rad dzielnic m.st. Warszawy. ^c Bezrobotni, niepracujący i uczący się.

^a Excluding city councils councillors in cities with powiat status. ^b Excluding 407 councillors of the Capital City Warszawa district councils.
^c Unemployed, not working and studying.

TABL. 5 (35). ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA W ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ
 PAID EMPLOYMENT, WAGES AND SALARIES IN THE PUBLIC ADMINISTRATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2007	2008	2005	2007	2008	SPECIFICATION
	przeciętne zatrudnienie average employment			przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto ^a w zł average monthly gross wages and salaries ^a in zł			
O G Ó Ł E M	75799	79165	82751	3864,94	4282,63	4836,75	T O T A L
w tym:							of which:
Administracja państwowa	49366 ^b	50685 ^c	52605 ^d	4248,81	4714,63	5463,35	State administration
Administracja samorządu tery- torialnego	26316	28361	30024	3179,44	3543,28	3790,26	Local self-government admini- stration
gminy i miasta na prawach powiatu	20291	21886	23038	3350,17	3644,35	3790,38	gminas and cities with powiat status
powiaty	5138	5256	5452	2349,37	2799,64	3150,71	powiats
województwo	887	1219	1534	4082,85	4937,17	6064,51	voivodship

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Wynagrodzenia. Świadczenia z ubezpieczeń społecznych”, ust. 3 na str. 149. ^{b—d} W tym zatrudnieni w instytucjach naczelnych i centralnych oraz jednostkach służby zagranicznej stanowią: ^b — 53,9%, ^c — 53,1%, ^d — 53,5%.

^a See general notes to the chapter “Wages and salaries. Social security benefits”, item 3 on page 149. ^{b—d} Of which employment in principle and central institutions and foreign service institutions constitute: ^b — 53,9%, ^c — 53,1%, ^d — 53,5%.

DZIAŁ IV

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE. WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI

Uwagi ogólne

1. W dziale prezentuje się dane z zakresu działania policji, sądownictwa i straży pożarnej.

2. Dane o przestępstwach stwierdzonych oraz o skazanych przez sądy podano według klasyfikacji Kodeksu karnego z 1997 r., obowiązującego od 1 IX 1998 r. (ustawa z dnia 6 VI 1997 r., Dz.U. Nr 88, poz. 553 z późn. zm.), Kodeksu karnego skarbowego obowiązującego od 17 X 1999 r. (ustawa z dnia 10 IX 1999 r., tekst jednolity: Dz.U. z 2007 r. Nr 111, poz. 765 z późn. zm.) lub innych ustaw szczególnych.

3. **Przestępstwo stwierdzone** jest to zdarzenie, co do którego w zakończonym postępowaniu przygotowawczym potwierdzono, że jest przestępstwem. Przestępstwo kwalifikowane zgodnie z Kodeksem karnym z 1997 r. — jest to zbrodnia lub występki ścigany z oskarżenia publicznego lub z oskarżenia prywatnego objęty oskarżeniem prokuratora, a nadto każdy występki skarbowy, których charakter jako przestępstwa został potwierdzony w wyniku postępowania przygotowawczego.

Informacje o przestępstwach stwierdzonych i wskaźnikach wykrywalności sprawców przestępstw opracowano na podstawie statystyki policyjnej, uzupełnianej informacjami o śledztwach własnych prowadzonych w prokuraturach i o postępowaniach wobec nieletnich w sądach rodzinnych.

4. **Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw** jest to stosunek liczby przestępstw wykrytych w danym roku (łącznie z wykrytymi po podjęciu z umorzenia) do liczby przestępstw stwierdzonych w danym roku, powiększonej o liczbę przestępstw stwierdzonych w podjętych postępowaniach, a umorzonych w latach poprzednich z powodu niewykrycia sprawców.

5. **Dorośli skazani** są to osoby, które w chwili popełnienia przestępstwa miały ukończone 17 lat.

6. **Pożary** są to niekontrolowane procesy palenia, w miejscu do tego nieprzeznaczonym.

Miejscowe zagrożenia są to inne niż pożar zdarzenia wynikające z rozwoju cywilizacyjnego i naturalnych praw przyrody, a stwarzające zagrożenie dla życia, środowiska lub mienia.

Alarmy fałszywe są to wezwania do zdarzeń, które faktycznie nie miały miejsca lub zaistniały, lecz nie wymagały podjęcia działań ratowniczych.

7. Podziału pożarów według wielkości oraz miejscowych zagrożeń według wielkości i rodzajów dokonano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 XII 1999 r. w sprawie szczegółowych zasad organizacji krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego — Załącznik nr 3 (Dz.U. Nr 111, poz. 1311).

CHAPTER IV

PUBLIC SAFETY. JUSTICE

General notes

1. The chapter presents data concerning the activity of the police, the courts of law and the fire department.

2. Data concerning ascertained crimes as well as adults convicted are given according to the classification of the Criminal Code of 1997, valid since 1 IX 1998 (the law dated 6 VI 1997, Journal of Laws No. 88, item 553 with later amendments), the Treasury Penal Code valid since 17 X 1999 (the law dated 10 IX 1999, unified text: Journal of Laws 2007 No. 111, item 765 with later amendments) or other specific laws.

3. An **ascertained crime** is an event, which after the completion of preparatory proceedings was confirmed as a crime. In connection with the Criminal Code of 1997 crime is a felony or misdemeanour prosecuted upon by public accusation or private accusation by a public prosecutor, moreover every revenue related misdemeanour, the character of which was confirmed as a crime as a result of preparatory proceedings.

Information regarding ascertained crimes and rates of detectability of delinquents in ascertained crimes has been prepared on the basis of police statistics, supplemented with information on investigations conducted by the public prosecutors' offices and family on juvenile proceedings in courts.

4. The **rate of detectability of delinquents** is the relation of the number of detected crimes in a given year (including those detected after resumption following discontinuance) to the total number of crimes ascertained in a given year, plus the number of crimes recorded in commenced proceedings and discontinued in previous years due to undetected delinquents.

5. **Adult convicts** are persons who were over 17 years of age at the time of committing the crime.

6. **Fires** are out-of-control burning process in places not suitable for this.

Local threats are events different from fires being a result of civilization development and law of nature, creating threat to live, environment and property.

False alarms are calls for incidents which actually have not occurred or have occurred but rescue action was not needed.

7. Division of fires by size as well as local threats by size and types was completed in accordance with the decree of the Minister of the Interior and Administration, dated 29 XII 1999, on rules of organization of national system of rescue and fire extinguishing — Enclosure No. 3 (Journal of Laws No. 111, item 1311).

TABL. 1 (36). PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH
ASCERTAINED CRIMES IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M.....	182421	205990	159857	136522	T O T A L
miasta.....	151409	163011	126162	104857	urban areas
wieś.....	31012	42979	33695	31665	rural areas
w tym:					of which:
Przeciwko życiu i zdrowiu.....	4074	3844	3653	3533	Against life and health
w tym:					of which:
zabójstwo — art. 148 Kk.....	204	154	155	123	homicide — Art. 148 Criminal Code
uszczerbek na zdrowiu — art. 156 i 157 Kk.....	1949	1660	1460	1364	damage to health — Art. 156 and 157 Criminal Code
udział w boju lub pobiciu — art. 158 i 159 Kk.....	1788	1773	1664	1656	participation in violence or assault — Art. 158 and 159 Criminal Code
Przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji w tym prowadzenie pojazdu na drodze przez osobę w stanie nietrzeźwym lub pod wpływem środka odurzającego — art. 178a Kk ^a	3537	31248	24484	22163	Against public safety and safety in transport
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania.....	5073	5252	4713	3962	of which operating a motor vehicle while under the influence of alcohol or other intoxicant — Art. 178a Criminal Code ^a
Przeciwko wolności seksualnej i obyczajności.....	534	533	561	556	Against freedom, freedom of conscience and religion
w tym zgwałcenie — art. 197 Kk.....	342	218	241	214	Against sexual freedom and morals of which rape — Art. 197 Criminal Code
Przeciwko rodzinie i opiece.....	8173	4947	4672	4351	Against the family and custody
w tym znęcanie się nad członkiem rodziny lub inną osobą zależną lub bezradną — art. 207 Kk.....	3595	3224	3182	2906	of which cruelty to family member or to other dependent or helpless person — Art. 207 Criminal Code
Przeciwko czci i nietykalności cielesnej.....	805	1905	1079	608	Against good name and personal integrity
Przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego.....	1901	4588	4899	3855	Against the activities of state institutions and local self-government
w tym:					of which:
naruszenie nietykalności cielesnej lub czynna napaść na funkcjonariusza publicznego — art. 222 i 223 Kk.....	424	755	906	733	battery or active assault on a public official — Art. 222 and 223 Criminal Code
wywieranie wpływu na funkcjonariusza publicznego lub na czynności organu administracji rządowej, samorządowej lub państwowej bądź spowodowanie ciężkiego uszczerbku na zdrowiu funkcjonariusza publicznego podczas wykonywania przez niego czynności służbowych — art. 224 Kk.....	458	942	829	696	exerting influence on a public official or on the activity of an organ of the government administration, local self-government or State administration, or causing severe harm to the health of a public official during the performance of official duties — Art. 224 Criminal Code
znieważenie funkcjonariusza publicznego albo znieważanie lub poniżanie organu konstytucyjnego RP — art. 226 Kk.....	744	1810	2018	1766	insulting a public official or belittling or insulting a constitutional body of the Republic of Poland — Art. 226 Criminal Code
przestępstwa korupcyjne ^b — art. 228—231 Kk.....	255	1037	1116	637	corruption ^b — Art. 228—231 Criminal Code

^a Artykuł dodany przez ustawę z dnia 14 IV 2000 r. o zmianie ustawy — Kodeks karny (Dz.U. Nr 48, poz. 548), z mocą obowiązującą od 15 XII 2000 r. ^b Ponadto do przestępstw korupcyjnych zalicza się przestępstwa z artykułów 250a, 296a i 296b, dodanych przez ustawę z dnia 13 VI 2003 r. o zmianie ustawy — Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 111, poz. 1061), z mocą obowiązującą od 1 VII 2003 r.: w 2008 r. stwierdzono 4 przestępstwa z art. 250a i 2 przestępstwa z art. 296a, nie stwierdzono przestępstw z art. 296b.

^a Article added by the Law on Amending the Criminal Code, dated 14 IV 2000 (Journal of Laws No. 48, item 548), valid since 15 XII 2000. ^b Moreover corruption include crimes against Articles 250a, 296a and 296b added by the Law on Amending the Criminal Code as well as selected other Laws, dated 13 VI 2003 (Journal of Laws No. 111, item 1061), valid since 1 VII 2003; in 2008 there were 4 crimes against Art. 250a and 2 crimes against Art. 296a, there were no crimes against Art. 296b.

TABL. 1 (36). PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH (dok.)
 ASCERTAINED CRIMES IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
Przeciwko wymiarowi sprawiedliwości	1069	3373	3458	3098	<i>Against the judiciary</i>
Przeciwko porządkowi publicznemu.....	642	789	950	712	<i>Against public order</i>
Przeciwko wiarygodności dokumentów....	6067	9361	10161	4772	<i>Against the reliability of documents</i>
Przeciwko mieniu	143444	124813	85369	76199	<i>Against property</i>
w tym:					<i>of which:</i>
kradzież rzeczy — art. 278 Kk	56722	56449	38181	34112	<i>property theft — Art. 278 Criminal Code</i>
w tym kradzież samochodu.....	19220	11163	4133	3362	<i>of which automobile theft</i>
krótkotrwały zabór pojazdu — art. 289 Kk.....	2449	926	468	424	<i>wilful short-term theft of automobile — Art. 289 Criminal Code</i>
kradzież z włamaniem — art. 279 Kk....	52424	31591	17237	14594	<i>burglary — Art. 279 Criminal Code</i>
rozbój — art. 280 Kk.....	9157	6844	3270	2891	<i>robbery — Art. 280 Criminal Code</i>
kradzież rozbójnicza — art. 281 Kk	267	266	179	155	<i>theft with assault — Art. 281 Criminal Code</i>
wymuszenie rozbójnicze — art. 282 Kk	1554	878	721	507	<i>criminal coercion — Art. 282 Criminal Code</i>
oszustwo — art. 286 i 287 Kk.....	6978	9320	8273	7541	<i>fraud — Art. 286 and 287 Criminal Code</i>
Przeciwko obrotowi gospodarczemu.....	513	1079	962	889	<i>Against economic activity</i>
Przeciwko obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi	2271	2104	1285	1219	<i>Against money and securities trading</i>
Przestępstwa z ustaw szczególnych:					<i>Crimes by specific laws:</i>
o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi — ustawa z dnia 26 X 1982 r. (tekst jednolity: Dz.U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 z późn. zm.)	1	403	286	207	<i>on Sobriety and Alcohol Education — law dated 26 X 1982 (unified text: Journal of Laws 2007 No. 70, item 473 with later amendments)</i>
o prawie autorskim i prawach pokrewnych — ustawa z dnia 4 II 1994 r. (tekst jednolity: Dz.U. z 2006 r. Nr 90, poz. 631 z późn. zm.)	387	1637	3184	1140	<i>on Copyright and Related Laws — law dated 4 II 1994 (unified text: Journal of Laws 2006 No. 90, item 631 with later amendments)</i>
o przeciwdziałaniu narkomanii — ustawy z dnia 24 IV 1997 r. (tekst jednolity: Dz.U. z 2003 r. Nr 24, poz. 198 z późn. zm.) i z dnia 29 VII 2005 r. (Dz.U. Nr 179, poz. 1485 z późn. zm.)	1729	7851	7253	6360	<i>on Counteracting Drug Addiction — laws dated 24 IV 1997 (unified text: Journal of Laws 2003 No. 24, item 198 with later amendments) and dated 29 VII 2005 (Journal of Laws No. 179, item 1485 with later amendments)</i>
Przestępstwa skarbowe — Kodeks karny skarbowy (tekst jednolity: Dz.U. z 2007 r. Nr 111, poz. 765 z późn. zm.)...	322	172	182	131	<i>Treasury crimes — Treasury Penal Code (unified text: Journal of Laws 2007 No. 111, item 765 with later amendments)</i>
w tym akcyza	239	66	89	46	<i>of which excise</i>

Ź r ó d ł o: dane Komendy Głównej Policji.

S o u r c e: data of the National Police Headquarters.

TABL. 2 (37). WSKAŹNIKI WYKRYWALNOŚCI SPRAWCÓW PRZESTĘPSTW STWIERDZONYCH
RATES OF DETECTABILITY OF DELINQUENTS IN ASCERTAINED CRIMES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
	w %		in %		
OGÓŁEM	34,3	50,4	60,4	58,7	TOTAL
w tym:					<i>of which:</i>
Przeciwko życiu i zdrowiu	82,9	81,0	86,0	84,8	<i>Against life and health</i>
Przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji	86,4	99,1	98,7	98,6	<i>Against public safety and safety in transport</i>
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania	90,4	90,1	90,2	90,4	<i>Against freedom, freedom of conscience and religion</i>
Przeciwko wolności seksualnej i obyczajności	85,8	88,2	86,5	84,1	<i>Against sexual freedom and morals</i>
Przeciwko rodzinie i opiece	100,0	100,0	99,9	99,9	<i>Against the family and custody</i>
Przeciwko czci i nieetykalności cielesnej....	99,4	99,4	97,9	95,6	<i>Against good name and personal integrity</i>
Przeciwko mieniu	19,9	24,7	33,5	32,6	<i>Against property</i>

Źródło: dane Komendy Głównej Policji.

Source: data of the National Police Headquarters.

TABL. 3 (38). DOROŚLI SKAZANI PRAWOMOCNIE PRZEZ SĄDY POWSZECHNE ZA PRZESTĘPSTWA
 ŚCIGANE Z OSKARŻENIA PUBLICZNEGO
*ADULTS VALIDLY SENTENCED BY COMMON COURTS FOR CRIMES PROSECUTED
 BY PUBLIC ACCUSATION*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
OGÓŁEM	23776	67671	59728	55953	TOTAL
w tym mężczyźni	22178	62675	54847	51127	<i>of which men</i>
w tym:					<i>of which:</i>
Przeciwko życiu i zdrowiu	2126	5553	5520	5853	<i>Against life and health</i>
w tym:					<i>of which:</i>
zabójstwo — art. 148 Kk	77	83	54	86	<i>homicide — Art. 148 Criminal Code</i>
uszczerbek na zdrowiu, udział w bójce lub pobiciu — art. 156—159 Kk	1791	2736	2092	2369	<i>damage to health, participation in violence or assault — Art. 156—159 Criminal Code</i>
Przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji	24898	21977	17945	<i>Against safety in transport</i>
w tym prowadzenie pojazdu na drodze przez osobę w stanie nietrzeźwym lub pod wpływem środka odurzającego — art. 178a Kk ^a	x	22965	20317	16188	<i>of which operating a motor vehicle while under the influence of alcohol or other intoxicant — Art. 178a Criminal Code^a</i>
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania, wolności seksualnej i obyczajności	913	1749	1424	1524	<i>Against freedom, freedom of conscience and religion, sexual freedom and morals</i>
w tym zgwałcenie — art. 197 Kk	127	171	107	115	<i>of which rape — Art. 197 Criminal Code</i>
Przeciwko rodzinie i opiece	4336	3754	2921	3049	<i>Against the family and custody</i>
w tym znęcanie się nad członkiem rodziny lub inną osobą zależną lub bezradną — art. 207 Kk	1561	2068	1938	1890	<i>of which cruelly to family member or to other dependent or helpless person — Art. 207 Criminal Code</i>
Przeciwko mieniu	10608	20568	16248	16146	<i>Against property</i>
w tym:					<i>of which:</i>
kradzież rzeczy — art. 278 Kk	2533	5307	5103	4776	<i>property theft — Art. 278 Criminal Code</i>
kradzież z włamaniem — art. 279 Kk	3022	3105	1787	1725	<i>burglary — Art. 279 Criminal Code</i>
rozbój — art. 280 Kk	1278	1981	1136	1153	<i>robbery — Art. 280 Criminal Code</i>

^a Artykuł dodany przez ustawę z dnia 14 IV 2000 r. o zmianie ustawy — Kodeks karny (Dz.U. Nr 48, poz. 548), z mocą obowiązującą od 15 XII 2000 r.

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

a Article added by the Law on Amending the Criminal Code, dated 14 IV 2000 (Journal of Laws No. 48, item 548), valid since 15 XII 2000.

Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 4 (39). ZAREJESTROWANA DZIAŁALNOŚĆ PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ
REGISTERED ACTIVITY OF THE STATE FIRE DEPARTMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
Liczba zdarzeń					Number of events
Pożary.....	24257	31496	19490	21778	<i>Fires</i>
małe	22003	28940	18667	20714	<i>small</i>
średnie.....	2159	2497	798	1022	<i>middle</i>
duże	81	53	23	32	<i>big</i>
bardzo duże.....	14	6	2	10	<i>very big</i>
w tym:					<i>of which:</i>
obiektów użyteczności publicznej	562	434	461	480	<i>general purpose public buildings</i>
obiektów mieszkalnych	4332	4261	4123	4060	<i>residential buildings</i>
obiektów produkcyjnych i magazynowych.....	552	440	451	276	<i>manufacturing and warehouse facilities</i>
lasów	3350	3540	1326	1686	<i>forests</i>
Miejscowe zagrożenia	13206	25797	30932	33222	<i>Local threats</i>
małe	8877	17544	22676	25611	<i>small</i>
lokalne	4194	8123	8153	7566	<i>local</i>
średnie.....	132	124	96	44	<i>middle</i>
duże	3	6	7	1	<i>big</i>
w tym spowodowane przez:					<i>of which caused by:</i>
katastrofy naturalne	2025	6119	7646	6030	<i>natural catastrophes</i>
awarie techniczne ^a	594	589	1295	1053	<i>technical failures^a</i>
środki transportu ^b	3168	5469	6961	7001	<i>transport equipment^b</i>
Wyjazdy do fałszywych alarmów.....	2659	2952	4712	4536	<i>False alarms</i>
złośliwych	553	530	411	347	<i>malicious</i>
w dobrej wierze.....	1327	1950	2038	1994	<i>in good faith</i>
z instalacji wykrywania.....	779	472	2263	2195	<i>from detection installation</i>
Ratownicy biorący udział w akcjach ratowniczych.....	272950	366658	302594	333762	<i>Rescue personnel participating in rescue operations</i>
Pożary.....	200877	233082	141670	163861	<i>Fires</i>
Miejscowe zagrożenia	72073	133576	160924	169901	<i>Local threats</i>
Wypadki z ludźmi	3482	5369	5845	5944	<i>Casualties</i>
ofiary śmiertelne	534	610	679	652	<i>fatalities</i>
w tym ratownicy	1	—	1	—	<i>of which rescue personnel</i>
ranni i poparzeni	2948	4759	5166	5292	<i>injured and burn victims</i>
w tym ratownicy	70	64	80	53	<i>of which rescue personnel</i>
W tym przy pożarach	412	462	488	525	<i>Of which during fires</i>
ofiary śmiertelne	89	88	108	87	<i>fatalities</i>
w tym ratownicy	1	—	—	—	<i>of which rescue personnel</i>
ranni i poparzeni	323	374	380	438	<i>injured and burn victims</i>
w tym ratownicy	55	46	—	32	<i>of which rescue personnel</i>

^a Dotyczy: chemicznych, budowlanych, ekologicznych, radiologicznych, infrastruktury komunalnej. ^b Wypadki w komunikacji: drogowej, kolejowej, lotniczej.

Źródło: dane Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Warszawie.

^a Involve: chemical, building, environmental, radiological, municipal infrastructure. ^b Transportation accidents: road, rail, air.
Source: data of the Voivodship Headquarters of the State Fire Department in Warsaw.

DZIAŁ V

LUDNOŚĆ. WYZNANIA RELIGIJNE

Uwagi ogólne

1. Tablice działu opracowano na podstawie:
 - 1) bilansów stanu i struktury **ludności faktycznie zamieszkałej** na terenie gminy. Bilanse ludności sporządza się dla okresów międzyspisywanych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego przy uwzględnieniu:
 - a) zmian w danym okresie spowodowanych ruchem naturalnym (urodzenia, zgoni) i migracjami ludności (zameldowania i wymeldowania na pobyt stały z innych gmin i z zagranicy), a także przesunięciami adresowymi ludności z tytułu zmian administracyjnych,
 - b) różnicy między liczbą osób zameldowanych na pobyt czasowy ponad 3 miesiące (do 2005 r. — ponad 2 miesiące) na terenie gminy a liczbą osób czasowo nieobecnych, która stanowi jednocześnie różnicę między liczbą osób zameldowanych na pobyt stały w gminie a liczbą osób faktycznie mieszkających na terenie gminy;
 - 2) rejestrów Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji — o migracjach wewnętrznych i zagranicznych ludności na pobyt stały (od 2006 r. źródłem tych danych jest rejestr PESEL — Powszechny Elektroniczny System Ewidencji Ludności);
 - 3) sprawozdawczości urzędów stanu cywilnego — o zarejestrowanych małżeństwach, urodzeniach i zgonach;
 - 4) sprawozdawczości sądów okręgowych — o prawomocnie orzeczonych separacjach i rozwodach.
2. **Dane o ludności** (według stanu w dniu 30 VI i 31 XII) oraz współczynniki demograficzne, a także przeliczenia na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) za lata 2000 i 2001 opracowano przy przyjęciu liczby ludności zbilansowanej w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002. Dane te zostały przeliczone według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 XII 2002 r.
3. Przez **ludność w wieku produkcyjnym** rozumie się ludność w wieku zdolności do pracy. Dla mężczyzn przyjęto wiek 18—64 lata, dla kobiet — 18—59 lat. Wśród ludności w wieku produkcyjnym wyróżnia się ludność w wieku **mobilnym**, tj. w wieku 18—44 lata i **niemobilnym**, tj. mężczyźni — 45—64 lata, kobiety — 45—59 lat. Przez ludność **w wieku nieprodukcyjnym** rozumie się ludność **w wieku przedprodukcyjnym**, tj. do 17 lat oraz ludność **w wieku poprodukcyjnym**, tj. mężczyźni — 65 lat i więcej, kobiety — 60 lat i więcej.
4. Dane o **ruchu naturalnym ludności** w podziale terytorialnym opracowano:
 - małżeństwa — według miejsca zameldowania na pobyt stały męża przed ślubem (w przypadku gdy mąż przed ślubem mieszkał za granicą, przyjmuje się miejsce zameldowania żony przed ślubem),

CHAPTER V

POPULATION. RELIGIOUS DENOMINATIONS

General notes

1. Chapter tables were compiled on the basis of:
 - 1) the balances of the size and structure of the **population (actually living in a gmina)**. Population balances are compiled for periods between censuses on the basis of the last census, taking into account:
 - a) changes in a given period connected with vital statistics (births, deaths) and migration of the population (registering and cancelling registration for permanent residence from other gminas and from abroad) as well as address changes of the population due to changes in the administrative division,
 - b) the difference between the number of people registered for temporary stay above 3 months (until 2005 for a period of more than 2 months) in a gmina and the number of people temporarily absent, which simultaneously makes the difference between the number of people registered for permanent residence in a gmina and the number of people actually living in the gmina;
 - 2) the registers of the Ministry of Interior and Administration on internal and international migration of population for permanent residence (since 2006 the source of this data is PESEL register — Common Electronic System of Population Register);
 - 3) documentation of Civil Status Offices regarding registered marriages, births and deaths;
 - 4) documentation of regional courts — regarding legally valid decisions in actions for separations and divorces.
2. **Data about population** (as of 30 VI and 31 XII) as well as demographic rates and indicators per capita (per 1000 population etc.) for 2000 and 2001 were prepared assuming the number of population, balanced on the basis of results of the Population and Housing Census 2002. Data have been re-calculated in the administrative division obligatory as of 31 XII 2002.
3. The **working age population** refers to males, aged 18—64, and females, aged 18—59. In this category the age groups of **mobility** (i.e. 18—44) and **non-mobility** (i.e. 45—64 for males and 45—59 for females) are distinguished. The **non-working age population** is defined as the **pre-working age population**, i.e., up to the age of 17 and the **post-working age population**, i.e., 65 and more for males and 60 and more for females.
4. Data regarding the **vital statistics** according to territorial division were compiled as follows:
 - marriages — according to the husband's place of permanent residence before the marriage (in cases when the husband lived abroad before the marriage, the wife's place of residence before the marriage is used),

- separacje — według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (w przypadku gdy osoba wnosząca powództwo mieszka za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka; w przypadku zgodnego wniosku stron, przyjmuje się miejsce zamieszkania męża),
- rozwody — według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (w przypadku gdy osoba wnosząca powództwo mieszka za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka),
- urodzenia — według miejsca zameldowania na pobyt stały matki noworodka,
- zgony — według miejsca zameldowania na pobyt stały osoby zmarłej.

Dane o **małżeństwach** uwzględniają związki małżeńskie zawarte w formie przewidzianej prawem w urzędach stanu cywilnego. Na mocy ustawy z dnia 24 VII 1998 r. (Dz.U. Nr 117, poz. 757) w urzędach stanu cywilnego rejestrowane są także małżeństwa podlegające prawu wewnętrznemu Kościoła lub Związku Wyznaniowego zawarte w obecności duchownego. Małżeństwo zawarte w tej formie podlega prawu polskiemu i pociąga za sobą takie same skutki cywilnoprawne, jak małżeństwo zawarte przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego.

Małżeństwa wyznaniowe mogą być zawierane jedynie w dziesięciu Kościołach i Związku Wyznaniowym: Kościół Katolicki, Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny, Kościół Ewangelicko-Augsburski, Kościół Ewangelicko-Reformowany, Kościół Ewangelicko-Methodystyczny, Kościół Chrześcijan Baptystów, Kościół Adwentystów Dnia Siódmego, Kościół Polskokatolicki, Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich, Kościół Starokatolicki Mariawitów, Kościół Zielonoświątkowy.

Płodność kobiet mierzy się współczynnikiem obliczonym jako iloraz liczby urodzeń żywych i liczby kobiet w wieku rozrodczym (15—49 lat). Oprócz ogólnych współczynników płodności podaje się również współczynniki grupowe (cząstkowe), obliczone jako ilorazy liczby urodzeń żywych z kobiet w danej grupie wieku i liczby kobiet w tej samej grupie wieku. Urodzenia z matek w wieku poniżej 15 lat zalicza się do grupy 15—19 lat; urodzenia z matek w wieku 50 lat i więcej zalicza się do grupy 45—49 lat.

Współczynniki reprodukcji ludności:

- **współczynnik dzietności** oznacza liczbę dzieci, które urodziłaby przeciętnie kobieta w ciągu całego okresu rozrodczego (15—49 lat) przy założeniu, że w poszczególnych fazach tego okresu rodziłaby z intensywnością obserwowaną w badanym roku, tzn. przy przyjęciu cząstkowych współczynników płodności z tego okresu za niezmiennie,
- **współczynnik reprodukcji brutto** przedstawia liczbę córek urodzonych przeciętnie przez kobietę przy założeniu, że kobieta w wieku rozrodczym będzie rodzić z częstotliwością, jaką charakteryzują się wszystkie kobiety rodzące w roku, dla którego oblicza się współczynnik reprodukcji (niezmiennie współczynniki płodności),
- **współczynnik dynamiki demograficznej** jest to stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów w danym okresie.

- *separations — according to the plaintiff's place of residence (in case when person filling petition residing aboard, place of residence of a spouse has been taken; in cases unanimous petition of both of persons — residence of husband is used),*
- *divorces — according to the plaintiff's place of residence (in case when person filling petition residing aboard, place of residence of a spouse has been taken),*
- *births — according to the mother's place of permanent residence,*
- *deaths — according to the place of permanent residence of the deceased.*

The data on **marriages** refers to marriages contracted according to lawful rules at the civil status offices. On the basis of the Law dated 24 VII 1998 (Journal of Laws, No. 117, item 757) in the local civil status offices in Poland are registered all marriages, including those based on the internal law of the Churches or the Religious Associations. Marriages contracted (on the basis of canonic laws marriages) subordinate the civil Polish laws and induce due to the same civil and law consequences as marriages contracted in the local civil status offices.

The religious marriages may be contracted in the ten Churches and Religious Association: Kościół Katolicki, Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny, Kościół Ewangelicko-Augsburski, Kościół Ewangelicko-Reformowany, Kościół Ewangelicko-Methodystyczny, Kościół Chrześcijan Baptystów, Kościół Adwentystów Dnia Siódmego, Kościół Polskokatolicki, Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich, Kościół Starokatolicki Mariawitów, Kościół Zielonoświątkowy.

Female fertility rate is calculated as the ratio of the number of live births and the number of women in the reproductive age (15—49). Besides total rate, age-specific fertility rates are published, that are calculated as the ratios of the number of live births from women and the number of these women in the same groups of age. Births from mothers in the age under 15 are counted to the group 15—19 and from the mothers in the age 50 and over — to the group 45—49.

Reproduction rates:

- **total fertility rate** refers to the average number of children who would be born by a woman during the course of her entire reproductive period (15—49 years old), assuming that in particular phases of this period she would give births with an intensity observed during a given year, i.e., in assuming that age specific fertility rates for this period are constant,
- **gross reproduction rate** refers to the average number of daughters who would be born by a woman, assuming that the woman during her reproductive age will give birth with a frequency which is characteristic for all women giving birth in the year for which the reproduction rate is calculated (constant fertility rates),
- **demographic dynamics rate** is the ratio of the number of live births to the number of deaths in a given period.

Przyrost naturalny ludności stanowi różnicę między liczbą urodzeń żywych i zgonów w danym okresie.

Przez **niemowlęta** rozumie się dzieci w wieku poniżej 1 roku.

Informacje o urodzeniach i zgonach (w tym zgonach niemowląt) prezentowane są według kryteriów definicji urodzenia i zgonu noworodka rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia.

5. Przeciętne dalsze trwanie życia wyraża średnią liczbę lat, jaką ma jeszcze do przeżycia osoba w wieku x lat, przy założeniu stałego poziomu umieralności z okresu, dla którego opracowano tablice trwania życia.

6. Dane o migracjach wewnętrznych ludności opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniu osób na pobyt stały. Informacje te nie uwzględniają zmian adresu w obrębie tej samej gminy (miasta), z wyjątkiem gmin miejsko-wiejskich, dla których został zachowany podział na tereny miejskie i wiejskie.

7. Dane o migracjach zagranicznych ludności na pobyt stały opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniu osób przyjeżdżających do Polski na pobyt stały (imigracja) oraz o wymeldowaniach osób wyjeżdżających z Polski za granicę na stałe (emigracja).

8. Napływ ludności obejmuje zameldowania na pobyt stały, odpływ — wymeldowania ze stałego miejsca zamieszkania.

9. Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego i migracji ludności w podziale terytorialnym obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności zameldowanej na pobyt stały (według stanu w dniu 30 VI).

Natural increase of the population means the difference between the number of live births and deaths in a given period.

Infant is a child under the age of 1.

Information on births and deaths (including infant deaths) is presented according to criteria of the definition of infant births and deaths recommended by the World Health Organization (WHO).

5. Life expectancy is expressed by the average number of years that a person at the exact age x still has to live, assuming a fixed mortality level from the period for which life expectancy tables were compiled.

6. Data regarding internal migration of the population were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration of people for permanent residence. This information does not include changes of address within the same gmina (town), with the exception of urban-rural gminas for which the division into urban and rural areas has been kept.

7. Data regarding international migration of the population for permanent residence were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration of people arriving to Poland for permanent residence (immigration) as well as deregistration of people leaving Poland for permanent residence abroad (emigration).

8. The inflow of the population includes registrations of arrival for permanent residence, outflow — registrations of departure from permanent residence.

9. Rates concerning vital statistics and migration of the population according to territorial division were calculated as the ratio of the number of defined events to the number of population registered for permanent residence (as of 30 VI).

TABL. 1 (40). LUDNOŚĆ
POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
STAN W DNIU 30 VI AS OF 30 VI					
OGÓŁEM.....	5111352	5150232	5178480	5195000	TOTAL
mężczyźni.....	2458609	2470083	2479290	2485971	males
kobiety.....	2652743	2680149	2699190	2709029	females
Miasta.....	3307459	3333247	3351912	3359472	Urban areas
Wieś.....	1803893	1816985	1826568	1835528	Rural areas
STAN W DNIU 31 XII AS OF 31 XII					
OGÓŁEM.....	5115010	5157729	5188488	5204495	TOTAL
mężczyźni.....	2459611	2471937	2483144	2490331	males
kobiety.....	2655399	2685792	2705344	2714164	females
Miasta.....	3307907	3338255	3356370	3364505	Urban areas
Wieś.....	1807103	1819474	1832118	1839990	Rural areas

TABL. 2 (41). LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU
Stan w dniu 31 XII
POPULATION BY SEX AND AGE
As of 31 XII

WIEK AGE	2000	2005	2007	2008					
				ogółem grand total	z liczby ogółem of grand total number				
					mężczyźni males	miasta urban areas		wieś rural areas	
						razem total	w tym mężczyźni of which males	razem total	w tym mężczyźni of which males
OGÓŁEM..... TOTAL	5115010	5157729	5188488	5204495	2490331	3364505	1573529	1839990	916802
0—2 lata.....	149009	145561	158591	167166	86356	107679	55487	59487	30869
3—6.....	221240	196468	193101	194960	99941	122552	62975	72408	36966
7—12.....	397708	336647	317126	309856	158757	174752	89372	135104	69385
13—15.....	229972	198684	185130	178106	91047	97585	49969	80521	41078
16—18.....	255560	210832	203248	198867	101586	112053	56878	86814	44708
19—24.....	497702	499627	473918	454593	232075	274387	139119	180206	92956
25—29.....	375692	429359	433514	436754	218585	293152	142766	143602	75819
30—34.....	318484	390891	424652	434830	216200	306408	148473	128422	67727
35—39.....	323621	322343	345784	361631	181884	240593	119706	121038	62178
40—44.....	406908	322382	313900	312832	157189	195816	96298	117016	60891
45—49.....	425626	399991	360339	342962	169202	216784	102147	126178	67055
50—54.....	348784	413040	417284	413270	198455	280147	128459	133123	69996
55—59.....	220479	333979	362348	374310	174837	260625	117081	113685	57756
60—64.....	234227	207619	245524	268747	119923	188013	81919	80734	38004
65—69.....	231730	214438	199060	193656	81508	130823	53678	62833	27830
70—74.....	209301	203239	197591	196559	77937	131114	50521	65445	27416
75—79.....	144283	170900	177596	175745	65650	113935	42386	61810	23264
80 lat i więcej and more	124684	161729	179782	189651	59199	118087	36295	71564	22904

TABL. 3 (42). **LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM**
Stan w dniu 31 XII
WORKING AND NON-WORKING AGE POPULATION
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	5115010	5157729	5188488	5204495	TOTAL
W wieku przedprodukcyjnym	1168478	1016696	988843	980545	Pre-working age
mężczyźni.....	598291	520598	506466	502785	males
kobiety.....	570187	496098	482377	477760	females
Miasta	677461	586729	576361	575465	Urban areas
mężczyźni.....	346657	300428	294972	294823	males
kobiety.....	330804	286301	281389	280642	females
Wieś	491017	429967	412482	405080	Rural areas
mężczyźni.....	251634	220170	211494	207962	males
kobiety.....	239383	209797	200988	197118	females
W wieku produkcyjnym	3105393	3274648	3309405	3319515	Working age
w tym w wieku mobilnym.....	2007418	2036098	2060121	2069050	of which of mobility age
mężczyźni.....	1589817	1666772	1692502	1703252	males
w tym w wieku mobilnym.....	1013349	1026350	1036838	1040835	of which of mobility age
kobiety.....	1515576	1607876	1616903	1616263	females
w tym w wieku mobilnym.....	994069	1009748	1023283	1028215	of which of mobility age
Miasta	2096045	2186859	2192522	2188987	Urban areas
mężczyźni.....	1042842	1083815	1093379	1095826	males
kobiety.....	1053203	1103044	1099143	1093161	females
Wieś	1009348	1087789	1116883	1130528	Rural areas
mężczyźni.....	546975	582957	599123	607426	males
kobiety.....	462373	504832	517760	523102	females
W wieku poprodukcyjnym	841139	866385	890240	904435	Post-working age
mężczyźni.....	271503	284567	284176	284294	males
kobiety.....	569636	581818	606064	620141	females
Miasta	534401	564667	587487	600053	Urban areas
mężczyźni.....	167064	180197	181748	182880	males
kobiety.....	367337	384470	405739	417173	females
Wieś	306738	301718	302753	304382	Rural areas
mężczyźni.....	104439	104370	102428	101414	males
kobiety.....	202299	197348	200325	202968	females
LUDNOŚĆ W WIEKU NIEPRO- DUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM	64,7	57,5	56,8	56,8	NON-WORKING AGE POPULA- TION PER 100 PERSONS OF WORKING AGE
Mężczyźni.....	54,7	48,3	46,7	46,2	Males
Kobiety.....	75,2	67,0	67,3	67,9	Females

TABL. 4 (43). PROGNOZA LUDNOŚCI^a W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM DO 2035 R.

Stan w dniu 31 XII

WORKING AND NON-WORKING AGE POPULATION PROJECTION^a UNTIL 2035

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2020	2025	2030	2035
O G Ó Ł E M.....	5250169	5353636	5429840	5471012	5480198	5469505
TOTAL						
mężczyźni <i>males</i>	2509873	2557658	2595211	2616650	2622426	2619426
kobiety <i>females</i>	2740296	2795978	2834629	2854362	2857772	2850079
Miasta <i>Urban areas</i>	3395840	3474863	3543118	3589823	3616591	3633338
mężczyźni <i>males</i>	1586233	1620899	1653201	1676772	1691352	1701904
kobiety <i>females</i>	1809607	1853964	1889917	1913051	1925239	1931434
Wieś <i>Rural areas</i>	1854329	1878773	1886722	1881189	1863607	1836167
mężczyźni <i>males</i>	923640	936759	942010	939878	931074	917522
kobiety <i>females</i>	930689	942014	944712	941311	932533	918645
W wieku przedprodukcyjnym.....	970683	990070	1028992	1028810	962938	887667
<i>Pre-working age</i>						
mężczyźni <i>males</i>	497767	508573	529232	529616	495753	457038
kobiety <i>females</i>	472916	481497	499760	499194	467185	430629
Miasta <i>Urban areas</i>	580589	618250	660636	666647	630645	590369
mężczyźni <i>males</i>	297427	317243	339336	342757	324259	303556
kobiety <i>females</i>	283162	301007	321300	323890	306386	286813
Wieś <i>Rural areas</i>	390094	371820	368356	362163	332293	297298
mężczyźni <i>males</i>	200340	191330	189896	186859	171494	153482
kobiety <i>females</i>	189754	180490	178460	175304	160799	143816
W wieku produkcyjnym.....	3347350	3300577	3202113	3160530	3188966	3178834
<i>Working age</i>						
mężczyźni <i>males</i>	1727761	1721352	1671838	1636690	1653402	1669513
kobiety <i>females</i>	1619589	1579225	1530275	1523840	1535564	1509321
Miasta <i>Urban areas</i>	2189955	2128277	2060794	2058299	2104289	2111609
mężczyźni <i>males</i>	1103783	1085219	1050731	1039317	1064038	1085692
kobiety <i>females</i>	1086172	1043058	1010063	1018982	1040251	1030377
Wieś <i>Rural areas</i>	1157395	1172300	1141319	1102231	1084677	1062765
mężczyźni <i>males</i>	623978	636133	621107	597373	589364	583821
kobiety <i>females</i>	533417	536167	520212	504858	495313	478944
W wieku poprodukcyjnym.....	932136	1062989	1198735	1281672	1328294	1403004
<i>Post-working age</i>						
mężczyźni <i>males</i>	284345	327733	394141	450344	473271	492875
kobiety <i>females</i>	647791	735256	804594	831328	855023	910129
Miasta <i>Urban areas</i>	625296	728336	821688	864877	881657	926900
mężczyźni <i>males</i>	185023	218437	263134	294698	303055	312656
kobiety <i>females</i>	440273	509899	558554	570179	578602	614244
Wieś <i>Rural areas</i>	306840	334653	377047	416795	446637	476104
mężczyźni <i>males</i>	99322	109296	131007	155646	170216	180219
kobiety <i>females</i>	207518	225357	246040	261149	276421	295885
LUDNOŚĆ W WIEKU NIEPRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM.....	57	62	70	73	72	72
NON-WORKING AGE POPULATION PER 100 PERSONS OF WORKING AGE						
Mężczyźni <i>Males</i>	45	49	55	60	59	57
Kobiety <i>Females</i>	69	77	85	87	86	89

^a Opracowana w 2008 r. na podstawie stanu wyjściowego ludności z dnia 31 XII 2007 r. oraz założeń dotyczących przewidywanych tendencji w dzietności, umieralności oraz migracjach wewnętrznych i zagranicznych.

^a Calculated in 2008 on the basis of population size and structure as of 31 XII 2007 and assumption concerning the most probable future development of fertility, mortality as well as internal and international migration.

TABL. 5 (44). **MIASTA I LUDNOŚĆ W MIASTACH**
Stan w dniu 31 XII
TOWNS AND URBAN POPULATION
As of 31 XII

GRUPY MIAST WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF TOWNS BY NUMBER OF POPULATION	Miasta Towns	Ludność w miastach Urban population	
		w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	w % ogółu ludności in % of total population
OGÓŁEM..... 2000	84	3307907	64,7
TOTAL			
	2005	3338255	64,7
	2007	3356370	64,7
	2008	3364505	64,6
Poniżej 2000 <i>Below</i>	4	6528	0,1
2000— 4999	21	73274	1,4
5000— 9999	14	103023	2,0
10000— 19999	23	367256	7,1
20000— 49999	16	515124	9,9
50000— 99999	4	238584	4,6
100000—199999	1	126709	2,4
200000 i więcej <i>and more</i>	2	1934007	37,2

TABL. 6 (45). **GMINY ZAMIESZKANE PRZEZ LUDNOŚĆ WIEJSKĄ**
Stan w dniu 31 XII
GMINAS AND RURAL POPULATION
As of 31 XII

GRUPY GMIN WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI WIEJSKIEJ GROUPS OF GMINAS BY NUMBER OF RURAL POPULATION	Gminy ^a Gminas ^a	Ludność na wsi Rural population	
		w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	w % ogółu ludności in % of total population
OGÓŁEM..... 2000	279	1807103	35,3
TOTAL			
	2005	1819474	35,3
	2007	1832118	35,3
	2008	1839990	35,4
Poniżej 2000 <i>Below</i>	5	8279	0,2
2000— 4999	99	394711	7,6
5000— 6999	76	448073	8,6
7000— 9999	59	479075	9,2
10000 i więcej <i>and more</i>	40	509852	9,8

^a Wiejskie i miejsko-wiejskie.
^a Rural and urban-rural gminas.

TABL. 7 (46). RUCH NATURALNY LUDNOŚCI
VITAL STATISTICS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Małżeństwa Marriages		Separacje Separations	Rozwody Divorces	Urodzenia żywe Live births	Zgony Deaths		Przyrost naturalny Natural increase	
	ogółem total	w tym wy- znaniowe ^a of which religious ^a				ogółem total	w tym niemowląt of which infants		
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS									
OGÓŁEM..... TOTAL	2000	27862	20315	152	5727	48152	52063	348	-3911
	2005	27727	20280	1422	8514	49983	51744	301	-1761
	2007	32645	23139	677	9064	55140	52840	268	2300
	2008	33975	24152	472	9165	58714	53248	285	5466
Miasta..... Urban areas	2000	17449	11484	129	5102	27901	32146	198	-4245
	2005	17691	11960	875	6796	32153	32127	171	26
	2007	20606	13436	460	7499	35440	32604	155	2836
	2008	21291	14023	330	7538	38040	33571	174	4469
Wieś..... Rural areas	2000	10413	8831	23	625	20251	19917	150	334
	2005	10036	8320	547	1718	17830	19617	130	-1787
	2007	12039	9703	217	1565	19700	20236	113	-536
	2008	12684	10129	142	1627	20674	19677	111	997
NA 1000 LUDNOŚCI ^b PER 1000 POPULATION ^b									
OGÓŁEM..... TOTAL	2000	5,5	4,0	3,0	1,1	9,4	10,2	7,2	-0,8
	2005	5,4	3,9	27,7	1,7	9,7	10,1	6,0	-0,3
	2007	6,3	4,5	13,1	1,8	10,7	10,2	4,9	0,4
	2008	6,5	4,7	9,1	1,8	11,3	10,3	4,9	1,1
Miasta..... Urban areas	2000	5,3	3,5	3,9	1,6	8,5	9,8	7,1	-1,3
	2005	5,3	3,6	26,4	2,0	9,7	9,7	5,3	0,0
	2007	6,2	4,0	13,8	2,2	10,6	9,8	4,4	0,8
	2008	6,4	4,2	9,9	2,3	11,4	10,0	4,6	1,3
Wieś..... Rural areas	2000	5,7	4,9	1,3	0,3	11,2	11,0	7,4	0,2
	2005	5,5	4,6	30,0	0,9	9,8	10,8	7,3	-1,0
	2007	6,6	5,3	11,8	0,9	10,8	11,0	5,7	-0,3
	2008	6,9	5,5	7,7	0,9	11,2	10,7	5,4	0,5

^a Ze skutkami cywilnymi. ^b W przypadku: separacji — na 100 tys. ludności; zgonów niemowląt — na 1000 urodzeń żywych.

^a With civil law consequences. ^b In case of: separations — data are presented per 100 thous. population; infant deaths — per 1000 live births.

TABL. 8 (47). MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE I ROZWIĄZANE
MARRIAGES CONTRACTED AND DISSOLVED

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Małżeństwa zawarte <i>Marriages contracted</i>	Małżeństwa rozwiązane <i>Marriages dissolved</i>						Różnica między małżeństwami zawartymi a rozwiązanymi ^a <i>Difference between contracted and dissolved marriages^a</i>
		ogółem <i>total</i>	przez śmierć <i>by death</i>		przez rozwód <i>by divorce</i>		na 1000 istniejących małżeństw <i>per 1000 existing marriages</i>	
			męża <i>husband</i>	żony <i>wife</i>				
		w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	na 1000 istniejących małżeństw <i>per 1000 existing marriages</i>	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>				
OGÓŁEM..... 2005	27727	30467	25,2	16378	5575	8514	7,0	1040
TOTAL								
	2007	32645	25,5	16451	5636	9064	7,4	5975
	2008	33975	25,4	16366	5663	9165	7,5	6528
Miasta..... <i>Urban areas</i>	2005	17691	26,1	9969	3555	6796	8,7	-442
	2007	20606	27,0	9953	3615	7499	9,6	1578
	2008	21291	27,2	10039	3709	7538	9,6	1717
Wieś..... <i>Rural areas</i>	2005	10036	23,4	6409	2020	1718	4,0	1482
	2007	12039	22,9	6498	2021	1565	3,6	4397
	2008	12684	22,3	6327	1954	1627	3,7	4811

^a Po uwzględnieniu salda migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały osób pozostających w stanie małżeńskim.
^a After considering net internal and international migration for permanent residence of married persons.

TABL. 9 (48). MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE W 2008 R. WEDŁUG WIEKU NOWOŻEŃCÓW
MARRIAGES CONTRACTED BY AGE OF BRIDEGROOMS AND BRIDES IN 2008

MĘŻCZYŹNI W WIEKU <i>MALES AT AGE</i>	Ogółem <i>Total</i>	Kobiety w wieku <i>Females at age</i>							60 lat i więcej <i>and more</i>
		19 lat i mniej <i>under 20 years</i>	20—24	25—29	30—34	35—39	40—49	50—59	
OGÓŁEM.....	33975	1628	12430	12802	3900	1131	936	808	340
GRAND TOTAL									
19 lat i mniej..... <i>Under 20 years</i>	306	192	104	8	2	—	—	—	—
20—24.....	7257	974	4952	1217	94	17	2	1	—
25—29.....	15092	376	6036	7701	863	95	21	—	—
30—34.....	6294	69	1101	3074	1740	248	55	7	—
35—39.....	1995	12	177	579	758	362	100	7	—
40—49.....	1401	2	53	191	353	321	385	94	2
50—59.....	961	3	6	32	79	79	297	432	33
60 lat i więcej..... <i>and more</i>	669	—	1	—	11	9	76	267	305

TABL. 9 (48). MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE W 2008 R. WEDŁUG WIEKU NOWOŻEŃCÓW (dok.)
 MARRIAGES CONTRACTED BY AGE OF BRIDEGROOMS AND BRIDES IN 2008 (cont.)

MĘŻCZYŹNI W WIEKU MALES AT AGE	Ogółem Total	Kobiety w wieku Females at age							
		19 lat i mniej under 20 years	20—24	25—29	30—34	35—39	40—49	50—59	60 lat i więcej and more
MIASTA URBAN AREAS									
RAZEM TOTAL	21291	511	6417	8923	2964	828	720	647	281
19 lat i mniej Under 20 years	120	63	50	5	2	—	—	—	—
20—24	3499	287	2406	738	58	9	1	—	—
25—29	9355	122	3177	5350	621	69	16	—	—
30—34	4488	30	629	2241	1355	181	46	6	—
35—39	1466	7	113	422	580	265	73	6	—
40—49	1043	1	37	142	273	231	294	64	1
50—59	766	1	4	25	65	64	225	355	27
60 lat i więcej and more	554	—	1	—	10	9	65	216	253
WIEŚ RURAL AREAS									
RAZEM TOTAL	12684	1117	6013	3879	936	303	216	161	59
19 lat i mniej Under 20 years	186	129	54	3	—	—	—	—	—
20—24	3758	687	2546	479	36	8	1	1	—
25—29	5737	254	2859	2351	242	26	5	—	—
30—34	1806	39	472	833	385	67	9	1	—
35—39	529	5	64	157	178	97	27	1	—
40—49	358	1	16	49	80	90	91	30	1
50—59	195	2	2	7	14	15	72	77	6
60 lat i więcej and more	115	—	—	—	1	—	11	51	52

TABL. 10 (49). MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE W 2008 R. WEDŁUG POPRZEDNIEGO STANU CYWILNEGO
 NOWOŻEŃCÓW
 MARRIAGES CONTRACTED BY PREVIOUS MARITAL STATUS OF BRIDEGROOMS AND BRIDES
 IN 2008

POPRZEDNI STAN CYWILNY MĘŻCZYŹN PREVIOUS MARITAL STATUS OF MALES	Ogółem Total	Poprzedni stan cywilny kobiet Previous marital status of females		
		panny single	wdowy widows	rozwidzione divorced
OGÓŁEM TOTAL				
OGÓŁEM GRAND TOTAL	33975	30429	582	2964
Kawalerowie Single	30059	28642	154	1263
Wdowcy Widowers	467	108	188	171
Rozwidzeni Divorced	3449	1679	240	1530

TABL. 10 (49). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE W 2008 R. WEDŁUG POPRZEDNIEGO STANU CYWILNEGO NOWOŻEŃCÓW (dok.)**
MARRIAGES CONTRACTED BY PREVIOUS MARITAL STATUS OF BRIDEGROOMS AND BRIDES IN 2008 (cont.)

POPRZEDNI STAN CYWILNY MĘŻCZYŹN <i>PREVIOUS MARITAL STATUS OF MALES</i>	Ogółem <i>Total</i>	Poprzedni stan cywilny kobiet <i>Previous marital status of females</i>		
		panny <i>single</i>	wdowy <i>widows</i>	rozwidzione <i>divorced</i>
MIASTA <i>URBAN AREAS</i>				
RAZEM TOTAL	21291	18618	385	2288
Kawalerowie..... <i>Single</i>	18152	17182	77	893
Wdowcy..... <i>Widowers</i>	353	83	125	145
Rozwidzeni..... <i>Divorced</i>	2786	1353	183	1250
WIEŚ <i>RURAL AREAS</i>				
RAZEM TOTAL	12684	11811	197	676
Kawalerowie..... <i>Single</i>	11907	11460	77	370
Wdowcy..... <i>Widowers</i>	114	25	63	26
Rozwidzeni..... <i>Divorced</i>	663	326	57	280

TABL. 11 (50). **MAŁŻEŃSTWA WYZNANIOWE^a ZAWARTE W 2008 R.**
CHURCH OR RELIGIOUS MARRIAGES^a IN 2008

KOŚCIOŁY I ZWIĄZKI WYZNANIOWE <i>CHURCHES AND RELIGIOUS ASSOCIATIONS</i>	Ogółem <i>Total</i>	Miasta <i>Urban areas</i>	Wieś <i>Rural areas</i>
OGÓŁEM TOTAL	24152	14023	10129
w tym: <i>of which:</i>			
Kościół Katolicki.....	24010	13925	10085
Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny.....	46	36	10
Kościół Ewangelicko-Augsburski.....	15	14	1
Kościół Ewangelicko-Metodystyczny.....	17	8	9
Kościół Chrześcijan Baptystów.....	8	7	1
Kościół Starokatolicki Mariawitów.....	32	12	20
Kościół Zielonoświątkowy.....	14	11	3

^a Ze skutkami cywilnymi.

^a *With civil law consequences.*

TABL. 12 (51). ROZWOODY W 2008 R. WEDŁUG WIEKU MAŁŻONKÓW W MOMENCIE WNIESIENIA POWÓDZTWA
 DIVORCES BY AGE OF SPOUSES AT THE MOMENT OF FILLING PETITION FOR DIVORCE
 IN 2008

MĘŻCZYŹNI W WIEKU MALES AT AGE	Ogółem Total	Kobiety w wieku <i>Females at age</i>							
		19 lat i mniej under 20 years	20—24	25—29	30—34	35—39	40—49	50—59	60 lat i więcej and more
OGÓŁEM TOTAL									
OGÓŁEM..... GRAND TOTAL	9165	21	624	1771	2055	1514	1885	1077	218
19 lat i mniej..... Under 20 years	2	—	2	—	—	—	—	—	—
20—24	236	14	163	56	3	—	—	—	—
25—29	1287	4	344	759	159	14	7	—	—
30—34	1998	1	87	735	1015	142	17	—	1
35—39	1678	1	20	158	673	727	93	5	1
40—49	2238	1	8	50	176	567	1317	116	3
50—59	1351	—	—	9	24	58	424	796	40
60 lat i więcej..... and more	375	—	—	4	5	6	27	160	173
MIASTA URBAN AREAS									
RAZEM..... TOTAL	7538	11	435	1443	1744	1240	1584	898	183
19 lat i mniej..... Under 20 years	2	—	2	—	—	—	—	—	—
20—24	170	8	114	45	3	—	—	—	—
25—29	1025	2	245	626	133	13	6	—	—
30—34	1678	—	53	600	887	122	16	—	—
35—39	1379	1	14	121	556	599	82	5	1
40—49	1847	—	7	38	143	449	1117	90	3
50—59	1115	—	—	9	17	51	339	664	35
60 lat i więcej..... and more	322	—	—	4	5	6	24	139	144
WIEŚ RURAL AREAS									
RAZEM..... TOTAL	1627	10	189	328	311	274	301	179	35
19 lat i mniej..... Under 20 years	—	—	—	—	—	—	—	—	—
20—24	66	6	49	11	—	—	—	—	—
25—29	262	2	99	133	26	1	1	—	—
30—34	320	1	34	135	128	20	1	—	1
35—39	299	—	6	37	117	128	11	—	—
40—49	391	1	1	12	33	118	200	26	—
50—59	236	—	—	—	7	7	85	132	5
60 lat i więcej..... and more	53	—	—	—	—	—	3	21	29

TABL. 13 (52). ROZWOODY WEDŁUG LICZBY MAŁOLETNIICH DZIECI^a W MAŁŻEŃSTWIE
 DIVORCES BY THE NUMBER OF UNDERAGE CHILDREN^a IN THE MARRIAGE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2007	2008	SPECIFICATION
OGÓŁEM	8514	9064	9165	TOTAL
rozwoody małżeństw:				<i>divorces:</i>
Bez dzieci	3121	3759	3895	<i>Marriages without children</i>
Z dziećmi	5393	5305	5270	<i>Marriages with children</i>
o liczbie dzieci:				<i>by number of children:</i>
1	3308	3506	3440	<i>1</i>
2	1551	1472	1497	<i>2</i>
3	392	266	270	<i>3</i>
4 i więcej.....	142	61	63	<i>4 and more</i>

^a Poniżej 18 lat.

^a Below age 18.

TABL. 14 (53). URODZENIA
 BIRTHS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2007	2008			SPECIFICATION
			ogółem <i>total</i>	miasta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>	
Urodzenia żywe	49983	55140	58714	38040	20674	Live births
Małżeńskie	42966	46813	49415	31079	18336	<i>Legitimate</i>
chłopcy	22022	24155	25796	16174	9622	<i>males</i>
dziewczęta	20944	22658	23619	14905	8714	<i>females</i>
Pozamałżeńskie	7017	8327	9299	6961	2338	<i>Illegitimate</i>
chłopcy	3576	4260	4800	3566	1234	<i>males</i>
dziewczęta	3441	4067	4499	3395	1104	<i>females</i>
Urodzenia martwe	212	249	249	148	101	Live still births

TABL. 15 (54). URODZENIA ŻYWE WEDŁUG KOLEJNOŚCI URODZENIA DZIECKA^a ORAZ WIEKU MATKI
 LIVE BIRTHS BY BIRTH ORDER^a AND AGE OF MOTHER

LATA YEARS WIEK MATKI AGE OF MOTHER	Ogółem <i>Total</i>	Kolejność urodzenia dziecka u matki <i>Birth order</i>					
		1	2	3	4	5	6 i dalsze <i>and over</i>

W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH
 IN ABSOLUTE NUMBERS

OGÓŁEM	2005	49983	26245	16236	4777	1540	606	579
TOTAL	2007	55140	28583	18563	5254	1600	596	542
	2008	58714	29906	20687	5544	1549	537	491
19 lat i mniej.....		2120	1962	147	11	—	—	—
<i>Under 20 years</i>								
20—24		10892	7999	2452	374	52	12	3
25—29		21723	12646	7346	1342	270	82	37
30—34		17243	5950	8251	2178	551	174	139
35—39		5713	1201	2234	1376	519	172	211
40—44		978	140	252	251	152	89	94
45 lat i więcej		45	8	5	12	5	8	7
<i>and more</i>								

^a W podziale według kolejności urodzenia dziecka nie uwzględniono urodzeń o nieustalonej kolejności urodzenia.

^a Data on the number of births by order exclude cases in which birth order is unknown.

TABL. 15 (54). URODZENIA ŻYWE WEDŁUG KOLEJNOŚCI URODZENIA DZIECKA^a ORAZ WIEKU MATKI (dok.)
LIVE BIRTHS BY BIRTH ORDER^a AND AGE OF MOTHER (cont.)

LATA YEARS WIEK MATKI AGE OF MOTHER	Ogółem Total	Kolejność urodzenia dziecka u matki Birth order					
		1	2	3	4	5	6 i dalsze and over
W ODSETKACH IN PERCENT							
OGÓŁEM 2005	100,0	52,5	32,5	9,6	3,1	1,2	1,2
TOTAL 2007	100,0	51,8	33,7	9,5	2,9	1,1	1,0
..... 2008	100,0	50,9	35,2	9,4	2,6	0,9	0,8
19 lat i mniej..... Under 20 years	100,0	92,5	6,9	0,5	—	—	—
20—24.....	100,0	73,4	22,5	3,4	0,5	0,1	0,0
25—29.....	100,0	58,2	33,8	6,2	1,2	0,4	0,2
30—34.....	100,0	34,5	47,9	12,6	3,2	1,0	0,8
35—39.....	100,0	21,0	39,1	24,1	9,1	3,0	3,7
40—44.....	100,0	14,3	25,8	25,7	15,5	9,1	9,6
45 lat i więcej..... and more	100,0	17,8	11,1	26,7	11,1	17,8	15,6

^a W podziale według kolejności urodzenia dziecka nie uwzględniono urodzeń o nieustalonej kolejności urodzenia.
^a Data on the number of births by order exclude cases in which birth order is unknown.

TABL. 16 (55). PŁODNOŚĆ KOBIET I WSPÓŁCZYNNIKI REPRODUKUCJI LUDNOŚCI
FEMALE FERTILITY AND REPRODUCTION RATES OF POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2007	2008		
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Płodność — urodzenia żywe na 1000 kobiet w wieku lat: Fertility — live births per 1000 women aged:						
15—49.....	36,2	38,1	42,3	45,3	44,9	46,0
15—19.....	14,8	11,0	12,4	13,0	11,8	14,5
20—24.....	76,8	53,9	53,3	56,2	45,8	72,3
25—29.....	94,3	93,9	96,1	100,6	94,2	114,9
30—34.....	53,5	65,8	75,8	80,3	82,4	75,1
35—39.....	21,5	24,3	30,6	32,6	35,3	27,3
40—44.....	4,4	4,7	5,6	6,3	6,5	5,9
45—49.....	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3	0,2
Współczynniki: Rates:						
Dzielnosci ogólnej..... Total fertility	1,327	1,261	1,359	1,434	1,363	1,548
Reprodukcji brutto..... Gross reproduction	0,646	0,615	0,658	0,687	0,656	0,735
Dynamiki demograficznej..... Demographic dynamics	0,925	0,966	1,044	1,103	1,133	1,051

TABL. 17 (56). ZGONY WEDŁUG PŁCI I WIEKU ZMARŁYCH W 2008 R.
DEATHS BY SEX AND AGE OF DECEASED IN 2008

WIEK ZMARŁYCH AGE OF DECEASED	Ogółem Grand total	Męż- czyźni Males	Kobiety Females	Z liczby ogółem Of grand total number					
				miasta urban areas			wieś rural areas		
				razem total	męż- czyźni males	kobiety females	razem total	męż- czyźni males	kobiety females

W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH
IN ABSOLUTE NUMBERS

OGÓŁEM.....	53248	28132	25116	33571	17192	16379	19677	10940	8737
TOTAL									
0—4 lata.....	336	191	145	203	108	95	133	83	50
5—9	32	17	15	20	10	10	12	7	5
10—14	43	31	12	18	14	4	25	17	8
15—19	172	138	34	71	51	20	101	87	14
20—24	285	237	48	151	123	28	134	114	20
25—29	380	312	68	208	165	43	172	147	25
30—34	462	378	84	279	222	57	183	156	27
35—39	559	452	107	337	265	72	222	187	35
40—44	859	665	194	499	376	123	360	289	71
45—49	1694	1284	410	1002	717	285	692	567	125
50—54	3096	2238	858	2050	1402	648	1046	836	210
55—59	3867	2700	1167	2641	1752	889	1226	948	278
60—64	3694	2451	1243	2486	1556	930	1208	895	313
65—69	3822	2419	1403	2541	1546	995	1281	873	408
70—74	5611	3303	2308	3592	2040	1552	2019	1263	756
75—79	8137	4117	4020	5145	2532	2613	2992	1585	1407
80—84	9042	3792	5250	5519	2321	3198	3523	1471	2052
85 lat i więcej and more	11157	3407	7750	6809	1992	4817	4348	1415	2933

NA 1000 LUDNOŚCI DANEJ PŁCI I GRUPY WIEKU
PER 1000 POPULATION OF GIVEN SEX AND AGE GROUP

OGÓŁEM.....	10,26	11,33	9,28	10,03	10,98	9,20	10,69	11,94	9,45
TOTAL									
0—4 lata.....	1,29	1,43	1,15	1,22	1,26	1,17	1,42	1,72	1,10
5—9	0,13	0,13	0,12	0,14	0,14	0,14	0,12	0,13	0,10
10—14	0,15	0,22	0,09	0,12	0,18	0,05	0,20	0,26	0,13
15—19	0,52	0,81	0,21	0,38	0,54	0,22	0,68	1,15	0,19
20—24	0,72	1,18	0,25	0,63	1,02	0,24	0,86	1,42	0,26
25—29	0,88	1,44	0,31	0,71	1,16	0,29	1,22	1,97	0,38
30—34	1,08	1,78	0,39	0,93	1,52	0,37	1,43	2,32	0,45
35—39	1,59	2,55	0,61	1,45	2,29	0,62	1,85	3,04	0,60
40—44	2,75	4,24	1,25	2,55	3,93	1,23	3,07	4,72	1,27
45—49	4,82	7,43	2,30	4,47	6,82	2,40	5,44	8,37	2,10
50—54	7,46	11,24	3,97	7,23	10,80	4,21	7,95	12,07	3,37
55—59	10,50	15,70	5,94	10,26	15,13	6,27	11,06	16,88	5,08
60—64	14,36	21,37	8,72	13,77	19,77	9,13	15,74	24,88	7,68
65—69	19,46	29,35	12,31	19,16	28,53	12,68	20,08	30,93	11,47
70—74	28,46	42,14	19,43	27,30	39,99	19,27	30,79	46,15	19,79
75—79	46,08	62,31	36,38	45,08	59,39	36,55	47,91	67,61	36,07
80—84	78,58	98,82	68,45	77,24	97,24	67,20	80,77	101,43	70,48
85 lat i więcej and more	160,36	179,00	153,33	157,68	177,46	150,73	164,73	181,22	157,81

TABL. 18 (57). ZGONY WEDŁUG PRZYCZYN W 2007 R.
DEATHS BY CAUSES IN 2007

PRZYCZYNY ZGONÓW ^a	Ogółem <i>Total</i>	Mężczyźni <i>Males</i>	Kobiety <i>Females</i>	Z liczby ogółem <i>Of total number</i>		CAUSES OF DEATHS ^a
				miasta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>	
				na 100 tys. ludności <i>per 100 thous. population</i>		
O G Ó Ł E M	1021,9	1141,8	911,7	976,5	1104,6	TOTAL
Choroby zakaźne i pasożytnicze	8,3	9,9	6,8	8,8	7,3	<i>Infectious and parasitic diseases</i>
Nowotwory.....	258,4	300,9	219,4	269,8	237,6	<i>Neoplasms</i>
Choroby krwi i narządów krwiotwórczych ^Δ	1,5	1,2	1,7	1,5	1,4	<i>Diseases of blood and blood- forming organs^Δ</i>
Zaburzenia wydzielania we- wnętrznego, stanu odżywiania i przemiany metabolicznej.....	17,5	15,8	19,0	17,7	17,1	<i>Endocrine, nutritional and metabolic diseases</i>
Zaburzenia psychiczne i zabu- rzenia zachowania.....	3,2	5,9	0,7	3,3	3,0	<i>Mental and behavioural disorders</i>
Choroby układu nerwowego i narządów zmysłów.....	12,6	12,3	12,9	12,8	12,2	<i>Diseases of the nervous system and sense organs</i>
Choroby układu krążenia.....	452,5	440,1	463,9	406,2	536,9	<i>Diseases of the circulatory system</i>
Choroby układu oddechowego....	63,8	78,0	50,8	60,2	70,4	<i>Diseases of the respiratory system</i>
Choroby układu trawiennego.....	46,3	56,5	36,9	49,3	40,8	<i>Diseases of the digestive system</i>
Choroby skóry i tkanki podskór- nej.....	0,3	0,2	0,3	0,3	0,2	<i>Diseases of the skin and subcutaneous tissue</i>
Choroby układu kostno- stawowego, mięśniowego i tkanki łącznej.....	1,8	1,1	2,5	1,9	1,7	<i>Diseases of the musculoskeletal system and connective tissue</i>
Choroby układu moczowo- płciowego.....	11,4	12,1	10,7	10,6	12,8	<i>Diseases of the genitourinary system</i>
Ciąża, poród i połóg.....	—	x	—	—	—	<i>Pregnancy, childbirth and the puerperium</i>
Stany rozpoczynające się w okresie okołoporodowym.....	2,7	3,0	2,5	2,3	3,5	<i>Conditions originating in the perinatal period</i>
Wady rozwojowe wrodzone ^Δ	2,6	3,4	1,8	2,4	2,9	<i>Congenital anomalies^Δ</i>
Objawy i stany niedokładnie określone ^Δ	68,5	89,3	49,5	69,4	67,0	<i>Symptoms and ill-defined conditions^Δ</i>
Urazy i zatrucia według ze- wnętrznej przyczyny.....	70,6	112,2	32,4	60,1	89,8	<i>Injuries and poisonings by external cause</i>

^a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).

^a In accordance with the International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD-10 Revision).

TABL. 19 (58). ZGONY NIEMOWLĄT WEDŁUG PŁCI I WIEKU W 2008 R.
 INFANT DEATHS BY SEX AND AGE IN 2008

WIEK ZMARLYCH AGE OF DECEASED	Ogółem Total		Chłopcy Males	Dziewczeta Females	Z liczby ogółem Of total number	
	w liczbach bezwzględ- nych in absolute numbers	na 1000 urodzeń żywych per 1000 live births				
		miasta urban areas	wieś rural areas			
OGÓŁEM..... TOTAL	285	4,85	5,16	4,52	4,57	5,37
0 dni..... days	79	1,35	1,21	1,49	1,13	1,74
1— 6.....	69	1,18	1,37	0,96	1,31	0,92
7—29 dni..... days	52	0,89	1,08	0,68	0,87	0,92
1 miesiąc..... month	25	0,43	0,39	0,46	0,39	0,48
2.....	14	0,24	0,29	0,18	0,18	0,34
3—11 miesięcy..... months	46	0,78	0,82	0,75	0,68	0,97

TABL. 20 (59). ZGONY NIEMOWLĄT WEDŁUG WYBRANYCH PRZYCZYŃ W 2007 R.
 INFANT DEATHS BY SELECTED CAUSES IN 2007

PRZYCZYNY ZGONÓW ^a	Ogółem Total		Miasta Urban areas	Wieś Rural areas	CAUSES OF DEATHS ^a	
	w liczbach bezwzględ- nych in absolute numbers	na 1000 urodzeń żywych per 1000 live births				
OGÓŁEM.....	268	4,86	4,37	5,74	TOTAL	
w tym:					of which:	
Choroby zakaźne i pasożytnicze	11	0,20	0,14	0,30	Infectious and parasitic diseases	
w tym posocznica.....	4	0,07	0,03	0,15	of which septicaemia	
Zapalenie płuc.....	3	0,05	0,06	0,05	Pneumonia	
Stany rozpoczynające się w okresie okołoporodowym.....	142	2,58	2,20	3,25	Conditions originating in the perinatal period	
w tym:					of which:	
zaburzenia związane z czasem trwania ciąży i rozwoju płodu	115	2,09	1,69	2,79	disorders related to length of gestation and fetal growth	
uraz okołoporodowy.....	2	0,04	0,03	0,05	injury in the perinatal period	
Wady rozwojowe wrodzone ^Δ	85	1,54	1,50	1,62	Congenital anomalies ^Δ	
Urazy i zatrucia według zewnętrznej przyczyny.....	1	0,02	0,03	—	Injuries and poisonings by external cause	

^a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).

^a In accordance with the International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD-10 Revision).

TABL. 21 (60). ZAMACHY SAMOBÓJCZE^a ZAREJESTROWANE PRZEZ POLICJĘ
SUICIDES^a REGISTERED BY POLICE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2007	2008		SPECIFICATION
			ogółem <i>total</i>	w tym mężczyźni <i>of which males</i>	
O G Ó Ł E M	628	477	697	584	T O T A L
w tym dokonane	566	418	618	519	<i>of which committed</i>
Miasta	351	252	323	252	<i>Urban areas</i>
Wieś.....	277	225	374	332	<i>Rural areas</i>
Wiek samobójców:					Age of suicidal persons:
14 lat i mniej.....	8	1	7	5	<i>14 and less</i>
15—19	26	23	25	19	<i>15—19</i>
20—29	90	82	117	103	<i>20—29</i>
30—49	244	176	243	210	<i>30—49</i>
50—69	195	151	227	187	<i>50—69</i>
70 lat i więcej	59	43	77	59	<i>70 and more</i>

^a Usiłowane i dokonane; w podziale według wieku nie uwzględniono samobójców o nieustalonym wieku.

Ź r ó d ł o: dane Komendy Wojewódzkiej Policji i Komendy Stołecznej Policji.

^a *Attempted and committed; data by age of suicidal persons exclude cases for which age is unknown.*

S o u r c e: data of the Voivodship Police Headquarters and the Metropolitan Police Headquarters.

TABL. 22 (61). PRZECIĘTNE DALSZE TRWANIE ŻYCIA
LIFE EXPECTANCY

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia dla osób w wieku lat <i>Life expectancy at age specified</i>					
	0	15	30	45	60	
MĘŻCZYŹNI <i>MALES</i>						
O G Ó Ł E M	2000	69,84	55,64	41,51	28,33	17,30
T O T A L	2005	71,06	56,81	42,64	29,20	18,11
	2007	71,28	56,87	42,71	29,27	18,33
	2008	71,68	57,24	43,08	29,59	18,49
Miasta		72,51	58,01	43,68	30,05	18,81
<i>Urban areas</i>						
Wieś.....		70,23	55,90	41,99	28,73	17,88
<i>Rural areas</i>						
KOBIETY <i>FEMALES</i>						
O G Ó Ł E M	2000	78,60	64,24	49,53	35,17	22,02
T O T A L	2005	80,18	65,70	50,97	36,52	23,22
	2007	80,44	65,97	51,24	36,74	23,50
	2008	80,55	66,05	51,27	36,75	23,49
Miasta		80,45	65,94	51,15	36,63	23,45
<i>Urban areas</i>						
Wieś.....		80,81	66,31	51,55	37,04	23,57
<i>Rural areas</i>						

TABL. 23 (62). MIGRACJE WEWNĘTRZNE I ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY
INTERNAL AND INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Napływ ^a Inflow ^a				Odpływ ^b Outflow ^b				Saldo migracji Net migration	
	ogółem total	z miast from urban areas	ze wsi from rural areas	z zagranicy from abroad	ogółem total	do miast to urban areas	na wieś to rural areas	za granicę to abroad		
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS										
OGÓŁEM.....	2005	70922	45802	24147	973	55837	30785	24644	408	+15085
TOTAL	2007	85778	54408	30036	1334	70944	36940	32558	1446	+14834
	2008	66193	42526	22273	1394	54748	29376	24304	1068	+11445
Miasta.....	2005	44910	28169	15911	830	35667	18421	16865	381	+9243
Urban areas	2007	51330	31697	18555	1078	44981	21935	21826	1220	+6349
	2008	40409	25085	14176	1148	35503	17847	16773	883	+4906
Wieś.....	2005	26012	17633	8236	143	20170	12364	7779	27	+5842
Rural areas	2007	34448	22711	11481	256	25963	15005	10732	226	+8485
	2008	25784	17441	8097	246	19245	11529	7531	185	+6539
NA 1000 LUDNOŚCI PER 1000 POPULATION										
OGÓŁEM.....	2005	13,80	8,91	4,70	0,19	10,86	5,99	4,80	0,08	+2,94
TOTAL	2007	16,59	10,52	5,81	0,26	13,72	7,14	6,30	0,28	+2,87
	2008	12,76	8,20	4,29	0,27	10,55	5,66	4,68	0,21	+2,21
Miasta.....	2005	13,54	8,49	4,80	0,25	10,75	5,55	5,08	0,11	+2,79
Urban areas	2007	15,37	9,49	5,56	0,32	13,47	6,57	6,54	0,37	+1,90
	2008	12,07	7,50	4,24	0,34	10,61	5,33	5,01	0,26	+1,47
Wieś.....	2005	14,27	9,68	4,52	0,08	11,07	6,78	4,27	0,01	+3,21
Rural areas	2007	18,80	12,40	6,27	0,14	14,17	8,19	5,86	0,12	+4,63
	2008	14,01	9,47	4,40	0,13	10,45	6,26	4,09	0,10	+3,55

a Zameldowania. b Wymeldowania.
a Registrations. b Deregistrations.

TABL. 24 (63). MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG KIERUNKÓW
INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY DIRECTION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Napływ ^a Inflow ^a			Odpływ ^b Outflow ^b			
	ogółem total	z tego samego województwa from the same voivodship	z innego województwa from other voivodship	ogółem total	do tego samego województwa to the same voivodship	do innego województwa to other voivodship	
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS							
OGÓŁEM.....	2005	69949	45782	24167	55429	45782	9647
TOTAL	2007	84444	58350	26094	69498	58350	11148
	2008	64799	44189	20610	53680	44189	9491
Miasta.....	2005	44080	24428	19652	35286	28705	6581
Urban areas	2007	50252	29598	20654	43761	36133	7628
	2008	39261	22984	16277	34620	27983	6637
Wieś.....	2005	25869	21354	4515	20143	17077	3066
Rural areas	2007	34192	28752	5440	25737	22217	3520
	2008	25538	21205	4333	19060	16206	2854

a Zameldowania. b Wymeldowania.
a Registrations. b Deregistrations.

TABL. 24 (63). MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG KIERUNKÓW (dok.)
INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY DIRECTION (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Napływ ^a Inflow ^a			Odplyw ^b Outflow ^b		
	ogółem total	z tego samego województwa from the same voivodship	z innego województwa from other voivodship	ogółem total	do tego samego województwa to the same voivodship	do innego województwa to other voivodship
NA 1000 LUDNOŚCI PER 1000 POPULATION						
OGÓŁEM 2005	13,61	8,91	4,70	10,79	8,91	1,88
TOTAL 2007	16,33	11,28	5,05	13,44	11,28	2,16
2008	12,49	8,52	3,97	10,35	8,52	1,83
Miasta 2005	13,29	7,36	5,93	10,64	8,65	1,98
Urban areas 2007	15,05	8,86	6,19	13,11	10,82	2,28
2008	11,73	6,87	4,86	10,34	8,36	1,98
Wieś..... 2005	14,19	11,72	2,48	11,05	9,37	1,68
Rural areas 2007	18,66	15,69	2,97	14,05	12,13	1,92
2008	13,87	11,52	2,35	10,35	8,80	1,55

a Zameldowania. b Wymeldowania.
a Registrations. b Deregistrations.

TABL. 25 (64). MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG PŁCI I WIEKU MIGRANTÓW
INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY SEX AND AGE
OF MIGRANTS

WIEK MIGRANTÓW AGE OF MIGRANTS	Napływ ^a Inflow ^a			Odplyw ^b Outflow ^b			Saldo migracji Net migration		
	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females
OGÓŁEM 2000	59370	27614	31756	50545	23570	26975	+8825	+4044	+4781
TOTAL 2005	69949	31801	38148	55429	25643	29786	+14520	+6158	+8362
2007	84444	38617	45827	69498	32180	37318	+14946	+6437	+8509
2008	64799	29072	35727	53680	24359	29321	+11119	+4713	+6406
0— 4 lata.....	6717	3486	3231	5800	3011	2789	+917	+475	+442
5— 9.....	4195	2143	2052	3648	1865	1783	+547	+278	+269
10—14.....	2583	1304	1279	2308	1188	1120	+275	+116	+159
15—19.....	2752	1257	1495	2419	1085	1334	+333	+172	+161
20—24.....	6687	1946	4741	5624	1654	3970	+1063	+292	+771
25—29.....	13023	4896	8127	9559	3660	5899	+3464	+1236	+2228
30—34.....	10462	4806	5656	7755	3579	4176	+2707	+1227	+1480
35—39.....	5296	2762	2534	4259	2216	2043	+1037	+546	+491
40—44.....	2785	1561	1224	2466	1380	1086	+319	+181	+138
45—49.....	2095	1091	1004	1932	1029	903	+163	+62	+101
50—54.....	2262	1142	1120	2183	1113	1070	+79	+29	+50
55—59.....	2074	1005	1069	2021	957	1064	+53	+48	+5
60—64.....	1357	675	682	1280	636	644	+77	+39	+38
65 lat i więcej and more	2511	998	1513	2426	986	1440	+85	+12	+73

a Zameldowania. b Wymeldowania.
a Registrations. b Deregistrations.

TABL. 26 (65). NIEKTÓRE WYZNANIA RELIGIJNE W 2008 R.

Stan w końcu roku

SELECTED RELIGIOUS DENOMINATIONS IN 2008

End of year

KOŚCIOŁY I ZWIĄZKI WYZNANIOWE <i>CHURCHES AND RELIGIOUS ASSOCIATIONS</i>	Wierni, wyznawcy <i>Adherents, faithful</i>	Duchowni <i>Clergy</i>	Jednostki kościelne ^a <i>Church units^a</i>
Kościół Katolicki <i>Catholic Church</i>			
Kościół Rzymskokatolicki ^b	4217671 ^c	3382	928
Starokatolickie <i>Old Catholic</i>			
Kościół Polskokatolicki ^{de}	746	9	5
Kościół Starokatolicki Mariawitów ^d	13899	15	17
Kościół Katolicki Mariawitów	921	6	9
Prawosławne <i>Orthodox</i>			
Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny ^{df}	182800	162	69
Protestanckie i tradycji protestanckiej <i>Protestant and Protestant-tradition</i>			
Kościół Ewangelicko-Augsburski ^{dg}	5500 ^h	18	6
Kościół Ewangelicko-Reformowany ^d	1255	4	3
Kościół Ewangelicko-Metodystyczny ^{de}	393	4	3
Kościół Chrześcijan Baptystów ^{de}	428	13	9
Kościół Adwentystów Dnia Siódmego	1206	8	14
Kościół Boży w Chrystusie	605	23	7
Kościół Zielonoświątkowy	1224	30	7
Stowarzyszenie Badaczy Pisma Świętego	59	7	1
Zrzeszenie Wolnych Badaczy Pisma Świętego	66	7	1
Świecki Ruch Misyjny „Epifania” ^e	66	13	3
Nowoapostolski Kościół w Polsce	147	1	4
Wspólnota Kościołów Chrystusowych w RP	1700	36	4
Kościół Chrystusowy ⁱ	570	5	1
Kościół Wolnych Chrześcijan	215	10	3
Zbór Chrześcijański w RP	25	2	1
Kościół Chrześcijański w Duchu Prawdy i Pokoju	32	3	2

^a Obejmują m.in.: parafie, zbory, gminy wyznaniowe, ośrodki. ^b Dane dotyczą diecezji: plockiej, radomskiej, warszawskiej, warszawsko-praskiej. ^c Ochrzczeni. ^d Kościół stowarzyszony w Polskiej Radzie Ekumenicznej. ^e Dane dotyczą 2007 r. ^f Dane dotyczą diecezji warszawsko-bielskiej. ^g Dane dotyczą 2005 r. ^h Dane dotyczą diecezji warszawskiej. ⁱ Dane dotyczą 2006 r.

^a Including, among others, parishes, congregations, religious communities, centres. ^b Data concern diocese: plocka, radomska, warszawska, warszawsko-praska. ^c Baptised. ^d Church associated in the Polish Ecumenical Council. ^e Data concern 2007. ^f Data concern warszawsko-bielska diocese. ^g Data concern 2005. ^h Data concern warszawska diocese. ⁱ Data concern 2006.

TABL. 26 (65). NIEKTÓRE WYZNANIA RELIGIJNE W 2008 R. (dok.)
 Stan w końcu roku
 SELECTED RELIGIOUS DENOMINATIONS IN 2008 (cont.)
 End of year

KOŚCIOŁY I ZWIĄZKI WYZNANIOWE <i>CHURCHES AND RELIGIOUS ASSOCIATIONS</i>	Wierni, wyznawcy <i>Adherents, faithful</i>	Duchowni <i>Clergy</i>	Jednostki kościelne ^a <i>Church units^a</i>
Protestanckie i tradycji protestanckiej (dok.) <i>Protestant and Protestant-tradition (cont.)</i>			
Kościół Ewangelicznych Chrześcijań ^e	193	8	5
Kościół Ewangeliczny „Misja Łaski” ^e	50	3	1
Centrum Biblijne „Jezus Jest Panem”	30	4	1
Biblijny Kościół Baptystyczny	29	2	1
Centrum Chrześcijańskie „Kanaan”	16	1	1
Kościół Chrześcijański „Wieczernik”	60	1	—
Chrześcijański Kościół Głosicieli Dobrej Nowiny	4000	43	43
Islamskie <i>Muslim</i>			
Muzułmański Związek Religijny w RP	80	4	2
Stowarzyszenie Jedności Muzułmańskiej	38	1	—
Islamskie Zgromadzenie Ahl-ul Bayt	56	2	1
Stowarzyszenie Muzułmańskie Ahmadiyya	28	1	1
Dalekiego Wschodu <i>Far Eastern Religions</i>			
Szkoła Zen Kwan Um w Polsce	40	10	2
Buddyjska Wspólnota Zen Kannon ^f	59	3	—
Związek Buddystów Zen „Bodhidharma”	27	3	—
Związek Buddyjski Tradycji Karma Kamtżang w Polsce	550	8	2
Misja Buddyjska Trzy Schronienia w Polsce ^e	500	8	8
Instytut Wiedzy o Tożsamości „Misja Czaitanii”	305	9	—
Światowy Uniwersytet Duchowy Brahma Kumaris	55	5	1
Inne <i>Others</i>			
Wspólnota Religijna Lectorium Rosicrucianum Międzynarodowa Szkoła Złotego Różokrzyża	29	—	—
Rodzima Wiara	20	2	11
Kościół Jezusa Chrystusa Świętych w Dniach Ostatnich w Polsce (Mormoni)	456	34	2
Karaimski Związek Religijny	40	—	1

^a Obejmują m.in. parafie, zbory, gminy wyznaniowe, ośrodki. ^e Dane dotyczą 2007 r.

^a Including, among others, parishes, congregations, religious communities, centres. ^e Data concern 2007.

DZIAŁ VI RYNEK PRACY

Uwagi ogólne

Aktywność ekonomiczna ludności

1. Dane zawarte w tabl. 1 i 2 opracowano na podstawie reprezentacyjnego **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)**, przeprowadzanego w cyklu kwartalnym metodą obserwacji ciągłej, tj. aktywność ekonomiczną bada się w każdym tygodniu w ciągu całego kwartału. Badaniem objęte są **osoby w wieku 15 lat i więcej**, będące członkami gospodarstw domowych w wylosowanych mieszkaniach, z wyjątkiem osób nieobecnych powyżej 3 miesięcy (do 2006 r. powyżej 2 miesięcy), jeżeli ich nieobecność nie wynikała z charakteru wykonywanej pracy. Gospodarstwo domowe oznacza zespół osób spokrewnionych lub spowinowaconych, a także niespokrewnionych, razem mieszkających i utrzymujących się wspólnie. Badanie nie obejmuje gospodarstw domowych w obiektach zbiorowego zakwaterowania. Od I kwartału 2003 r. dane BAEL uogólniane są na podstawie bilansów ludności opracowywanych w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002. Dane prezentowane według grup wieku obliczane są w oparciu o dokładną datę urodzenia, do I kwartału 2006 r. — z wyjątkiem osób w wieku 15 lat — przedstawiane były według roku urodzenia.

2. Podstawowe kryterium podziału na aktywnych zawodowo i biernych zawodowo stanowi praca, tzn. fakt wykonywania, posiadania bądź poszukiwania pracy.

Do **aktywnych zawodowo** zaliczono osoby pracujące i bezrobotne:

1) **do pracujących** zaliczono osoby, które w badanym tygodniu:

- wykonywały, przez co najmniej 1 godzinę, pracę przynoszącą zarobek lub dochód albo pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa w rolnictwie lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,
- formalnie miały pracę, ale jej nie wykonywały (np. z powodu choroby, urlopu, przerwy w działalności zakładu, trudnych warunków atmosferycznych); jeżeli przerwa w pracy wynosiła ponad 3 miesiące, dodatkowym kryterium od 2006 r. w przypadku pracowników najemnych (zatrudnieni na podstawie stosunku pracy oraz osoby wykonujące pracę nakładczą) był fakt otrzymywania co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia;

CHAPTER VI LABOUR MARKET

General notes

Economic activity of the population

1. Data in tables 1 and 2 were compiled on the basis of the **Labour Force Survey (LFS)**, a sample survey conducted on a quarterly basis using the continuous observation method, i.e., economic activity of the population is observed in each week during the whole quarter. The survey covers **persons aged 15 and more**, being members of households in dwellings selected on a random basis. The survey does not cover the members of households absent for longer than 3 months (until 2006 over 2 months) except persons whose absence results from the type of their job. The term "a household" means a group of related people living together and keeping themselves jointly. The survey does not include institutional households. Since the I quarter 2003 the LFS data are generalized on the basis of the balance of population compiled based on the results of the Population and Housing Census 2002. Data presented by age groups have been calculated on the basis of the exact date of birth, until the I quarter 2006 — excluding persons aged 15 — they were presented according to the year of birth.

2. The main criterion in dividing the population into economically active and inactive is work, i.e. performing, holding or looking for a work.

Economically active persons include employed and unemployed persons:

1) **employed persons** are persons, who during the reference week:

- performed, for at least 1 hour any work providing earnings or income, or assisted (without wages or salaries) in maintaining a family-owned farm in agriculture or conducting a family-owned business beyond agriculture,
- formally had work but did not perform it (e.g., due to illness, vacation, a break in company activity, bad weather); if the break in work exceeded 3 months, the additional criterion since 2006 in case of employment as a paid employees (employees hired on the basis of an employment contract and outworkers) was the fact of receiving at least 50% of the hitherto remuneration;

- 2) za **bezrobotne** uznano osoby w wieku 15—74 lata, które spełniały jednocześnie trzy warunki:
- w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
 - w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany) aktywnie poszukiwały pracy,
 - były gotowe podjąć pracę w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym.

Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie 3 miesięcy oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Oz **biernych zawodowo** zaliczono osoby, które nie zostały zakwalifikowane jako pracujące lub bezrobotne.

3. Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako udział aktywnych zawodowo (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Stopę bezrobocia obliczono jako udział bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności aktywnej zawodowo (ogółem lub danej grupy).

4. Ze względu na zaokrąglenia dokonywane przy uogólnianiu wyników reprezentacyjnego badania aktywności ekonomicznej ludności (BAEL), w tabl. 1 i 2 sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.

Pracujący

1. Dane opracowano na podstawie sprawozdawczości oraz szacunków (m.in. w zakresie gospodarstw indywidualnych w rolnictwie).

2. Dane o **pracujących** dotyczą osób wykonujących pracę przynoszącą im zarobek lub dochód; do pracujących zalicza się:

- 1) osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie lub wybór) lub stosunku służbowego;
- 2) pracodawców i pracujących na własny rachunek, a mianowicie:
 - a) właścicieli, współwłaścicieli i dzierżawców gospodarstw indywidualnych w rolnictwie (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), tj. pracujących w gospodarstwach indywidualnych (o powierzchni użytków rolnych do 1 ha i powyżej 1 ha) oraz indywidualnych właścicieli zwierząt gospodarskich nieposiadających użytków rolnych, z pewnymi wyłączeniami od 2002 r. — patrz ust. 5 na str. 117,
 - b) właścicieli i współwłaścicieli (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin; z wyłączeniem wspólników spółek, którzy nie pracują w spółce) podmiotów prowadzących działalność gospodarczą poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie,

- 2) **unemployed persons** are persons aged 15—74, who simultaneously fulfil three conditions:

- within the reference week were not employed,
- within a 4-week period (the last week being the reference week) actively sought work,
- were available for work within a fortnight period after the reference week.

The unemployed also include persons who have found a work and were waiting to begin work it within a 3-month period as well as persons, who were available for that work.

Economically inactive persons are persons who are not classified as employed or unemployed.

3. The **activity rate** is calculated as the share of the economically active persons (total or in a given group) in the population aged 15 and more (total or in a given group).

The **employment rate** is calculated as the share of the employed persons (total or in a given group) in the population aged 15 and more (total or in a given group).

The **unemployment rate** is calculated as the share of the unemployed persons (total or in a given group) to the economically active population (total or in a given group).

4. Due to rounding-off results of the Labour Force Survey (LFS), sum of components in tables 1 and 2 can differ from the amount given in the item “total”.

Employment

1. Data were compiled on the basis of reports as well as estimates (among others in regard to private farms in agriculture).

2. Data regarding **employment** concern persons performing work providing earnings or income and include:

- 1) employees hired on the basis of an employment contract (labour contract, posting, appointment or election) or service relation;
- 2) employers and own-account workers, i.e.:
 - a) owners, co-owners, and leaseholders of private farms in agriculture (including contributing family workers), i.e., working on private farms (with area up to 1 ha and more than 1 ha of agricultural land) as well as individual owners of livestock who do not possess agricultural land, with some exceptions since 2002 — see item 5 on page 117,
 - b) owners and co-owners (including contributing family workers; excluding partners in companies who do not work in them) of entities conducting economic activity excluding private farms in agriculture,

- c) inne osoby pracujące na własny rachunek, np. osoby wykonujące wolne zawody;
- 3) osoby wykonujące pracę nakładczą;
- 4) agentów (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin oraz osobami zatrudnionymi przez agentów);
- 5) członków spółdzielni produkcji rolniczej (rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni powstałych na ich bazie oraz spółdzielni kółek rolniczych);
- 6) duchownych pełniących obowiązki duszpasterskie.

3. Pełnozatrudnieni są to osoby zatrudnione w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zakładzie pracy lub na danym stanowisku pracy, w tym również osoby, które zgodnie z obowiązującymi przepisami pracują w skróconym czasie pracy, np. z tytułu warunków szkodliwych dla zdrowia lub przedłużonym czasie pracy, np. dozorczy mienia; **niepełnozatrudnieni** są to osoby, które zgodnie z umową o pracę pracują stale w niepełnym wymiarze czasu pracy. Niepełnozatrudnieni w głównym miejscu pracy są to osoby, które oświadczyły, że dany zakład jest ich głównym miejscem pracy.

4. Dane dotyczące pracujących według stanu w dniu 31 XII podano bez przeliczenia niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych, przy przyjęciu zasady jednorazowego ujmowania tych osób w **głównym miejscu pracy**.

5. Dane dotyczące pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie według stanu w dniu 31 XII od 2002 r. wyznaczano na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002.

Do pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie nie zalicza się osób pracujących:

- 1) w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych powyżej 1 ha produkujących **wyłącznie** na własne potrzeby;
- 2) w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych do 1,0 ha (łącznie z indywidualnymi właścicielami zwierząt gospodarskich nieposiadających użytków rolnych) produkujących **wyłącznie** lub **głównie** na własne potrzeby.

Dane o pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie od 2002 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie.

6. Dane o zatrudnionych na podstawie stosunku pracy dotyczą:

- 1) **zatrudnienia według stanu w dniu 31 XII** osób pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w głównym miejscu pracy bez przeliczenia na pełnozatrudnionych;
- 2) **przeciętnego zatrudnienia** pracowników pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

- c) *other self-employed persons, e.g., persons practising learned professions;*
- 3) *outworkers;*
- 4) *agents (including contributing family workers and persons employed by agents);*
- 5) *members of agricultural production co-operatives (agricultural producers' co-operatives and co-operatives established on their basis as well as agricultural farmers' co-operatives);*
- 6) *clergy fulfilling priestly obligations.*

3. Full-time paid employees are employed persons on a full-time basis, as defined by a given company or for a given position, as well as persons who, in accordance with regulations, work a shortened work-time period, e.g. due to hazardous conditions, or a longer work-time period, e.g. property caretaker. **Part-time paid employees** are persons who, in accordance with labour contracts, regularly work on a part-time basis. *Part-time paid employees in the main workplace* are persons who declared that the given workplace is their main workplace.

4. Data concerning employment as of 31 XII are presented without converting part-time paid employees into full-time paid employees, each person being listed once according to the **main job**.

5. Data concerning employed persons on private farms in agriculture as of 31 XII since 2002 estimated on the basis of the results of the Population and Housing Census as well as Agricultural Census 2002.

The following employed persons are not included in the employed on private farms:

- 1) on farms with the area more than 1 ha of agricultural land producing **exclusively** for their own needs;
- 2) on farms with the area to 1 ha of agricultural land (including individual owners of livestock who do not possess agricultural land) producing **exclusively** or **mainly** for their own needs.

Data regarding employed persons on private farms in agriculture since 2002 are not strictly comparable to those previous year.

6. Data regarding employees hired on the basis of an employment contract concern:

- 1) **the employment, as of 31 XII**, of full-time paid employees (including seasonal and temporary employees) as well as part-time paid employees in the main job without converting them into full-time paid employees;
- 2) **the average paid employment** — full-time paid employees (including seasonal and temporary employees) as well as part-time paid employees in terms of full-time paid employees.

7. Do **osób wykonujących pracę nakładczą** zalicza się osoby, z którymi zawarto umowę o wykonanie określonych czynności na rzecz jednostki zlecającej pracę poza jej terenem.

8. Do **agentów** zaliczono osoby, z którymi zawarto umowę agencyjną lub umowę na warunkach zlecenia o prowadzenie placówek, których przedmiot działalności został określony w umowie.

Agenci pracujący na podstawie umów agencyjnych otrzymują wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne w formie prowizji od obrotów (wynagrodzenie tych osób jest uzależnione od wartości dokonywanych transakcji lub wartości wykonywanych usług).

Agenci prowadzący placówki na podstawie umowy na warunkach zlecenia przejmują pełne wpływy uzyskane z działalności placówek i zobowiązani są uiszczać na rzecz zleceniodawcy zryczałtowaną odpłatność ustaloną w kwocie lub wskaźnikiem procentowym od obrotu.

9. Dane o pracujących nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

10. Dane grupowane według sekcji opracowano **metodą przedsiębiorstw**. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 6 na str. 21.

11. Dane o pracujących w tabl. 3 prezentowane są według faktycznego (stałego) miejsca pracy pracownika i (od 2004 r.) również rodzaju działalności, a w pozostałych tablicach — według siedziby przedsiębiorstwa (jednostki).

12. Dane zawarte w tabl. 4—9 nie obejmują: fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego, rolników indywidualnych, duchownych oraz podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

13. Informacje o ruchu zatrudnionych dotyczą pełnozatrudnionych, bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo. Dane te dotyczą **liczby przyjęć do pracy i zwolnień z pracy**, a nie liczby osób. Liczba przyjęć do pracy oraz zwolnień z pracy może być wyższa od liczby osób, ponieważ jedna osoba może kilkakrotnie zmienić pracę w ciągu roku.

Do liczby przyjętych do pracy zaliczono osoby podejmujące pracę po raz pierwszy i kolejny. Do liczby zwolnionych z pracy zaliczono osoby, z którymi rozwiązano umowę o pracę w drodze wypowiedzenia przez pracownika lub zakład pracy łącznie ze zwolnieniami grupowymi, osoby, które przeniesiono na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy, osoby, które porzuciły pracę, a także — ze względów ewidencyjnych — osoby zmarłe. Ponadto do liczby przyjętych do pracy lub zwolnionych z pracy zaliczono osoby przeniesione służbowo lub przyjęte z innego zakładu pracy na podstawie porozumienia między podmiotami, a także osoby powracające do pracy i odchodzące z pracy na urlopy wychowawcze, bezpłatne i rehabilitację.

7. **Outworkers** are persons who are bound by a contract defining the scope of activity to be performed for the entity providing the work and which is performed outside its facilities.

8. **Agents** are persons who are bound by agency agreements or by order agreements for managing entities, the scope of activity of which is described in the agreement.

Agents employed on the basis of agency agreements receive agency and commission wages and salaries in the form of sales commissions (wages and salaries of these persons are dependent on the value of transactions conducted or on the value of services rendered).

Agents managing entities on the basis of order agreements receive all income obtained from entity activity and are obligated to pay the contractor a lump-sum payment established either as a defined sum or as a percentage of turnover.

9. Data regarding employment do not include budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

10. Data grouped according to sections were compiled using the **enterprise method**. The definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 6 on page 21.

11. Data regarding employment in table 3 are presented by actual (permanent) workplace of employed and (since 2004) kind of activity, in other tables — by seat of enterprise (unit).

12. Data in tables 4—9 do not include: foundations, associations, political parties, trade unions, social organizations, employers organizations, economic and professional self-government, individual farmers, clergy as well as economic entities employing up to 9 persons.

13. Information regarding labour turnover concerns full-time paid employees, excluding seasonal and temporary employees. These data concern **the number of hires and the number of terminations** and not the number of persons. The number of hires and terminations may be greater than the number of persons as one person may change work several times within a year.

Hired persons are persons starting work for the first or a subsequent time. Terminated persons are persons with whom work contracts have been dissolved upon the wish of either the employee or the employer (including group dismissals), persons, who have retired or been granted a pension due to an inability to work, persons who have left work as well as, for record-keeping purposes — persons who have died. Moreover, persons hired or terminated include persons transferred on the basis of inter-entities agreements as well as persons returning to and leaving work within the framework of child-care and unpaid vacations and rehabilitation.

Współczynnik przyjęć (zwolnień) obliczono jako stosunek liczby przyjęć pomniejszonej o osoby powracające do pracy z urlopów wychowawczych i bezpłatnych (lub liczby zwolnień pomniejszonej o osoby, które otrzymały urlopy wychowawcze i bezpłatne) w badanym okresie do liczby pełnozatrudnionych według stanu w dniu 31 XII z roku poprzedniego.

14. Wolne miejsca pracy to miejsca pracy powstałe w wyniku ruchu zatrudnionych bądź nowo utworzone, w stosunku do których spełnione zostały jednocześnie trzy warunki:

- 1) miejsca pracy w dniu sprawozdawczym były faktycznie nieobsadzone;
- 2) pracodawca czynił starania, aby znaleźć osoby chętne do podjęcia pracy;
- 3) w przypadku znalezienia właściwych kandydatów, pracodawca byłby gotów do natychmiastowego ich przyjęcia.

Nowo utworzone miejsca pracy to miejsca pracy powstałe w wyniku zmian organizacyjnych, rozszerzenia lub zmiany profilu działalności oraz wszystkie miejsca pracy w jednostkach nowo powstałych.

Bezrobocie

1. Dane o **bezrobotnych zarejestrowanych** obejmują osoby, które zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, obowiązującą od 1 VI 2004 r. (Dz.U. Nr 99, poz. 1001 z późn. zm.), określone są jako bezrobotne; do 31 V 2004 r. obowiązywała ustawa z dnia 14 XII 1994 r. o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu (tekst jednolity: Dz.U. z 2003 r. Nr 58, poz. 514 z późn. zm.).

Pod pojęciem **bezrobotnego** należy rozumieć osobę niezatrudnioną i niewykonującą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy (bądź, jeśli jest osobą niepełnosprawną — zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nieuczącą się w szkole, z wyjątkiem szkół dla dorosłych (lub przystępującą do egzaminu eksternistycznego z zakresu tej szkoły) lub szkół wyższych w systemie studiów niestacjonarnych (do 2006 r. — wieczorowych, zaoczných lub eksternistycznych), zarejestrowaną we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, jeżeli m.in.:

- 1) ukończyła 18 lat;
- 2) kobieta nie ukończyła 60 lat, a mężczyzna — 65 lat;

The hire (termination) rate is calculated as the ratio of the number of hires less the number of persons returning to work from child-care and unpaid vacations (or the number of terminations less the number of persons granted child-care and unpaid vacations) during a survey period to the number of full-time paid employees as of 31 XII the previous year.

14. Vacancies are positions or jobs unoccupied due to labour turnover or newly created ones that simultaneously meet the following three conditions:

- 1) the positions and jobs were actually unoccupied on the survey day;
- 2) the employer made efforts to find people willing to take up the job;
- 3) if adequate candidates were found to occupy the vacancies, the employer would readily take them in.

Newly created jobs are the jobs created in the course of organizational changes, expanding or changing business profile, and all jobs in the newly established units.

Unemployment

1. Data regarding **registered unemployed persons** include persons who, in accordance with the Law dated 20 IV 2004 on Promoting Employment and Labour Market Institutions, in force since 1 VI 2004 (Journal of Laws No. 99, item 1001 with later amendments), are classified as unemployed; until 31 V 2004 the obligatory was the Law dated 14 XII 1994 on Employment and Combating Unemployment (unified text: Journal of Laws 2003 No. 58, item 514 with later amendments).

An **unemployed person** is understood as a person not employed and not performing any other kind of paid work who is capable of work and ready to take full-time employment obligatory for a given job or service (or in case he/she is a disabled person — capable and ready to take work comprising no less than a half of working time), not attending a school with the exception of schools for adults (or taking extra curriculum exam within the scope of this school programme exam) or tertiary schools in part-time programme (until 2006 — in the evening, weekend and extra curriculum education system), looking for employment or other kind of paid work and registered in a powiat labour office, appropriate for his/her permanent stay, if he/she fulfilled among others, the following conditions:

- 1) is aged 18 or more;
- 2) is aged less than 60 (for women) or less than 65 (for men);

- 3) nie nabyła prawa do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, renty rodzinnej, renty szkoleniowej, renty socjalnej, nie pobiera: świadczenia lub zasiłku przedemerytalnego, świadczenia rehabilitacyjnego, zasiłku chorobowego, macierzyńskiego lub zasiłku w wysokości zasiłku macierzyńskiego;
- 4) nie jest właścicielem lub posiadaczem (samoistnym lub zależnym) nieruchomości rolnej o powierzchni użytków rolnych powyżej 2 ha przeliczeniowych;
- 5) nie podlega ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowemu z tytułu stałej pracy jako współmałżonek lub domownik w gospodarstwie rolnym o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe;
- 6) nie posiada wpisu do ewidencji działalności gospodarczej lub nie podlega — na podstawie odrębnych przepisów — obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, z wyjątkiem ubezpieczenia społecznego rolników;
- 7) nie jest tymczasowo aresztowana lub nie odbywa kary pozbawienia wolności;
- 8) nie uzyskuje miesięcznie przychodu w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę, z wyłączeniem przychodów uzyskanych z tytułu odsetek lub innych przychodów od środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych;
- 9) nie pobiera, na podstawie przepisów o pomocy społecznej, zasiłku stałego;
- 10) nie pobiera, na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, świadczenia pielęgnacyjnego lub dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania;
- 11) nie pobiera po ustaniu zatrudnienia świadczenia szkoleniowego.

2. Stopę bezrobocia rejestrowanego obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego. Stopę bezrobocia podaje się z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (będących składową cywilnej ludności aktywnej zawodowo) wyszacowanych dla 2000 r. — na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego 1996, dla lat 2005, 2007 i 2008 — Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002 i dane te nie są w pełni porównywalne z danymi za 2000 r.

3. Informacje o wydatkach Funduszu Pracy podaje się zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, obowiązującą od 1 VI 2004 r. (Dz.U. Nr 99, poz. 1001 z późn. zm.).

- 3) *did not acquire the right to retirement pay or pension resulting from an inability to work, family pension, pension due to training, social pension, does not receive: a pre-retirement benefit or allowance, a rehabilitation benefit, a sick or maternity benefit or a benefit in the amount of a maternity benefit;*
- 4) *is not owner or holder (sole or dependent) of agricultural real estate with an area of agricultural land exceeding 2 convertible ha;*
- 5) *is not subject to retirement and pension insurance from full-time work due to being a spouse or a member of an agricultural household with an area of agricultural land exceeding 2 convertible ha;*
- 6) *is not entered in the register rolls of economic activity or is not subject, on the basis of separate regulations, to compulsory social security or a retirement provision, excluding social insurance of farmers;*
- 7) *is not temporarily under arrest or not serving a prison sentence;*
- 8) *does not receive monthly income of the amount exceeding half of minimal remuneration for work; excluding income generated from interests or other income generated from money gathered on bank accounts;*
- 9) *does not receive, on the basis of the regulation concerning social welfare, a permanent social benefit;*
- 10) *does not receive, on the basis of regulations concerning family allowances, nursing allowance or allowance supplementary to family benefit due to single parenthood and losing rights to unemployment benefit due to the expiry of the legal duration of benefit receiving;*
- 11) *does not receive training allowance after the termination of employment.*

2. The registered unemployment rate is calculated as the ratio of the number of registered unemployed persons to the economically active civilian population, i.e., excluding persons in active military service as well as employees of budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety. The unemployment rate is given considering employed persons on private farms in agriculture (as part of the economically active civilian population) estimated for 2000 — on the basis of the results of the Agricultural Census 1996, for 2005, 2007 and 2008 — Population and Housing Census 2002 as well as Agricultural Census 2002 and those data are not strictly comparable to 2000.

3. Information concerning Labour Fund expenditures are given according to Law dated 20 IV 2004, on Promotion of Employment and Labour Market Institutions, in force since 1 VI 2004 (Journal of Laws No. 99, item 1001 with later amendments).

Warunki pracy

1. Informacje o wypadkach przy pracy obejmują wszystkie wypadki przy pracy, jak również wypadki traktowane na równi z wypadkami przy pracy niezależnie od tego, czy wykazana została niezdolność do pracy. Informacje o wypadkach przy pracy w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego dotyczą tylko pracowników cywilnych.

Dane o wypadkach przy pracy, poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie, uzyskiwane są ze statystycznej karty wypadku przy pracy.

Wypadki przy pracy w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie opracowano na podstawie sprawozdawczości Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS) i dotyczą tylko tych wypadków, w wyniku których poszkodowani otrzymali w danym roku jednorazowe odszkodowanie z tytułu stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu.

Za jeden wypadek przy pracy liczy się wypadek każdej pracującej osoby poszkodowanej w wypadku indywidualnym, jak również w wypadku zbiorowym.

2. Za **wypadek przy pracy** uważa się nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą:

- 1) podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych oraz czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia;
- 2) w czasie pozostawiania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

Na równi z wypadkiem przy pracy, w zakresie uprawnień do świadczeń określonych w ustawie o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, traktuje się wypadek, któremu pracownik uległ:

- 1) w czasie podróży służbowej;
- 2) podczas szkolenia w zakresie powszechnej samoobrony;
- 3) przy wykonywaniu zadań zleconych przez działającą u pracodawcy organizację związkową.

Za **wypadek przy pracy uważa się również** nagłe zdarzenie, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w okresie ubezpieczenia wypadkowego podczas:

- 1) uprawiania sportu w trakcie zawodów i treningów przez osobę pobierającą stypendium sportowe;
- 2) wykonywania odpłatnie pracy w czasie odbywania kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania;
- 3) pełnienia mandatu posła lub senatora, pobierającego uposażenie;

Work conditions

1. Information regarding accidents at work includes all accidents at work, as well as accidents treated equally to accidents at work, regardless of proved inability to work. Information regarding accidents at work in budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety concerns only civilian employees.

Data regarding accidents at work, excluding private farms in agriculture, are obtained from statistical reports of accidents at work.

Accidents at work on private farms in agriculture were prepared on the basis of reports of the Agricultural Social Insurance Fund (ASIF) and are related only to these accidents, for which the person injured received a one-off compensation due to permanent or long-term health damage within a given year.

Each accident, regardless whether the person injured was injured during an individual or mass accident, is counted as a single accident at work.

2. **Accident at work** is understood as a sudden event, caused by external reason which leads to injury or death, which happened in connection with work:

- 1) during or in connection with performance of ordinary activities or instructions by the employee and activities for the employers, even without instructions;
- 2) when the employee remains at the disposal of the employers on the way between the seat of the employer and the place of performing the duty, which is a result of work relations.

Every accident is treated **equally to accident at work**, as regards entitlement to benefits defined in the law on social insurance by virtue of accidents at work and occupational diseases if the employee had such accident:

- 1) during a business trip;
- 2) during a training within the scope of common self-defence;
- 3) at performing tasks ordered by trade union organizations, functioning at the employer.

Accident at work is also understood as a sudden incident, causing injury or death, which happened within the term of accident insurance during:

- 1) practising sports during competitions and trainings by a person receiving sport scholarship;
- 2) performance of paid work in the time of serving imprisonment sentences or temporary detentions;
- 3) carrying out a mandate by members of parliament or senate, who receive salaries;

- 4) sprawowania mandatu posła do Parlamentu Europejskiego wybranego w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 5) odbywania — na podstawie skierowania wydanego przez powiatowy urząd pracy lub inny podmiot kierujący — szkolenia lub stażu związanego z pobieraniem przez absolwenta stypendium;
- 6) wykonywania przez członka rolniczej spółdzielni produkcyjnej, spółdzielni kółek rolniczych oraz przez inną osobę traktowaną na równi z członkiem spółdzielni, pracy na rzecz tych spółdzielni;
- 7) wykonywania lub współpracy przy wykonywaniu pracy na podstawie umowy agencyjnej, umowy-zlecenia lub umowy o świadczenie usług;
- 8) wykonywania zwykłych czynności związanych z prowadzeniem lub współpracą przy prowadzeniu działalności pozarolniczej;
- 9) wykonywania przez osobę duchowną czynności religijnych lub czynności związanych z powierzonymi funkcjami duszpasterskimi lub zakonnymi;
- 10) odbywania zastępczych form służby wojskowej;
- 11) nauki w Krajowej Szkole Administracji Publicznej przez słuchaczy pobierających stypendium.

3. Za ciężki wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, a mianowicie: utrata wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia lub inne uszkodzenie ciała albo rozstrój zdrowia, naruszające podstawowe funkcje organizmu, a także choroba nieuleczalna lub zagrażająca życiu, trwała choroba psychiczna, trwała, całkowita lub znaczna niezdolność do pracy w zawodzie albo trwałe poważne zeszpecenie lub zniekształcenie ciała.

4. Za śmiertelny wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiła śmierć osoby poszkodowanej na miejscu wypadku lub w okresie 6 miesięcy od chwili wypadku.

5. Wypadki przy pracy klasyfikuje się m.in. według **wydarzeń** je powodujących (określających rodzaj kontaktu człowieka z czynnikiem, który spowodował wypadek) oraz **przyczyn** wypadków (wszelkich braków i nieprawidłowości związanych z czynnikami materialnymi, z organizacją pracy, z nieprawidłowym zachowaniem się pracownika). Każdy wypadek przy pracy jest wynikiem jednego wydarzenia, ale najczęściej kilku przyczyn, w związku z tym suma przyczyn jest większa od ogólnej liczby wypadków. Wydarzenia powodujące urazy pogrupowano od 2005 r. zgodnie z zaleceniem EUROSTAT-u.

6. Informacje o **zatrudnionych w warunkach zagrożenia** czynnikami szkodliwymi dla zdrowia opracowano na podstawie sprawozdawczości; dane:

- 4) *serving the mandate of the European Parliament member elected in the Republic of Poland;*
- 5) *stay — on the basis of appointment issues by powiat labour office or other supervising entity — at a training or internship connected with a scholarship received by school-leavers;*
- 6) *performance of work, by members of agricultural producers' co-operatives, agricultural farmers' co-operatives and by other persons treated equally to members of co-operatives, for the benefit of these co-operatives;*
- 7) *performance or co-operation at performance of work on the basis of agency agreements, contracts of mandate or contracts of services;*
- 8) *performance of ordinary activities connected with conducting non-agricultural economic activities or co-operation at conducting them;*
- 9) *performance of religious activities or activities connected with entrusted pastoral or monastic functions by clergymen;*
- 10) *performing supplementary forms of military service;*
- 11) *education at the National School of Public Administration by students, who receive scholarships.*

3. A serious accident at work is an accident which results in serious bodily harm, i.e., loss of sight, hearing, speech, fertility, or which results in other bodily harm or in health-related problems, disrupting primary bodily functions, as well as which results in incurable and life-threatening diseases, permanent mental illness, a permanent, total or significant inability to work in the profession or in a permanent significant disfigurement or distortion of the body.

4. A fatal accident at work is an accident during which the person injured dies at the site of the accident or within a period of 6 months from the date of the accident.

5. Accidents at work are classified, i.e., according to **contact-mode of injury** which directly cause them (describing the type of contact of the person injured with the factor which caused the accident) as well as according to their **causes** (all short-comings and irregularities connected with material factors, organization of work, incorrect employee action). Each accident at work is the result of a single event, but frequently the result of several causes, thus the sum of causes is greater than the total number of accidents. Contact-mode of injury since 2005 are grouping according to the EUROSTAT recommendation.

6. Information regarding **persons working in hazardous conditions** i.e., with substances hazardous to health is compiled on the basis of reports. Data concern persons:

- 1) obejmują zatrudnionych w podmiotach zaliczanych do sekcji: rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo (bez gospodarstw indywidualnych w rolnictwie oraz gospodarki łowieckiej, hodowli i pozyskiwania zwierząt łownych, włączając działalność usługową), rybactwo (bez rybołówstwa w wodach morskich), górnictwo, przetwórstwo przemysłowe, wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę, budownictwo, handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego, transport, gospodarka magazynowa i łączność, obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej (w zakresie wynajmu maszyn i urządzeń bez obsługi oraz wypożyczania artykułów użytku osobistego i domowego, informatyki oraz prac badawczo-rozwojowych w dziedzinie nauk przyrodniczych i technicznych), edukacja (w zakresie szkolnictwa wyższego), ochrona zdrowia i pomoc społeczna (bez opieki wychowawczej i społecznej), działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała (w zakresie odprowadzania i oczyszczania ścieków, gospodarowania odpadami, pozostałych usług sanitarnych i pokrewnych);
 - 2) dotyczą osób narażonych na działanie czynników związanych: ze środowiskiem pracy (substancje chemiczne, pyły przemysłowe, hałas, wibracje, gorący lub zimny mikroklimat itp.), z uciążliwością pracy (wymuszona pozycja ciała, niedostateczne oświetlenie stanowisk pracy — do 2005 r. zaliczane do zagrożeń związanych ze środowiskiem pracy, nadmierne obciążenie fizyczne itp.) oraz z czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi.
7. Za **chorobę zawodową** uważa się chorobę, która została spowodowana działaniem czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy lub specyfiką wykonywanej pracy.
- Choroby zawodowe prezentowane w tabl. 19 podaje się od 2003 r. zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 VII 2002 r. (Dz.U. Nr 132, poz. 1115).
8. Szczegółowe objaśnienia i informacje z zakresu warunków pracy zawierają publikacje GUS z serii „Informacje i opracowania statystyczne” — „Wypadki przy pracy” oraz „Warunki pracy”.

- 1) *employed by entities included in the sections: agriculture, hunting and forestry (excluding private farms in agriculture and hunting), fishing (excluding sea-fishing), mining and quarrying, manufacturing, electricity, gas and water supply, construction, wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods, transport, storage and communication, real estate, renting and business activities (in regard to renting of machinery and equipment without operator and of personal and household goods, computer and related activities and research and experimental development on natural sciences and engineering), education (in regard to higher education), health and social work (excluding social work activities), other community, social and personal service activities (in the scope of sewage and refuse disposal, sanitation and similar activities);*
 - 2) *exposed to factors connected with the work environment (chemical substances, industrial dusts, noise, vibrations, hot or cold micro-climate, etc.), strenuous work conditions (forced body positioning, threats caused by insufficient lights — until 2005 included in threats related to work environment, excessive physical exertion, etc.) as well as mechanical factors connected with particularly dangerous machinery.*
7. A disease is deemed an **occupational disease** if it has been caused by the health hazards occurring in the working environment or properties of performed work.
- Occupational diseases in table 19 are given since 2003 according to the decree of the Council of Ministers, dated 30 VII 2002 (Journal of Laws No. 132, item 1115).
8. Detailed explanations and information concerning work conditions are contained in CSO's publications from series "Statistical information and report" — "Accidents at Work" and "Working Conditions".

Aktywność ekonomiczna ludności

Economic activity of the population

TABL. 1 (66). AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ
ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 AND MORE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2007	2008				SPECIFICATION	
	przeciętne w roku <i>annual averages</i>		kwartaly <i>quarters</i>					
			I	II	III	IV		
LUDNOŚĆ w tys.	4141	4412	4479	4460	4524	4501	4432	<i>POPULATION in thous.</i>
Mężczyźni.....	1958	2110	2118	2109	2136	2144	2083	<i>Men</i>
Kobiety.....	2183	2301	2361	2352	2388	2356	2349	<i>Women</i>
Aktywni zawodowo.....	2322	2519	2637	2567	2611	2706	2665	<i>Economically active persons</i>
mężczyźni.....	1250	1357	1428	1374	1430	1489	1418	<i>men</i>
kobiety.....	1072	1162	1209	1192	1181	1217	1246	<i>women</i>
Pracujący.....	1979	2290	2479	2362	2451	2589	2515	<i>Employed persons</i>
mężczyźni.....	1075	1238	1347	1269	1347	1428	1344	<i>men</i>
kobiety.....	904	1052	1132	1093	1103	1160	1171	<i>women</i>
Bezrobotni ^a	343	228	158	205	160	118	149	<i>Unemployed persons^a</i>
mężczyźni.....	175	118	81	105	83	61	74	<i>men</i>
kobiety.....	168	110	77	99	77	57	75	<i>women</i>
Bierni zawodowo.....	1820	1893	1842	1894	1913	1795	1767	<i>Economically inactive persons</i>
Mężczyźni.....	708	753	690	734	706	656	665	<i>Men</i>
Kobiety.....	1112	1139	1152	1160	1207	1139	1103	<i>Women</i>
WSPÓŁCZYNNIK AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ w %.....	56,1	57,1	58,9	57,6	57,7	60,1	60,1	<i>ACTIVITY RATE in %</i>
mężczyźni.....	63,8	64,3	67,4	65,1	66,9	69,4	68,1	<i>men</i>
kobiety.....	49,1	50,5	51,2	50,7	49,5	51,7	53,0	<i>women</i>
Miasta.....	55,7	57,2	59,0	57,8	57,9	59,6	60,4	<i>Urban areas</i>
Wieś.....	56,7	56,9	58,8	57,1	57,3	61,1	59,6	<i>Rural areas</i>
WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA w %.....	47,8	51,9	55,3	53,0	54,2	57,5	56,7	<i>EMPLOYMENT RATE in %</i>
mężczyźni.....	54,9	58,7	63,6	60,2	63,1	66,6	64,5	<i>men</i>
kobiety.....	41,4	45,7	47,9	46,5	46,2	49,2	49,9	<i>women</i>
Miasta.....	47,5	52,1	55,6	53,3	54,7	57,1	57,1	<i>Urban areas</i>
Wieś.....	48,3	51,5	55,0	52,2	53,2	58,4	56,1	<i>Rural areas</i>
STOPA BEZROBOCIA w %.....	14,8	9,1	6,0	8,0	6,1	4,4	5,6	<i>UNEMPLOYMENT RATE in %</i>
mężczyźni.....	14,0	8,7	5,7	7,6	5,8	4,1	5,2	<i>men</i>
kobiety.....	15,7	9,5	6,4	8,3	6,5	4,7	6,0	<i>women</i>
Miasta.....	14,7	8,9	5,8	7,7	5,7	4,3	5,5	<i>Urban areas</i>
Wieś.....	14,9	9,3	6,4	8,4	7,0	4,5	5,8	<i>Rural areas</i>

^a Osoby w wieku 15—74 lata.
^a Persons aged 15—74.

TABL. 2 (67). AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG WIEKU
ORAZ POZIOMU WYKSZTAŁCENIA W IV KWARTALE 2008 R.
ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 AND MORE BY AGE
AND EDUCATIONAL LEVEL IN IV QUARTER 2008

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ludność Population	Aktywni zawodowo Economically active persons			Bierni zawodowo Economically inactive persons	Współ- czynnik aktyw- ności zawo- dowej Activity rate	Wskaźnik zatrudnie- nia Em- ployment rate	Stopa bezrobo- cia Unem- ployment rate
		ogółem total	pracujący employed	bezro- botni ^a unem- ployed ^a				
	w tys. in thous.					w % in %		
OGÓŁEM TOTAL	4432	2665	2515	149	1767	60,1	56,7	5,6
Według wieku: <i>By age:</i>								
w tym w wieku produkcyjnym ^b <i>of which of working age^b</i>	3401	2595	2449	146	807	76,3	72,0	5,6
15—24 lata.....	687	267	232	36	420	38,9	33,8	13,5
25—34.....	1002	886	835	51	116	88,4	83,3	5,8
35—44.....	678	603	579	24	74	88,9	85,4	4,0
45—54.....	737	607	584	23	130	82,4	79,2	3,8
55 lat i więcej..... <i>and more</i>	1328	301	286	15	1027	22,7	21,5	5,0
Według poziomu wykształcenia: <i>By educational level:</i>								
Wyższe..... <i>Tertiary</i>	972	790	769	20	182	81,3	79,1	2,5
Policealne i średnie zawodowe... <i>Post-secondary and vocational secondary</i>	1104	782	731	50	322	70,8	66,2	6,4
Średnie ogólnokształcące..... <i>General secondary</i>	534	272	256	15	263	50,9	47,9	5,5
Zasadnicze zawodowe..... <i>Basic vocational</i>	888	616	582	34	271	69,4	65,5	5,5
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe..... <i>Lower secondary, primary and incomplete primary</i>	934	205	176	29	729	21,9	18,8	14,1

^a Osoby w wieku 15—74 lata. ^b Mężczyźni 18—64 lata, kobiety 18—59 lat.
a Persons aged 15—74. b Men aged 18—64, women aged 18—59.

Pracujący Employment

TABL. 3 (68). PRACUJĄCY^a
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2007	2008			z ogółem kobiety of total women
				ogółem total	sektor sector		
					publiczny public	prywatny private	
OGÓŁEM TOTAL	2386952	2066841	2218546	2252575	518920	1733655	1067544
Rolnictwo ^b , łowiectwo i leśnictwo; rybactwo <i>Agriculture^b, hunting and forestry; fishing</i>	593382	321022	321524	321084	2780	318304	139073
Przemysł..... <i>Industry</i>	388822	336365	362280	352275	36413	315862	125672
górnictwo..... <i>mining and quarrying</i>	1217	1073	1352	1271	144	1127	202
przetwórstwo przemysłowe..... <i>manufacturing</i>	357301	309317	334479	324332	15344	308988	118870
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elek- tryczną, gaz, wodę..... <i>electricity, gas and water supply</i>	30304	25975	26449	26672	20925	5747	6600
Budownictwo..... <i>Construction</i>	140568	105506	129358	129126	3864	125262	15162
Handel i naprawy ^Δ <i>Trade and repair^Δ</i>	375438	378664	399942	405074	3642	401432	200459
Hotele i restauracje..... <i>Hotels and restaurants</i>	35293	35812	38579	43998	2362	41636	26473
Transport, gospodarka magazynowa i łączność <i>Transport, storage and communication</i>	134518	136071	152019	166166	52607	113559	49205
Pośrednictwo finansowe..... <i>Financial intermediation</i>	82623	79385	94915	97975	19975	78000	61606
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ <i>Real estate, renting and business activities</i>	199569	250259	277786	286835	49528	237307	139133
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	85968	100299	105621	108742	108465	277	69450
Edukacja..... <i>Education</i>	129498	143683	146811	148482	132346	16136	111187
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna..... <i>Health and social work</i>	124425	97273	101787	102990	77331	25659	83056
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała..... <i>Other community, social and personal service activities</i>	96848	82502	87924	89828	29607	60221	47068

^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności (od 2004 r.). ^b Patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 117.

^a By actual workplace and kind of activity (since 2004 r.). ^b See general notes, item 5 on page 117.

TABL. 4 (69). PRACUJĄCY^a WEDŁUG STATUSU ZATRUDNIENIA
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS^a BY EMPLOYMENT STATUS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which			
		zatrudnieni na podstawie stosunku pracy <i>employees hired on the basis of an employment contract</i>	osoby wykonujące pracę nakładczą <i>outworkers</i>	agenci <i>agents</i>	właściciele, współwła- ściciele i bezpłatnie pomagający członkowie rodzin <i>owners, co-owners including contributing family workers</i>
OGÓŁEM 2000	1429256	1416350	449	1234	10111
TOTAL 2005	1628591	1618500	280	750	8581
..... 2007	1773634	1763763	294	1156	7974
..... 2008	1855127	1843852	277	160	10332
sektor publiczny..... <i>public sector</i>	664179	664174	—	5	—
sektor prywatny..... <i>private sector</i>	1190948	1179678	277	155	10332
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; rybactwo..... <i>Agriculture, hunting and forestry; fishing</i>	9623	9111	—	1	118
Przemysł..... <i>Industry</i>	368430	364574	243	33	3566
górnictwo..... <i>mining and quarrying</i>	863	856	—	—	7
przetwórstwo przemysłowe..... <i>manufacturing</i>	324844	321001	243	31	3555
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę..... <i>electricity, gas and water supply</i>	42723	42717	—	2	4
Budownictwo..... <i>Construction</i>	86709	85640	—	—	1069
Handel i naprawy ^Δ <i>Trade and repair^Δ</i>	327932	324590	17	86	3148
Hotele i restauracje..... <i>Hotels and restaurants</i>	38998	38494	—	—	499
Transport, gospodarka magazynowa i łączność..... <i>Transport, storage and communication</i>	263471	262863	—	1	607
Pośrednictwo finansowe..... <i>Financial intermediation</i>	110458	110410	—	23	25
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ <i>Real estate, renting and business activities</i>	248662	247815	14	7	824
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	116553	116548	—	2	3
Edukacja..... <i>Education</i>	141978	141868	—	—	110
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna..... <i>Health and social work</i>	86840	86632	—	—	207
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała..... <i>Other community, social and personal service activities</i>	55473	55307	3	7	156

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 118; według siedziby jednostki.

^a Excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 12 on page 118; by seat of unit.

TABL. 5 (70). PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE^a
AVERAGE PAID EMPLOYMENT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2007	2008		
				ogółem total	stanowiska positions	
					robotnicze manual labour	nirobotnicze non-manual labour
OGÓŁEM TOTAL	1440831	1542404	1659415	1779126	737388	1041738
sektor publiczny..... public sector	654094	650826	649902	657304	231323	425981
sektor prywatny..... private sector	786737	891578	1009513	1121822	506065	615757
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; rybactwo..... Agriculture, hunting and forestry; fishing	8941	7901	6447	6614	2435	4179
Przemysł..... Industry	383276	331475	352609	364570	232379	132191
górnictwo..... mining and quarrying	831	622	770	802	589	213
przetwórstwo przemysłowe..... manufacturing	324328	291877	312400	322112	209048	113064
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę..... electricity, gas and water supply	58117	38976	39439	41656	22742	18914
Budownictwo..... Construction	92431	66565	77299	83041	53950	29091
Handel i naprawy ^Δ Trade and repair ^Δ	219261	244687	276051	307328	116139	191189
Hotele i restauracje..... Hotels and restaurants	30947	30702	32302	34855	23500	11355
Transport, gospodarka magazynowa i łączność..... Transport, storage and communication	111923	223693	235224	260341	156784	103557
Pośrednictwo finansowe..... Financial intermediation	69669	80270	90942	104482	1935	102547
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ Real estate, renting and business activities	156465	184253	204158	226405	73266	153139
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ Public administration and defence; compulsory social security	84010	102469	108440	112611	13074	99537
Edukacja..... Education	120556	138579	139320	141127	29065	112062
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna..... Health and social work	117160	84969	86411	86707	18011	68696
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała..... Other community, social and personal service activities	46192	46841	50212	51045	16850	34195

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 118; bez zatrudnionych za granicą.

^a Excluding economic entities employing up to 9 persons, item 12 on page 118; excluding persons employed abroad.

TABL. 6 (71). PEŁNOZATRUDNIENI I NIEPEŁNOZATRUDNIENI^a

Stan w dniu 31 XII
 FULL- AND PART-TIME PAID EMPLOYMENT^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Pełnozatrudnieni ^b Full-time paid employees ^b		Niepełnozatrudnieni Part-time paid employees	
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women
OGÓŁEM..... 2000	1306120	646946	110230	64791
TOTAL 2005	1469290	686493	149210	87232
2007	1615606	765236	148157	90190
2008	1694251	806713	149601	92163
sektor publiczny..... public sector	616840	348635	47334	30955
sektor prywatny..... private sector	1077411	458078	102267	61208
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; rybactwo..... Agriculture, hunting and forestry; fishing	6242	1984	2869	681
Przemysł..... Industry	352731	127549	11843	6161
górnictwo..... mining and quarrying	803	110	53	20
przetwórstwo przemysłowe..... manufacturing	309607	116859	11394	5972
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę..... electricity, gas and water supply	42321	10580	396	169
Budownictwo..... Construction	83183	10697	2457	757
Handel i naprawy ^Δ Trade and repair ^Δ	292304	141740	32286	25272
Hotele i restauracje..... Hotels and restaurants	29996	18798	8498	5386
Transport, gospodarka magazynowa i łączność..... Transport, storage and communication	256398	85066	6465	3334
Pośrednictwo finansowe..... Financial intermediation	100926	66080	9484	6147
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ Real estate, renting and business activities	210031	101436	37784	18190
Administracja publiczna i obrona narodowa; obo- wiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ Public administration and defence; compulsory so- cial security	112264	70203	4284	2518
Edukacja..... Education	122160	93801	19708	14159
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna..... Health and social work	79721	66195	6911	5445
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indy- widualna, pozostała..... Other community, social and personal service activi- ties	48295	23164	7012	4113

^a W głównym miejscu pracy; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 118; według siedziby jednostki. ^b Łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo.

^a In main workplace; excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 12 on page 118; by seat of unit. ^b Including seasonal and temporary paid employees.

TABL. 7 (72). PRZYJĘCIA DO PRACY^a
HIRES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number				Współczynnik przyjęć w % Hire rate in %	
		kobiety women	podjmujący pierwszą pracę persons starting work for the first time	zmieniający pracę changing work	powracający z urlopow wychowaw- czych i bez- płatnych persons returning from child- -care leaves and unpaid leaves		
OGÓŁEM	2000	324096	135069	44752	181226	7710	24,1
TOTAL	2005	349293	141565	55524	167541	9296	23,7
	2007	504151	221493	87070	137764	10399	32,4
	2008	506424	227849	84873	147830	12308	29,9
sektor publiczny..... public sector		87672	49942	11734	28236	4196	13,6
sektor prywatny..... private sector		418752	177907	73139	119594	8112	39,7
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo: rybactwo..... Agriculture, hunting and forestry; fishing		1258	402	243	304	19	20,6
Przemysł..... Industry		89262	34240	13289	25861	1532	25,0
górnictwo..... mining and quarrying		172	29	38	51	2	22,3
przetwórstwo przemysłowe..... manufacturing		84034	32230	12736	23225	1338	26,7
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elek- tryczną, gaz, wodę..... electricity, gas and water supply		5056	1981	515	2585	192	12,0
Budownictwo..... Construction		30319	2754	3228	6211	557	37,1
Handel i naprawy ^Δ Trade and repair ^Δ		111618	54388	20122	32619	3053	39,2
Hotele i restauracje..... Hotels and restaurants		13992	8475	3172	1958	496	48,1
Transport, gospodarka magazynowa i łączność..... Transport, storage and communication		52816	16424	5944	15290	1624	20,1
Pośrednictwo finansowe..... Financial intermediation		32158	19900	6190	11065	1218	33,0
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ Real estate, renting and business activities		113830	50932	22284	36931	1392	54,0
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ Public administration and defence; compulsory social security		21576	13266	3513	6948	923	19,1
Edukacja..... Education		14852	11245	2296	3957	609	11,9
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna..... Health and social work		12978	10203	2094	3701	688	15,7
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała..... Other community, social and personal service activities		11765	5620	2498	2985	197	25,8

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych, bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 118; według siedziby jednostki.

^a Data concern full-time paid employees, excluding seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 12 on page 118; by seat of unit.

TABL. 8 (73). ZWOLNIENIA Z PRACY^a
TERMINATIONS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number					Współ- czynnik zwolnień w % Termina- tion rate in %	
		kobiety women	zwolnieni w drodze wy- owiedzenia terminated due to disso- lution of an employment contract		przeniesie- ni na eme- ryturę, rentę z tytułu niezdolno- ści do pracy, rehabilita- cję retired or granted pension due to an inability to work or due to rehabilita- tion	korzysta- jący z urlopów wychowawczych i bezpłat- nych taking child-care and unpaid leaves		
			przez zakład pracy by employer	przez pra- cownika by employee				
OGÓŁEM..... 2000	334905	141332	94472	48118	15495	10394	24,8	
TOTAL								
	2005	319596	126757	45108	40842	15737	13397	21,3
	2007	420316	176088	44113	75864	22505	15739	26,5
	2008	471963	206006	56084	84512	25519	17721	27,5
sektor publiczny..... public sector	89499	45895	5209	9551	16603	5841	13,6	
sektor prywatny..... private sector	382464	160111	50875	74961	8916	11880	35,8	
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; rybac- two..... Agriculture, hunting and forestry, fishing	1137	316	137	215	171	29	18,4	
Przemysł..... Industry	90248	34389	16647	15386	4859	2790	24,9	
górnictwo..... mining and quarrying	135	17	26	24	18	1	17,6	
przetwórstwo przemysłowe..... manufacturing	86774	33505	16387	15006	3758	2613	27,2	
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę..... electricity, gas and water supply	3339	867	234	356	1083	176	7,8	
Budownictwo..... Construction	27872	1844	4383	5354	979	900	33,6	

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych, bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 118; według siedziby jednostki.

^a Data concern full-time paid employees, excluding seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons; see general notes, item 12 on page 118; by seat of unit.

TABL. 8 (73). ZWOLNIENIA Z PRACY^a (dok.)
 TERMINATIONS^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number					Współ- czynnik zwolnień w % Termina- tion rate in %
		kobiety women	zwolnieni w drodze wy- powiedzenia terminated due to disso- lution of an employment contract		przenie- sieni na emeryturę, rentę z tytułu niezdolno- ści do pracy, rehabilita- cję retired or granted pension due to an inability to work or due to rehabilita- tion	korzysta- jący z urlopow wychow- awczych i bezpłat- nych taking child-care and unpaid leaves	
			przez zakład pracy by employer	przez pra- cownika by employee			
Handel i naprawy ^Δ Trade and repair ^Δ	98275	47618	13684	23699	1750	3854	34,1
Hotele i restauracje..... Hotels and restaurants	12287	7563	1651	3062	230	552	41,8
Transport, gospodarka magazynowa i łączność..... Transport, storage and communication	51540	15392	4941	8399	4625	1709	19,6
Pośrednictwo finansowe..... Financial intermediation	25173	15840	2104	6607	1074	1506	25,2
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ Real estate, renting and business activi- ties	112329	48753	9019	14017	3247	2379	52,8
Administracja publiczna i obrona naro- dowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ Public administration and defence; com- pulsory social security	17741	10264	746	1944	2400	1519	15,0
Edukacja..... Education	14563	10710	735	2166	3475	1028	11,3
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna..... Health and social work	11978	9097	834	1993	1701	1084	13,9
Działalność usługowa komunalna, spo- łeczna i indywidualna, pozostała..... Other community, social and personal service activities	8820	4220	1203	1670	1008	371	18,8

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych, bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 118; według siedziby jednostki.

^a Data concern full-time paid employees, excluding seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons; see general notes, item 12 on page 118; by seat of unit.

TABL. 9 (74). ABSOLWENCI PODEJMUJĄCY PIERWSZĄ PRACĘ ^a
 SCHOOL LEAVERS STARTING WORK FOR THE FIRST TIME ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym kobiety Of which women	Z liczby ogółem — absolwenci szkół Of total number — school leavers			
			wyższych tertiary	policealnych i średnich zawodowych post- -secondary and second- ary voca- tional	liceów ogół- noksztalcą- cych general secondary	zasadni- czych zawo- dowych basic voca- tional
OGÓŁEM 2000	37363	18330	11342	11162	6499	8360
TOTAL						
	2005	21266	17828	13286	7582	8193
	2007	34232	24924	18542	14936	12049
	2008	69134	34494	25065	16820	10835
sektor publiczny..... <i>public sector</i>	10265	6450	6515	1704	1679	367
sektor prywatny..... <i>private sector</i>	58869	28044	18550	15116	14735	10468
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; rybactwo..... <i>Agriculture, hunting and forestry; fishing</i>	179	41	71	32	9	67
Przemysł..... <i>Industry</i>	9656	3932	3044	2594	1705	2313
górnictwo..... <i>mining and quarrying</i>	34	9	9	21	1	3
przetwórstwo przemysłowe..... <i>manufacturing</i>	9176	3773	2777	2474	1652	2273
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elek- tryczną, gaz, wodę..... <i>electricity, gas and water supply</i>	446	150	258	99	52	37
Budownictwo..... <i>Construction</i>	2520	383	679	566	246	1029
Handel i naprawy ^Δ <i>Trade and repair</i> ^Δ	15066	7375	3585	4397	4718	2366
Hotele i restauracje..... <i>Hotels and restaurants</i>	2797	1724	399	849	1074	475
Transport, gospodarka magazynowa i łączność..... <i>Transport, storage and communication</i>	5136	2001	1439	1390	1277	1030
Pośrednictwo finansowe..... <i>Financial intermediation</i>	5065	3259	2671	632	1727	35
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ <i>Real estate, renting and business activities</i>	20029	9784	7601	5061	4246	3121
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	3119	2132	2135	400	530	54
Edukacja..... <i>Education</i>	1864	1464	1512	135	177	40
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna..... <i>Health and social work</i>	1800	1417	1140	341	253	66
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała..... <i>Other community, social and personal service activities</i>	1903	982	789	423	452	239

^a Zatrudnieni na podstawie stosunku pracy; dane dotyczą pełnozatrudnionych, bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 118; według siedziby jednostki.

^a Employed on the basis of an employment contract; data concern full-time paid employees, excluding seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 12 on page 118; by seat of unit.

TABL. 10 (75). MIEJSCA PRACY WOLNE, NOWO UTWORZONE I ZLIKWIDOWANE W 2008 R.
 JOB VACANCIES, NEWLY CREATED AND LIQUIDATED JOB IN 2008

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Miejsca pracy Jobs					
	wolne (stan w dniu 31 XII) vacancies (as of 31 XII)			nowo utworzone ^a vacancies — newly created jobs ^a		zlikwidowane ^a w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób liquidated ^a in entities employing more than 9 persons
	ogółem total	w tym nowo utworzone of which vacancies — newly created jobs	z liczby ogółem w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób of total number in entities employing more than 9 persons	ogółem total	w tym w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób of which in entities employing more than 9 persons	
OGÓŁEM..... TOTAL	24199	6249	16040	110948	79988	28818
w tym: of which:						
Przetwórstwo przemysłowe..... Manufacturing	3226	739	2364	16917	13866	8974
Budownictwo..... Construction	3660	612	1034	10879	6872	1777
Handel i naprawy ^Δ Trade and repair ^Δ	4559	940	2391	28327	19210	4114
Hotele i restauracje..... Hotels and restaurants	807	168	576	3194	2299	576
Transport, gospodarka magazynowa i łączność .. Transport, storage and communication	2168	577	1812	12085	10338	5159
Pośrednictwo finansowe	1550	1018	1446	7174	5117	1434
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ	3475	1313	2194	19889	11952	3999
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ Public administration and defence; compulsory social security	2288	501	2268	3601	3498	779
Edukacja..... Education	424	82	342	2277	1826	557
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	971	130	804	2082	1504	508
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała..... Other community, social and personal service activities	847	131	614	3231	2537	466

^a W ciągu roku.
^a During the year.

Bezrobocie Unemployment

TABL. 11 (76). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI, STOPA BEZROBOCIA ORAZ OFERTY PRACY**
Stan w dniu 31 XII
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS, UNEMPLOYMENT RATE AS WELL AS JOB OFFERS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
Bezrobotni zarejestrowani ogółem	289872	332525	219924	178028	Total registered unemployed persons
mężczyźni	135885	166248	102482	84378	men
kobiety	153987	166277	117442	93650	women
z liczby ogółem — bezrobotni:					of total number — unemployed persons:
Dotychczas niepracujący	72556	84797	54381	42614	Previously not employed
W okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki ^a	14125	7458	7776	In period of 12 months since completion of education ^a
w tym w szkole wyższej ^b	3651	2356	2487	of which in tertiary education ^b
Bez kwalifikacji zawodowych	85580	70757	56668	Without occupational qualifications
Zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	15615	19190	10327	7739	Terminated for company reasons
Długotrwale bezrobotni ^c	223293	141947	97653	Long-term unemployed ^c
Posiadający prawo do zasiłku	55869	43941	30904	31373	Possessing benefit rights
Samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko w wieku 18 lat i mniej ^d	8148	6322	10593	Bringing up single-handed at least one child aged 18 and less ^d
Niepełnosprawni	3677	6642	5947	6407	Disabled persons
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^e					Registered unemployment rate ^e in %
w %	10,8	13,8	9,0	7,3	
Oferty pracy	1010	2057	4432	2781	Job offers

^a Potwierdzonej świadectwem, dyplomem lub innym dokumentem ukończenia szkoły (dotyczy absolwentów z wykształceniem zasadniczym zawodowym, średnim, policealnym lub wyższym), kursów zawodowych trwających co najmniej 24 miesiące lub nabycia uprawnień do wykonywania zawodu przez osoby niepełnosprawne. ^b Dotyczy osób, które nie ukończyły 27 lat. ^c Pozostający w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy. ^d W latach 2005 i 2007 dane dotyczą osób samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko w wieku 7 lat i mniej. ^e Patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 120.

^a Confirmed by a certificate, diploma or other document completion of education (concerns school-leavers with basic vocational, secondary, post-secondary or tertiary education), has completed a minimum of 24 months of vocational training courses or disabled persons who acquiring qualifications to work in a given occupation. ^b Concerns persons who have not reached their 27th birthday. ^c Remaining in the register rolls of the powiat labour office for the overall period of over 12 months during the last two years, excluding the periods of undergoing a traineeship and on a job occupational training. ^d In 2005 and 2007 data concern persons who bring up single-handed at least one child aged 7 and less. ^e See general notes, item 2 on page 120.

TABL. 12 (77). **BEZROBOTNI NOWO ZAREJESTROWANI I WYREJESTROWANI^a**
NEWLY REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS AND PERSONS REMOVED FROM UNEMPLOYMENT ROLLS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
Bezrobotni nowo zarejestrowani	250805	293256	263263	254017	Newly registered unemployed persons
z liczby bezrobotnych:					of number of unemployed persons:
Kobiety	112627	135915	126265	123296	Women
Dotychczas niepracujący	74715	97931	82798	75831	Previously not employed
Zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	18639	10020	6895	6500	Terminated for company reasons
Bezrobotni wyrejestrowani	210119	313677	328951	295913	Persons removed from unemployment rolls
z liczby bezrobotnych:					of number of unemployed persons:
Kobiety	93632	144105	157286	147088	Women
Z tytułu podjęcia pracy	104352	139369	133797	112112	Received jobs

^a W ciągu roku.

^a During the year.

TABL. 13 (78). BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ORAZ STAŻU PRACY

Stan w dniu 31 XII

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY AGE, EDUCATIONAL LEVEL, DURATION OF UNEMPLOYMENT AND WORK SENIORITY

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000		2005		2007		2008	
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women
OGÓŁEM TOTAL								
OGÓŁEM TOTAL	289872	153987	332525	166277	219924	117442	178028	93650
WEDŁUG WIEKU BY AGE								
24 lata i mniej and less	82951	43645	69469	35004	38837	21510	32583	17682
25—34	75016	45062	91903	51704	61639	37247	51183	29916
35—44	69076	37337	66063	34705	41658	23790	33151	18630
45—54	54716	26334	83345	39366	56199	29117	42939	22463
55 lat i więcej and more	8113	1609	21745	5498	21591	5778	18172	4959
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA BY EDUCATIONAL LEVEL								
Wyższe Tertiary	8149	5169	20666	13259	16353	10789	16017	10451
Policealne i średnie zawodowe Post-secondary and vocational secondary	62064	40860	74884	45153	49215	30710	39478	24056
Średnie ogólnokształcące General secondary	17386	13792	25294	17778	20263	14272	17936	12223
Zasadnicze zawodowe Basic vocational	106389	50710	105115	46374	64050	30580	50159	23200
Gimnazjalne ^a , podstawowe i niepełne podstawowe Lower secondary ^a , primary and incomplete primary	95884	43456	106566	43713	70043	31091	54438	23720

^a W 2000 r. bez wykształcenia gimnazjalnego.

^a In 2000 excluding lower secondary education.

TABL. 13 (78). BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ORAZ STAŻU PRACY (dok.)

Stan w dniu 31 XII

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY AGE, EDUCATIONAL LEVEL, DURATION OF UNEMPLOYMENT AND WORK SENIORITY (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000		2005		2007		2008	
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women
WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ^{b,c} BY DURATION OF UNEMPLOYMENT ^{b,c}								
3 miesiące i mniej months and less	60359	24102	62226	26291	49826	22048	52630	23520
3— 6	41626	21652	40435	19586	28496	14529	25933	13144
6—12	52103	25499	49207	23026	31149	15929	26809	13878
12—24	66722	34832	52890	25347	31720	17412	23781	12997
Powyżej 24 miesięcy More than 24 months	69062	47902	127767	72027	78733	47524	48875	30111
WEDŁUG STAŻU PRACY ^c BY WORK SENIORITY ^c								
Bez stażu pracy No work seniority	72556	40987	84797	44625	54381	31397	42614	24487
Ze stażem pracy: With work seniority:								
1 rok i mniej and less	56563	29850	52721	26455	35796	19165	29537	15699
1— 5	49376	25041	59720	29200	39705	20934	34181	17552
5—10	34632	19028	43461	22961	29052	16250	23355	12659
10—20	46127	26482	49600	26584	32639	18339	25983	14260
20—30	28207	12446	35714	15244	23116	10187	18193	7822
powyżej 30 lat more than 30 years	2411	153	6512	1208	5235	1170	4165	1171

^b Od momentu rejestracji w urzędzie pracy. ^c Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 3—6 uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 3 miesiące i 1 dzień do 6 miesięcy.

U w a g a. Według stanu w dniu 31 XII 2008 r. wśród bezrobotnych było 42059 osób (w tym 17415 kobiet) w wieku 50 lat i więcej.

^b From the date of registering in a labour office. ^c Intervals were shifted upward, e.g., in the interval 3—6, persons remaining unemployed from 3 months and 1 day to 6 months were included.

N o t e. As of 31 XII 2008 among the unemployed were 42059 persons (of which 17415 women) aged 50 and more.

TABL. 14 (79). BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI KORZYSTAJĄCY Z AKTYWNYCH FORM PRZECIWDZIAŁANIA
BEZROBOCIU ORAZ OFERTY PRACY^a
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BENEFITTING FROM LABOUR MARKET PROGRAMME
AS WELL AS JOB OFFERS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
Bezrobotni, którzy:					<i>Unemployed persons who:</i>
Podjęli zatrudnienie przy pracach interwencyjnych.....	11852	7086	7145	5369	<i>Undertaking employment in intervention works</i>
w tym kobiety.....	5793	3820	4042	3220	<i>of which women</i>
Podjęli zatrudnienie przy robotach publicznych.....	4547	6957	3481	5313	<i>Undertaking employment in public works</i>
w tym kobiety.....	1450	3117	1429	2516	<i>of which women</i>
Rozpoczęli szkolenie lub staż u pracodawcy.....	12379	31599	36298	33230	<i>Started training or internship with the employer</i>
w tym kobiety.....	7289	18612	20314	19254	<i>of which women</i>
Rozpoczęli przygotowanie zawodowe w miejscu pracy.....	—	5552	6328	7980	<i>Started a job occupational training</i>
w tym kobiety.....	—	3682	4729	6077	<i>of which women</i>
Rozpoczęli prace społecznie użyteczne...	—	—	5036	4341	<i>Started a social useful works</i>
w tym kobiety.....	—	—	2892	2613	<i>of which women</i>
Liczba zgłoszonych ofert pracy.....	67860	84403	128187	126548	<i>Number of submitted job offers</i>

^a W ciągu roku.

^a During the year.

TABL. 15 (80). WYDATKI FUNDUSZU PRACY^a
EXPENDITURES OF LABOUR FUND^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2007	2008		SPECIFICATION
	w mln zł in mln zł		w odsetkach in percent		
O G Ó Ł E M.....	554,3	571,2	601,3	100,0	TOTAL
w tym:					<i>of which:</i>
Zasiłki dla bezrobotnych.....	326,8	272,3	224,9	37,4	<i>Unemployment benefits</i>
Szkolenia.....	19,4	32,5	34,6	5,8	<i>Training</i>
Środki na podjęcie działalności gospodarczej i wyposażenie stanowisk pracy.....	35,6	82,7	103,9	17,3	<i>Means for starting of economic activity and equipping of workseat</i>
Roboty publiczne.....	34,1	18,0	33,4	5,6	<i>Public works</i>
Prace interwencyjne.....	20,7	28,7	25,3	4,2	<i>Interventional works</i>
Stypendia za okres przygotowania zawodowego.....	19,5	23,4	38,1	6,3	<i>Scholarships for occupational training period</i>
Stypendia za okres stażu.....	67,1	79,4	99,8	16,6	<i>Scholarships for intership period</i>

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 120.

^a See general notes, item 3 on page 120.

Warunki pracy

Work conditions

TABL. 16 (81). POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)
 PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK^a (excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W wypadkach In accidents			Z liczby ogółem — powodujących niezdolność do pracy Of total number — acci- dents resulting in an inabil- ity to work			SPECIFICATION
		śmier- telnych fatal	cięż- kich serious	lżej- szych light	1—3 dni days	4—20	21 dni i wię- cej days and more	
OGÓŁEM 2000	10728	84	117	10527	114	4656 ^b	5426 ^c	TOTAL
2005	10097	93	126	9878	117	3181	6120	
2007	11465	60	129	11276	145	3703	6822	
2008	12905	84	115	12706	170	4240	7585	
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	54	1	—	53	1	14	36	Agriculture, hunting and forestry
Przemysł.....	3588	16	42	3530	41	1170	2214	Industry
górnictwo.....	10	—	—	10	—	6	4	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe.....	3398	15	40	3343	39	1110	2095	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę.....	180	1	2	177	2	54	115	electricity, gas and water sup- ply
Budownictwo.....	1554	24	27	1503	14	352	1111	Construction
Handel i naprawy ^Δ	1810	17	16	1777	22	676	971	Trade and repair ^Δ
Hotele i restauracje.....	271	—	1	270	4	132	116	Hotels and restaurants
Transport, gospodarka magazy- nowa i łączność.....	1412	12	8	1392	29	453	865	Transport, storage and commu- nication
Pośrednictwo finansowe.....	320	1	1	318	11	105	142	Financial intermediation
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ ...	1465	6	8	1451	19	548	750	Real estate, renting and busi- ness activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ	613	2	3	608	9	213	332	Public administration and de- fence; compulsory social secu- rity
Edukacja.....	376	1	3	372	3	112	222	Education
Ochrona zdrowia i pomoc spo- łeczna.....	912	—	3	909	14	300	516	Health and social work
Działalność usługowa komun- alna, społeczna i indywidualna, pozostała.....	530	4	3	523	3	165	310	Other community, social and per- sonal service activities

^a Zgłoszone w danym roku. ^b, ^c Dotyczy wypadków przy pracy powodujących niezdolność do pracy: ^b — 4—28 dni, ^c — 29 dni i więcej.
^a Registered in a given year. ^b, ^c Concerns accidents at work resulting in an inability to work: ^b — 4—28 days, ^c — 29 days and more.

TABL. 17 (82). WYDARZENIA I PRZYCZYNY WYPADKÓW PRZY PRACY^a (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)
 CONTACT-MODE OF INJURY AND CAUSES OF ACCIDENTS AT WORK^a (excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym Of which							
		rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo agriculture, hunting and forestry	przemysł industry		budownictwo construction	handel i naprawy ^Δ trade and repair ^Δ	transport, gospodarka magazynowa i łączność transport, storage and communication	ochrona zdrowia i pomoc społeczna health and social work	
			razem total	w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing					
WYDARZENIA POWODUJĄCE URAZY CONTACT-MODE OF INJURY									
OGÓŁEM.....	2000	10728	58	3733	3488	1298	1244	1106	970
TOTAL	2005	10097	68	2882	2697	840	1430	1209	855
	2007	11465	37	3298	3105	1310	1496	1374	934
	2008	12905	54	3588	3398	1554	1810	1412	912
Kontakt z prądem elektrycznym, temperaturą, niebezpiecznymi substancjami i preparatami chemicznymi..... Contact with electrical voltage, temperature, hazardous substances and chemicals		382	1	147	139	39	37	22	24
w tym z preparatami chemicznymi..... of which chemicals		101	—	48	48	10	12	5	4
Tonięcie, zakopanie, zamknięcie..... Drowned, buried, enveloped		44	—	12	12	16	5	1	3
Zderzenie lub uderzenie w: Horizontal or vertical impact with or against:									
nieruchomy obiekt..... a stationary object		3216	16	791	738	423	406	393	198
obiekt w ruchu..... object in motion		2779	11	876	846	416	461	313	84
w tym przez: of which by:									
spadający obiekt..... falling object		983	5	348	334	191	149	80	18
poruszający się lub transportowany obiekt..... moving or transported object		620	1	188	181	70	121	87	18
Kontakt z przedmiotem ostrym, szorstkim, chropowatym..... Contact with sharp, pointed, rough, coarse material agent		1954	8	767	737	217	346	94	96
w tym kontakt z przedmiotem ostrym..... of which contact with sharp material agent		1124	5	518	507	90	221	28	46
Uwięzienie, zmiżdżenie..... Trapped, crushed		746	5	295	284	113	115	61	17
Obciążenie psychiczne lub fizyczne..... Physical or mental stress		1877	1	391	356	196	258	243	195
w tym obciążenie układu mięśniowo-szkieletowego..... of which physical stress on the muscular-skeletal system		1599	1	346	317	177	231	208	135

^a Zgłoszone w danym roku; patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 122.
^a Registered in a given year; see general notes, item 5 on page 122.

TABL. 17 (82). WYDARZENIA I PRZYCZYNY WYPADKÓW PRZY PRACY^a (dok.)
CONTACT-MODE OF INJURY AND CAUSES OF ACCIDENTS AT WORK^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym Of which							
		rolnic- two, ło- wiewc- two agri- culture, hunting and forestry	przemysł industry		budow- nictwo construc- tion	handel i napra- wy ^Δ trade and repair ^Δ	transport, gospo- darka magazy- nowa i łączy- ność transport, storage and com- muni- cation	ochrona zdrowia i pomoc spo- leczna health and social work	
			razem total	w tym przetwó- rstwo przem- ysłowe of which manu- facturing					
WYDARZENIA POWODUJĄCE URAZY (dok.) CONTACT-MODE OF INJURY (cont.)									
Przejaw agresji ze strony człowieka lub zwierzęcia..... <i>Human or animal aggression</i>	291	2	25	19	11	16	58	56	
Pozostałe..... <i>Others</i>	1616	10	284	267	123	166	227	239	
PRZYCZYNY WYPADKÓW CAUSES OF ACCIDENTS									
OGÓŁEM..... TOTAL	2000	16682	75	6339	5953	2249	1860	1520	1366
	2005	17402	104	5391	5052	1771	2613	1869	1239
	2007	20456	68	6403	6035	2754	2721	2223	1357
	2008	23316	100	7093	6706	3404	3230	2285	1306
Niewłaściwy stan czynnika materialnego..... <i>Inappropriate condition of material objects/agents</i>		2128	13	736	696	314	281	159	106
Niewłaściwa organizacja: <i>Inappropriate organization of:</i>									
pracy..... <i>work</i>		1138	6	447	408	222	123	76	60
stanowiska pracy..... <i>work post</i>		1280	4	462	428	219	164	97	50
Brak lub niewłaściwe posługiwanie się czynnikiem materialnym..... <i>Absence or inappropriate use of material objects/agents</i>		1545	9	606	573	301	216	139	50
Nieuzywanie sprzętu ochronnego..... <i>Not using protective equipment</i>		323	3	151	145	48	51	10	6
Niewłaściwe samowolne zachowanie się pracownika..... <i>Inappropriate wilful employee action</i>		1495	7	598	578	266	203	148	39
Niewłaściwy stan psychofizyczny pracownika ^b <i>Inappropriate mental-physical condition of employee^b</i>		726	1	199	195	52	93	71	70
Nieprawidłowe zachowanie się pracownika. <i>Incorrect employee action</i>		13086	49	3598	3411	1881	1906	1388	755
Inne..... <i>Others</i>		1595	8	296	272	101	193	197	170

^a Zgłoszone w danym roku; patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 122. ^b Spowodowany m.in.: nagłym zachorowaniem, niedyspozycją fizyczną lub psychiczną, nadużyciem alkoholu.

^a Registered in a given year; see general notes, item 5 on page 122. ^b Caused by, i.a.: sudden action, physical or mental indisposition, alcohol abuse.

TABL. 18 (83). POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY W GOSPODARSTWACH INDYWIDUALNYCH
W ROLNICTWIE
PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK ON PRIVATE FARMS IN AGRICULTURE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
OGÓŁEM	3908	2736	2257	2128	TOTAL
w tym wypadki śmiertelne.....	45	16	19	13	of which fatal accidents
Wydarzenia powodujące urazy:					Events causing injury:
upadek osób.....	2002	1381	1061	1022	persons falling
uderzenie lub przygniecenie przez spadające przedmioty.....	214	148	134	165	persons hit or crushed by falling objects
przejechanie, uderzenie, pochwylenie przez środki transportu w ruchu.....	108	85	58	54	persons run over, hit or caught by moving means of transport
pochwylenie, uderzenie przez części ruchome maszyn i urządzeń.....	510	409	276	311	persons caught or hit by moving parts of machinery and equipment
uderzenie, przygniecenie, pogryzienie przez zwierzęta.....	489	337	322	264	persons hit, crushed or bitten by animals
działanie skrajnych temperatur.....	23	18	9	9	influence of extreme temperatures
działanie materiałów szkodliwych.....	11	3	4	3	influence of hazardous materials
inne wydarzenia.....	551	355	393	300	other events

TABL. 19 (84). ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA^a
Stan w dniu 31 XII
PERSONS WORKING IN HAZARDOUS CONDITIONS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Zagrożenie Hazard								
	Ogółem Grand total		związane connected with				czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi connected with mechanical factors related to particularly dangerous machinery		
			ze środowiskiem pracy ^b work environment ^b		z uciążliwością pracy ^b strenuous conditions ^b				
	ogółem grand total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	
na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości per 1000 paid employees of total surveyed									
OGÓŁEM	2000	84,0	71,5	41,9	36,0	36,5	31,1	5,6	4,4
TOTAL	2005	62,0	52,2	29,4	24,0	25,8	22,7	6,8	5,5
	2007	62,6	54,8	30,3	25,4	25,0	23,1	7,3	6,3
	2008	63,9	52,5	28,9	22,7	26,9	24,1	8,1	5,7
sektor publiczny..... public sector		54,5	43,5	17,5	14,2	30,3	26,9	6,7	2,4
sektor prywatny..... private sector		67,0	55,3	32,5	25,5	25,9	23,2	8,6	6,7

^a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i dotyczą wybranych rodzajów działalności; patrz uwagi ogólne, ust. 6 na str. 122. ^b Patrz uwagi ogólne, ust. 6, pkt 2) na str. 122.

^a Listed only once by predominant factor, i.e., the factor having the most hazardous effect at a given work post; data concern entities employing more than 9 persons and related to selected kind of activities; see general notes, item 6 on page 122. ^b See general notes, item 6, point 2) on page 122.

TABL. 19 (84). ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA ^a (dok.)
Stan w dniu 31 XII
PERSONS WORKING IN HAZARDOUS CONDITIONS ^a (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total		Zagrożenie Hazard					
			związane connected with				czynnikami mecha- nicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi connected with me- chanical factors re- lated to particularly dangerous machinery	
			ze środowiskiem pracy ^b work environment ^b		z uciążliwością pracy ^b strenuous conditions ^b			
	ogółem grand total	w tym przez jed- ną grupę czynni- ków of which one group of factors	razem total	w tym przez jed- ną grupę czynni- ków of which one group of factors	razem total	w tym przez jed- ną grupę czynni- ków of which one group of factors	razem total	w tym przez jed- ną grupę czynni- ków of which one group of factors
na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości per 1000 paid employees of total surveyed								
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo..... Agriculture, hunting and forestry	95,5	89,9	73,7	72,1	11,6	8,1	10,2	9,7
Przemysł..... Industry	99,3	81,0	62,7	50,8	25,4	22,9	11,2	7,3
górnictwo..... mining and quarrying	93,1	67,4	89,9	64,2	—	—	3,2	3,2
przetwórstwo przemysłowe..... manufacturing	91,9	74,8	64,1	52,7	17,7	15,4	10,0	6,7
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę electricity, gas and water supply	170,5	140,7	48,3	32,3	99,5	95,4	22,7	13,0
Budownictwo..... Construction	114,3	88,1	34,0	20,4	62,2	53,0	18,0	14,8
Handel i naprawy ^Δ Trade and repair ^Δ	24,0	18,0	9,4	6,1	8,4	6,4	6,2	5,5
Transport, gospodarka magazynowa i łączność..... Transport, storage and communication	60,6	54,3	9,1	8,4	45,1	43,4	6,4	2,5
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ Real estate, renting and business activities	64,7	58,9	26,2	23,1	37,7	35,2	0,8	0,5
Edukacja..... Education	3,9	3,1	2,0	1,2	1,9	1,9	—	—
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna Health and social work	23,5	16,4	8,3	6,8	13,8	9,0	1,5	0,6
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała Other community, social and personal service activities	170,6	157,7	45,7	38,4	96,5	96,4	28,5	22,9

^a, ^b Notki patrz na str. 142.

^a, ^b See footnotes on page 142.

TABL. 20 (85). CHOROBY ZAWODOWE
OCCUPATIONAL DISEASES

CHOROBY	2000	2005	2007	2008	DISEASES
O G Ó Ł E M.....	318	245	274	223	TOTAL
Zatrucia ostre albo przewlekłe lub ich następstwa		2	—	2	Acute and chronic intoxications and their sequels
Pylice płuc.....		39	47	29	Pneumoconioses
Choroby opłucnej lub osierdzia wywołane pyłem azbestu.....		10	3	3	Diseases of pleura or pericardium induced by asbestos dust
Przewlekłe obturacyjne zapalenie oskrzeli, z trwałym upośledzeniem sprawności wentylacyjnej płuc		2	2	—	Chronic obstructive bronchitis which causes airflow limitation
Astma oskrzelowa		9	8	3	Bronchial asthma
Zewnątrzpochodne alergiczne zapalenie pęcherzyków płucnych.....		—	—	2	Extrinsic allergic alveolitis
Alergiczny nieżyt nosa		6	5	3	Allergic rhinitis
Przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym.....		37	57	40	Chronic voice disorders due to excessive vocal effort
Choroby wywołane działaniem promieniowania jonizującego		1	—	—	Diseases caused by ionizing radiation
Nowotwory złośliwe powstałe w następstwie działania czynników występujących w środowisku pracy, uznanych za rakotwórcze u ludzi		16	7	7	Malignant neoplasms induced by human carcinogens present in work environment
Choroby skóry.....		13	13	5	Skin diseases
Przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy.....		7	6	8	Chronic diseases of locomotor system related to the way the job is performed
Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy.....		16	13	16	Chronic diseases of peripheral nervous system related to the way job is performed
Obustronny trwały ubytek słuchu typu ślimakowego spowodowany hałasem		9	8	2	Bilateral permanent noise-induced hearing loss of cochlear type
Zespół wibracyjny		7	6	2	Vibration syndrome
Choroby układu wzrokowego wywołane czynnikami fizycznymi, chemicznymi lub biologicznymi		2	1	—	Diseases of visual system induced by physical, chemical or biological agents
Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa.....		69	98	101	Infectious and parasitic diseases or their sequels

Ź r ó d ł o: dane Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi.

S o u r c e: data of the Institute of Occupational Medicine in Łódź.

TABL. 21 (86). KORZYSTAJĄCY ZE ŚWIADCZEŃ Z TYTUŁU PRACY W WARUNKACH SZKODLIWYCH
DLA ZDROWIA I UCIAŻLIWYCH^a
Stan w dniu 15 XII
PERSONS RECEIVING BENEFITS FOR WORK IN HARMFUL AND STRENUOUS CONDITIONS^a
As of 15 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Posiłki profilak- tyczne ^b <i>Preventive food^b</i>	Napoje <i>Drinks</i>	Inne środki odżywcze <i>Other nutrition</i>	Dodatki pieniężne <i>Special pay</i>	Skrócony czas pracy <i>Short- time work</i>	Dodat- kowe urlopy <i>Extra leaves</i>	Uprawnie- nia wyni- kające z pracy w szcze- gólnych warun- kach ^c <i>Entitle- ments arising from work in particu- lar condi- tions^c</i>
OGÓŁEM	2000	71597	182744	31138	108395	11999	11066	75448
TOTAL	2005	58127	178159	14455	88915	7564	9716	55682
	2007	65801	200621	14737	63805	6628	6624	27718
	2008	70943	189460	13762	168986	6777	6540	40123
sektor publiczny..... <i>public sector</i>		16854	42571	5573	142213	5435	5129	28114
sektor prywatny..... <i>private sector</i>		54089	146889	8189	26773	1342	1411	12009
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo..... <i>Agriculture, hunting and forestry</i>		952	1275	8	265	1	—	15
Przemysł..... <i>Industry</i>		24254	83591	6848	16082	904	1340	12999
górnictwo..... <i>mining and quarrying</i>		169	353	—	73	—	—	—
przetwórstwo przemysłowe..... <i>manufacturing</i>		18801	72280	4777	9138	899	655	7905
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę..... <i>electricity, gas and water supply</i>		5284	10958	2071	6871	5	685	5094
Budownictwo..... <i>Construction</i>		22974	34543	2988	8632	217	26	3970
Handel i naprawy ^Δ <i>Trade and repair^Δ</i>		6249	29279	784	106827	141	90	444
Transport, gospodarka magazynowa i łączność..... <i>Transport, storage and communication</i>		12742	22700	2381	29962	759	3669	13025
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ <i>Real estate, renting and business activities</i>		799	5309	431	5058	1070	887	1782
Edukacja..... <i>Education</i>		66	161	11	6	24	205	216
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna..... <i>Health and social work</i>		310	10484	148	86	3539	323	7296
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała..... <i>Other community, social and personal ser- vice activities</i>		2597	2118	163	2068	122	—	376

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i dotyczą wybranych rodzajów działalności; patrz uwagi ogólne, ust. 6, pkt 1) na str. 122. ^b W 2000 r. bezpłatne łącznie z odpłatnymi. ^c Lub w szczególnym charakterze.

^a Data concern entities employing more than 9 persons and related to selected kind of activities; see general notes, item 6, point 1) on page 122. ^b In 2000, unpaid with paid. ^c Or particular character.

TABL. 22 (87). ŚWIADCZENIA Z TYTUŁU WYPADKÓW PRZY PRACY I CHOROÓB ZAWODOWYCH^a
 OCCUPATIONAL ACCIDENTS AND OCCUPATIONAL DISEASES BENEFITS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Odszkodowania z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych <i>Occupational accidents and occupational diseases compensations</i>		Świadczenia wyrównawcze z tytułu wypadków przy pracy lub chorób zawodowych <i>Occupational accidents and occupational diseases compensatory benefits</i>	Dodatki wyrównawcze z tytułu przeniesienia do innej pracy wskutek wypadków przy pracy lub chorób zawodowych <i>Compensatory benefits due to a job change caused by occupational accidents or diseases</i>	Zasiłki wyrównawcze z tytułu odbywania rehabilitacji zawodowej <i>Compensatory benefits due to occupational rehabilitation</i>
	ogółem <i>total</i>	w tym z tytułu wypadków przy pracy <i>of which occupational accidents compensations</i>			
OGÓŁEM 2000	2997	2842	23	14	4
TOTAL 2005	2460	2379	20	—	7
..... 2007	2646	2534	11	9	8
..... 2008	2460	2414	19	5	37
sektor publiczny..... <i>public sector</i>	612	597	2	—	3
sektor prywatny..... <i>private sector</i>	1848	1817	17	5	34
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo..... <i>Agriculture, hunting and forestry</i>	15	11	—	—	—
Przemysł..... <i>Industry</i>	963	946	4	5	2
górnictwo..... <i>mining and quarrying</i>	4	4	—	—	—
przetwórstwo przemysłowe..... <i>manufacturing</i>	904	887	4	5	2
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę..... <i>electricity, gas and water supply</i>	55	55	—	—	—
Budownictwo..... <i>Construction</i>	286	283	7	—	3
Handel i naprawy ^Δ <i>Trade and repair^Δ</i>	437	427	5	—	26
Transport, gospodarka magazynowa i łączność..... <i>Transport, storage and communication</i>	326	324	1	—	3
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ <i>Real estate, renting and business activities</i>	65	63	—	—	1
Edukacja..... <i>Education</i>	32	32	—	—	—
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna..... <i>Health and social work</i>	303	295	2	—	2
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała..... <i>Other community, social and personal service activities</i>	33	33	—	—	—

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i dotyczą wybranych rodzajów działalności: patrz uwagi ogólne, ust. 6, pkt 1) na str. 122.

^a Data concern entities employing more than 9 persons and related to selected kind of activities: see general notes, item 6, point 1) on page 122.

TABL. 23 (88). ŚREDNI KOSZT ŚWIADCZEŃ Z TYTUŁU WYPADKÓW PRZY PRACY I CHOROÓB ZAWODOWYCH^a
 AVERAGE COST OF OCCUPATIONAL ACCIDENTS AND OCCUPATIONAL DISEASES BENEFITS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Odszkodowania z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych <i>Occupational accidents and occupational diseases compensations</i>		Świadczenia wyrównawcze z tytułu wypadków przy pracy lub chorób zawodowych <i>Occupational accidents and occupational diseases compensatory benefits</i>	Dodatki wyrównawcze z tytułu przeniesienia do innej pracy wskutek wypadków przy pracy lub chorób zawodowych <i>Compensatory benefits due to a job change caused by occupational accidents or diseases</i>	Zasiłki wyrównawcze z tytułu odbywania rehabilitacji zawodowej <i>Compensatory benefits due to occupational rehabilitation</i>
	ogółem <i>total</i>	w tym z tytułu wypadków przy pracy <i>of which occupational accidents compensations</i>			
w zł na 1 świadczenie <i>in zł per benefit</i>					
OGÓŁEM 2000	2794	2580	3039	1236	5850
TOTAL 2005	2277	2171	2710	—	1386
..... 2007	2499	2354	3264	1122	5900
2008	4411	4422	3837	200	2754
sektor publiczny..... <i>public sector</i>	9924	10046	3300	—	6933
sektor prywatny..... <i>private sector</i>	2586	2574	3900	200	2385
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo..... <i>Agriculture, hunting and forestry</i>	5080	3455	—	—	—
Przemysł..... <i>Industry</i>	2595	2570	6725	200	6200
górnictwo..... <i>mining and quarrying</i>	1725	1725	—	—	—
przetwórstwo przemysłowe..... <i>manufacturing</i>	2457	2427	6725	200	6200
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę..... <i>electricity, gas and water supply</i>	4936	4936	—	—	—
Budownictwo..... <i>Construction</i>	3300	3302	4300	—	6767
Handel i naprawy ^Δ <i>Trade and repair^Δ</i>	2150	2148	1000	—	2023
Transport, gospodarka magazynowa i łączność..... <i>Transport, storage and communication</i>	2827	2828	4300	—	1000
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ <i>Real estate, renting and business activities</i>	3617	3656	—	—	2600
Edukacja..... <i>Education</i>	4075	4075	—	—	—
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna..... <i>Health and social work</i>	16634	16983	3300	—	5500
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała..... <i>Other community, social and personal service activities</i>	2006	2006	—	—	—

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i dotyczą wybranych rodzajów działalności; patrz uwagi ogólne, ust. 6, pkt 1) na str. 122.

^a Data concern entities employing more than 9 persons and related to selected kind of activities; see general notes, item 6, point 1) on page 122.

DZIAŁ VII

WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

Uwagi ogólne

Wynagrodzenia

1. **Wynagrodzenia** obejmują wypłaty pieniężne oraz wartość świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty należne pracownikom z tytułu pracy.

Dane prezentowane w dziale nie obejmują wynagrodzeń pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego, a ponadto w tabl. 2 i 4 nie obejmują wynagrodzeń pracowników fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego.

Składnikami wynagrodzeń są: wynagrodzenia osobowe, wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach, dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej, wynagrodzenia bezosobowe, wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne, honoraria.

Do **wynagrodzeń osobowych** zalicza się m.in.: wynagrodzenia zasadnicze, premie i nagrody, dodatki (np. za pracę w warunkach szkodliwych dla zdrowia, za staż pracy, za pełnienie funkcji kierowniczych), wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych, wynagrodzenia za czas niewykonywania pracy (przestoje płatne, urlopy, choroby), świadczenia deputatowe i odszkodowawcze. Wynagrodzenia osobowe dotyczą osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy, osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, którzy zawarli z zakładem pracy umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego.

2. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenie (nominalne)** przypadające na 1 zatrudnionego obliczono przyjmując:

- wynagrodzenia osobowe, bez wynagrodzeń osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, a także osób zatrudnionych za granicą,
- wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach,
- dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej,
- honoraria wypłacone niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, np. dziennikarzom, realizatorom filmów, programów radiowych i telewizyjnych.

CHAPTER VII

WAGES AND SALARIES. SOCIAL SECURITY BENEFITS

General notes

Wages and salaries

1. **Wages and salaries** include monetary payments as well as the value of benefits in kind or their equivalents due to employees for work performed.

Data presented in the chapter do not include wages and salaries of employees in budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety, moreover in tables 2 and 4 do not include wages and salaries employees in foundations, associations, political parties, trade unions, social organizations, employers organizations, economic and professional self-government.

Components of wages and salaries are comprised of: personal wages and salaries, payments from profit and balance surplus in co-operatives, annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities, impersonal wages and salaries, agency commission wages and salaries, fees.

Personal wages and salaries comprise, among others: basic wages and salaries, premiums and prizes, bonuses (e.g., for working in unhealthy conditions, for seniority, for serving in management positions), wages and salaries for working overtime, wages and salaries for time off (paid lay-offs, holidays, illness) and allowances and claim benefits. Personal wages and salaries concern employees hired on the basis of an employment contract, persons engaged in outwork as well as apprentices, who concluded a labour contract with an employer for the purpose of vocational training.

2. **The average monthly (nominal) wages and salaries per paid employee** were calculated assuming:

- personal wages and salaries, excluding wages and salaries of persons engaged in outwork as well as apprentices and persons employed abroad,
- payments from profit and balance surplus in co-operatives,
- annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities,
- fees paid to selected groups of employees for performing work in accordance with a labour contract, e.g., to journalists, film producers, radio and television programme producers.

Dane o przeciętnych wynagrodzeniach dotyczą pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

3. Dane o wynagrodzeniach podaje się **w ujęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych oraz od 1999 r. ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) płaconymi przez ubezpieczonego pracownika.

4. Dane w tabl. 5 i 6 opracowano na podstawie reprezentacyjnego badania struktury wynagrodzeń według zawodów za październik 2008 r. Dane dotyczą zatrudnionych, którzy otrzymali wynagrodzenie za cały miesiąc, bez zatrudnionych w organizacjach: społecznych, politycznych, związków zawodowych i innych. Do obliczenia wynagrodzenia przyjęto sumę: wypłat wynagrodzeń osobowych za badany miesiąc z uwzględnieniem wypłat dokonanych za okresy dłuższe niż miesiąc w przeliczeniu na jeden miesiąc (np. 1/3 premii kwartalnej, 1/12: nagród i premii rocznych, wypłat z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach, dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników jednostek sfery budżetowej oraz honorariów).

Data regarding average wages and salaries concern full-time paid employees as well as part-time paid employees, the wages and salaries of whom have been converted into those of full-time paid employees.

3. *Data regarding wages and salaries are given in gross terms, i.e. including deductions for personal income taxes and since 1999 also employee's contributions to compulsory social security (retirement, pension and illness).*

4. *Data in tables 5 and 6 were compiled on the basis of sample survey structure of wages and salaries by occupations for October 2008. Data concern paid employees, who received wages and salaries for the whole month, excluding paid employees in social and political organizations, trade unions and others. For calculating wages and salaries the sum of the following were assumed: payments of personal wages and salaries for the reference month including payments made for periods longer than one month calculated per month (e.g. 1/3 of quarterly premiums, 1/12: of annual prizes and premiums, payments from profit and balance surplus in co-operatives, annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities and fees).*

Świadczenia z ubezpieczeń społecznych

1. Informacje o **świadczeniach emerytalnych i rentowych** (poza rolnikami indywidualnymi) dotyczą świadczeń wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych — ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i budżetu państwa — w ramach odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa i dotacji celowej (do 2006 r. w ramach dotacji celowej).

Informacje o **świadczeniach emerytalnych i rentowych rolników indywidualnych** dotyczą świadczeń wypłacanych przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ze środków Funduszu Emerytalno-Rentowego i budżetu państwa — w ramach odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa i dotacji celowej (do 2006 r. w ramach dotacji celowej), a także ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz budżetu państwa (renty kombatanckie i socjalne), w przypadku gdy rolnicy posiadają uprawnienia do łącznego pobierania świadczeń z tych środków.

2. Do świadczeń emerytalnych i rentowych uprawnieni są (łącznie z członkami ich rodzin) m.in.:

- 1) pracownicy;
- 2) osoby wykonujące pracę nakładczą;
- 3) członkowie rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni powstałych na ich bazie oraz spółdzielni kółek rolniczych;

Social security benefits

1. *Information regarding retirement pay and pension benefits (excluding farmers) concerns benefits which are paid in regard to non-agricultural social security system by the Social Insurance Institution — from the source of the Social Insurance Fund and the state budget — within the scope of separate division of the state budget expenditures and within the appropriated allocations of the state budget (until 2006 only from the appropriated allocation).*

Information regarding retirement pay and pension benefits for farmers concerns benefits financed which are paid by the Agricultural Social Insurance Fund from the source of the Pension Fund and by the state budget — within the scope of separate division of the state budget expenditure and within the appropriated allocations of the state budget (until 2006 only from the appropriated allocation) as well as from the source of the Social Insurance Fund and the state budget (combatant and social pensions), in case of farmers who are authorized to receive benefits from those sources simultaneously.

2. *Among others the following persons (including members of their families) are authorized to receive retirement pay and pensions:*

- 1) *employed persons;*
- 2) *outworkers;*
- 3) *members of agricultural producers' co-operatives and co-operatives established on their basis as well as agricultural farmers' co-operatives;*

- 4) osoby wykonujące pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy na warunkach zlecenia;
 - 5) osoby prowadzące pozarolniczą działalność (w tym osoby prowadzące działalność gospodarczą na własny rachunek, twórcy, artyści);
 - 6) duchowni;
 - 7) rolnicy indywidualni;
 - 8) inwalidzi wojenni i wojskowi, kombatanci oraz od 1991 r. osoby represjonowane.
- 3. Świadczenia emerytalne i rentowe** (wyplacane także z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych) obejmują:
- 1) emerytury;
 - 2) renty z tytułu niezdolności do pracy;
 - 3) renty rodzinne.

4. Świadczenia emerytalne i rentowe nie obejmują wypłat emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych.

5. Świadczenia emerytalne i rentowe obejmują kwotę świadczeń należnych (bieżących i wyrównawczych) uwzględniającą od 2007 r. zmniejszenia m.in. z tytułu osiągnięcia przychodów z pracy. Od 1995 r. świadczenia nie obejmują zasiłków rodzinnych i pielęgnacyjnych wypłacanych emerytom i rencistom na członków ich rodzin.

6. Dane dotyczące **przeciętnej miesięcznej emerytury i renty** obliczono dzieląc ogólną kwotę świadczeń przez odpowiadającą im liczbę świadczeniobiorców.

7. Dane o świadczeniach podaje się **w ujęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych.

- 4) *persons employed on the basis of agency agreements or on the basis of order agreements;*
- 5) *persons engaged in non-agricultural economic activity (of which self-employed persons, creators, artists);*
- 6) *clergy;*
- 7) *farmers;*
- 8) *war and military invalids, combatants as well as since 1991 repressed persons.*

3. Retirement pay and pension benefits (also paid due to accidents at work and job-related illnesses) include: 1) *retirement pay;*

2) *pensions resulting from an inability to work;*

3) *family pensions.*

4. Retirement pay and pension benefits do not provide for the payments of retirement pays and pensions arising out of international agreements.

5. Retirement pay and pension benefits include the amount of benefits due (current and compensatory), taking into account since 2007 the deductions, among others, in respect of achieving revenue from work. Since 1995 benefits do not include family and nursing benefits paid to persons receiving retirement pay and pensions for their families.

6. Data regarding the average monthly retirement pay and pension are calculated by dividing the total amount of benefits by the corresponding number of persons receiving these benefits.

7. Data regarding benefits are given **in gross terms**, i.e., including deductions for personal income taxes.

Wynagrodzenia

Wages and salaries

TABL. 1 (89). WYNAGRODZENIA BRUTTO^a
GROSS WAGES AND SALARIES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
	w mln zł		in mln zł		
O G Ó Ł E M.....	49521,8	64359,9	78557,5	91056,1	T O T A L
sektor publiczny.....	19260,7	23650,9	26989,4	30662,5	public sector
sektor prywatny	30261,1	40709,0	51568,1	60393,6	private sector
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; rybactwo ..	252,0	254,2	244,0	319,5	Agriculture, hunting and forestry; fishing
Przemysł.....	11585,6	12306,4	14645,5	16439,1	Industry
górnictwo.....	23,7	19,7	34,7	39,2	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe.....	9647,1	10664,1	12748,4	14184,7	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę.....	1914,8	1622,6	1862,4	2215,2	electricity, gas and water supply
Budownictwo.....	2924,3	2652,6	3801,6	4479,0	Construction
Handel i naprawy ^Δ	8311,2	10998,2	13437,3	15655,9	Trade and repair ^Δ
Hotele i restauracje.....	819,8	868,3	1026,9	1219,1	Hotels and restaurants
Transport, gospodarka magazynowa i łączność.....	4166,2	8743,0	10379,6	12939,8	Transport, storage and communication
Pośrednictwo finansowe	4035,4	5745,1	7348,9	8430,8	Financial intermediation
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ	6510,0	8888,6	11391,9	13011,8	Real estate, renting and business activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ	3057,6	4602,2	5409,0	6337,5	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja.....	2877,8	4539,7	5052,3	5560,1	Education
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna.....	2304,1	2324,1	2996,3	3531,1	Health and social work
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała.....	2677,8	2437,5	2824,2	3132,4	Other community, social and personal service activities

^a Obejmują składniki wynagrodzeń wymienione w ust. 2 uwag ogólnych na str. 148.

^a Data includes components of wages and salaries mentioned in item 2 of general notes on page 148.

TABL. 2 (90). WYNAGRODZENIA BRUTTO^a WEDŁUG SKŁADNIKÓW WYNAGRODZEŃ
GROSS WAGES AND SALARIES^a BY COMPONENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem <i>Total</i>	Osobowe ^b <i>Personal^b</i>	Wyплаты z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach <i>Payments from profit and balance surplus in co-operatives</i>	Dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej <i>Annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities</i>	Pozostałe ^c <i>Others^c</i>	Uczniów <i>Apprentices</i>
OGÓŁEM	2000	48895,2	45158,8	323,2	465,9	2936,7	10,6
TOTAL	2005	63681,7	59600,2	132,0	554,2	3390,6	4,7
	2007	78058,1	72569,5	155,3	611,5	4717,6	4,2
	2008	91317,1	85606,1	152,4	652,7	4899,9	6,0
sektor publiczny..... <i>public sector</i>		32192,1	29922,5	126,7	652,7	1489,8	0,4
sektor prywatny..... <i>private sector</i>		59125,0	55683,6	25,7	—	3410,1	5,6
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; rybactwo..... <i>Agriculture, hunting and forestry; fishing</i>		330,6	309,9	1,2	0,5	19,0	0,0
Przemysł..... <i>Industry</i>		16584,4	15783,0	58,3	2,8	737,8	2,5
górnictwo..... <i>mining and quarrying</i>		32,8	32,0	—	—	0,8	0,0
przetwórstwo przemysłowe..... <i>manufacturing</i>		14320,0	13570,1	30,3	0,6	716,5	2,5
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę..... <i>electricity, gas and water supply</i>		2231,6	2180,9	28,0	2,2	20,5	0,0
Budownictwo..... <i>Construction</i>		4305,8	4170,2	0,3	6,0	129,1	0,2
Handel i naprawy ^Δ <i>Trade and repair^Δ</i>		14651,6	14131,2	9,2	0,1	508,9	2,2
Hotele i restauracje..... <i>Hotels and restaurants</i>		1165,8	1099,0	1,4	1,9	63,1	0,4
Transport, gospodarka magazynowa i łączność..... <i>Transport, storage and communication</i>		12770,1	12528,9	38,3	4,5	198,2	0,2
Pośrednictwo finansowe..... <i>Financial intermediation</i>		8612,0	8354,5	10,2	—	247,3	0,0
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ <i>Real estate, renting and business activities</i>		13413,3	12108,7	10,4	23,1	1271,0	0,1
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>		6728,0	6176,6	—	319,0	232,4	—

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 148. ^b Łącznie z wynagrodzeniami osób wykonujących pracę nakładczą; bez wynagrodzeń uczniów. ^c Wynagrodzenia bezosobowe, agencyjno-prowizyjne, honoraria.

^a Excluding economic entities employing up to 9 persons; see general notes, item 1 on page 148. ^b Including wages and salaries of persons engaged in outwork; excluding wages and salaries of apprentices. ^c Impersonal wages and salaries, agency commission wages and salaries, fees.

TABL. 2 (90). WYNAGRODZENIA BRUTTO^a WEDŁUG SKŁADNIKÓW WYNAGRODZEŃ (dok.)
GROSS WAGES AND SALARIES^a BY COMPONENTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Osobowe ^b Personal ^b	Wpłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach Payments from profit and balance surplus in co-operatives	Dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej Annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities	Pozostałe ^c Others ^c	Uczniów Apprentices
Edukacja..... Education	5981,0	5252,5	0,1	239,8	488,5	0,1
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna..... Health and social work	3598,4	3361,1	0,1	39,9	197,2	0,1
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała..... Other community, social and personal service activities	3176,1	2330,5	22,9	15,1	807,4	0,2

^{a-c} Notki patrz na str. 152.

^{a-c} See footnotes on page 152.

TABL. 3 (91). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
	w zł in zł				
OGÓŁEM	2469,59	3027,00	3418,86	3771,71	TOTAL
sektor publiczny.....	2453,87	3028,32	3460,70	3887,41	public sector
sektor prywatny.....	2479,70	3026,24	3397,37	3715,57	private sector
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; rybactwo ..	2226,67	2530,21	2857,45	3749,39	Agriculture, hunting and forestry; fishing
Przemysł.....	2290,64	2807,37	3128,25	3455,33	Industry
górnictwo.....	1950,31	1835,41	2580,15	3014,22	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe.....	2219,06	2732,65	3040,88	3342,90	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę.....	2742,20	3449,37	3913,39	4418,30	electricity, gas and water supply
Budownictwo.....	2152,64	2483,79	3042,25	3350,93	Construction
Handel i naprawy ^Δ	2289,01	2788,80	3084,51	3397,71	Trade and repair ^Δ
Hotele i restauracje.....	1860,54	1967,71	2169,57	2426,08	Hotels and restaurants
Transport, gospodarka magazynowa i łączność.....	2876,34	3067,26	3424,93	3856,26	Transport, storage and communication
Pośrednictwo finansowe.....	4734,62	5672,45	6466,24	6510,29	Financial intermediation
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ	2955,97	3361,26	3819,00	4153,96	Real estate, renting and business activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ	3031,66	3742,44	4156,37	4689,46	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja.....	1936,88	2678,62	2945,80	3207,64	Education
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna.....	1589,27	2161,96	2721,82	3185,72	Health and social work
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała.....	2665,95	2980,87	3269,01	3576,02	Other community, social and personal service activities

TABL. 4 (92). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO^a WEDŁUG STANOWISK
 AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES^a BY POSITIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2007	2008		
				ogółem total	stanowiska positions	
					robotnicze manual labour	nierobotnicze non-manual labour
w zł in zł						
OGÓŁEM..... TOTAL	2636,65	3227,04	3670,84	4036,26	2488,22	5132,03
sektor publiczny..... public sector	2453,87	3028,32	3460,70	3887,41	2729,08	4516,42
sektor prywatny..... private sector	2788,62	3372,10	3806,13	4123,47	2378,13	5557,90
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; rybactwo .. Agriculture, hunting and forestry; fishing	2302,85	2605,20	3025,24	3919,33	2017,90	5027,25
Przemysł..... Industry	2414,03	2950,29	3305,72	3615,25	2562,01	5466,74
górnictwo..... mining and quarrying	2131,75	1967,24	2995,16	3327,56	2523,05	5552,23
przetwórstwo przemysłowe..... manufacturing	2355,78	2885,06	3229,57	3511,63	2454,94	5465,37
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę..... electricity, gas and water supply	2743,12	3454,43	3914,99	4422,02	3547,13	5473,98
Budownictwo..... Construction	2391,24	2834,03	3608,38	3990,59	2870,88	6067,10
Handel i naprawy ^Δ Trade and repair ^Δ	2734,58	3234,56	3546,45	3841,60	2280,24	4790,05
Hotele i restauracje..... Hotels and restaurants	2023,13	2119,08	2364,89	2643,68	2066,33	3838,53
Transport, gospodarka magazynowa i łączność..... Transport, storage and communication	3009,97	3166,57	3567,52	4025,43	2906,12	5720,06
Pośrednictwo finansowe..... Financial intermediation	4795,68	5844,93	6651,25	6670,43	2637,27	6746,54
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ Real estate, renting and business activities	3186,67	3592,87	4119,78	4470,30	1902,50	5698,80
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ Public administration and defence; compul- sory social security	3030,00	3742,50	4156,46	4689,58	2675,71	4954,10
Edukacja..... Education	1937,56	2693,45	2973,78	3241,68	1858,15	3600,53
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna..... Health and social work	1599,06	2194,58	2778,64	3268,72	1934,07	3618,65
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała..... Other community, social and personal ser- vice activities	2702,67	3223,19	3619,29	4053,12	2510,45	4813,29

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 148.

^a Excluding economic entities employing up to 9 persons; see general notes, item 1 on page 148.

TABL. 5 (93). ZATRUDNIENI¹ WEDŁUG WYSOKOŚCI WYNAGRODZENIA BRUTTO ZA PAŹDZIERNIK 2008 R.
PAID EMPLOYMENT¹ BY AMOUNT OF GROSS WAGES AND SALARIES FOR OCTOBER 2008

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total			Sektor publiczny Public sector			Sektor prywatny Private sector		
	ogółem total	męż- czyźni men	kobiety women	ogółem total	męż- czyźni men	kobiety women	ogółem total	męż- czyźni men	kobiety women
OGÓŁEM..... TOTAL	a 1357382 b 100,0	a 677921 b 100,0	a 679461 b 100,0	a 474517 b 100,0	a 171160 b 100,0	a 303357 b 100,0	a 882865 b 100,0	a 506761 b 100,0	a 376104 b 100,0
przedziały wynagrodzeń ² : ranges of wages and salaries ² :									
1126,00 zł i mniej..... zł and less	a 41404 b 3,1	a 22947 b 3,4	a 18457 b 2,7	a 260 b 0,1	a 37 b 0,0	a 223 b 0,1	a 41144 b 4,7	a 22910 b 4,5	a 18234 b 4,8
1126,01— 2117,46.....	a 271056 b 20,0	a 116385 b 17,2	a 154671 b 22,8	a 71788 b 15,1	a 19865 b 11,6	a 51923 b 17,1	a 199268 b 22,5	a 96520 b 19,0	a 102748 b 27,4
2117,47— 3176,19.....	a 355321 b 26,2	a 170100 b 25,0	a 185221 b 27,4	a 134570 b 28,5	a 45995 b 26,8	a 88575 b 29,1	a 220751 b 24,9	a 124105 b 24,5	a 96646 b 25,8
3176,20— 4234,92.....	a 260982 b 19,2	a 125113 b 18,4	a 135869 b 20,0	a 114046 b 24,0	a 36111 b 21,0	a 77935 b 25,7	a 146936 b 16,6	a 89002 b 17,6	a 57934 b 15,5
4234,93— 5293,65.....	a 150502 b 11,1	a 76413 b 11,3	a 74089 b 10,9	a 62818 b 13,2	a 23894 b 14,0	a 38924 b 12,8	a 87684 b 9,9	a 52519 b 10,4	a 35165 b 9,3
5293,66— 6352,38.....	a 82776 b 6,1	a 44203 b 6,5	a 38573 b 5,7	a 31920 b 6,7	a 13829 b 8,1	a 18091 b 6,0	a 50856 b 5,8	a 30374 b 6,0	a 20482 b 5,4
6352,39— 7411,11.....	a 51538 b 3,8	a 28966 b 4,3	a 22572 b 3,3	a 18212 b 3,8	a 8519 b 5,0	a 9693 b 3,2	a 33326 b 3,8	a 20447 b 4,0	a 12879 b 3,4
7411,12— 8469,84.....	a 35616 b 2,6	a 21390 b 3,2	a 14226 b 2,1	a 13048 b 2,7	a 6606 b 3,9	a 6442 b 2,1	a 22568 b 2,6	a 14784 b 2,9	a 7784 b 2,1
8469,85— 9528,57.....	a 24822 b 1,8	a 14895 b 2,2	a 9927 b 1,5	a 8384 b 1,8	a 4271 b 2,5	a 4113 b 1,4	a 16438 b 1,9	a 10624 b 2,1	a 5814 b 1,5
9528,58—10587,30.....	a 17159 b 1,3	a 10813 b 1,6	a 6346 b 0,9	a 5684 b 1,2	a 3152 b 1,8	a 2532 b 0,8	a 11475 b 1,3	a 7661 b 1,5	a 3814 b 1,0
10587,31—11646,03.....	a 12451 b 0,9	a 8101 b 1,2	a 4350 b 0,6	a 3769 b 0,8	a 2229 b 1,3	a 1540 b 0,5	a 8682 b 1,0	a 5872 b 1,2	a 2810 b 0,7
11646,04—12704,76.....	a 9509 b 0,7	a 6658 b 1,0	a 2851 b 0,4	a 2421 b 0,5	a 1636 b 1,0	a 785 b 0,3	a 7088 b 0,8	a 5022 b 1,0	a 2066 b 0,5
12704,77—13763,49.....	a 7293 b 0,5	a 4972 b 0,7	a 2321 b 0,3	a 2012 b 0,4	a 1152 b 0,7	a 860 b 0,3	a 5281 b 0,6	a 3820 b 0,8	a 1461 b 0,4
13763,50—14822,22.....	a 5685 b 0,4	a 4107 b 0,6	a 1578 b 0,2	a 1353 b 0,3	a 835 b 0,5	a 518 b 0,2	a 4332 b 0,5	a 3272 b 0,6	a 1060 b 0,3
14822,23 zł i więcej..... zł and more	a 31268 b 2,3	a 22858 b 3,4	a 8410 b 1,2	a 4232 b 0,9	a 3029 b 1,8	a 1203 b 0,4	a 27036 b 3,1	a 19829 b 3,9	a 7207 b 1,9

1 Dane dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych bez przeliczania niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych i obejmują podmioty, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. 2 Ustalane na podstawie krotności przeciętnego wynagrodzenia brutto (4234,92 zł) w województwie mazowieckim za październik 2008 r.

1 Data concern full- and part-time paid employees without converting part-time paid employees into full-time paid employees and include entities employing more than 9 persons. 2 Established on the basis of product of gross wages and salaries (4234,92 zł) in the Mazowieckie voivodship for October 2008.

TABL. 6 (94). ZATRUDNIENI^a ORAZ PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIA BRUTTO WEDŁUG GRUP ZAWODÓW WYKONYWANYCH ZA PAŹDZIERNIK 2008 R.
PAID EMPLOYMENT^a AND AVERAGE GROSS WAGES AND SALARIES BY PERFORMED OCCUPATIONAL GROUPS FOR OCTOBER 2008

GRUPY ZAWODÓW ^b	Zatrudnieni w odsetkach <i>Paid employees in percent</i>			Przeciętne wynagrodzenia brutto w zł <i>Average gross wages and salaries in zł</i>			OCCUPATIONAL GROUPS ^b
	ogółem <i>total</i>	mężczyźni <i>men</i>	kobiety <i>women</i>	ogółem <i>total</i>	mężczyźni <i>men</i>	kobiety <i>women</i>	
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	4234,92	4691,47	3779,40	TOTAL
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy.....	9,6	11,2	8,0	9321,23	10571,27	7566,63	<i>Public government representatives, senior officials and managers</i>
Specjaliści.....	29,6	22,7	36,4	5133,54	6172,20	4489,37	<i>Professionals</i>
specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych.....	4,5	7,2	1,9	6248,61	6482,10	5376,66	<i>physical, mathematical and engineering science professionals</i>
specjaliści nauk przyrodniczych i ochrony zdrowia.....	3,3	1,2	5,3	4314,94	5871,14	3976,79	<i>life science and health professionals</i>
specjaliści szkolnictwa.....	7,1	3,4	10,9	3627,85	4177,55	3457,34	<i>teaching professionals</i>
pozostali specjaliści.....	14,7	10,9	18,3	5699,85	6614,72	5154,84	<i>other professionals</i>
Technicy i inny średni personel.....	14,6	12,7	16,5	4067,60	4595,68	3662,36	<i>Technicians and associate professionals</i>
średni personel techniczny.....	3,8	5,9	1,8	4444,74	4688,50	3660,13	<i>physical and engineering science associate professionals</i>
średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia.....	0,9	0,4	1,4	2980,68	3127,31	2935,47	<i>life science and health associate professionals</i>
nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy.....	0,1	0,2	0,1	3051,89	3164,89	2820,96	<i>basic vocational teachers and instructors</i>
pracownicy pozostałych specjalności.....	9,8	6,2	13,2	4029,53	4641,56	3741,78	<i>other associate professionals</i>
Pracownicy biurowi.....	11,9	8,4	15,3	3115,04	3218,09	3058,60	<i>Clerks</i>
pracownicy obsługi biurowej.....	8,7	7,2	10,1	3191,75	3194,68	3189,65	<i>office clerks</i>
pracownicy obrotu pieniężnego i obsługi Klientów.....	3,2	1,2	5,2	2905,35	3365,37	2803,55	<i>customer services clerks</i>
Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy.....	8,6	7,7	9,5	2135,79	2296,56	2004,70	<i>Service workers and shop and market sales workers</i>
pracownicy usług osobistych i ochrony.....	3,7	4,4	2,9	2109,34	2067,66	2173,28	<i>personal and protective services workers</i>
modelki, sprzedawcy i demonstratorzy.....	4,9	3,3	6,6	2155,37	2604,32	1930,76	<i>models, salespersons and demonstrators</i>
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy.....	0,1	0,1	0,1	2178,37	2300,44	2021,48	<i>Skilled agricultural and fishery workers</i>
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy.....	8,7	14,5	3,0	2733,88	2951,02	1705,61	<i>Craft and related trades workers extraction and building trades workers</i>
górnicy i robotnicy budowlani.....	2,2	4,4	0,0	2810,11	2812,53	2515,70	<i>metal, machinery and related trades workers</i>
robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń.....	3,9	7,8	0,2	3261,16	3271,86	2763,05	
robotnicy zawodów precyzyjnych, ceramicy, wytwórcy wyrobów galanterijnych, robotnicy poligraficzni i pokrewni.....	0,4	0,5	0,4	2182,13	2300,25	2013,27	<i>precision, handicraft, printing and related trades workers</i>
pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy.....	2,2	1,8	2,4	1804,07	2111,50	1577,25	<i>other craft and related trades workers</i>

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych bez przeliczania niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych i obejmują podmioty, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 8, pkt 1) na str. 21.

^a Data concern full- and part-time paid employees without converting part-time paid employees into full-time paid employees and include entities employing more than 9 persons. ^b See general notes to the Yearbook, item 8, point 1) on page 21.

TABL. 6 (94). ZATRUDNIENI^a ORAZ PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIA BRUTTO WEDŁUG GRUP ZAWODÓW WYKONYWANYCH ZA PAŹDZIERNIK 2008 R. (dok.)
PAID EMPLOYMENT^a AND AVERAGE GROSS WAGES AND SALARIES BY PERFORMED OCCUPATIONAL GROUPS FOR OCTOBER 2008 (cont.)

GRUPY ZAWODÓW ^b	Zatrudnieni w odsetkach <i>Paid employees in percent</i>			Przeciętne wynagrodzenia brutto w zł <i>Average gross wages and salaries in zł</i>			OCCUPATIONAL GROUPS ^b
	ogółem <i>total</i>	mężczyźni <i>men</i>	kobiety <i>women</i>	ogółem <i>total</i>	mężczyźni <i>men</i>	kobiety <i>women</i>	
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń.....	9,1	15,4	2,9	2962,98	3070,08	2389,54	<i>Plant and machine operators and assemblers</i>
operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	1,2	2,3	0,2	3365,92	3453,56	2447,09	<i>stationary plant and related operators</i>
operatorzy i monterzy maszyn.....	3,6	4,9	2,3	2785,15	3006,85	2308,50	<i>machine operators and assemblers</i>
kierowcy i operatorzy pojazdów...	4,3	8,2	0,4	2995,16	3002,02	2845,85	<i>drivers and mobile plant operators</i>
Pracownicy przy pracach prostych..	7,8	7,3	8,3	2098,13	2369,26	1858,52	<i>Elementary occupations</i>
pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach.....	4,9	3,2	6,6	1904,84	2075,97	1822,24	<i>sales and services elementary occupations</i>
robotnicy pomocniczy w rolnictwie, rybołówstwie i pokrewni ...	0,1	0,1	0,0	2186,84	2246,66	2019,88	<i>agricultural, fishery and related labourers</i>
robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	2,8	4,0	1,7	2427,90	2603,36	1999,66	<i>labourers in mining, construction, manufacturing and transport</i>

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych bez przeliczania niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych i obejmują podmioty, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 8, pkt 1) na str. 21.

^a Data concern full- and part-time paid employees without converting part-time paid employees into full-time paid employees and include entities employing more than 9 persons. ^b See general notes to the Yearbook, item 8, point 1) on page 21.

Świadczenia z ubezpieczeń społecznych *Social security benefits*

TABL. 7 (95). EMERYCI I RENCIŚCI^a
RETIRES AND PENSIONERS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
OGÓŁEM.....	1181427	1162071	1165717	1174108	<i>TOTAL</i>
Pobierający emerytury i renty wypłacane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych ^b	902936	915344	934836	951262	<i>Persons receiving retirement pay and pensions paid by the Social Insurance Institution^b</i>
emerytury	509887	572993	644488	670292	<i>retirement pay</i>
renty z tytułu niezdolności do pracy	251653	196365	144809	136219	<i>pensions resulting from an inability to work</i>
renty rodzinne.....	141396	145986	145539	144751	<i>family pensions</i>
Rolnicy indywidualni.....	278491	246727	230881	222846	<i>Farmers</i>

^a Przeciętne w roku. ^b Patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 149.

Źródło: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

^a Annual averages. ^b See general notes, item 1 on page 149.

Source: data of the Social Insurance Institution and Agricultural Social Insurance Fund.

TABL. 8 (96). ŚWIADCZENIA EMERYTALNE I RENTOWE BRUTTO
GROSS RETIREMENT PAY AND PENSION BENEFITS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M G R A N D T O T A L					
Świadczenia w mln zł.....	11136,0	14732,4	16501,0	18205,5	Benefits in mln zł
WYPŁACANE PRZEZ ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH ^a PAID BY THE SOCIAL INSURANCE INSTITUTION ^a					
R a z e m T o t a l					
Świadczenia w mln zł.....	9224,8	12598,6	14359,5	16012,3	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł.....	851,37	1146,98	1280,04	1402,72	Average monthly retirement pay and pension in zł
Emerytury Retirement pay					
Świadczenia w mln zł.....	5812,7	8720,4	10658,4	12139,3	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna emerytura w zł.....	950,00	1268,26	1378,15	1509,20	Average monthly retirement pay in zł
Renty z tytułu niezdolności do pracy Pensions resulting from an inability to work					
Świadczenia w mln zł.....	2071,2	2057,9	1686,9	1704,6	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna renta w zł.....	685,84	873,33	970,76	1042,83	Average monthly pension in zł
Renty rodzinne Family pensions					
Świadczenia w mln zł.....	1340,9	1820,3	2014,2	2168,4	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna renta w zł.....	790,28	1039,09	1153,31	1248,35	Average monthly pension in zł
ROLNIKÓW INDYWIDUALNYCH ^b FARMERS ^b					
Świadczenia w mln zł.....	1911,2	2133,8	2141,5	2193,2	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł.....	571,90	720,71	772,93	820,16	Average monthly retirement pay and pension in zł

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 149. ^b Łącznie z wypłatami z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i budżetu państwa w przypadku łączenia uprawnień do świadczeń z tego funduszu z uprawnieniami do świadczeń z Funduszu Emerytalno-Rentowego; patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 149.

Źródło: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

^a See general notes, item 1 on page 149. ^b Including payments from the Social Insurance Fund and the state budget, in case of a simultaneous right to benefits from this fund and to benefits from the Pension Fund; see general notes, item 1 on page 149.

Source: data of the Social Insurance Institution and Agricultural Social Insurance Fund.

DZIAŁ VIII

BUDŻETY GOSPODARSTW DOMOWYCH

Uwagi ogólne

1. Podstawowym źródłem informacji o warunkach bytu ludności, tj. poziomie i strukturze dochodu rozporządzalnego, wydatków i spożycia oraz wyposażeniu gospodarstw domowych w przedmioty trwałego użytkowania jest reprezentacyjne badanie **budżetów gospodarstw domowych**. Badaniem objęte są wszystkie gospodarstwa domowe, z wyjątkiem zamieszkujących obiekty zbiorowego zakwaterowania oraz gospodarstw członków korpusu dyplomatycznego państw obcych. Od 2004 r. gospodarstwa domowe obywateli obcego państwa zamieszkujące w Polsce stale lub przez dłuższy czas i posługujące się językiem polskim biorą udział w badaniu.

Jednostką badania jest **gospodarstwo domowe** jedno- lub wieloosobowe. Gospodarstwo domowe **jednoosobowe** stanowi osoba utrzymująca się samodzielnie, tzn. niełącząca swoich dochodów z dochodami innych osób bez względu na to, czy mieszka sama czy z innymi osobami. Przez gospodarstwo domowe **wieloosobowe** rozumie się zespół osób zamieszkujących razem i wspólnie utrzymujących się.

Wyniki badania oparte są na oświadczeniach osób biorących udział w badaniu budżetów gospodarstw domowych. W celu zachowania relacji między strukturą badanej zbiorowości a strukturą społeczno-demograficzną zbiorowości generalnej, dane uzyskane z badania budżetów gospodarstw domowych zostały przeważone danymi o strukturze gospodarstw domowych: dla 2000 r. — według liczby osób uzyskanej z Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), dla lat 2005, 2007 i 2008 — według liczby osób i miejsca zamieszkania pochodzącymi z Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002.

2. Badanie budżetów gospodarstw domowych prowadzone jest metodą rotacji miesięcznej w cyklu kwartalnym, co oznacza, że w każdym miesiącu w badaniu uczestniczą inne gospodarstwa domowe, a po kwartale w gospodarstwach domowych, które brały udział w badaniu miesięcznym danego kwartału przeprowadzany jest wywiad dotyczący niektórych wydatków, m.in. na zakup przedmiotów trwałego użytkowania (telewizor, pralka, lodówka itp.), na opłatę za usługi (lekarskie, stomatologiczne itp.) oraz wyposażenia gospodarstw domowych w przedmioty trwałego użytkowania.

Badaniem objęto wszystkie gospodarstwa domowe zamieszkałe w wylosowanych mieszkaniach, reprezentujące społeczno-ekonomiczne grupy ludności, tj. gospodarstwa domowe: pracowników, rolników, pracujących na własny rachunek, emerytów i rencistów oraz utrzymujących się z niezarobkowych źródeł (innych niż emerytura i renta).

CHAPTER VIII

HOUSEHOLD BUDGETS

General notes

1. The basic source of information regarding the living conditions of the population, i.e., the level and structure of available income, expenditures and consumption as well as the furnishing of households with durable goods, is a sample survey of **household budgets**. Included in the survey are all the households, with the exception of those living in institutional households as well as households of members of the diplomatic corps of foreign countries. Since 2004 the households of foreign citizens with permanent or long-lasting residence in Poland and using Polish participate in the survey.

The survey unit is a one- or a multi-person **household**. A **one-person** household is understood as an individual independently maintained, i.e., income is not combined with the income of others regardless of whether the individual lives alone or with other persons. A **multi-person** household is understood as a group of people living together and maintaining themselves jointly.

Survey results are based on declarations made by persons participating in the survey of household budgets. In order to maintain the relation between the structure of the surveyed population and the socio-demographic structure of the total population, data obtained from the household budget survey were weighted with the data on structure of households: for 2000 — by number of persons coming from the Labour Force Survey (LFS), for 2005, 2007 and 2008 — by number of persons and class of locality coming from the Population and Housing Census 2002.

2. The survey of household budgets is conducted using the method of monthly rotation with a quarterly cycle, which means that each month different households participate in the survey, and after each quarter an interview is conducted in households which participated in the monthly survey of a given quarter concerning some expenditures, i.e., on purchases of durable goods (a television set, washing machine, refrigerator, etc.), on payments for services (medical, dental, etc.) as well as on furnishing the household with durable goods.

The survey included all households within randomly selected dwellings representing of socio-economic groups of the population, i.e., households of: employees, farmers, self-employed, retirees and pensioners as well as households maintained from non-earned sources (other than retirement pay and pensions).

3. Kategorie osób występujących w gospodarstwach domowych (tabl. 1) ustalone zostały na podstawie ich głównego źródła utrzymania, czyli źródła przynoszącego największy dochód:

- 1) do osób **pracujących** zalicza się:
 - a) pracujących najemnie, dla których głównym źródłem utrzymania jest dochód z pracy najemnej, niezależnie od rodzaju umowy zawartej z pracodawcą (umowa o pracę na czas nieokreślony lub określony, mianowanie, powołanie, praca sezonowa, praca dorywcza, umowa o wykonanie pracy nakładczej, umowa agencyjna, umowa-zlecenie, umowa ustna itd.); do 2004 r. do tej grupy pracujących zaliczano również członków spółdzielni produkcji rolniczej,
 - b) pracujących w gospodarstwie indywidualnym w rolnictwie (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), dla których głównym źródłem utrzymania jest dochód z pracy w użytkowanym przez siebie gospodarstwie indywidualnym w rolnictwie,
 - c) pracujących na własny rachunek (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), dla których głównym źródłem utrzymania jest prowadzenie działalności gospodarczej (poza użytkowaniem gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie), w tym wynajem nieruchomości związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą oraz wykonywanie wolnego zawodu, a od 2005 r. także członków spółdzielni produkcji rolniczej;
- 2) osoby **utrzymujące się ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych i pomocy społecznej**, których głównym źródłem utrzymania jest m.in.: emerytura, renta, zasiłek dla bezrobotnych i inne świadczenia z Funduszu Pracy, zasiłki i świadczenia przedemerytalne, świadczenia rodzinne (do 30 IV 2004 r. — tylko zasiłki rodzinne, pielęgnacyjne, wychowawcze oraz świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego), renta socjalna, świadczenia pieniężne i niepieniężne udzielane na podstawie ustawy o pomocy społecznej, stypendia;
- 3) osoby **pozostające na utrzymaniu** (bez własnego źródła utrzymania) utrzymywane przez inne osoby będące członkami tego samego gospodarstwa domowego.

4. **Dochód rozporządzalny** obejmuje bieżące dochody pieniężne i niepieniężne (w tym wartość spożycia naturalnego, tj. wartość towarów i usług konsumpcyjnych pobranych na potrzeby gospodarstwa domowego z działalności gospodarczej na własny rachunek — rolniczej i pozarolniczej oraz wartość towarów i usług otrzymanych bezpłatnie), bez zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych płaconych z tytułu dochodów (z pracy najemnej, ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych oraz ze świadczeń pomocy społecznej), bez składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne płacone przez ubezpieczonego pracownika (patrz uwagi ogólne do działu „Wynagrodzenia. Świadczenia z ubezpieczeń społecznych”, ust. 3 na str. 149) oraz bez podatków płaconych przez osoby pracujące na własny rachunek.

3. The categories of persons comprising households (table 1) were established on the basis of their main source of maintenance, i.e., source deriving the greatest income:

- 1) **employed persons** include:
 - a) hired employees, for whom the main source of maintenance is income from hired work, regardless of the type of contract concluded with the employer (a labour contract for a specified or unspecified period, postings, appointments, seasonal work, odd jobs, outwork, contract with agent, commission contracts, verbal contracts, etc.); until 2004 members of agricultural production co-operatives were included in this group of employed persons,
 - b) employees on a private farm in agriculture (including contributing family workers), for whom the main source of maintenance is income from private farm work,
 - c) self-employed persons (including contributing family workers), for whom the main source of maintenance is economic activity (excluding the use of a private farm in agriculture), including rental of real estate connected with conducting economic activity and practising a learned profession as well as members of agricultural production co-operatives since 2005;
- 2) persons **maintained from social security benefits and from social assistance benefits**, for whom the main source of maintenance is retirement pay, pension, unemployment benefit and other benefits from the Labour Fund, pre-retirement benefits and allowances, family allowances (until 30 IV 2004 — family, nursing, child-care benefits only as well as alimony paid from the Alimony Fund), social pension, monetary and non-monetary assistance provided on the basis of the Law on Social Welfare, scholarships;
- 3) **dependents** (without their own source of maintenance) are maintained by other persons being members of the same household.

4. **Available income** includes current monetary and non-monetary income (including the value of own consumption, i.e., consumer goods and services acquired for household needs from self-employed agricultural or non-agricultural economic activity as well as the value of goods and services received free of charge), excluding prepayments on personal income tax paid (with income from hired labour, social security benefits and from social assistance benefits), excluding contributions to obligatory social security paid by the insured employee (see general notes in the chapter “Wages and salaries. Social security benefits”, item 3 on page 149) as well as excluding taxes paid by self-employed persons.

W skład dochodu rozporządzalnego wchodzi:

- 1) dochód z pracy najemnej — uzyskany we wszystkich miejscach pracy danego członka gospodarstwa domowego, niezależnie od długości trwania okresu pracy i rodzaju umowy o pracę — który obejmuje wszystkie dochody uzyskiwane z tytułu pracy najemnej, w tym: wynagrodzenia, wypłaty niezaliczone do wynagrodzeń (np. dodatek za rozłąkę, ekwiwalent pieniężny za używanie własnej odzieży zamiast roboczej, kwoty uzyskane z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych), zasiłki chorobowe (pobrane w czasie trwania stosunku pracy), wyrównawcze, opiekuńcze, dochody w formie niepieniężnej (opłacone przez pracodawcę);
- 2) dochód z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie, który stanowi różnicę między wartością produkcji rolniczej (łącznie ze spożyciem naturalnym) a poniesionymi na nią bieżącymi nakładami (tj. zakup produktów i usług, wynagrodzenie i składki na obowiązkowe ubezpieczenie społeczne pracowników najemnych). Dochód ten jest pomniejszony o podatki związane z prowadzeniem gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie oraz od 2004 r. powiększony o dopłaty dla rolnictwa;
- 3) dochód z pracy na własny rachunek, który stanowi część dochodu uzyskanego z prowadzonej działalności gospodarczej na własny rachunek (poza gospodarstwem indywidualnym w rolnictwie) oraz dochód z wykonywania wolnego zawodu, jaka została przeznaczona na pozyskanie towarów i usług konsumpcyjnych na potrzeby gospodarstwa domowego oraz na inwestycje o charakterze mieszkaniowym (zakup, budowa, remont lub modernizacja mieszkania lub domu mieszkalnego);
- 4) dochód z własności (odsetki, udziały w zyskach z działalności gospodarczej, dywidendy, nadwyżka bilansowa w spółdzielniach) i dochód z wynajmu nieruchomości (tj. przychody minus nakłady i ewentualne podatki) niezwiązanych z prowadzoną działalnością gospodarczą oraz ziemi;
- 5) dochód ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych i pomocy społecznej, który obejmuje m.in.: emerytury, renty, zasiłki dla bezrobotnych, zasiłki i świadczenia przedemerytalne, świadczenia rodzinne (do 30 IV 2004 r. — tylko zasiłki rodzinne, pielęgnacyjne, wychowawcze oraz świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego), rentę socjalną, świadczenia pieniężne i niepieniężne udzielane na podstawie ustawy o pomocy społecznej, stypendia oraz od 2005 r. renty strukturalne dla rolników indywidualnych;
- 6) pozostały dochód, który obejmuje m.in. dary (w tym alimenty od osób prywatnych), odszkodowania z tytułu ubezpieczeń w instytucjach ubezpieczeniowych, wygrane w grach hazardowych i loteryjnych.

Dochód rozporządzalny przeznaczony jest na wydatki oraz przyrost oszczędności.

Dochód do dyspozycji jest to dochód rozporządzalny pomniejszony o pozostałe wydatki. Dochód do dyspozycji przeznaczony jest na wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz przyrost oszczędności.

Available income comprises:

- 1) *income from hired work — obtained in all workplaces by the given household member, regardless of the length of time worked or the type of labour agreement — which includes: all income obtained from hired work, including: wages and salaries, payments not included in wages and salaries (e.g., severance pay, the monetary equivalent for the use of personal rather than company clothing, sums received from a company social benefit fund), sick benefits (taken during the period of employment), compensatory and care benefits, income in a non-monetary form (paid by the employer);*
- 2) *income from a private farm in agriculture, which accounts for the difference in the value of agricultural production (including own consumption) and current expenditures borne on it (i.e., the purchase of products and services, wages and salaries as well as contributions to compulsory social security of hired employees). This income is reduced by taxes connected with tending a private farm in agriculture and since 2004 increased by subsidies for agriculture;*
- 3) *income from self-employment, which accounts for a portion of income obtained from conducting self-employed economic activity (excluding a private farm in agriculture) and income from practising a learned profession, that was spent on consumer goods and services for household needs as well as for investments with a residential character (purchasing, building, renovating or modernizing a dwelling or house);*
- 4) *income from property (interests, shares in profits from economic activity, dividends, balance surplus in co-operatives) and income from rental of real estate (i.e. revenues minus investments and possible taxes) not connected with the conducted economic activity;*
- 5) *income from social security benefits and social assistance benefits, which includes, i.a.: retirement pay, pensions, unemployment benefits, pre-retirement benefits and allowances, family allowances (until 30 IV 2004 — family, nursing, child-care benefits only as well as alimony paid from the Alimony Fund), social pension, monetary and non-monetary assistance provided on the basis of the Law on Social Welfare, scholarships as well as since 2005, early retirement pay for farmers;*
- 6) *other income, which includes, i.a.: gifts (i.a. private alimony), insurance indemnities, winnings from games of chance and lotteries.*

Available income is designated for expenditures as well as for an increase in savings.

Disposable income is understood as available income less other expenditures. Disposable income is designated for consumer goods and services as well as for an increase in savings.

5. Wydatki obejmują wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz pozostałe wydatki.

Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne przeznaczone są na zaspokojenie potrzeb gospodarstwa domowego. Obejmują wydatki na towary i usługi zakupione za gotówkę, również przy użyciu karty płatniczej lub kredytowej i na kredyt, wartość artykułów otrzymanych bezpłatnie oraz wartość spożycia naturalnego. Towary konsumpcyjne obejmują dobra nietrwałego użytkowania (np. żywność, napoje, artykuły farmaceutyczne), półtrwałego użytkowania (np. odzież, książki, zabawki) i trwałego użytkowania (np. samochody, pralki, lodówki, telewizory). Do wydatków nie zalicza się funduszu remontowego (do 2004 r. fundusz remontowy uwzględniano w opłatach za najem mieszkania w pozycji „użytkowanie mieszkania i nośniki energii”).

Pozostałe wydatki obejmują m.in. kwoty przekazane innym gospodarstwom domowym i instytucjom niekomercyjnym, w tym dary; koszty zakwaterowania młodzieży i studentów uczących się poza domem; alimenty od osób prywatnych; niektóre podatki, np.: od nieruchomości, od spadków i darowizn, od dochodów z własności, z wynajmu i sprzedaży nieruchomości; straty pieniężne.

Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne w latach 2005, 2007 i 2008 zagregowano zgodnie z obowiązującą na lata 2005–2008 nomenklaturą według Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu do Badania Budżetów Gospodarstw Domowych (COICOP/HBS), a w 2000 r. — zgodnie z nomenklaturą obowiązującą na lata 1997–2000.

6. Spożycie artykułów żywnościowych (w ujęciu ilościowym) w gospodarstwach domowych obejmuje artykuły zakupione za gotówkę, również przy użyciu karty płatniczej lub kredytowej i na kredyt, otrzymane nieodpłatnie oraz pobrane z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie bądź z prowadzonej działalności gospodarczej na własny rachunek (spożycie naturalne); bez spożycia w placówkach gastronomicznych.

5. Expenditures include expenditures on consumer goods and services as well as other expenditures.

Expenditures on consumer goods and services are designated for meeting household needs. They include expenditures on goods and services purchased for cash, with the use of cash or a credit card and on credit, the value of articles received gratis as well as the value of own consumption. Consumer goods include non-durable goods (e.g., food, beverages, pharmaceutical products), semi-durable goods (e.g., clothing, books, toys) and durable goods (e.g., cars, washing machines, refrigerators, television sets). Expenditures do not include renovation fund (payment for rentals for housing include renovation fund up to 2004 in item “housing, water, electricity, gas and other fuels”).

Other expenditures include, i.a.: amounts transferred to other households and non-commercial institutions, including gifts; boarding costs of youth and students studying away from home; private alimony; some taxes, e.g.: on real estate, inheritance and donations, income from property as well as renting and selling real estate; monetary losses.

Expenditures on consumer goods and services were aggregated in 2005, 2007 and 2008 in accordance with the nomenclature adopted for the years 2005–2008 on the basis of the Classification of Individual Consumption by Purpose for the Household Budget Survey (COICOP/HBS) and in 2000 — on the basis of the classification adopted for the years 1997–2000.

6. Consumption of foodstuffs (in terms of quantity) in households includes articles purchased for cash, with the use of cash or a credit card and on credit, received gratis as well as taken from a private farm in agriculture or from conducted self-employed economic activity (own consumption); excluding consumption in catering establishments.

TABL. 1 (97). GOSPODARSTWA DOMOWE
HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
Gospodarstwa domowe objęte badaniem	3939	4684	5210	5299	Households included in the survey
Przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym	2,92	2,99	2,83	2,78	Average number of persons in a household
w tym:					of which:
pracujących	1,14	1,16	1,19	1,21	employed
pobierających świadczenia z ubezpieczeń społecznych i pomocy społecznej	0,79	0,76	0,73	0,72	receiving social security benefits and social assistance benefits
w tym emeryturę lub rentę	x	0,63	0,62	0,63	of which retirement pay or pension
pozostających na utrzymaniu	0,97	1,00	0,86	0,78	dependents

TABL. 2 (98). PRZECIĘTNY MIESIĘCZNY DOCHÓD ROZPORZĄDZALNY NA 1 OSOBE
W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA AVAILABLE INCOME OF HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
	w zł		in zł		
Dochód rozporządzalny	750,26	937,97	1207,15	1336,46	Available income
w tym:					of which:
z pracy najemnej	399,65	496,56	651,46	772,59	from hired work
z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie	37,09	43,00	57,40	54,98 ^a	from a private farm in agriculture
z pracy na własny rachunek	70,38	91,54 ^b	138,64 ^c	141,32	from self-employment
ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych i pomocy społecznej	200,71	254,92	279,80	299,73	from social security benefits and social assistance benefits
Dochód do dyspozycji	723,94	904,88	1165,16	1286,55	Disposable income

a—c Błąd względny szacunków przekracza 10% i wynosi: a — 12,95%, b — 11,01%, c — 12,80%.

a—c Relative error of estimates exceeds 10% and equals: a — 12,95%, b — 11,01%, c — 12,80%.

TABL. 3 (99). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYDATKI NA 1 OSOBE W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA EXPENDITURES OF HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
	w zł		in zł		
Wydatki ogółem ^a	704,11	817,21	1010,26	1147,27	Total expenditures ^a
w tym towary i usługi konsumpcyjne ^b	677,80	784,11	968,27	1097,36	of which consumer goods and services ^b
w tym:					of which:
żywność i napoje bezalkoholowe	203,70	211,78	236,97	257,23	food and non-alcoholic beverages
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe ..	21,04	21,65	25,89	29,09	alcoholic beverages and tobacco
odzież i obuwie	43,29	44,53	61,75	69,48	clothing and footwear
użytkowanie mieszkania i nośniki energii	118,50	155,20	173,08	201,33	housing, water, electricity, gas and other fuels
wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	36,60	42,25	58,23	61,57	furnishings, household equipment and routine maintenance of the house
zdrowie	34,25	41,69	55,69	62,15	health
w tym artykuły farmaceutyczne	x	x	x	31,76	of which pharmaceutical products
transport	68,98	74,79	107,44	133,25	transport
łącznie	28,43	46,15	51,98	54,68	communication
rekreacja i kultura	55,98	66,96	87,99	108,15	recreation and culture
edukacja ^c	13,69	15,72	18,74	19,18	education ^c
restauracje i hotele	12,88	15,01	22,85	29,06	restaurants and hotels
inne towary i usługi	35,54	44,45	59,88	63,19	miscellaneous goods and services
w tym higiena osobista	x	x	x	35,11	of which personal care

a Od 2005 r. dane nie obejmują funduszu remontowego, który został zaklasyfikowany do rozchodów kapitałowych; do 2004 r. fundusz remontowy uwzględniano w opłatach za najem mieszkania w pozycji „użytkowanie mieszkania i nośniki energii”. b Łącznie z kieszonekowym niewzględnionym w podziale według rodzajów wydatków. c Łącznie z wychowaniem przedszkolnym.

a Since 2005 data do not include renovation fund which was classified as capital out going; until 2004 house renovation fund was included to actual rental for housing in item “housing, water, electricity, gas and other fuels”. b Including pocket money not considered in items by types of expenditures. c Including pre-school education.

TABL. 4 (100). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE SPOŻYCIE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH
NA 1 OSOBE W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA CONSUMPTION OF SELECTED FOODSTUFFS
OF HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
Pieczywo i produkty zbożowe w kg.....	9,38	8,46	7,49	7,38	Bread and cereals in kg
w tym pieczywo	6,70	5,87	5,03	4,88	of which bread
Mięso w kg.....	5,61	5,51	5,31	5,61	Meat in kg
w tym przetwory mięsne i inne produkty zawierające mięso.....	x	x	x	2,48	of which meat preparations and other products containing meat
Ryby ^a w kg.....	0,47	0,43	0,46	0,50	Fish ^a in kg
Mleko ^b w l.....	5,31	4,25	3,76	3,56	Milk ^b in l
Napoje mleczne i jogurty w kg.....	x	0,61	0,73	0,73	Milk-based beverages and yoghurt in kg
Sery w kg.....	0,93	0,94	0,95	0,97	Cheese in kg
Jaja w szt.	14,26	13,83	12,71	12,60	Eggs in units
Oleje i pozostałe tłuszcze w kg.....	1,48	1,42	1,29	1,31	Oils and fats in kg
w tym masło	x	x	x	0,26	of which butter
Owoce ^c w kg.....	4,42	4,02	3,71	4,14	Fruit ^c in kg
Warzywa ^c w kg.....	12,74	12,20	10,76	10,72	Vegetables ^c in kg
w tym ziemniaki	x	x	x	5,11	of which potatoes
Cukier w kg.....	1,76	1,53	1,38	1,42	Sugar in kg
Napoje bezalkoholowe w l.....	x	x	x	8,01	Non-alcoholic beverages in l

a Bez marynat, przetworów ze zwierząt morskich i słodkowodnych, wyrobów garmażeryjnych i panierowanych. b Bez zagęszczonego i w proszku. c Nasiona i pestki jadalne uwzględniono: do 2004 r. — w grupie warzywa, a od 2005 r. — w grupie owoce.

a Excluding pickles, processed sea and fresh-water food and fish, ready-to-serve foods including coated food products. b Excluding condensed and powdered milk. c Edible seeds included: until 2004 among vegetables and since 2005 among fruit.

TABL. 5 (101). GOSPODARSTWA DOMOWE WYPOSAŻONE W NIEKTÓRE PRZEDMIOTY
TRWAŁEGO UŻYTKOWANIA^a
HOUSEHOLDS FURNISHED WITH SELECTED DURABLE GOODS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
	w % ogółu gospodarstw domowych in % of total households				
Chłodziarka.....	97,3	96,6	99,0	98,9	Refrigerator
Zamrażarka.....	33,3	34,7	21,3	22,5	Freezer
Automat pralniczy.....	69,7	79,9	83,5	85,9	Automatic washing machine
Zmywarka do naczyń.....	x	7,0	9,4	12,5	Dishwasher
Kuchenka mikrofalowa.....	x	33,9	41,1	43,4	Microwave oven
Samochód osobowy.....	46,7	48,1	52,5	55,6	Passenger car
Odtwarzacz płyt kompaktowych.....	x	x	15,9	17,5	Compact disc player
Zestaw do odbioru, rejestracji i odtwarzania dźwięku (wieża).....	34,4	44,2	45,8	43,9	Hi-fi stereo music system
Odbiornik telewizyjny.....	x	98,3	98,3	97,7	Television set
Odtwarzacz DVD.....	x	x	42,7	49,7	DVD player
Telefon komórkowy.....	x	68,1	81,8	85,6	Mobile phone
Magnetowid, odtwarzacz video.....	54,3	51,6	40,4	36,1	Videorecorder, video player
Zestaw kina domowego.....	x	x	x	13,6	Home cinema set
Urządzenie do odbioru telewizji satelitarnej ^b	45,4	41,4	48,5	51,6	Satellite television equipment ^b
Komputer osobisty.....	17,9	42,0	53,2	59,7	Personal computer
w tym z dostępem do Internetu.....	x	26,9	40,5	49,4	of which with access to the Internet
Drukarka.....	x	x	35,2	39,1	Printer

a Opracowano na podstawie stanu w końcu poszczególnych kwartałów. b Łącznie z telewizją kablową.

a Compiled on the basis of data at the end of individual quarters. b Including cable television.

DZIAŁ IX

INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA

Uwagi ogólne

Infrastruktura komunalna

1. Informacje o urządzeniach i usługach komunalnych opracowano **metodą rodzaju działalności**, tj. według kryterium przeznaczenia urządzeń, niezależnie od przeważającego rodzaju działalności podmiotu gospodarczego, z wyjątkiem danych o komunikacji miejskiej opracowanych metodą przedsiębiorstw.

Definicję **metody przedsiębiorstw** podano w uwagach ogólnych do Rocznika ust. 6 na str. 21.

Dane o urządzeniach komunalnych dotyczą urządzeń czynnych.

2. Informacje o **długości sieci wodociągowej i gazowej** dotyczą sieci rozdzielczej bez połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych i innych obiektów. Ponadto informacje o sieci gazowej uwzględniają dane o sieci przesyłowej.

Dane o **długości sieci kanalizacyjnej**, oprócz przewodów ulicznych, uwzględniają kolektory, tj. przewody odbierające ścieki z sieci ulicznej; nie uwzględniają natomiast kanałów przeznaczonych wyłącznie do odprowadzania wód opadowych.

Przez **połączenia wodociągowe i kanalizacyjne** prowadzące do budynków mieszkalnych (łącznie z budynkami zbiorowego zamieszkania, jak np.: hotele pracownicze, domy studenckie i internaty, domy opieki społecznej) oraz połączenia gazowe prowadzące do budynków (łącznie z budynkami niemieszkalnymi) rozumie się odgałęzienia łączące poszczególne budynki z siecią rozdzielczą lub w przypadku kanalizacji — z siecią ogólnospławną.

3. **Zródło uliczne** jest to urządzenie zainstalowane do ulicznego przewodu wodociągowego, służące do pobierania wody przez ludność bezpośrednio z tego przewodu.

Dane o zużyciu wody z wodociągów w gospodarstwach domowych obejmują ilość wody pobranej z sieci wodociągowej za pomocą urządzeń zainstalowanych w budynku.

4. Dane o **korzystających z wodociągu i kanalizacji** obejmują ludność zamieszkałą w budynkach mieszkalnych dołączonych do określonej sieci oraz ludność korzystającą z wodociągu poprzez źródła podwórzowe i uliczne (urządzenia zainstalowane do ulicznego przewodu wodociągowego), a w przypadku kanalizacji — wpusty kanalizacyjne.

Dane o **korzystających z gazu** dotyczą ludności w mieszkaniach wyposażonych w instalację gazu z sieci (bez korzystających z gazomierzy zbiorczych).

CHAPTER IX

MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS

General notes

Municipal infrastructure

1. Information regarding municipal installations and services was compiled using the **kind of activity method**, i.e., according to the criterion of installation designation, regardless of the predominant kind of activity of the economic entity, with the exception of data regarding urban area transportation compiled using the enterprise method.

The definition of the **enterprise method** is given in the general notes to the Yearbook, item 6 on page 21.

Data regarding municipal installations concern operative installations.

2. Information regarding the **length of the water-line and gas-line network** concerns distribution network excluding connections leading to residential buildings and other constructions. Moreover information regarding gas-line network includes data on the transmission (main) network.

Data regarding the **length of the sewerage network**, apart from street conduits, include collectors, i.e., conduits receiving sewerage from the street network; while they do not include sewers designed exclusively for draining run-off.

Water-line and sewerage connections leading to residential buildings (including buildings with multiple residents, e.g.: employee boarding houses, student dormitories and boarding schools, social welfare homes) and gas-line connections leading to buildings (included non-residential buildings) are understood as branches linking individual buildings with the distribution system or, in case of the sewerage system — with the main drainage system.

3. As **street spring** we mean a device connected with the water supply system, used by population as direct source of water supply.

Data regarding consumption of water in households includes quantity of water collected from water-line system by facilities installed in building.

4. Data regarding the **users of water-line systems and sewerage systems** include the population living in residential buildings connected to a defined system as well as the population using a water-line system through a common courtyard or street outlet (equipment connected to the street water-line conduit), and in the case of sewerage — sewerage inlets.

Data regarding the **gas users** concern the population in dwellings equipped with gas installations connected to the gas-line system (excluding consumers using collective gas-meters).

Dane o ludności korzystającej z wodociągu, kanalizacji i gazu obejmują również ludność w budynkach zbiorowego zamieszkania.

5. Dane o liczbie odbiorców i zużyciu energii elektrycznej od 2005 r. obejmują gospodarstwa domowe, których głównym źródłem utrzymania jest dochód z użytkowanego gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie.

Dane o **liczbie odbiorców gazu** podano bez odbiorców korzystających z gazomierzy zbiorczych.

Dane o **zużyciu gazu** odnoszą się do wszystkich gospodarstw domowych.

Dane o **zużyciu energii elektrycznej i gazu z sieci** w gospodarstwach domowych (w tym również zużycie w gospodarstwach domowych prowadzących drobną działalność usługową) ustalono w oparciu o zaliczkowy system opłat.

6. Informacje z zakresu ciepłownictwa obejmują budynki mieszkalne oraz budynki urzędów i instytucji ogrzewane centralnie za pośrednictwem sieci przesyłowej rozumianej jako układ instalacji połączonych i współpracujących ze sobą, służących do przesyłania i dystrybucji czynnika grzejącego do odbiorcy zgodnie z ustawą z dnia 10 IV 1997 r. Prawo energetyczne (Dz.U. Nr 54, poz. 348 z późn. zm.).

Dane w tabl. 4 dotyczą budynków i lokali ogrzewanych przy pomocy urządzeń jednostek gospodarki komunalnej i mieszkaniowej oraz spółdzielni mieszkaniowych i zakładów pracy, niezależnie od źródeł wytwarzania energii cieplnej (własnych lub obcych).

Kotłownia to budynek lub pomieszczenie wraz z urządzeniami w nim kotłami oraz urządzeniami służącymi do wytwarzania energii cieplnej na cele grzewcze lub ogrzewania i równoczesnego dostarczania ciepłej wody.

7. Informacje o komunikacji miejskiej nazwanej **komunikacji autobusowej, tramwajowej i trolejbusowej** i obejmują działalność przedsiębiorstw i zakładów komunikacji miejskiej publicznych i prywatnych. W danych o komunikacji autobusowej uwzględniono również autobusy pospieszne i mikrobusy oraz obsługę ruchu podmiejskiego i międzymiastowego; dane nie obejmują działalności przedsiębiorstw Państwowej Komunikacji Samochodowej obsługujących niektóre miasta oraz linii i tras komunikacyjnych obsługujących wyłącznie zakłady pracy.

Przez **linię komunikacyjną** rozumie się trasę łączącą krańcowe punkty przebiegu wozów oznaczonych tym samym numerem lub znakiem literowym. Jako długość linii komunikacyjnych przyjęto sumę długości wszystkich stałych dziennych linii autobusowych, tramwajowych, trolejbusowych, po których kursują wozy oznaczone odrębnymi numerami lub znakami literowymi.

8. Dane o odpadach komunalnych dotyczą odpadów powstających w gospodarstwach domowych, a także u innych wytwórców odpadów (bez odpadów niebezpiecznych), które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

Data regarding the population using the water-line system, the sewerage system and the gas-line system also include the population in collective accommodation facilities.

5. Data regarding the number of consumers and the consumption of electricity from 2005 include households, in which the main source of maintenance is income from a private farm in agriculture.

Data regarding the number of consumers using gas from gas-line excluding consumers using collective gas-meters.

Data regarding the consumption of gas from gas-line concern all the households.

Data regarding the consumption of electricity and gas from the gas-line system in households (as is consumption in households conducting small-scale service activity) is established on the basis of an estimated system of payments.

6. Information within the range of heating regards dwellings as well as offices and institutions with central heating within transmission thermal-line — which is considered as a system of connected and collaborating conduits leading heating medium to distribution line according to Law from 10 IV 1997 Energetic law (Journal of Laws No. 54, item 348 with later amendments).

Data in table 4 apply to the buildings and premises heated by installations operated by communal and housing organizations and by housing co-operatives or enterprises, regardless of the sources supplying the thermal energy (own and other).

Boiler-house is a building or space with boilers and installations used for production of thermal energy to heating or both heating and supplying warm water.

7. Information regarding urban ground transport concerns bus, tram and trolley-bus communication and includes the activity of public and private urban transport enterprises and companies. In the data regarding bus service, express buses and microbuses as well as suburban and inter-city service have been also included; data do not include the activity of the Państwowa Komunikacja Samochodowa enterprises servicing some urban areas as well as transport lines and routes exclusively servicing work places.

Transport line is understood as a route connecting the extreme points of the route of vehicles marked with the same number or letter. The length of the transport lines is the sum of the length of all of the scheduled daytime bus, tram and trolley-bus lines over which vehicles marked with separate numbers or letters travel.

8. Data on municipal waste concern the waste produced in households, and also at other waste producers (excluding hazardous waste), which in respect of its character or composition is similar to the waste produced in households.

Informacje o odpadach komunalnych podaje się zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 IX 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz.U. Nr 112, poz. 1206).

9. Dane o nieczystościach ciekłych dotyczą nieczystości pochodzących z gospodarstw domowych, budynków użyteczności publicznej oraz budynków jednostek prowadzących działalność gospodarczą — w przypadku gdy nie są odprowadzane siecią kanalizacyjną.

10. Parki spacerowo-wypoczynkowe są to tereny zielone o powierzchni co najmniej 2 ha, urządzone i konserwowane z przeznaczeniem na cele wypoczynkowe ludności, wyposażone w drogi, place, aleje spacerowe, ławki itp.

Zieleńce są to obiekty o powierzchni poniżej 2 ha, w których funkcji dominuje wypoczynek.

Tereny zielone osiedlowe występują przy zabudowie mieszkaniowej, pełnią funkcję wypoczynkową, izolacyjną.

Mieszkania

1. Informacje o zasobach mieszkaniowych i mieszkaniach oddanych do użytkowania dotyczą mieszkań, a także izb i powierzchni użytkowej w tych mieszkaniach, znajdujących się w budynkach mieszkalnych i niemieszkalnych. Dane nie obejmują lokali zbiorowego zamieszkania (hotelu pracowniczych, domów studenckich i internatów, domów opieki społecznej i in.) i pomieszczeń nieprzeznaczonych na cele mieszkalne, a z różnych względów zamieszkanymi (pomieszczeń inwentarskich, barakowozów, statków, wagonów i in.).

Mieszkanie jest to lokal składający się z jednej lub kilku izb łącznie z pomieszczeniami pomocniczymi, wybudowany lub przebudowany dla celów mieszkalnych, konstrukcyjnie wydzielony (trwałymi ścianami) w obrębie budynku, do którego to lokalu prowadzi niezależne wejście z klatki schodowej, ogólnego korytarza, wspólnej sieni bądź bezpośrednio z ulicy, podwórza lub ogrodu.

Izba jest to pomieszczenie w mieszkaniu oddzielone od innych pomieszczeń stałymi ścianami, o powierzchni co najmniej 4 m², z bezpośrednim oświetleniem dziennym, tj. oknem lub oszklonymi drzwiami w ścianie zewnętrznej budynku. Za izbę uważa się zarówno pokój, jak i kuchnię — jeśli odpowiada warunkom określonym w definicji.

Dane o **liczbie izb w mieszkaniach** uwzględniają także izby użytkowane stale i wyłącznie do prowadzenia działalności gospodarczej, jeżeli izby te znajdowały się w obrębie mieszkania konstrukcyjnego i nie miały dodatkowego, oddzielnego wejścia z ulicy, podwórza lub z ogólnie dostępnej części budynku.

Powierzchnia użytkowa mieszkania jest to łączna powierzchnia pokoi, kuchni, przedpokoi, łazienek i wszystkich innych pomieszczeń wchodzących w skład mieszkania.

2. Dane o zasobach mieszkaniowych opracowano na podstawie bilansu zasobów mieszkaniowych — według stanu w dniu 31 XII, w każdorazowym podziale administracyjnym.

Information on municipal waste is quoted according to regulation of the Minister of Environment of 27 IX 2001 on catalogue of waste (Journal of Laws No. 112, item 1206).

9. Data on liquid waste concern waste which comes from households, public buildings and buildings of units running a business — in case they are not discharged by sewerage system.

10. Strolling and recreational parks are green areas of at least 2 ha in size, maintained for the recreational needs of the population, featuring roads, squares, walkways, benches, etc.

Lawns are areas of less than 2 ha in size, in which recreational activity dominates.

Estate green belts are located in residential areas and are used for the purposes of recreation and isolation.

Dwellings

1. Information regarding dwelling stocks and completed dwellings concerns dwellings, as well as rooms and the usable floor space in these dwellings, located in residential and non-residential buildings. Data do not include collective accommodation facilities (employee hostels, student dormitories and boarding schools, social welfare homes and others) and spaces not designed for residential purposes, but which for various reasons are inhabited (animal accommodations, caravans, ships, wagons and others).

A dwelling is a premise comprising one or several rooms including auxiliary spaces, built or remodelled for residential purposes, structurally separated (by permanent walls) within a building, into which a separate access leads from a staircase, passage, common hall or directly from the street, courtyard or garden.

A room is a space in a dwelling separated from other spaces by permanent walls, with an area of at least 4 m², with direct day lighting, i.e., with a window or door containing a glass element in an external wall of the building. A kitchen area is treated as a room if it meets the conditions described in the definition.

Data regarding the **number of rooms in dwellings** also include rooms used regularly and exclusively to conduct economic activity, if these rooms are located within a construction of dwelling and do not have an additional, separate access from the street, courtyard or from a common space in the building.

The usable floor space of a dwelling is the total usable floor space of the rooms, kitchen, foyers, bathrooms, and all other spaces comprising the dwelling.

2. Data regarding dwelling stocks have been compiled on the basis of the balance of dwelling stocks, as of 31 XII, in each administrative division.

Bilanse zasobów mieszkaniowych sporządza się dla okresów międzyspisowych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego, przyjmując od 2002 r. za podstawę mieszkania zamieszkałe i niezamieszkałe oraz uwzględniając przyrosty i ubytki zasobów mieszkaniowych. Do 2001 r. dane o zasobach mieszkaniowych dotyczyły tylko mieszkań zamieszkałych.

3. Mieszkania na podstawie bilansów zasobów mieszkaniowych sklasyfikowano według następujących form własności:

- 1) **spółdzielni mieszkaniowych** — mieszkania własnościowe (zajmowane na podstawie spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego) lub lokatorskie (zajmowane na podstawie stosunku najmu);
- 2) **gmin** (komunalne) — mieszkania stanowiące własność gminy lub powiatu (lokalnej wspólnoty samorządowej), a także mieszkania przekazane gminie, ale pozostające w dyspozycji jednostek użyteczności publicznej, takich jak: zakłady opieki zdrowotnej, ośrodki pomocy społecznej, jednostki systemu oświaty, instytucje kultury;
- 3) **zakładów pracy** (sektora publicznego i prywatnego);
- 4) **Skarbu Państwa** — mieszkania pozostające w Zasobie Własności Rolnej Skarbu Państwa, w zasobie Wojskowej Agencji Mieszkaniowej, w zarządzie jednostek podległych ministerstwom: Obrony Narodowej, Spraw Wewnętrznych i Administracji, Sprawiedliwości, w zarządzie organów władzy państwowej, administracji państwowej, kontroli państwowej itp.;
- 5) **osób fizycznych** — mieszkania, do których prawo własności posiada osoba fizyczna (jedna lub więcej), przy czym osoba ta:
 - może być właścicielem całej nieruchomości, np. indywidualny dom jednorodzinny,
 - może posiadać udział w nieruchomości wspólnej, jako właściciel lokalu mieszkalnego, np. znajdującego się w budynku wielomieszkaniowym objętym wspólną mieszkaniową. Zaliczono tu również mieszkania w budynkach spółdzielni mieszkaniowych, dla których na mocy ustawy z dnia 15 XII 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych (tekst jednolity: Dz.U. z 2003 r. Nr 119, poz. 1116 z późn. zm.) zostało ustanowione odrębne prawo własności na rzecz osoby fizycznej (osób fizycznych) ujawnione w księdze wieczystej.

Pojęcie **wspólnoty mieszkaniowej** odnosi się do budynku wielomieszkaniowego, w którym część lub wszystkie lokale stanowią wyodrębnioną własność, potwierdzoną wpisem do księgi wieczystej. Wspólnotę mieszkaniową tworzy ogół właścicieli lokali (mieszkalnych i użytkowych) w danym budynku;

- 6) **towarzystw budownictwa społecznego**;
- 7) **pozostałych podmiotów** — mieszkania stanowiące własność instytucji budujących dla zysku — przeznaczone na sprzedaż (ale jeszcze niesprzedane osobom fizycznym) lub na wynajem, mieszkania stanowiące własność instytucji wyznaniowych, stowarzyszeń, partii, związków zawodowych itp.

The balances of dwelling stocks are estimated for the periods between censuses on the basis of results from last census since 2002 assuming inhabited and uninhabited dwellings as a basis and considering increases and decreases of dwelling stocks. Until 2001 data on dwelling stocks concerned only inhabited dwellings.

3. *Dwellings based on balances of net dwelling stocks were classified according to the following forms of ownership:*

- 1) **housing co-operatives** — *member-owned dwellings (occupied on the basis of the co-operative ownership right to a residential premise) and condominiums (occupied on the basis of a contract of tenancy);*
- 2) **gminas (municipal)** — *dwellings owned by a gmina or powiat (local self-government community) and also dwellings transferred to a gmina, but remaining at the disposal of public utilities such as: health care establishments, social aid centres, units of education system, cultural institutions;*
- 3) **workplaces** *(of public and private sector);*
- 4) **State Treasury** — *dwellings remaining in the Agricultural Property Stock of the State Treasury, in the stock of Military Housing Agency, under the management of units subordinated to the following ministries: National Defence, Interior and Administration, Justice, under the management of state authority bodies, state administration, state control etc.;*
- 5) **natural persons** — *dwellings, which are owned by a natural person (one or more) while this person:*
 - *can be owner of whole real estate, for example individual detached house,*
 - *can have a share in the common real estate, as the owner of dwelling for example located in a block of flats included in a condominium. There are also included dwellings in building of housing co-operatives for which by the law of 15 XII 2000 on housing co-operatives (unified text: Journal of Laws 2003 No. 119, item 1116 with later amendments) a separate ownership right for the benefit of a natural person (natural persons), exposed in a real-estate register, was established.*

*The notion of **condominium** refers to a block of flats, in which a part or all dwellings constitute separate ownerships, confirmed by an entry in the land and mortgage register. Condominium is created by all owners of dwellings (residential and business premises) in a given building;*

- 6) **public building society**;
- 7) **other entities** — *dwellings owned by institutions constructing for profit — for sale (but not yet sold to natural persons) or for rental, dwellings owned by religious institutions, associations, political parties, labour unions etc.*

Począwszy od 2007 r. informacje o zasobach mieszkaniowych według stosunków własnościowych opracowywane są co dwa lata.

4. Informacje o **mieszkaniach, powierzchni użytkowej mieszkań** oraz o **izbach oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań w budynkach nowo wybudowanych i rozbudowanych (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych.

Informacje o efektach:

- **budownictwa spółdzielczego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez spółdzielnie mieszkaniowe, z przeznaczeniem dla osób będących członkami tych spółdzielni;
- **budownictwa komunalnego (gminnego)** dotyczą mieszkań realizowanych w całości z budżetu gminy (głównie o charakterze socjalnym lub interwencyjnym);
- **budownictwa zakładowego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez zakłady pracy (sektora publicznego i prywatnego), z przeznaczeniem na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych pracowników tych zakładów (bez mieszkań oddanych do użytkowania przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą zaliczanych do budownictwa indywidualnego);
- **budownictwa przeznaczonego na sprzedaż lub wynajem** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez różnych inwestorów w celu osiągnięcia zysku (bez mieszkań oddanych do użytkowania przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą zaliczanych do budownictwa indywidualnego);
- **budownictwa społecznego czynszowego** dotyczą mieszkań realizowanych przez towarzystwa budownictwa społecznego (działające na zasadzie non profit), z wykorzystaniem kredytu z Krajowego Funduszu Mieszkaniowego;
- **budownictwa indywidualnego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez osoby fizyczne (prowadzące i nieprowadzące działalności gospodarczej), kościoły i związki wyznaniowe, z przeznaczeniem na użytek własny inwestora lub na sprzedaż i wynajem.

5. W zasobach mieszkaniowych za podstawę obliczenia przeciętnej liczby osób na mieszkanie i na izbę przyjęto od 2002 r. ogólną liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII. Do 2001 r. przyjmowano ustaloną szacunkowo liczbę faktycznie zamieszkałą w mieszkaniach.

Since 2007 information on dwelling stocks by type of ownership is compiled every two years.

4. **Information regarding dwellings, usable floor space of dwellings** as well as regarding **rooms completed** concerns dwellings in newly built and expanded buildings (the enlarged portion) as well as dwellings obtained as a result of adapting non-residential spaces.

Information regarding the results of:

- **co-operative construction** concerns dwellings completed by housing co-operatives, designed for persons being members of these co-operatives;
- **municipal (gmina) construction** concerns dwellings realized in full from the gmina budget (primarily with a public assistance or intervention character);
- **company construction** concerns dwellings completed by companies (of the public and private sectors), designed for meeting the residential needs of the employees of these companies (excluding dwellings completed by natural persons conducting economic activity included in private construction);
- **construction for sale or rent** concerns dwellings completed by various investors in order to achieve a profit (excluding dwellings completed by natural persons conducting economic activity included in private construction);
- **public building society** concerns dwellings built by public building societies (operating on a non-profit basis) utilizing credit granted by the National Housing Fund;
- **private construction** concerns dwellings completed by natural persons (conducting or not conducting economic activity), churches and religious associations, designed for the own use of the investor or for sale and rent.

5. *In dwelling stocks as the basis for calculating the average number of persons per dwelling and per room since 2002 the total number of population as of 31 XII was used. Until 2001 estimated population inhabited in dwellings on actual fact was used.*

Infrastruktura komunalna
Municipal infrastructure

TABL. 1 (102). WODOCIĄGI I KANALIZACJA
Stan w dniu 31 XII
WATER-LINE AND SEWERAGE SYSTEMS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
Sieć rozdzielcza w km					<i>Distribution network in km</i>
Wodociągowa	24622,8	33599,6	37077,6	38503,3	<i>Water-line</i>
Kanalizacyjna ^a	5031,6	7356,0	8445,3	8905,5	<i>Sewerage^a</i>
Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych					<i>Connections leading to residential buildings</i>
Wodociągowe	426642	570801	602188	641425	<i>Water-line system</i>
miasta	172867	213432	218000	226472	<i>urban areas</i>
wieś	253775	357369	384188	414953	<i>rural areas</i>
Kanalizacyjne	109702	188232	216232	228297	<i>Sewerage system</i>
miasta	91694	136680	149079	155206	<i>urban areas</i>
wieś	18008	51552	67153	73091	<i>rural areas</i>
Zdroje uliczne	1522	1155	1016	1021	<i>Street outlets</i>
Miasta	893	719	586	605	<i>Urban areas</i>
Wieś	629	436	430	416	<i>Rural areas</i>
Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych (w ciągu roku) w hm³	205,2	191,6	189,7	191,4	<i>Consumption of water from water-line systems in households (during the year) in hm³</i>
Miasta:					<i>Urban areas:</i>
w hm ³	173,7	147,5	142,3	141,2	<i>in hm³</i>
na 1 mieszkańca w m ³	52,5	44,3	42,4	42,0	<i>per capita in m³</i>
Wieś w hm ³	31,6	44,1	47,4	50,2	<i>Rural areas in hm³</i>

^a Łącznie z kolektorami.
^a Including collectors.

TABL. 2 (103). ODBIORCY ORAZ ZUŻYCIENIE ENERGII ELEKTRYCZNEJ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH
CONSUMERS AND CONSUMPTION OF ELECTRICITY IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000 ^a	2005	2007	2008	SPECIFICATION
Odbiorcy (stan w dniu 31 XII) w tys.	1483,9	1960,0	2003,3	2026,3	<i>Consumers (as of 31 XII) in thous.</i>
Miasta	1259,7	1377,3	1415,0	1441,4	<i>Urban areas</i>
Wieś	224,2	582,7	588,3	584,9	<i>Rural areas</i>
Zużycie (w ciągu roku)					<i>Consumption (during the year)</i>
W GWh	3076,0	4086,3	4375,6	4465,1	<i>In GWh</i>
miasta	2554,2	2786,5	2935,6	3009,4	<i>urban areas</i>
wieś	521,9	1299,8	1439,9	1455,6	<i>rural areas</i>
W kWh:					<i>In kWh:</i>
miasta: na 1 mieszkańca	772,9 ^a	836,0	875,8	895,8	<i>urban areas: per capita</i>
na 1 odbiorcę	2038,7 ^b	2023,2	2074,7	2087,8	<i>per consumer</i>
wieś — na 1 odbiorcę	2230,7	2447,6	2488,5	<i>rural areas — per consumer</i>

^a Bez gospodarstw domowych, których głównym źródłem utrzymania był dochód z użytkowanego gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie.

^b Do przeliczeń przyjęto przeciętną liczbę odbiorców w roku.

Źródło: dane Ministerstwa Gospodarki.

^a Excluding households in which the main source of maintenance was income from a private farm in agriculture. ^b The average number of consumers during the year was used in calculations.

Source: data of the Ministry of Economy.

TABL. 3 (104). **SIEĆ GAZOWA ORAZ ODBIORCY I ZUŻYCIĘ GAZU Z SIECI W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
Stan w dniu 31 XII
GAS-LINE SYSTEM AS WELL AS CONSUMERS AND CONSUMPTION OF GAS FROM GAS-LINE SYSTEM IN HOUSEHOLDS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2007	2008			SPECIFICATION
			ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Sieć rozdzielcza i przesyłowa w km.....	12983,1	13493,6	13776,8	6521,0	7255,8	Distribution and transmission network in km of which transmission
w tym przesyłowa.....	1900,3	1971,9	1885,2	145,4	1739,8	
Połączenia prowadzące do budyn- ków mieszkalnych i niemieszkal- nych.....	287569 ^a	317177	333251	222945	110306	Connections leading to residential and non-residential buildings
Odbiorcy gazu z sieci w tys.	1101,0	1129,4	1142,2	1043,5	98,7	Consumers of gas from gas-line system in thous.
Zużycie gazu z sieci ^b (w ciągu roku):						Consumption of gas from gas-line system ^b (during the year):
w hm ³	699,8	698,6	716,8	570,3	146,6	in hm ³
na 1 mieszkańca w m ³	135,9	134,9	138,0	169,7	79,9	per capita in m ³

a Dotyczy tylko budynków mieszkalnych. *b* W jednostkach naturalnych, według których następuje rozliczenie z odbiorcami.
a Concerns only residential buildings. *b* Consumption of gas in natural units on the basis of which settlements with clients occur.

TABL. 4 (105). **OGRZEWNICTWO**
Stan w dniu 31 XII
HOUSE-HEATING
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2007	2008			SPECIFICATION
			ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Sieć ciepła w km.....	2932,4	3174,1	3579,7	3455,8	123,9	Heating network in km of which transmission
w tym przesyłowa.....	1786,7	1957,7	2235,3	2175,6	59,7	
Kotłownie.....	1745	1715	1194	980	214	Boiler rooms
Sprzedaż energii ciepłej (w ciągu roku) w GJ.....	34359816	39232906	41366884	41256391	110493	Sale of heating energy (during the year) in GJ
Kubatura budynków ogrzewanych centralnie w dam ³	322295	339762	355155	351438	3717	Cubature of buildings with central heating in dam ³ of which residential buildings
w tym budynków mieszkalnych....	218297	229791	240909	238832	2077	

TABL. 5 (106). **LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z SIECI WODOCIĄGOWEJ, KANALIZACYJNEJ I GAZOWEJ**
POPULATION USING WATER-LINE, SEWERAGE AND GAS-LINE SYSTEMS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2007	2008			SPECIFICATION
			ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Ludność w tys. — korzystająca ^a z: wodociągu.....	4147,9	4247,4 *	4309,3	3046,4	1262,8	Population in thous. — using ^a : water-line system sewerage system gas-line system
kanalizacji.....	2981,2	3080,4	3127,8	2848,4	279,4	
gazu.....	2761,3	2774,0	2818,4	2529,1	289,3	
Ludność — w % ogółu ludności — korzystająca ^a z:						Population — in % of total popula- tion — using ^a :
wodociągu.....	80,4	81,9 *	82,8	90,5	68,6	water-line system
kanalizacji.....	57,8	59,4	60,1	84,7	15,2	sewerage system
gazu.....	53,5	53,5	54,2	75,2	15,7	gas-line system

a Dane szacunkowe.
a Estimated data.

TABL. 6 (107). KOMUNIKACJA MIEJSKA^a

Stan w dniu 31 XII
URBAN TRANSPORT^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
Miasta obsługiwane przez zakłady komunikacji miejskiej	22	22	23	25	Towns serviced by urban transport companies
Ludność ^b w miastach obsługiwanych przez zakłady komunikacji miejskiej w tys.	2564	2705	2696	2739	Population ^b in urban areas serviced by urban transport companies in thous.
Linie komunikacyjne w km	5094	5533	6974	7437	Transport lines in km
Tabor autobusowy	2139	2081	2109	2303	Bus fleet

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw i zakładów komunikacji miejskiej, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Na podstawie bilansów.
^a Data concern urban transport enterprises and companies, employing more than 9 persons. ^b Based on balances.

TABL. 7 (108). ODPADY KOMUNALNE I NIECZYSTOŚCI CIEKŁE^aMUNICIPAL WASTE AND LIQUID WASTE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2007	2008		SPECIFICATION
			ogółem total	w tym z gospodarstw domowych of which from households	
Odpady komunalne zebrane ^b w tys. t	1500,0	1668,7	1681,9	1077,1	Municipal waste collected ^b in thous. t
zmieszane	1446,6	1596,9	1560,3	1017,3	mixed
w tym wysegregowane	8,0	17,2	25,6	.	of which segregated
miasta	1295,9	1393,3	1332,9	851,6	urban areas
wieś	150,8	203,6	227,4	165,7	rural areas
zebrane selektywnie	53,4	71,8	121,6	59,9	collected separately
w tym:					of which:
papier i tektura	25,4	18,8	40,2	12,1	paper and cardboard
szkło	12,1	14,9	20,6	15,2	glass
tworzywa sztuczne	6,4	9,2	11,0	7,3	plastic
metale	1,6	1,4	2,1	0,9	metals
Nieczystości ciekłe ^c wywiezione w dam ³	3429,2	4261,1	5065,2	2951,7	Liquid waste ^c removed in dam ³
miasta	1952,2	2309,6	2858,0	1688,6	urban areas
wieś	1477,0	1951,6	2207,1	1263,1	rural areas

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 166 i ust. 9 na str. 167. ^b Dane szacunkowe. ^c Gromadzone przejściowo w zbiornikach bezodpływowych.
^a See general notes, item 8 on page 166 and item 9 on page 167. ^b Estimated data. ^c Collected temporarily in cesspools.

TABL. 8 (109). SKŁADOWISKA ODPADÓW KOMUNALNYCH

LANDFILL SITES WITH MUNICIPAL WASTE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008			SPECIFICATION
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Czynne składowiska kontrolowane (stan w dniu 31 XII):							Controlled landfill sites in operation (as of 31 XII):
liczba	75	89	86	84	15	69	number
powierzchnia w ha	242,5	284,9	290,0	285,3	66,8	218,5	area in ha
Zrekultywowana powierzchnia kontrolowanych składowisk (w ciągu roku) w ha	12,8	3,5	—	5,2	1,0	4,2	Reclaimed area of controlled landfill sites (during the year) in ha
czynnych	7,7	—	—	5,2	1,0	4,2	in operation
o zakończonej eksploatacji (zamknięte)	5,1	3,5	—	—	—	—	exploitation completed

TABL. 9 (110). TERENY ZIELENI OGÓLNODOSTĘPNEJ I OSIEDLOWEJ

Stan w dniu 31 XII

GENERALLY ACCESSIBLE AND ESTATE AREA GREEN BELTS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000 ^a	2005		2007		2008		SPECIFICATION
		ogółem total	w tym miasta of which urban areas	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	
O G Ó Ł E M w ha	5814,4	5684,7	5300,5	5712,4	5215,7	5741,5	5206,5	TOTAL in ha
Tereny zieleni miejskiej ogólnodostępnej:								Generally accessible urban area green belts:
parki spacerowo-wypoczynkowe	1793,9	1784,4	1499,8	1960,6	1601,0	1985,0	1592,8	strolling-recreational parks
zielenie	586,7	735,2	652,4	745,7	648,1	760,2	661,3	lawns
Tereny zieleni osiedlowej	3433,8	3165,1	3148,3	3006,1	2966,6	2996,3	2952,4	Estate green belts
W % POWIERZCHNI OGÓLNEJ WOJEWÓDZTWA^b	2,7	0,2	2,5	0,2	2,4	0,2	2,4	IN % OF TOTAL AREA SPACE OF THE VOIVODSHIP^b

^a W 2000 r. dane dotyczą zieleni w miastach. ^b W przypadku miast obliczono w % powierzchni miast.

^a In 2000 data concern area green belts. ^b For urban areas, calculated in % urban areas space.

Mieszkania

Dwellings

TABL. 10 (111). ZASOBY MIESZKANIOWE^a

Stan w dniu 31 XII

DWELLING STOCKS^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2007	2008			SPECIFICATION
			ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Mieszkania w tys.	1875,5	1927,2	1963,6	1400,2	563,4	Dwellings in thous.
Izby w mieszkaniach w tys.	6576,5	6772,0	6911,8	4695,8	2216,1	Rooms in dwellings in thous.
Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m ²	125936,8	130865,2	134366,2	86221,4	48144,7	Usable floor space of dwellings in thous. m ²
Przeciętna w zasobach:						Dwelling stocks, average:
liczba izb w mieszkaniu	3,51	3,51	3,52	3,35	3,93	number of rooms in a dwelling
powierzchnia użytkowa w m ² :						usable floor space in m ² :
1 mieszkania	67,1	67,9	68,4	61,6	85,5	per dwelling
na 1 osobę	24,4	25,2	25,8	25,6	26,2	per person
liczba osób na:						number of persons:
1 mieszkanie	2,75	2,69	2,65	2,40	3,27	per dwelling
1 izbę	0,78	0,77	0,75	0,72	0,83	per room

^a Na podstawie bilansów.

^a Based on balances.

TABL. 11 (112). MIESZKANIA WEDŁUG STOSUNKÓW WŁASNOŚCIOWYCH^a

Stan w dniu 31 XII
 DWELLINGS BY TYPE OF OWNERSHIP^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2007	2005	2006	2007	SPECIFICATION
	mieszkania w tys. dwellings in thous.			powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m ² usable floor space of dwellings in thous. m ²			
O G Ó Ł E M	1875,5	1900,0	1927,2	125936,8	128209,8	130865,2	TOTAL
własność:							ownership:
Spółdzielni mieszkaniowych....	555,7	558,6	541,2	28346,3	28526,3	27480,8	Housing co-operatives
Gmin (komunalna).....	165,4	166,0	160,0	6815,6	6838,6	6584,6	Gmina (municipal)
Zakładów pracy ^b	46,4	46,4	34,3	2388,8	2390,5	1768,7	Company ^b
Osób fizycznych.....	1062,6	1070,6	1150,5	85608,4	86790,4	92496,3	Natural persons
Towarzystw budownictwa spolecznego.....	7,9	8,5	10,6	385,5	414,9	524,3	Public building society
Pozostałych podmiotów.....	37,5	49,9	30,6	2392,1	3249,1	2010,5	Other entities

^a Na podstawie bilansów zasobów mieszkaniowych. ^b Łącznie z mieszkaniami stanowiącymi własność Skarbu Państwa.
^a Based on balances of net dwelling stocks. ^b Including dwellings with the State Treasury ownership.

TABL. 12 (113). MIESZKANIA WYPOSAŻONE W INSTALACJE^a

Stan w dniu 31 XII
 DWELLINGS FITTED WITH INSTALLATIONS^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Mieszkania — w % — wyposażone w Dwellings — in % — fitted with					
		wodociąg water-line system	ustęp lavatory	łazienkę bathroom	gaz z sieci gas from gas-line system	centralne ogrzewanie central heating
O G Ó Ł E M	2005	92,5	86,9	85,6	59,2	81,4
TOTAL	2007	93,5	87,9	86,6	59,7	82,0
	2008	93,7	88,1	86,9	59,5	82,3
Miasta.....	2005	97,7	95,5	93,5	77,4	89,7
Urban areas	2007	97,8	95,7	93,7	77,2	90,1
	2008	97,9	95,8	93,9	76,7	90,3
Wieś.....	2005	79,7	65,7	66,2	14,7	61,1
Rural areas	2007	82,9	68,5	69,0	16,4	61,9
	2008	83,1	68,9	69,5	16,8	62,4

^a Na podstawie bilansów zasobów mieszkaniowych.
^a Based on balances of net dwelling stocks.

TABL. 13 (114). MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA
DWELLINGS COMPLETED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
Mieszkania	25186	28241	30252	38154	Dwellings
miasta	22078	22037	22933	29149	urban areas
wieś	3108	6204	7319	9005	rural areas
Spółdzielcze	9719	2556	1947	2467	Co-operative
Komunalne (gminne)	141	653	378	450	Municipal (gmina)
Zakładowe	311	138	20	39	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ...	7740	13543	15488	20951	For sale or rent
Spoleczne czynszowe	885	817	688	203	Public building society
Indywidualne	6390	10534	11731	14044	Private
miasta	3701	5178	5135	6148	urban areas
wieś	2689	5356	6596	7896	rural areas
Mieszkania na 1000 zawartych mał- żeństw	904	1019	927	1123	Dwellings per 1000 marriages con- tracted
Miasta	1265	1246	1113	1369	Urban areas
Wieś	298	618	608	710	Rural areas
Izby	96023	107227	117955	148074	Rooms
miasta	79400	73948	77204	98383	urban areas
wieś	16623	33279	40751	49691	rural areas
Spółdzielcze	33056	7037	5071	7432	Co-operative
Komunalne (gminne)	384	1385	728	913	Municipal (gmina)
Zakładowe	1203	474	79	110	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ...	24316	36897	44619	61750	For sale or rent
Spoleczne czynszowe	2576	2268	1556	613	Public building society
Indywidualne	34488	59166	65902	77256	Private
miasta	19457	28468	28046	32303	urban areas
wieś	15031	30698	37856	44953	rural areas
Powierzchnia użytkowa mieszkań w m²	2198237	2645200	3000225	3710319	Usable floor space of dwellings in m²
miasta	1798520	1807988	1975722	2412698	urban areas
wieś	399717	837212	1024503	1297621	rural areas
Spółdzielcze	711000	155340	113350	157716	Co-operative
Komunalne (gminne)	6151	25987	16112	18038	Municipal (gmina)
Zakładowe	25388	7826	978	2904	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ...	539768	858972	1116658	1468092	For sale or rent
Spoleczne czynszowe	44959	39215	36581	10131	Public building society
Indywidualne	870971	1557860	1716546	2053438	Private
miasta	503584	774437	760026	877499	urban areas
wieś	367387	783423	956520	1175939	rural areas

TABL. 13 (114). MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA (dok.)
DWELLINGS COMPLETED (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	87,3	93,7	99,2	97,2	Average usable floor space per dwelling in m ²
miasta.....	81,5	82,0	86,2	82,8	urban areas
wieś.....	128,6	134,9	140,0	144,1	rural areas
Spółdzielcze.....	73,2	60,8	58,2	63,9	Co-operative
Komunalne (gminne).....	43,6	39,8	42,6	40,1	Municipal (gmina)
Zakładowe	81,6	56,7	48,9	74,5	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ...	69,7	63,4	72,1	70,1	For sale or rent
Spoleczne czynszowe.....	50,8	48,0	53,2	49,9	Public building society
Indywidualne.....	136,3	147,9	146,3	146,2	Private
miasta.....	136,1	149,6	148,0	142,7	urban areas
wieś.....	136,6	146,3	145,0	148,9	rural areas

TABL. 14 (115). MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG LICZBY IZB
DWELLINGS COMPLETED BY NUMBER OF ROOMS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W budynkach indywidualnych In private buildings						W budynkach poza indywidualnymi In non-private buildings				
		razem total	w % razem — mieszkania o liczbie izb in % of total — dwellings with specified number of rooms				razem total	w % razem — mieszkania o liczbie izb in % of total — dwellings with specified number of rooms				
			1	2	3	4 i więcej and more		1	2	3	4 i więcej and more	
OGÓŁEM..... TOTAL	2000	25186	6390	0,4	5,1	10,3	84,3	18796	3,1	23,7	36,7	36,5
	2005	28241	10534	0,4	2,5	7,6	89,5	17707	10,2	36,1	33,8	19,9
	2007	30252	11731	0,3	2,9	6,5	90,4	18521	9,9	33,4	33,4	23,3
	2008	38154	14044	0,2	2,7	7,7	89,5	24110	6,3	32,3	36,1	25,3
Miasta	2000	22078	3701	0,6	6,8	12,5	80,1	18377	3,1	24,0	36,7	36,2
	2005	22037	5178	0,7	3,4	10,0	85,9	16859	10,6	36,1	34,0	19,4
	2007	22933	5135	0,5	4,8	9,6	85,1	17798	10,3	34,3	33,6	21,8
	2008	29149	6148	0,5	4,2	10,8	84,6	23001	6,6	33,3	36,4	23,7
Wieś.....	2000	3108	2689	0,1	2,6	7,1	90,1	419	2,9	12,4	35,6	49,2
	2005	6204	5356	0,1	1,7	5,3	92,9	848	3,3	36,1	30,1	30,5
	2007	7319	6596	0,0	1,4	4,0	94,5	723	0,6	10,9	28,8	59,8
	2008	9005	7896	0,0	1,5	5,2	93,3	1109	0,8	12,4	29,4	57,4

DZIAŁ X

EDUKACJA I WYCHOWANIE

Uwagi ogólne

1. System edukacji w Polsce funkcjonuje zgodnie z ustawą z dnia 7 IX 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz.U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.) oraz ustawą z dnia 27 VII 2005 r. — Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz.U. Nr 164, poz. 1365 z późn. zm.).

2. Wśród szkół objętych systemem oświaty funkcjonują:

- od roku szkolnego 1999/2000 6-letnie **szkoły podstawowe** oraz 3-letnie **gimnazja** (powstałe w miejsce 8-letnich szkół podstawowych), w których nauka jest obowiązkowa,
- od roku szkolnego 2002/03 **szkoły ponadgimnazjalne**, tj. 2—3-letnie zasadnicze szkoły zawodowe, 3-letnie licea ogólnokształcące i profilowane, 4-letnie technika oraz od roku szkolnego 2004/05 szkoły dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych (tj. 2-letnie uzupełniające licea ogólnokształcące i 3-letnie technika uzupełniające) i 3-letnie szkoły specjalne przysposabiające do pracy; do szkół ponadgimnazjalnych zalicza się również szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe oraz szkoły policealne,
- szkoły ponadpodstawowe (dla absolwentów 8-letniej szkoły podstawowej) i ich oddziały będące w strukturze szkół ponadgimnazjalnych działające do zakończenia cyklu kształcenia, które ujmuje się odpowiednio w ponadgimnazjalnych zasadniczych szkołach zawodowych, liceach ogólnokształcących oraz technikach.

3. Z dniem 1 IX 2004 r. wprowadzono obowiązek odbycia rocznego przygotowania przedszkolnego przez dzieci w wieku 6 lat w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych i przedszkolach (łącznie ze specjalnymi): do roku szkolnego 2003/04 dzieci miały prawo do rocznego przygotowania przedszkolnego.

4. Prezentowane w dziale dane dotyczą m.in.: wychowania przedszkolnego, szkół dla dzieci i młodzieży, policealnych, wyższych oraz szkół dla dorosłych.

5. Dane obejmują szkoły i placówki prowadzone przez jednostki administracji centralnej (rządowej), jednostki samorządu terytorialnego (gminy, powiaty i województwa) oraz inne osoby prawne i fizyczne.

CHAPTER X

EDUCATION

General notes

1. The educational system in Poland functions according to the Education System Act dated 7 IX 1991 (unified text: Journal of Laws 2004 No. 256, item 2572 with later amendments) and the Higher Education Act dated 27 VII 2005 (Journal of Laws No. 164, item 1365 with later amendments).

2. Among schools covered by the educational system, there are:

- since 1999/2000 school year 6-year **primary schools** and 3-year **lower secondary schools** (which replaced 8-year primary schools), where education is compulsory,
- since 2002/03 school year **upper secondary schools**, i.e. 2—3-year basic vocational schools, 3-year general secondary schools and specialized secondary schools, 4-year technical secondary schools, as well as since 2004/05 school year supplementary schools for graduates from basic vocational schools (i.e. 2-year supplementary general secondary schools and 3-year supplementary technical secondary schools), and 3-year special job-training schools; upper secondary schools include also art schools leading to professional certification and post-secondary schools,
- upper secondary (post-primary) schools (for graduates from 8-year primary school) and their sections operating until the end of the education cycle in the structure of upper secondary schools, which are included respectively in basic vocational schools, general secondary schools and technical secondary schools.

3. Since 1 IX 2004 an obligatory 1 year pre-primary education has been introduced for children at the age of 6 in pre-primary sections of primary schools and nursery schools (including special schools and nursery special schools); until school year 2003/04 children had a right to receive 1 year pre-primary education.

4. Data, presented in the chapter are, among others related to: pre-primary education, schools for children and youth, post-secondary schools, tertiary education and schools for adults.

5. Data include schools and establishments managed by central (government) entities and local self-government entities (gminas, powiats and voivodships) as well as by other legal and private persons.

6. Szkoły (z wyjątkiem szkół wyższych) i placówki mogą być publiczne, niepubliczne oraz niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych. Szkoła niepubliczna może uzyskać uprawnienia szkoły publicznej, jeżeli realizuje minimum programowe oraz stosuje zasady klasyfikowania i promowania uczniów ustalone przez Ministra Edukacji Narodowej, umożliwiające uzyskanie świadectw lub dyplomów państwowych. Jednostki administracji centralnej (rządowej) i jednostki samorządu terytorialnego mogą prowadzić tylko szkoły publiczne. Szkoły podstawowe i gimnazja mogą być tylko publiczne lub niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych.

Szkoły wyższe mogą być publiczne i niepubliczne (do roku szkolnego 2004/05 określane jako szkoły państwowe i niepaństwowe); uczelnie niepubliczne tworzone są na podstawie zezwolenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

7. Szkoły dla dzieci i młodzieży (łącznie ze specjalnymi) obejmują:

- 1) szkoły podstawowe, w tym:
 - a) szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego (bez szkół specjalnych),
 - b) szkoły filialne (bez szkół specjalnych),
 - c) szkoły artystyczne (bez szkół specjalnych) nie dające uprawnień zawodowych, realizujące jednocześnie program szkoły podstawowej,
 - d) szkoły specjalne;
- 2) gimnazja, w tym:
 - a) szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego (bez szkół specjalnych),
 - b) filie gimnazjów (bez szkół specjalnych) — tylko w roku szkolnym 2000/01,
 - c) szkoły przysposabiające do pracy na podbudowie programowej VI klasy szkoły podstawowej,
 - d) szkoły specjalne;
- 3) zasadnicze szkoły zawodowe;
- 4) licea ogólnokształcące;
- 5) uzupełniające licea ogólnokształcące na podbudowie programowej zasadniczej szkoły zawodowej — od roku szkolnego 2004/05;
- 6) licea profilowane — od roku szkolnego 2002/03;
- 7) technika, do roku szkolnego 2005/06 łącznie z liceami zawodowymi i technicznymi;
- 8) technika uzupełniająca na podbudowie programowej zasadniczej szkoły zawodowej — od roku szkolnego 2004/05;

6. *Schools (with the exception of higher education institutions) and establishments can be public, non-public and non-public with the competence of a public school. A non-public school can obtain the competence of a public school, if it implements the minimum programme as well as applies the principles of classifying and promoting pupils and students as established by the Ministry of National Education, allowing students to obtain state certificates or diplomas. Central (government) entities and local self-government entities can administer public schools only. Primary schools and lower secondary schools can be public schools or non-public schools with the competence of public schools only.*

Tertiary education can be public and non-public (until 2004/05 school year — state and non-state); non-public higher education institutions are established on the basis of a permit of the Ministry of Science and Higher Education.

7. Schools for children and youth (including special schools) include:

- 1) *primary schools, of which:*
 - a) *sports schools and athletic schools (excluding special schools),*
 - b) *branch schools (excluding special schools),*
 - c) *art schools (excluding special schools) not leading to professional certification simultaneously conducting a primary school programme,*
 - d) *special schools;*
- 2) *lower secondary schools, of which:*
 - a) *sports schools and athletic schools (excluding special schools),*
 - b) *lower secondary branch schools (excluding special schools) — only in 2000/01 school year,*
 - c) *job-training schools on the basis of 6th grade of primary school,*
 - d) *special schools;*
- 3) *basic vocational schools;*
- 4) *general secondary schools;*
- 5) *supplementary general schools based on the programme of basic vocational school — since 2004/05 school year;*
- 6) *specialized secondary schools — since 2002/03 school year;*
- 7) *technical secondary schools, until 2005/06 school year including vocational and general-technical secondary schools;*
- 8) *supplementary technical schools based on the programme of basic vocational school — since 2004/05 school year;*

- 9) ogólnokształcące szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe (bez szkół specjalnych);
- 10) specjalne szkoły przysposabiające do pracy — od roku szkolnego 2004/05.

8. Szkoły policealne — kształcące w formie dziennej, wieczorowej i zaocznej — obejmują:

- 1) policealne szkoły zawodowe (1-, 2- lub 3-letnie), łącznie ze szkołami specjalnymi;
- 2) nauczycielskie kolegia języków obcych oraz kolegia nauczycielskie (w których absolwentom nie nadaje się tytułu licencjata; bez szkół specjalnych) prowadzone przez wydziały edukacji wojewódzkich urzędów marszałkowskich;
- 3) kolegia pracowników służb społecznych (3-letnie) — od roku szkolnego 2005/06.

9. Szkoły wyższe realizują kształcenie w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych; do roku szkolnego 2005/06 dane dotyczyły studiów dziennych, wieczorowych, zaocznych i eksternistycznych.

Informacje z zakresu szkół wyższych:

- 1) podano łącznie z nauczycielskimi kolegiami języków obcych, w których absolwentom nadaje się tytuł licencjata;
- 2) obejmują cudzoziemców studiujących w Polsce;
- 3) nie obejmują Polaków studiujących za granicą.

Studentów i absolwentów wykazano zgodnie z siedzibą poszczególnych szkół wyższych łącznie z filiami i zamiejscowymi podstawowymi jednostkami organizacyjnymi. Dane nie obejmują szkół resortu obrony narodowej oraz szkół resortu spraw wewnętrznych i administracji.

10. Szkoły dla dorosłych kształcące w formie stacjonarnej, zaocznej i na odległość — obejmują:

- 1) szkoły podstawowe dla dorosłych oraz do roku szkolnego 2000/01 — podstawowe studium zawodowe;
- 2) gimnazja dla dorosłych oraz w roku szkolnym 2000/01 — podstawowe studium zawodowe;
- 3) zasadnicze szkoły zawodowe dla dorosłych;
- 4) licea ogólnokształcące dla dorosłych;
- 5) uzupełniające licea ogólnokształcące dla dorosłych na podbudowie programowej zasadniczej szkoły zawodowej — od roku szkolnego 2004/05;
- 6) licea profilowane dla dorosłych — od roku szkolnego 2002/03;
- 7) technika dla dorosłych, łącznie z liceami zawodowymi oraz w roku szkolnym 2000/01 — średnie studium zawodowe);
- 8) technika uzupełniające dla dorosłych na podbudowie programowej zasadniczej szkoły zawodowej — od roku szkolnego 2004/05.

9) *general art schools leading to professional certification (excluding special schools);*

10) *special job-training schools — since 2004/05 school year.*

8. Post-secondary schools — *educating in day, evening and weekend form include:*

- 1) *post-secondary vocational schools (1-, 2- or 3-year), including special schools;*
- 2) *foreign language teacher training colleges as well as teacher training colleges (in which graduates do not receive the title of licentiate; excluding special schools) conducted by education departments of voivodship marshals' offices;*
- 3) *colleges of social work (3-year) — since 2005/06 school year.*

9. Tertiary education (university level) *includes full-time and part-time programmes; until 2005/06 school year included day, evening, weekend and extramural studies.*

Data regarding tertiary education:

- 1) *include foreign language teacher training colleges in which graduates receive the title of licentiate;*
- 2) *include foreigners studying in Poland;*
- 3) *do not include Poles studying abroad.*

Data on students and graduates is given according to the seats of higher education institutions including sections as well as branch departments and institutes. Data do not include Academies of the Ministry of National Defence and Academies of the Ministry of the Interior and Administration.

10. Schools for adults *educating in full-time, weekend and distance form — include:*

- 1) *primary schools for adults as well as until 2000/01 school year — primary vocational extramural studies;*
- 2) *lower secondary schools for adults as well as in 2000/01 school year — primary vocational extramural studies;*
- 3) *basic vocational schools for adults;*
- 4) *general secondary schools for adults;*
- 5) *supplementary general schools for adults based on the programme of basic vocational school — since 2004/05 school year;*
- 6) *specialized secondary schools for adults — since 2002/03 school year;*
- 7) *technical secondary schools for adults, including vocational secondary schools and in 2000/01 school year — secondary vocational extramural studies;*
- 8) *supplementary technical schools for adults based on the programme of basic vocational school — since 2004/05 school year.*

11. Szkoły specjalne organizowane są dla dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym dla młodzieży niepełnosprawnej. Kształcenie może być realizowane w systemie szkolnym lub w formie indywidualnej. Kształcenie specjalne odbywa się w funkcjonujących samodzielnie szkołach specjalnych, w szkołach ogólnodostępnych (w których tworzone są oddziały specjalne lub klasy integracyjne, ogólnodostępne) oraz w specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych, innych placówkach oświatowo-wychowawczych lub w zakładach opieki zdrowotnej (włącznie z zakładami leczenia uzdrowiskowego).

12. Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze są to placówki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w wieku 3 lat i więcej, które z racji niepełnosprawności nie mogą uczęszczać do przedszkola lub szkoły.

13. Młodzieżowe ośrodki wychowawcze przeznaczone są dla młodzieży niedostosowanej społecznie. Zadaniem ośrodków jest eliminowanie przyczyn i przejawów niedostosowania społecznego oraz przygotowanie wychowanków do samodzielnego życia, zgodnie z normami prawnymi i społecznymi.

14. Młodzieżowe ośrodki socjoterapii są placówkami dla młodzieży niedostosowanej społecznie, z zaburzeniami zachowania i zagrożonej uzależnieniem w stopniu utrudniającym realizację zadań życiowych bez udzielenia specjalnej pomocy.

15. Ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze są placówkami umożliwiającymi dzieciom i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim realizację obowiązku szkolnego poprzez uczestnictwo w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych.

16. Dane o nauczycielach, poza nauczycielami akademickimi, dotyczą nauczycieli (łącznie z nauczycielami religii) zatrudnionych przy realizacji obowiązujących zajęć edukacyjnych, tj. bez wychowawców świetlic, bibliotekarzy, prowadzących wyłącznie zajęcia pozalekcyjne itp.

Dane o nauczycielach akademickich dotyczą zatrudnionych na stanowiskach: profesora, docenta, adiunkta, asystenta oraz zatrudnionych na pozostałych stanowiskach dydaktycznych: starszego wykładowcy, wykładowcy, lektora, instruktora, a od roku akademickiego 2006/07 także dyplomowanego bibliotekarza i dyplomowanego pracownika dokumentacji i informacji naukowej, z tym że w przypadku wyższych szkół zawodowych do roku szkolnego 2005/06 nie występowały stanowiska docenta i adiunkta.

Dane o nauczycielach do roku szkolnego 2000/01 dotyczą pełnozatrudnionych, a od roku szkolnego 2001/02 — pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

17. Placówki wychowania przedszkolnego są to placówki opiekuńczo-wychowawcze przeznaczone dla dzieci w wieku od lat 3 do rozpoczęcia przez nie nauki w

11. Special schools are organized for disabled children and youth with special educational needs. Education may be conducted within the school system or individually. Special education occurs in special schools operating independently, in mainstream schools (in which special sections or mainstream integrated are established) as well as in special educational centres, other educational institutions or health care institutions (including health resorts).

12. Special education centres are facilities for disabled children and youth, aged 3 and more who, for reasons of their disability cannot attend regular nursery schools or schools.

13. Youth education centres are intended for socially maladjusted youth. The goal of the centres is to eliminate the causes and manifestations of the social maladjustment as well as to prepare the youth people for independent life, compliant with legal and social norms.

14. Youth sociotherapy centres are centres intended for socially maladjusted youth having behavioural disorders and susceptible to addiction to a degree affecting performance of life tasks without receiving special assistance.

15. Rehabilitation-education centres are facilities making it possible for children and youth with a profound mental retardation to meet their obligation to receive an education through participating in rehabilitation-education classes.

16. Data regarding teachers, excluding academic teachers, concern teachers (including teachers of religion) employed in obligatory teaching programmes, i.e., excluding dayrooms educators and librarians conducting exclusively extracurricular activities, etc.

Data regarding academic teachers concern the positions: professor, assistant professor, tutor and assistant as well as other didactic positions: senior lecturer, lecturer, lector, instructor and since the 2006/07 academic year also qualified librarian and qualified scientific documentation and information staff, however, the positions assistant professor and tutor until 2005/06 school year did not occur in higher vocational schools.

Data regarding teachers until 2000/01 school year concern full-time employees and since 2001/02 school year concern full-time employees and part-time employees calculated as full-time employees.

17. Pre-primary education establishments are care and educational centres designated for children 3 of age until beginning education in primary school secured

szkole podstawowej, zapewniające dzieciom opiekę oraz mające na celu przygotowanie ich do nauki w szkole.

Do placówek wychowania przedszkolnego zaliczono:

- przedszkola,
- oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych, a od roku szkolnego 2008/09 zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 I 2008 r. (Dz.U. Nr 7, poz. 381):
- zespoły wychowania przedszkolnego,
- punkty przedszkolne.

18. Pomieszczenia szkolne nie obejmują pomieszczeń w szkołach dla dorosłych i specjalnych.

19. Dane dotyczące:

- 1) wychowania przedszkolnego oraz szkół (poza szkołami wyższymi) podano według stanu na początku roku szkolnego; dane o absolwentach — na koniec roku szkolnego;
- 2) szkół wyższych — prezentuje się według stanu w dniu 30 XI, a do roku akademickiego 1999/2000 — według stanu w dniu 31 XII; dane o absolwentach dotyczą liczby wydanych dyplomów ukończenia studiów wyższych; absolwenci wykazani są z poprzedniego roku akademickiego (np. dla roku akademickiego 2008/09 absolwenci z roku akademickiego 1 X 2007—30 IX 2008); do roku szkolnego 2000/01 wykazywani byli w roku kalendarzowym.

20. Absolwenci eksterni występują wyłącznie w szkołach policealnych i dla dorosłych oraz do roku akademickiego 2004/05 — w szkołach wyższych.

21. Internat to placówka opiekuńczo-wychowawcza przeznaczona dla młodzieży uczęszczającej do szkół ogólnokształcących i zawodowych zlokalizowana poza stałym miejscem zamieszkania. **Bursa** to międzyszkolna placówka pełniąca funkcję internatu.

22. Zadaniem wychowania pozaszkolnego jest stwarzanie młodzieży warunków sprzyjających rozwijaniu zainteresowań i uzdolnień oraz rekreacji i wypoczynku w czasie wolnym od zajęć szkolnych.

Do placówek **wychowania pozaszkolnego** zaliczono: pałace młodzieży, młodzieżowe domy kultury, ogniska pracy pozaszkolnej, międzyszkolne ośrodki sportowe i inne placówki publiczne i niepubliczne.

23. Prezentowane informacje, z wyjątkiem danych o szkołach wyższych, od roku szkolnego 2007/08 (a w przypadku absolwentów — od roku szkolnego 2006/07) opracowano na podstawie systemu informacji oświatowej administrowanego przez Ministerstwo Edukacji Narodowej.

children for care and aimed at preparation to education in school.

Pre-primary education establishments include:

- *nursery schools,*
 - *pre-primary sections in primary schools,*
- and since 2008/09 school year according to a decree of the Ministry of National Education dated 10 I 2008 (Journal of Law No. 7, item 381):*
- *pre-primary education groups,*
 - *pre-primary points.*

18. *Classrooms do not include classrooms in adults schools and special schools.*

19. *Data regarding:*

- 1) *pre-primary education as well as schools (excluding higher education institutions), concern the beginning of the school year; data concerning graduates — the end of the school year;*
- 2) *tertiary education are presented as of 30 XI, and until 1999/2000 academic year as of 31 XII; data regarding graduates concern the number of diplomas issued at the end of studies; graduates are shown from the previous academic year (e.g., for 2008/09 academic year, graduates from 1 X 2007—30 IX 2008 academic year); until 2000/01 school year graduates were shown according to the calendar year.*

20. *Extramural graduates occur only in post-secondary schools and schools for adults as well as until 2004/05 academic year — tertiary education.*

21. *A boarding school is a foster and educational facility designated for youth attending general and vocational schools located outside their place of permanent residence. A dormitory is an interschool facility serving as a boarding school.*

22. *Extracurricular education offered young people favorable conditions to develop interests and aptitudes, and provided recreations and rest during timetable free time.*

Extracurricular education establishments include: youth's palaces, youth cultural establishments, extracurricular work's centres, interschool sports centres and other public and non-public establishments.

23. *The information presented, excluding the data on higher education institutions, concerning since the 2007/08 school year (in the case of graduates — since the 2006/07 school year), is completed on the basis of the Educational Information System, administered by the Ministry of National Education.*

TABL. 1 (116). EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA
EDUCATION BY LEVEL

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2007/08	2008/09	SPECIFICATION
SZKOŁY SCHOOLS					
Szkoły:					Schools:
podstawowe	2146	1861	1839	1793	primary
gimnazja	887	923	944	954	lower secondary
specjalne przysposabiające do pracy	x	36	50	51	special job-training
zasadnicze zawodowe	288	202	189	193	basic vocational
licea ogólnokształcące	389	392	378	376	general secondary
uzupełniające licea ogólnokształcące	x	9	2	2	supplementary general secondary
licea profilowane	x	177	148	123	specialized secondary
technika	653	311	245	245	technical secondary
technika uzupełniająca	x	22	21	20	supplementary technical secondary
artystyczne ogólnokształcące ^a	8	12	13	14 ^b	general art ^a
policealne	235	328	319	344	post-secondary
wyższe	75	101	104	105	tertiary
dla dorosłych	304	492	448	435	for adults
podstawowe	1	—	1	—	primary
gimnazja	4	12	13	11	lower secondary
zasadnicze zawodowe	9	8	12	11	basic vocational
licea ogólnokształcące	110	141	130	136	general secondary
uzupełniające licea ogólnokształcące	x	106	137	149	supplementary general secondary
licea profilowane	x	8	10	10	specialized secondary
technika	180	134	35	19	technical secondary
technika uzupełniająca	x	83	110	99	supplementary technical secondary
POMIESZCZENIA SZKOLNE ^c CLASSROOMS ^c					
Szkoły:					Schools:
podstawowe	20644	19135	22170	22180	primary
gimnazja	5771	8716	10088	10269	lower secondary
zasadnicze zawodowe	1445	434	410	479	basic vocational
licea ogólnokształcące	4943	5440	5890	6128	general secondary
uzupełniające licea ogólnokształcące	x	2	—	3	supplementary general secondary
licea profilowane	x	719	687	608	specialized secondary
technika	3957	3054	3335	3388	technical secondary
technika uzupełniająca	x	33	46	10	supplementary technical secondary
artystyczne ogólnokształcące ^a	123	87	92	135	general art ^a
policealne	447	446	360	337	post-secondary

^a Dające uprawnienia zawodowe. ^b Ponadto 24 szkoły artystyczne realizujące wyłącznie kształcenie artystyczne. ^c Bez pomieszczeń w szkołach dla dorosłych i specjalnych.

^a Leading to professional certification. ^b Moreover, 24 art schools giving only artistic education. ^c Excluding classrooms in schools for adults and in special schools.

TABL. 1 (116). EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA (cd.)
EDUCATION BY LEVEL (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2007/08	2008/09	SPECIFICATION
NAUCZYCIELE ^a TEACHERS ^a					
Szkoły:					Schools:
podstawowe ^b	28161	23982	24421	24149	primary ^b
gimnazja ^b	8450	14199	14565	14343	lower secondary ^b
zasadnicze zawodowe ^{bc}	2897	1381	1801	1822	basic vocational ^{bc}
licea ogólnokształcące ^{bd}	6509	7323	8033	7891	general secondary ^{bd}
licea profilowane ^b	x	1362	1141	881	specialized secondary ^b
technika ^{bde}	7125	4649	5881	6119	technical secondary ^{bde}
wyższe ^f	13117	16385	16464	16770	tertiary ^f
UCZNIOWIE I STUDENCI PUPILS AND STUDENTS					
Wychowanie przedszkolne ^g	56708	49479	46911	46770	Pre-primary education ^g
Szkoły:					Schools:
podstawowe	399996	336602	315180	307630	primary
gimnazja	147425	199298	186493	178828	lower secondary
specjalne przysposabiające do pracy	x	608	1026	1194	special job-training
zasadnicze zawodowe	59768	23304	22526	22646	basic vocational
licea ogólnokształcące	137251	109339	106848	102904	general secondary
uzupełniające licea ogólnokształcące	x	259	65	51	supplementary general secondary
licea profilowane	x	23881	15447	11551	specialized secondary
technika	107129	52466	53110	54927	technical secondary
technika uzupełniająca	x	697	744	713	supplementary technical secondary
artystyczne ogólnokształcące ^h	1080	1313	1309	1339 ⁱ	general art ^h
policealne	20911	32172	34098	41447	post-secondary
wyższe	332960	371429	364617	358112	tertiary

^a Ponadto w latach szkolnych 2005/06, 2007/08 i 2008/09 nie ujęto odpowiednio: 2045, 70 i 76 nauczycieli pracujących w zespołach szkół; patrz uwagi ogólne, ust. 16 na str. 180. ^{b—e} Łącznie ze szkołami: ^b — dla dorosłych, ^c — od roku szkolnego 2005/06 specjalnymi przysposabiającymi do pracy, ^d — od roku szkolnego 2005/06 uzupełniającymi odpowiednio: liceami ogólnokształcącymi i technikami, ^e — ogólnokształcącymi artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe i policealnymi. ^f Nauczyciele akademicy. ^g Dotyczy dzieci w wieku 6 lat objętych edukacją w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych i przedszkolach, ujętych również w tabl. 29 na str. 202. ^h Dające uprawnienia zawodowe. ⁱ Ponadto 1270 uczniów szkół artystycznych realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne.

^a Moreover, in 2005/06, 2007/08 and 2008/09 school years excluding respectively: 2045, 70 and 76 teachers working in complexes of schools; see general notes, item 16 on page 180. ^{b—e} Including: ^b — schools for adults, ^c — since 2005/06 school year special job-training schools, ^d — since 2005/06 school year supplementary schools appropriately: general secondary schools and technical secondary schools, ^e — general art schools leading to professional certification and post-secondary schools. ^f Academic teachers. ^g Concerns children aged 6 attending pre-primary sections of primary schools and nursery schools, also described in table 29 on page 202. ^h Leading to professional certification. ⁱ Moreover, 1270 students of art schools giving only artistic education.

TABL. 1 (116). EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA (dok.)
EDUCATION BY LEVEL (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2007/08	2008/09	SPECIFICATION
UCZNIOWIE I STUDENCI (dok.) PUPILS AND STUDENTS (cont.)					
Szkoły (dok.):					Schools (cont.):
dla dorosłych	38542	37336	35928	37391	for adults
podstawowe	61	—	2	—	primary
gimnazja	487	1286	1326	1406	lower secondary
zasadnicze zawodowe	1491	1008	841	607	basic vocational
licea ogólnokształcące	14460	16171	14614	15987	general secondary
uzupełniające licea ogólnokształcące	x	5434	10015	11325	supplementary general secondary
licea profilowane	x	535	1078	942	specialized secondary
technika	22043	9067	1309	1083	technical secondary
technika uzupełniająca	x	3835	6743	6041	supplementary technical secondary
ABSOLWENCI GRADUATES					
Szkoły:					Schools:
podstawowe	70142	61136	55303	.	primary
gimnazja	x	65802	60958	.	lower secondary
specjalne przysposabiające do pracy	x	63	222	.	special job-training
zasadnicze zawodowe	19004	7735	6585	.	basic vocational
licea ogólnokształcące	28429	34479	33574	.	general secondary
uzupełniające licea ogólnokształcące	x	86	29	.	supplementary general secondary
licea profilowane	x	7899	5544	.	specialized secondary
technika	23226	12466	10563	.	technical secondary
technika uzupełniająca	x	54	298	.	supplementary technical secondary
artystyczne ogólnokształcące ^a	144	247	236 ^b	.	general art ^a
policealne	9357	10277	10617	.	post-secondary
wyższe	66732	73037	75743	.	tertiary
dla dorosłych	13814	12860	8124	.	for adults
podstawowe	61	—	—	.	primary
gimnazja	x	260	202	.	lower secondary
zasadnicze zawodowe	451	256	181	.	basic vocational
licea ogólnokształcące	5645	5509	2847	.	general secondary
uzupełniające licea ogólnokształcące	x	1306	3021	.	supplementary general secondary
licea profilowane	x	23	178	.	specialized secondary
technika	7657	5387	167	.	technical secondary
technika uzupełniająca	x	119	1528	.	supplementary technical secondary

^a Dające uprawnienia zawodowe. ^b Ponadto 134 absolwentów szkół artystycznych realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne.
Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej — z wyjątkiem szkół wyższych.

^a Leading to professional certification. ^b Moreover, 134 graduates of art schools giving only artistic education.
Source: data of the Ministry of National Education — with the exception of the higher education institutions.

TABL. 2 (117). SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH
SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005/06	2007/08	2008/09	2005/06	2007/08	2008/09	2004/05	2006/07	2007/08
	szkoły schools			uczniowie i studenci pupils and students			absolwenci graduates		
Szkoły podstawowe	1861	1839	1793	336602	315180	307630	63153	59274	55303
<i>Primary schools</i>									
Jednostki administracji centralnej (rządowej) <i>Central (government) administration entities</i>	8	7	8	848	754	1045	174	145	169
Jednostki samorządu terytorialnego	1706	1682	1630	325085	302439	293340	61399	57241	53467
<i>Local self-government entities</i>									
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	91	87	90	5262	5755	6333	794	884	877
<i>Social organizations and associations</i>									
Organizacje wyznaniowe	11	10	10	1569	1471	1538	220	229	222
<i>Religious organizations</i>									
Pozostałe	45	53	55	3838	4761	5374	566	775	568
<i>Others</i>									
Gimnazja	923	944	954	199298	186493	178828	66407	64079	60958
<i>Lower secondary schools</i>									
Jednostki administracji centralnej (rządowej) <i>Central (government) administration entities</i>	6	6	7	194	197	357	71	81	126
Jednostki samorządu terytorialnego	797	817	819	192302	178920	170432	64293	61998	58512
<i>Local self-government entities</i>									
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	53	57	61	2626	3238	3613	807	940	970
<i>Social organizations and associations</i>									
Organizacje wyznaniowe	25	22	23	2040	2329	2265	533	551	701
<i>Religious organizations</i>									
Pozostałe	42	42	44	2136	1809	2161	703	509	649
<i>Others</i>									
Zasadnicze szkoły zawodowe^a	238	239	244	23912	23552	23840	7376	7107	6807
<i>Basic vocational schools^a</i>									
Jednostki administracji centralnej (rządowej) <i>Central (government) administration entities</i>	7	5	8	185	85	208	72	25	77
Jednostki samorządu terytorialnego	217	217	216	23215	22705	22842	7182	6910	6534
<i>Local self-government entities</i>									
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	8	8	10	388	501	516	91	114	134
<i>Social organizations and associations</i>									
Organizacje wyznaniowe	4	5	5	101	99	102	18	37	26
<i>Religious organizations</i>									
Pozostałe	2	4	5	23	162	172	13	21	36
<i>Others</i>									
Licea ogólnokształcące^b	401	380	378	109598	106913	102955	35876	34366	33603
<i>General secondary schools^b</i>									
Jednostki samorządu terytorialnego	308	291	288	103343	99955	96482	33799	32247	31454
<i>Local self-government entities</i>									
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	39	37	39	2481	2963	2633	722	821	828
<i>Social organizations and associations</i>									
Organizacje wyznaniowe	17	14	14	1576	1263	1115	529	372	377
<i>Religious organizations</i>									
Pozostałe	37	38	37	2198	2732	2725	826	926	944
<i>Others</i>									

a, b Łącznie ze szkołami: *a* — specjalnymi przysposabiającymi do pracy, *b* — uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi.
a, b Including: *a* — special job-training schools, *b* — supplementary general secondary schools.

TABL. 2 (117). SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH (dok.)
 SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005/06	2007/08	2008/09	2005/06	2007/08	2008/09	2004/05	2006/07	2007/08
	szkoły schools			uczniowie i studenci pupils and students			absolwenci graduates		
Licea profilowane <i>Specialized secondary schools</i>	177	148	123	23881	15447	11551	8416	6945	5544
Jednostki samorządu terytorialnego..... <i>Local self-government entities</i>	168	142	118	23627	15283	11431	8313	6844	5485
Organizacje społeczne i stowarzyszenia..... <i>Social organizations and associations</i>	5	2	1	131	25	12	69	56	5
Organizacje wyznaniowe..... <i>Religious organizations</i>	1	1	1	29	32	25	5	8	7
Pozostałe..... <i>Others</i>	3	3	3	94	107	83	29	37	47
Technika^c <i>Technical secondary schools^c</i>	345	279	279	54465	55163	56979	15990	10634	11097
Jednostki administracji centralnej (rządowej) <i>Central (government) administration entities</i>	8	7	9	1012	799	1215	202	157	195
Jednostki samorządu terytorialnego..... <i>Local self-government entities</i>	317	251	246	52388	52575	53827	15494	10312	10626
Organizacje społeczne i stowarzyszenia..... <i>Social organizations and associations</i>	12	12	13	757	1211	1266	81	64	184
Pozostałe..... <i>Others</i>	8	9	11	308	578	671	213	101	92
Szkoły policealne <i>Post-secondary schools</i>	328	319	344	32172	34098	41447	9942	9310	10617
Jednostki administracji centralnej (rządowej) <i>Central (government) administration entities</i>	3	3	5	725	299	413	412	319	104
Jednostki samorządu terytorialnego..... <i>Local self-government entities</i>	116	94	91	14826	10818	10355	4512	4125	3726
Organizacje społeczne i stowarzyszenia..... <i>Social organizations and associations</i>	57	39	46	2682	2457	3053	937	841	971
Organizacje wyznaniowe..... <i>Religious organizations</i>	1	—	—	23	—	—	55	—	—
Pozostałe..... <i>Others</i>	151	183	202	13916	20524	27626	4026	4025	5816
Szkoły wyższe <i>Tertiary education</i>	101	104	105	371429	364617	358112	75116	76198	75743
Jednostki administracji centralnej (rządowej) <i>Central (government) administration entities</i>	16	16	16	197700	189396	188199	33887	37564	36972
Organizacje wyznaniowe..... <i>Religious organizations</i>	8	9	9	3641	3385	2853	1047	1202	1034
Pozostałe..... <i>Others</i>	77	79	80	170088	171836	167060	40182	37432	37737
Szkoły dla dorosłych <i>Schools for adults</i>	492	448	435	37336	35928	37391	11792	7160	8124
Jednostki administracji centralnej (rządowej) <i>Central (government) administration entities</i>	5	9	11	234	318	574	107	95	68
Jednostki samorządu terytorialnego..... <i>Local self-government entities</i>	212	165	133	20667	16331	14182	6614	3536	3811
Organizacje społeczne i stowarzyszenia..... <i>Social organizations and associations</i>	79	59	68	3973	2854	3156	1378	761	829
Pozostałe..... <i>Others</i>	196	215	223	12462	16425	19479	3693	2768	3416

^c Łącznie z technikami uzupełniającymi oraz ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe.
 Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej — z wyjątkiem szkół wyższych.

^c Including supplementary technical secondary schools and general art schools leading to professional certification.
 Source: data of the Ministry of National Education — with the exception of the higher education institutions.

Uwaga do tablic 3 i 4

W podziale według języków obcych jedna osoba może być wykazana więcej niż jeden raz.

Note to tables 3 and 4

The division by languages may include one person more than once.

TABL. 3 (118). UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ POLICEALNYCH
Stan w dniu 31 XII
PUPILS AND STUDENTS STUDYING FOREIGN LANGUAGES IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS
As of 31 XII

LATA YEARS JĘZYKI OBCIE FOREIGN LANGUAGES	Ogółem Grand total	W % ogółu uczniów w szkołach In % of all school students									
		podstawowych primary			gimnazjów lower secondary	zasadniczych zawodowych ^a basic vocational ^a	liceach ogólnokształcących ^b general secondary ^b	liceach profilowanych ^c specialized secondary ^c	technikach ^c technical secondary ^c	policealnych ^d post-secondary ^d	
		razem total	miasta urban areas	wieś rural areas							
NAUCZANIE OBOWIĄZKOWE OBLIGATORY EDUCATION											
Angielski 2007/08	571055	72,3	74,6	68,7	87,1	43,4	96,4	97,2	95,4	22,6	
English 2008/09	606149	88,2	89,1	86,8	88,2	47,2	97,5	96,4	94,3	16,9	
Francuski 2007/08	23503	0,5	0,8	—	2,0	—	14,2	4,5	4,2	3,7	
French 2008/09	21518	0,5	0,8	0,1	1,6	—	13,8	4,0	4,3	1,6	
Niemiecki 2007/08	142423	5,6	8,1	2,0	12,9	14,2	51,2	59,8	60,1	4,8	
German 2008/09	134228	4,7	6,4	2,1	12,3	12,8	51,2	56,5	62,1	2,5	
Rosyjski 2007/08	71046	4,3	1,2	8,9	5,0	33,5	17,1	32,4	30,8	3,7	
Russian 2008/09	60599	3,5	1,4	6,8	4,7	29,3	16,1	29,2	25,1	1,7	
Hiszpański 2007/08	4164	0,1	0,1	—	0,3	—	3,0	—	0,2	0,6	
Spanish 2008/09	3933	0,1	0,1	0,1	0,4	—	2,7	—	0,2	—	
Włoski 2007/08	2650	—	—	—	0,1	—	2,3	0,5	0,0	—	
Italian 2008/09	2217	0,0	0,0	—	0,1	—	2,0	0,7	—	—	
Inne 2007/08	6026	0,2	0,3	0,0	0,1	—	4,8	—	0,0	—	
Others 2008/09	5034	0,1	0,2	—	0,1	—	4,0	1,4	0,3	—	
NAUCZANIE DODATKOWE^e ADDITIONAL EDUCATION^e											
Angielski 2007/08	86795	19,4	16,5	23,8	11,4	0,1	2,8	0,6	0,4	33,2	
English 2008/09	45264	8,9	7,6	10,8	8,1	—	1,5	1,6	0,6	41,9	
Francuski 2007/08	8275	0,7	1,2	0,0	2,8	0,3	0,6	0,5	—	—	
French 2008/09	8908	0,8	1,3	0,1	2,8	0,3	1,3	0,7	0,0	—	
Niemiecki 2007/08	71556	4,5	5,0	3,8	27,4	0,0	4,2	2,3	2,7	1,7	
German 2008/09	73309	4,6	5,0	3,8	29,3	—	4,7	2,9	3,0	1,1	
Inne 2007/08	57830	5,8	3,2	9,6	18,1	0,0	4,0	1,9	2,2	4,7	
Others 2008/09	56228	5,3	2,4	9,9	17,4	0,1	5,4	4,6	4,5	4,2	

a—c Łącznie ze szkołami: a — specjalnymi przysposabiającymi do pracy, b — liceami uzupełniającymi, c — technikami uzupełniającymi oraz artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe. d Bez kolegiów nauczycielskich i nauczycielskich kolegiów języków obcych. e Prowadzone w ramach godzin będących do dyspozycji dyrektora szkoły oraz w ramach programu Ministra Edukacji Narodowej w zakresie języka angielskiego w klasach pierwszych szkoły podstawowej.

Z r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a—c Including: a — special job-training schools, b — supplementary general secondary schools, c — supplementary technical secondary schools and general art schools leading to professional certification. d Excluding teacher training colleges and foreign language teacher training colleges. e Conducted during the hours which are at the disposal of headpersons and in also within the Minister of National Education English language programme in the first classes of primary school.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 4 (119). UCZĄCY SIĘ JEZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH DLA DOROSŁYCH^a

Stan w dniu 31 XII

STUDENTS STUDYING FOREIGN LANGUAGES IN SCHOOLS FOR ADULTS^a

As of 31 XII

LATA YEARS JEZYKI OBCIE FOREIGN LANGUAGES	Ogółem Total	W % ogółu uczniów w szkołach In % of all school students						
		podsta- wowych primary	gimna- zjach lower second- ary	zasadni- czych zawodo- wych basic vocational	liceach ogólno- kształcą- cych ^b general seconda- ry ^b	liceach profilo- wanych speciali- zed seconda- ry	techni- kach ^c technical seconda- ry ^c	policeal- nych post- -second- ary
Angielski 2007/08	43565	50,0	93,8	95,0	79,7	63,4	62,8	50,5
English 2008/09	50850	—	97,3	100,0	82,9	70,7	64,6	60,6
Francuski 2007/08	228	—	—	—	0,2	—	—	0,5
French 2008/09	37	—	—	—	—	—	—	0,1
Niemiecki 2007/08	2744	—	0,5	—	2,2	4,6	10,1	4,1
German 2008/09	2444	—	—	—	2,2	5,1	7,5	3,6
Rosyjski 2007/08	7751	—	4,5	5,5	15,6	33,6	30,1	3,0
Russian 2008/09	6985	—	—	—	15,4	24,2	26,0	2,0
Inne 2007/08	553	—	—	—	0,6	—	0,1	1,3
Others 2008/09	180	—	—	—	—	—	0,2	0,5

^a Dane dotyczą nauczania obowiązkowego. ^{b, c} Łącznie ze szkołami: ^b — liceami uzupełniającymi, ^c — technikami uzupełniającymi.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Data concern obligatory education. ^{b, c} Including: ^b — supplementary general secondary schools, ^c — supplementary technical secondary schools.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 5 (120). KSZTAŁCENIE OSÓB ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI EDUKACYJNYMI^aEDUCATION FOR PEOPLE WITH SPECIAL EDUCATIONAL NEEDS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2007/08	2008/09	2006/07	2007/08	SPECIFICATION
	uczniowie pupils and students		absolwenci graduates		
Szkoły podstawowe.....	9069	8678	1548	1542	Primary schools
w tym specjalne.....	3718	3312	702	671	of which special
Gimnazja.....	7908	6668	2081	2099	Lower secondary schools
w tym specjalne.....	4163	3846	1197	1256	of which special
Specjalne szkoły przysposabiające do pracy.....	1026	1194	193	222	Special job-training schools
Zasadnicze szkoły zawodowe.....	1894	1859	576	580	Basic vocational schools
w tym specjalne.....	1738	1563	546	517	of which special
Licea ogólnokształcące ^b	1115	996	247	305	General secondary schools ^b
w tym specjalne.....	425	384	96	110	of which special
Licea profilowane.....	356	352	129	101	Specialized secondary schools
w tym specjalne.....	189	176	59	52	of which special
Technika ^c	233	219	53	54	Technical secondary schools ^c
w tym specjalne.....	105	97	25	33	of which special
Szkoły policealne.....	143	143	41	61	Post-secondary schools
w tym specjalne.....	88	93	17	27	of which special

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 11 na str. 180. ^{b, c} Łącznie z: ^b — uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, ^c — technikami uzupełniającymi oraz ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a See general notes, item 11 on page 180. ^{b, c} Including: ^b — supplementary general secondary schools, ^c — supplementary technical secondary schools as well as general art schools leading to professional certification.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 6 (121). SPECJALNE OŚRODKI SZKOLNO-WYCHOWAWCZE, MŁODZIEŻOWE OŚRODKI WYCHOWAWCZE, MŁODZIEŻOWE OŚRODKI SOCJOTERAPII ORAZ OŚRODKI REWALIDACYJNO-WYCHOWAWCZE^a
Stan w dniu 30 IX
SPECIAL EDUCATIONAL CENTRES, YOUTH EDUCATION CENTRES, YOUTH SOCIAL THERAPY CENTRES AND REHABILITATION-EDUCATION CENTRES^a
As of 30 IX

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
SPECJALNE OŚRODKI SZKOLNO-WYCHOWAWCZE ^b SPECIAL EDUCATIONAL CENTRES ^b					
Ośrodki	69	66	58	56	Centres
Miejsca.....	4789	4598	4029	3775	Places
Wychowankowie	4961	4152	3136	3014	Residents
w tym:					of which:
niewidomi i słabo widzący.....	288	212	220	200	blind and sight impaired
niesłyszący i słabo słyszący	521	421	400	395	deaf and hearing impaired
przewlekłe choroby.....	7	9	5	2	chronically ill
z niepełnosprawnością ruchową.....	114	132	75	60	motor-skill impaired
z upośledzeniem umysłowym	2774	2195	1841	1838	mentally disabled
zagrożeni niedostosowaniem społecznym	672	484	88	27	socially maladjusted
MŁODZIEŻOWE OŚRODKI WYCHOWAWCZE YOUTH EDUCATION CENTRES					
Ośrodki	5	7	8	8	Centres
Miejsca.....	270	273	493	471	Places
Wychowankowie	217	325	490	481	Residents
MŁODZIEŻOWE OŚRODKI SOCJOTERAPII YOUTH SOCIAL THERAPY CENTRES					
Ośrodki	3	5	10	12	Centres
Miejsca.....	218	67	895	952	Places
Wychowankowie	217	489	889	731	Residents
OŚRODKI REWALIDACYJNO-WYCHOWAWCZE ^c REHABILITATION-EDUCATION CENTRES					
Ośrodki	6	7	4	5	Centres
Miejsca.....	20	180	159	164	Places
Wychowankowie	559	440	149	163	Residents
w tym:					of which:
z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim	24	87	135	143	mental retardation-profound
z autyzmem.....	260	5	—	—	with autism
z zaburzeniami sprzężonymi	245	117	14	20	associated with defects

^a W latach 2000 i 2005 — stan w dniu 31 X. ^b Łącznie ze specjalnymi ośrodkami wychowawczymi (w 2008 r. — 9 ośrodków z 491 wychowankami). ^c W 2000 r. określane jako ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a In 2000 and 2005 — as of 31 X. ^b Including special educational centres (in 2008 were 9 centres with 491 residents).

^c Source: data of the Ministry of National Education.

TABLE 7 (122). INTERNATY I BURSYP SZKÓŁ DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)
 Stan w dniu 30 IX
 BOARDING-SCHOOLS AND DORMITORIES FOR CHILDREN AND YOUTH (excluding special schools)
 As of 30 IX

SZKÓŁY SCHOOLS	2008/09		2000/01 ^a	2005/06 ^b	2007/08	2008/09	
	internaty i bursy boarding schools and dormitories	miejsca beds	korzystający boarders				na 100 miejsc per 100 beds
			ogółem total				
OGÓŁEM.....	71	6698	11728	6815	6069	5909	88,2
TOTAL							
Podstawowe i gimnazja	2	148	25	—	27	145	98,0
Primary and lower secondary							
Zasadnicze zawodowe i technika ^c Basic vocational and technical secondary ^c	42	4225	8960	5021	3850	3743	88,6
Licea ogólnokształcące ^d	27	2325	2743	1622	2128	1959	84,3
General secondary ^d							
Licea profilowane.....	—	—	x	172	64	62	x
Specialized secondary							

a, b Stan w dniu: a — 10 XI, b — 31 X. c, d Od roku szkolnego 2005/06 łącznie z: c — technikami uzupełniającymi, d — uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a, b As of: a — 10 XI, b — 31 X. c, d Since 2005/06 school year including: c — supplementary technical secondary schools, d — supplementary general secondary schools.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABLE 8 (123). KOMPUTERY W SZKOLACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ POLICEALNYCH
 PERSONAL COMPUTERS IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH
 AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS

LATA YEARS SZKÓŁ SCHOOLS	Szkoly posiadające komputery w % danej grupy szkół Schools equipped with personal computers in % of a given group of schools	Pracownie komputerowe Computer laboratory	Komputery ^a w szkołach Personal computers ^a in schools			
			ogółem grand total	w tym przeznaczone do użytku uczniów of which used by pupils and youth		
				razem total	w tym z dostępem do Internetu of which with Internet access	
					razem total	w tym szerokopasmowego of which broadband connection
Podstawowe..... 2007/08	93,9	1757	34027	26787	21933	12001
Primary 2008/09	95,0	1831	36710	28722	24603	13842
Gimnazja..... 2007/08	79,8	926	19052	14843	13934	8678
Lower secondary 2008/09	82,3	959	20726	15945	14983	9394
Zasadnicze zawodowe..... 2007/08	26,5	57	1040	888	799	535
Basic vocational 2008/09	31,1	64	1509	1247	1221	832
Licea ogólnokształcące ^b ... 2007/08	77,6	474	12733	9952	9633	7372
General secondary ^b 2008/09	82,5	498	14064	10848	10554	8180
Licea profilowane..... 2007/08	33,1	85	1476	1272	1229	801
Specialized secondary 2008/09	48,0	73	1782	1521	1486	1090
Technika ^c 2007/08	55,6	325	7606	6120	5742	4114
Technical secondary ^c 2008/09	65,2	368	9536	7780	7360	5197
Policealne..... 2007/08	47,3	123	3657	3027	2832	2001
Post-secondary 2008/09	46,2	148	3759	3120	2873	1774

a W przypadku wspólnego użytkowania komputerów przez kilka szkół — wykazane tylko raz. b, c łącznie ze szkołami: b — uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, c — technikami uzupełniającymi oraz ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a In case of commonly used computers by a few schools — presented only once. b, c Including: b — supplementary general secondary schools, c — supplementary technical secondary schools and general art schools leading to professional certification.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 9 (124). SZKOŁY ARTYSTYCZNE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY
LEVEL ART SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2007/08	2008/09	SPECIFICATION
SZKOŁY ARTYSTYCZNE NIEDAJĄCE UPRAWNIENIŃ ZAWODOWYCH LEVEL ART SCHOOLS NOT LEADING TO PROFESSIONAL CERTIFICATION					
Szkoły	36	36	65	66	Schools
w tym kształcące wyłącznie w zakresie przedmiotów artystycznych.....	31	29	58	58	of which schooling only in the art subjects
Uczniowie	5122	5040	4805	4890	Pupils
w tym kobiety.....	3213	3165	2974	3010	of which females
Absolwenci.....	492	897	586	.	Graduates
w tym kobiety.....	321	560	360	.	of which females
SZKOŁY ARTYSTYCZNE DAJĄCE UPRAWNIENIA ZAWODOWE LEVEL ART SCHOOLS LEADING TO PROFESSIONAL CERTIFICATION					
Szkoły	22	27	40	38	Schools
w tym kształcące wyłącznie w zakresie przedmiotów artystycznych.....	14	15	27	24	of which schooling only in the art subjects
Uczniowie	2326	2774	2636	2609	Students
w tym kobiety.....	1487	1808	1757	1726	of which females
Absolwenci.....	282	395	370	.	Graduates
w tym kobiety.....	183	278	245	.	of which females

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.
Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 10 (125). WYCHOWANIE POZASZKOLNE W 2008 R.
Stan w dniu 30 IX
EXTRACURRICULAR EDUCATION IN 2008
As of 30 IX

RODZAJE PLACÓWEK KIND OF INSTITUTIONS	Placówki Institutions	Uczestnicy stałych i okresowych form zajęć ^a Participants of permanent and temporary forms of pursuits ^a							
		ogółem total	informacyjnych informatical	technicznych technical	przedmiotowych subjects	artystycznych arts	sportowych sports	turystyczno-krajoznawczych tourism	innych others
OGÓŁEM..... TOTAL	96	73806	1708	1432	2274	30974	19094	531	17793
Pałace młodzieży	1	4470	420	480	368	1692	1462	—	48
Młodzieżowe domy kultury	14	32982	362	233	591	21591	2391	143	7671
Ogniska pracy pozaszkolnej.....	37	13701	720	462	812	4456	1744	137	5370
Międzyszkolne ośrodki sportowe Inter-school sports centres	6	12973	—	—	—	—	12957	16	—
Ogrody jordanowskie	7	2617	22	—	91	629	335	180	1360
Pozostałe placówki	31	7063	184	257	412	2606	205	55	3344
Other institutions									

^a Biorący systematyczny udział w pracy kół w okresie od 1 X roku poprzedzającego rok badany do 30 IX roku badanego.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Systematic participation in extracurricular activities in period from 1 X of the year preceding the surveyed year to 30 IX of the surveyed year.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 11 (126). SZKOŁY PODSTAWOWE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)
 PRIMARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000/01			2005/06			2007/08			2008/09		
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Szkoły	2027	633	1394	1752	507	1245	1725	510	1215	1681	509	1172
<i>Schools</i>												
w tym: <i>of which:</i>												
sportowe i mistrzostwa sportowego	6	6	—	6	6	—	11	10	1	9	9	—
<i>sports and athletic</i>												
filialne	113	2	111	66	1	65	60	1	59	49	—	49
<i>branch</i>												
artystyczne ^a	5	5	—	7	7	—	7	7	—	8	8	—
<i>arts^a</i>												
Pomieszczenia szkolne	20644	9750	10894	19135	9088	10047	22170	10767	11403	22180	10790	11390
<i>Classrooms</i>												
Oddziały	18961	9931	9030	16742	8641	8101	16451	8465	7986	16340	8543	7797
<i>Sections</i>												
Uczniowie	393472	234651	158821	332831	197776	135055	311462	186962	124500	304318	183636	120682
<i>Pupils</i>												
w tym kobiety	191436	113984	77452	162086	96435	65651	151515	91140	60375	148124	89674	58450
<i>of which females</i>												
w tym I klasa	61195	35798	25397	50997	30674	20323	50177	31002	19175	49246	30536	18710
<i>of which 1st grade</i>												
w tym szkoły: <i>of which schools:</i>												
sportowe i mistrzostwa sportowego	1820	1820	—	1793	1793	—	5125	4725	400	4356	4356	—
<i>sports and athletic</i>												
filialne	2935	316	2619	1266	159	1107	943	15	928	766	—	766
<i>branch</i>												
artystyczne ^a	986	986	—	1213	1213	—	1154	1154	—	1216	1216	—
<i>arts^a</i>												
Absolwenci	69122	42606	26516	60402	35515	24887	54632	32248	22384	.	.	.
<i>Graduates</i>												
w tym kobiety	33711	20735	12976	29658	17346	12312	26690	15703	10987	.	.	.
<i>of which females</i>												
w tym szkoły: <i>of which schools:</i>												
sportowe i mistrzostwa sportowego	498	498	—	295	295	—	818	818	—	.	.	.
<i>sports and athletic</i>												
filialne	80	—	80	15	—	15	94	—	94	.	.	.
<i>branch</i>												
artystyczne ^a	133	133	—	200	200	—	183	183	—	.	.	.
<i>arts^a</i>												
Liczba uczniów na: <i>Number of pupils per:</i>												
1 szkołę	194	371	114	190	390	108	181	367	102	181	361	103
<i>school</i>												
1 pomieszczenie szkolne <i>classroom</i>	19	24	15	17	22	13	14	17	11	14	17	11
<i>classroom</i>												
1 oddział	21	24	18	20	23	17	19	22	16	19	21	15
<i>section</i>												

^a Dotyczy szkół realizujących jednocześnie program szkoły podstawowej.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Concerns schools simultaneously conducting the primary school programme.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 12 (127). GIMNAZJA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)
 LOWER SECONDARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000/01			2005/06			2007/08			2008/09		
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Gimnazja.....	774	393	381	810	394	416	827	403	424	834	412	422
<i>Lower secondary</i>												
w tym szkoły: <i>of which schools:</i>												
sportowe i mistrzostwa sportowego.....	8	7	1	9	9	—	12	12	—	15	14	1
<i>sports and athletic</i>												
przysposabiające do pracy ^a	2	1	1	4	3	1	6	6	—	6	6	—
<i>job-training^a</i>												
Pomieszczenia szkolne.....	5771	4065	1706	8716	5524	3192	10088	6419	3669	10269	6565	3704
<i>Classrooms</i>												
Oddziały.....	5926	3815	2111	8014	4911	3103	7708	4675	3033	7559	4567	2992
<i>Sections</i>												
Uczniowie.....	143413	94582	48831	195095	122780	72315	182330	113881	68449	174982	109426	65556
<i>Pupils</i>												
w tym kobiety.....	69580	46004	23576	94804	59882	34922	88774	55560	33214	85091	53263	31828
<i>of which females</i>												
w tym I klasa.....	70801	46325	24476	63782	39803	23979	59865	37589	22276	56866	35742	21124
<i>of which 1st grade</i>												
w tym szkoły: <i>of which schools:</i>												
sportowe i mistrzostwa sportowego.....	1389	1313	76	2175	2175	—	3840	3840	—	4452	4282	170
<i>sports and athletic</i>												
przysposabiające do pracy ^a	195	167	28	1036	986	50	1073	1073	—	1454	1454	—
<i>job-training^a</i>												
Absolwenci.....	x	x	x	64493	40885	23608	59702	36970	22732	.	.	.
<i>Graduates</i>												
w tym kobiety.....	x	x	x	31811	20311	11500	29603	18415	11188	.	.	.
<i>of which females</i>												
w tym szkoły: <i>of which schools:</i>												
sportowe i mistrzostwa sportowego.....	x	x	x	563	563	—	1564	1506	58	.	.	.
<i>sports and athletic</i>												
przysposabiające do pracy ^a	x	x	x	99	93	6	482	482	—	.	.	.
<i>job-training^a</i>												
Liczba uczniów na: <i>Number of pupils per:</i>												
1 szkołę.....	185	241	128	241	312	174	220	283	161	210	266	155
<i>school</i>												
1 pomieszczenie szkolne <i>classroom</i>	25	23	29	22	22	23	18	18	19	17	17	18
<i>classroom</i>												
1 oddział.....	24	25	23	24	25	23	24	24	23	23	24	22
<i>section</i>												

^a Na podbudowie programowej VI klasy szkoły podstawowej.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Based on 6th grade primary school.

Source: data of the Ministry of National Education.

Uwaga do tablic 14, 18 i 20

Niektóre dane według grup kierunków kształcenia za rok szkolny 2007/08, a w przypadku absolwentów — za rok szkolny 2006/07 zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika.

Note to tables 14, 18 and 20

Some data by fields of education for 2007/08 school year and in case of graduates — for 2006/07 school year have been changed in relation to the data published in the previous edition of the Yearbook.

TABL. 13 (128). ZASADNICZE SZKOŁY ZAWODOWE DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)
BASIC VOCATIONAL SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01		2005/06		2007/08		2008/09		SPECIFICATION
	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	
Szkoły	251	199	155	127	146	121	152	125	Schools
Oddziały	2016	1851	782	705	809	731	852	775	Sections
Uczniowie	56486	52514	21167	19469	20769	19072	21083	19492	Students
w tym kobiety	18383	17430	5652	5320	5607	5283	5887	5567	of which females
w tym I klasa	19448	18047	8626	7913	9408	8729	9161	8513	of which 1st grade
Absolwenci	18100	16716	6922	6367	6068	5457	.	.	Graduates
w tym kobiety	6361	5992	2131	1982	1901	1774	.	.	of which females

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 14 (129). UCZNIOWIE I ABSOLWENCI ZASADNICZYCH SZKÓŁ ZAWODOWYCH DLA MŁODZIEŻY
(bez szkół specjalnych) WEDŁUG GRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA
STUDENTS AND GRADUATES OF BASIC VOCATIONAL SCHOOLS FOR YOUTH (excluding
special schools) BY FIELDS OF EDUCATION

GRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a	2007/08	2008/09	2006/07	2007/08	FIELDS OF EDUCATION ^a
	uczniowie students	absolwenci graduates	absolwenci graduates	uczniowie students	
O G Ó Ł E M	20769	21083	6181	6068	TOTAL
w tym:					of which:
Artystyczne	182	196	51	47	Arts
Ekonomiczne i administracyjne	1764	1684	743	728	Business and administration
Inżynieryjno-techniczne	8581	8512	2372	2195	Engineering and engineering trades
Produkcji i przetwórstwa	2881	2524	858	789	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa	1588	2150	346	304	Architecture and building
Rolnicze, leśne i rybactwa	521	404	110	218	Agriculture, forestry and fishery
Usług dla ludności	5174	5560	1689	1757	Personal services

^a Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED'97).

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a According to the International Standard Classification of Education (ISCED'97).

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 15 (130). LICEA OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA MŁODZIEŻY^a (bez szkół specjalnych)
 GENERAL SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH^a (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01		2005/06		2007/08		2008/09		SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>	w tym miasta <i>of which urban areas</i>	ogółem <i>total</i>	w tym miasta <i>of which urban areas</i>	ogółem <i>total</i>	w tym miasta <i>of which urban areas</i>	ogółem <i>total</i>	w tym miasta <i>of which urban areas</i>	
Szkoły	382	353	393	355	368	330	366	329	Schools
Oddziały	4748	4561	3799	3634	3755	3593	3684	3533	Sections
Uczniowie	136783	131745	109241	105091	105718	101820	102571	98920	Students
w tym kobiety	82005	78824	62567	60192	61330	59029	60318	58144	of which females
w tym I klasa	38219	36680	37598	36161	35457	34182	33838	32665	of which 1st grade
Absolwenci	28368	27385	34501	33224	33493	32256	.	.	Graduates
w tym kobiety	17514	16833	20174	19452	19443	18710	.	.	of which females

^a Od roku szkolnego 2005/06 łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi.

Źródło: Dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Since 2005/06 school year including supplementary general secondary schools.

Source: Data of the Ministry of National Education.

TABL. 16 (131). LICEA PROFILOWANE DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)
 SPECIALIZED SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06		2007/08		2008/09		SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>	w tym miasta <i>of which urban areas</i>	ogółem <i>total</i>	w tym miasta <i>of which urban areas</i>	ogółem <i>total</i>	w tym miasta <i>of which urban areas</i>	
Szkoły	172	145	144	123	119	106	Schools
Oddziały	858	774	598	559	455	435	Sections
Uczniowie	23667	21484	15250	14336	11375	10920	Students
w tym kobiety	12527	11526	8679	8255	6878	6677	of which females
w tym klasa I	7480	6909	4386	4247	3075	3018	of which 1st grade
Absolwenci	7824	6989	5492	5085	.	.	Graduates
w tym kobiety	4299	3885	2995	2809	.	.	of which females

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 17 (132). TECHNIKA^a ORAZ SZKOŁY ARTYSTYCZNE OGÓLNOKSZTAŁCĄCE^b DLA MŁODZIEŻY
 (bez szkół specjalnych)
 TECHNICAL SECONDARY SCHOOLS^a AS WELL AS GENERAL ART SCHOOLS^b FOR YOUTH
 (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01		2005/06		2007/08		2008/09		SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>	w tym miasta <i>of which urban areas</i>	ogółem <i>total</i>	w tym miasta <i>of which urban areas</i>	ogółem <i>total</i>	w tym miasta <i>of which urban areas</i>	ogółem <i>total</i>	w tym miasta <i>of which urban areas</i>	
Szkoły	653	555	340	282	273	219	273	221	Schools
Oddziały	3815	3450	2069	1822	2295	2031	2450	2199	Sections
Uczniowie	107904	97632	54377	47958	55058	48609	56882	50966	Students
w tym kobiety	48601	43488	20613	18181	20790	18298	21636	19278	of which females
w tym I klasa	27010	24219	16366	14485	17778	15917	18396	16775	of which 1st grade
Absolwenci	23306	21361	12740	11299	11064	9675	.	.	Graduates
w tym kobiety	11045	10020	4988	4434	4478	3910	.	.	of which females

^a Od roku szkolnego 2005/06 łącznie z technikami uzupełniającymi. ^b Dające uprawnienia zawodowe.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Since 2005/06 school year including supplementary technical secondary schools. ^b Leading to professional certification.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 18 (133). UCZNIOWIE I ABSOLWENCI TECHNIKÓW^a ORAZ SZKÓŁ ARTYSTYCZNYCH OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH^b DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych) WEDŁUG GRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA
 STUDENTS AND GRADUATES OF TECHNICAL SECONDARY SCHOOLS^a AS WELL AS GENERAL ART SCHOOLS^b FOR YOUTH (excluding special schools) BY FIELDS OF EDUCATION

GRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^c	2007/08	2008/09	2006/07	2007/08	FIELDS OF EDUCATION ^c
	uczniowie students			absolwenci graduates	
O G Ó Ł E M	55058	56882	10609	11064	TOTAL
w tym:					of which:
Artystyczne.....	1763	1851	316	287	Arts
Spoleczne.....	7302	7127	1750	1700	Social and behavioural science
Ekonomiczne i administracyjne.....	5673	3423	1343	761	Business and administration
Fizyczne ^d	256	246	51	47	Physical sciences ^d
Informatyczne.....	3574	5458	—	41	Computing
Inżynieryjno-techniczne.....	13712	13026	3131	3122	Engineering and engineering trades
Produkcji i przetwórstwa.....	1350	1056	377	357	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa.....	4338	4957	679	685	Architecture and building
Rolnicze, leśne i rybactwa.....	2510	4188	267	902	Agriculture, forestry and fishery
Weterynaryjne.....	32	65	5	5	Veterinary
Medyczne.....	73	69	18	18	Health
Usług dla ludności.....	12777	13802	2262	2756	Personal services
Usług transportowych.....	811	801	90	115	Transport services
Ochrony środowiska.....	887	813	226	238	Environmental protection

^a Łącznie technikami uzupełniającymi. ^b Dające uprawnienia zawodowe. ^c Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED'97). ^d Między innymi: fizyka, chemia, geologia.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Including supplementary technical secondary schools. ^b Leading to professional certification. ^c According to the International Standard Classification of Education (ISCED'97). ^d Among others: physics, chemistry, geology.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 19 (134). SZKOŁY POLICEALNE (bez szkół specjalnych)
 POST-SECONDARY SCHOOLS (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2007/08	2008/09	SPECIFICATION
Szkoły.....	234	326	316	341	Schools
Oddziały.....	920	1400	1496	1722	Sections
Uczniowie.....	20887	32127	34010	41354	Students
w tym kobiety.....	13419	16808	15779	16833	of which females
Absolwenci.....	9348	10255	10590	.	Graduates
w tym kobiety.....	6141	6209	6026	.	of which females

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 20 (135). UCZNIOWIE I ABSOLWENCI SZKÓŁ POLICEALNYCH (bez szkół specjalnych) WEDŁUG GRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA
 STUDENTS AND GRADUATES OF POST-SECONDARY SCHOOLS (excluding special schools) BY FIELDS OF EDUCATION

GRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a	2007/08	2008/09	2006/07	2007/08	FIELDS OF EDUCATION ^a
	uczniowie students		absolwenci graduates		
OGÓŁEM	34010	41354	9293	10590	TOTAL
w tym:					of which:
Pedagogiczne	2869	2706	726	984	Education science and teacher training
Artystyczne	1718	2034	447	485	Arts
Spoleczne	830	531	333	188	Social and behavioural science
Dziennikarstwa i informacji.....	325	94	370	26	Journalism and information
Ekonomiczne i administracyjne.....	5952	8833	1012	1355	Business and administration
Informacyjne	5922	6158	1244	1257	Computing
Inżynierijno-techniczne.....	548	763	104	150	Engineering and engineering trades
Produkcji i przetwórstwa	96	15	10	—	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa.....	786	1451	82	165	Architecture and building
Rolnicze, leśne i rybactwa.....	1160	1995	346	515	Agriculture, forestry and fishery
Weterynaryjne.....	96	150	11	14	Veterinary
Medyczne	2565	2929	1050	1117	Health
Opieki społecznej.....	678	501	374	291	Social services
Usług dla ludności.....	6162	7014	1415	1617	Personal services
Usług transportowych.....	50	35	10	10	Transport services
Ochrony środowiska.....	103	39	13	16	Environmental protection
Ochrony i bezpieczeństwa	3194	3514	880	979	Security services

^a Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED'97).

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a According to the International Standard Classification of Education (ISCED'97).

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 21 (136). SZKOŁY WYŻSZE
 HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Szkoły Schools	Nauczyciele akademicy ^a Academic teachers ^a	Studenci Students	Absolwenci ^b Graduates ^b	SPECIFICATION
OGÓŁEM					TOTAL
2000/01	75	13117	332960	66732	
2005/06	101	16385	371429	73037	
2007/08	104	16464	364617	75743	
2008/09	105	16770	358112		
Uniwersytety	2	4049	71533	11768	Universities
Wyższe szkoły techniczne	5	3167	49934	8121	Technical universities
Wyższe szkoły rolnicze	1	1263	24348	5043	Agricultural academies
Wyższe szkoły ekonomiczne.....	23	2434	78853	20423	Academies of economics
Wyższe szkoły pedagogiczne	4	1018	26492	8115	Teacher education schools
Akademie medyczne.....	1	1478	10153	2010	Medical academies
Akademie wychowania fizycznego	1	266	5843	1954	Physical academies
Wyższe szkoły artystyczne	4	666	2664	482	Fine arts academies
Wyższe szkoły teologiczne	10	386	3548	1178	Theological academies
Pozostałe szkoły wyższe.....	54	2043	84744	16649	Others

^a Nauczyciele zatrudnieni w pełnym wymiarze godzin w więcej niż jednej szkole wyższej wykazani zostali w każdym miejscu pracy.

^b W podziale według typów szkół — z roku akademickiego 2007/08.

^a Teachers employed full-time in more than one institution have been shown in all workplaces. ^b According to type of school — for 2007/08 academic year.

TABL. 22 (137). FILIE ORAZ ZAMIEJSCOWE PODSTAWOWE JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE SZKÓŁ WYŻSZYCH
 W ROKU AKADEMICKIM 2008/09 WEDŁUG LOKALIZACJI
 SECTIONS AS WELL AS BRANCH DEPARTMENTS UNITS OF HIGHER EDUCATION
 INSTITUTIONS IN 2008/09 ACADEMIC YEAR BY RESIDENCE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Filie i zamiej- scowe podsta- wowe jednostki organi- zacyjne Sections as well as branch depart- ments and institutes	Studenci ^a Students ^a				Absolwenci ^{ab} Graduates ^{ab}			
		ogółem total	w tym kobiety of which females	z ogółem na studiach of total number on study forms		ogółem total	w tym kobiety of which females	z ogółem na studiach of total number on study forms	
				stacjo- narnych full-time pro- gram- mes	niesta- cjonar- nych part- time pro- gram- mes			stacjo- narnych full-time pro- gram- mes	niesta- cjonar- nych part- time pro- gram- mes
OGÓŁEM..... TOTAL	50	24436	13122	6810	17626	5676	3215	1411	4265
lokalizacja według województw: residence by voivodships:									
Dolnośląskie.....	2	2466	1700	1269	1197	71	49	41	30
Kujawsko-pomorskie.....	1	221	148	—	221	54	37	—	54
Lubelskie.....	6	4877	2120	2145	2732	1443	631	545	898
Łódzkie.....	6	922	182	31	891	294	76	10	284
Małopolskie.....	2	1828	1040	103	1725	289	209	46	243
Mazowieckie.....	13	6474	2835	1920	4554	1405	783	488	917
Opolskie.....	1	230	122	34	196	45	33	26	19
Podkarpackie.....	2	537	160	—	537	159	54	—	159
Podlaskie.....	6	666	363	340	326	172	96	66	106
Pomorskie.....	3	1632	1251	784	848	265	218	107	158
Śląskie.....	3	1926	1488	80	1846	698	567	37	661
Warmińsko-mazurskie.....	3	1839	1202	54	1785	658	401	37	621
Wielkopolskie.....	1	50	—	50	—	8	—	8	—
Zachodniopomorskie.....	1	768	511	—	768	115	61	—	115

^a Ujęci również w pozostałych tablicach dotyczących studentów i absolwentów. ^b Z roku akademickiego 2007/08.

U w a g a. Ponadto na terenie województwa mazowieckiego funkcjonowało 9 filii i zamiejscowych podstawowych jednostek organizacyjnych (4142 studentów i 560 absolwentów) uczelni mających siedzibę jednostki macierzystej poza województwem mazowieckim.

^a Also shown in the other tables regarding students and graduates. ^b For 2007/08 academic year.

Note. Moreover, in Mazowieckie voivodship there were 9 sections and branch departments and institutes (4142 students and 560 graduates) whose headquarters were located outside the territory of Mazowieckie voivodship.

TABL. 23 (138). STUDENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG SYSTEMÓW STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ
STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY STUDY SYSTEMS AND TYPE OF SCHOOLS

TYPY SZKÓŁ	Ogółem <i>Grand total</i>	W tym kobiety <i>Of which females</i>	Z liczby ogółem na studiach <i>Of total number at study forms</i>				TYPE OF SCHOOLS	
			stacjonarnych ^a <i>full-time programmes^a</i>		niestacjonarnych ^b <i>part-time programmes^b</i>			
			razem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	razem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>		
OGÓŁEM	2000/01	332960	192351	122794	63966	210166	128385	TOTAL
	2005/06	371429	211308	153790	84168	217639	127140	
	2007/08	364617	205851	151138	83475	213479	122376	
	2008/09	358112	205028	146890	81684	211222	123344	
Uniwersytety		71533	47301	40332	25357	31201	21944	<i>Universities</i>
Wyższe szkoły techniczne		49934	14429	30839	9477	19095	4952	<i>Technical universities</i>
Wyższe szkoły rolnicze		24348	13928	14258	8796	10090	5132	<i>Agricultural academies</i>
Wyższe szkoły ekonomiczne.....		78853	44808	17384	8473	61469	36335	<i>Academies of economics</i>
Wyższe szkoły pedagogiczne		26492	19876	9799	7431	16693	12445	<i>Teacher education schools</i>
Akademie medyczne.....		10153	7973	7791	5896	2362	2077	<i>Medical academies</i>
Akademie wychowania fizycznego..		5843	2409	4446	1945	1397	464	<i>Physical academies</i>
Wyższe szkoły artystyczne		2664	1764	2113	1378	551	386	<i>Fine arts academies</i>
Wyższe szkoły teologiczne		3548	1916	1046	284	2502	1632	<i>Theological academies</i>
Pozostałe szkoły wyższe.....		84744	50624	18882	12647	65862	37977	<i>Others</i>

a, b Dane w latach akademickich 2000/01 i 2005/06 dotyczą studiów: a — dziennych, b — wieczorowych, zaocznych i eksternistycznych.
a, b Data in 2000/01 and 2005/06 academic years concern: a — day study system, b — evening, weekend and extramural study system.

TABL. 24 (139). ABSOLWENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG SYSTEMÓW STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ
GRADUATES OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY STUDY SYSTEMS AND TYPE OF SCHOOLS

TYPY SZKÓŁ	Ogółem <i>Grand total</i>	W tym kobiety <i>Of which females</i>	Z liczby ogółem na studiach <i>Of total number at study forms</i>				TYPE OF SCHOOLS	
			stacjonarnych ^a <i>full-time programmes^a</i>		niestacjonarnych ^b <i>part-time programmes^b</i>			
			razem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	razem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>		
OGÓŁEM	2000/01	66732	44143	20477	11665	46255	32478	TOTAL
	2004/05	75116	49147	23581	13866	51535	35281	
	2006/07	76198	49271	28956	17460	47242	31811	
	2007/08	75743	48989	28739	17603	47004	31386	
Uniwersytety		11768	8566	5978	4080	5790	4486	<i>Universities</i>
Wyższe szkoły techniczne		8121	3273	5101	1985	3020	1288	<i>Technical universities</i>
Wyższe szkoły rolnicze		5043	3253	3714	2528	1329	725	<i>Agricultural academies</i>
Wyższe szkoły ekonomiczne.....		20423	13221	4067	2223	16356	10998	<i>Academies of economics</i>
Wyższe szkoły pedagogiczne		8115	6162	2598	1926	5517	4236	<i>Teacher education schools</i>
Akademie medyczne.....		2010	1699	1558	1263	452	436	<i>Medical academies</i>
Akademie wychowania fizycznego..		1954	825	1211	541	743	284	<i>Physical academies</i>
Wyższe szkoły artystyczne		482	303	355	206	127	97	<i>Fine arts academies</i>
Wyższe szkoły teologiczne		1178	770	206	78	972	692	<i>Theological academies</i>
Pozostałe szkoły wyższe.....		16649	10917	3951	2773	12698	8144	<i>Others</i>

a, b Dane w latach akademickich 2000/01 i 2004/05 dotyczą studiów: a — dziennych, b — wieczorowych, zaocznych i eksternistycznych.
a, b Data in 2000/01 and 2004/05 academic years concern: a — day study system, b — evening, weekend and extramural study system.

TABL. 25 (140). CUDZOZIEMCY^a — STUDENCI I ABSOLWENCI WEDŁUG SYSTEMÓW STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ
FOREIGNERS^a — STUDENTS AND GRADUATES BY STUDY SYSTEMS AND TYPE OF SCHOOLS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Studenci <i>Students</i>		Absolwenci ^b <i>Graduates^b</i>		SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	
OGÓŁEM 2000/01	1836	923	278	163	TOTAL
2005/06	2817	1490	350	211	
2007/08	3681	1790	416	242	
2008/09	3941	1999	.	.	
studia: stacjonarne.....	3136	1486	318	168	<i>full-time programmes</i>
niestacjonarne.....	805	513	98	74	<i>part-time programmes</i>
Uniwersytety	991	601	114	71	<i>Universities</i>
Wyższe szkoły techniczne	330	87	48	24	<i>Technical universities</i>
Wyższe szkoły rolnicze	175	102	15	6	<i>Agricultural academies</i>
Wyższe szkoły ekonomiczne.....	1179	515	82	44	<i>Academies of economics</i>
Wyższe szkoły pedagogiczne	57	47	25	17	<i>Teacher education schools</i>
Akademie medyczne.....	555	270	46	20	<i>Medical academies</i>
Akademie wychowania fizycznego..	19	10	2	0	<i>Physical academies</i>
Wyższe szkoły artystyczne	64	43	21	15	<i>Fine arts academies</i>
Wyższe szkoły teologiczne	123	36	9	3	<i>Theological academies</i>
Pozostałe szkoły wyższe.....	448	288	54	42	<i>Others</i>

^a Ujęci również w pozostałych tablicach dotyczących studentów i absolwentów. ^b W podziale według form studiów i typów szkół — z roku akademickiego 2007/08.

^a Also shown in the other tables regarding students and graduates. ^b According to study forms and type of school — for 2007/08 academic year.

TABL. 26 (141). STUDENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH OTRZYMUJĄCY STYPENDIA^a

Stan w listopadzie

STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS RECEIVING SCHOLARSHIPS^a

As of November

SZKÓŁY	2005/06	2007/08	2008/09				SCHOOLS
			ogółem ^b <i>total^b</i>	w tym stypendia <i>of which scholarships</i>		otrzy- mują- cy stypen- dia w % ogółu stu- dentów <i>scholar- ship re- cipients in % of total stu- dents</i>	
				o charak- terze soc- jalnym <i>social</i>	za wyniki w nauce lub w sporcie <i>for achieve- ments in learning and sports</i>		
OGÓŁEM	93926	83156	74079	36004	41364	20,9	TOTAL
w tym:							<i>of which:</i>
Uniwersytety	14440	13487	12609	4665	8236	17,9	<i>Universities</i>
Wyższe szkoły techniczne	13056	12233	9809	5462	4585	19,8	<i>Technical universities</i>
Wyższe szkoły rolnicze	11404	6932	5869	2990	3272	24,3	<i>Agricultural academies</i>
Wyższe szkoły ekonomiczne.....	23222	19155	17792	7722	11374	22,9	<i>Academies of economics</i>
Wyższe szkoły pedagogiczne	9342	8425	7635	4516	3477	28,9	<i>Teacher education schools</i>
Akademie medyczne.....	3263	3480	3222	1094	2351	33,6	<i>Medical academies</i>
Akademie wychowania fizycznego..	1859	1923	1645	954	830	28,2	<i>Physical academies</i>
Wyższe szkoły artystyczne	978	971	829	245	606	31,9	<i>Fine arts academies</i>

^a Bez cudzoziemców. ^b W podziale według stypendiów 1 osoba może być wykazana więcej niż jeden raz.

^a Excluding foreigners. ^b The division by type of scholarships may include one person more than once.

TABL. 27 (142). DOMY I STOŁÓWKI STUDENCKIE
Stan w listopadzie
STUDENT DORMITORIES AND CANTEENS
As of November

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2007/08	2008/09	SPECIFICATION
<i>DOMY STUDENCKIE^a</i> <i>STUDENT DORMITORIES^a</i>					
Domy	76	81	77	78	<i>Dormitories</i>
Miejsca	20849	20823	20397	20181	<i>Beds</i>
Studenci korzystający	21979	19719	19046	16858	<i>Students</i>
w % ogółu studentów ^b	18,1	5,3	5,2	4,7	<i>in % of total students^b</i>
<i>STOŁÓWKI STUDENCKIE</i> <i>STUDENT CANTEENS</i>					
Stołówki	27	23	19	20	<i>Canteens</i>
Miejsca konsumenne	3564	2574	1835	1831	<i>Seating</i>

a, b W roku akademickim 2000/01: *a* — dla studentów studiów dziennych, *b* — w % studentów studiów dziennych.
a, b In 2000/01: *a* — for students in the day study system, *b* — in % of students in the day study system.

TABL. 28 (143). SZKOŁY DLA DOROSŁYCH
SCHOOLS FOR ADULTS

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Szkoły <i>Schools</i>	Oddziały <i>Sections</i>	Uczniowie <i>Students</i>		Absolwenci <i>Graduates</i>		
			ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	
Szkoły podstawowe..... <i>Primary schools</i>	2000/01	1	2	61	24	61	24
	2005/06	—	—	—	—	—	—
	2007/08	1	1	2	—	—	—
	2008/09	—	—	—	—	.	.
Gimnazja..... <i>Lower secondary schools</i>	2000/01	4	18	487	115	x	x
	2005/06	12	46	1286	302	260	70
	2007/08	13	47	1326	326	202	45
	2008/09	11	54	1406	342	.	.
Licea ogólnokształcące ^a <i>General secondary schools^a</i>	2000/01	110	478	14460	6933	5645	2904
	2005/06	247	824	21605	9098	6815	3411
	2007/08	267	913	24629	9696	5868	2858
	2008/09	285	1004	27312	10428	.	.
Zasadnicze szkoły zawo- dowe..... <i>Basic vocational schools</i>	2000/01	9	55	1491	677	451	201
	2005/06	8	47	1008	321	256	89
	2007/08	12	46	841	241	181	72
	2008/09	11	43	607	118	.	.
Licea profilowane..... <i>Specialized secondary schools</i>	2000/01	x	x	x	x	x	x
	2005/06	8	16	535	276	23	11
	2007/08	10	43	1078	579	178	119
	2008/09	10	42	942	545	.	.
Technika ^b <i>Technical secondary schools^b</i>	2000/01	180	830	22043	7654	7657	2736
	2005/06	217	564	12902	4010	5506	1827
	2007/08	145	413	8052	2119	1695	590
	2008/09	118	383	7124	1738	.	.

a, b Od roku szkolnego 2005/06 łącznie z: *a* — uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, *b* — technikami uzupełniającymi.
Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a, b Since 2005/06 school year including: *a* — supplementary general secondary schools, *b* — supplementary technical secondary schools.
S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 29 (144). WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE
PRE-PRIMARY EDUCATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2007/08	2008/09	SPECIFICATION
Placówki	2442	2481	2493	2543	Establishments
miasta.....	1011	1151	1205	1255	urban areas
wieś.....	1431	1330	1288	1288	rural areas
Przedszkola	1040	1091	1155	1199	Nursery schools
w tym specjalne	14	14	14	15	of which special
miasta.....	751	831	874	897	urban areas
wieś.....	289	260	281	302	rural areas
Oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych	1402	1390	1338	1327	Pre-primary sections in primary schools
Zespoły wychowania przedszkolnego^a	x	x	x	8	Pre-primary education groups^a
Punkty przedszkolne^a	x	x	x	9	Pre-primary points^a
Miejsca:					Places:
Przedszkola	87085	92101	99643	104857	Nursery schools
w tym specjalnych.....	761	666	591	376	of which special
miasta.....	73273	78666	83920	88069	urban areas
wieś.....	13812	13435	15723	16788	rural areas
Zespoły wychowania przedszkolnego^a	x	x	x	513	Pre-primary education groups^a
Punkty przedszkolne^a	x	x	x	247	Pre-primary points^a
Dzieci	115992	118398	127769	135874	Children
miasta.....	83640	89004	97684	103226	urban areas
wieś.....	32352	29394	30085	32648	rural areas
w tym w wieku 6 lat.....	56708	49479	46911	46770	of which aged 6
Przedszkola	85670	89274	99230	105709	Nursery schools
w tym specjalne.....	539	579	600	350	of which special
miasta.....	72786	76503	84212	88739	urban areas
wieś.....	12884	12771	15018	16970	rural areas
w tym w wieku 6 lat.....	29042	23050	22279	21671	of which aged 6
Oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych	30322	29124	28539	29565	Pre-primary sections in primary schools
w tym w wieku 6 lat.....	27666	26429	24632	25099	of which aged 6
Zespoły wychowania przedszkolnego^a	x	x	x	382	Pre-primary education groups^a
w tym w wieku 6 lat.....	x	x	x	—	of which aged 6
Punkty przedszkolne^a	x	x	x	218	Pre-primary points^a
w tym w wieku 6 lat.....	x	x	x	—	of which aged 6
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1000 dzieci w wieku:					Children attending pre-primary education establishments per 1000 children aged:
3—6 lat	515	587	639	677	3—6
3—5	353	450	531	578	3—5
6 lat.....	962	986	954	983	6
Dzieci w przedszkolach na:					Children attending nursery schools per:
1000 dzieci w wieku:					1000 children aged:
3—6 lat.....	381	443	500	530	3—6
6 lat	492	459	453	455	6
1 przedszkole.....	82	82	86	88	Nursery school
100 miejsc.....	98	97	100	101	100 places

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 17 na str. 180.

U w a g a. W latach szkolnych 2007/08 i 2008/09 bez wychowania przedszkolnego przy zakładach opieki zdrowotnej, które w roku szkolnym 2005/06 nie było uwzględniane wyłącznie w pozycji dotyczącej dzieci w podziale według wieku.

Ź r ó Ź l o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a See general notes, item 17 on page 180.

N o t e. In school year 2007/08 and 2008/09 — excluding pre-primary education in health care institutions, in 2005/06 school years excluded only in position pertaining to children by age.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

DZIAŁ XI

OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA

Uwagi ogólne

1. Dane prezentowane w dziale obejmują informacje z obszaru ochrony zdrowia w publicznych i niepublicznych jednostkach opieki zdrowotnej, z wyłączeniem jednostek resortu obrony narodowej, resortu spraw wewnętrznych i administracji, a także ochrony zdrowia w zakładach karnych.

2. Podstawę przemian w systemie opieki zdrowotnej stanowią:

- 1) ustawa z dnia 30 VIII 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (Dz.U. Nr 91, poz. 408 z późn. zm.), na mocy której mogą być tworzone **publiczne i niepubliczne** zakłady opieki zdrowotnej;
- 2) ustawa z dnia 5 VII 1996 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (tekst jednolity: Dz.U. z 2001 r. Nr 57, poz. 602 z późn. zm.), na mocy której pielęgniarka lub położna może wykonywać indywidualną praktykę albo indywidualną praktykę specjalistyczną, po uzyskaniu zezwolenia właściwej, ze względu na miejsce wykonywania praktyki, okręgowej rady pielęgniarek i położnych;
- 3) ustawa z dnia 5 XII 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentystry (tekst jednolity: Dz.U. z 2005 r. Nr 226, poz. 1943 z późn. zm.), na mocy której tworzy się **praktyki lekarskie: indywidualne, indywidualne specjalistyczne i grupowe**. Istotą tej formy jest realizowanie przez prywatne podmioty świadczeń zdrowotnych dla ogółu ludności.

Dane o praktykach lekarskich obejmują te podmioty, które świadczą usługi zdrowotne **wyłącznie w ramach środków publicznych**;

- 4) ustawa z dnia 27 VIII 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. Nr 210, poz. 2135 z późn. zm.), z mocą obowiązującą od dnia 1 X 2004 r., która reguluje zakres i warunki udzielania świadczeń zdrowotnych, zasady i tryb ich finansowania oraz działalność Narodowego Funduszu Zdrowia — NFZ. Ustawa z dnia 27 VIII 2004 r. wprowadzona została w miejsce ustawy o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia z dnia 23 I 2003 r. Narodowy Fundusz Zdrowia z dniem 1 IV 2003 r. zastąpił działające od 1 I 1999 r. kasy chorych.

3. Dane o **pracownikach medycznych** obejmują osoby pracujące w wymiarze pełnego etatu, w wymiarze godzin przekraczającym pełny etat oraz w niepełnym wymiarze godzin w stosunku do czasu pracy określonego obowiązującymi przepisami dla danego rodzaju pracy, w przypadku jeśli ta praca ma dla nich charakter podstawowy; osoby te niezależnie od wymiaru czasu pracy są liczone raz.

CHAPTER XI

HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE

General notes

1. The data presented in this chapter within the scope of health care include information concerning public and non-public activities of the health care services excluding health care services of the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration as well as health care in prisons.

2. The legal bases of changes in the health care system are:

- 1) the Law on Health Care Facilities, dated 30 VIII 1991 (Journal of Laws No. 91, item 408 with later amendments), on the basis of which **public and non-public** health care facilities can be established;
- 2) the Law on the Nursing and Obstetrical Professions, dated 5 VII 1996 (unified text: Journal of Laws 2001 No. 57, item 602 with later amendments), on the basis of which a nurse, midwife may establish a private practice or private specialized practice after obtaining the appropriate permit from the respective district council of nurses and obstetricians;
- 3) the Law on the Occupation of Doctor and Dentist, dated 5 XII 1996 (unified text: Journal of Laws 2005 No. 226, item 1943 with later amendments), on the basis of which **individual medical practices, specialized medical practices and group practices**, are created. These forms of activity are conducted by private entities rendering health care services for the general population.

Data concerning medical practices include those entities that render health care services **exclusively within the framework of public funds**;

- 4) the Law on Health Care Services Financed from Public Funds, dated 27 VIII 2004 (Journal of Laws No. 210, item 2135 with later amendments), in force since 1 X 2004, which regulates the scope, conditions of health care services and financing procedures as well as activities of the National Health Fund — NFZ. The Law dated 27 VIII 2004 replace the Law on Common Insurance in the National Health Fund, dated 23 I 2003. The National Health Fund as of 1 IV 2003 replaced the health funds, working since 1 I 1999.

3. Data regarding **medical personnel** include persons working full-time, overtime as well as part-time in relation to work time defined in the obligatory regulations for a given type of work, when this work has a basic character; these persons are counted once regardless of the time worked.

Lekarzy, lekarzy dentyistów, pielęgniarki, położne oraz farmaceułów wykazano łącznie z osobami odbywającymi staż.

Przez pielęgniarkę należy rozumieć też pielęgniarza, a przez położną — również położnego.

4. Dane o zakładach ambulatoryjnej opieki zdrowotnej obejmują przychodnie, ośrodki zdrowia i od 2001 r. poradnie (samodzielne). Udzielone porady podaje się w zakresie ww. zakładów.

Porady udzielone przez lekarzy i lekarzy dentyistów w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej podaje się łącznie z badaniami profilaktycznymi oraz poradami udzielonymi w ramach praktyk lekarskich, a także w izbach przyjęć szpitali ogólnych.

5. Dane o łóżkach w zakładach stacjonarnej opieki zdrowotnej dotyczą łóżek znajdujących się stale w salach dla chorych (z pełnym wyposażeniem), zajętych przez chorych lub przygotowanych na ich przyjęcie.

Dane o **łóżkach w szpitalach ogólnych** nie obejmują miejsc (łóżek i inkubatorów) dla noworodków do 2007 r. oraz miejsc dziennych na oddziałach szpitalnych, do 2002 r. obejmowały łóżka na oddziałach szpitalnych przy stacjach pogotowia ratunkowego.

6. W szpitalach ogólnych (tabl. 4) rodzaje oddziałów podano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 16 VII 2004 r. (Dz.U. Nr 238, poz. 2402 z późn. zm.). Do **oddziałów chirurgicznych** zaliczono: chirurgię ogólną, dziecięcą, urazowo-ortopedyczną, neurochirurgię, urologię, chirurgię szczękową i kardiologię oraz inne o charakterze chirurgicznym; do **oddziałów zakaźnych** — oddziały obserwacyjno-zakaźne; do **oddziałów gruźlicy i chorób płuc** — oddziały pulmonologiczne.

7. Zakłady opiekuńczo-lecznicze i zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze udzielają całodobowych świadczeń zdrowotnych w zakresie pielęgnacji i rehabilitacji osób niewymagających hospitalizacji oraz zapewniają im środki farmaceutyczne i materiały medyczne.

8. Lecznictwo uzdrowiskowe obejmuje szpitale i sanatoria wykorzystujące w leczeniu, rehabilitacji i profilaktyce przede wszystkim naturalne surowce i właściwości lecznicze klimatu na terenach, na których są położone.

9. Dane dotyczące ratownictwa medycznego i pomocy doraźnej (ustawa z dnia 8 IX 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym, Dz.U. Nr 191, poz. 1410 z późn. zm.; za 2005 r. — ustawa z dnia 25 VII 2001 r., Dz.U. Nr 113, poz. 1207 z późn. zm.) obejmują jednostki zgłoszone do systemu ratownictwa (m.in.: zespoły ratownictwa medycznego, szpitalne oddziały ratunkowe, izby przyjęć, lotnicze pogotowie ratunkowe) oraz świadczenia zdrowotne w nagłych przypadkach zagrożenia życia lub zdrowia (z wyjątkiem zachorowań) udzielone przez zespoły ratownictwa medycznego i lotnicze pogotowie ratunkowe w miejscu zdarzenia.

10. Działalność aptek ogólnodostępnych i punktów aptecznych unormowana jest ustawą z dnia 6 IX 2001 r. Prawo farmaceutyczne (tekst jednolity: Dz.U. z 2004 r. Nr 53, poz. 533 z późn. zm.).

Doctors, dentist, nurses, midwives and pharmacists were listed together with persons undergoing training.

A nurse should be understood also as a male nurse and midwife — also as a male midwife.

4. Data concerning facilities of the out-patient health care include out-patient departments, health centres and since 2001 out-patient clinics (independent). Consultation provided are presented within the scope of above mentioned facilities.

Consultations provided by doctors and dentists in out-patient health care facilities are presented together with preventive examinations and with consultations provided within the limit of medical practices as well as in admission rooms in general hospitals.

5. Data regarding beds in in-patient health care facilities concern permanent beds in patient wards (fully equipped), either occupied or prepared to receive patients.

Data regarding **beds in general hospitals** do not include places (beds and incubators) for newborns until 2007 as well as day places in hospital wards, until 2002 included beds in hospital wards located near emergency stations.

6. In general hospitals (table 4), types of wards are given in accordance with the decree of the Minister of Health, dated 16 VII 2004 (Journal of Laws No. 238, item 2402 with later amendments). Included in **surgical wards** are: general surgery, paediatric surgery, orthopaedic trauma surgery, neurosurgery, urology, maxillo-facial and cardiosurgery as well as other surgical wards; in **communicable diseases wards** — communicable diseases wards; in **tubercular and pulmonary wards** — pulmonology wards.

7. Chronic medical care home and nursing homes provide 24-hour health services within the scope of nursing and rehabilitating persons not requiring hospitalization as well as assure them pharmaceutical agents and medical materials.

8. Health resort treatment includes services rendered by hospitals and sanatoria using in the rehabilitation and preventive therapy primarily natural materials and the healing properties of the climate where the facility is located.

9. Data concerning emergency medical services and first aid (Law on the State Emergency Medical Services, dated 8 IX 2006, Journal of Laws No. 191, item 1410 with later amendments; data for 2005 — law dated 25 VII 2001, Journal of Laws No. 113, item 1207 with later amendments) include units reported to the rescue system (among others: emergency medical services, hospital emergency wards, admission rooms, medical air rescue) and health-care services rendered by emergency medical services and medical air rescue in emergency situations with risk to life or health (except cases of illness) in the place of occurrence.

10. The activity of pharmacies and pharmaceutical outlets is normalized by Pharmaceutical Law, dated 6 IX 2001 (unified text: Journal of Laws 2004 No. 53, item 533 with later amendments).

Apteki ogólnodostępne nie obejmują aptek w stacjonarnych zakładach opieki zdrowotnej (np. w szpitalach, w sanatoriach), które działają na potrzeby tych zakładów.

Punkty apteczne są to ogólnodostępne punkty sprzedaży leków gotowych, których asortyment jest ściśle określony. Punkt apteczny może być prowadzony przez farmaceutę z rocznym stażem lub technika farmaceutycznego z trzyletnim stażem pracy w aptekach ogólnodostępnych.

11. Dane o zachorowaniach podaje się zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych obowiązującą od dnia 1 I 1997 r. (X Rewizja).

12. Placówki opiekuńczo-wychowawcze dla dzieci i młodzieży prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r. (tekst jednolity: Dz.U. z 2008 r. Nr 115, poz. 728 z późn. zm.).

Placówka zapewnia dziecku całodobową ciągłą lub okresową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja jego niezbędne potrzeby bytowe, rozwojowe, w tym emocjonalne, społeczne, religijne, a także zapewnia korzystanie z przysługujących na podstawie odrębnych przepisów świadczeń zdrowotnych i kształcenia.

Wyróżnia się placówki:

- 1) **interwencyjne** — zapewniające na czas trwania sytuacji kryzysowej doraźną opiekę i wychowanie, kształcenie dostosowane do wieku i możliwości rozwojowych, przygotowujące diagnozę dziecka i jego sytuacji rodzinnej oraz ustalające wskazania do dalszej pracy z dzieckiem;
- 2) **rodzinne** — tworzące wielodzietną rodzinę, umożliwiające całodobową opiekę i wychowanie (np. licznemu rodzeństwu), zapewniające kształcenie, wyrównywanie opóźnień rozwojowych i szkolnych;
- 3) **sojalizacyjne** — zapewniające całodobową opiekę, wychowanie i kształcenie oraz zaspokojenie niezbędnych potrzeb dziecka, zapewniające zajęcia korekcyjne, kompensacyjne, logopedyczne, terapeutyczne rekompensujące brak wychowania w rodzinie i przygotowujące do życia społecznego, a dzieciom niepełnosprawnym — odpowiednią rehabilitację i zajęcia specjalistyczne;
- 4) **wielofunkcyjne** — zapewniające dzienną i całodobową opiekę oraz wychowanie poprzez realizację zadań przewidzianych dla placówki: wsparcia dziennego, interwencyjnej i sojalizacyjnej, a także łączące dzienne i całodobowe działania terapeutyczne, interwencyjne i sojalizacyjne skierowane na dziecko i rodzinę dziecka;
- 5) **wsparcia dziennego** — działające w najbliższym środowisku dziecka, wspierające funkcje opiekuńcze rodziny, z tego:
 - opiekuńcze — prowadzone w formie kół zainteresowań, świetlic, klubów, ognisk wychowawczych, które pomagają dzieciom w pokonywaniu trudności szkolnych i organizowaniu czasu wolnego,
 - specjalistyczne — realizujące program psychokorekcyjny lub psychoprofilaktyczny, w tym terapię pedagogiczną, psychologiczną, rehabilitację, resocjalizację.

Public pharmacies do not include pharmacies in stationary health care institutions (e.g., in hospitals and sanatoria) which operate for the needs of these.

Pharmaceutical outlets are sales outlets for selling prepared medicines, the range of which is precisely defined. Pharmaceutical outlet can be managed by pharmacists with one year service or pharmaceutical technician with three years service in public pharmacies.

11. Data regarding incidence of illnesses is given in accordance with the International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems valid since 1 I 1997 (ICD-10 Revision).

12. Care and education centres for children and young people are presented in accordance with the Law on Social Welfare, dated 12 III 2004 (unified text: Journal of Laws 2008 No. 115, item 728 with later amendments).

The centre provides the child with round-the-clock permanent or temporary care and also secures the necessary livelihood, developmental — including emotional, social and religious — needs of the child, and secures the child's benefiting from services to which he/she is entitled on the basis of separate regulations on health care services and education.

There are following types of such centres:

- 1) **intervention** — providing short-term care during a crisis situation, education adapted to the age and developmental capabilities, preparing diagnosis of a child and the child's family condition and establishing recommendations for the further course of working with the child;
- 2) **family** — creating family with many children, allowing for 24-hour care for e.g. numerous brothers and sisters, providing education, compensating for worse development and performance at school;
- 3) **socialization** — providing 24-hour care and education as well as fulfilling the necessary needs of the child, providing corrective activities, compensatory classes, speech therapy classes, therapeutic classes compensating lack of family care and preparing for life in society, and providing appropriate rehabilitation and specialised activities for children with disabilities;
- 4) **multi-functional** — providing daytime and 24-hour care by performing tasks of: daytime assistance centre, intervention and socialization centre, as well as by combining daytime and 24-hour therapeutic, intervention and socialization activity, directed to child and child's family;
- 5) **day-support centres** — operating in the immediate vicinity of the child, supporting the family in its protective functions, including:
 - care — in the form of extracurricular activities, after-school clubs, clubs, childcare centres, assisting children in overcoming difficulties at school and organizing their spare time,
 - specialized — implementing psychocorrective or psychoprofilactic programme, including pedagogical therapy, psychological therapy, rehabilitation, resocialization.

13. Rodzina zastępcza zapewnia opiekę i wychowanie dziecku pozbawionemu całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r. (tekst jednolity: Dz.U. z 2008 r. Nr 115, poz. 728 z późn. zm.) rodzina zastępcza może być:

- 1) spokrewniona i niespokrewniona z dzieckiem — może w niej przebywać w tym samym czasie nie więcej niż troje dzieci (z wyjątkiem liczego rodzeństwa);
- 2) wielodzietna zawodowa niespokrewniona z dzieckiem — umieszcza się w tym samym czasie nie mniej niż troje i nie więcej niż sześćoro dzieci;
- 3) specjalistyczna zawodowa niespokrewniona z dzieckiem — umieszcza się w tym samym czasie nie więcej niż troje dzieci niedostosowanych społecznie albo dzieci z różnymi dysfunkcjami, problemami zdrowotnymi, wymagające szczególnej opieki i pielęgnacji;
- 4) zawodowa niespokrewniona z dzieckiem o charakterze pogotowia rodzinnego — umieszcza się nie więcej niż troje dzieci na pobyt czasowy do momentu unormowania sytuacji życiowej dziecka.

14. Dane o domach i zakładach pomocy społecznej dotyczą placówek, dla których organami prowadzącymi są: jednostki samorządu terytorialnego, stowarzyszenia, organizacje społeczne, kościoły i związki wyznaniowe, fundacje, osoby fizyczne i prawne.

Rodzaje domów i zakładów pomocy społecznej prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r. (tekst jednolity: Dz.U. z 2008 r. Nr 115, poz. 728 z późn. zm.).

15. Dane o świadczeniach pomocy społecznej prezentuje się:

- do 30 IV 2004 r. — zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 29 XI 1990 r. (tekst jednolity: Dz.U. z 1998 r. Nr 64, poz. 414 z późn. zm.),
- od 1 V 2004 r. — zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r. (tekst jednolity: Dz.U. z 2008 r. Nr 115, poz. 728 z późn. zm.), według której dokonano podziału na świadczenia pieniężne i niepieniężne.

Zasiłek stały wypłacany jest z tytułu wieku lub całkowitej niezdolności do pracy.

Zasiłek okresowy przysługuje osobie lub rodzinie ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego.

Zasiłek celowy przyznawany jest w celu m.in.: zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, pokrycia części lub całości wydatków na świadczenia zdrowotne, pokrycia kosztów pogrzebu. Może być przyznany osobie lub rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

13. Foster families provides care and upbringing of a child deprived in part or in full of parental care.

According to the Law on Social Welfare of 12 III 2004 (unified text: Journal of Laws 2008 No. 115, item 728 with later amendments) foster family may be:

- 1) either related or not related to the child — placed in it may be simultaneously not more than three children (except for numerous siblings);
- 2) family with many children, not related to the child — placed in it may be simultaneously not less than three and not more than six children;
- 3) specialized professional family not related to the child — placed in it may be simultaneously not more than three socially maladjusted children or children with various dysfunctions, health problems, requiring special care and nursing;
- 4) professional emergency foster family not related to the child — placed in it may be simultaneously not more than three children, for temporary stay lasting until normalization of the living situation of the child.

14. Data concerning social welfare homes and facilities are related to the institutions, for which the founding bodies are: local self-government entities, associations, social organizations, churches and religious associations, foundations, natural and legal persons.

Types of social welfare homes and facilities are presented in accordance with the Law on Social Welfare, dated 12 III 2004 (unified text: Journal of Laws 2008 No. 115, item 728 with later amendments).

15. Data on social assistance benefits are presented: — until 30 IV 2004 — according to the Law on Social Welfare, dated 29 XI 1990 (unified text: Journal of Laws 1998 No. 64, item 414 with later amendments), — since 1 V 2004 — according to the Law on Social Welfare, dated 12 III 2004 (unified text: Journal of Laws 2008 No. 115, item 728 with later amendments), following which the division into monetary and non-monetary assistance was made.

Permanent benefit paid in respect of age or complete inability to work.

A person or a family is entitled to a **temporary benefit** because of long illness, disability, unemployment, perspective of remaining or becoming entitled to benefits from other systems of social security.

Appropriated benefit is offered in order to fulfil a necessary livelihood need, covering part or whole of expenditures on health treatment, covering burial costs. May be given to a person or a family which incurred losses in result of fortuitous event, or natural or ecological disaster.

TABL. 1 (145). PRACOWNICY MEDYCZNI^a

Stan w dniu 31 XII
 MEDICAL PERSONNEL^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
Lekarze.....	13666	11609	12167	11896	Doctors
w tym kobiety.....	7800	6970	7457	7279	of which women
Lekarze dentyści.....	1712	1327	1609	1498	Dentists
w tym kobiety.....	1289	1028	1217	1180	of which women
Farmaceuci.....	3107	2790	2900	3124	Pharmacists
w tym kobiety.....	2774	2438	2521	2729	of which women
Fizjoterapeuci i rehabilitanci ^b	1677	2350	2781	Physiotherapists and rehabilitants ^b
Pielęgniarki.....	24819	24202	25534	25320	Nurses
w tym magistrzy pielęgniarstwa.....	417	680	817	784	of which masters of nursing
Położne.....	2559	2537	2739	2820	Midwives

^a Od 2002 r. — łącznie z osobami, dla których głównym miejscem pracy jest indywidualna praktyka lekarska i pielęgniarska zarejestrowana w Izbach Lekarskich, pielęgniarskich, która realizuje świadczenia zdrowotne w ramach środków publicznych; od 2005 r. — bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, opieka społeczna, jednostka administracji państwowej lub samorządu terytorialnego albo NFZ. ^b Dane obejmują magistrów fizjoterapii i rehabilitacji, techników fizjoterapeutów, techników masażyistów.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia, w zakresie farmaceutów — łącznie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego.

^a Since 2002 — including persons for whom the main workplace are individual medical practice and nurses registered at Chamber of Physicians and Chambers of Nurses providing publicly funded medical services; since 2005 — excluding persons for whom the primary workplace is university, social welfare, units of state or local self-government administration and National Health Fund. ^b Data concern masters of physiotherapy and rehabilitation, technics of physiotherapy, technics of massage.

Source: data of the Ministry of Health, with regard to pharmacists — including data of the Central Statistical Office.

TABL. 2 (146). AMBULATORYJNA OPIEKA ZDROWOTNA^a

OUT-PATIENT HEALTH CARE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
Zakłady opieki zdrowotnej (stan w dniu 31 XII).....	1087	1512	1707	1740	Health care institutions (as of 31 XII)
miasta.....	763	1121	1257	1290	urban areas
wieś.....	324	391	450	450	rural areas
Praktyki lekarskie ^b (stan w dniu 31 XII)....	204	436	370	406	Medical practices ^b (as of 31 XII)
miasta.....	166	332	239	243	urban areas
wieś.....	38	104	131	163	rural areas
Porady udzielone ^c w tys.	27242,5	32857,3	36813,0	38318,7	Consultations provided ^c in thous.
lekarskie.....	24817,0	29602,0	32974,9	34590,9	doctors
w tym specjalistyczne ^d	8864,0	12600,7	14923,6	15823,0	of which specialized ^d
stomatologiczne ^e	2425,5	3255,3	3838,1	3727,7	stomatological ^e

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 204. ^b Dane obejmują podmioty, które podpisały kontrakty z NFZ lub z zakładami opieki zdrowotnej — patrz uwagi ogólne, ust. 2, pkt 3) i 4) na str. 203; łącznie z praktykami lekarskimi przeprowadzającymi badania profilaktyczne w zakresie służby medycyny pracy (w 2000 r. — tylko w miastach). ^c Łącznie z poradami finansowanymi przez pacjentów (środki niepubliczne). ^d Bez porad udzielonych w izbach przyjęć szpitali ogólnych. ^e W tym w 2000 r. — 934,6 tys. porad specjalistycznych; od 2005 r. wszystkie porady stomatologiczne zaliczane są do specjalistyki.

^a See general notes, item 4 on page 204. ^b Data concern entities that have signed contract with National Health Fund or health care facilities — see general notes, item 2, point 3) and 4) on page 203; including medical practices conducted within the framework of occupational medicine (in 2000 — only in urban areas). ^c Including consultations paid by patients (non-public funds). ^d Excluding consultation provided by doctors in admission rooms in general hospitals. ^e Of which in 2000 — 934,6 thous. specialized dental consultations; since 2005 all stomatological consultations were included into specialized.

TABL. 3 (147). STACJONARNA OPIEKA ZDROWOTNA^a
IN-PATIENT HEALTH CARE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
ZAKŁADY — stan w dniu 31 XII FACILITIES — as of 31 XII					
Szpitala ogólne	85	98	92	88	General hospitals
Szpitala psychiatryczne.....	7	7	7	7	Psychiatric hospital
Ośrodki leczenia odwykowego	1	1	3	4	Detoxification centres
Ośrodki rehabilitacyjne dla narkomanów..	9	12	12	12	Addiction recovery centres
Regionalne ośrodki psychiatrii sądowej...	1	2	2	2	Regional centres of forensic psychiatry
Zakłady opiekuńczo-lecznicze ^b	20	40	42	46	Chronic medical care homes ^b
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze ^{bc}	10	27	24	24	Nursing homes ^{bc}
Hospicja	5	8	11	10	Hospice
Sanatoria rehabilitacyjne.....	—	1	1	—	Rehabilitation sanatoria
Lecznictwo uzdrowiskowe:					Health resort treatment:
sanatoria.....	2	1	1	1	sanatoria
szpitale.....	3	3	3	3	hospitals
ŁÓŻKA W ZAKŁADACH — stan w dniu 31 XII BEDS IN FACILITIES — as of 31 XII					
Szpitala ogólne	24231	23516	22958	24228 ^d	General hospitals
Szpitala psychiatryczne.....	3622	3346	3260	3168	Psychiatric hospital
Ośrodki leczenia odwykowego	7	12	45	69	Detoxification centres
Ośrodki rehabilitacyjne dla narkomanów..	220	502	499	420	Addiction recovery centres
Regionalne ośrodki psychiatrii sądowej...	64	104	104	104	Regional centres of forensic psychiatry
Zakłady opiekuńczo-lecznicze ^b	1613	2727	2973	2968	Chronic medical care homes ^b
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze ^{bc}	407	977	1005	1000	Nursing homes ^{bc}
Hospicja	93	137	190	150	Hospice
Sanatoria rehabilitacyjne.....	—	40	40	—	Rehabilitation sanatoria
Lecznictwo uzdrowiskowe:					Health resort treatment:
sanatoria.....	87	44	44	44	sanatoria
szpitale.....	198	155	189	189	hospitals
LECZENI IN-PATIENTS					
Szpitala ogólne ^e	743335	948642	901379	943708	General hospitals ^e
Szpitala psychiatryczne.....	31850	38024	36406	36969	Psychiatric hospital
Ośrodki leczenia odwykowego	171	376	608	754	Detoxification centres
Ośrodki rehabilitacyjne dla narkomanów..	825	2226	2029	1844	Addiction recovery centres
Regionalne ośrodki psychiatrii sądowej...	93	84	143	145	Regional centres of forensic psychiatry
Zakłady opiekuńczo-lecznicze ^b	2494	4729	4845	5228	Chronic medical care homes ^b
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze ^{bc}	607	2165	2113	1925	Nursing homes ^{bc}
Hospicja	1202	2074	2602	2188	Hospice
Sanatoria rehabilitacyjne.....	—	444	444	—	Rehabilitation sanatoria
Lecznictwo uzdrowiskowe — kuracjusze:					Health resort treatment patients:
w sanatoriach	1163	835	934	790	in sanatoria
w szpitalach.....	2349	2612	2989	3446	in hospitals

^a Informacje o łóżkach i leczonych w szpitalach podano łącznie z filiami szpitali. ^b W 2000 r. bez zakładów typu psychiatrycznego. ^c W 2000 r. łącznie z zakładami leczniczo-wychowawczymi. ^d Łącznie z łóżkami i inkubatorami dla noworodków. ^e Bez międzyoddziałowego ruchu chorych.

Źródło: w zakresie szpitali ogólnych i zakładów opieki długoterminowej — dane Ministerstwa Zdrowia, w zakresie zakładów psychiatrycznych — dane Instytutu Psychiatrii i Neurologii.

^a Information concerning beds and patients in hospitals is given together with hospital branches, located in other places. ^b In 2000 excluding nursing homes psychiatry types. ^c In 2000 including treatment and education homes. ^d Including beds and incubators for newborns. ^e Excluding inter-ward patient transfers.

Source: in regard to general hospitals and long-term facilities — data of the Ministry of Health, in regard to psychiatric facilities — data of the Institute of Psychiatry and Neurology.

TABL. 4 (148). SZPITALA OGÓLNE
GENERAL HOSPITALS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
Szpitala (stan w dniu 31 XII)	85	98	92	88	Hospitals (as of 31 XII)
Publiczne	83	80	79	75	Public
Niepubliczne	2	18	13	13	Non-public
Łóżka^a (stan w dniu 31 XII)	24231	23516	22958	24228	Beds^a (as of 31 XII)
w szpitalach: publicznych	24151	23008	22343	23513	in: public hospitals
niepublicznych	80	508	615	715	non-public hospitals
na 10 tys. ludności	47,4	45,6	44,2	46,6	per 10 thous. population
w tym na oddziałach ^b :					of which in specified wards ^b :
Chorób wewnętrznych.....	4860	5171	5072	4840	Internal diseases
w tym kardiologicznych ^c	1090	1423	1260	1323	of which cardiological ^c
Chirurgicznych	6765	6506	6324	6253	Surgical
Pediatrycznych.....	1461	1310	1349	1248	Paediatric
Ginekologiczno-położniczych	2700	2422	2395	2426	Gynaecological-obstetric
Onkologicznych.....	626	426	362	491	Oncological
Intensywnej terapii	365	428	430	454	Intensive therapy
Zakaźnych	744	628	546	533	Communicable
Gruźlicy i chorób płuc.....	1193	897	843	770	Tubercular and pulmonary
Dermatologicznych	409	213	197	199	Dermatology
Neurologicznych	888	867	851	843	Neurological
Psychiatrycznych	323	493	450*	508	Psychiatric
Ruch chorych					Patients
Leczeni ^d w tys.	743,3	948,6	901,4	943,7	In-patients ^d in thous.
w szpitalach: publicznych	739,3	935,0	879,0	914,4	in: public hospitals
niepublicznych	4,0	13,7	22,4	29,3	non-public hospitals
w tym na oddziałach ^{b,e} :					of which in specified wards ^{b,e} :
chorób wewnętrznych.....	181,3	219,2	221,8	226,6	internal diseases
w tym kardiologicznych ^c	47,8	69,5	68,0	75,7	of which cardiological ^c
chirurgicznych.....	219,2	269,2	268,1	263,2	surgical
pediatrycznych.....	41,7	49,6	56,1	53,2	paediatric
ginekologiczno-położniczych	117,4	138,5	147,7	155,8	gynaecological-obstetric
onkologicznych	21,2	20,1	20,1	22,9	oncological
intensywnej terapii	16,0	12,8	15,9	15,9	intensive therapy
zakaźnych	14,7	16,3	17,7	18,3	communicable
gruźlicy i chorób płuc.....	23,3	22,8	20,8	18,2	tubercular and pulmonary
dermatologicznych.....	6,5	10,0	6,3	5,9	dermatology
neurologicznych.....	24,0	26,6	28,5	30,1	neurological
psychiatrycznych	3,5	7,2	7,5*	8,2	psychiatric
Wypisani w tys.	706,4	914,0	867,4	909,2	Discharges in thous.
Zmarli w tys.	23,2	22,3	22,3	22,7	Deaths in thous.
Leczeni ^d na: 10 tys. ludności	1454	1842	1741	1817	In-patients ^d per: 10 thous. population
1 łóżko	30,7	40,3	39,3	39,0	bed
Przeciętny pobyt chorego w dniach.....	9,0	6,7	6,2	5,9	Average patient stay in days
Przeciętne wykorzystanie łóżka w dniach	276,7	270,7	257,8	260,7	Average bed use in days

^a W 2008 r. łącznie z łóżkami i inkubatorami dla noworodków. ^b Patrz uwagi ogólne, ust. 6 na str. 204. ^c Łącznie z oddziałami intensywnej opieki kardiologicznej. ^d Bez międzyoddziałowego ruchu chorych. ^e Łącznie z międzyoddziałowym ruchem chorych.

U w a g a. Liczba leczonych z międzyoddziałowym ruchem chorych ogółem wynosiła w 2007 r. — 961,8 tys., w 2008 r. — 1072,0 tys. tys., na 1 łóżko przypadło odpowiednio 41,9 i 44,2 chorych.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Zdrowia.

^a In 2008 including beds and incubators for newborns. ^b See general notes, item 6 on page 204. ^c Including intensive cardiological care wards. ^d Excluding inter-ward patient transfers. ^e Including inter-ward patient transfers.

Note. Number of total in-patients was 961,8 thous. in 2007, 1072,0 thous. in 2008 including inter-ward patient transfers, in-patients per bed respectively — 41,9 and 44,2.

Source: data of the Ministry of Health.

TABL. 5 (149). RATOWNICTWO MEDYCZNE I POMOC DORAŻNA^a

Stan w dniu 31 XII
EMERGENCY MEDICAL SERVICES AND FIRST AID^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2007	2008	SPECIFICATION
Zespoły wyjazdowe ratownictwa medycznego	125	182	199	Ambulance emergency rescue teams
w tym: podstawowe	x	21	64	of which: basic
specjalistyczne	x	42	75	specialization
wypadkowe	59	54	27	accident
reanimacyjne	59	52	28	reanimation
Szpitalne oddziały ratunkowe ^b	15	24	22	Hospital emergency wards ^b
Izby przyjęć	8	6	4	Admission rooms
Lotnicze pogotowie ratunkowe ^c	1	1	1	Medical air rescue ^c
Wyjazdy na miejsce zdarzenia ^d :				Calls to the occurrence places ^d :
w tysiącach	451,0	422,2	433,9	in thousands
na 1000 ludności	87,6	81,5	83,5	per 1000 population
Osoby, którym udzielono świadczenia zdrowotnego w miejscu zdarzenia ^d (w ciągu roku):				Person who received health care benefits in the place of occurrence ^d (during the year):
w tysiącach	453,1	423,9	437,2	in thousands
na 1000 ludności	88,0	81,9	84,2	per 1000 population

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 204. ^b Oddział szpitalny będący komórką organizacyjną szpitala w rozumieniu przepisów o zakładach opieki zdrowotnej, zarejestrowany w systemie ratownictwa medycznego. ^c Samolot lub śmigłowiec wraz z załogą, tj. pilotem i osobami udzielającymi pierwszej pomocy lub podejmującymi medyczne działania ratunkowe. ^d W danych nie ujęto zachorowań u osób, którym udzielono świadczenia zdrowotnego w trybie ambulatoryjnym (w izbie przyjęć lub szpitalnym oddziale ratunkowym).

^a See general notes, item 9 on page 204. ^b Hospital ward that is organization cell of hospital in accordance with the Law of Health Care Facilities, hospital ward composes entity of the system. ^c Airplane or helicopter, including crew, i.e. pilot and people giving first aid or acting as medical rescue. ^d Excluding incidence of people who received health care benefits in ambulatory mode (in admission room or in hospital emergency ward).

TABL. 6 (150). APTEKI OGÓLNODOSTĘPNE I PUNKTY APTECZNE^a

Stan w dniu 31 XII
PUBLIC PHARMACIES AND PHARMACEUTICAL OUTLETS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
Apteki	844	1061	1113	1191	Pharmacies
w tym prywatne	762	1061	1107	1185	of which private
w tym na wsi	164	195	189	203	of which in rural areas
Punkty apteczne	28	95	119	126	Pharmaceutical outlets
w tym na wsi	24	91	118	124	of which in rural areas
Liczba ludności na:					Population per:
1 aptekę i punkt apteczny	5866	4462	4211	3952	pharmacy and pharmaceutical outlet
w tym na wsi	9612	6362	5968	5627	of which in rural areas
1 aptekę	6060	4861	4662	4370	pharmacy
w tym na wsi	11019	9331	9694	9064	of which in rural areas
Farmaceuci pracujący ^b w aptekach i w punktach aptecznych	1999	2512	2637	2852	Pharmacists employed ^b in pharmacies and pharmaceutical outlets

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 10 na str. 204. ^b W 2000 r. w przeliczeniu na pełne etaty.

^a See general notes, item 10 on page 204. ^b In 2000 calculated as full-time employment.

TABL. 7 (151). **KRWIODAWSTWO^a**
BLOOD DONATION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
Regionalne centra (stan w dniu 31 XII)	3	2	2	2	Regional centres (as of 31 XII)
Oddziały terenowe (stan w dniu 31 XII)	42	25	22	19	Local branches (as of 31 XII)
Krwiodawcy	56736	74788	74526	76213	Blood donors
w tym honorowi.....	55887	74417	74290	76014	of which honorary blood donors
Pobrana krew w jednostkach krwi pełnej ^b	100464	114611	114199	118646	Blood taken in units of whole blood ^b
Pobrane osocze w jednostkach świeżo mrożonego osocza (FFP) ^c	112038	114033	116348	121867	Plasma taken in units of freshly frozen plasma (FFP) ^c

^a Bez danych Ministerstwa Obrony Narodowej i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji. ^b Jedna jednostka krwi pełnej równa się 450 ml, jeden litr krwi pełnej w przybliżeniu równa się 2,22 jednostki. ^c Jedna jednostka świeżo mrożonego osocza równa się 200 ml, jeden litr osocza równa się 5 jednostkom.

Źródło: dane Instytutu Hematologii i Transfuzjologii.

^a Excluding data of the Ministry of National Defence and the Ministry of Interior and Administration. ^b One unit of whole blood equals 450 ml, one litre of whole blood equals approximately 2,22 units. ^c One unit of freshly frozen plasma equals 200 ml, one litre of plasma equals 5 units.

Source: data of the Haematology and Transfusion Institute.

TABL. 8 (152). **ZACHOROWANIA NA NIEKTÓRE CHOROBY ZAKAŻNE I ZATRUCIA**
INCIDENCE OF INFECTIOUS DISEASES AND POISONINGS

CHOROBY	2000	2005	2007	2008	2000	2005	2007	2008	DISEASES
	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>				na 100 tys. ludności <i>per 100 thous. population</i>				
Tęžec	1	1	3	—	0,02	0,02	0,06	—	Tetanus
Krzusiec	398	433	286	411	7,8	8,4	5,5	7,9	Whooping cough
Odra	1	1	26	2	0,02	0,02	0,50	0,04	Measles
Wirusowe zapalenie wątroby:									Viral hepatitis:
typ A	76	6	9	57	1,5	0,12	0,17	1,1	type A
typ B	349	193	172	178	6,8	3,7	3,3	3,4	type B
typ C	287	389	505	427	5,6	7,6	9,8	8,2	type C
Różyczka	3386	1365	1563	1288	66,2	26,5	30,2	24,8	Rubella
AIDS ^a	11	7	7	7	0,21	0,14	0,14	0,13	AIDS ^a
Salmonellozy	2619	2316	1689	1562	51,2	45,0	32,6	30,1	Salmonella infections
Czerwonka bakteryjna	13	3	6	4	0,25	0,06	0,12	0,08	Shigellosis
Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe	220	199	121	411	4,3	3,9	2,3	7,9	Other bacterial foodborne intoxications
Biegunki u dzieci do lat 2 ^b	1783	1908	2258	2853	178,4	197,2	214,6	258,4	Diarrhoea and gastroenteritis of presumed of infections origin (under 2 years) ^b
Szkarlatyna (płonica)	1018	1527	1745	1611	19,9	29,6	33,7	31,0	Scarlet fever
Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	86	136	147	128	1,7	2,6	2,8	2,5	Bacterial meningitis and/or encephalitis
Wirusowe zapalenie opon mózgowych	85	100	147	81	1,7	1,9	2,8	1,6	Viral meningitis
Wirusowe zapalenie mózgu	36	41	66	52	0,70	0,80	1,3	1,0	Viral encephalitis
Świnka (zapalenie przyusznic nagminne)	1327	9353	363	412	26,0	181,6	7,0	7,9	Mumps
Toksoplazmoza	24	51	54	64	0,47	1,0	1,0	1,2	Toxoplasmosis
Tasiemczyce	54	25	40	25	1,1	0,49	0,77	0,48	Cestode infestations
Włośnica	3	—	6	—	0,06	—	0,12	—	Trichinellosis
Świerzb	1035	825	1223	1286	20,2	16,0	23,6	24,8	Scabies
Grypa ^c	206282	174683	96956	64690	4035,8	3391,8	1872,3	1245,2	Influenza ^c
Szczepienia przeciw wścieklicznie	1065	853	770	762	20,8	16,6	14,9	14,7	Rabies vaccinations

^a Dane nieostateczne z uwagi na specyfikę choroby. ^b Wskaźnik obliczono na 10 tys. dzieci w wieku do lat 2. ^c Łącznie z podejrzeniami zachorowań.

Źródło: dane Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego — Państwowy Zakład Higieny.

^a Preliminary data because of specific features of the disease. ^b Ratio calculated per 10 thous. children up to the age of 2. ^c Including influenza-like illness.

Source: data of the National Institute of Public Health — National Institute of Hygiene.

TABL. 9 (153). **ŻŁOBKI^a**
 Stan w dniu 31 XII
NURSERIES^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
Żłobki	61	55	56	57	Nurseries
Oddziały żłobkowe	3	5	5	3	Nursery wards
Miejsca w żłobkach	3860	4160	4398	4534	Places in nurseries
Dzieci przebywające w żłobkach (w ciągu roku)	7574	7852	8414	8427	Children staying in nurseries (during the year)
Miejsca w żłobkach na 1000 dzieci w wieku do lat 3 w miastach	45,5	44,9	43,1	42,1	Places in nurseries per 1000 children up to age 3 in urban areas
Dzieci przebywające w żłobkach na 1000 dzieci w wieku do lat 3	23,7	26,4	27,4	27,3	Children staying in nurseries per 1000 children up to age 3

^a Miejsca i dzieci w żłobkach — łącznie z oddziałami żłobkowymi; do 2005 r. łącznie ze żłobkiem tygodniowym.
^a Places and children in nurseries — including nursery wards; until 2005 including weekly nurseries.

TABL. 10 (154). **PLACÓWKI OPIEKUNICZO-WYCHOWAWCZE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY^a**
CARE AND EDUCATION CENTRES FOR CHILDREN AND YOUNG PEOPLE^a

A. **PLACÓWKI CAŁODOBOWE**
ROUND-THE-CLOCK CENTRES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2007	2008	2005	2007	2008	2005	2007	2008	SPECIFICATION
	placówki centres			wychowankowie residents			wolontariusze volunteers			
	stan w dniu 31 XII			as of 31 XII						
O G Ó Ł E M	62	68	70	2295	2210	2122	311	279	286	TOTAL
placówki:										centres:
Interwencyjne	5	5	5	234	201	184	8	21	4	Intervention
Rodzinne	19	24	27	191	245	250	17	36	45	Family
Socjalizacyjne	30	24	24	1313	914	891	185	99	118	Socialization
Wielofunkcyjne	8	15	14	557	850	797	101	123	119	Multi-functional

B. **PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO^b**
DAY-SUPPORT CENTRES^b

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2007	2008	2005	2007	2008	SPECIFICATION
	placówki (stan w dniu 31 XII)			wychowankowie residents			
	centres (as of 31 XII)						
O G Ó Ł E M	325	361	344	18141	17495*	17156	TOTAL
w tym placówki pracujące minimum 5 dni i 20 godzin tygodniowo	239	266	250	14811	13874*	13319	of which centres working minimum 5 days and 20 hours a week
Opiekunnicze	320	334	316	17858	15462*	15005	Care
Specjalistyczne	5	27	28	283	2033*	2151	Specialized

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 205. ^b Ponadto spośród całodobowych placówek wielofunkcyjnych w 2008 r. 3 pełniły również funkcję wsparcia dziennego, przebywało w nich w ciągu roku 156 wychowanków.

^a See general notes, item 12 on page 205. ^b Moreover, among 24-hour multi-functional centres, in 2008, 3 centres also had the function of day support. During the year there were 156 children staying in them.

TABL. 11 (155). RODZINY ZASTĘPCZE^a

Stan w dniu 31 XII
FOSTER FAMILIES^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
Rodziny zastępcze	4656	4140	4086	4008	Foster families
Spokrewnione z dzieckiem		3627	3501	3434	Related to the child
Niespokrewnione z dzieckiem		455	504	476	Not related to the child
Zawodowe niespokrewnione z dzieckiem		58	81	98	Professional, not related to the child
wielodzietne		17	35	46	with many children
specjalistyczne		6	6	13	specialized
o charakterze pogotowia rodzinnego		35	40	39	emergency type
Dzieci w rodzinach zastępczych^b	5833	5495	5552	5526	Children in foster families^b
w tym w wieku 0–3 lata	154	369	396	384	of which at age 0–3
w tym posiadające orzeczenie o niepełnosprawności		465	488	493	of which issued disability confirmation
Spokrewnionych z dzieckiem		4621	4481*	4487	Related to the child
Niespokrewnionych z dzieckiem		613	737*	650	Not related to the child
Zawodowych niespokrewnionych z dzieckiem		261	334*	389	Professional, not related to the child
wielodzietnych		77	182	229	with many children
specjalistycznych		13	12	22	specialized
o charakterze pogotowia rodzinnego		171	140	138	emergency type

^a W 2000 r. stan w końcu roku. ^b Do 18 roku życia; łącznie z dziećmi niebędącymi pod nadzorem sądów.

U w a g a. W ciągu 2008 r. 507 dzieci do lat 18 opuściło rodziny zastępcze, w tym 88 dzieci zostało przekazanych do adopcji (w 2007 r. odpowiednio 483 i 67 dzieci).

^a In 2000 as end of year. ^b Up to the age of 18; including children not under court supervision.

N o t e. Within 2008, 507 children up to age 18 left their foster families, of which 88 children were adopted (in 2007, 483 and 67 children, respectively).

TABL. 12 (156). POMOC SPOŁECZNA STACJONARNA^a

Stan w dniu 31 XII
STATIONARY SOCIAL WELFARE^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
Domy i zakłady (bez filii)	112	175	179	176	Homes and facilities (excluding branches)
Miejsca ^b :					Places ^b :
ogółem	9978	13764	14245	13045	total
na 10 tys. ludności	19,5	26,7	27,5	25,1	per 10 thous. population
Mieszkańcy ^b :					Residents ^b :
ogółem	9877	13115	13172	12981	total
w tym do 18 lat	329	575	274	436	of which up to age 18
w tym umieszczeni w ciągu roku	2514	6835	6789	6287	of which placed within during the year
na 10 tys. ludności	19,3	25,4	25,4	24,9	per 10 thous. population
Osoby oczekujące na umieszczenie	756	1963	1898	2622	Persons awaiting a place

^a Łącznie ze środowiskowymi domami samopomocy. ^b Łącznie z filiami.

a Including community self-help homes. *b* Including branches.

TABL. 13 (157). **PLACÓWKI STACJONARNEJ POMOCY SPOŁECZNEJ^a WEDŁUG GRUP MIESZKAŃCÓW**
 Stan w dniu 31 XII
STATIONARY SOCIAL WELFARE FACILITIES^a BY GROUPS OF RESIDENTS
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2007	2008	SPECIFICATION
Domy i zakłady (bez filii)^b	179	176	Homes and facilities (excluding branches)^b
w których mogą przebywać:			in which may be:
Osoby w podeszłym wieku	63	68	Aged persons
Przewlekłe somatycznie chorzy	37	36	Chronically ill with somatic disorders
Dorośli niepełnosprawni intelektualnie	22	23	Mentally retarded
Dzieci i młodzież niepełnosprawna intelektualnie	11	9	Children and young mentally retarded
Przewlekłe psychicznie chorzy	17	18	Chronically mentally ill
Niepełnosprawni fizycznie	1	2	Physically handicapped
			Mothers with dependent children and pregnant
Matki z małoletnimi dziećmi i kobiety w ciąży	8	9	women
Bezdomni	33	26	Homeless
Inne osoby	1	1	Other persons
Mieszkańcy domów i zakładów^c	13172	12981	Residents of homes and facilities^c
Osoby w podeszłym wieku	2620	2846	Aged persons
Przewlekłe somatycznie chorzy	2883	2709	Chronically ill with somatic disorders
Dorośli niepełnosprawni intelektualnie	1855	2013	Mentally retarded
Dzieci i młodzież niepełnosprawna intelektualnie	1026	845	Children and young mentally retarded
Przewlekłe psychicznie chorzy	2118	2207	Chronically mentally ill
Niepełnosprawni fizycznie	47	104	Physically handicapped
			Mothers with dependent children and pregnant
Matki z małoletnimi dziećmi i kobiety w ciąży	450	422	women
Bezdomni	2159	1831	Homeless
Inne osoby	14	4	Other persons

^a Łącznie ze środowiskowymi domami samopomocy. ^b W dalszym podziale placówki mogą być wykazane kilkakrotnie, gdyż jedna placówka może być przeznaczona dla kilku grup mieszkańców. ^c Łącznie z filiami.

^a Including community self-help homes. ^b In the division facilities may be shown several times, because one facility may be designed for few group of residents. ^c Including branches.

TABL. 14 (158). **ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁECZNEJ^a**
SOCIAL ASSISTANCE BENEFITS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Korzystający ^b Beneficiaries ^b	Udzielone świadczenia w tys. zł Benefits granted in thous. zł	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M			TOTAL
2000	252544	362939,9	
2005	305154	349814,6	
2007	271694	393763,0	
2008	246840	420027,0	
Pomoc pieniężna	176333	304178,2	Monetary assistance
w tym zasiłki:			of which benefits:
Stały	23627	83796,0	Permanent
Okresowy	38210	51869,7	Temporary
Celowe	102552	99859,9	Appropriated
Pomoc niepieniężna	138459	115848,7	Non-monetary assistance
w tym:			of which:
Schronienie	624	1347,3	Shelter
Posiłek	115103	53644,4	Meals
Ubranie	1663	382,0	Clothing
Sprawienie pogrzebu	791	1720,0	Arranging funerals

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 15 na str. 206. ^b W podziale według form świadczeń korzystający mogą być wykazani kilkakrotnie. Źródło: dane Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego.

^a See general notes, item 15 on page 206. ^b Under the item benefits, recipients may be shown several times.

S o u r c e: data of Mazovian Voivodship Office.

DZIAŁ XII

KULTURA. TURYSTYKA. SPORT

Uwagi ogólne

Kultura

1. Do **księgozbioru** bibliotek publicznych zaliczono książki i broszury oraz gazety i czasopisma.

Za **czytelnika** uważa się osobę, która w ciągu roku sprawozdawczego została zarejestrowana w bibliotece i dokonała co najmniej jednego wypożyczenia.

2. Informacje dotyczące **galerii sztuki** obejmują jednostki, których podstawowym rodzajem działalności jest wystawiennictwo.

3. Informacje o **teatrach i instytucjach muzycznych** oraz **przedsiębiorstwach estradowych** dotyczą profesjonalnych jednostek artystycznych i rozrywkowych prowadzących regularną działalność sceniczną.

W liczbie teatrów uwzględniono jednostki wyodrębnione pod względem prawnym, organizacyjnym i ekonomiczno-finansowym, prowadzące jednorodną działalność sceniczną, niezależnie od liczby posiadanych scen.

Jednostki pogrupowano wyodrębniając:

- działalność **teatrów dramatycznych i lalkowych**,
- działalność **teatrów muzycznych**, obejmującą działalność sceniczną oper, operetek, musicali i baletów,
- działalność koncertową **filharmonii, orkiestr i chórów**,
- działalność sceniczną **zespołów pieśni i tańca**; dane dotyczą Państwowego Zespołu Ludowego Pieśni i Tańca „Mazowsze” oraz Reprezentacyjnego Zespołu Artystycznego Wojska Polskiego,
- działalność **rozrywkową estradową**.

4. Informacje o działalności **domów i ośrodków kultury, klubów i świetlic** opracowano na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co dwa lata.

5. Informacje o **kinach** dotyczą działalności kin ogólnie dostępnych, tj. powołanych do publicznego udostępniania filmów w formie projekcji na seansach filmowych, bez względu na rodzaj stosowanego nośnika filmu (taśma światłoczuła, taśma magnetyczna eksploatowana w technice wideo). Wśród kin stałych wyróżnia się: **minipleksy** — posiadające od 3 do 7 sal i **multipleksy** — posiadające 8 sal i więcej.

Zwraca się uwagę, że do kin na wsi zalicza się również mini- i multipleksy otwierane w centrach handlowych zlokalizowanych na obrzeżach wielkich miast.

6. Dane o **abonentach radiowych i telewizyjnych** dotyczą osób i instytucji, które uiściły opłaty abonamentowe uprawniające do korzystania z urządzeń odbiorczych radiofonii bezprzewodowej oraz z odbiorczych urządzeń telewizyjnych. Dane dotyczą także osób korzystających — na mocy szczególnych przepisów — z prawa do bezpłatnego korzystania z urządzeń odbiorczych (np. inwalidów wojennych i wojskowych).

Dane obejmują również instytucje opłacające abonament za korzystanie z odborników radiowych i telewizyjnych w samochodach.

CHAPTER XII

CULTURE. TOURISM. SPORT

General notes

Culture

1. *Books and pamphlets as well as newspapers and magazines constitute the **collection** of public libraries.*

*A **borrower** is a person who in the course of a reporting year was registered at a library and checked out at least one item.*

2. *Information concerning **art galleries** includes entities, in which exhibiting is the basic type of activity.*

3. *Information regarding **theatres and music institutions** as well as **entertainment enterprises** concerns professional artistic and entertainment entities conducting regular performances.*

Theatres include entities, independent in regard to their legal, organizational, economic and financial status, conducting uniform performing activity, regardless of the number of stages possessed.

Entities are grouped comprising:

- *the activity of **dramatic and puppet theatres**,*
- *the activity of **music theatres**, including opera, operetta, musical and ballet performances,*
- *the concert activity of **philharmonic halls, orchestras and choirs**,*
- *the performing activity of **song and dance ensembles**; data include the “Mazowsze” National Song and Dance Folk Ensemble as well as the Representative Artistic the Polish Army Ensemble,*
- *entertainment activities.*

4. *Information regarding the activity of **cultural centres and establishments, clubs and community centres** was compiled on the basis of periodic surveys conducted every two years.*

5. *Information regarding **cinemas** concerns the activity of public cinemas, i.e., established for the purpose of public film screenings, regardless of the film carrier used (light-sensitive and magnetic tape). Among fixed cinemas one can distinguish **miniplexes** — equipped with 3 to 7 screens and **multiplexes** — equipped with 8 screens and more.*

Please pay attention that cinemas in rural areas include also mini- and multiplexes opened in shopping centres located on outskirts of large cities.

6. *Data regarding **radio and television subscribers** concern persons and institutions, which paid the subscription fee in order to use wireless radio and television receivers. The data also concern persons exempt, on the basis of special regulations, from paying the subscription fee (e.g., disabled war and military veterans).*

Data also concern institutions paying the subscription for using radio and television receivers in vehicles.

Turystyka

1. Termin turystyka — zgodnie z definicją Światowej Organizacji Turystyki — obejmuje czynności osób podróżujących w celach innych niż podjęcie pracy zarobkowej, tj. głównie w celach wypoczynkowych, służbowych, religijnych itp. i pozostających poza swoim codziennym środowiskiem nie dłużej niż 1 rok.

2. Baza noclegowa turystyki dotyczy turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania, tj. obejmuje obiekty hotelowe i pozostałe obiekty; nie obejmuje pokoi gościnnych i kwatery agroturystycznych.

W ramach:

- obiektów hotelowych do grupy „inne obiekty hotelowe” zalicza się te, które nie spełniają wymagań dla hoteli, moteli i pensjonatów, ale świadczą usługi hotelarskie (np. zajazdy, gościeńce),
- pozostałych obiektów do grupy „inne obiekty” zalicza się te, które nie odpowiadają warunkom przewidzianym dla domów wycieczkowych, schronisk, kempingów, pól biwakowych i domków turystycznych oraz obiekty wykorzystywane dla potrzeb turystyki (np. domy studenckie, internaty, hotele robotnicze), a ponadto ośrodki kolonijne i zakłady uzdrowiskowe.

3. W informacjach o obiektach i miejscach noclegowych turystyki nie uwzględnia się obiektów i miejsc w obiektach przejściowo nieczynnych z powodu przebudowy, remontu itp.

4. Placówki gastronomiczne w obiektach turystycznych zbiorowego zakwaterowania obejmują wszystkie zakłady i punkty gastronomiczne zlokalizowane na terenie danego obiektu. Do barów zaliczono także: kawiarnie, winiarnie, piwiarnie, jadalnie itp.; do punktów gastronomicznych — także smażalnie, pijalnie, lodziarnie, bufety itp.

Sport

1. Począwszy od 2002 r. informacje o organizacjach kultury fizycznej i klubach sportowych opracowywane są na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co dwa lata.

2. Dane o organizacjach kultury fizycznej obejmują wybrane organizacje o ogólnokrajowym zasięgu działania (Akademicki Związek Sportowy, Polski Związek Sportu Niepełnosprawnych „Start”, Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej, Zrzeszenie „Ludowe Zespoły Sportowe”, uczniowskie kluby sportowe UKS i wyznaniowe kluby sportowe) i dotyczą głównie rekreacji ruchowej, a w przypadku PZSN „Start” — rehabilitacji ruchowej w środowisku niepełnosprawnych.

3. W kategorii **ćwiczących** jedna osoba może być wykazywana wielokrotnie, jeśli uprawia kilka dyscyplin sportu. W zależności od wieku osoby ćwiczące zaliczane są do kategorii juniorów lub seniorów: dla poszczególnych dyscyplin sportowych stosuje się różne granice wieku.

4. W kategorii **trenerów i instruktorów sportowych** jedna osoba może być wykazywana wielokrotnie, jeśli prowadzi zajęcia w kilku dyscyplinach sportu.

Tourism

1. Tourism, in accordance with the definition of the World Tourism Organization (WTO), includes activities of persons travelling for purposes other than that connected with earning income, i.e., mainly for recreational, work-related, religious and other purposes, and remaining outside their usual environment not longer than 1 year.

2. Tourist accommodation facilities include collective tourist accommodation establishments, i.e. hotels and similar facilities and other facilities (do not include rooms for rent and agrotourism lodgings).

Within:

- hotels and similar facilities, the group “other hotel facilities” has covered facilities which do not meet requirements for hotels, motels and boarding houses, but which provide hotel services (e.g. road houses, inns),
- other facilities, the group “miscellaneous facilities” includes facilities which do not correspond to conditions expected in excursion hotels, shelters, camping sites, tent camp sites and tourist cottages, and other facilities used by the tourism industry (e.g. student dormitories, boarding schools, employee boarding houses) and holiday youth centres as health establishments.

3. Facilities and places temporarily unavailable due to expansion, renovation, etc., are not included in data regarding facilities and the number of beds for tourists.

4. Catering establishments in collective tourist accommodation establishments include all catering facilities and outlets located on the premises of a given tourist accommodation establishment. Catering facilities also include: cafes, wine houses, beer halls, canteens, etc.; catering outlets also include fry houses, drink bars, ice cream parlours, snack bars, etc.

Sport

1. Since 2002 information on physical education organizations and sports clubs has been compiled on the basis of periodic surveys conducted every two years.

2. Data regarding **physical education organizations** include selected organizations with a national scope of activity (Student Sports Association in Poland, Polish Sports Association for Disabled “Start”, Society for Promotion of Physical Culture, Association of “Rural Sports Clubs”, Student Sports Clubs UKS and Religious Sports Clubs) and primarily concern recreational activity, and in the case of the Polish Sports Association for Disabled “Start” rehabilitation activity for the people with disabilities.

3. In the categories of **exercisers**, one person may be indicated more than once depending upon the number of disciplines practised. Persons exercising are classified as either juniors or seniors, depending on age; various age groups are applied for individual disciplines.

4. In the categories **coaches and sports instructors** one person may be indicated more than once depending upon the number of sports disciplines taught.

Kultura Culture

TABL. 1 (159). BIBLIOTEKI PUBLICZNE (z filiami)
PUBLIC LIBRARIES (with branches)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
Biblioteki (stan w dniu 31 XII)	1067	1013	995	995	Libraries (as of 31 XII)
w tym na wsi	666	617	601	598	of which in rural areas
Punkty biblioteczne (stan w dniu 31 XII)	344	250	202	147	Library service points (as of 31 XII)
w tym na wsi	194	108	95	60	of which in rural areas
Księgozbiór (stan w dniu 31 XII) w tys. wol.	16204,1	16712,7	16817,1	16975,5	Collection (as of 31 XII) in thous. vol.
w tym na wsi	6556,2	6349,3	6249,7	6242,8	of which in rural areas
Czytelnicy ^a w tys.	842,9	922,0	867,7	871,1	Borrowers ^a in thous.
w tym na wsi	205,4	204,9	195,2	191,7	of which in rural areas
Wypożyczenia ^{ab} :					Loans ^{ab} :
w tysiącach woluminów	16676,6	16786,8	15711,0	15158,0	in thousand volumes
w tym na wsi	4050,7	3897,0	3664,0	3550,9	of which in rural areas
na 1 czytelnika w wol.	19,8	18,2	18,1	17,4	per borrower in vol.
w tym na wsi	19,7	19,0	18,8	18,5	of which in rural areas

^a Łącznie z punktami bibliotecznymi. ^b Bez wypożyczeń międzybibliotecznych.

^a Including library service points. ^b Excluding interlibrary lending.

TABL. 2 (160). MUZEA
MUSEUMS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Muzea i oddziały muzealne ^a Museums and branches ^a	Muzealia ^a w tys. Museum exhibits ^a in thous.	Wystawy czasowe Temporary exhibitions		Zwiedzający w tys. Visitors in thous.		SPECIFICATION
			ogółem total	w tym młodzież szkolna ^d of which primary and secondary school students ^d	własne ^b own ^b	obce ^c exterior ^c	
OGÓŁEM							TOTAL
2000	93	2588,2	313	168	2711,0	964,2	
2005	103	2616,7	465	213	2889,2	877,0	
2007	104	2548,9	396	202	3189,0	903,2	
2008	102	2578,4	426	246	3233,2	927,3	
Archeologiczne	2	528,8	7	8	35,1	21,6	Archaeological
Artystyczne	14	575,3	48	23	693,1	135,3	Art
Biograficzne	14	4,9	26	2	169,9	54,8	Biographical
Etnograficzne	4	95,3	27	5	97,2	18,1	Ethnographic
Historyczne	27	499,0	157	138	1565,7	435,4	Historical
Martyrologiczne.....	5	0,1	2	—	194,7	74,7	Martyrological
Przyrodnicze	5	492,3	18	8	112,0	53,1	Natural history
Regionalne.....	14	95,6	75	31	95,4	41,0	Regional
Techniki	4	6,7	22	6	59,6	12,5	Technical
Inne.....	13	276,4	44	25	210,5	80,9	Others

^a Stan w dniu 31 XII. ^b W kraju. ^c Krajowe i z zagranicy. ^d Zwiedzająca muzea w zorganizowanych grupach.

^a As of 31 XII. ^b In Poland. ^c Domestic and foreign. ^d Visiting museums in organized groups.

TABL. 3 (161). GALERIE SZTUKI
ART GALLERIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008			SPECIFICATION
				ogółem <i>total</i>	sektor publiczny <i>public sector</i>	sektor prywatny <i>private sector</i>	
Galerie (stan w dniu 31 XII)....	29	31	34	42	22	20	<i>Galleries (as of 31 XII)</i>
Wystawy ^a	406	509	508	524	352	172	<i>Exhibitions^a</i>
w tym z zagranicy.....	23	46	42	43	31	12	<i>of which foreign</i>
Ekspozycje ^a	430	544	562	579	377	202	<i>Expositions^a</i>
Zwiedzający w tys.	577,3	673,6	747,0	944,6	741,3	203,3	<i>Visitors in thous.</i>

^a W kraju.
^a *In Poland.*

TABL. 4 (162). TEATRY, INSTYTUCJE MUZYCZNE, PRZEDSIĘBIORSTWA ESTRADOWE
THEATRES, MUSIC INSTITUTIONS, ENTERTAINMENT ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE	Instytucje ^a <i>Institutions^a</i>	Miejsca na widowni w stałej sali ^a <i>Seats in fixed halls^a</i>	Przedstawienia i koncerty ^b <i>Performances and concerts^b</i>	Widzowie i słuchacze ^b w tys. <i>Audience^b in thous.</i>	SPECIFICATION	
Teatry i instytucje muzyczne	2000	34	14972	9969	2413,3	<i>Theatres and music institutions</i>
	2005	34	14645	8846	2217,8	
	2007	36	14938	10041	2277,6	
	2008	40	16944	10257	2600,8	
Teatry.....		28	9782	6971	1297,0	<i>Theatres</i>
dramatyczne.....		25	9209	6027	1130,3	<i>dramatic</i>
lalkowe		3	573	944	166,7	<i>puppet</i>
Teatry muzyczne.....		6	4018	852	523,5	<i>Music theatres</i>
Filharmonie		1	1397	1471	356,4	<i>Philharmonic halls</i>
Orkiestry symfoniczne i kameralne		3	1747	798	272,2	<i>Symphonic and chamber orchestras</i>
Zespoły pieśni i tańca.....		2	x	165	151,8	<i>Song and dance ensembles</i>
Przedsiębiorstwa estradowe	2000	2	x	225	339,0	<i>Entertainment enterprises</i>
	2005	4	x	428	414,3	
	2007	2	x	477	388,4	
	2008	2	x	532	335,2	

^a Stan w dniu 31 XII. ^b Dane dotyczą działalności prowadzonej na terenie województwa, łącznie z imprezami organizowanymi w plenerze.
^a *As of 31 XII. b Data concern activity performed in voivodship area, including outdoor events.*

TABL. 5 (163). **DOMY I OŚRODKI KULTURY, KLUBY, ŚWIETLICE**
Stan w dniu 31 XII
CULTURAL CENTRES AND ESTABLISHMENTS, CLUBS AND COMMUNITY CENTRES
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2003	2005	2007			SPECIFICATION
			ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Instytucje.....	246	259	250	153	97	<i>Institutions</i>
domy kultury	61	68	63	58	5	<i>cultural establishments</i>
ośrodki kultury	125	129	130	65	65	<i>cultural centres</i>
kluby	30	39	33	29	4	<i>clubs</i>
świetlice.....	30	23	24	1	23	<i>community centres</i>
Pracownie specjalistyczne	436	520	484	348	136	<i>Specialized workshops</i>
Imprezy (w ciągu roku).....	19254	21043	17998	15286	2712	<i>Events (during the year)</i>
Uczestnicy imprez (w ciągu roku) w tys.	2721,7	3076,8	3523,7	3003,5	520,2	<i>Event participants (during the year) in thous.</i>
Kursy (w ciągu roku)	594	843	592	470	122	<i>Courses (during the year)</i>
Absolwenci kursów (w ciągu roku)	10663	11067	9034	6970	2064	<i>Course graduates (during the year)</i>
w tym dzieci i młodzież ^a	5864	4845	5051	3675	1376	<i>of which children and youth^a</i>
Zespoły artystyczne	1405	1605	1551	1221	330	<i>Artistic ensembles</i>
Członkowie zespołów artystycznych	21816	31923	26410	21550	4860	<i>Members of artistic ensembles</i>
w tym dzieci i młodzież ^a	12618	17965	15541	12382	3159	<i>of which children and youth^a</i>
Koła (kluby)	678	939	1093	910	183	<i>Groups (clubs)</i>
Członkowie kół (klubów).....	21078	26888	31130	26520	4610	<i>Members of groups (clubs)</i>
w tym dzieci i młodzież ^a	4984	9176	12535	10827	1708	<i>of which children and youth^a</i>

^a W wieku poniżej 15 lat.
^a Below the age of 15.

TABL. 6 (164). **KINA STAŁE**
FIXED CINEMAS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym multi- pleksy of which multi- plexes	
Kina (stan w dniu 31 XII).....	78	64	50	55 ^a	11	<i>Cinemas (as of 31 XII)</i>
w tym miasta	75	62	48	54	10	<i>of which urban areas</i>
Sale projekcyjne (stan w dniu 31 XII) ...	163	189	186	191	124	<i>Screens (as of 31 XII)</i>
w tym miasta	178	175	181	114	<i>of which urban areas</i>
Miejsca na widowni (stan w dniu 31 XII)	40577	43051	41588	43248	27018	<i>Seats (as of 31 XII)</i>
w tym miasta	37972	40903	39438	41251	25021	<i>of which urban areas</i>
Seanse.....	145703	279807	281581	289557	223715	<i>Screenings</i>
w tym miasta	137969	263800	264494	270205	204414	<i>of which urban areas</i>
na 1 kino.....	1868	4372	5632	5265	20338	<i>per cinema</i>
Widzowie	5512439	6540383	8016778	7867402	6075331	<i>Audience</i>
w tym miasta	5362441	6191423	7564350	7432890	5641731	<i>of which urban areas</i>
na 1 kino.....	70672	102193	160336	143044	552303	<i>per cinema</i>
na 1 seans.....	38	23	28	27	27	<i>per screening</i>

^a W tym 7 minipleksów.
^a Of which 7 miniplexes.

TABL. 7 (165). **ABONENCI RADIOWI I TELEWIZYJNI**
Stan w dniu 31 XII
RADIO AND TELEVISION SUBSCRIBERS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
	w tys. in thous.				na 1000 ludności per 1000 population				
Abonenci radiowi.....	1234,8	1205,6	1053,8	981,5	241	234	203	189	Radio subscribers
miasta.....	899,5	878,1	790,9	738,1	272	263	236	219	urban areas
wieś.....	335,3	327,5	262,9	243,4	186	180	143	132	rural areas
Abonenci telewizyjni.....	1198,0	1160,2	1017,6	946,4	234	225	196	182	Television subscribers
miasta.....	874,9	844,6	761,8	709,7	264	253	227	211	urban areas
wieś.....	323,1	315,5	255,8	236,6	179	173	140	129	rural areas

Źródło: dane Dyrekcji Generalnej Poczty Polskiej.
Source: data of the Polish Post General Directorate.

Turystyka

Tourism

TABL. 8 (166). **TURYSTYCZNE OBIEKTY ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA**
COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
Obiekty (stan w dniu 31 VII).....	299	332	320	325	Facilities (as of 31 VII)
w tym całoroczne.....	204	287	281	291	of which open all year
Obiekty hotelowe^a.....	88	184	178	196	Hotels and similar facilities^a
hotele.....	71	120	117	135	hotels
motele.....	8	13	12	9	motels
pensjonaty.....	9	6	4	3	boarding houses
inne obiekty hotelowe.....	.	45	45	49	other hotel facilities
Pozostałe obiekty.....	211	148	142	129	Other facilities
domy wycieczkowe.....	7	5	5	5	excursion hostels
schroniska młodzieżowe.....	26	18	17	16	youth hostels
w tym szkolne schroniska młodzieżowe.....	.	14	15	14	of which school youth hostels
kempingi.....	8	4	3	3	camping sites
pola biwakowe.....	5	5	6	4	tent camp sites
ośrodki wczasowe.....	37	18	15	12	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe.....	18	23	24	26	training-recreational centres
domy pracy twórczej.....	6	6	7	6	creative arts centres
zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych.....	18	9	8	10	public tourist cottages
ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego.....	3	4	1	3	weekend and holiday accommodation establishments
inne obiekty.....	83	56	56	44	miscellaneous facilities
Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII) ...	30479	37040	35818	40524	Number of beds (as of 31 VII)
w tym całoroczne.....	21249	32471	31180	37002	of which open all year
Obiekty hotelowe^a.....	13824	24948	24235	30037	Hotels and similar facilities^a
hotele.....	13195	22805	22004	27074	hotels
motele.....	351	366	350	266	motels
pensjonaty.....	278	170	139	131	boarding houses
inne obiekty hotelowe.....	.	1607	1742	2566	other hotel facilities
Pozostałe obiekty.....	16655	12092	11583	10487	Other facilities
domy wycieczkowe.....	441	313	312	328	excursion hostels
schroniska młodzieżowe.....	1099	1302	1145	1087	youth hostels
w tym szkolne schroniska młodzieżowe.....	.	1083	1013	956	of which school youth hostels
kempingi.....	543	317	225	230	camping sites
pola biwakowe.....	680	700	940	650	tent camp sites
ośrodki wczasowe.....	3878	1845	1842	1392	holiday centres

^a W 2000 r. bez „innych obiektów hotelowych” ujętych w pozycji „inne obiekty”.

^a In 2000 excluding “other hotel facilities” contained in “miscellaneous facilities”.

TABL. 8 (166). TURYSTYCZNE OBIEKTY ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA (dok.)
COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
Miejsca noclegowe (dok.)					Number of beds (cont.)
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	1862	2342	2348	2607	training-recreational centres
domy pracy twórczej	265	273	310	270	creative arts centres
zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych ^b	1830	1199	1018	748	public tourist cottages ^b
ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego	28	63	40	146	weekend and holiday accommodation establishments
inne obiekty	6029	3738	3403	3029	miscellaneous facilities
Korzystający z noclegów	1615007	2162082	2497898	2708116	Tourists accommodated
w tym turyści zagraniczni	650565	795325	798636	809563	of which foreign tourists
Obiekty hotelowe^a	1206288	1876469	2187729	2392549	Hotels and similar facilities^a
hotele	1161518	1770611	2054930	2268988	hotels
motele	24612	20489	18119	13089	motels
pensjonaty	20158	7476	5851	6068	boarding houses
inne obiekty hotelowe	77893	108829	104404	other hotel facilities
Pozostałe obiekty	408719	285613	310169	315567	Other facilities
domy wycieczkowe	18621	9890	11115	10621	excursion hostels
schroniska młodzieżowe	41312	51118	48788	46012	youth hostels
w tym szkolne schroniska młodzieżowe	43441	41065	38874	of which school youth hostels
kempingi	3475	2379	1274	995	camping sites
pola biwakowe	2078	328	476	386	tent camp sites
ośrodki wczasowe	27875	24289	27952	20717	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	74407	107664	122257	129988	training-recreational centres
domy pracy twórczej	8080	7710	8296	8295	creative arts centres
zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych ^b	11724	6861	7631	8049	public tourist cottages ^b
ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego	73	2096	624	2329	weekend and holiday accommodation establishments
inne obiekty	221074	73278	81756	88175	miscellaneous facilities
Udzielone noclegi	3267146	4280733	4816195	5106840	Nights spent (overnight stay)
w tym turystom zagranicznym	1275715	1547367	1534034	1506428	of which foreign tourists
Obiekty hotelowe^a	2196887	3434245	3936526	4131226	Hotels and similar facilities^a
hotele	2120708	3256425	3680878	3883260	hotels
motele	35712	26408	25216	19000	motels
pensjonaty	40467	18950	14609	13380	boarding houses
inne obiekty hotelowe	132462	215823	215586	other hotel facilities
Pozostałe obiekty	1070259	846488	879669	975614	Other facilities
domy wycieczkowe	73177	45270	42988	50886	excursion hostels
schroniska młodzieżowe	74889	125688	108032	103239	youth hostels
w tym szkolne schroniska młodzieżowe	106968	91563	88309	of which school youth hostels
kempingi	7527	4723	2254	1494	camping sites
pola biwakowe	3116	1018	1374	1220	tent camp sites
ośrodki wczasowe	166599	115701	102719	84810	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	155267	242752	253933	291504	training-recreational centres
domy pracy twórczej	35888	28754	34603	33937	creative arts centres
zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych ^b	40574	22206	15013	19893	public tourist cottages ^b
ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego	600	2212	645	3964	weekend and holiday accommodation establishments
inne obiekty	512622	258164	318108	384667	miscellaneous facilities

^a W 2000 r. bez „innych obiektów hotelowych” ujętych w pozycji „inne obiekty”. ^b Łącznie z miejscami kempingowymi, jeśli występują na terenie zespołu.

^a In 2000 excluding “other hotel facilities” contained in “miscellaneous facilities”. ^b Including camping sites if they exist in the territory of the public tourist cottages.

TABL. 9 (167). **PLACÓWKI GASTRONOMICZNE W TURYSTYCZNYCH OBIEKTACH ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA**
Stan w dniu 31 VII
CATERING ESTABLISHMENTS IN COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS
As of 31 VII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Restauracje <i>Restaurants</i>	Bary <i>Bars</i>	Stółwki <i>Canteens</i>	Punkty gastro- nomiczne <i>Food stands</i>	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M 2000	124	125	69	24	TOTAL
2005	167	122	52	33	
2007	181	141	61	56	
2008	196	143	43	41	
Obiekty hotelowe	180	107	3	10	<i>Hotels and similar facilities</i>
hotele	149	84	1	6	<i>hotels</i>
motele.....	6	4	—	—	<i>motels</i>
pensjonaty	2	2	—	1	<i>boarding houses</i>
inne obiekty hotelowe.....	23	17	2	3	<i>other hotel facilities</i>
Pozostałe obiekty.....	16	36	40	31	<i>Other facilities</i>
domy wycieczkowe.....	1	1	—	—	<i>excursion hostels</i>
schroniska młodzieżowe.....	1	2	4	—	<i>youth hostels</i>
w tym szkolne schroniska mło- dzieżowe	—	1	3	—	<i>of which school youth hostels</i>
kempingi	—	3	—	1	<i>camping sites</i>
ośrodki wczasowe	1	4	8	1	<i>holiday centres</i>
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	10	14	12	2	<i>training-recreational centres</i>
domy pracy twórczej.....	—	3	4	—	<i>creative arts centres</i>
zespoły ogólnodostępnych domków turyistycznych	1	4	2	1	<i>public tourist cottages</i>
ośrodki do wypoczynku sobotnio- -niedzielnego i świątecznego	—	2	2	1	<i>weekend and holiday accommoda- tion establishments</i>
inne obiekty	2	3	8	25	<i>miscellaneous facilities</i>

TABL. 10 (168). **TURYŚCI ZAGRANICZNI KORZYSTAJĄCY Z TURYSTYCZNYCH OBIEKTÓW ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA**
FOREIGN TOURISTS ACCOMMODATED IN COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
Korzystający z noclegów.....	650565	795325	798636	809563	<i>Tourists accommodated</i>
Obiekty hotelowe ^a	601467	771522	780504	795961	<i>Hotels and similar facilities^a</i>
hotele	594357	758164	765156	783725	<i>hotels</i>
motele.....	5435	2515	1805	1185	<i>motels</i>
pensjonaty	1675	351	208	152	<i>boarding houses</i>
inne obiekty hotelowe.....	.	10492	13335	10899	<i>other hotel facilities</i>
Pozostałe obiekty	49098	23803	18132	13602	<i>Other facilities</i>
domy wycieczkowe.....	2881	760	550	803	<i>excursion hostels</i>
schroniska młodzieżowe.....	8834	8326	5480	4315	<i>youth hostels</i>
w tym szkolne schroniska młodzieżowe	5137	2738	2476	<i>of which school youth hostels</i>
kempingi	2011	1809	907	649	<i>camping sites</i>
pola biwakowe.....	48	25	14	—	<i>tent camp sites</i>
ośrodki wczasowe	102	318	342	208	<i>holiday centres</i>
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	1393	1616	3213	1232	<i>training-recreational centres</i>
domy pracy twórczej.....	565	285	228	258	<i>creative arts centres</i>
zespół ogólnodostępnych domków tury- stycznych	1860	95	32	3	<i>public tourist cottages</i>
ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedziel- nego i świątecznego.....	—	—	4	27	<i>weekend and holiday accommodation establishments</i>
inne obiekty	31404	10569	7362	6107	<i>miscellaneous facilities</i>

a W 2000 r. bez „innych obiektów hotelowych” ujętych w pozycji „inne obiekty”.

a In 2000 excluding “other hotel facilities” contained in “miscellaneous facilities”.

TABL. 10 (168). TURYSYCI ZAGRANICZNI KORZYSTAJĄCY Z TURYSTYCZNYCH OBIEKTÓW ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA (dok.)
FOREIGN TOURISTS ACCOMMODATED IN COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
Udzielone noclegi	1275715	1547367	1534034	1506428	Nights spent (overnight stay)
Obiekty hotelowe ^a	1155227	1490199	1500147	1474743	Hotels and similar facilities ^a
hotele.....	1144816	1469626	1476794	1454234	hotels
motele.....	7063	3660	2556	1861	motels
pensjonaty.....	3348	590	674	291	boarding houses
inne obiekty hotelowe.....	.	16323	20123	18357	other hotel facilities
Pozostałe obiekty.....	120488	57168	33887	31685	Other facilities
domy wycieczkowe.....	4075	1553	965	3697	excursion hostels
schroniska młodzieżowe.....	16136	22738	11900	10233	youth hostels
w tym szkolne schroniska młodzieżowe.....	.	11724	7397	6743	of which school youth hostels
kempingi.....	3553	3602	1656	1009	camping sites
pola biwakowe.....	48	25	15	—	tent camp sites
ośrodki wczasowe.....	853	1972	884	1506	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe.....	3194	5213	6347	3920	training-recreational centres
domy pracy twórczej.....	5009	2346	2570	1837	creative arts centres
zespoł ogólnodostępnych domków turystycznych.....	2983	154	37	6	public tourist cottages
ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego.....	—	—	4	31	weekend and holiday accommodation establishments
inne obiekty.....	84637	19565	9509	9446	miscellaneous facilities

^a W 2000 r. bez „innych obiektów hotelowych” ujętych w pozycji „inne obiekty”.

^a In 2000 excluding “other hotel facilities” contained in “miscellaneous facilities”.

Sport

Sport

TABL. 11 (169). ORGANIZACJE KULTURY FIZYCZNEJ I KLUBY SPORTOWE
Stan w dniu 31 XII
PHYSICAL EDUCATION ORGANIZATIONS AND SPORTS CLUBS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2008	SPECIFICATION
ORGANIZACJE KULTURY FIZYCZNEJ ^a PHYSICAL EDUCATION ORGANIZATIONS ^a				
Jednostki organizacyjne.....	1086	1368	1285	Organizational entities
Członkowie.....	72427	98383	85883	Members
Ćwiczący ^b	82594	119765	106882	Exercisers ^b
KLUBY SPORTOWE ^c SPORTS CLUBS ^c				
Jednostki organizacyjne.....	269	563	488	Organizational entities
Członkowie.....	42800	64024	53728	Members
Ćwiczący.....	33446	64494	49780	Exercisers
w tym juniorzy i juniorki.....	22305	33323	29198	of which juniors
mężczyźni.....	26571	52870	40269	males
kobiety.....	6875	11624	9511	females
Sekcje sportowe.....	664	1074	987	Sports sections
Trenerzy.....	593	910	816	Coaches
klasy M (mistrzowskiej).....	40	67	76	M class (champion)
klasy I.....	125	167	134	I class
klasy II.....	428	676	606	II class
Instruktorzy sportowi.....	920	1562	1572	Sports instructors
Inne osoby prowadzące zajęcia sportowe.....	263	727	568	Other persons conducting sports activities

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 216. ^b Dane szacunkowe. ^c Bez uczniowskich klubów sportowych UKS i wyznaniowych klubów sportowych.

^a See general notes, item 2 on page 216. ^b Estimated data. ^c Excluding Students Sports Clubs UKS and Religious Sports Clubs.

TABL. 12 (170). WYBRANE DZIEDZINY I DYSCYPLINY SPORTOWE W KLUBACH SPORTOWYCH^a W 2008 R.

Stan w dniu 31 XII

SELECTED SPORTS FIELDS AND DISCIPLINES IN SPORTS CLUBS^a IN 2008

As of 31 XII

DZIEDZINY ^b I DYSCYPLINY SPORTOWE	Sekcje Sections	Ćwiczący Exercisers			Trenerzy Coaches	Instruktorzy sportowi Sports instructors	SPORTS FIELDS ^b AND DISCIPLINES
		ogółem total	z liczby ogółem of total				
			kobiety females	juniorzy i juniorki juniors			
Akrobatyka sportowa.....	3	179	112	168	6	2	Sports acrobatics
Badminton.....	8	372	150	164	4	9	Badminton
Baseball ^c	4	109	9	45	2	5	Baseball ^c
Bieg na orientację.....	4	197	95	109	4	9	Orientation race
Boks.....	4	112	14	77	1	7	Boxing
Brydż sportowy.....	15	315	54	69	4	8	Bridge
Fitness.....	10	218	215	33	2	10	Fitness
Gimnastyka sportowa.....	2	24	16	20	—	1	Rhythmic gymnastics
Gimnastyka artystyczna.....	4	77	71	77	—	3	Artistic gymnastics
Jeździectwo ^c	39	617	408	114	10	86	Equestrian sport ^c
Judo.....	12	681	154	383	26	13	Judo
Kajakarstwo klasyczne.....	5	140	51	85	4	6	Classic canoeing
Karate ^c	27	2397	518	1577	8	59	Karate ^c
Karate wg systemu ITK.....	4	479	67	412	—	9	Karate by ITK system
Kick-boxing.....	8	304	66	211	3	11	Kick-boxing
Kolarstwo szosowe.....	9	106	20	43	8	2	Road cycling
Kolarstwo przełajowe.....	3	38	9	34	3	—	Cross-country cycling
Kolarstwo górskie.....	7	107	17	60	2	5	Mountain cycling
Kulturystryka.....	8	290	18	76	3	19	Body-building
Lekkoatletyka.....	47	2149	913	1552	76	50	Athletics
Łucznicтво.....	9	201	82	168	5	10	Archery
Łyżwiarstwo szybkie ^c	2	39	16	36	2	2	Speed skating ^c
Narciarstwo alpejskie.....	4	215	107	107	2	36	Alpine skiing
Narciarstwo klasyczne.....	1	48	30	—	—	1	Classic skiing
Piłkarska.....	33	1106	432	751	46	26	Basketball
Piłkarska nożna.....	261	18533	316	12615	293	390	Football
Piłkarska nożna halowa (futsal).....	14	319	21	66	4	3	Indoor football
Piłkarska ręczna.....	20	914	289	665	31	23	Handball
Piłkarska siatkowa.....	66	1846	615	1083	33	39	Volleyball
Podnoszenie ciężarów.....	10	284	93	219	16	8	Weight lifting
Rugby.....	5	447	12	299	5	12	Rugby
Sport lotniczy ^c	21	1090	90	74	—	154	Air sports ^c
Sport motorowodny.....	6	74	4	12	1	14	Motorboating
Sport motorowy ^c	11	354	19	48	—	11	Motorsports ^c
Pływanie.....	19	872	360	488	27	9	Swimming
Strzelectwo sportowe ^c	26	2499	283	701	15	70	Sport shooting ^c
Szachy.....	19	476	125	255	8	16	Chess
Szermierka.....	5	302	121	178	15	16	Fencing
Taekwon do ITF.....	9	811	206	568	4	14	Taekwon-do ITF
Taniec sportowy.....	12	567	396	357	6	20	Dance sport
Tenis.....	21	1961	737	1076	25	47	Tennis
Tenis stołowy.....	42	1746	408	952	14	46	Table tennis
Trójbój siłowy.....	9	130	6	50	7	18	Strength triathlon
Warcaby.....	6	139	55	82	—	4	Checkers
Wioślarstwo.....	7	555	166	341	17	11	Rowing
Zapasy styl klasyczny.....	3	118	—	105	3	3	Greco-Roman wrestling
Zapasy styl wolny.....	7	357	126	257	17	11	Free style wrestling
Żeglarsтво ^c	23	1064	276	568	14	124	Sailing ^c

^a Bez uczniowskich klubów sportowych UKS i wyznaniowych klubów sportowych. ^b Podano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 29 X 2003 r. (Dz.U. Nr 193, poz. 1888). ^c Dziedzina sportu (obejmuje kilka pokrewnych dyscyplin sportu).

^a Excluding Students Sports Clubs UKS and Religious Sports Clubs. ^b According to the decree of the Ministry of National Education and Sport, dated 29 X 2003 (Journal of Laws No. 193, item 1888). ^c A sports field (consists of a number of related sports disciplines).

Uwagi ogólne

Nauka i technika

1. Działalność badawcza i rozwojowa (badania i eksperymentalne prace rozwojowe, w skrócie B+R) są to systematycznie prowadzone prace twórcze, podjęte dla zwiększenia zasobu wiedzy, w tym wiedzy o człowieku, kulturze i społeczeństwie, jak również dla znalezienia nowych zastosowań dla tej wiedzy.

Obejmuje ona **badania podstawowe i stosowane oraz prace rozwojowe**.

Informacje dotyczące działalności badawczej i rozwojowej obejmują następujące grupy jednostek:

- 1) **jednostki naukowe i badawczo-rozwojowe** (tj. jednostki, których podstawowym rodzajem działalności jest prowadzenie prac badawczo-rozwojowych):
 - a) placówki naukowe Polskiej Akademii Nauk,
 - b) jednostki badawczo-rozwojowe, tj. jednostki państwowe działające na podstawie ustawy z dnia 25 VII 1985 r. o jednostkach badawczo-rozwojowych (tekst jednolity: Dz.U. z 2001 r. Nr 33, poz. 388 z późn. zm.),
 - c) inne, tj. jednostki prywatne, zaklasyfikowane według PKD 2004 do działu 73 „Działalność badawczo-rozwojowa”;
- 2) **jednostki obsługi nauki** (biblioteki naukowe, archiwa naukowe, stowarzyszenia naukowe i inne jednostki obsługi nauki);
- 3) **jednostki rozwojowe**, tj. podmioty gospodarcze, przede wszystkim przedsiębiorstwa przemysłowe, posiadające własne zaplecze badawczo-rozwojowe (laboratoria, biura konstrukcyjne, zakłady rozwoju techniki itp.), prowadzące działalność badawczą i rozwojową, głównie o charakterze prac rozwojowych, obok swojej podstawowej działalności;
- 4) **szkoły wyższe**;
- 5) **pozostałe jednostki** — m.in. szpitale prowadzące prace badawczo-rozwojowe obok swojej podstawowej działalności, z wyjątkiem klinik akademii medycznych (uniwersytetów) i Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego ujętych w kategorii „szkoły wyższe” oraz szpitali posiadających status instytutów naukowo-badawczych ujętych w kategorii „jednostki badawczo-rozwojowe”.

General notes

Science and technology

1. Research and development activity (i.e. research and experimental development work — R&D) includes systematically conducted creative work, undertaken in order to increase knowledge, including knowledge about man, culture and society as well as for discovering new uses for this knowledge.

Research and development activity includes **basic research, applied research and experimental development**.

Information regarding research and development activity includes the following groups of entities:

- 1) **scientific and research-development units** (i.e. units whose main activity is performing R&D activity):
 - a) scientific units of the Polish Academy of Sciences,
 - b) branch research-development units i.e. state owned units — subordinate to different ministries — working on the basis of the Law of 25 VII 1985 on the Branch R&D Units (unified text: Journal of Laws 2001 No. 33, item 388 with later amendments),
 - c) others, i.e. private units whose main activity is performing R&D (NACE rev. 1.1, the division 73 “Research and development”);
- 2) **science support units** (scientific libraries, scientific archives, scientific societies and other “auxiliary units”);
- 3) **development units**, i.e. economic entities, primarily industrial enterprises, in most cases with their own R&D facilities (laboratories, design offices, technology development centres, etc.), performing R&D activity mainly with an experimental development character along with their principal activity;
- 4) **higher education institutions**;
- 5) **other units** — among others cover hospitals conducting R&D activity along with their principal activity, excluding clinics of medical academies (universities) and the Medical Centre for Postgraduate Education included in the category “higher education institutions” as well as hospitals having the status of research institutes included in the category “branch research-development units”.

2. Dane dotyczące **zatrudnienia** w działalności badawczej i rozwojowej obejmują wyłącznie pracowników bezpośrednio z nią związanych, poświęcających na tę działalność co najmniej 10% nominalnego czasu pracy.

Ekwiwalenty pełnego czasu pracy (EPC) są to jednostki przeliczeniowe służące do ustalenia faktycznego zatrudnienia w działalności badawczo-rozwojowej. Jeden ekwiwalent pełnego czasu pracy oznacza jeden osoborok poświęcony wyłącznie na działalność badawczą i rozwojową.

3. **Nakłady na działalność badawczo-rozwojową** obejmują nakłady bieżące poniesione na badania podstawowe, stosowane (w 2007 r. określane jako przemysłowe) i prace rozwojowe oraz nakłady inwestycyjne na środki trwałe związane z działalnością B+R, niezależnie od źródła pochodzenia środków finansowych.

Nakłady inwestycyjne na środki trwałe związane z działalnością B+R od 2003 r. podaje się łącznie z kosztami zakupu lub wytworzenia aparatury naukowo-badawczej (do 2001 r. zwanej specjalną), niezbędnej do wykonania określonych prac B+R i spełniającej kryteria zaliczania do środków trwałych, lecz zgodnie z obowiązującymi przepisami do czasu zakończenia tych prac nieujętej w ewidencji środków trwałych (rozporządzenie Ministra Nauki i Informatyzacji z 4 VIII 2005 r. Dz.U. Nr 161, poz. 1359); do 2002 r. koszty te ujmowane były w nakładach bieżących na działalność badawczą i rozwojową.

4. W tabl. 4 wyodrębniono pięć podstawowych dziedzin nauk:

- 1) nauki przyrodnicze, do których zaliczono nauki matematyczne, fizyczne, chemiczne, biologiczne, nauki o Ziemi;
- 2) nauki techniczne (łącznie z wojskowymi);
- 3) nauki medyczne (łącznie z naukami farmaceutycznymi i o kulturze fizycznej);
- 4) nauki rolnicze (łącznie z leśnymi i weterynaryjnymi);
- 5) nauki społeczne i humanistyczne, do których zaliczono nauki ekonomiczne, prawne oraz humanistyczne (łącznie z naukami teologicznymi i sztuki: filmowe, muzyczne, plastyczne, teatralne).

5. **Środki automatyzacji procesów produkcyjnych** są to urządzenia (lub zestawy maszyn i urządzeń) wykonujące określone czynności bez udziału człowieka, stosowane w celu samoczynnego sterowania, regulowania urządzeń technicznych oraz kontrolowania przebiegu procesów technologicznych.

6. **Działalność innowacyjna** — to całokształt działań naukowych, technicznych, organizacyjnych, finansowych i komercyjnych, które rzeczywiście prowadzą lub mają w zamierzeniu prowadzić do wdrażania innowacji. Niektóre z tych działań same z siebie mają charakter innowacyjny, natomiast inne nie są nowością, lecz są konieczne do wdrażania innowacji. Działalność innowacyjna obejmuje

2. *Data regarding employment in R&D include exclusively persons employed directly in this activity (or providing direct services for R&D) and spending at least 10 per cent of their normal work time on R&D.*

Full-time equivalents (FTE) are calculating units used to establish the actual time spent on research and development work. One FTE equals one person-year spent exclusively on R&D.

3. *Expenditures on research and development activity include current expenditures borne on basic research, applied research (in 2007 defined as industry) and development work as well as capital expenditures on fixed assets connected with R&D regardless of the origin (source) of the financial funds.*

Since 2003, capital expenditures on fixed assets connected with research and development activity comprise expenditures on purchase or manufacture of research equipment (until 2001 so-called special research equipment), necessary for performing particular R&D projects and meeting criteria for inclusion in fixed assets but according to the regulation in force temporarily, till completion of the a.m. projects not included in fixed assets (decree of the Minister for Science and Information Technology from 4 VIII 2005, Journal of Laws No. 161, item 1359); until 2002, expenditure on a.m. equipment was included in the current expenditures on R&D.

4. *Five main fields of science were listed in table 4:*

- 1) *natural sciences, which include mathematics, physics, chemistry, biology, Earth and related environmental sciences;*
- 2) *technical sciences (including military);*
- 3) *medical sciences (including pharmaceuticals and physical education);*
- 4) *agricultural sciences (including forestry and veterinary medicine);*
- 5) *social sciences, which include economics, law, as well as the humanities (including theology and arts: film, music, plastic arts, theatre).*

5. *Means for automating production processes include the equipment (or combinations of machinery and equipment) which performs defined tasks without human participation, and is used in order to automatically control and regulate other equipment as well as to control technological processes.*

6. *Innovation activity — are all scientific, technological, organisational, financial and commercial steps which actually, or are intended to, lead to the implementation of innovations. Some innovation activities are themselves innovative, others are not novel activities but are necessary for the implementation of innovations. Innovation activities*

także działalność badawczo-rozwojową (B+R), która nie jest bezpośrednio związana z tworzeniem konkretnej innowacji.

7. Nakłady na działalność innowacyjną w zakresie innowacji produktowych i procesowych obejmują nakłady na: prace badawcze i rozwojowe (B+R) wykonane przez własne zaplecze badawcze przedsiębiorstw, jak również nabyte od innych jednostek, zakup wiedzy ze źródeł zewnętrznych (patenty, wynalazki nieopatentowane, licencje, ujawnienia know-how, znaki towarowe itp.), zakup oprogramowania, nakłady inwestycyjne na środki trwałe niezbędne do wprowadzenia innowacji produktowych i procesowych (maszyny, urządzenia techniczne, narzędzia, środki transportu, budynki, budowle oraz grunty), szkolenie personelu związane z wprowadzeniem innowacji produktowych i procesowych, marketing dotyczący nowych i istotnie ulepszonych produktów oraz pozostałe nakłady poniesione na wprowadzenie innowacji produktowych i procesowych.

Wyrób nowy jest to wprowadzony na rynek wyrób, którego charakterystyka technologiczna (techniczna) i (lub) zastosowanie są nowe lub różnią się w sposób znaczący od uprzednio wytwarzanych wyrobów.

Wyrób istotnie ulepszony jest to wyrób już istniejący, którego właściwości techniczne i (lub) działanie zostały znacząco ulepszone poprzez zastosowanie nowych, doskonalszych materiałów lub komponentów w przypadku wyrobu prostego bądź poprzez częściowe zmiany w jednym lub większej liczbie podzespołów w przypadku wyrobu złożonego.

Nowy lub istotnie ulepszony proces (innowacja procesu) jest to zastosowanie nowych lub istotnie ulepszonych metod produkcyjnych, obejmujące zmiany w wyposażeniu lub organizacji produkcji bądź kombinację tych zmian, a także nowe lub istotnie ulepszone metody z zakresu logistyki, zaopatrzenia i dystrybucji oraz metody (systemy) wspierające procesy w przedsiębiorstwie.

8. Wynalazek podlegający opatentowaniu jest to nowe rozwiązanie o charakterze technicznym, niewynikające w sposób oczywisty ze stanu techniki i mogące się nadać do stosowania.

9. Wzór użytkowy podlegający ochronie jest to nowe i użyteczne rozwiązanie o charakterze technicznym, dotyczące kształtu, budowy lub zestawienia przedmiotu o trwałej postaci.

Społeczeństwo informacyjne

1. Prezentowane informacje opracowano na podstawie uogólnionych wyników badań reprezentacyjnych przeprowadzanych w ramach tematu „Wskaźniki społeczeństwa informacyjnego”.

2. Dane dotyczące **przedsiębiorstw wyposażonych w technologie informacyjno-telekomunikacyjne (ICT)** dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i zaliczanych do sekcji: przetwórstwo przemysłowe, budownictwo, handel hurtowy i detalicz-

also include R&D that is not directly related to the development of a specific innovation.

7. Expenditures on product and process innovations include expenditures on: R&D activity (intramural and extramural), acquisition of external knowledge (patents, non-patented inventions, licences, disclosures of know-how, trademarks etc.), acquisition of software, acquisition of fixed assets required for introduction of product and process innovations (instruments and equipment and land and buildings), training directly linked to implementing product and process innovations, marketing for introduction of new and significantly improved products and other preparation for the implementation of product and process innovations.

A **technologically new product** is a product introduced to the market, the technological characteristics and (or) intended uses of which are new or differ significantly from those of previously produced products.

A **technologically improved product** is an existing product the performance of which has been significantly improved through the use of new higher-performance components or materials in the case of a simple product, or through partial changes to one or more of the sub-systems in the case of a complex product.

Process innovation is the adoption of new or significantly improved production methods involving changes in equipment, or production organization or a combination of these changes, and also new or significantly improved logistics, delivery or distribution methods and support activity for processes in enterprise.

8. A patentable invention — any new solution of a technical character which does not obviously result from the prior art and which is capable of practical application.

9. A utility model eligible for protection — any new and useful solution of a technical nature affecting shape, construction or permanent assembly of an object.

Information society

1. The presented information has been compiled on the basis of generalized results of representative surveys conducted within the scope of subject “Information society indicators”.

2. Data regarding **enterprises equipped with Information Communication Technology (ICT)**, concerns economic entities employing more than 9 persons and belonging to sections: manufacturing, con-

ny; naprawa pojazdów samochodowych i motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego, hotele i restauracje (w zakresie hoteli i pozostałych obiektów noclegowych turystyki i innych miejsc krótkotrwałego zakwaterowania), transport, gospodarka magazynowa i łączność, obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała (w zakresie działalności związanej z filmem, przemysłem wideo oraz działalnością radiowej i telewizyjnej). W 2008 r. w kraju badaniem objęto 14 tys. przedsiębiorstw (tj. 19% ich ogólnej liczby).

3. Lokalna sieć komputerowa (LAN) to rodzaj sieci zlokalizowanej na stosunkowo niedużym obszarze, często w obrębie jednego budynku lub grupy zabudowań. LAN może liczyć od dwóch do kilkuset komputerów. Sieć ta może być przewodowa lub bezprzewodowa.

4. Intranet to wewnętrzna, wydzielona sieć przedsiębiorstwa oparta na rozwiązaniach stosowanych w Internecie, tj. tych samych standardach, protokołach i programach, obejmująca swym zasięgiem wszystkie jednostki przedsiębiorstwa (biura, zakłady, filie).

5. Ekstranet jest to rozszerzenie wewnętrznej sieci przedsiębiorstwa (Intranetu) umożliwiające zewnętrznym użytkownikom dostęp do wybranych elementów sieci wewnętrznej.

struction, wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods, hotels and restaurants (hotels and camping sites and other provision of short-stay accommodation), transport, storage and communication, real estate, renting and business activities, other community, social and personal service activities (motion picture and video activities, radio and television activities). In 2008 the survey in country covered about 14 thous. enterprises (i.e. 19% of total enterprises).

3. Local area network (LAN) is a type of a network located on a relatively small area, often within one building or group of buildings. LAN can have from two to several hundred computers. This network can be wire-based or wireless.

4. Intranet is an inner, isolated enterprise network based on solutions used in the Internet, i.e. the same standards, protocols and programmes; covering all elements of an enterprise (offices, plants, branches).

5. Extranet is a broadened inner enterprise network (Intranet) which provides outside users with the access to selected elements of the inner network.

Nauka i technika
Science and technology

TABL. 1 (171). JEDNOSTKI ORAZ ZATRUDNIENI W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ
UNITS AND EMPLOYMENT IN RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	2000	2005	2007	2008	2000	2005	2007	2008			
	jednostki (stan w dniu 31 XII) <i>units (as of 31 XII)</i>				zatrudnieni ^a <i>personnel^a</i>						
					ogółem <i>total</i>				pra- cowni- cy nauko- wo-ba- dawczy <i>rese- arch- ers</i>	techni- cy i praco- wnicy równo- rzędni <i>techni- cians and equi- valent staff</i>	pozo- stały perso- nel <i>other sup- porting staff</i>
OGÓŁEM TOTAL	258	322	317	335	27006	24939	24681	24418	19003	2878	2537
Jednostki naukowe i badawczo- -rozwojowe..... <i>Scientific and research-devel- opment units</i>	161	148	139	137	17952	14595	13552	13251	9286	1943	2022
Placówki naukowe Polskiej Akademii Nauk..... <i>Scientific units of the Polish Academy of Sciences</i>	43	41	40	39	4312	3408	3341	3289	2524	294	472
instytuty naukowe..... <i>scientific institutes</i>	34	33	33	36	4037	3189	3166	3229	2482	287	459
samodzielne zakłady naukowe..... <i>independent research departments</i>	9	8	7	3	275	219	175	60	41	7	12
Jednostki badawczo-rozwojowe..... <i>Branch research-development units</i>	110	95	89	83	13433	11021	9955	9689	6649	1621	1419
w tym instytuty naukowo-badawcze of which research institutes	81	74	74	71	12564	10500	9602	9378	6433	1561	1383
Inne..... <i>Others</i>	8	12	10	15	206	166	256	273	114	28	131
Jednostki obsługi nauki..... <i>Science support units</i>	5	15	12	11	48	119	98	79	76	2	1
Jednostki rozwojowe..... <i>Development units</i>	63	122	127	139	1419	1957	2400	2725	2202	366	157
Szkoły wyższe..... <i>Higher education institutions</i>	22	29	33	39	7465	8170	8533	8241	7361	540	339
Pozostałe jednostki..... <i>Other units</i>	7	8	6	9	122	98	99	122	78	26	18

^a W tzw. ekwiwalentach pełnego czasu pracy.

^a *In full-time equivalents.*

TABL. 2 (172). ZATRUDNIENI W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYMENT IN RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY BY EDUCATIONAL LEVEL
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z wykształceniem Education					pozostałym other
		wyższym higher				z tytułem zawodo- wym magistra, inżyniera, lekarza, licencjata with other university degrees below the PhD level (master, bachelor and equi- valent)	
		z tytułem naukowym profesora with title of professor	z stopniem naukowym with scientific degree of	doktora habilitowa- nego habilitated doctor ^a (HD)	doktora doctor (PhD)		
OGÓŁEM	2005	33744	2602	2593	9102	12325	7122
TOTAL	2007	33650	2534	2737	9583	12787	6009
	2008	33416	2604	2869	9912	12511	5520
Jednostki naukowe i badawczo-rozwojowe..... <i>Scientific and research-development units</i>	2005	17799	1018	861	3461	7146	5313
	2007	16863	972	909	3505	7164	4313
	2008	16511	964	914	3563	7080	3990
Placówki naukowe Polskiej Akademii Nauk		3782	480	491	1120	1039	652
<i>Scientific units of the Polish Academy of Sciences</i>							
instytuty naukowe..... <i>scientific institutes</i>		3706	477	481	1104	1015	629
samodzielne zakłady naukowe..... <i>independent research departments</i>		76	3	10	16	24	23
Jednostki badawczo-rozwojowe..... <i>Branch research-development units</i>		12389	480	421	2406	5806	3276
w tym instytuty naukowo-badawcze..... <i>of which research institutes</i>		11952	472	414	2351	5559	3156
Inne..... <i>Others</i>		340	4	2	37	235	62
Jednostki obsługi nauki	2005	176	5	5	35	119	12
<i>Science support units</i>	2007	156	5	3	30	103	15
	2008	121	4	1	20	89	7
Jednostki rozwojowe	2005	2494	7	6	110	1831	540
<i>Development units</i>	2007	3369	8	5	157	2593	606
	2008	3492	8	4	194	2612	674
Szkoły wyższe	2005	13140	1565	1715	5470	3166	1224
<i>Higher education institutions</i>	2007	13179	1544	1815	5877	2891	1052
	2008	13149	1621	1942	6108	2661	817
Pozostałe jednostki..... <i>Other units</i>	2005	135	7	6	26	63	33
	2007	83	5	5	14	36	23
	2008	143	7	8	27	69	32

^a The habilitated doctor's degree (HD), which is higher than a doctorate (second doctorate), is peculiar to Poland. The degree is awarded on the basis of an appropriate dissertation and is necessary for obtaining the title of professor and a professorial post in scientific institutions.

TABL. 3 (173). NAKŁADY^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ (ceny bieżące)
 GROSS DOMESTIC EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2007	2008				
	ogółem grand total			nakłady ^b expenditures ^b				
				bieżące current		inwestycyjne na środki trwałe capital		
	razem total	w tym oso- bowe of which labour costs	razem total	w tym maszyny, urządzenia techniczne ^c of which in- struments and equipment				
w mln zł		in mln zł						
OGÓŁEM..... TOTAL	2160,5	2322,8	2742,3	3322,1	2697,5	1429,5	624,6	430,9
Jednostki naukowe i badawczo-rozwojowe..... Scientific and research-development units	1573,2	1608,0	1820,6	2034,2	1688,6	926,8	345,6	230,7
Placówki naukowe Polskiej Akademii Nauk..... Scientific units of the Polish Academy of Sciences	332,8	384,4	464,1	528,9	403,8	252,3	125,1	77,0
instytuty naukowe..... scientific institutes	310,0	355,2	429,4	514,8	393,2	247,0	121,6	76,2
samodzielne zakłady naukowe..... independent research departments	22,8	29,2	34,7	14,1	10,6	5,2	3,5	0,8
Jednostki badawczo-rozwojowe..... Branch research-development units	1219,1	1201,2	1316,4	1449,4	1231,3	653,9	218,0	151,6
w tym instytuty naukowo-badawcze..... of which research institutes	1159,4	1152,4	1276,7	1400,2	1188,6	633,5	211,6	147,3
Inne..... Others	21,3	22,5	40,1	56,0	53,5	20,7	2,5	2,0
Jednostki obsługi nauki..... Science support units	3,4	13,3	12,2	15,2	14,9	10,3	0,3	0,3
Jednostki rozwojowe..... Development units	203,3	311,1	396,7	668,2	518,9	262,7	149,3	85,9
Szkoły wyższe..... Higher education institutions	354,6	376,9	501,0	588,8	460,1	220,8	128,7	113,5
Pozostałe jednostki..... Other units	29,3	13,5	11,8	15,5	14,9	8,8	0,6	0,5

^a Bez amortyzacji środków trwałych. ^b Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 226. ^c Łącznie z narzędziami oraz środkami transportu.

^a Excluding depreciation of fixed assets. ^b See general notes, item 3 on page 226.

TABL. 4 (174). NAKŁADY^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG DZIEDZIN NAUK W 2008 R.
 (ceny bieżące)

GROSS DOMESTIC EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY BY FIELD
 OF SCIENCE IN 2008 (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Grand total	W tym środki z budżetu państwa Of which funds from the state budget	SPECIFICATION
	w mln zł	in mln zł	
OGÓŁEM.....	3322,1	1858,2	TOTAL
w dziedzinie nauk:			in the field of:
Przyrodniczych.....	858,2	703,7	Natural sciences
Technicznych.....	1588,0	657,0	Technical sciences
Medycznych.....	454,3	#	Medical sciences
Rolniczych.....	183,0	120,4	Agricultural sciences
Společnych i humanistycznych.....	238,5	#	Social and humanities sciences

^a Bez amortyzacji środków trwałych.

^a Excluding depreciation of fixed assets.

TABL. 5 (175). **NAKLĄDY BIEŻĄCE^{ab} NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG RODZAJÓW
 BADAŃ (ceny bieżące)**
*CURRENT EXPENDITURES^{ab} ON RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY BY TYPE
 OF ACTIVITY (current prices)*

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Badania <i>Research</i>		Prace rozwojowe <i>Experi- mental devel- opment</i>	SPECIFICATION
		podsta- wowe <i>basic</i>	stosowa- ne ^c <i>applied^c</i>		
		w mln zł <i>in mln zł</i>			
O G Ó Ł E M 2000	1850,9	742,9	464,1	643,9	TOTAL
2005	1943,7	713,7	536,6	693,3	
2007	2273,5	832,7	594,7	846,1	
2008	2697,5	967,7	673,4	1056,4	
Jednostki naukowe i badawczo- -rozwojowe	1688,6	624,3	479,5	584,8	<i>Scientific and research-development units</i>
w tym:					<i>of which:</i>
placówki naukowe Polskiej Akademii Nauk	403,8	367,4	30,9	5,6	<i>scientific units of the Polish Academy of Sciences</i>
jednostki badawczo-rozwojowe	1231,3	256,1	445,1	530,1	<i>branch research-development units</i>
Jednostki obsługi nauki	14,9	11,7	2,0	1,3	<i>Science support units</i>
Jednostki rozwojowe	518,9	12,8	119,5	386,6	<i>Development units</i>
Szkoły wyższe.....	460,1	316,9	68,8	74,4	<i>Higher education institutions</i>
Pozostałe jednostki	14,9	2,1	3,6	9,2	<i>Other units</i>

a Bez amortyzacji środków trwałych. b Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 226. c W 2007 r. określone jako przemysłowe.

a Excluding depreciation of fixed assets. b See general notes, item 3 on page 226. c In 2007 defined as industry.

TABL. 6 (176). **STOPIEŃ ŻUŻYCIA APARATURY NAUKOWO-BADAWCZEJ W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ
 I ROZWOJOWEJ**
 Stan w dniu 31 XII
*DEGREE OF CONSUMPTION OF RESEARCH EQUIPMENT IN RESEARCH AND DEVELOPMENT
 ACTIVITY*
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
	stopień zużycia w % <i>degree of consumption in %</i>				
O G Ó Ł E M	68,6	76,3	69,7	77,8	TOTAL
w tym:					<i>of which:</i>
Jednostki naukowe i badawczo-rozwojowe	72,2	78,5	68,0	78,9	<i>Scientific and research-development units</i>
w tym:					<i>of which:</i>
placówki naukowe Polskiej Akademii Nauk ...	81,7	89,2	86,2	80,6	<i>scientific units of the Polish Academy of Sciences</i>
jednostki badawczo-rozwojowe	69,7	75,5	64,3	78,5	<i>branch research-development units</i>
Jednostki rozwojowe	61,5	73,5	59,8	64,7	<i>Development units</i>
Szkoły wyższe.....	58,1	70,4	76,6	77,9	<i>Higher education institutions</i>

TABL. 7 (177). ŚRODKI AUTOMATYZACJI PROCESÓW PRODUKCYJNYCH W PRZEMYSŁE ^a

Stan w dniu 31 XII

MEANS FOR AUTOMATING PRODUCTION PROCESSES IN INDUSTRY^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Linie produkcyjne Production lines		Centra obróbkowe Machining centres	Roboty i manipulatory przemysłowe Industrial robots and manipulators		Kompute- ry ^b Compu- ters ^b
	automa- tyczne automatic	sterowane kom- puterem computer controlled		ogółem total	w tym roboty of which robots	
	w szt. in units					
OGÓŁEM 2000	1013	679	191	307	145	2000
TOTAL 2005	1798	1647	273	782	339	3795
..... 2007	2022	1894	458	906	387	5054
..... 2008	1971	1897	549	900	336	4605
W tym przetwórstwo przemysłowe	1924	1771	549	900	336	3760
<i>Of which manufacturing</i>						
w tym: <i>of which:</i>						
Produkcja artykułów spożywczych i napojów	563	357	2	103	17	460
<i>Manufacture of food products and beverages</i>						
Produkcja masy włóknistej oraz papieru ^Δ	67	126	—	15	13	72
<i>Manufacture of pulp and paper^Δ</i>						
Działalność wydawnicza; poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji.....	119	71	—	—	—	387
<i>Publishing, printing and reproduction of recorded media</i>						
Produkcja wyrobów chemicznych	351	159	15	12	1	473
<i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>						
Produkcja wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych	180	409	33	218	74	194
<i>Manufacture of rubber and plastic products</i>						
Produkcja wyrobów z pozostałych surowców niemeta- licznych.....	128	151	7	34	12	243
<i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>						
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	77	146	115	76	45	120
<i>Manufacture of metal products^Δ</i>						
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	52	38	172	51	15	243
<i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>						
Produkcja maszyn i aparatury elektrycznej ^Δ	94	60	15	43	41	133
<i>Manufacture of electrical machinery and apparatus n.e.c.</i>						
Produkcja sprzętu i urządzeń radiowych, telewizyjnych i telekomunikacyjnych.....	91	35	14	113	25	399
<i>Manufacture of radio, television and communication equipment and apparatus</i>						
Produkcja instrumentów medycznych, precyzyjnych i optycznych, zegarów i zegarków	4	10	55	7	5	257
<i>Manufacture of medical, precision and optical instru- ments, watches and clocks</i>						
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep.....	17	32	9	82	64	48
<i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>						
Produkcja mebli; pozostała działalność produkcyjna ^Δ ...	16	23	31	3	2	41
<i>Manufacture of furniture; manufacturing n.e.c.</i>						

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. ^b Komputery duże, minikomputery i mikrokomputery do sterowania i regulacji procesami technologicznymi.

^a Data concern economic entities employing more than 49 persons. ^b Mainframe computers, minicomputers and microcomputers for the control and regulation of technological processes.

TABL. 8 (178). PRODUKCJA SPRZEDANA ORAZ PRZYCHODY NETTO ZE SPRZEDAŻY PRODUKTÓW NOWYCH LUB ISTOTNIE ULEPSZONYCH W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a PRZEMYSŁOWYCH W 2008 R.
SOLD PRODUCTION AS WELL AS NET REVENUES FROM SALES OF NEW OR SIGNIFICANTLY IMPROVED PRODUCTS IN INDUSTRIAL ENTERPRISES^a IN 2008

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Udział produkcji sprzedanej wyrobów ^b nowych lub istotnie ulepszonych w % produkcji sprzedanej wyrobów ogółem <i>Share of sales of new or significantly improved products^b in % of sold production of industrial products</i>	Przychody netto ze sprzedaży produktów ^b nowych lub istotnie ulepszonych w % przychodów netto ze sprzedaży ogółem ^c <i>Sold production of new or significantly improved products^b in % of sold production of industrial products^c</i>			
		ogółem <i>total</i>	w tym <i>of which</i>		
			nowe lub istotnie ulepszone dla rynku <i>new or significantly improved for the market</i>	nowe lub istotnie ulepszone tylko dla przedsiębiorstwa <i>new or significantly improved only for the enterprise</i>	eksport <i>export</i>
OGÓŁEM TOTAL	18,8	13,5	4,9	8,7	4,1
sektor publiczny..... <i>public sector</i>	2,5	1,3	0,9	0,4	0,2
sektor prywatny..... <i>private sector</i>	21,3	16,3	5,8	10,5	5,0
W tym przetwórstwo przemysłowe Of which manufacturing	21,9	17,2	6,2	11,0	5,2
w tym: <i>of which:</i>					
Produkcja artykułów spożywczych i napojów <i>Manufacture of food products and beverages</i>	12,6	10,5	4,1	6,3	1,1
Działalność wydawnicza; poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji..... <i>Publishing, printing and reproduction of recorded media</i>	5,0	7,6	4,8	2,8	0,3
Produkcja wyrobów chemicznych..... <i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>	27,3	24,0	15,8	8,1	10,5
Produkcja wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych..... <i>Manufacture of rubber and plastic products</i>	9,1	8,3	5,7	2,6	1,3
Produkcja wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych..... <i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>	5,7	5,2	1,6	3,6	1,1
Produkcja wyrobów z metali ^Δ <i>Manufacture of metal products ^Δ</i>	3,5	3,6	1,9	1,6	1,3
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ <i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>	45,4	39,5	12,0	27,5	27,2
Produkcja maszyn i aparatury elektrycznej ^Δ <i>Manufacture of electrical machinery and apparatus n.e.c.</i>	26,9	23,0	11,3	11,6	9,0
Produkcja instrumentów medycznych, precyzyjnych i optycznych, zegarów i zegarków..... <i>Manufacture of medical, precision and optical instruments, watches and clocks</i>	9,9	7,5	5,7	1,9	0,2

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób; wartość produkcji sprzedanej przyjęto w cenach producenta. ^b Wprowadzonych na rynek w latach 2006—2008. ^c Ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów.

^a Data concern economic entities employing more than 49 persons; value of sold production is given in producer's prices. ^b Introduced into the market during 2006—2008. ^c Net revenues from sales of products, goods and materials.

TABL. 9 (179). PRZEDSIĘBIORSTWA INNOWACYJNE W ZAKRESIE INNOWACJI PRODUKTOWYCH I PROCESOWYCH W PRZEMYŚLE ^a WEDŁUG RODZAJÓW WPROWADZONYCH INNOWACJI W LATACH 2006—2008
 PRODUCT AND PROCESS INNOVATIVE ENTERPRISES IN INDUSTRY^a BY TYPE OF INTRODUCED INNOVATION DURING 2006—2008

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przedsiębiorstwa przemysłowe, które wprowadziły innowacje produktowe lub procesowe w % ogółu przedsiębiorstw w latach 2006—2008 <i>Industrial enterprises, which introduced product or process innovation in % of total enterprises during 2006—2008</i>			
	ogółem <i>grand total</i>	nowe lub istotnie ulepszone produkty <i>new or significantly improved products</i>		nowe lub istotnie ulepszone procesy <i>new or significantly improved processes</i>
		razem <i>total</i>	w tym nowe dla rynku <i>of which new to the market</i>	
OGÓŁEM..... TOTAL	40,4	31,5	20,0	32,7
sektor publiczny..... <i>public sector</i>	44,7	28,2	21,4	35,0
sektor prywatny..... <i>private sector</i>	40,0	31,8	19,9	32,5
W tym przetwórstwo przemysłowe..... <i>Of which manufacturing</i>	40,9	33,0	21,1	32,7
w tym: <i>of which:</i>				
Produkcja artykułów spożywczych i napojów..... <i>Manufacture of food products and beverages</i>	33,1	28,9	18,4	26,4
Działalność wydawnicza; poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji... <i>Publishing, printing and reproduction of recorded media</i>	30,4	23,9	13,0	22,8
Produkcja wyrobów chemicznych..... <i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>	64,8	63,4	39,4	45,1
Produkcja wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych..... <i>Manufacture of rubber and plastic products</i>	53,5	48,8	25,6	45,3
Produkcja wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych..... <i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>	38,2	29,4	19,1	26,5
Produkcja wyrobów z metali ^Δ <i>Manufacture of metal products ^Δ</i>	43,9	28,9	22,8	39,5
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ <i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>	58,0	44,9	30,4	47,8
Produkcja maszyn i aparatury elektrycznej ^Δ <i>Manufacture of electrical machinery and apparatus n.e.c.</i>	59,5	42,9	28,6	47,6
Produkcja instrumentów medycznych, precyzyjnych i optycznych, zegarów i zegarków..... <i>Manufacture of medical, precision and optical instruments, watches and clocks</i>	48,3	37,9	31,0	34,5

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

^a Data concern economic entities employing more than 49 persons.

TABL. 10 (180). NAKŁADY NA DZIAŁALNOŚĆ INNOWACYJNĄ W ZAKRESIE INNOWACJI PRODUKTOWYCH I PROCESOWYCH W PRZEMYSŁE^a WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI INNOWACYJNEJ (ceny bieżące)

EXPENDITURES ON INNOVATION ACTIVITY FOR PRODUCT AND PROCESS INNOVATIONS IN INDUSTRY^a BY TYPE OF INNOVATION ACTIVITY (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
	w tys. zł in thous. zł				
OGÓŁEM	2578424,1	3679196,9	4061804,0	5138282,2	TOTAL
w tym nakłady:					<i>of which expenditures:</i>
Na działalność badawczą i rozwojową.....	344173,5	316032,1	270654,3	347727,3	<i>On research and development activity</i>
Na zakup wiedzy ze źródeł zewnętrznych	147991,1	150867,4	59963,5	95569,2	<i>On the acquisition of external knowledge</i>
Inwestycyjne:					<i>Capital:</i>
na budynki i budowlę oraz grunty.....	784963,1	1351208,1	1441058,5	1522552,3	<i>on land and buildings</i>
na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu.....	1089116,2	1639891,4	1905317,6	2698775,9	<i>on the acquisition of instruments and equipment</i>
w tym z importu.....	658139,9	735664,4	512631,5	1062176,3	<i>of which import</i>
Na zakup oprogramowania.....	68557,5	62024,1	81034,0	95314,7	<i>On the acquisition of the software</i>
Na szkolenie personelu związane z działalnością innowacyjną.....	8702,6	8512,9	5626,5	32976,9	<i>On staff training connected with innovation activity</i>
Na marketing dotyczący nowych lub istotnie ulepszonych produktów.....	106844,2	130170,0	256073,1	302262,2	<i>On the marketing for new or significantly improved products</i>

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

^a Data concern economic entities employing more than 49 persons.

TABL. 11 (181). NAKŁADY NA DZIAŁALNOŚĆ INNOWACYJNĄ W ZAKRESIE INNOWACJI PRODUKTOWYCH I PROCESOWYCH W PRZEMYSŁE^a WEDŁUG WYBRANYCH SEKCJI I DZIAŁÓW W 2008 R. (ceny bieżące)

EXPENDITURES ON INNOVATION ACTIVITY FOR PRODUCT AND PROCESS INNOVATIONS IN INDUSTRY^a BY SELECTED SECTIONS AND DIVISIONS IN 2008 (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym nakłady Of which expenditures			
		na działalność badawczą i rozwojową on research and development activity	na zakup wiedzy ze źródeł zewnętrznych on the acquisition of external knowledge	inwestycyjne na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu capital — on the acquisition of instruments and equipment	na zakup oprogramowania on the acquisition of the software
w tys. zł in thous. zł					
OGÓŁEM	5138282,2	347727,3	95569,2	2698775,9	95314,7
TOTAL					
sektor publiczny.....	224658,7	62508,2	18454,4	74264,5	15405,8
<i>public sector</i>					
sektor prywatny.....	4913623,5	285219,1	77114,8	2624511,4	79908,9
<i>private sector</i>					
W tym przetwórstwo przemysłowe	4991646,6	335889,3	79040,2	2637630,5	68378,4
<i>Of which manufacturing</i>					
w tym:					
<i>of which:</i>					
Produkcja artykułów spożywczych i napojów.....	845151,8	54341,0	321,7	382896,1	12886,9
<i>Manufacture of food products and beverages</i>					
Produkcja odzieży i wyrobów futrzarskich.....	457,7	101,0	11,8	260,3	66,0
<i>Manufacture of wearing apparel and furriery^Δ</i>					
Produkcja masy włóknistej oraz papieru ^Δ	48223,5	—	1450,0	44719,4	913,7
<i>Manufacture of pulp and paper^Δ</i>					

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

^a Data concern economic entities employing more than 49 persons.

TABL. 11 (181). NAKŁADY NA DZIAŁALNOŚĆ INNOWACYJNĄ W ZAKRESIE INNOWACJI PRODUKTOWYCH I PROCESOWYCH W PRZEMYSŁE^a WEDŁUG WYBRANYCH SEKCJI I DZIAŁÓW W 2008 R. (dok.)
EXPENDITURES ON INNOVATION ACTIVITY FOR PRODUCT AND PROCESS INNOVATIONS IN INDUSTRY^a BY SELECTED SECTIONS AND DIVISIONS IN 2008 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym nakłady Of which expenditures			
		na działalność badawczą i rozwojową on research and development activity	na zakup wiedzy ze źródeł zewnętrznych on the acquisition of external knowledge	inwestycyjne na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu capital — on the acquisition of instruments and equipment	na zakup oprogramowania on the acquisition of the software
w tys. zł in thous. zł					
W tym przetwórstwo przemysłowe (dok.) Of which manufacturing (cont.)					
Działalność wydawnicza; poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji..... Publishing, printing and reproduction of recorded media	58520,4	9520,9	2024,5	21990,9	6262,1
Produkcja wyrobów chemicznych Manufacture of chemicals and chemical products	487799,8	91009,9	70,7	221276,4	15388,6
Produkcja wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych Manufacture of rubber and plastic products	212101,2	10731,9	97,4	156703,6	3843,5
Produkcja wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych..... Manufacture of other non-metallic mineral products	356847,6	317,5	64632,2	222509,8	151,2
Produkcja wyrobów z metali ^Δ Manufacture of metal products ^Δ	224194,1	3204,9	52,9	153426,5	1934,7
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ Manufacture of machinery and equipment n.e.c.	370494,0	44049,6	3050,0	201748,2	2920,6
Produkcja maszyn i aparaty elektrycznej ^Δ Manufacture of electrical machinery and apparatus n.e.c.	82998,2	40966,1	866,2	31503,1	1234,9
Produkcja instrumentów medycznych, precyzyjnych i optycznych, zegarów i zegarków Manufacture of medical, precision and optical instruments, watches and clocks	56502,6	29009,1	—	4732,0	1316,2
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep..... Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers	38089,5	4761,1	1,3	32853,1	198,7

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.
^a Data concern economic entities employing more than 49 persons.

TABL. 12 (182). WYNAŁAZKI I WZORY UŻYTKOWE KRAJOWE^a
NATIONAL INVENTIONS AND UTILITY MODELS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
Wynalazki: zgłoszone udzielone patenty	590 239	431 285	474 391	499 377	Inventions: patent applications patents granted
Wzory użytkowe: zgłoszone udzielone prawa ochronne.....	. .	127 137	116 135	140 124	Utility models: utility model application rights of protection granted

^a Zgłoszone w Urzędzie Patentowym Rzeczypospolitej Polskiej przez rezydentów polskich.
Źródło: dane Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej.
^a Filed from Polish resident at the Patent Office of the Republic of Poland.
Source: data of the Patent Office of the Republic of Poland.

Spółeczeństwo informacyjne

Information society

TABL. 13 (183). PRZEDSIĘBIORSTWA^a WYKORZYSTUJĄCE WYBRANE TECHNOLOGIE TELEINFORMATYCZNE

Stan w styczniu
ENTERPRISES^a USING SELECTED ICT SYSTEMS
 As of January

WYSZCZEGÓLNIENIE	2007	2008	SPECIFICATION
	udział jednostek w całej populacji w % <i>the proportion of entities in percent of total population</i>		
Komputery	96,0	98,1	<i>Computers</i>
Sieć lokalną LAN.....	70,3	65,9	<i>Local area network (LAN)</i>
w tym bezprzewodowa	24,1	29,1	<i>of which wireless</i>
Intranet.....	40,3	35,8	<i>Intranet</i>
System informatyczny do obsługi zamówień.....	45,1	.	<i>IT system to manage the placing or receipt of orders</i>
Bezpłatne oprogramowanie, systemy open source, jak np. Linux.....	23,9	22,1	<i>Free, open source software and operating systems, like Linux</i>
ERP — system informatyczny do planowania zasobów przedsiębiorstwa	18,7	15,6	<i>Enterprise Resource Planning system</i>
CRM — oprogramowanie do zarządzania informacjami o klientach zapewniające dostęp do nich innym komórkom przedsiębiorstwa	25,5	22,2	<i>Customer Relationship Management system</i>

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 14 (184). PRZEDSIĘBIORSTWA^a WYKORZYSTUJĄCE INTERNET

Stan w styczniu
ENTERPRISES^a USING INTERNET
 As of January

WYSZCZEGÓLNIENIE	2007	2008	SPECIFICATION
	udział jednostek w całej populacji w % <i>the proportion of entities in percent of total population</i>		
Dostęp do Internetu.....	93,3	97,7	<i>Internet access</i>
Połączenie z Internetem przez:			<i>Internet access via:</i>
łącze szerokopasmowe ^b	60,1	65,7	<i>broadband connection^b</i>
modem analogowy (zwykła linia telefoniczna) ...	32,2	.	<i>analogue modem (connection over plain telephone line)</i>
modem cyfrowy ISDN.....	24,6	.	<i>digital modem</i>
modem analogowy (zwykła linia telefoniczna) lub cyfrowy ISDN	43,7	<i>analogue modem (connection over plain telephone line) or digital modem</i>
łącze bezprzewodowe (np. GSM, GPRS, UMTS, itp.).....	24,8	31,5	<i>wireless connection (e.g. GSM, GPRS, UMTS, etc)</i>
Własną stronę internetową.....	62,1	66,3	<i>Own Website</i>

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b W technologii DSL (xDSL, ADSL, SDSL, itp.) lub inne łącze stałe (np. sieć telewizyjną kablową, energetyczną — PLC).

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons. ^b DSL connections (xDSL like ADSL, SDSL, etc.) or other fixed broadband connections (e.g. via cable TV network, via power supply traction — PLC).

DZIAŁ XIV

CENY

Uwagi ogólne

1. Podstawę do opracowania **wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych** stanowi obserwacja cen ok. 1800 reprezentantów towarów i usług.

Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych obliczono przy przyjęciu systemu wag z roku poprzedzającego rok badany.

System wag opracowano na podstawie struktury wydatków (bez spożycia naturalnego) gospodarstw domowych na zakup towarów i usług konsumpcyjnych, uzyskanej z badania budżetów gospodarstw domowych. Grupowania towarów i usług konsumpcyjnych dokonano na podstawie Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu zaadaptowanej na potrzeby zharmonizowanych wskaźników cen konsumpcyjnych (COICOP/HICP).

2. Informacje o **cenach detalicznych** są wynikiem badania cen prowadzonego w zakresie:

- towarów i usług konsumpcyjnych,
- towarów i usług niekonsumpcyjnych nabywanych przez ludność na cele produkcyjno-inwestycyjne związane głównie z rolnictwem.

Źródłem informacji o cenach detalicznych towarów i usług są notowania cen dokonywane przez ankierów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen.

Ceny roczne obliczono jako średnie arytmetyczne przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach, z wyjątkiem cen niektórych artykułów, które obliczono przy zastosowaniu współczynników wyrażających udział zakupów dokonywanych przez ludność w poszczególnych miesiącach roku.

3. Dane o **cenach skupu** dotyczą cen płaconych przez podmioty gospodarcze skupujące produkty rolne bezpośrednio od ich producentów.

Przeciętne ceny roczne obliczono jako iloraz wartości (bez podatku od towarów i usług) i ilości poszczególnych produktów rolnych.

4. Źródłem informacji o **cenach produktów rolnych i zwierząt gospodarskich uzyskiwanych przez rolników na targowiskach** są miesięczne notowania cen dokonane przez stałych ankierów na celowo wytypowanych ok. 450 targowiskach na terenie całego kraju, w tym na 46 targowiskach w województwie mazowieckim. Do 2004 r. źródłem informacji o cenach uzyskiwanych przez rolników była miesięczna sprawozdawczość korespondentów rolnych, którzy notowali również ceny uzyskiwane w bezpośrednich obrotach między poszczególnymi gospodarstwami. W związku z tym dane od 2005 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie.

Przeciętne ceny roczne obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach.

CHAPTER XIV

PRICES

General notes

1. The basis for compiling the **price indices of consumer goods and services** is price observation of about 1800 representatives of goods and services.

Price indices of consumer goods and services have been calculated applying the system of weights from the year preceding the one under the survey.

The weight system was based on the structure of households' expenditure (excluding own consumption) on purchasing consumer goods and services, derived from the household budgets survey. The grouping of consumer goods and services is presented on the basis of the Classification of Individual Consumption by Purpose adapted to the needs of the Harmonized Indices of Consumer Prices (COICOP/HICP).

2. Information about **retail prices** comes from the following price surveys:

- consumer goods and services,
- non-consumer goods and services purchased for production and investment purposes, mainly with agriculture.

The sources of information on retail prices of goods and services are the following quotations conducted by price collectors in selected sales outlets, in selected price survey regions.

Annual prices have been computed as the arithmetic means of the average monthly prices apart from annual prices of selected goods, which have been calculated with the use of coefficients expressing monthly shares of purchases made by consumers in particular months of a year.

3. Data on **procurement prices** concern prices paid by economic entities purchasing agricultural products directly from their producers.

Average annual prices were calculated as a quotient of value (without value added tax — VAT) and quantity of each agricultural product.

4. The information on **prices of agricultural products and livestock received by farmers on market-places** comes from price quotations of agricultural products, provided by a network of interviewers collecting it on selected about 450 market-places throughout the country, of which 46 market-places in Mazowieckie voivodship. Until 2004 information on prices received by farmers was collected monthly from agricultural correspondents, whose reports also included prices of products traded between farms. Therefore data since 2005 are not fully comparable with data in previous years.

Average annual prices were calculated as arithmetic mean of average monthly prices.

TABL. 1 (185). WSKAŹNIKI CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH
PRICE INDICES OF CONSUMER GOODS AND SERVICES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2007	2008	SPECIFICATION
	rok poprzedni = 100 previous year = 100			
O G Ó Ł E M	102,1	102,2	103,9	TOTAL
w tym:				of which:
Żywność i napoje bezalkoholowe.....	102,6	104,3	105,7	Food and non-alcoholic beverages
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe.....	102,7	102,7	106,3	Alcoholic beverages and tobacco
Odzież i obuwie.....	97,2	94,6	94,1	Clothing and footwear
Mieszkanie.....	102,7	103,3	106,8	Dwelling
Zdrowie.....	102,1	101,6	103,5	Health
Transport.....	103,7	101,9	103,3	Transport
Rekreacja i kultura.....	101,5	100,2	100,9	Recreation and culture
Edukacja.....	104,1	100,8	103,0	Education

TABL. 2 (186). CENY DETALICZNE WYBRANYCH TOWARÓW I USŁUG
RETAIL PRICES OF SELECTED GOODS AND SERVICES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Ryż — za 1 kg.....	2,57	3,06	3,25	4,29	Rice — per kg
Chleb pszenno-żytni — za 0,5 kg.....	1,20	1,37	1,56	1,76	Wheat-rye bread — per 0,5 kg
Makaron jajeczny ^a — za 400 g.....	3,36	4,06	2,84	3,53	Egg pasta ^a — per 400 g
Mąka pszenna „Poznańska” — za 1 kg...	1,64	1,61	1,83	2,09	Wheat flour „Poznańska” — per kg
Mięso wołowe z kością (roastbeef) — za 1 kg.....	9,44	15,79	16,03	16,90	Beef meat, bone-in (roast beef) — per kg
Mięso wieprzowe z kością (schab środ- kowy) — za 1 kg.....	14,02	14,06	13,74	14,91	Pork meat, bone-in (centre loin) — per kg
Kurczęta patroszone — za 1 kg.....	5,95	5,92	6,49	6,40	Disembowelled chicken — per kg
Szynka wieprzowa gotowana — za 1 kg..	18,90	19,91	20,14	20,73	Pork ham, boiled — per kg
Kielbasa „Toruńska” — za 1 kg.....	12,16	12,21	12,11	12,92	Sausage „Toruńska” — per kg
Filety z morszczuka mrożone — za 1 kg..	13,62	14,11	14,00	14,52	Fillets of hake, frozen — per kg
Karp świeży — za 1 kg.....	10,10	12,21	12,45	12,80	Fresh carp — per kg
Śledź solony odgłowiony — za 1 kg.....	6,16	8,67	8,53	8,54	Salted herring, headless — per kg
Mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3—3,5%, sterylizowane — za 1 l.....	2,19	2,51	2,64	2,89	Cows' milk, fat content 3—3,5%, sterilized — per l
Śmietana o zawartości tłuszczu 18% — za 200 ml.....	1,36	1,42	1,59	1,75	Sour cream, fat content 18% — per 200 ml
Ser twarogowy półtłusty — za 1 kg.....	8,45	9,80	10,68	12,14	Semi-fat cottage cheese — per kg
Ser dojrzewający „Gouda” — za 1 kg.....	16,75	16,55	17,99	18,60	Ripening „Gouda” cheese — per kg
Jaja kurze świeże — za 1 szt.	0,34	0,36	0,39	0,42	Hen eggs, fresh — per piece
Masło świeże o zawartości tłuszczu 82,5% — za 200 g.....	2,99	3,16	3,51	3,90	Fresh butter, fat content 82,5% — per 200 g
Olej rzepakowy produkcji krajowej — za 1 l.....	4,16	4,78	5,11	6,11	Rape-oil, domestic production — per l
Pomarańcze — za 1 kg.....	4,44	5,09	5,35	5,36	Oranges — per kg
Jabłka ^{bc} — za 1 kg.....	2,55	1,98	2,91	3,10	Apples ^{bc} — per kg
Buraki ^b — za 1 kg.....	1,22	1,26	1,37	1,59	Beetroots ^b — per kg
Marchew ^b — za 1 kg.....	1,31	1,51	1,70	1,93	Carrots ^b — per kg
Ziemniaki ^b — za 1 kg.....	0,81	0,93	1,20	0,99	Potatoes ^b — per kg

^a W latach 2000 i 2005 — „Malma”; w latach 2007 i 2008 — „Lubella”. ^b Średnie ceny roczne obliczono przy zastosowaniu współczynników wyrażających udział zakupów dokonanych przez ludność w poszczególnych miesiącach roku. ^c W 2000 r. — drożdże.

^a In 2000 and 2005 — „Malma”; in 2007 and 2008 — „Lubella”. ^b Annual average prices were calculated with the use of coefficients expressing monthly shares of purchases made by consumers in particular months of a year. ^c In 2000 — dessert apples.

TABL. 2 (186). CENY DETALICZNE WYBRANYCH TOWARÓW I USŁUG (dok.)
 RETAIL PRICES OF SELECTED GOODS AND SERVICES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Cukier biały kryształ — za 1 kg	3,00	3,16	3,08	2,79	White sugar, crystallized — per kg
Kawa naturalna mielona „Tchibo Family” — za 250 g	6,95	4,69	5,46	5,90	Natural coffee “Tchibo Family”, ground — per 250 g
Herbata „Madras” — za 100 g	2,10	2,32	2,51	2,81	Tea “Madras” — per 100 g
Wódka czysta „Polonaise — Polish Vodka” 40% ^d — za 0,5 l	24,31	20,09	18,33	18,67	Vodka pure “Polonaise — Polish Vodka” 40% ^d — per 0,5 l
Papierosy „Mars” — za 20 szt.	4,34	5,21	5,87	6,61	Cigarettes “Mars” — per 20 pcs
Garnitur męski 2-częściowy, z elanowel- ny — za 1 kpl.	445,58	487,27	468,13	499,04	Men’s suit, polyester staple fibres and wool — per set
Półbuty męskie skórzane, na podeszwie nieskórzanej — za 1 parę	126,93	154,05	158,58	163,52	Men’s low leather shoes with non-leather sole — per pair
Półbuty damskie skórzane, na pode- szwie nieskórzanej — za 1 parę	116,33	140,76	156,41	153,83	Women’s low leather shoes with non- leather sole — per pair
Podzielowanie obuwia męskiego — za 1 parę	22,67	26,49	27,35	27,87	Resoling men’s shoes — per pair
Zimna woda z miejskiej sieci wodociągo- wej — za 1 m ³	1,51	2,16	2,33	2,60	Cold water by municipal water-system — per 1 m ³
Energia elektryczna dla gospodarstw domowych (taryfa całodobowa) ^e — za 1 kWh	0,28	0,42	0,45	0,50	Electricity for households (all-day tariff) ^e — per kWh
Gaz ziemny wysokometanowy z sieci dla gospodarstw domowych ^f — za 1 m ³	0,90	1,47	2,01	2,21	Natural net-gas, high-methanated for households ^f — per m ³
Węgiel kamienny — za 1 t	402,39	480,97	527,98	615,94	Hard coal — per t
Ciepła woda — za 1 m ³	11,57	14,36	14,87	15,60	Hot water — per 1 m ³
Centralne ogrzewanie lokali mieszkal- nych — za 1 m ² p.u.	2,36	2,82	2,75	2,70	Heating of dwellings — per m ² of usable floor space
Chłodziarko-zamrażarka typu domowego, poj. ok. 300 l ^g	2024	1384	1225	1180	Fridge-freezer, capacity about 300 l ^g
Pralka automatyczna typu domowego, na 5 kg suchej bielizny	1488	1310	1170	1162	Automatic washing machine, dry-linen capacity not exceeding 5 kg
Odkurzaczk typu domowego	371,20	329,77	345,20	363,57	Vacuum cleaner
Żelazko z nawilżaczem	151,45	158,25	168,57	177,05	Iron with duschsystem
Proszek do prania — za 400 g	3,67	3,00	3,96	4,24	Washing powder — per 400 g
Benzyna silnikowa „Euro-Super” — za 1 l	3,15	4,03	4,28	4,39	Motor petrol “Euro-Super” — per l
Bilet normalny na przejazd autobusem miejskim, jednorazowy	1,91	2,18	2,27	2,44	Regular ticket for travelling by intra-urban bus
Przejazd taksówką osobową, taryfa dzienna — za 5 km	12,19	13,55	14,24	15,52	Taxi daily fare — for 5 km distance
Bilet normalny do kina	10,76	12,87	14,03	15,02	Regular cinema ticket
Ondulacja na zimno włosów damskich	48,50	57,32	61,47	66,10	Women’s cold wave
Ciągnik „Ursus 2812”	34461	62383	69074	70912	Tractor “Ursus 2812”
Kopaczka do ziemniaków ciągnikowa 2-rzędowa, zawieszana ^h	5211	9837	.	11468	Tractor potato elevator digger 2-row, mounted ^h
Mocznik nawozowy 46% N — za 25 kg	13,79	23,96	26,48	35,53	Urea, nutritive content 46% N — per 25 kg
Przemiał pszenicy — za 1 dt	13,07	16,60	17,11	18,25	Grinding of wheat — per dt
Badanie kliniczne krwi	15,48	21,01	22,68	24,55	Cow’s clinical examination

^d W 2000 r. — 50%. ^e Od 2001 r. zawiera opłatę za energię elektryczną, stawkę systemową, składniki stały i zmienny stawki sieciowej oraz opłatę abonamentową przy zużyciu miesięcznym 100 kWh energii elektrycznej. ^f Zawiera opłatę za gaz i usługę przesyłową (stałą i zmienną) oraz opłatę abonamentową przy zużyciu miesięcznym 18,25 m³ gazu. ^g W 2000 r. — poj. ok. 280 l, w 2005 r. — poj. ok. 320 l. ^h W 2000 r. — elewatorowa, półzawieszana.

^d In 2000 — 50%. ^e Since 2001 including charge for electricity, system rate, standing and variable elements of electricity network rate and subscription fee with the monthly use of 100 kWh of electricity. ^f Including charge for gas and gas transmitting (standing and variable) and subscription fee with the monthly use of 18,25 m³ of gas. ^g In 2000 — capacity about 280 l, in 2005 — capacity about 320 l. ^h In 2000 — semi-mounted.

TABL. 3 (187). PRZECIĘTNE CENY SKUPU WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH
 AVERAGE PROCUREMENT PRICES OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Ziarno zbóż konsumpcyjnych i paszowych — za 1 dt:					<i>Cereal grain consumer and for feeds — per dt:</i>
pszenicy	50,94	38,25	69,91	67,78	<i>wheat</i>
żyta	36,97	25,28	63,48	54,04	<i>rye</i>
jęczmienia	55,00	40,26	64,37	70,59	<i>barley</i>
owsa i mieszanek zbożowych	46,45	34,49	67,04	58,24	<i>oats and cereal mixed</i>
pszenżyta	47,70	31,52	61,56	54,29	<i>triticale</i>
Ziemniaki — za 1 dt	23,96	34,21	41,87	41,39	<i>Potatoes — per dt</i>
w tym jadalne (bez wczesnych)	29,71	45,53	46,16	44,06	<i>of which edible (excluding early kinds)</i>
Buraki cukrowe — za 1 dt	10,34	18,31	10,31	9,94	<i>Sugar beets — per dt</i>
Rzepak i rzepik przemysłowy — za 1 dt ..	78,33	74,88	93,22	124,98	<i>Industrial rape and turnip rape — per dt</i>
Liście tytoniu — za 1 dt	478,66	160,56	249,17	311,05	<i>Raw tobacco — per dt</i>
Chmiel surowy — za 1 dt	1207	774,02	7948	1980	<i>Raw hop — per dt</i>
Żywiec rzeźny — za 1 kg:					<i>Animals for slaughter — per kg:</i>
bydło (bez cieląt)	2,93	4,15	3,83	3,90	<i>cattle (excluding calves)</i>
cielęta	6,09	10,23	8,13	7,42	<i>calves</i>
trzoda chlewna	3,69	3,86	3,45	4,07	<i>pigs</i>
Mleko krowie — za 1 l	0,78	0,90	1,08	0,98	<i>Cows' milk — per l</i>
Jaja kurze konsumpcyjne — za 1 szt.	0,21	0,21	0,19	0,20	<i>Consumer hen eggs — per piece</i>

TABL. 4 (188). PRZECIĘTNE CENY UZYSKIWANE PRZEZ ROLNIKÓW NA TARGOWISKACH
 AVERAGE MARKET-PLACE PRICES RECEIVED BY FARMERS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005 ^a	2007	2008	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Ziarno zbóż — za 1 dt:					<i>Cereal grain — per dt:</i>
pszenicy	57,58	43,84	75,88	83,07	<i>wheat</i>
żyta	41,47	29,36	64,30	66,40	<i>rye</i>
jęczmienia	51,55	43,27	72,40	77,71	<i>barley</i>
owsa	44,29	33,06	67,57	70,56	<i>oats</i>
pszenżyta	48,41	37,56	68,76	71,84	<i>triticale</i>
Ziemniaki (bez jadalnych wczesnych) — za 1 dt	38,19	52,61	92,33	53,69	<i>Potatoes (excluding edible early kinds) — per dt</i>
Zwierzęta gospodarskie — za 1 szt.:					<i>Livestock — per head:</i>
krowa dojna	1400	2124	2349	2471	<i>dairy cow</i>
jałówka 1-rocza	852,57	1262	1321	1534	<i>one-year heifer</i>
prosię na chów	83,94	132,15	75,27	98,75	<i>piglet</i>
koń ręboczy	2898	3347	3821	4044	<i>farm horse</i>
Żywiec rzeźny — za 1 kg:					<i>Animals for slaughter — per kg:</i>
cielęta	5,02	6,86	8,34	7,12	<i>calves</i>
trzoda chlewna	3,60	3,80	3,39	3,89	<i>pigs</i>
Mleko krowie — za 1 l	0,94	1,35	1,35	1,68	<i>Cows' milk — per l</i>
Jaja kurze — za 1 szt.	0,33	0,42	0,44	0,47	<i>Hen eggs — per piece</i>

^a Od 2005 r. dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie z powodu zmiany źródła informacji; patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 239.

^a Since 2005 data are not comparable with data for previous years due to a change in the source of information; see general notes, item 4 on page 239.

Uwagi ogólne

Rolnictwo

1. Dział zawiera dane dotyczące: użytkowania gruntów, powierzchni zasiewów, produkcji roślinnej, pogłowia zwierząt gospodarskich, produkcji zwierzęcej, skupu produktów rolnych oraz wyposażenia rolnictwa w środki produkcji.

2. Prezentowane informacje opracowano **metodą rodzaju działalności** i dotyczą działalności rolniczej w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej prowadzonej przez podmioty gospodarcze niezależnie od sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2004), do której są zaliczane.

3. Dane grupowano według sektora publicznego i prywatnego.

Sektor publiczny obejmuje gospodarstwa:

- własności państwowej (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych),
- własności jednostek samorządu terytorialnego,
- „własności mieszanej” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego.

Sektor prywatny obejmuje gospodarstwa:

- własności prywatnej krajowej,
- własności zagranicznej,
- „własności mieszanej” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego i brakiem przewagi sektorowej w kapitale (mieniu) podmiotu z wyodrębnieniem **gospodarstw rolnych w użytkowaniu indywidualnym**.

4. **Gospodarstwo rolne** oznacza grunty rolne wraz z gruntami leśnymi, budynkami lub ich częściami, urządzeniami i inwentarzem, jeżeli stanowią lub mogą stanowić zorganizowaną całość gospodarczą oraz prawami i obowiązkami związanymi z prowadzeniem gospodarstwa rolnego.

5. Gospodarstwa rolne w użytkowaniu indywidualnym obejmują:

- 1) gospodarstwa indywidualne o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych, prowadzone przez rolników na gruntach własnych i niewłasnych;
- 2) gospodarstwa indywidualne o powierzchni do 1 ha użytków rolnych (działki rolne, w tym np. działki służbowe) użytkowane rolniczo przez osoby fizyczne oraz właścicieli zwierząt gospodarskich nieposiadających użytków rolnych.

6. Dane o **gruntach** wykazano według granic administracyjnych województwa oraz według siedziby użytkownika.

7. Dane o powierzchni użytków rolnych ogółem oraz według rodzajów użytków prezentuje się bez gruntów niestanowiących gospodarstw rolnych.

Do 2006 r. do **użytków rolnych** zalicza się: grunty orne, sady, łąki i pastwiska; od 2007 r. odpowiednio — utrzymy-

General notes

Agriculture

1. This chapter contains data on: land use, sown area, crop output, livestock population, animal output and procurement of agricultural products and means of production in farming.

2. The presented information was compiled using the **kind-of-activity method** and concerns agricultural activity in the area of crop and animal production conducted by economic entities regardless of the branch of the NACE rev. 1.1 in which they are included.

3. Data were given separately for public and private sector.

The public sector includes farms:

- state ownership (of the State Treasury and state legal persons),
- local self-government entity ownership,
- “mixed ownership” with a predominance of capital (property) of public sector entities.

The private sector includes farms:

- private domestic ownership,
- foreign ownership,
- “mixed ownership” with a predominance of capital (property) of private sector entities; lack of predominance of public or private sector in capital (property) of the entity with separation of **private farms**.

4. An **agricultural holding** is understood as an agricultural area, including forest land, buildings or their parts, equipment and stock if they constitute or may constitute an organised economic unit as well as rights and obligations related to running a holding.

5. Agricultural holdings in private use include:

- 1) private farms exceeding 1 ha of agricultural land, tended by farmers on their own or rented land;
- 2) private farms up to 1 ha of agricultural land (agricultural plots, of which e.g. company plots) used for agricultural purposes by natural persons as well as livestock owners who do not possess agricultural land.

6. Data on **land** are presented according to administrative borders within the voivodship and the official residence of the land user.

7. Data regarding the total area of agricultural land and area by type of agricultural land are presented excluding non-farm land.

Agricultural land include: arable land, orchards, meadows and pastures to 2006. Since 2007 adequately —

wane w dobrej kulturze rolnej (zgodnie z normami określonymi w Rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 12 III 2007 r. w sprawie minimalnych norm Dz.U. Nr 46, poz. 306 z późn. zm.) oraz użytki rolne pozostałe.

Grunty orne to grunty w uprawie, tj. pod zasiewami oraz grunty ugorowane. Za **grunty orne w uprawie** uważa się grunty zasiane lub zasadzone ziemiopłodami rolnymi lub ogrodniczymi, plantacje wikliny i chmielu, powierzchnie szklarni, inspektów, tuneli foliowych, powierzchnie ogrodów przydomowych oraz powierzchnię mniejszą od 0,1 ha zasadzoną drzewami owocowymi i krzewami owocowymi. Do **gruntów ugorowanych** zalicza się powierzchnie gruntów ornych niewykorzystywane do celów produkcyjnych, ale utrzymywane według zasad dobrej kultury rolnej.

Do **sądów** zalicza się grunty o powierzchni nie mniejszej niż 0,1 ha, zasadzone drzewami, krzewami owocowymi oraz szkółki drzew i krzewów owocowych.

Do **łąk i pastwisk** trwałych zalicza się grunty pokryte trwałe trawami, natomiast nie zalicza się gruntów ornych obsianych trawami w ramach płodozmianu.

Grunty orne, sady, łąki i pastwiska trwałe niebędące w dobrej kulturze rolnej zalicza się do grupy „**użytki rolne pozostałe**”.

Dane od 2007 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie.

8. Globalna produkcja rolnicza obejmuje:

- 1) **produkcję roślinną**, tj. surowe (nieprzetworzone) produkty pochodzenia roślinnego (zbiory danego roku);
- 2) **produkcję zwierzęcą**, tj. produkcję żywca rzeźnego oraz surowych (nieprzetworzonych) produktów pochodzenia zwierzęcego i przyrost pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego — stada podstawowego i obrotowego), do którego zaliczono: bydło, trzodę chlewną, owce, konie i drob.

Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego — stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu oraz na targowiskach.

9. Przy ustalaniu produkcji rolniczej w cenach stałych przyjęto średnie krajowe ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany (dla sprzedaży targowiskowej — ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach, dla pozostałych elementów produkcji — średnie ceny skupu), z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego, np. dla 2007 r. — z lat 2006 i 2007.

10. Dane o **produkcji, płonach i skupie** zbóż, strączkowych i oleistych dotyczą ziarna. Dane dotyczące **zbóż** obejmują: zboża podstawowe, mieszanki zbożowe, kukurydzę na ziarno, grykę, proso i inne zbożowe. Dane dotyczące

keeping in good agricultural condition (maintained in accordance with norms defined in the Regulation of Minister of Agriculture and Rural Development, dated 12 III 2007 about minimal norms, Journal of Laws No. 46, item 306 with later amendments) and other agricultural land.

Arable land comprise of: arable land under cultivation (i.e. sown areas) and fallow land. **Arable land under cultivation** include areas planted with agricultural or horticultural plants, plantations of willow and hop, cultivation under cover, kitchen gardens and areas less than 0,1 ha planted with fruit-bearing trees and bushes. **Fallow land** includes arable land not used for production purposes, but maintained in good agricultural and environmental condition.

Orchards are understood as land planted with fruit-bearing trees, bushes and tree nurseries not smaller than 0,1 ha.

Meadows and pastures are understood as permanent meadows and pastures, and do not include arable land sown with grass as a part of crop rotation.

Arable land, orchards, permanent meadows and pastures at present not maintained in good agricultural and environmental condition include “**other agricultural land**” group.

Since 2007 data are not comparable in full with previous years.

8. Gross agricultural output includes:

- 1) **crop output**, i.e., raw (not processed) products of plant origin (harvests for a given year);
- 2) **animal output**, i.e., production of animals for slaughter, raw (not processed) products of animal origin as well as the increase in farm animal stocks (livestock — the basic and working herd), which include: cattle, pigs, sheep, horses and poultry.

Final agricultural output is the sum of the following values: market output, own consumption of agricultural products from own production, increases in inventories products of plant and animal origin and the increase in farm animal stocks (livestock — the basic and working herd). Final output, as opposed to gross output, does not include those products from own output that were utilized for production purposes, e.g. feed, sown material, manure.

Agricultural market output is the sum of agricultural product sales at procurement centres and on marketplaces.

9. The average national current prices for the year preceding the surveyed year were assumed in calculating agricultural output in constant prices (for market sales — prices received by farmers at marketplaces, for other elements of production — average procurement prices), excluding potatoes, vegetables and fruit, for which the average prices for two consecutive years, i.e., the year preceding the surveyed year and the survey year, e.g. for 2007 — the prices from 2006 and 2007, are assumed.

10. Data regarding the **production, yields and procurement** of pulses and oilseeds plants as well as cereals concerns grain. Data concerning **cereals** include: basic cereals, cereal mixed, maize for grain, buckwheat, millet and other cereals. Data regarding **basic cereals**, i.e., wheat,

zboż podstawowych, tj. pszenicy, żyta, jęczmienia, owsa i pszenżyta — jeśli nie zaznaczono inaczej — nie obejmują mieszanek zbożowych.

Strączkowe na ziarno obejmują: konsumpcyjne (groch, fasola, bób oraz pozostałe) i pastewne (wyka, tulin, bobik oraz pozostałe, np. peluszka, mieszanki strączkowe).

Do upraw **przemysłowych** zalicza się: buraki cukrowe, uprawy roślin oleistych (rzepak, rzepik, mak, słonecznik, soja, gorczyca i od 2003 r. len oleisty), włóknistych (len, konopie) i innych przemysłowych (tj. tytoń, chmiel, cykorja). Uprawy **pastewne** obejmują: strączkowe pastewne, motylkowe drobnonasienne (w tym wieloletnie, tj. koniczyna, lucerna i esparceta) z innymi pastewnymi i trawami, a także okopowe pastewne (buraki pastewne, brukiew, marchew pastewna, kapusta pastewna, rzepa itp.) oraz kukurydzę na pasze.

11. Dane o ciągnikach rolniczych dotyczą ciągników 4-kołowych i gaśnicowych.

12. Jako jednostkę siły pociągowej w rolnictwie przyjęto 1 konia roboczego. W danych o zasobach **żywej siły pociągowej** wykazano konie robocze, tj. konie 3-letnie i starsze. Przeliczeń **mechanicznej siły pociągowej** dokonano, przyjmując jako jednostkę siły pociągowej moc ciągnika na zaczepie równą 2,2 kW.

13. Skup produktów rolnych dotyczy ilości i wartości produktów rolnych (roślinnych i zwierzęcych) skupionych przez podmioty gospodarcze bezpośrednio od producentów.

14. Dane o użytkowaniu gruntów, powierzchni zasiewów, zbiorach i plonach ziemiopłodów, zwierzętach gospodarskich i produkcji zwierzęcej oraz o ciągnikach opracowano na podstawie sprawozdawczości, wyników badań reprezentacyjnych, wyników spisów rolniczych i szacunków.

15. Do przeliczeń wyników i czynników produkcji na jednostkę powierzchni przyjęto użytki rolne rozliczane według siedziby użytkownika gospodarstwa — stan w czerwcu.

16. Lata gospodarcze obejmują okres od 1 VII do 30 VI (np. rok gospodarczy 2007/08 oznacza okres od 1 VII 2007 r. do 30 VI 2008 r.).

17. Grupowania produktów rolnictwa dokonano na podstawie „Systematycznego Wykazu Wyrobów”.

18. Dane — jeśli nie zaznaczono inaczej — prezentuje się według siedziby użytkownika.

rye, barley, oats and triticale, unless otherwise stated, do not include cereal mixed.

Pulses for grain include: edible pulses (peas, beans, broad beans and others) and feed pulses (vetch, lupine, field beans and others, e.g. field peas, pulses mixed).

Industrial crops include: sugar beets, oilseeds crops (rape, turnip rape, poppy, sunflower, soya, mustard and since 2003 oil-flax), fibrous plants (flax, hemp) and other industrial plants (i.e. tobacco, hop, chicory). **Feed plants** include: pulses, legumes (of which perennial legumes: clover, lucerne and sainfoin) with other feed plants and field grasses, as well as root plants (fodder beet, rutabaga, fodder carrot, fodder cabbage, turnip) and maize for feeds.

11. Data regarding agricultural tractors concern 4-wheeled and tracked tractors.

12. One draft horse was assumed as the **unit of draft force** in agriculture. Data regarding **live draft force** comprise draft horses, i.e., horses aged 3 years and older. Calculations of **mechanical draft force** were carried out assuming 2,2 kW of tractor engine power as the unit of draft force.

13. Procurement of agricultural products includes the quantity and value of agricultural products (crop and animal origin) purchased by economic entities directly from producers.

14. Data regarding land use, sown area, crop production and yields, livestock and animal-based production, as well as tractors were compiled on the basis of reports, results of sample surveys, agricultural census results and estimates.

15. Agricultural land calculated by the registered location of the farm was assumed for calculating results and production factors per area unit — as of June.

16. Farming years cover the period from 1 VII to 30 VI (e.g. the 2007/08 farming year covers the period from 1 VII 2007 to 30 VI 2008).

17. Agricultural products were grouped according to the “Systematic Nomenclature of Goods”.

18. Data, unless otherwise stated, are presented by the official residence of the land user.

Leśnictwo

1. Informacje w zakresie leśnictwa dotyczą:
 - 1) **lasów publicznych** stanowiących własność:
 - a) Skarbu Państwa — zarządzanych oraz użytkowanych czasowo lub wieczystie przez:
 - Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe (w skrócie „Lasy Państwowe”), nadzorowane przez Ministra Środowiska,
 - jednostki ochrony przyrody (parki narodowe),
 - jednostki organizacyjne innych ministrów, wojewodów, gmin lub związków komunalnych i Agencję Nieruchomości Rolnych (do 15 VII

Forestry

1. Information within the scope of forestry concerns:
 - 1) **public forests** owned by:
 - a) the State Treasury — managed and utilized temporarily or perpetually by:
 - State Forests National Forest Holding (abbreviated as “State Forests”) supervised by the Minister of Environment,
 - nature protection units (national parks),
 - organizational units supervised by different ministers, voivods, gminas or municipal associations and the Agricultural Property Agency (until

2003 r. — Agencja Własności Rolnej Skarbu Państwa),

b) gmin (w tym gmin mających od 1999 r. również status miasta na prawach powiatu);

2) **lasów prywatnych** stanowiących własność:

- a) osób fizycznych,
- b) wspólnot gruntowych będących własnością wszystkich lub części mieszkańców wsi,
- c) spółdzielni produkcji rolniczej,
- d) innych osób prawnych.

2. Powierzchnia gruntów leśnych obejmuje powierzchnię lasów oraz gruntów związanych z gospodarką leśną.

Do **powierzchni lasów** zalicza się grunty o zwartej powierzchni co najmniej 0,1 ha:

- pokryte roślinnością leśną (powierzchnia zalesiona),
- przejściowo pozbawione roślinności leśnej (zręby, halizny, płazowiny, plantacje choinek i krzewów oraz polełka łowieckie).

Są to grunty przeznaczone do produkcji leśnej lub wchodzące w skład rezerwatów przyrody i parków narodowych albo wpisane do rejestru zabytków.

Do **gruntów związanych z gospodarką leśną** zalicza się grunty zajęte pod wykorzystywane dla potrzeb gospodarki leśnej: budynki i budowle, linie podziału przestrzennego lasu, drogi leśne, szkółki leśne, miejsca składowania drewna itp.

Zręby są to grunty przejściowo pozbawione drzewostanu w ciągu ostatnich 2 lat i przewidywane do odnowienia w najbliższych latach.

Halizny są to grunty przejściowo pozbawione drzewostanu dłużej niż 2 lata oraz uprawy i młodniki I klasy wieku (1—20 lat) o zadrzewieniu niższym niż 0,5 (pełne zadrzewienie — 1,0), przewidywane do odnowienia w najbliższych latach.

Płazowiny są to grunty porośnięte drzewami II klasy wieku (21—40 lat) o zadrzewieniu do 0,3 włącznie albo drzewami III i wyższych klas wieku (41 lat i więcej) o zadrzewieniu do 0,2 włącznie, z wyjątkiem drzewostanów w klasie odnowienia i do odnowienia.

Drzewostany w klasie odnowienia są to drzewostany rębne i przeszlorębne podlegające jednocześnie użytkowaniu i odnowieniu (pod osłoną), w których co najmniej 50% powierzchni (w drzewostanach użytkowanych rębiami gniazdowymi co najmniej 30% powierzchni) zostało odnowione sztucznie lub naturalnie oraz drzewostany młodszych klas wieku wymagające przebudowy za pomocą rębni złożonych z uwagi na złe efekty produkcyjne.

Drzewostany w klasie do odnowienia obejmują drzewostany rębne i przeszlorębne użytkowane rębiami złożonymi, które wymagają uprzedniego odnowienia jako bezwzględnie warunku kontynuacji cięć tymi rębiami.

15 VII 2003 — the Agricultural Property Agency of the State Treasury),

b) *gminas* (of which *gminas* which are also cities with powiat status since 1999);

2) **private forests** owned by:

- a) *natural persons*,
- b) *land held in common by all or part of the residents of a village*,
- c) *agricultural production co-operatives*,
- d) *other legal persons*.

2. Forest land includes areas of forest as well as land connected with silviculture.

Forest areas include land with a homogeneous area of at least 0,1 ha:

- *covered by forest vegetation (wooded area)*,
- *temporarily devoid of forest vegetation (felling sites, blanks, irregularly stocked open stands, coniferous tree and bush plantations, hunting grounds)*.

These areas are designated for silviculture production, comprising portions of nature reserves and national parks or are registered as nature monuments.

Land connected with silviculture includes land used for purposes of forest management: buildings and structures, spatial division lines in forests, forest roads, forest nurseries, wood stockpiling areas, etc.

Felling sites are areas temporarily devoid of tree stands within the past 2 years and designated for renewal in coming years.

Blanks are areas temporarily devoid of tree stands for longer than 2 years as well as crops and greenwoods in the age I category (1—20 years), with plantings at less than 0,5 (full planting at 1,0), designated for renewal in coming years.

Irregularly stocked open stands are areas planted with trees in the age II category (21—40 years) with plantings of up to 0,3 inclusive, or planted with trees in the III, or higher, age category (41 years or more) with plantings of up to 0,2 inclusive, excluding tree stands in the renewal and to be renewed classes.

Tree stands in the renewal class are tree stands which have reached or passed felling maturity being simultaneously utilized and renewed (under cover), in which at least 50% of the area (in tree stands utilized through nested fellings of at least 30% of the area) was renewed artificially or naturally as well as tree stands in the lower age categories requiring reconstruction through complex fellings in view of poor production results.

Tree stands to be renewed include tree stands that have reached or passed felling maturity, that are utilized through complex fellings and that require prior renewal as the necessary condition for continuation of these fellings.

Drzewostany o budowie przerębowej są to drzewostany składające się z grup i kęp drzew o różnym wieku i wysokości, przenikające się nawzajem na całej powierzchni, w których prowadzone są jednocześnie zabiegi związane z użytkowaniem, odnowieniem i pielęgnowaniem lasu.

Przez **odnowienia** rozumie się powstawanie młodego drzewostanu w miejsce drzewostanu usuwanego lub usuniętego:

- 1) odnowienia sztuczne są to uprawy leśne zakładane przez sadzenie lub siew;
- 2) odnowienia naturalne są to uprawy leśne powstałe na powierzchni lasów z samosiewu i odrośli, uznane za pełnowartościowe i pokrywające co najmniej 50% terenu.

Zalesienia polegają na zakładaniu upraw leśnych na gruntach pozostających poprzednio poza uprawą leśną (niezaliczonych do powierzchni lasów).

Zadrzewienia są to produkcyjne i ochronne skupiska drzew i krzewów na terenach poza lasami. Występują wzdłuż tras komunikacyjnych i cieków wodnych, wśród upraw rolnych, przy domach i budynkach gospodarczych oraz w obrębie i przy zakładach przemysłowych. Do zadrzewień nie zalicza się: sadów, plantacji, szkółek drzew i krzewów, cmentarzy, urządzonej zieleni komunalnej w miastach, ogrodów działkowych, skupisk drzew otaczających obiekty zabytkowe.

3. Wskaźnik **lesistości** (lesistość) obliczono jako stosunek procentowy powierzchni lasów do ogólnej powierzchni województwa.

Udział powierzchni gruntów leśnych w powierzchni łądowej województwa obliczono jako stosunek powierzchni lasów i gruntów związanych z gospodarką leśną do powierzchni ogólnej województwa pomniejszonej o grunty pod wodami (obejmujące powierzchniowe wody płynące oraz stojące); od 2002 r. — zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 III 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz.U. Nr 38, poz. 454) — do powierzchni łądowej kraju zalicza się grunty pod stawami oraz rowy użytkowane rolniczo.

4. Dane o **pozyskaniu drewna** w układzie sortymentowym zaprezentowano według klasyfikacji jakościowo-wymiarowej określonej Polskimi Normami.

Tree stands with throughfell construction are tree stands consisting of groups and clumps of trees of various ages and heights, intermingled throughout the entire stand, in which activity connected with the utilization, renewal and tending of the forest is conducted simultaneously.

Renewals are understood as new tree stands forming in place of removed stands:

- 1) *artificial renewals* are tree crops established through planting or sowing;
- 2) *natural renewals* are tree crops formed in woodland areas through self-seeding and offshoots, considered full-value and covering at least 50% of the area.

Afforestation consists in establishing woodland crops on land previously outside silviculture (not included in forest area).

Plantings are productive and protective clusters of trees and shrubs outside the forest. The term includes trees along roads, rivers, canals and among agricultural crops, on farmlands and within plants area. The term excludes orchards, plantations, forest and shrub nurseries, cemeteries and estate green belts within cities, home gardens and allotments, trees and shrubs surrounding monumental places.

3. The **forest cover** indicator (forest cover) was calculated as the percentage ratio of forest area to the total area of the voivodship.

Share of forest land in land area of the voivodship is calculated as the percentage ratio of forest area (including land connected with silviculture) to the total area of the voivodship without lands under waters (i.e. surface flowing waters and surface standing waters). According to the regulation of the Ministry of Regional Development and Construction from 29 III 2001 in regard to the registration of land and buildings (Journal of Laws No. 38, item 454) — since 2002 land under ponds as well as ditches used for agricultural purposes have been calculated to land area.

4. Data on **removals** in assortment order were presented according to the quality-size classification defined by Polish Norms.

Rolnictwo
Agriculture

TABL. 1 (189). UWARUNKOWANIA I WAŻNIEJSZE WYNIKI EKONOMICZNO-PRODUKCYJNE W ROLNICTWIE
TRENDS AND MAJOR ECONOMIC AND PRODUCTION RESULTS IN AGRICULTURE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
Powierzchnia użytków rolnych ^a (stan w czerwcu) w tys. ha	2333	2046	2098	2040	<i>Agricultural land area^a (as of June) in thous. ha</i>
w tym gospodarstwa indywidualne	2277	2000	2057	2000	<i>of which private farms</i>
Udział w ogólnej powierzchni zasiewów (stan w czerwcu) w %:					<i>Share in total sown area (as of June) in %:</i>
zbiż podstawowych	56,6	56,0	55,0	56,2	<i>basic cereals</i>
w tym gospodarstwa indywidualne....	56,5	56,0	55,0	56,3	<i>of which private farms</i>
ziemniaków	14,2	5,8	5,9	5,9	<i>potatoes</i>
w tym gospodarstwa indywidualne....	14,5	5,9	5,9	6,0	<i>of which private farms</i>
rzepaku i rzepiku	0,5	1,7	1,8	2,1	<i>rape and turnip rape</i>
w tym gospodarstwa indywidualne....	0,4	1,5	1,5	1,8	<i>of which private farms</i>
Plony z 1 ha w dt:					<i>Yields per 1 ha in dt:</i>
zbiż podstawowych	19,9	26,5	25,3	27,5	<i>of basic cereals</i>
w tym gospodarstwa indywidualne....	19,6	26,2	25,0	27,1	<i>of which private farms</i>
ziemniaków	187	160	201	191	<i>of potatoes</i>
w tym gospodarstwa indywidualne....	187	160	200	190	<i>of which private farms</i>
rzepaku i rzepiku	24,4	18,8	31,8	26,7	<i>of rape and turnip rape</i>
w tym gospodarstwa indywidualne....	27,2	17,4	32,4	25,2	<i>of which private farms</i>
Bydło, trzoda chlewna, owce i konie w przeliczeniowych sztukach dużych (stan w czerwcu) ^b na 100 ha użytków rolnych.....	47,5	52,9	52,6	52,6	<i>Cattle, pigs, sheep and horses in terms of large heads (as of June)^b per 100 ha of agricultural land</i>
w tym gospodarstwa indywidualne	48,5	54,1	53,6	53,7	<i>of which private farms</i>
Udział krów w pogłowie bydła (stan w czerwcu) w %	59,2	58,8	57,9	56,7	<i>Share of cows in cattle stocks (as of June) in %</i>
w tym gospodarstwa indywidualne	59,3	58,8	58,0	56,8	<i>of which private farms</i>
Udział loch w pogłowie trzody chlewniej (stan w końcu lipca) w %	9,5	9,8	10,2	9,7	<i>Share of sows in pig stocks (as of the end of July) in %</i>
w tym gospodarstwa indywidualne	9,4	9,7	10,0	9,4	<i>of which private farms</i>
Produkcja żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami) ^c na 1 ha użytków rolnych w kg ...	161,1	212,7	217,4	213,2	<i>Production of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck)^c per 1 ha of agricultural land in kg</i>
Produkcja mleka krowiego w l:					<i>Production of cows' milk in l:</i>
na 1 ha użytków rolnych	796	1026	1049	1159	<i>per 1 ha of agricultural land</i>
w tym gospodarstwa indywidualne....	816	1052	1073	1189	<i>of which private farms</i>
na 1 krowę	3366	3888	4189	4355	<i>per cow</i>
w tym gospodarstwa indywidualne....	3359	3879	4183	4349	<i>of which private farms</i>
Ciągniki rolnicze (stan w czerwcu) na 100 ha użytków rolnych w szt.	7,6 ^d	9,7	10,5	10,3	<i>Agricultural tractors (as of June) per 100 ha of agricultural land in units</i>
w tym gospodarstwa indywidualne	7,7 ^d	10,0	10,8	10,5	<i>of which private farms</i>
Zużycie nawozów mineralnych lub chemicznych (łącznie z wieloskładnikowymi) w przeliczeniu na czysty składnik ^e na 1 ha użytków rolnych w kg	76,1	78,7	110,6	115,5	<i>Consumption of mineral or chemical fertilizers (including mixed fertilizers) in terms of pure ingredient^e per 1 ha of agricultural land in kg</i>
w tym gospodarstwa indywidualne	76,0	77,9	111,3	116,5	<i>of which private farms</i>

^a Według granic administracyjnych. ^b Patrz uwaga do tabl. 10 na str. 259; trzoda chlewna — stan w końcu lipca. ^c Dotyczy mięsa (łącznie z tłuszczami i podrobami): wołowego, cielęcego, wieprzowego, baraniego, końskiego, drobiowego, koziego, króliczego i dziczyzny; w wadze poubojowej ciepłej. ^d Stan w dniu 31 XII. ^e Dotyczy odpowiednio lat gospodarczych: 1999/2000, 2004/05, 2006/07 i 2007/08.

^a By administrative borders. ^b See note to table 10 on page 259; pigs — as of the end of July. ^c Concerns meat (including fats and pluck): beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and game; in post-slaughter warm weight. ^d As of 31 XII. ^e Concerns respectively the: 1999/2000, 2004/05, 2006/07 and 2007/08 farming years.

TABL. 2 (190). UŻYTKOWANIE GRUNTÓW WEDŁUG SEKTORÓW

Stan w czerwcu
LAND USE BY SECTORS
As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Grand total</i>	Sektor publiczny <i>Public sector</i>	Sektor prywatny <i>Private sector</i>		SPECIFICATION
			razem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	
w ha <i>in ha</i>					
WEDŁUG GRANIC ADMINISTRACYJNYCH <i>BY ADMINISTRATIVE BORDERS</i>					
Powierzchnia ogólna 2000	3557909	715250	2842659	2715668	<i>Total area</i>
2005	3555971	764264	2791707	2333293	
2007	3555818	.	.	2415595	
2008	3555814	724792	2831022	2316566	
Użytki rolne ^a 2000	2332962	39501	2293461	2276801	<i>Agricultural land^a</i>
2005	2045834	30483	2015350	2000168	
2007	2097830	.	.	2056806	
2008	2040319	25931	2014388	1999974	
grunty orne 2000	1712034	27087	1684947	1670086	<i>arable land</i>
2005	1420051	20114	1399937	1387259	
2007	1396488	.	.	1376686	
2008	1381208	7608	1373600	1361935	
sady 2000	74496	165	74331	74163	<i>orchards</i>
2005	96425	98	96327	96197	
2007	96758	.	.	96540	
2008	96116	16	96100	95872	
łąki 2000	345879	8512	337367	336363	<i>meadows</i>
2005	393063	7359	385704	384605	
2007	380916	.	.	379114	
2008	387255	917	386337	385384	
pastwiska 2000	200553	3737	196816	196189	<i>pastures</i>
2005	136294	2912	133382	132108	
2007	133702	.	.	132445	
2008	120447	398	120049	119236	
pozostałe 2007	89965	.	.	72021	<i>others</i>
2008	55294	16992	38302	37546	
Lasy ^b 2000	789209	460323	328886	306813	<i>Forests^b</i>
2005	797673	477485	320188	214408	
2007	803756	.	.	235451	
2008	805615	454481	351134	216274	
Pozostałe grunty ^c 2000	435738	215426	220312	132054	<i>Other land^c</i>
2005	712464	256296	456168	118717	
2007	654232	.	.	123338	
2008	709880	244380	465500	100318	

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 243. ^b Łącznie z gruntami związanymi z gospodarką leśną. ^c Pod zabudowaniami, podwórzami, drogi, wody i inne grunty użytkowe oraz nieużytki.

^a See general notes, item 7 on page 243. ^b Including land connected with silviculture. ^c For buildings, courts, roads, waters and other usable land as well as wasteland.

TABL. 2 (190). UŻYTKOWANIE GRUNTÓW WEDŁUG SEKTORÓW (dok.)

Stan w czerwcu
LAND USE BY SECTORS (cont.)
 As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Grand total</i>	Sektor publiczny <i>Public sector</i>	Sektor prywatny <i>Private sector</i>		SPECIFICATION
			razem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	
w ha <i>in ha</i>					

WEDŁUG SIEDZIBY UŻYTKOWNIKA
 BY THE OFFICIAL RESIDENCE OF LAND USER

Powierzchnia ogólna	2000	3581563	717317	2864246	2720058	<i>Total area</i>
	2005	3661418	774672	2886746	2412786	
	2007	3669416	705601	2963815	2498929	
	2008	3668814	737371	2931443	2396519	
Użytki rolne ^a	2000	2354834	41308	2313526	2281191	<i>Agricultural land^a</i>
	2005	2135725	39691	2096034	2069779	
	2007	2194536	37890	2156646	2129511	
	2008	2138029	37113	2100916	2070708	
grunty orne	2000	1721122	28615	1692507	1667707	<i>arable land</i>
	2005	1491202	26745	1464457	1442467	
	2007	1462855	9176	1453678	1431597	
	2008	1449674	9212	1440462	1416111	
sady	2000	75098	164	74934	74766	<i>orchards</i>
	2005	98153	98	98055	97804	
	2007	98902	18	98884	98302	
	2008	98267	16	98251	97634	
łąki	2000	355101	8587	346514	342529	<i>meadows</i>
	2005	404669	8901	395768	393798	
	2007	391638	1293	390345	388368	
	2008	398237	1367	396870	394740	
pastwiska	2000	203513	3942	199571	196189	<i>pastures</i>
	2005	141701	3948	137754	135709	
	2007	138281	824	137457	136091	
	2008	125037	776	124261	122567	
pozostałe	2007	102860	26578	76282	75153	<i>others</i>
	2008	66814	25742	41072	39656	
Lasy ^b	2000	789769	460506	329263	306813	<i>Forests^b</i>
	2005	801854	478102	323752	217713	
	2007	808669	443346	365324	239222	
	2008	810217	455194	355023	219729	
Pozostałe grunty ^c	2000	436960	215503	221457	132054	<i>Other land^c</i>
	2005	723840	256879	466960	125294	
	2007	666209	224365	441844	130196	
	2008	720568	245064	475504	106082	

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 243. ^b Łącznie z gruntami związanymi z gospodarką leśną. ^c Pod zabudowaniami, podwórzami, drogi, wody i inne grunty użytkowe oraz nieużytki.

^a See general notes, item 7 on page 243. ^b Including land connected with silviculture. ^c For buildings, courts, roads, waters and other usable land as well as wasteland.

TABL. 3 (191). DYNAMIKA GLOBALNEJ, KOŃCOWEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ (ceny stałe^a)
 INDICES OF GROSS, FINAL AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices^a)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006	2007	2000	2005	2006	2007	SPECIFICATION
	ogółem total				w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms				
	rok poprzedni = 100				previous year = 100				
Produkcja globalna	93,9	97,5	105,3	95,9	93,9	96,7	105,7	95,8	Gross output
roślinna	91,9	86,5	106,2	92,5	92,3	86,0	106,5	92,4	crop
zwierzęca	96,6	109,3	104,5	99,2	96,1	108,3	105,0	99,0	animal
Produkcja końcowa	96,0	99,6	106,5	93,6	95,9	98,6	107,1	93,3	Final output
roślinna	95,2	85,9	109,8	86,7	95,6	85,0	110,5	86,5	crop
zwierzęca	96,7	110,3	104,4	98,7	96,2	109,3	105,0	98,5	animal
Produkcja towarowa	96,6	102,0	106,9	91,1	96,4	101,1	107,3	90,9	Market output
roślinna	97,2	91,6	107,6	82,7	97,2	90,4	108,3	82,6	crop
zwierzęca	96,0	110,4	106,4	97,6	95,7	109,7	106,7	97,4	animal

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 244.

^a See general notes, item 9 on page 244.

TABL. 4 (192). STRUKTURA GLOBALNEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ (ceny stałe^a)
 STRUCTURE OF GROSS AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices^a)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006	2007	SPECIFICATION
	w odsetkach in percent				
PRODUKCJA GLOBALNA GROSS OUTPUT					
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Produkcja roślinna	56,7	46,1	46,0	47,5	Crop output
Zboża	10,6	12,6	7,3	11,0	Cereals
w tym zboża podstawowe	8,8	9,5	5,6	8,2	of which basic cereals
w tym: pszenica	2,9	2,5	1,6	2,0	of which: wheat
żyto	3,1	2,8	1,6	2,1	rye
jęczmień	0,9	0,9	0,6	0,9	barley
Ziemniaki	16,2	4,5	6,7	10,3	Potatoes
Przemysłowe	1,8	2,5	2,7	2,5	Industrial
w tym buraki cukrowe	1,4	1,9	1,9	1,3	of which sugar beets
Warzywa	10,5	8,1	7,2	9,1	Vegetables
Owoce	9,4	11,0	14,7	4,6	Fruit
Siano łąkowe	2,5	3,1	2,3	3,4	Meadow hay
Pozostałe	5,7	4,3	5,1	6,6	Others

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 244.

^a See general notes, item 9 on page 244.

TABL. 4 (192). STRUKTURA GLOBALNEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ (dok.)
 STRUCTURE OF GROSS AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006	2007	SPECIFICATION
	w odsetkach <i>in percent</i>				
PRODUKCJA GLOBALNA (dok.) GROSS OUTPUT (cont.)					
Produkcja zwierzęca	43,3	53,9	54,0	52,5	<i>Animal output</i>
Żywiec rzeźny ^b	22,6	25,4	25,7	23,6	<i>Animals for slaughter^b</i>
w tym:					<i>of which:</i>
bydło (bez cieląt)	2,9	3,3	4,5	4,3	<i>cattle (excluding calves)</i>
cielęta	1,4	1,0	1,1	1,2	<i>calves</i>
trzoda chlewna	12,0	12,9	12,8	10,8	<i>pigs</i>
owce	0,0	0,0	0,0	0,0	<i>sheep</i>
drób	5,5	7,7	6,8	6,8	<i>poultry</i>
Przyrost stada (podstawowego i obrotowego)	-1,4	0,7	-0,5	-0,3	<i>Increase in herd (basic and working)</i>
Mleko krowie	16,7	20,9	22,1	22,3	<i>Cows' milk</i>
Jaja kurcze	3,0	4,9	5,1	5,3	<i>Hen eggs</i>
Obornik	2,1	1,9	1,5	1,4	<i>Manure</i>
Pozostałe	0,2	0,2	0,1	0,1	<i>Others</i>
PRODUKCJA TOWAROWA MARKET OUTPUT					
O G Ó Ł E M	100,0	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Produkcja roślinna	48,2	40,0	40,6	39,8	<i>Crop output</i>
Zboża	9,8	8,6	4,8	7,0	<i>Cereals</i>
w tym zboża podstawowe	9,5	7,8	4,4	6,4	<i>of which basic cereals</i>
w tym: pszenica	5,9	2,9	1,6	1,8	<i>of which: wheat</i>
żyto	1,4	1,7	1,0	1,2	<i>rye</i>
jęczmień	0,7	0,7	0,4	0,8	<i>barley</i>
Ziemniaki	9,9	3,0	4,4	9,7	<i>Potatoes</i>
Przemysłowe	2,5	3,3	3,2	3,0	<i>Industrial</i>
w tym buraki cukrowe	2,1	2,6	2,5	1,8	<i>of which sugar beets</i>
Warzywa	12,6	9,5	8,2	10,8	<i>Vegetables</i>
Owoce	12,4	13,6	17,8	6,4	<i>Fruit</i>
Pozostałe	1,0	2,1	2,2	2,9	<i>Others</i>
Produkcja zwierzęca	51,8	60,0	59,4	60,2	<i>Animal output</i>
Żywiec rzeźny ^b	30,3	31,8	32,0	30,8	<i>Animals for slaughter^b</i>
w tym:					<i>of which:</i>
bydło (bez cieląt)	4,1	4,4	5,9	6,0	<i>cattle (excluding calves)</i>
cielęta	1,5	1,3	1,4	1,7	<i>calves</i>
trzoda chlewna	15,6	15,1	15,2	13,3	<i>pigs</i>
owce	0,0	0,0	0,0	0,0	<i>sheep</i>
drób	7,8	10,4	8,8	9,2	<i>poultry</i>
Mleko krowie	18,2	23,1	22,5	23,8	<i>Cows' milk</i>
Jaja kurcze	3,1	4,9	4,8	5,4	<i>Hen eggs</i>
Pozostałe	0,2	0,2	0,1	0,1	<i>Others</i>

^b Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie, drób, kozy i króliki.

^b Cattle, calves, pigs, sheep, horses, poultry, goats and rabbits.

TABL. 5 (193). POWIERZCHNIA ZASIEWÓW

Stan w czerwcu
SOWN AREA
As of June

ZIEMIOPŁODY	2000	2005	2007	2008			CROPS
				ogółem <i>grand total</i>	w tym sektor prywatny <i>of which private sector</i>		
					razem <i>total</i>	w tym gos- podarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	
w ha <i>in ha</i>							
O G Ó Ł E M	1590114	1349660	1398507	1381426	1373929	1351555	TOTAL
Zboża.....	1117339	1013642	1039330	1041592	1036915	1021009	<i>Cereals</i>
zboża podstawowe	899769	756260	769324	776837	772981	760707	<i>basic cereals</i>
pszenica.....	166434	135477	129446	130492	128910	123758	<i>wheat</i>
żyto.....	457774	309713	275856	291586	291000	289109	<i>rye</i>
jęczmień.....	71452	59346	75906	66851	66202	63967	<i>barley</i>
owies.....	109111	100887	108982	97330	96971	95866	<i>oats</i>
pszenżyto.....	94998	150837	179133	190578	189899	188008	<i>triticale</i>
mieszanki zbożowe	205588	228152	246000	238335	238256	237459	<i>cereal mixed</i>
gryka, proso i pozostałe zbożowe.....	5681	4787	5007	5236	5228	4633	<i>buckwheat, millet and other cereals</i>
kukurydza na ziarno.....	6301	24443	19000	21183	20449	18211	<i>maize for grain</i>
Strączkowe.....	13505	11866	18058	13233	13183	12844	<i>Pulses</i>
konsumpcyjne.....	2085	1461	1683	753	751	548	<i>edible</i>
pastewne ^a	11420	10405	16375	12480	12432	12296	<i>feed^a</i>
Ziemniaki.....	226499	78920	82274	82113	81973	81347	<i>Potatoes</i>
Przemysłowe.....	40130	47535	50131	46139	44748	40714	<i>Industrial</i>
w tym:							<i>of which:</i>
buraki cukrowe.....	30340	22187	21889	16060	15877	15457	<i>sugar beets</i>
oleiste.....	9213	24931	27707	29702	28494	24879	<i>oilseeds</i>
w tym rzepak i rzepik.....	8219	23339	25198	28900	27815	24220	<i>of which rape and turnip rape</i>
Pastewne.....	104768	117858	126771	128267	127559	126727	<i>Feed</i>
w tym:							<i>of which:</i>
okopowe.....	8434	1645	2000	1253	1252	1252	<i>root plants</i>
kukurydza na pasze	11125	51550	64428	70183	69792	69204	<i>maize for feeds</i>
Pozostałe uprawy ^b	87873	79839	81943	70083	69552	68914	<i>Other crops^b</i>
w tym warzywa gruntowe.....	38521	32550	32081	28147	28132	27959	<i>of which ground vegetables</i>

^a Łącznie z mieszankami zbożowo-strączkowymi na ziarno. ^b Warzywa, truskawki, uprawy na nawozy zielone, wysadki okopowych itp.
^a Including cereal and pulse mixed for grain. ^b Vegetables, strawberries, green fertilizer crops, root plant planting etc.

TABL. 6 (194). ZBIORY I PLONY WYBRANYCH ZIEMIOPLÓDÓW
 SELECTED CROP PRODUCTION AND YIELDS

ZIEMIOPLÓDY	2000	2005	2007	2008			CROPS
				ogółem <i>grand total</i>	w tym sektor prywatny <i>of which private sector</i>		
					razem <i>total</i>	w tym gos- podarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	

 ZBIORY w t
 PRODUCTION in t

Zboża.....	2230677	2733913	2697340	2874314	2849915	2777130	Cereals
w tym:							<i>of which:</i>
zboża podstawowe	1789095	2001676	1944048	2139623	2120037	2063286	<i>basic cereals</i>
pszenica.....	445619	456698	428474	461148	451068	417855	<i>wheat</i>
żyto.....	765358	691659	554955	672537	670013	664951	<i>rye</i>
jęczmień.....	168346	169850	212969	183429	180822	173669	<i>barley</i>
owies.....	184989	229252	234347	220860	219854	217616	<i>oats</i>
pszenżyto.....	224785	454218	513304	601649	598280	589196	<i>triticale</i>
mieszanki zbożowe	403186	599372	632477	607693	607577	605890	<i>cereal mixed</i>
Ziemniaki	4240759	1262786	1656063	1568844	1564644	1547289	<i>Potatoes</i>
Buraki cukrowe	961801	907092	944653	613952	607606	580308	<i>Sugar beets</i>
Rzepak i rzepik	20027	43934	80191	77193	73510	61088	<i>Rape and turnip rape</i>
Siano łąkowe.....	1485100	1932229	2263914	2205474	2199344	2193471	<i>Meadow hay</i>

 PLONY z 1 ha w dt
 YIELDS per 1 ha in dt

Zboża.....	20,0	27,0	26,0	27,6	27,5	27,2	Cereals
w tym:							<i>of which:</i>
zboża podstawowe	19,9	26,5	25,3	27,5	27,4	27,1	<i>basic cereals</i>
pszenica.....	26,8	33,7	33,1	35,3	35,0	33,8	<i>wheat</i>
żyto.....	16,7	22,3	20,1	23,1	23,0	23,0	<i>rye</i>
jęczmień.....	23,6	28,6	28,1	27,4	27,3	27,1	<i>barley</i>
owies.....	17,0	22,7	21,5	22,7	22,7	22,7	<i>oats</i>
pszenżyto.....	23,7	30,1	28,7	31,6	31,5	31,3	<i>triticale</i>
mieszanki zbożowe	19,6	26,3	25,7	25,5	25,5	25,5	<i>cereal mixed</i>
Ziemniaki	187	160	201	191	191	190	<i>Potatoes</i>
Buraki cukrowe	317	409	432	382	383	375	<i>Sugar beets</i>
Rzepak i rzepik	24,4	18,8	31,8	26,7	26,4	25,2	<i>Rape and turnip rape</i>
Siano łąkowe.....	41,8	47,7	57,8	55,4	55,4	55,6	<i>Meadow hay</i>

TABLE 7 (195). **POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY WARZYW GRUNTOWYCH**
AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF GROUND VEGETABLES

WARZYWA	2000	2005	2007	2008			VEGETABLES
				ogółem <i>grand total</i>	w tym sektor prywatny <i>of which private sector</i>		
					razem <i>total</i>	w tym gos- podarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	

POWIERZCHNIA w ha — stan w czerwcu
 AREA in ha — as of June

OGÓŁEM.....	38521	32550	32081	28147	28132	27959	TOTAL
Kapusta.....	7462	5302	5745	4754	4752	4750	<i>Cabbages</i>
Kalafiori.....	2412	1868	1559	1577	1577	1576	<i>Cauliflowers</i>
Cebula.....	5793	5594	4930	4619	4619	4534	<i>Onions</i>
Marchew jadalna.....	6297	5228	5278	4410	4409	4384	<i>Carrots</i>
Buraki ćwikłowe.....	2908	2376	2402	1879	1878	1876	<i>Beetroots</i>
Ogórki.....	4659	3685	3730	3368	3366	3365	<i>Cucumbers</i>
Pomidory.....	2749	2010	2068	1676	1668	1667	<i>Tomatoes</i>
Pozostałe ^a	6241	6488	6369	5865	5864	5808	<i>Others^a</i>

ZBIORY w t
 PRODUCTION in t

OGÓŁEM.....	883427	686487	745692	636126	635654	630840	TOTAL
Kapusta.....	287684	169062	207932	181945	181911	181816	<i>Cabbages</i>
Kalafiori.....	42677	35682	30430	30828	30823	30810	<i>Cauliflowers</i>
Cebula.....	120300	112276	102600	86621	86615	83871	<i>Onions</i>
Marchew jadalna.....	178802	134246	147134	117043	117014	116179	<i>Carrots</i>
Buraki ćwikłowe.....	70725	53421	61225	46281	46260	46189	<i>Beetroots</i>
Ogórki.....	63704	47528	56325	50225	50206	50179	<i>Cucumbers</i>
Pomidory.....	39879	33155	38842	32254	31911	31884	<i>Tomatoes</i>
Pozostałe ^a	79658	101117	101204	90929	90914	89913	<i>Others^a</i>

PLONY z 1 ha w dt
 YIELDS per 1 ha in dt

Kapusta.....	386	319	362	383	383	383	<i>Cabbages</i>
Kalafiori.....	177	191	195	196	195	196	<i>Cauliflowers</i>
Cebula.....	208	201	208	188	188	185	<i>Onions</i>
Marchew jadalna.....	284	257	279	265	265	265	<i>Carrots</i>
Buraki ćwikłowe.....	243	225	255	246	246	246	<i>Beetroots</i>
Ogórki.....	137	129	151	149	149	149	<i>Cucumbers</i>
Pomidory.....	145	165	188	192	191	191	<i>Tomatoes</i>
Pozostałe ^a	128	156	159	155	155	155	<i>Others^a</i>

^a Pietruszka, pory, selery, rzodkiewka, salata, rabarbar itp.
^a Parsley, leeks, celeries, radish, salad, rhubarb etc.

TABL. 8 (196). POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY OWOCÓW Z DRZEW
 AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF TREE FRUIT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008			SPECIFICATION
				ogółem <i>grand total</i>	w tym sektor prywatny <i>of which private sector</i>		
					razem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	
POWIERZCHNIA w ha — stan w czerwcu <i>AREA in ha — as of June</i>							
O G Ó Ł E M.....	76772	97607	98460	95381	95365	94755	T O T A L
Jablonie	57244	74208	74103	71962	71948	71789	<i>Apples</i>
Grusze	3878	4638	4678	4495	4494	4485	<i>Pears</i>
Śliwy	4301	4901	4848	4584	4583	4576	<i>Plums</i>
Wiśnie	8329	10485	10703	10301	10300	10269	<i>Cherries</i>
Czereśnie.....	1961	2514	2654	2841	2840	2834	<i>Sweet cherries</i>
Pozostałe ^a	1058	862	1474	1199	1199	802	<i>Others^a</i>
ZBIORY w t <i>PRODUCTION in t</i>							
O G Ó Ł E M.....	469542	1021594	378055	1439470	1439106	1436201	T O T A L
Jabłka	406737	921017	329097	1299368	1299008	1296441	<i>Apples</i>
Gruszki.....	14264	20963	7602	28027	28027	27978	<i>Pears</i>
Śliwki.....	12651	22241	8477	29284	29282	29244	<i>Plums</i>
Wiśnie	28768	45746	29675	68596	68596	68359	<i>Cherries</i>
Czereśnie.....	5627	9566	2662	11708	11707	11692	<i>Sweet cherries</i>
Pozostałe ^a	1495	2061	542	2486	2486	2486	<i>Others^a</i>
PLONY z 1 ha w dt <i>YIELDS per 1 ha in dt</i>							
Jabłka	71	124	44	181	181	181	<i>Apples</i>
Gruszki.....	37	45	16	62	62	62	<i>Pears</i>
Śliwki.....	29	45	17	64	64	64	<i>Plums</i>
Wiśnie	35	44	28	67	67	67	<i>Cherries</i>
Czereśnie.....	29	38	10	41	41	41	<i>Sweet cherries</i>
Pozostałe ^a	14	24	4	21	21	31	<i>Others^a</i>

^a Brzoskwinie, morele, orzechy włoskie.
^a *Peaches, apricots, walnuts.*

TABL. 9 (197). POWIERZCHNIA, ZBIORY I PŁONY Z KRZEWÓW OWOCOWYCH I PLANTACJI JAGODOWYCH
AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF BERRY FRUIT

O W O C E	2000	2005	2007	2008			F R U I T
				ogółem <i>grand total</i>	w tym sektor prywatny <i>of which private sector</i>		
					razem <i>total</i>	w tym gos- podarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	
POWIERZCHNIA w ha — stan w czerwcu <i>AREA in ha — as of June</i>							
OGÓŁEM.....	21605	23669	24308	24006	24006	23980	TOTAL
Truskawki.....	14699	13816	14975	16279	16279	16267	Strawberries
Maliny ^a	1769	2026	2252	1964	1964	1964	Raspberries ^a
Porzeczki.....	4352	6584	5568	4495	4495	4488	Currants
Agrest.....	316	255	250	245	245	245	Gooseberries
Pozostałe ^b	468	989	1263	1023	1023	1015	Others ^b
ZBIORY w t <i>PRODUCTION in t</i>							
OGÓŁEM.....	53547	78766	68871	100439	100439	100391	TOTAL
Truskawki.....	27317	40625	39688	55661	55661	55634	Strawberries
Maliny ^a	4903	4742	4211	5936	5936	5936	Raspberries ^a
Porzeczki.....	17761	25172	15991	27509	27509	27500	Currants
Agrest.....	1074	1015	748	1096	1096	1095	Gooseberries
Pozostałe ^b	2494	7212	8233	10237	10237	10225	Others ^b
PŁONY z 1 ha w dt <i>YIELDS per 1 ha in dt</i>							
Truskawki.....	19	29	27	34	34	34	Strawberries
Maliny ^a	28	23	19	30	30	30	Raspberries ^a
Porzeczki.....	41	38	29	61	61	61	Currants
Agrest.....	34	40	30	45	45	45	Gooseberries
Pozostałe ^b	53	73	65	100	100	101	Others ^b

^a Łącznie z jeżyną bezkolcową. ^b Aronia, borówka wysoka, leszczyna i inne.

^a Including thornless blackberry. ^b Aronia, highbush blueberry, filbert and others.

TABL. 10 (198). BYDŁO, TRZODA CHLEWNA, OWCE I KONIE

Stan w czerwcu
 CATTLE, PIGS, SHEEP AND HORSES
 As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Grand total</i>	W tym sektor prywatny <i>Of which private sector</i>		SPECIFICATION	
		razem <i>total</i>	w tym gospodar- stwa indywidualne <i>of which private farms</i>		
W SZTUKACH IN HEADS					
Bydło.....	2000	926471	923687	919811	<i>Cattle</i>
	2005	954298	952529	950268	
	2007	1005808	1003946	999531	
	2008	1038652	1036806	1032172	
w tym krowy.....	2000	548584	547463	545524	<i>of which cows</i>
	2005	560652	559820	558770	
	2007	555098	554224	552124	
	2008	589374	588510	586451	
Trzoda chlewna ^a	2000	1821640	1812542	1787839	<i>Pigs^a</i>
	2005	2026635	2021837	1995296	
	2007	1926404	1922220	1875588	
	2008	1562162	1560502	1512040	
w tym lochy.....	2000	172961	171837	168827	<i>of which sows</i>
	2005	199337	198863	193538	
	2007	195618	195221	187040	
	2008	151099	150967	142505	
Owce.....	2000	14217	13712	13568	<i>Sheep</i>
	2005	10054	9904	9819	
	2007	9798	9630	9630	
	2008	8347	8185	8176	
w tym maciorki.....	2000	11272	11000	10868	<i>of which ewes</i>
	2005	5187	5091	5010	
	2007	6747	6621	6621	
	2008	5524	5429	5429	
Konie ^b	2000	102559	102024	102010	<i>Horses^b</i>
	2005	61170	60439	60357	
	2007	60970	60213	60127	
	2008	59727	59067	58977	
W przeliczeniowych sztukach dużych (bydło, trzoda chlewna, owce i konie)	2000	1118119	1113952	1107120	<i>In terms of large heads (cattle, pigs, sheep and horses)</i>
	2005	1129408	1126530	1120651	
	2007	1155361	1152473	1141860	
	2008	1125641	1123242	1112175	

^a Stan w końcu lipca. ^b Dane szacunkowe.
^a As of the end of July. ^b Estimated data.

TABL. 10 (198). BYDŁO, TRZODA CHLEWNA, OWCE I KONIE (dok.)

 Stan w czerwcu
 CATTLE, PIGS, SHEEP AND HORSES (cont.)
 As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Grand total</i>	W tym sektor prywatny <i>Of which private sector</i>		SPECIFICATION	
		razem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>		
NA 100 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w szt. PER 100 ha OF AGRICULTURAL LAND in heads					
Bydło.....	2000	39,3	39,9	40,3	Cattle
	2005	44,7	45,4	45,9	
	2007	45,8	46,6	46,9	
	2008	48,6	49,4	49,8	
w tym krowy.....	2000	23,3	23,7	23,9	of which cows
	2005	26,3	26,7	27,0	
	2007	25,3	25,7	25,9	
	2008	27,6	28,0	28,3	
Trzoda chlewna ^a	2000	77,4	78,3	78,4	Pigs ^a
	2005	94,9	96,5	96,4	
	2007	87,8	89,1	88,1	
	2008	73,1	74,3	73,0	
w tym lochy.....	2000	7,3	7,4	7,4	of which sows
	2005	9,3	9,5	9,4	
	2007	8,9	9,1	8,8	
	2008	7,1	7,2	6,9	
Owce.....	2000	0,6	0,6	0,6	Sheep
	2005	0,5	0,5	0,5	
	2007	0,4	0,4	0,5	
	2008	0,4	0,4	0,4	
w tym maciorki.....	2000	0,5	0,5	0,5	of which ewes
	2005	0,2	0,2	0,2	
	2007	0,3	0,3	0,3	
	2008	0,3	0,3	0,3	
Konie ^b	2000	4,4	4,4	4,5	Horses ^b
	2005	2,9	2,9	2,9	
	2007	2,8	2,8	2,8	
	2008	2,8	2,8	2,8	
W przeliczeniowych sztukach dużych (bydło, trzoda chlewna, owce i konie)	2000	47,5	48,1	48,5	In terms of large heads (cattle, pigs, sheep and horses)
	2005	52,9	53,7	54,1	
	2007	52,6	53,4	53,6	
	2008	52,6	53,5	53,7	

^a Stan w końcu lipca. ^b Dane szacunkowe.

U w a g a. Przeliczenia pogłowia zwierząt ze sztuk fizycznych na przeliczeniowe sztuki duże dokonuje się przy wykorzystaniu następujących współczynników (mnożników): dla bydła — 0,8, dla trzody chlewnej — 0,15, dla owiec — 0,08, dla koni — 1,0.

^a As of the end of July. ^b Estimated data.

Note. The following ratios (multipliers) are used in calculating livestock in physical units per head in terms of large heads: for cattle — 0,8, for pigs — 0,15, for sheep — 0,08, for horses — 1,0.

TABL. 11 (199). DRÓB^a

Stan w końcu roku
POULTRY^a
End of year

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2007	2008		SPECIFICATION
			ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	
Kury w tys. szt.	17215,3	15852,5	19822,2	18176,6	Hens in thous. heads
w tym nioski.....	7100,1	7067,1	7898,6	7204,0	of which laying hens
Gęsi w tys. szt.	50,2	18,6	180,5	180,5	Geese in thous. heads
Indyki w tys. szt.	327,8	205,7	318,0	301,1	Turkeys in thous. heads
Kaczki ^b w tys. szt.	320,2	207,3	378,6	378,6	Ducks ^b in thous. heads
Kury na 100 ha użytków rolnych w szt.	806	722	927	878	Hens per 100 ha of agricultural land in heads
w tym nioski.....	332	322	369	348	of which laying hens

^a W wieku powyżej 2 tygodni. ^b Łącznie z drobiem pozostałym.
^a More than 2 weeks old. ^b Including other poultry.

TABL. 12 (200). PRODUKCJA ŻYWCA RZEŻNEGO^a
PRODUCTION OF ANIMALS FOR SLAUGHTER^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
W TYSIĄCACH SZTUK IN THOUSAND HEADS					
Bydło (bez cieląt)	176,1	171,7	192,1	204,1	Cattle (excluding calves)
Cielęta.....	272,0	200,3	184,0	195,1	Calves
Trzoda chlewna.....	2473,4	2530,1	2569,5	1997,0	Pigs
Owce.....	1,6	4,3	5,5	7,0	Sheep
Konie.....	23,9	16,9	13,3	17,0	Horses
W TYSIĄCACH TON ŻYWEJ WAGI IN THOUSAND TONNES OF LIVE WEIGHT					
Bydło (bez cieląt)	78,1	89,1	101,7	109,2	Cattle (excluding calves)
Cielęta.....	18,3	14,6	13,3	14,8	Calves
Trzoda chlewna.....	275,9	283,3	288,3	229,2	Pigs
Owce.....	0,1	0,2	0,2	0,3	Sheep
Konie.....	11,3	7,4	7,0	9,5	Horses
Drób.....	121,9	212,1	228,0	255,5	Poultry
Kozy i króliki.....	0,5	0,5	0,5	0,3	Goats and rabbits

^a Dane obejmują skup zwierząt rzeźnych (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), sprzedaż targowiskową oraz ubój z przeznaczeniem na spożycie naturalne.

^a Data include purchase of animals for slaughter (excluding animals selected for further breeding), market sales and slaughter intended for own consumption.

TABLE 13 (201). PRODUKCJA MIĘSA^a, TŁUSZCZÓW I PODROBÓW
 PRODUCTION OF MEAT^a, FATS AND PLUCK

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
W TYSIĄCACH TON IN THOUSAND TONNES					
Produkcja żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami)	379,4	454,3	477,0	455,9	Production of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck)
mięso i tłuszcze	359,4	429,9	450,9	429,6	meat and fats
wołowe	40,8	46,6	53,1	57,0	beef
cielęce	11,1	8,8	8,0	8,9	veal
wieprzowe	215,2	221,1	224,9	178,8	pork
baranie	0,0	0,1	0,1	0,1	mutton
końskie	6,1	4,1	3,9	5,3	horseflesh
drobiowe	85,3	148,4	159,6	178,8	poultry
kozy i królicze ^b	0,9	0,8	1,4	0,7	goat and rabbit ^b
podroby	20,0	24,4	26,1	26,3	pluck
NA 100 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w dt PER 100 ha OF AGRICULTURAL LAND in dt					
OGÓŁEM	161,1	212,7	217,4	213,2	TOTAL

^a W wadze poubojowej cieplej. Dane obejmują skup zwierząt rzeźnych (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), sprzedaż targowiskową oraz ubój z przeznaczeniem na spożycie naturalne. ^b Łącznie z dziczyzną.

^a In post-slaughter warm weight. Data include purchase of animals for slaughter (excluding animals selected for further breeding), market sales and slaughter intended for own consumption. ^b Including game.

TABLE 14 (202). PRODUKCJA MLEKA KROWIEGO I JAJ KURZYCH
 PRODUCTION OF COWS' MILK AND HEN EGGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym gos- podarstwa indywidualne of which private farms	
Produkcja mleka:						Milk production:
w milionach litrów	1875,2	2190,3	2301,2	2478,9	2462,8	in million litres
na 100 ha użytków rol- nych w tys. l	79,6	102,6	104,9	115,9	118,9	per 100 ha agricultural land in thous. l
Przeciętny roczny udój mleka od 1 krowy w l	3366	3888	4189	4355	4349	Average annual quantity of milk per cow in l
Produkcja jaj w mln szt.	921,4	1559,9	1749,7	1469,3	1297,8	Egg production in mln units
Przeciętna roczna liczba jaj od 1 kury nosiaki w szt.	159	221	235	198	195	Average annual number of eggs per laying hen in units

TABL. 15 (203). MELIORACJE UŻYTKÓW ROLNYCH
Stan w dniu 31 XII
DRAINAGE OF AGRICULTURAL LAND
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
Użytki rolne zmeliorowane:					<i>Drained agricultural land:</i>
w tysiącach hektarów	783,1	785,1	775,2	775,5	<i>in thousand hectares</i>
grunty orne	559,9	562,5	561,8	562,2	<i>arable land</i>
w tym: zdrenowane	507,8	511,0	511,6	512,0	<i>of which: drained</i>
nawadniane	1,3	1,2	1,2	1,2	<i>watered</i>
łąki i pastwiska	223,2	222,6	213,4	213,3	<i>meadows and pastures</i>
w tym: zdrenowane	25,6	25,7	25,6	25,7	<i>of which: drained</i>
nawadniane	59,2	58,4	56,2	56,1	<i>watered</i>
w % ogólnej powierzchni użytków rolnych	33,3	36,8	35,3	36,3	<i>in % of total agricultural land</i>

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.
Source: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 16 (204). CIĄGNIKI ROLNICZE^a
Stan w czerwcu
AGRICULTURAL TRACTORS^a
As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	W tym gospodarstwa indywidualne <i>Of which private farms</i>	SPECIFICATION
W sztukach			<i>In units</i>
2000	178704	176286	
2005	207561	206756	
2007	230574	229784	
2008	219288	217866	
Powierzchnia użytków rolnych na 1 ciągnik w ha			<i>Agricultural land area per tractor in ha</i>
2000	13,2	12,9	
2005	10,3	10,0	
2007	9,5	9,3	
2008	9,7	9,5	

^a W 2000 r. — stan w dniu 31 XII.
^a In 2000 — as of 31 XII.

TABL. 17 (205). ZASOBY SIŁY POCIĄGOWEJ
Stan w czerwcu
DRAFT FORCE RESOURCES
As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
W tysiącach jednostek pociągowych	1393	1456	1642	1648	<i>In thousand of draft units</i>
siła pociągowa:					<i>draft force:</i>
Żywa	91	42	41	38	<i>Live</i>
Mechaniczna ^a	1302	1415	1602	1610	<i>Mechanical^a</i>
Na 100 ha użytków rolnych w jednost- kach pociągowych	59,2	68,2	74,8	77,1	<i>Per 100 ha of agricultural land in draft units</i>
siła pociągowa:					<i>draft force:</i>
Żywa	3,9	2,0	1,9	1,8	<i>Live</i>
Mechaniczna ^a	55,3	66,2	73,0	75,3	<i>Mechanical^a</i>

^a W 2000 r. — stan w dniu 31 XII.
^a In 2000 — as of 31 XII.

TABLE 18 (206). **ZUŻYCIE NAWOZÓW MINERALNYCH LUB CHEMICZNYCH ORAZ WAPNIOWYCH W PRZELICZENIU NA CZYSTY SKŁADNIK**
CONSUMPTION OF MINERAL OR CHEMICAL AND LIME FERTILIZERS IN TERMS OF PURE INGREDIENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	1999/2000	2004/05	2006/07	2007/08		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	
W TONACH IN TONNES						
Nawozy mineralne lub chemiczne ^a	179141	168175	242660	246795	241171	Mineral or chemical fertilizers ^a
azotowe	84789	79446	127730	133147	130059	nitrogenous
fosforowe	42655	39759	53105	54671	53576	phosphatic
potasowe	51697	48970	61826	58975	57536	potassic
Nawozy wapniowe ^b	127353	116594	56973	49842	46777	Lime fertilizers ^b
NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w kg PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND in kg						
Nawozy mineralne lub chemiczne ^a	76,1	78,7	110,6	115,5	116,5	Mineral or chemical fertilizers ^a
azotowe	36,0	37,2	58,2	62,3	62,8	nitrogenous
fosforowe	18,1	18,6	24,2	25,6	25,9	phosphatic
potasowe	22,0	22,9	28,2	27,6	27,8	potassic
Nawozy wapniowe ^b	54,1	54,6	26,0	23,3	22,6	Lime fertilizers ^b

^a Łącznie z wieloskładnikowymi. ^b Przeważnie w postaci wapna palonego; łącznie z wapnem defekacyjnym.
^a Including mixed fertilizers. ^b Most frequently in the form of quicklime; including defecated lime.

TABLE 19 (207). **WARTOŚĆ SKUPU PRODUKTÓW ROLNYCH (ceny bieżące^a)**
VALUE OF AGRICULTURAL PRODUCTS PROCUREMENT (current prices^a)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym od gospodarstw indywidualnych of which from private farms	
W MILIONACH ZŁOTYCH IN MILLION ZLOTYS						
OGÓŁEM	2778,8	4391,2	4978,2	4898,1	4728,9	TOTAL
Produkty: roślinne	705,9	935,7	1228,3	1183,2	1121,3	Products: crop
zwierzęce	2072,9	3455,5	3749,9	3714,9	3607,6	animal
NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w zł PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND in zł						
OGÓŁEM	1180	2056	2269	2291	2284	TOTAL
Produkty: roślinne	300	438	560	553	542	Products: crop
zwierzęce	880	1618	1709	1738	1742	animal

^a Płacone dostawcom; bez podatku VAT.
^a Paid to suppliers; excluding VAT.

TABL. 20 (208). SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH
 PROCUREMENT OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

PRODUKTY ROLNE	2000	2005	2007	2008			AGRICULTURAL PRODUCTS
				ogółem <i>grand total</i>	w tym od sektora prywatnego <i>of which from private sector</i>		
					razem <i>total</i>	w tym od gospodarstw indywidualnych <i>of which from private farms</i>	
Zboża w t.....	703677	452655	284453	296030	294506	241743	<i>Cereals in t</i>
w tym zboża podstawowe.....	684245	384516	240449	236408	234946	203748	<i>of which basic cereals</i>
pszenica.....	633212	298506	181884	169947	169214	145799	<i>wheat</i>
żyto.....	33255	57623	33222	40776	40678	37593	<i>rye</i>
jęczmień.....	9818	9956	15344	12019	11797	9974	<i>barley</i>
owies i mieszanki zbożowe.....	1988	1236	1525	605	605	542	<i>oats and cereal mixed</i>
pszenżyto.....	5972	17195	8474	13061	12652	9840	<i>triticale</i>
w tym zboża konsumpcyjne i paszowe.....	700457	450903	283067	292087	291743	239414	<i>of which consumer and for feeds cereals</i>
w tym zboża podstawowe.....	681027	382955	239063	232468	232186	201422	<i>of which basic cereals</i>
pszenica.....	631599	297943	181644	168082	167800	144463	<i>wheat</i>
żyto.....	32897	57448	33088	40218	40218	37181	<i>rye</i>
jęczmień.....	9380	9759	15084	11408	11408	9662	<i>barley</i>
owies i mieszanki zbożowe.....	1744	952	1328	504	504	504	<i>oats and cereal mixed</i>
pszenżyto.....	5407	16853	7919	12256	12256	9612	<i>triticale</i>
Strączkowe konsumpcyjne ^a w t.....	466	148	36	57	57	57	<i>Edible pulses^a in t</i>
Ziemniaki w t.....	82593	63640	56522	64311	64099	54839	<i>Potatoes in t</i>
Buraki cukrowe w t.....	961800	907093	944653	617297	610951	583654	<i>Sugar beets in t</i>
Rzepak i rzepik ^a w t.....	20965	43934	78317	74858	73326	61996	<i>Rape and turnip rape^a in t</i>
Warzywa w t.....	103630	107311	160885	163023	163023	162949	<i>Vegetables in t</i>
Owoce w t.....	200919	543658	443514	699748	699748	699328	<i>Fruit in t</i>
Żywiec rzeźny ^b w t.....	306764	502773	523893	511488	511475	483893	<i>Animals for slaughter^b in t</i>
bydło (bez cieląt).....	41122	76557	88092	83539	83539	82344	<i>cattle (excluding calves)</i>
cielęta.....	7226	4262	3377	3566	3566	3566	<i>calves</i>
trzoda chlewna.....	141547	211919	226961	172911	172898	161876	<i>pigs</i>
owce.....	9	28	137	107	107	107	<i>sheep</i>
konie.....	8051	4736	3706	4813	4813	4813	<i>horses</i>
drob.....	108809	205271	201620	246552	246552	231187	<i>poultry</i>
Żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) ^c w t.....	217060	354402	368451	356080	356070	336092	<i>Animals for slaughter in terms of meat (including fats)^c in t</i>
Mleko krowie w tys. l.....	1219331	1741058	1699758	1761337	1760243	1754358	<i>Cows' milk in thous. l</i>
Jaja kurze konsumpcyjne w tys. szt.	17008	5660	131906	89552	89552	87412	<i>Consumer hen eggs in thous. units</i>

^a Bez materiału siewnego. ^b W wadze żywej. ^c Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie i drobiowe; w wadze poubojowej ciepłej.
^a Excluding sowing. ^b In live weight. ^c Beef, veal, pork, mutton, horseflesh and poultry; in post-slaughter warm weight.

TABL. 21 (209). WARTOŚĆ SKUPU WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH (ceny bieżące^a)
 VALUE OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS PROCUREMENT (current prices^a)

PRODUKTY ROLNE	2000	2005	2007	2008			AGRICULTURAL PRODUCTS
				ogółem <i>grand total</i>	w tym od sektora prywatnego <i>of which from private sector</i>		
					razem <i>total</i>	w tym od gospodarstw indywidualnych <i>of which from private farms</i>	
w tys. zł				in thous. zł			
Zboża.....	354245,9	167205,6	194273,7	189925,3	188944,6	153308,1	Cereals
w tym zboża podstawowe.....	344295,5	138678,3	164470,6	153124,1	152174,9	131037,9	of which basic cereals
pszenica.....	322648,0	114236,7	127204,6	115149,0	114652,7	98394,7	wheat
żyto.....	12311,0	14577,0	21089,7	22017,6	21969,0	20076,7	rye
jęczmień.....	5505,3	4023,0	9877,1	8473,7	8313,0	6913,7	barley
owies i mieszanki zbożowe.....	930,5	426,3	1029,1	355,0	355,0	322,3	oats and cereal mixed
pszenżyto.....	2900,8	5415,3	5270,0	7128,9	6885,3	5330,6	triticale
w tym zboża konsumpcyjne i paszowe.....	352361,2	163948,9	193275,4	187325,8	187138,8	151757,0	of which consumer and for feeds cereals
w tym zboża podstawowe.....	342413,4	138068,4	163472,3	150659,5	150504,1	129621,7	of which basic cereals
pszenica.....	321704,4	113975,5	126994,7	113927,7	113772,2	97560,0	wheat
żyto.....	12160,6	14523,5	21003,0	21731,7	21731,7	19865,3	rye
jęczmień.....	5158,9	3929,3	9709,1	8053,2	8053,2	6703,8	barley
owies i mieszanki zbożowe.....	810,1	328,4	890,2	293,5	293,5	293,5	oats and cereal mixed
pszenżyto.....	2579,3	5311,7	4875,2	6653,3	6653,3	5199,1	triticale
Strączkowe konsumpcyjne ^b	631,9	447,1	97,6	170,9	170,9	170,9	Edible pulses ^b
Ziemniaki.....	19791,8	21772,1	23666,6	26619,3	26566,0	22844,2	Potatoes
Buraki cukrowe.....	99423,7	166096,3	97344,5	61360,2	60714,5	57911,4	Sugar beets
Rzepak i rzepik ^b	16422,1	32897,9	73010,2	93557,0	91624,2	77256,2	Rape and turnip rape ^b
Warzywa.....	50615,1	81501,3	128099,1	155012,7	155012,7	154895,7	Vegetables
Owoce.....	144858,9	398107,0	600809,7	486438,1	486438,1	486113,8	Fruit
Żywiec rzeźny ^c	1062588,6	1812753,6	1821334,7	1880570,7	1880517,5	1782898,5	Animals for slaughter ^c
bydło (bez cieląt).....	120692,0	317967,4	337279,7	325796,9	325796,9	321735,1	cattle (excluding calves)
cielęta.....	44001,8	43593,0	27446,4	26446,3	26446,3	26446,3	calves
trzoda chlewna.....	522878,7	818704,9	784143,9	702974,2	702921,1	657380,2	pigs
owce.....	28,1	123,4	804,3	593,7	593,7	593,7	sheep
konie.....	47654,9	31352,6	25083,6	30643,7	30643,7	30643,7	horses
drob.....	327333,2	601012,2	646576,7	794115,8	794115,8	746099,4	poultry
Mleko krowie.....	945279,7	1571428,1	1838756,1	1723417,8	1722153,4	1714713,1	Cows' milk
Jaja kurze konsumpcyjne...	3601,4	1206,8	24585,9	17971,2	17971,2	17500,7	Consumer hen eggs

^a Płacone dostawcom; bez podatku VAT. ^b Bez materiału siewnego. ^c W wadze żywej.
^a Paid to suppliers; excluding VAT. ^b Excluding sowing. ^c In live weight.

Leśnictwo

Forestry

TABL. 22 (210). POWIERZCHNIA GRUNTÓW LEŚNYCH

Stan w dniu 31 XII
FOREST LAND
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M w ha	788931	798467	805615	808918	TOTAL in ha
Lasy	778199	787013	793874	797120	Forests
Publiczne	454407	454104	454482	455158	Public
zalesione.....	450697	448993	449459	450385	wooded
niezalesione.....	3710	5112	5023	4773	non-wooded
własność Skarbu Państwa	452210	451867	452127	452243	owned by the State Treasury
zalesione.....	448527	446809	447155	447509	wooded
niezalesione.....	3683	5058	4972	4733	non-wooded
w tym:					of which:
w zarządzie Lasów Państwowych.....	414007	415605	416153	416299	managed by State Forests
zalesione	411096	412108	412689	412970	wooded
niezalesione	2911	3496	3464	3329	non-wooded
parki narodowe	26632	26842	26888	26897	national parks
zalesione	26197	26073	26119	26128	wooded
niezalesione	435	769	769	769	non-wooded
własność gmin ^a	2197	2237	2354	2915	gmina ^a owned
zalesione.....	2170	2183	2304	2876	wooded
niezalesione.....	27	54	50	40	non-wooded
Prywatne.....	323792	332909	339392	341962	Private
zalesione	316304	326536	333160	335872	wooded
niezalesione	7488	6373	6232	6090	non-wooded
Grunty związane z gospodarką leśną...	10731	11454	11742	11798	Land connected with silviculture
LESISTOŚĆ w %	21,9	22,1	22,3	22,4	FOREST COVER in %
UDZIAŁ POWIERZCHNI GRUNTÓW LEŚNYCH W POWIERZCHNI ŁĄDOWEJ WOJEWÓDZTWA W %..	22,6	22,7	22,9	23,0	SHARE OF FOREST LAND IN LAND AREA OF THE VOIVODSHIP IN %

^a Dotyczy także gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

^a It is also concerning gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 23 (211). POWIERZCHNIA LASÓW W ZARZĄDZIE LASÓW PAŃSTWOWYCH WEDŁUG KLAS WIEKU I SKŁADU GATUNKOWEGO DRZEWOSTANÓW
Stan w dniu 1 I
FOREST AREAS MANAGED BY STATE FORESTS BY AGE CLASS AND SPECIES STRUCTURE
OF TREE STANDS
As of 1 I

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2007	2008		SPECIFICATION
	w ha in ha		w odsetkach in percent		
OGÓŁEM	417206	415954	416155	100,0	TOTAL
	WEDŁUG KLAS WIEKU DRZEWOSTANÓW BY AGE CLASS OF TREE STANDS				
W tym powierzchnia zalesiona.....	413708	412370	412691	99,2	Of which wooded area
drzewostany w klasie wieku:					tree stands in age group:
I (1—20 lat).....	39689	40522	40565	9,7	I (1—20 years)
II (21—40).....	69131	65275	63540	15,3	II (21—40)
III (41—60).....	112558	111263	109795	26,4	III (41—60)
IV (61—80).....	101252	101884	102410	24,6	IV (61—80)
V i wyżej (81 lat i więcej).....	74125	72486	74927	18,0	V and higher (81 years and older)
drzewostany w klasie odnowienia ^a i o budowie przerebowej.....	16953	20940	21454	5,2	tree stands in renewal class ^a with a throughfell construction
	WEDŁUG GRUP RODZAJOWYCH DRZEW ^b BY TYPE GROUPS OF TREES ^b				
Drzewa iglaste.....	339680	338246	340185	81,7	Coniferous trees
sosna i modrzew.....	333532	331919	333730	80,1	pine and larch
świerk.....	2067	2159	2156	0,5	spruce
jodła i jedlica.....	4081	4168	4299	1,0	fir and Douglas spruce
Drzewa liściaste.....	77526	77708	75970	18,3	Broadleaved trees
dąb, jesion, klon, jawor i wiąz.....	29648	30095	29833	7,2	oak, ash, maple, sycamore and elm
buk.....	593	697	706	0,2	beech
grab.....	658	671	673	0,2	hornbeam
brzoza i robinia akacjowa.....	22455	22258	22039	5,3	birch and false acacia
olcha.....	22027	21529	21615	5,2	alder
osika, lipa, wierzba i topola.....	2145	2458	1104	0,3	aspen, linden, willow and poplar

^a Łącznie z klasą do odnowienia. ^b Gatunków panujących (przeważających) w drzewostanie.

Źródło: dane Ministerstwa Środowiska.

^a Including regeneration class. ^b Dominant species in the tree stand.

Source: data of the Ministry of Environment.

TABL. 24 (212). ZASOBY DRZEWNE NA PNIU W ZARZĄDZIE LASÓW PAŃSTWOWYCH WEDŁUG KLAS WIEKU I SKŁADU GATUNKOWEGO DRZEWOSTANÓW
 Stan w dniu 1 I
 GROWING STOCK OF STANDING WOOD MANAGED BY STATE FORESTS BY AGE CLASS AND SPECIES STRUCTURE OF TREE STANDS
 As of 1 I

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2007	2008		SPECIFICATION
	w dam ³ in dam ³		w odsetkach in percent		
Grubizna brutto (w korze).....	94237,2	94832,6	95515,8	100,0	Gross timber (overbark)
WEDŁUG KLAS WIEKU DRZEWOSTANÓW BY AGE CLASS OF TREE STANDS					
W tym na powierzchni zalesionej	94206,6	94768,8	95441,5	99,9	Of which in wooded area
drzewostany w klasie wieku:					tree stands in age group:
I (1—20 lat)	482,3	522,6	550,7	0,6	I (1—20 years)
II (21—40)	9491,1	9023,0	8952,5	9,4	II (21—40)
III (41—60)	26260,7	25848,5	25592,8	26,8	III (41—60)
IV (61—80)	29954,0	29902,9	29962,9	31,3	IV (61—80)
V i wyżej (81 lat i więcej)	24534,1	25233,8	26188,1	27,4	V and higher (81 years and older)
drzewostany w klasie odnowienia ^a i o budowie przerebowej	3340,3	4008,7	3906,6	4,1	tree stands in renewal class ^a with a throughfell construction
przestoje ^b	144,1	229,3	287,9	0,3	hold-over trees ^b
WEDŁUG GRUP RODZAJOWYCH DRZEWE ^c BY TYPE GROUPS OF TREES ^c					
Drzewa iglaste	79011,5	79716,6	80360,9	84,1	Coniferous trees
sosna i modrzew	77743,3	78434,7	78992,5	82,8	pine and larch
świerk	386,4	375,0	377,0	0,4	spruce
jodła i jedlica	881,8	906,9	991,4	1,0	fir and Douglas spruce
Drzewa liściaste	15225,7	15116,0	15154,9	15,9	Broadleaved trees
dąb, jesion, klon, jawor i wiąz	5974,9	6030,9	6038,5	6,3	oak, ash, maple, sycamore and elm
buk	72,3	78,0	87,4	0,1	beech
grab	133,8	135,7	134,3	0,1	hornbeam
brzoza i robinia akacjowa	3716,6	3676,6	3660,5	3,8	birch and false acacia
olcha	5069,4	4955,5	4997,9	5,2	alder
osika, lipa, wierzba i topola	258,7	239,3	236,3	0,3	aspen, linden, willow and poplar
ZASOBNOŚĆ ^d RESOURCES ^d					
Grubizna brutto (w korze) na 1 ha powierzchni zalesionej	228	230	231	x	Gross timber (overbark) per 1 ha of wooded area

a Łącznie z klasą do odnowienia. b Drzewa niewycięte w terminie przewidzianym kolejną rębności. c Gatunków panujących (przeważających) w drzewostanie. d W metrach sześciennych.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Środowiska.

a Including regeneration class. b Trees not felled in the assumed throughfell order. c Dominant species in the tree stand. d In cubic metre.

S o u r c e: data of the Ministry of Environment.

TABL. 25 (213). **ODNOWIENIA, ZALESIENIA I INNE PRACE HODOWLANE**
RENEWALS, AFFORESTATIONS AND OTHER FOREST BREEDING WORK

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008			SPECIFICATION
				ogółem <i>grand total</i>	lasy publiczne <i>public forests</i>		
					razem <i>total</i>	w tym wła- sność Skarbu Państwa <i>of which owned by the State Treasury</i>	
w ha <i>in ha</i>							
Powierzchnia produkcyjna szkółek leśnych (stan w dniu 31 XII)	234	228	227	224	224	224	— <i>Production area of forest nurseries (as of 31 XII)</i>
Odnowienia i zalesienia	5496	3776	3887	3677	2931	2929	746 <i>Renewals and afforestations</i>
odnowienia	2788	2866	3108	3112	2844	2842	268 <i>renewals</i>
sztuczne.....	2595	2778	2950	2893	2690	2688	203 <i>artificial</i>
zrębów ^b	2414	2670	2818	2773	2655	2653	118 <i>fellings sites^b</i>
halizn i płazowin	181	108	132	120	35	35	85 <i>blanks and irregularly stocked open stands</i>
naturalne.....	193	88	158	219	154	154	65 <i>natural</i>
zalesienia ^c	2708	910	780	565	87	87	478 <i>afforestations^c</i>
Poprawki i uzupełnienia ^d	454	452	557	359	266	266	93 <i>Corrections and supplements^d</i>
Pielęgnowanie ^e	19118	18557	18922	18377	16423	16420	1954 <i>Tending^e</i>
w tym:							<i>of which:</i>
upraw.....	11780	13444	14439	14510	12559	12556	1951 <i>crops</i>
młodników	5469	4560	4099	3641	3641	3641	— <i>greenwoods</i>
wprowadzanie podszytów ^f	1106	428	271	213	213	213	— <i>introduction of undergrowth^f</i>
Melioracje	2103	2944	3182	2951	2951	2951	— <i>Drainage</i>

^a Dane szacunkowe. ^b Łącznie z odnowieniami pod osłoną drzewostanów. ^c Użytków rolnych i nieużytków przeznaczonych do zalesienia w planie zagospodarowania przestrzennego. ^d Dodatkowe wprowadzanie sadzonek w uprawach i młodnikach, w powstałych lukach i przerzedzeniach. ^e Prace hodowlane związane z pielęgnowaniem gleby i drzewostanu w wieku do 20 lat. ^f Sadzenie krzewów lub drzew stałe znajdujących się w dolnej warstwie drzewostanu, spełniających rolę pielęgnacyjną.

^a Estimated data. ^b Including renewals protected by tree stands. ^c Agricultural land and wasteland designated for afforestation in land development plan. ^d Additional introduction of seedlings into crops and greenwoods as well as into gaps and thinnings. ^e Forest breeding work connected with tending soils and tree stands aged up to 20 years. ^f Planting bushes or trees remaining in lower layers of a tree stand and serving a tending role.

TABL. 26 (214). POZYSKANIE DREWNA ^a
REMOVALS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008			SPECIFICATION	
				ogółem <i>grand total</i>	lasy publiczne <i>public forests</i>			lasy prywatne <i>private forests</i>
					razem <i>total</i>	w tym własność Skarbu Państwa <i>of which owned by the State Treasury</i>		
O G Ó Ł E M w dam ³ ...	1610,1	1857,2	1895,9	1889,8	1746,6	1744,8	143,3	TOTAL in dam ³
Grubizna	1546,5	1795,4	1839,2	1828,9	1685,7	1683,9	143,3	Timber
Grubizna iglasta	1155,4	1331,7	1396,2	1377,3	1268,5	1267,6	108,8	Coniferous
w tym drewno:								of which:
wielkowymiarowe.....	491,0	568,6	650,5	607,6	538,4	537,9	69,2	large-size wood
średniowymiarowe do przerobu przemysłowego.....	562,6	644,0	620,4	638,3	614,8	614,6	23,5	medium-size wood for industrial uses
Grubizna liściasta.....	391,1	463,7	443,0	451,6	417,1	416,3	34,5	Non-coniferous
w tym drewno:								of which:
wielkowymiarowe.....	130,1	132,0	135,4	126,7	110,6	110,1	16,1	large-size wood
średniowymiarowe do przerobu przemysłowego.....	202,5	239,2	221,9	236,1	228,1	227,9	8,0	medium-size wood for industrial uses
Drewno małowymiarowe	63,6	61,8	56,7	60,9	60,9	60,9	.	Slash
Do przerobu przemysłowego.....	11,5	5,7	5,7	8,0	8,0	8,0	.	Slash for industrial uses
Opalowe.....	52,1	56,0	51,0	52,9	52,9	52,9	.	Slash for fuel
GRUBIZNA NA 100 ha POWIERZCHNI LASÓW w m ³	198,7	228,1	231,7	229,4	370,3	372,3	41,9	TIMBER PER 100 ha OF FOREST AREAS in m ³

^a Bez pozyskania drewna (grubizny) z zadrzewień; patrz tabl. 27.

U w a g a. Dla prezentowanych lat nie pozyskano karpiny.

^a Excluding logging (large timber) from plantings; see table 27.

Note. For presented years the stump wood wasn't gained.

TABL. 27 (215). ZADRZEWIENIA I POZYSKANIE DREWNA Z ZADRZEWIENI
TREES AND SHRUBS OUTSIDE THE FOREST AND REMOVALS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008		SPECIFICATION
				ogółem <i>total</i>	w tym na gruntach prywat- nych <i>of which on private land</i>	
Powierzchnia produkcyjna szkolek zadrzewieniowych ^a w ha.....	38	1	2	3	—	<i>Production area of nurseries^a in ha</i>
Sadzenie w szt.: drzew	101755	54189	33765	34881	10423	<i>Plantings in units of: trees</i>
krzewów	49714	142532	31195	102429	15487	<i>bushes</i>
Pozyskanie drewna (grubizny) ^b w m ³	42307	72535	72514	83596	53318	<i>Removals (timber)^b in m³</i>
grubizna iglasta	5630	5849	7312	12863	8915	<i>coniferous</i>
w tym drewno wielkowymiario- we ogólnego przeznaczenia .	3089	3136	4058	6928	4903	<i>of which large-size general pur- pose wood</i>
grubizna liściasta	36677	66686	65202	70733	44403	<i>non-coniferous</i>
w tym drewno wielkowymiario- we ogólnego przeznaczenia .	12169	21052	20186	22608	15541	<i>of which large-size general pur- pose wood</i>

^a Stan w dniu 31 XII. ^b Dane szacunkowe; nie uwzględniono w danych o ogólnym pozyskaniu drewna (grubizny).

a As of 31 XII. b Estimated data; excluded from data on total removals (timber).

Uwagi ogólne

Przemysł

1. Informacje w zakresie **przemysłu** dotyczą podmiotów gospodarczych zaliczonych zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności (PKD 2004) do sekcji: „Górnictwo”, „Przetwórstwo przemysłowe” oraz „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę”.

W tabl. 1 i 4 uwzględniono jednostki i zakłady budżetowe oraz gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych (zaliczone do wyżej wymienionych sekcji), a ponadto w tabl. 4 dane o produkcji wyrobów obejmują również działalność podmiotów produkujących wyroby przemysłowe, a zaliczanych do innych sekcji niż: „Górnictwo”, „Przetwórstwo przemysłowe” oraz „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę”.

2. Dane opracowano **metodą przedsiębiorstw**, z wyjątkiem informacji o ilości produkcji wyrobów, które opracowano metodą zakładową, tj. według rzeczywistej lokalizacji produkcji, a nie według miejsca siedziby przedsiębiorstwa. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 6 na str. 21.

3. Przedstawione w tabl. 4 wyroby prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Wyrobów i Usług (PKWiU), a ich nazwy uściślono zgodnie z klasyfikacją obowiązującą od 1 I 2005 r.

W niektórych przypadkach wprowadzono tzw. „pozycje umowne”, niezgodne z grupowaniami PKWiU, które stanowią:

- sumę niektórych pozycji PKWiU lub ich części,
- pozycję zbiorczą utworzoną w oparciu o inne, niż występujące w PKWiU, kryteria.

Ponadto w niektórych wyrobach zastosowano również skrócone nazwy.

4. **Produkcja sprzedana** dotyczy całokształtu działalności podmiotu gospodarczego, tj. zarówno działalności przemysłowej, jak i nieprzemysłowej.

Produkcja sprzedana przemysłu obejmuje:

- 1) wartość sprzedanych wyrobów gotowych (niezależnie od tego, czy otrzymano za nie należne opłaty), półfabrykatów i części własnej produkcji;
- 2) wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. zarówno przemysłowych, jak i nieprzemysłowych;
- 3) zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;

General notes

Industry

1. Information within the scope of **industry** concerns economic entities included, in accordance with NACE rev. 1.1, in the sections: "Mining and quarrying", "Manufacturing" and "Electricity, gas and water supply".

In tables 1 and 4 were included budgetary entities and establishments and auxiliary units of budgetary entities (included in the above mentioned sections), and moreover, in table 4 data regarding the production of products also include the activity of entities producing industrial products and included in sections other than "Mining and quarrying", "Manufacturing" and "Electricity, gas and water supply".

2. Data were compiled using the **enterprise method**, excluding information concerning the quantity of production of goods, which were compiled using the company method, i.e. by real location of production, not by the seat of enterprise. The definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 6 on page 21.

3. Products in table 4 are presented according to the Polish Classification of Products and Services (PKWiU) and their names are more precisely defined according to the classification used since 1 I 2005.

In some cases the so-called inconsistent with PKWiU codes items were introduced. They comprise however:

- the sum of some PKWiU positions or the sum of their parts,
- collective item based on other criteria than the ones which are in PKWiU.

Moreover, abbreviated names were used for some products.

4. **Sold production** concerns the total activity of an economic entity, i.e., both industrial and non-industrial production.

Sold production of industry includes:

- 1) the value of finished products sold (regardless of whether or not payments due were received for them), semi-finished products and parts of own production;
- 2) the value of paid work and services rendered, i.e., both industrial and non-industrial;
- 3) lump sum agent fees in the case of concluding an agreement on commission terms and full agent fees in the case of concluding an agency agreement;

- 4) wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
- 5) produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

Produkcję sprzedaną przemysłu prezentuje się w cenach bazowych. Definicję **ceny bazowej** podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 10 na str. 22.

Jako **ceny stałe** od 2001 r. przyjęto ceny stałe 2000 r. (średnie ceny bieżące 2000 r.).

5. W danych dotyczących produkcji uwzględniono wartość pracy nakładczej.

Praca nakładcza w przemyśle jest to zarobkowe wykonywanie przez osoby fizyczne — na zlecenie i na rachunek podmiotów gospodarczych (nakładców) — czynności polegających na wytwarzaniu wyrobów lub ich części z materiałów powierzonych przez nakładców oraz z surowców własnych lokalnego pochodzenia, np.: słoma, wiklina, trzcina, glina, a także na wykończaniu, uszlachetnianiu, naprawie i konserwacji wyrobów lub ich części oraz świadczeniu innych usług zleconych przez nakładców.

6. Do **pracujących** zalicza się:

- 1) osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie lub wybór);
- 2) pracodawców i pracujących na własny rachunek, tj. właścicieli i współwłaścicieli (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin; z wyłączeniem wspólników spółek, którzy nie pracują w spółce) podmiotów prowadzących działalność gospodarczą;
- 3) osoby wykonujące pracę nakładczą;
- 4) agentów (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin oraz osobami zatrudnionymi przez agentów).

7. Dane o **przeciętnym zatrudnieniu i przeciętnych miesięcznych wynagrodzeniach brutto** dotyczą pracowników najemnych, tj. osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy i obejmują pracowników pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

Dane o przeciętnych miesięcznych wynagrodzeniach brutto nie obejmują wynagrodzeń pracowników zatrudnionych poza granicami kraju.

Budownictwo

1. Informacje w dziale dotyczą działalności podmiotów gospodarczych zaliczonych zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności (PKD 2004) do sekcji „Budownictwo”, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. Podmioty gospodarcze zwie się dalej podmiotami budowlanymi.

2. Dane według grup PKD 2004 opracowano **metodą przedsiębiorstw**. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 6 na str. 21.

- 4) *the value of products in the form of settlements in kind;*
- 5) *products designated for increasing the value of own fixed assets.*

*Sold production of industry is presented in basic prices. The definition of **basic price** is given in the general notes to the Yearbook, item 10 on page 22.*

*As **constant prices** since 2001 were adopted 2000 constant prices (2000 average current prices).*

5. *In data concerning production, the value of outwork is included.*

***Outwork** in industry is the paid execution, by natural persons, on the order of and for the benefit of economic entities (outworkers), of activities consisting in the manufacturing of products or their parts from materials supplied by the work provider as well as from raw materials of local origin, e.g.: straw, wicker, reed, clay, and in finishing, refining, repairing and conserving products or their parts as well as in the rendering of other services ordered by the work provider.*

6. **Employment** includes:

- 1) *employees hired on the basis of an employment contract (labour contract, posting, appointment or election);*
- 2) *employers and own-account workers, i.e. owners and co-owners (including contributing family workers; excluding partners of companies who do not work in them) of entities conducting economic activity;*
- 3) *outworkers;*
- 4) *agents (including contributing family workers and persons employed by agents).*

7. *Data regarding **average employment and average monthly gross wages and salaries** concerns hired employees, i.e. persons employed on the basis of a work agreement and includes full-time and part-time paid employees in terms of full-time employees.*

Data regarding average monthly gross wages and salaries do not include wages and salaries of persons employed abroad.

Construction

1. *Information in the chapter concerns activities of economic entities included, in accordance with NACE rev. 1.1, in the section “Construction”, employing more than 9 persons. Economic entities are referred to hereafter as construction entities.*

2. *Data according to NACE rev. 1.1 groups were compiled using **the enterprise method**. The definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 6 on page 21.*

3. Produkcja budowlano-montażowa dotyczy działalności zrealizowanej na terenie kraju i obejmuje roboty budowlane o charakterze inwestycyjnym, remontowym i konserwacyjnym oraz budownictwo tymczasowe na placach budów — wykonane siłami własnymi systemem zleceń (tj. na rzecz obcych zlecających) przez podmioty budowlane.

4. Podziału produkcji budowlano-montażowej według rodzajów obiektów budowlanych oraz podziału budynków oddanych do użytkowania według rodzajów budynków dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (PKOB).

5. Informacje o **budynkach oddanych do użytkowania** (przez wszystkich inwestorów):

- w zakresie liczby budynków obejmują tylko budynki nowo wybudowane,
- w zakresie kubatury budynków obejmują budynki nowo wybudowane i rozbudowane (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

6. Dane o **przeciętnym zatrudnieniu i przeciętnych miesięcznych wynagrodzeniach brutto** dotyczą pracowników najemnych, tj. osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie lub wybór) i obejmują pracowników pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych — na terenie kraju — w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

3. Construction and assembly production concerns activity realized domestically and includes construction works with an investment and a restoration — conservation character as well as temporary construction on construction sites realized by construction entities on the basis of the contract system (i.e. for outside clients).

4. The division of construction and assembly production by type of construction as well as the division of buildings completed by type of buildings was made on the basis of the Polish Classification of Types of Construction (PKOB).

5. Information regarding **buildings completed** (by all investors):

- within the scope of the number of buildings includes only newly built buildings,
- within the scope of the cubic volume of buildings includes newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion).

6. Data regarding **average employment and average monthly gross wages and salaries** concerns hired employees, i.e., persons employed on the basis of a work agreement (labour contract, appointment, promotion or selection) and includes full-time and part-time paid employees, within the country, in terms of full-time employees.

Przemysł Industry

TABL. 1 (216). PODSTAWOWE DANE O PRZEMYSŁE
BASIC DATA ON INDUSTRY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008		SPECIFICATION
				ogółem total	2007 = 100	
Produkcja sprzedana (ceny bieżące) w mln zł.....	97779,1	144361,7	181651,6	194054,8	103,7 ^a	Sold production (current prices) in mln zł
Pracujący ^b	388822	336365	362280	352275	97,2	Employed persons ^b
Przeciętne zatrudnienie.....	421702	366604	390945	398064	101,8	Average paid employment
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w zł.....	2290,64	2807,37	3128,25	3455,33	110,5	Average monthly gross wages and salaries in zł

^a Ceny stałe. ^b Stan w dniu 31 XII; według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności (od 2004 r.).
^a Constant prices. ^b As of 31 XII; by actual workplace and kind of activity (since 2004).

TABL. 2 (217). PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a (ceny bieżące)
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2007	2008		
	w mln zł in mln zł			w odsetkach in percent	2007 = 100 (ceny stałe) (constant prices)	
OGÓŁEM..... TOTAL	90683,6	133605,2	168099,4	180186,0	100,0	104,0
sektor publiczny..... public sector	34986,1	23870,3	30156,4	32981,7	18,3	x
sektor prywatny..... private sector	55697,5	109734,9	137943,0	147204,3	81,7	x
Górnictwo..... Mining and quarrying	104,8	101,6	177,9	233,9	0,1	130,8
Przetwórstwo przemysłowe..... Manufacturing	74073,2	104341,4	137091,6	144667,5	80,3	103,1
w tym: of which:						
Produkcja artykułów spożywczych i napojów..... Manufacture of food products and beverages	17232,6	26745,5	34958,1	34495,2	19,1	96,3
Włókiennictwo..... Manufacture of textiles	266,1	341,2	424,5	423,2	0,2	101,4
Produkcja odzieży i wyrobów futrzarskich..... Manufacture of wearing apparel and furs ^Δ	1317,3	844,7	910,6	902,2	0,5	97,7
Produkcja skór wyprawionych i wyrobów z nich ^Δ Processing of leather and manufacture of leather products ^Δ	394,8	345,0	374,4	354,3	0,2	95,9
Produkcja drewna i wyrobów z drewna oraz ze słomy i wikliny ^Δ Manufacture of wood and wood, straw and wicker products ^Δ	661,5	555,1	687,4	918,6	0,5	134,4
Produkcja masy włóknistej oraz papieru ^Δ Manufacture of pulp and paper ^Δ	1334,2	2425,7	3140,6	3187,3	1,8	98,8

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 2 (217). PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a (dok.)
 SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2007	2008		
	w mln zł in mln zł			w odsetkach in percent	2007 = 100 (ceny stałe) (constant prices)	
Przetwórstwo przemysłowe (dok.) Manufacturing (cont.)						
Działalność wydawnicza; poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji..... <i>Publishing, printing and reproduction of recorded media</i>	6919,0	8513,0	9473,1	10079,6	5,6	109,4
Produkcja wyrobów chemicznych..... <i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>	7139,8	13765,3	15268,6	13529,1	7,5	89,3
Produkcja wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych <i>Manufacture of rubber and plastic products</i>	1999,4	4020,1	4976,6	5067,4	2,8	105,9
Produkcja wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych..... <i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>	2207,5	3089,1	5586,3	6433,4	3,6	112,9
Produkcja metali..... <i>Manufacture of basic metals</i>	1017,5	1255,0	2062,4	2337,6	1,3	107,8
Produkcja wyrobów z metali ^Δ <i>Manufacture of metal products^Δ</i>	2550,7	3872,4	5436,3	5923,5	3,3	109,7
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ <i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>	1865,4	5985,3	9198,4	10237,1	5,7	115,7
Produkcja maszyn biurowych i komputerów..... <i>Manufacture of office machinery and computers</i>	443,8	445,2	529,5	720,5	0,4	142,6
Produkcja maszyn i aparatury elektrycznej ^Δ <i>Manufacture of electrical machinery and apparatus n.e.c.</i>	3248,4	2277,9	3271,6	3140,1	1,7	99,0
Produkcja sprzętu i urządzeń radiowych, telewizyjnych i telekomunikacyjnych..... <i>Manufacture of radio, television and communication equipment and apparatus</i>	4754,5	7189,2	7612,0	6414,0	3,6	100,6
Produkcja instrumentów medycznych, precyzyjnych i optycznych, zegarów i zegarków..... <i>Manufacture of medical, precision and optical instruments, watches and clocks</i>	1444,7	1514,0	2450,5	2800,9	1,6	115,7
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep <i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>	3196,7	1651,9	2447,2	2803,0	1,6	120,9
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego..... <i>Manufacture of other transport equipment</i>	256,5	605,0	724,5	724,1	0,4	99,7
Produkcja mebli; pozostała działalność produkcyjna ^Δ ... <i>Manufacture of furniture; manufacturing n.e.c.</i>	1636,7	1906,6	2309,7	2460,1	1,4	109,9
Przetwarzanie odpadów..... <i>Recycling</i>	68,9	185,3	820,6	654,4	0,4	80,5
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę..... Electricity, gas and water supply	16505,6	29162,2	30829,9	35284,6	19,6	109,0

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 3 (218). PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU WEDŁUG LICZBY ZATRUDNIONYCH W PODMIOTACH GOSPODARCZYCH W PRZEMYSŁE^a (ceny bieżące)
 SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY BY NUMBER OF PAID EMPLOYEES IN ECONOMIC ENTITIES IN INDUSTRY^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2007	2008	SPECIFICATION
	w mln zł in mln zł			
OGÓŁEM.....	133605,2	168099,4	180186,0	TOTAL
podmioty o liczbie zatrudnionych:				entities with following number of paid employees:
49 osób i mniej.....	12366,6	14811,0	13433,6	49 persons and less
50—249.....	26441,5	27194,5	28468,2	50—249
250—499.....	17883,3	22264,7	25679,9	250—499
500—999.....	18288,9	16167,9	19284,5	500—999
1000 osób i więcej.....	58624,9	87661,3	93319,8	1000 persons and more

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 4 (219). PRODUKCJA WYBRANYCH WYROBÓW^a
 PRODUCTION OF SELECTED PRODUCTS^a

WYROBY	2000	2005	2007	2008		PRODUCTS
				ogółem total	udział w kraju w % share in country in %	
Produkty uboju ^b wliczane do wydajności poubojowej w tys. t:						Slaughter products ^b included in slaughter capacity in thous. t:
bydła i cieląt.....	19,7	44,4	67,6	67,0	34,5	cattle and calves
trzody chlewnej.....	98,8	173,3	186,9	177,8	17,4	pigs
Mięso drobiowe w tys. t.....	119,5	173,1	176,2	207,7	14,8	Poultry meat in thous. t
Wędliny ^c w tys. t.....	.	142,2	177,9	250,6	27,9	Cured meat products ^c in thous. t
Soki owocowe i warzywne w tys. hl	.	3627,6	2624,7	3073,4	43,5	Fruit and vegetable juice in thous. hl
Mleko płynne przetworzone ^d w tys. hl.....	2543,4	4207,5	4586,7	3218,6	13,7	Processed liquid milk ^d in thous. hl
Masło oraz inne tłuszcze otrzymane z mleka w tys. t.....	22,1	32,9	35,7	33,4	18,3	Butter and other fats from milk in thous. t

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Obejmują mięso, tłuszcze, podroby oraz części niejadalne (odpadki); ubój przemysłowy; w wadze poubojowej ciepłej. ^c Bez końskich, z dziczyzny i królików. ^d Łącznie z mlekiem przeznaczonym do dalszej produkcji.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons. ^b Including meat, fats, offal animal parts unfit for human consumption; industrial slaughter; in post-slaughter warm weight. ^c Excluding horseflesh, game and rabbit. ^d Including milk for further processing.

TABL. 4 (219). PRODUKCJA WYBRANYCH WYROBÓW^a (dok.)
 PRODUCTION OF SELECTED PRODUCTS^a (cont.)

WYROBY	2000	2005	2007	2008		PRODUCTS
				ogółem total	udział w kraju w % share in country in %	
Sery i twarogi w tys. t.....	126,8	168,2	210,1	217,5	31,1	<i>Cheese and curd in thous. t</i>
Mąka pszenna w tys. t.....	323,1	162,3	195,0	443,9	21,5	<i>Wheat flour in thous. t</i>
Mąka żytnia w tys. t.....	36,8	26,2	32,0	34,7	15,9	<i>Rye flour in thous. t</i>
Makaron w tys. t.....	11,2	32,5	42,2	39,2	25,6	<i>Pasta in thous. t</i>
Wódka czysta ^b (w przeliczeniu na 100%) w tys. hl.....	72,1	66,6	74,4	77,2	7,1	<i>Vodka^b (in terms of 100%) in thous. hl</i>
Piwo otrzymywane ze słodu ^c w tys. hl.....	2569,8	164,1	2421,8	8914,5	24,0	<i>Beer from malt^c in thous. hl</i>
Blezyery, pulowery, swetry, kamizelki i podobne wyroby dziane w tys. szt.	2464	2054	1960	1255	16,8	<i>Jerseys, pullovers, cardigans, waistcoats and similar articles, knitted or crocheted in thous. units</i>
Garsonki i zestawy odzieżowe damskie lub dziewczęce, z tkanin w tys. szt.	329	237	308	301	16,3	<i>Women's or girls' suits and ensembles in thous. units</i>
Żakiety damskie lub dziewczęce, z tkanin w tys. szt.	861	482	500	1520	34,6	<i>Women's or girls' jackets in thous. units</i>
Obuwie z wierzchami wykonanymi ze skóry w tys. par.....	2077	1948	1930	1874	13,7	<i>Footwear with leather uppers in thous. pairs</i>
Tarcica w dam ³	140,6	90,9	61,5	149,8	4,0	<i>Sawnwood in dam³</i>
w tym iglasta.....	115,9	71,0	43,6	122,9	3,7	<i>of which coniferous sawnwood</i>
Preparaty do prania i preparaty do czyszczenia ^d w tys. t.....	145,0	404,1	394,1	442,2	76,6	<i>Agents for washing and cleaning^d in thous. t</i>
Cegła w mln ceg.....	112,3	78,5	137,4	161,1	21,4	<i>Bricks in mln bricks</i>
Maszyny i urządzenia dla przemysłu spożywczego w tys. t.....	0,8	1,0	1,4	1,4	15,4	<i>Machinery and equipment for the food industry in thous. t</i>
Energia elektryczna w GWh.....	15725,0	20970,7	22099,7	21848,7	14,3	<i>Electricity in GWh</i>
Ciepło w parze lub gorącej wodzie w PJ.....	101,5	105,4	112,3	119,9	22,0	<i>Thermal energy from steam or hot water in PJ</i>

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b, ^c O objętościowej mocy alkoholu: ^b — 45,4% i mniej, ^c — 0,5% i więcej. ^d Przeznaczone do sprzedaży detalicznej.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons. ^b, ^c Of an alcoholic strength of: ^b — 45,4% and less, ^c — 0,5% and more. ^d Designated for retail sale.

TABL. 5 (220). PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE W PRZEMYSŁE^a
 AVERAGE PAID EMPLOYMENT IN INDUSTRY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2007	2008		
				ogółem total	stanowiska positions	
					robotnicze manual labour	nierobotni- cze non-man- ual labour
OGÓŁEM..... TOTAL	381109	329676	350861	362950	231240	131710
sektor publiczny..... <i>public sector</i>	112914	52236	49310	49545	27613	21932
sektor prywatny..... <i>private sector</i>	268195	277440	301551	313405	203627	109778
Górnictwo..... <i>Mining and quarrying</i>	831	622	770	802	589	213
Przetwórstwo przemysłowe..... <i>Manufacturing</i>	323448	291482	312105	321880	208913	112967
w tym: <i>of which:</i>						
Produkcja artykułów spożywczych i napojów..... <i>Manufacture of food products and beverages</i>	72561	77245	85957	84626	60732	23894
Włókiennictwo..... <i>Manufacture of textiles</i>	5178	3560	3363	3277	2608	669
Produkcja odzieży i wyrobów futrzarskich..... <i>Manufacture of wearing apparel and furrery^Δ</i>	20058	13299	12519	12026	10003	2023
Produkcja skór wyprawionych i wyrobów z nich ^Δ <i>Processing of leather and manufacture of leather products^Δ</i>	5354	4113	3581	3612	3076	536
Produkcja drewna i wyrobów z drewna oraz ze słomy i wikliny ^Δ <i>Manufacture of wood and wood, straw and wicker products^Δ</i>	6604	4738	4743	5530	4366	1164
Produkcja masy włóknistej oraz papieru ^Δ <i>Manufacture of pulp and paper^Δ</i>	5682	7102	7617	7372	5665	1707
Działalność wydawnicza; poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji..... <i>Publishing, printing and reproduction of recorded media</i>	30110	29296	29549	31236	9356	21880
Produkcja wyrobów chemicznych..... <i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>	28611	30716	29238	29190	14086	15104
Produkcja wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych..... <i>Manufacture of rubber and plastic products</i>	12702	14831	16500	17042	12862	4180
Produkcja wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych..... <i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>	14435	12249	14113	15262	10660	4602

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.
^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

TABL. 5 (220). PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE W PRZEMYSŁE^a (dok.)
 AVERAGE PAID EMPLOYMENT IN INDUSTRY^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2007	2008		
				ogółem total	stanowiska positions	
					robotnicze manual labour	nierobotni- cze non-man- ual labour
Przetwórstwo przemysłowe (dok.) <i>Manufacturing (cont.)</i>						
Produkcja metali	5177	2549	3557	4485	3597	888
<i>Manufacture of basic metals</i>						
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	18365	16212	18997	21603	16075	5528
<i>Manufacture of metal products^Δ</i>						
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	17476	18527	21522	23795	15726	8069
<i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>						
Produkcja maszyn biurowych i komputerów	1888	1073	1279	1738	277	1461
<i>Manufacture of office machinery and computers</i>						
Produkcja maszyn i aparatury elektrycznej ^Δ	13764	8284	9425	10209	6235	3974
<i>Manufacture of electrical machinery and apparatus n.e.c.</i>						
Produkcja sprzętu i urządzeń radiowych, telewizyjnych i telekomunikacyjnych	14254	11869	12095	9926	7539	2387
<i>Manufacture of radio, television and communication equipment and apparatus</i>						
Produkcja instrumentów medycznych, precyzyjnych i optycznych, zegarów i zegarków	7963	7301	8140	8557	3682	4875
<i>Manufacture of medical, precision and optical instru- ments, watches and clocks</i>						
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep <i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>	12995	7349	7913	10128	7796	2332
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	2915	3370	4119	3910	2863	1047
<i>Manufacture of other transport equipment</i>						
Produkcja mebli: pozostała działalność produkcyjna ^Δ ...	15222	9646	10049	10347	7688	2659
<i>Manufacture of furniture: manufacturing n.e.c.</i>						
Przetwarzanie odpadów	417	1337	1860	1619	1163	456
<i>Recycling</i>						
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	56830	37572	37986	40268	21738	18530
<i>Electricity, gas and water supply</i>						

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.
^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

TABL. 6 (221). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W PRZEMYSŁE ^a
 AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN INDUSTRY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2007	2008		
				ogółem total	stanowiska positions	
					robotnicze manual labour	nierobotni- cze non-man- ual labour
w zł in zł						
OGÓŁEM..... TOTAL	2417,31	2953,71	3309,46	3619,47	2563,05	5474,19
sektor publiczny..... <i>public sector</i>	2611,25	3155,74	3613,11	4055,43	3244,00	5077,04
sektor prywatny..... <i>private sector</i>	2335,66	2915,67	3259,81	3550,55	2470,71	5553,53
Górnictwo..... <i>Mining and quarrying</i>	2131,75	1967,24	2995,16	3327,56	2523,05	5552,23
Przetwórstwo przemysłowe..... <i>Manufacturing</i>	2357,51	2885,53	3229,75	3511,66	2454,38	5466,92
w tym: <i>of which:</i>						
Produkcja artykułów spożywczych i napojów..... <i>Manufacture of food products and beverages</i>	2152,31	2623,74	3028,78	3234,13	2370,69	5428,78
Włókiennictwo..... <i>Manufacture of textiles</i>	1344,47	1325,87	1598,89	1986,39	1695,74	3119,43
Produkcja odzieży i wyrobów futrzarskich..... <i>Manufacture of wearing apparel and furrery^Δ</i>	1184,77	1413,56	1611,99	1770,97	1477,79	3220,66
Produkcja skór wyprawionych i wyrobów z nich ^Δ <i>Processing of leather and manufacture of leather products^Δ</i>	1171,56	1319,24	1474,96	1629,92	1449,94	2662,83
Produkcja drewna i wyrobów z drewna oraz ze słomy i wikliny ^Δ <i>Manufacture of wood and wood, straw and wicker products^Δ</i>	1470,86	1517,55	1735,34	2011,33	1792,55	2831,92
Produkcja masy włóknistej oraz papieru ^Δ <i>Manufacture of pulp and paper^Δ</i>	2538,63	2784,24	3115,64	3376,01	2585,84	5998,35
Działalność wydawnicza; poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji..... <i>Publishing, printing and reproduction of recorded media</i>	3303,41	4019,96	4407,52	4608,07	2717,68	5416,41
Produkcja wyrobów chemicznych..... <i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>	2974,87	3730,15	4018,45	4301,85	2600,63	5888,41
Produkcja wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych <i>Manufacture of rubber and plastic products</i>	1821,64	2283,52	2713,40	2994,18	2448,02	4674,75
Produkcja wyrobów z pozostałych surowców niemeta- licznych..... <i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>	1931,52	2379,22	2937,84	3440,48	2598,09	5391,79

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczbą pracujących przekracza 9 osób.
^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 6 (221). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W PRZEMYSŁE^a (dok.)
 AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN INDUSTRY^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2007	2008		
				ogółem total	stanowiska positions	
					robotnicze manual labour	nierobotnicze non-manual labour
w zł in zł						
Przetwórstwo przemysłowe (dok.) Manufacturing (cont.)						
Produkcja metali <i>Manufacture of basic metals</i>	2238,25	2580,19	2760,78	3727,68	2653,49	8078,86
Produkcja wyrobów z metali ^Δ <i>Manufacture of metal products^Δ</i>	2006,03	2297,31	2741,89	2977,82	2429,00	4573,76
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ <i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>	2228,30	3249,90	3494,18	3694,08	2799,40	5437,75
Produkcja maszyn biurowych i komputerów <i>Manufacture of office machinery and computers</i>	3622,82	6122,06	5968,49	7265,95	2645,28	8142,01
Produkcja maszyn i aparatury elektrycznej ^Δ <i>Manufacture of electrical machinery and apparatus n.e.c.</i>	2657,72	3175,28	3621,81	3956,66	2602,50	6081,27
Produkcja sprzętu i urządzeń radiowych, telewizyjnych i telekomunikacyjnych <i>Manufacture of radio, television and communication equipment and apparatus</i>	3073,38	3346,38	3098,71	3493,44	2734,41	5890,76
Produkcja instrumentów medycznych, precyzyjnych i optycznych, zegarów i zegarków <i>Manufacture of medical, precision and optical instru- ments, watches and clocks</i>	2896,77	3147,77	3971,51	4226,05	2864,50	5254,41
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep <i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>	2443,15	2443,22	2595,32	2845,02	2362,47	4458,20
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego <i>Manufacture of other transport equipment</i>	2198,56	2510,37	2939,29	3294,78	2821,15	4589,91
Produkcja mebli: pozostała działalność produkcyjna ^Δ ... <i>Manufacture of furniture: manufacturing n.e.c.</i>	1658,64	2009,26	2293,18	2723,38	2069,89	4612,85
Przetwarzanie odpadów <i>Recycling</i>	2816,73	2714,75	3087,22	3590,26	2884,02	5391,47
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę Electricity, gas and water supply	2761,83	3499,03	3970,79	4487,03	3608,55	5517,60

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

Budownictwo Construction

TABL. 7 (222). PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG GRUP (ceny bieżące)
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY GROUPS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008		SPECIFICATION
	w mln zł in mln zł				w odsetkach in percent	
OGÓŁEM	9506,2	10427,0	16357,5	18160,1	100,0	TOTAL
sektor publiczny	580,7	269,6	139,2	140,1	0,8	public sector
sektor prywatny.....	8925,5	10157,4	16218,3	18020,0	99,2	private sector
w tym:						of which:
Wznoszenie budynków i budowli: inżynieria lądowa i wodna ^Δ	7588,7	8900,8	14485,4	16073,8	88,5	Building of constructions: civil engineering ^Δ
Wykonywanie instalacji budowlanych.....	1742,4	1227,6	1475,1	1618,2	8,9	Building installation
Wykonywanie robót budowlanych wykończeniowych.....	77,6	181,7	167,6	147,3	0,8	Building completion

^a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa mazowieckiego, siłami własnymi (bez podwykonawców).

^a Realized by enterprises which have a seat of board in the Mazowieckie voivodship without subcontractors participation.

TABL. 8 (223). PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (ceny bieżące)
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY TYPE OF CONSTRUCTIONS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	Roboty o charakterze inwestycyjnym	Roboty o charakterze remontowym	SPECIFICATION
		Total	Works with an investment character	Works with a renovation (restoration) character	
		w mln zł in mln zł			
OGÓŁEM	2000	9506,2	6638,6	2867,6	TOTAL
	2005	10427,0	7734,3	2692,8	
	2007	16357,5	12808,8	3548,7	
	2008	18160,1	11593,0	6567,1	
sektor publiczny		140,1	120,4	19,7	public sector
sektor prywatny		18020,0	11472,6	6547,4	private sector
Budynki		9530,3	6019,1	3511,1	Buildings
Budynki mieszkalne		3710,2	2171,3	1538,9	Residential buildings
budynki mieszkalne jednorodzinne		246,7	146,5	100,3	one-dwelling buildings
budynki o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe.....		2775,5	1862,3	913,2	two- and more dwelling buildings
budynki zbiorowego zamieszkania		688,0	162,6	525,4	residences for communities

^a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa mazowieckiego, siłami własnymi (bez podwykonawców).

^a Realized by enterprises which have a seat of board in the Mazowieckie voivodship without subcontractors participation.

TABL. 8 (223). PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (dok.)
 CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY TYPE OF CONSTRUCTIONS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Roboty o charakterze inwestycyjnym	Roboty o charakterze remontowym	SPECIFICATION
	<i>Total</i>	<i>Works with an investment character</i>	<i>Works with a renovation (restoration) character</i>	
	w mln zł		<i>in mln zł</i>	
Budynki (dok.)				Buildings (cont.)
Budynki niemieszkalne.....	5820,0	3847,8	1972,2	<i>Non-residential buildings</i>
hotele i budynki zakwaterowania turystycznego.....	176,7	111,4	65,2	<i>hotels and similar buildings</i>
budynki biurowe.....	1049,8	811,2	238,6	<i>office buildings</i>
budynki handlowo-usługowe.....	1587,2	753,0	834,2	<i>wholesale and retail trade buildings</i>
budynki transportu i łączności.....	76,5	65,5	11,0	<i>traffic and communication buildings</i>
budynki przemysłowe i magazynowe....	1783,0	1388,9	394,2	<i>industrial buildings and warehouses</i>
ogólnodostępne obiekty kulturalne, budynki o charakterze edukacyjnym, budynki szpitali i zakładów opieki medycznej oraz budynki kultury fizycznej.....	897,5	565,6	332,0	<i>public entertainment, education, hospital or institutional care buildings</i>
pozostałe budynki niemieszkalne	249,2	152,2	97,0	<i>other non-residential buildings</i>
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej	8629,8	5573,8	3056,0	<i>Civil engineering works</i>
Infrastruktura transportu.....	6096,0	4121,4	1974,6	<i>Transport infrastructures</i>
autostrady, drogi ekspresowe, ulice i drogi pozostałe.....	4219,8	2859,8	1360,1	<i>highways, streets and roads</i>
drogi szynowe, drogi kolei napowietrznych lub podwieszanych	957,6	681,2	276,4	<i>railways, suspension and elevated railways</i>
drogi lotniskowe.....	35,2	29,2	5,9	<i>airfield runways</i>
mosty, wiadukty, estakady, tunele i przejścia nadziemne i podziemne....	780,6	477,5	303,0	<i>bridges, elevated highways, tunnels and subways</i>
budowle wodne.....	102,9	73,7	29,2	<i>harbours, waterways, dams and other waterworks</i>
Rurociągi, linie telekomunikacyjne i elektroenergetyczne	1330,0	919,3	410,7	<i>Pipelines, communication and electricity lines</i>
rurociągi i linie telekomunikacyjne oraz linie elektroenergetyczne przesyłowe	598,9	385,8	213,0	<i>long-distance pipelines, communication and electricity power lines</i>
rurociągi sieci rozdzielczej i linie kablowe rozdzielcze.....	731,2	533,5	197,7	<i>local pipelines and cables</i>
Kompleksowe budowle na terenach przemysłowych.....	572,8	324,5	248,4	<i>Complex constructions on industrial sites</i>
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej pozostałe.....	631,0	208,6	422,3	<i>Other civil engineering works</i>

^a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa mazowieckiego, siłami własnymi (bez podwykonawców).

^a Realized by enterprises which have a seat of board in the Mazowieckie voivodship without subcontractors participation.

TABL. 9 (224). BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA^a
BUILDINGS COMPLETED^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
Budynki^b	8797	12781	14603	16912	Buildings^b <i>of which one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings^c</i>
w tym budynki mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkańach i wielomieszkaniaowe ^c	6376	10083	11570	13799	<i>buildings^c</i>
miasta.....	5079	5906	5960	6690	<i>urban areas</i>
wieś.....	3718	6875	8643	10222	<i>rural areas</i>
W tym budynki indywidualne ^d	7145	11581	13046	14859	<i>Of which private buildings^d</i>
miasta.....	3661	4942	4800	5331	<i>urban areas</i>
wieś.....	3484	6639	8246	9528	<i>rural areas</i>
w tym:					<i>of which:</i>
mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkańach i wielomieszkaniaowe ^c	5339	9306	10502	12297	<i>one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings^c</i>
niemieszkalne.....	1801	1963	2112	2101	<i>non-residential</i>
w tym gospodarstw rolnych.....	465	613	910	855	<i>of which farm buildings</i>
Kubatura^e w dam³	21053,2	22975,7	30096,5	36618,2	Cubic volume^e in dam³ <i>of which one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings^c</i>
w tym budynki mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkańach i wielomieszkaniaowe ^c	11363,4	13660,3	15521,0	18979,4	<i>buildings^c</i>
miasta.....	16542,2	13824,9	19157,0	21612,4	<i>urban areas</i>
wieś.....	4511,0	9150,7	10939,5	15005,7	<i>rural areas</i>
W tym budynki indywidualne ^d	7002,3	10626,1	12886,1	15094,8	<i>Of which private buildings^d</i>
miasta.....	3720,4	4747,0	5008,4	5461,2	<i>urban areas</i>
wieś.....	3281,9	5879,1	7877,7	9633,5	<i>rural areas</i>
w tym:					<i>of which:</i>
mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkańach i wielomieszkaniaowe ^c	4467,0	7464,1	8075,6	9524,4	<i>one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings^c</i>
niemieszkalne.....	2503,0	3058,4	4669,5	5393,8	<i>non-residential</i>
w tym gospodarstw rolnych.....	706,5	1097,7	2156,3	2125,7	<i>of which farm buildings</i>

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 274. ^b Nowo wybudowane. ^c Bez domów letnich i domków wypoczynkowych oraz rezydencji wiejskich nieprzystosowanych do stałego zamieszkania (ujętych wyłącznie w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych, a w 2000 r. — w budynkach niemieszkalnych). ^d Realizowane przez osoby fizyczne, kościoły i związki wyznaniowe. ^e Budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

^a See general notes, item 5 on page 274. ^b Newly built. ^c Excluding summer homes and holiday cottages as well as rural residences not adapted for permanent residence (included exclusively in the total number of residential buildings, in 2000 — in non-residential buildings). ^d Realized by natural persons, churches and religious associations. ^e Of newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion).

TABL. 10 (225). BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA^a WEDŁUG RODZAJÓW BUDYNKÓW
BUILDINGS COMPLETED^a BY TYPE OF BUILDINGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
					BUDYNKI ^b BUILDINGS ^b
Budynki mieszkalne	6386	10400	12009	14263	Residential buildings <i>of which:</i>
w tym:					<i>One-dwelling buildings as well as two- and more dwelling buildings^c</i>
Budynki jednorodzinne oraz o dwóch mieszkańach i wielomieszkaniaowe ^c	6376	10083	11570	13799	<i>of which one-dwelling buildings</i>
w tym jednorodzinne.....	5792	9461	10881	12740	<i>Residences for communities</i>
Budynki zbiorowego zamieszkania.....	10	5	9	7	

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 274. ^b Nowo wybudowane. ^c Bez domów letnich i domków wypoczynkowych oraz rezydencji wiejskich nieprzystosowanych do stałego zamieszkania (ujętych wyłącznie w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych, a w 2000 r. — w budynkach niemieszkalnych).

^a See general notes, item 5 on page 274. ^b Newly built. ^c Excluding summer homes and holiday cottages as well as rural residences not adapted for permanent residence (included exclusively in the total number of residential buildings, in 2000 — in non-residential buildings).

TABL. 10 (225). BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA^a WEDŁUG RODZAJÓW BUDYNKÓW (cd.)
 BUILDINGS COMPLETED^a BY TYPE OF BUILDINGS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
BUDYNKI ^b (dok.) BUILDINGS ^b (cont.)					
Budynki niemieszkalne.....	2411	2381	2594	2649	Non-residential buildings
w tym:					<i>of which:</i>
Hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	254	48	54	27	<i>Hotels and similar buildings</i>
Budynki biurowe.....	92	76	97	98	<i>Office buildings</i>
Budynki handlowo-usługowe.....	472	544	462	449	<i>Wholesale and retail trade buildings</i>
Budynki łączności, dworców i terminali ...	4	1	3	6	<i>Communication buildings, stations, terminals and associated buildings</i>
Budynki garaży	675	511	383	593	<i>Garage buildings</i>
Budynki przemysłowe	107	111	117	121	<i>Industrial buildings</i>
Zbiorniki, silosy i budynki magazynowe....	250	274	468	303	<i>Reservoirs, silos and warehouses</i>
Ogólnodostępne obiekty kulturalne oraz budynki muzeów i bibliotek.....	5	15	8	26	<i>Public entertainment buildings, museums and libraries</i>
Budynki szkół i instytucji badawczych	23	36	29	29	<i>School, university and research buildings</i>
Budynki szpitali i zakładów opieki medycznej	11	19	21	28	<i>Hospital or institutional care buildings</i>
Budynki kultury fizycznej.....	22	22	24	29	<i>Sport halls</i>
Budynki gospodarstw rolnych.....	473	625	915	869	<i>Non-residential farm buildings</i>
Budynki przeznaczone do sprawowania kultu religijnego i czynności religijnych	7	4	6	13	<i>Buildings used as places of worship and for religious activities</i>
KUBATURA ^d w dam ³ CUBIC VOLUME ^d in dam ³					
Budynki mieszkalne.....	11448,0	13795,6	15698,0	19159,8	Residential buildings
w tym:					<i>of which:</i>
Budynki jednorodzinne oraz o dwóch mieszkańcach i wielomieszkalniowe ^c	11363,4	13660,3	15521,0	18979,4	<i>One-dwelling buildings as well as two- and more dwelling buildings^c</i>
w tym jednorodzinne.....	4516,3	7321,9	8113,5	9442,3	<i>of which one-dwelling buildings</i>
Budynki zbiorowego zamieszkania	84,6	32,6	46,5	26,3	<i>Residences for communities</i>
Budynki niemieszkalne.....	9605,3	9180,1	14398,5	17458,3	Non-residential buildings
w tym:					<i>of which:</i>
Hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	241,2	79,8	231,9	138,8	<i>Hotels and similar buildings</i>
Budynki biurowe.....	1890,9	692,8	878,4	2781,9	<i>Office buildings</i>
Budynki handlowo-usługowe.....	2194,0	1871,7	2942,3	2014,7	<i>Wholesale and retail trade buildings</i>
Budynki łączności, dworców i terminali ...	13,5	0,1	18,4	808,7	<i>Communication buildings, stations, terminals and associated buildings</i>
Budynki garaży	214,2	131,0	277,8	209,7	<i>Garage buildings</i>
Budynki przemysłowe	1145,9	1033,0	1822,3	1818,4	<i>Industrial buildings</i>
Zbiorniki, silosy i budynki magazynowe....	2423,5	3401,1	5262,4	6144,8	<i>Reservoirs, silos and warehouses</i>

a—c Notki patrz na str. 285. d Budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

a—c See footnotes on page 285. d Of newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion).

TABL. 10 (225). BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA^a WEDŁUG RODZAJÓW BUDYNKÓW (dok.)
BUILDINGS COMPLETED^a BY TYPE OF BUILDINGS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
KUBATURA ^d w dam ³ (dok.) CUBIC VOLUME ^d in dam ³ (cont.)					
Budynki niemieszkalne (dok.)					<i>Non-residential buildings (cont.)</i>
Ogólnodostępne obiekty kulturalne oraz budynki muzeów i bibliotek	81,1	88,4	85,1	143,7	<i>Public entertainment buildings, museums and libraries</i>
Budynki szkół i instytucji badawczych	376,8	404,4	321,1	254,3	<i>School, university and research buildings</i>
Budynki szpitali i zakładów opieki medycznej	38,4	59,8	57,2	132,3	<i>Hospital or institutional care buildings</i>
Budynki kultury fizycznej	214,1	175,0	280,5	338,5	<i>Sport halls</i>
Budynki gospodarstw rolnych	713,6	1186,9	2176,6	2442,8	<i>Non-residential farm buildings</i>
Budynki przeznaczone do sprawowania kultu religijnego i czynności religijnych	48,5	15,6	33,2	105,9	<i>Buildings used as places of worship and for religious activities</i>

^a Notka patrz na str. 285. ^d Budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

^a See footnote on page 285. ^d Of newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion).

TABL. 11 (226). PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE W BUDOWNICTWIE
AVERAGE PAID EMPLOYMENT IN CONSTRUCTION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
OGÓŁEM	85862	64439	75021	80673	TOTAL
sektor publiczny	5972	2804	1579	1462	<i>public sector</i>
sektor prywatny	79890	61635	73442	79211	<i>private sector</i>
Na stanowiskach robotniczych	61027	42097	47998	52563	<i>In manual labour positions</i>
Na stanowiskach nierobotniczych	24835	22342	27023	28110	<i>In non-manual labour positions</i>

TABL. 12 (227). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W BUDOWNICTWIE
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN CONSTRUCTION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
	w zł in zł				
OGÓŁEM	2407,76	2831,03	3609,45	3989,95	TOTAL
sektor publiczny	2324,41	2547,60	3283,13	3791,40	<i>public sector</i>
sektor prywatny	2414,06	2843,93	3616,47	3993,62	<i>private sector</i>
Na stanowiskach robotniczych	1769,48	1887,77	2549,48	2862,76	<i>In manual labour positions</i>
Na stanowiskach nierobotniczych	3976,19	4608,34	5492,17	6097,68	<i>In non-manual labour positions</i>

Uwagi ogólne

Transport

1. Dane dotyczące ogólnej długości **linii kolejowych eksploatowanych** w dniu 31 XII ustalono jako sumę długości linii kolejowych normalnotorowych, wąskotorowych i szerokotorowych (dane o długości tych linii ujęto w długości linii normalnotorowych) czynnych w tym dniu. **Linia kolejowa** jest to element sieci kolejowej pomiędzy dwiema stacjami węzłowymi (lub krańcowymi).

2. **Drogi publiczne** ze względu na funkcje w sieci drogowej dzielą się według przepisów ustawy z dnia 21 III 1985 r. o drogach publicznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2007 r. Nr 19, poz. 115 z późn. zm.) na następujące kategorie: drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne.

Do **dróg krajowych** zalicza się:

- autostrady i drogi ekspresowe oraz drogi łączące w ich ciągu do czasu wybudowania autostrad i dróg ekspresowych,
- drogi międzynarodowe,
- drogi stanowiące inne połączenia zapewniające spójność sieci dróg krajowych,
- drogi dojazdowe do ogólnodostępnych przejść granicznych obsługujących ruch międzynarodowy osobowy i ciężarowy,
- drogi alternatywne dla autostrad płatnych,
- drogi stanowiące ciągi obwodnicowe dużych aglomeracji miejskich,
- drogi o znaczeniu obronnym.

Do **dróg wojewódzkich** zalicza się drogi inne niż podano wyżej, stanowiące połączenia między miastami, mające znaczenie dla województwa i drogi o znaczeniu obronnym niezaliczone do dróg krajowych.

Do **dróg powiatowych** zalicza się drogi inne niż podano wyżej, stanowiące połączenia miast będących siedzibami powiatów z siedzibami gmin i siedzib gmin między sobą.

Do **dróg gminnych** zalicza się drogi o znaczeniu lokalnym niezaliczone do innych kategorii, stanowiące uzupełniającą sieć dróg służących miejscowym potrzebom, z wyłączeniem dróg wewnętrznych.

Do **dróg miejskich** zaliczono drogi (ulice) leżące w granicach administracyjnych miast.

Do **dróg zamiejskich** zaliczono drogi leżące poza granicami administracyjnymi miast.

3. Informacje o pojazdach samochodowych i ciągnikach zarejestrowanych do 2001 r. prezentowane są według ewidencji prowadzonej przez wojewodów, a od 2002 r. przez starostów, prezydentów miast i burmistrzów, natomiast od 2004 r. na podstawie danych organów rejestrujących pojazdy (tj. starostw powiatowych, a dla Warszawy — dzielnic) ujętych w systemie „Pojazd”.

General notes

Transport

1. Data concerning the total length of **railway lines operated** on 31 XII was established as the sum of the length of standard gauge, narrow gauge and wide gauge railway lines (data concerning the length of these lines is given in terms of standard gauge lines) operating on that day. **The railway line** is an element of the rail network between two junction stations (or terminal stations).

2. On account of functions in a road network **public roads** are divided, according to the Law on Public Roads dated 21 III 1985 (unified text: Journal of Laws 2007 No. 19, item 115 with later amendments), into following categories: national, regional, district and communal roads.

National roads include:

- motorways and expressways as well as roads which are designated to become motorways and expressways,
- international roads,
- roads which are other links ensuring the efficiency of the national road network,
- approach roads to generally accessible border crossings servicing international passenger and freight traffic,
- roads which are an alternative to toll motorways,
- roads which are bypasses around large urban agglomerations,
- roads with a military significance.

Regional roads include roads other than those presented above, which are links between cities, have a large significance for the voivodship and roads with a military significance not included among state roads.

District roads include roads other than those mentioned above, which link district capital cities with commune capital cities and commune capital cities with other such cities.

Communal roads include roads with a local significance not included in the other categories, which supplement the network of roads servicing local needs, excluding internal roads.

Urban roads include roads (streets) located within the administrative boundaries of cities.

Non-urban roads include roads located outside the administrative boundaries of cities.

3. Until 2001, information on registered vehicles and tractors has been presented according to the evidence conducted by voivodes, while since 2002 according to the evidence conducted by starosts and mayors and since 2004 on the base of data of the registering bodies (i.e. powiat starosta offices and district offices for capital city of Warszawa) containing in “Pojazd” system.

System „Pojazd” służy do rejestracji pojazdów i wspomaganie personalizacji dowodów rejestracyjnych oraz zasila centralną ewidencję pojazdów prowadzoną przez ministra właściwego do spraw administracji publicznej zgodnie z postanowieniami ustawy z dnia 20 VI 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (tekst jednolity: Dz.U. z 2005 r. Nr 108, poz. 908 z późn. zm.).

4. Linia autobusowa jest stałym połączeniem drogowym dwóch krańcowych miejscowości oraz wybranych miejscowości pośrednich przy użyciu jednego lub kilku autobusów regularnie kursujących między tymi miejscowościami według ogłoszonego rozkładu.

Długość linii autobusowej jest to długość trasy w km pomiędzy dwiema krańcowymi miejscowościami niezależnie od liczby kursów autobusów odbywających się na tej linii.

5. Transport samochodowy zarobkowy, zarówno w zakresie przewozu ładunków, jak i pasażerów, obejmuje usługi świadczone odpłatnie przez podmioty, w których transport samochodowy stanowi podstawową działalność gospodarczą; ponadto w zakresie przewozu pasażerów obejmuje również usługi wykonywane odpłatnie przez podmioty prowadzące podstawową działalność gospodarczą inną niż transport samochodowy.

6. Dane o wypadkach drogowych obejmują zdarzenia mające związek z ruchem pojazdów na drogach publicznych, w wyniku których nastąpiła śmierć lub uszkodzenie ciała osób.

Za **śmiertelną ofiarę wypadku drogowego** uznano osobę zmarłą (w wyniku doznanych obrażeń) na miejscu wypadku lub w ciągu 30 dni.

Za **ranną ofiarę wypadku drogowego** uznano osobę, która doznała obrażeń ciała i otrzymała pomoc lekarską.

Łączność

1. Informacje o łączności w ujęciu rzeczowym dotyczą poczty publicznej oraz operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej, tj. sieci służącej do świadczenia usług telekomunikacyjnych (z wyłączeniem sieci wewnętrznej — sieci eksploatowanej przez podmioty wyłącznie na własne potrzeby lub założonej w budynkach niemieszkalnych usytuowanych na terenie jednej nieruchomości gruntowej).

2. Usługi łączności obejmują usługi opłacone, wolne od opłat i służbowe.

Dane dotyczące przesyłek listowych obejmują: listy, kartki pocztowe, druki, druki bezadresowe, ankiety i pakietki nadawane jako przesyłki listowe w rozumieniu cenników za usługi pocztowe (w ruchu krajowym i zagranicznym).

3. Placówki pocztowe obejmują placówki pocztowe, agencje, pośrednictwa, oddziały i kioski, a do 2001 r. — uwzględniane były również placówki usług telekomunikacyjnych.

4. Telefoniczne łącza główne obejmują standardowe łącza główne (abonenci telefonii przewodowej) oraz łącza w dostęпах ISDN, tj. telefoniczną sieć cyfrową z integracją usług umożliwiającą wykorzystanie tej samej sieci dla transmisji głosu, obrazu, faksów, danych.

„Pojazd” system is used for registration of vehicles and tractors and for supporting the personalisation of the vehicle registration documents as well as for providing the central evidence of vehicles with data. This evidence is conducted by appropriate Minister for public administration affairs according to The Road Traffic Law dated 20 VI 1997 (unified text: Journal of Laws 2005 No. 108, item 908, with later amendments).

4. A bus line is a permanent road link between two terminal locations as well as between selected intermediate locations which involves using one or several buses regularly travelling between these locations according to a defined schedule.

The length of a bus line is the length of the route in km between the two terminal locations regardless of the number of trips made by buses on that line.

5. Road transport for hire or reward in regard to transport of goods as well as transport of passengers includes services for remuneration carried out by entities, for which road transport services are the basic economic activity; moreover, in regard to transport of passengers includes also services for remuneration carried out by entities with basic economic other than road transport.

6. Data regarding road traffic accidents cover events connected with the movement of vehicles on public roads as a result of which death or injury occurred.

A **road traffic accident fatality** is understood as a person who died (as a result of injuries incurred) at the scene of the accident or within the course of 30 days.

A **road traffic accident injury** is understood as a person who incurred injuries and received medical attention.

Communications

1. Information regarding communications, in tangible terms, concerns the public post office as well as operators of the public telecommunication network, i.e., the network used for rendering telecommunications services (excluding internal networks — networks used by entities exclusively for their own needs or installed in non-residential buildings located on a single piece of real estate).

2. Communication services include services paid for, free of charge and official.

Data concerning letters include: letters, post cards, forms, bulk mailings, questionnaires and small packets sent as letters in terms of the price rate for postal services (domestic and foreign mail).

3. Post offices include post offices, agencies, intermediaries, branches and kiosks as well as until 2001 — telecommunication service offices.

4. Telephone main line includes standard main line (fixed line telephone subscribers) and accessible ISDN (Integrated Services Digital Network), i.e., a digital phone network with integrated services making it possible to use the same network to transfer voice, image, fax and data.

Transport

Transport

TABL. 1 (228). LINIE KOLEJOWE EKSPLOATOWANE^a

Stan w dniu 31 XII

RAILWAY LINES OPERATED^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
	w km in km				
O G Ó Ł E M^b	1947	1777	1708	1746	TOTAL^b
Normalnotorowe.....	1782	1710	1708	1746	Standard gauge
w tym zelektryfikowane.....	1375	1396	1385	1385	of which electrified
jednotorowe.....	791	694	695	732	single track
dwu- i więcej torowe.....	991	1016	1013	1014	double and more tracks
Wąskotorowe.....	165	67	—	—	Narrow gauge
Na 100 km ² powierzchni ogólnej.....	5,5	5,0	4,8	4,9	Per 100 km ² of total area

^a Dane dotyczą sieci PKP oraz innych podmiotów, będących zarządcami sieci kolejowej; w 2000 r. nie wystąpiły inne podmioty mające koncesje na zarządzanie siecią kolejową. ^b Nie wystąpiły linie kolejowe szerokotorowe.

^a Data concern railway transport network of enterprise Polskie Koleje Państwowe (PKP) and other entities which were granted licences for management of railway transport network; in 2000 there were no other entities possessing licences for management of railway transport network.

^b Broad gauge lines have not existed.

TABL. 2 (229). DROGI PUBLICZNE O TWARDEJ NAWIERZCHNI

Stan w dniu 31 XII

HARD SURFACE PUBLIC ROADS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym o nawierzchni ulepszonej of which improved	
w km in km						
O G Ó Ł E M	28545	29567	30567	31012	28964	TOTAL
miejskie.....	5572	6056	6113	6167	5895	urban
zamięjskie.....	22973	23511	24454	24845	23070	non-urban
Krajowe.....	2362	2364	2358	2356	2356	National
miejskie.....	480	480	474	476	476	urban
zamięjskie.....	1882	1885	1884	1880	1880	non-urban
Wojewodzkie.....	2966	2970	2983	2985	2984	Regional
miejskie.....	496	507	515	517	517	urban
zamięjskie.....	2470	2463	2468	2468	2467	non-urban
Powiatowe.....	12556	13143	13383	13381	13025	District
miejskie.....	1356	1420	1383	1346	1334	urban
zamięjskie.....	11200	11723	12000	12035	11691	non-urban
Gminne.....	10661	11089	11843	12290	10600	Communal
miejskie.....	3240	3650	3740	3828	3568	urban
zamięjskie.....	7421	7440	8102	8462	7031	non-urban

Źródło: dane Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad.

Source: data of the General Directorate for National Roads and Motorways.

TABL. 3 (230). POJAZDY SAMOCHODOWE^a I CIĄGNIKI ZAREJESTROWANE

Stan w dniu 31 XII
 REGISTERED ROAD VEHICLES^a AND TRACTORS
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
OGÓŁEM	2056041	2630702	3067398	3359148	TOTAL
w tym:					of which:
Samochody osobowe.....	1472578	1903977	2284761	2518855	Passenger cars
Autobusy.....	9738	11514	13041	13961	Buses
Samochody ciężarowe i ciągniki siodłowe ^b	334737	454330	477468	506925	Lorries and road tractors ^b
Ciągniki balastowe i rolnicze.....	148376	163642	180834	193774	Ballast and agricultural tractors
Motocykle ^c	76661	83442	94900	106560	Motorcycles ^c

^a Bez trolejbusów. ^b Łącznie z samochodami ciężarowo-osobowymi. ^c W 2000 r. określane jako motocykle i skutery.
^a Excluding trolleybus. ^b Including vans. ^c In 2000 defined as motorcycles and scooters.

TABL. 4 (231). LINIE REGULARNEJ KOMUNIKACJI AUTOBUSOWEJ^a

Stan w dniu 31 XII
 REGULAR BUS COMMUNICATION LINES^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
Krajowe: liczba.....	2831	2782	2727	2636	National: number
długość w km.....	126282	141301	142779	138264	length in km
dalekobieżne: liczba.....	78	133	157	144	long distance: number
długość w km.....	21825	35476	41168	38304	length in km
regionalne: liczba.....	429	457	454	463	regional: number
długość w km.....	35065	38450	38510	37741	length in km
podmiejskie: liczba.....	2233	2152	2098	2011	suburban: number
długość w km.....	68581	66757	62835	61953	length in km
miejskie: liczba.....	91	40	18	18	urban: number
długość w km.....	811	618	266	266	length in km
Międzynarodowe: liczba.....	44	111	89	82	International: number
długość w km.....	87517	233625	202474	183832	length in km

^a Przedsiębiorstwa o liczbie pracujących powyżej 9 osób prowadzące regularną komunikację w ruchu krajowym i międzynarodowym; bez przedsiębiorstw komunikacji miejskiej.

^a Enterprises employing more than 9 persons, which carry out regular national and international communication activity; excluding urban transport enterprises.

TABL. 5 (232). TRANSPORT SAMOCHODOWY ZAROBKOWY^a
 HIRE OR REWARD ROAD TRANSPORT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
Komunikacja krajowa					<i>National communication</i>
Przewozy ładunków w tys. t	5560,0	8366,1	11120,4	24020,7	<i>Transport of goods in thous. t</i>
Średnia odległość przewozu 1 t ładunku w km.....	137,2	196,4	208,6	282,9	<i>Average transport distance per 1 t in km</i>
Przewozy pasażerów ^b w tys. osób	100257,7	96369,8	89391,3	82572,3	<i>Transport of passengers^b in thous.</i>
Średnia odległość przewozu 1 pasażera w km.....	39,8	42,8	39,9	39,5	<i>Average transport distance per passenger in km</i>
Komunikacja międzynarodowa					<i>International communication</i>
Przewozy ładunków w tys. t	2009,5	7358,2	8508,7	10851,2	<i>Transport of goods in thous. t</i>
Średnia odległość przewozu 1 t ładunku w km.....	1317,8	1227,5	1186,9	1292,8	<i>Average transport distance per 1 t in km</i>
Przewozy pasażerów ^b w tys. osób	365,2	650,5	783,6	526,0	<i>Transport of passengers^b in thous.</i>
Średnia odległość przewozu 1 pasażera w km.....	2418,7	2088,5	2055,0	1391,2	<i>Average transport distance per passenger in km</i>

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób. ^b Bez przewozów taborem komunikacji miejskiej (w tym taksówkami).
^a Data concern enterprises employing more than 9 persons. ^b Excluding transports by urban road transport fleet (of which by taxis).

TABL. 6 (233). WYPADKI DROGOWE^a
 ROAD TRAFFIC ACCIDENTS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
Wypadki	7627	6452	6881	6910	<i>Total accidents</i>
Na 10 tys. pojazdów samochodowych i ciągników zarejestrowanych ^b	37,1	24,5	22,4	20,6	<i>Per 10 thous. registered motor vehicles and tractors^b</i>
Ofiary wypadków	10135	8870	9441	9314	<i>Road traffic casualties</i>
Śmiertelne.....	994	885	956	920	<i>Fatalities</i>
Ranni	9141	7985	8485	8394	<i>Injured</i>

^a Zarejestrowane przez Policję. ^b Pojazdy według stanu w dniu 31 XII.

Źródło: dane Komendy Głównej Policji.

^a Registered by the Police. ^b Vehicles as of 31 XII.

Source: data of the General Police Headquarters.

Łączność Communications

TABL. 7 (234). PODSTAWOWE USŁUGI POCZTOWE ^a
BASIC POSTAL SERVICES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
Placówki pocztowe (stan w dniu 31 XII) ^b	886	865	883	874	Post offices (as of 31 XII) ^b
miasta.....	373	414	422	428	urban areas
wieś.....	513	451	461	446	rural areas
Przesyłki listowe polecone nadane ^c w tys.	68650,9	72531,6	77804,5	83922,8	Registered letters mailed ^c in thous.
Paczki i przesyłki listowe z zadeklarowa- ną wartością nadane ^c w tys.	5204,3	5024,1	4665,3	4823,5	Packages and insured letters mailed ^c in thous.
Przekazy pocztowe zrealizowane ^c w tys.	16736,2	12943,9	11988,0	11619,0	Postal transfers paid ^c in thous.
Wpłaty na rachunki bankowe w tys.	36473,1	39942,0	38306,0	37178,6	Payments to bank accounts in thous.

^a Dane dotyczą poczty publicznej. ^b W 2000 r. łącznie z placówkami usług telekomunikacyjnych. ^c W obrocie krajowym oraz z Polski za granicę; przesyłki listowe i paczki nie obejmują przesyłek zrealizowanych w systemie EMS-POCZTEX.

^a The data apply to the public post. ^b In 2000 including telecommunication service offices. ^c In overturn within Poland and from Poland abroad; registered letters and packages do not include mailing through EMS-POCZTEX system.

TABL. 8 (235). ABONENCI TELEFONICZNI I APARATY TELEFONICZNE ^a
Stan w dniu 31 XII
TELEPHONE SUBSCRIBERS AND TELEPHONE SETS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
Telefoniczne łącza główne w tys.	1762,0	1878,3	1737,3	1644,6	Telephone main line in thous.
w tym abonenci prywatni ^b	1386,2	1294,5	1193,4	1133,4	of which consumers ^b
miasta.....	1407,5	1592,0	1456,1	1397,7	urban areas
w tym abonenci prywatni ^b	1075,4	1045,3	955,9	921,7	of which consumers ^b
wieś.....	354,5	286,3	281,1	246,8	rural areas
w tym abonenci prywatni ^b	310,8	249,2	237,5	211,7	of which consumers ^b
w tym standardowe łącza główne (abonenci telefonii przewodowej)	1721,4	1658,1	1507,8	1426,1	of which standard main line (fixed line telephone subscribers)
miasta.....	1367,7	1386,9	1240,2	1191,7	urban areas
wieś.....	353,8	271,2	267,6	234,4	rural areas
Aparaty telefoniczne publiczne samoin- kasujące.....	14197	11458	9759	6468	Public pay telephones
miasta.....	11347	9048	7310	4501	urban areas
wieś.....	2850	2410	2449	1967	rural areas

^a Dane dotyczą operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej. ^b Posiadający aparaty telefoniczne zainstalowane w mieszkaniach prywatnych.

^a Data concern operators of public system. ^b Possessing telephones installed in private dwellings.

DZIAŁ XVIII

HANDEL I GASTRONOMIA

Uwagi ogólne

1. Informacje w dziale — jeśli nie zaznaczono inaczej — dotyczą wszystkich jednostek gospodarki narodowej prowadzących działalność handlową.

Przez **przedsiębiorstwa handlowe** rozumie się podmioty gospodarcze, których podstawowym rodzajem działalności jest sprzedaż towarów, zaliczana zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności (PKD 2004) do sekcji „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego”.

2. Dane o **sprzedaży detalicznej** obejmują:

- 1) sprzedaż towarów konsumpcyjnych i niekonsumpcyjnych w:
 - punktach sprzedaży detalicznej,
 - hurtowniach oraz u producentów w ilościach wskazujących na zakup dla potrzeb indywidualnych nabywców;
- 2) sprzedaż towarów handlowych (konsumpcyjnych) oraz produkcji gastronomicznej w placówkach gastronomicznych.

W wartości sprzedaży detalicznej uwzględniono sprzedaż towarów zarówno ludności, jak i konsumentom zbiorowym, tj. urzędom, instytucjom, żłobkom, przedszkolom itp., nie uwzględniono natomiast sprzedaży targowiskowej dokonanej przez sprzedawców uiszczających jedynie opłatę placową (np. sprzedaży produktów rolnych dokonanej przez producentów rolników, sprzedaży na giełdach samochodowych).

Dane dotyczące sprzedaży detalicznej w zakresie sprzedaży towarów konsumpcyjnych prezentuje się w dostosowaniu do Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP). W odróżnieniu od grupowań występujących w klasyfikacji COICOP wyodrębnia się „towary nieżywnościowe”.

3. Podziału towarów na **konsumpcyjne i niekonsumpcyjne** dokonano umownie, zaliczając do niekonsumpcyjnych te towary, których zużycie odbywa się głównie w sferze produkcji. Do towarów niekonsumpcyjnych zaliczono w szczególności towary przeznaczone do produkcji rolniczej (np. maszyny, narzędzia i urządzenia rolnicze, nasiona, pasze, środki ochrony roślin, nawozy sztuczne), materiały budowlane itp.

Podziału towarów konsumpcyjnych na żywność, napoje alkoholowe i towary nieżywnościowe dokonano szacunkowo.

CHAPTER XVIII

TRADE AND CATERING

General notes

1. Information in this chapter, unless otherwise indicated, concerns all entities of the national economy conducting trade activity.

Trade enterprises are understood as economic entities, the basic activity of which is the sale of commodities, classified in accordance with NACE rev. 1.1 in the section “Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods”.

2. Data concerning **retail sales** include:

- 1) sales of consumer and non-consumer goods in:
 - retail sales outlets,
 - wholesale stores as well as at producers in quantities indicating purchases for the individual needs of the purchaser;
- 2) sales of trade commodities (consumer goods) as well as catering production in catering establishments.

Sales of goods both for the general public as well as for collective consumers, i.e., government offices, institutions, nurseries, nurseries schools etc. are included in the value of retail sales. Not included, however, are marketplace sales made by salesmen only paying a stall fee (e.g., sales of agricultural products conducted by farmer producers, sales at automobile markets).

Data concerning retail sales within the scope of consumer goods sales are presented according to the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP). As opposed to groupings in the COICOP classification “non-foodstuff goods” are presented separately.

3. The division of commodities into **consumer and non-consumer** goods was made on the following basis, non-consumer goods include those goods, the consumption of which occurs primarily in the sphere of production. In particular, goods designated for agricultural production (e.g., agricultural machinery, tools and equipment, seeds, animal feeding-stuffs, plant protection chemicals, artificial fertilizers), building materials, etc., were included in non-consumer goods.

The division of consumer goods into food, alcoholic beverages and non-foodstuff goods was made by estimation.

4. Dane o **sprzedaży hurtowej towarów** obejmują sprzedaż z magazynów handlowych własnych bądź użytkowanych, w których składowane towary stanowią własność przedsiębiorstwa handlowego. Do wartości sprzedaży hurtowej zalicza się również wartość sprzedaży zrealizowanej na zasadzie bezpośredniej płatności lub kontraktu (agenci, aukcjonerzy), jak również wartość sprzedaży zrealizowanej przez tranzyt rozliczany, polegający na przekazywaniu towarów bezpośrednio od dostawcy do odbiorcy z pominięciem magazynów, które tę dostawę realizują.

5. Podziału **sklepów według form organizacyjnych** dokonano na podstawie wielkości powierzchni sprzedażowej sklepów i rodzaju sprzedawanych w nich towarów.

Domy towarowe i handlowe są to sklepy wielodziałowe, prowadzące sprzedaż szerokiego i uniwersalnego asortymentu, głównie towarów nieżywnościowych, o powierzchni sal sprzedażowych: domy towarowe — 2000 m² i więcej, domy handlowe — od 600 do 1999 m².

Supermarkety są to sklepy o powierzchni sprzedażowej od 400 m² do 2499 m² prowadzące sprzedaż głównie w systemie samoobsługowym, oferujące szeroki asortyment artykułów żywnościowych oraz artykuły nieżywnościowe częstego zakupu.

Hipermarkety są to sklepy o powierzchni sprzedażowej od 2500 m² prowadzące sprzedaż głównie w systemie samoobsługowym, oferujące szeroki asortyment artykułów żywnościowych i nieżywnościowych częstego zakupu, zwykle z parkingiem samochodowym.

Sklepy powszechne są to sklepy prowadzące sprzedaż głównie towarów żywnościowych codziennego użytku, o powierzchni sal sprzedażowych od 120 do 399 m².

Sklepy wyspecjalizowane są to sklepy prowadzące sprzedaż szerokiego asortymentu artykułów do kompleksowego zaspokojenia określonych potrzeb, np. ubioru, wyposażenia mieszkań, sklepy motoryzacyjne, meblowe, sportowe itp.

Do pozostałych sklepów zaliczono sklepy o powierzchni sal sprzedażowych do 119 m².

6. Sklepy podaje się łącznie z aptekami ogólnodostępnymi.

7. Do **placówek gastronomicznych** zaliczono zakłady i punkty gastronomiczne stałe i sezonowe, których przedmiotem działalności jest przygotowanie oraz sprzedaż posiłków i napojów do spożycia na miejscu i na wynos. Sezonowe placówki gastronomiczne uruchamiane są okresowo i działają nie dłużej niż sześć miesięcy w roku kalendarzowym.

Do placówek gastronomicznych nie zalicza się ruchomych punktów sprzedaży detalicznej i automatów sprzedażowych.

4. Data regarding the **wholesale of commodities** include sales from warehouses, in which the commodities stored account for the property of a trade enterprise. The value of wholesale also includes the value of sales realized on the basis of a direct payment or contract (agents, auctioneers), as well as the value of sales realized by settled transit consisting in the transfer of commodities directly from the supplier to the client, by-passing the warehouses which realize the delivery.

5. The division of **stores by organizational form** was made on the basis of the area of the sales floor and the types of goods sold.

Department stores and trade stores are stores divided into separate departments, each selling a broad and universal assortment, primarily non-foodstuff goods, with a sales area of 2000 m² and more for department stores and from 600 to 1999 m² for trade stores.

Supermarkets are stores with a sales area from 400 to 2499 m², selling goods in a self-service system and offering a wide assortment of foodstuff goods and frequently bought non-foodstuff goods.

Hypermarkets are stores with a sales area 2500 m² and more, selling goods in a self-service system and offering a wide assortment of foodstuff goods and frequently bought non-foodstuff goods, usually with a parking place.

Grocery stores are stores primarily selling foodstuff goods for daily consumption, with a sales area from 120 to 399 m².

Specialized stores are stores selling a wide assortment of articles to fully meet specific needs, (e.g. clothing, home furnishings, car parts, furniture, sporting goods, etc.).

Other stores include stores with a sales area up to 119 m².

6. Shops include public pharmacies.

7. **Catering establishments** include permanent and seasonal catering establishments and outlets, the scope of activity of which is the preparation and sale of meals and beverages for on-site and take-out consumption. Seasonal catering establishments are open for a certain period of time and operate not longer than six months in a calendar year.

Portable retail sales points and vending machines are not treated as catering establishments.

8. Magazyny handlowe — hurtu i rozdzielcze detalu są jednostkami organizacyjno-funkcjonalnymi podmiotów gospodarczych zajmujących się obrotem towarów. Magazynem jest jednostka przeznaczona do magazynowania towarów, zajmująca wyodrębnioną przestrzeń magazynową, wyposażona w środki techniczne i organizacyjne, dysponująca personelem do obsługi tych środków oraz prowadząca ewidencję stanu i ruchu zapasów.

Począwszy od 2006 r. informacje o magazynach handlowych opracowywane będą na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co trzy lata. Następne wyniki będą opublikowane za 2009 r.

9. Dane o działalności handlowej i gastronomicznej opracowano na podstawie sprawozdawczości. Dla jednostek o liczbie pracujących do 9 osób dane uogólniono w oparciu o wyniki badania reprezentacyjnego przeprowadzonego na 5% próbie tych jednostek.

Informacje o sklepach i stacjach paliw od 2004 r. opracowywane są opisaną powyżej metodą; do 2003 r. dane opracowywano na podstawie rejestru.

10. Targowiska są to wyodrębnione tereny i budowle (place, ulice, hale targowe) ze stałymi lub sezonowymi punktami sprzedaży drobnodetalicznej lub urządzeniami przeznaczonymi do prowadzenia handlu w wyznaczone dni tygodnia lub codziennie (bazaary).

Za **targowiska sezonowe** należy uznać te place i ulice, gdzie uruchamiane są na okres do 6 miesięcy punkty handlowe, w związku ze wzmożonym ruchem nabywców (np. nadmorski ruch urlopowy) i działalność ta jest ponawiana w kolejnych sezonach.

8. Trade warehouses wholesale and retail distribution are the organizational and functional units of economic entities engaged in the turnover of commodities. A warehouse is an entity designated for storing commodities, occupying separate storage area, equipped with the technical and organizational means as well as with the personnel to service these means and, in addition, registering amount and the changes in stocks.

Since 2006 information on trade warehouses will be compiled on the basis of periodic surveys conducted every three years. Next results will be presented for 2009.

9. Data regarding trade and catering activity are compiled on the basis of reporting. For entities employing up to 9 persons, data have been generalized on the basis of the result of a sample survey conducted on a 5% sample of these entities.

Information regarding shops and petrol stations since 2004 are compiled with method described above; until 2003 the data were compiled on the basis of the register.

10. Marketplaces are specific areas and structures (squares, streets, market halls) with permanent or seasonal outlets for small-scale retail sales or with facilities designated for conducting trade on specific days of the week or weekly (bazaars).

Seasonal marketplaces are those squares and streets where trade outlets conduct activity for a period of 6 months, in connection with increased demand from buyers (e.g., holiday seaside demand) and this activity is repeated in successive seasons.

TABL. 1 (236). **SPRZEDAŻ DETALICZNA TOWARÓW (ceny bieżące)**
RETAIL SALES (current prices)

LATA YEARS	Ogółem <i>Total</i>		Na 1 mieszkańca w zł <i>Per capita in zł</i>
	w mln zł <i>in mln zł</i>	w tym udział przedsiębiorstw handlowych ^a w % <i>of which share of trade enterprises^a in %</i>	
2000.....	94589,7	42,3	18506
2005.....	123774,3	49,0	24033
2007.....	156419,3	52,8	30206
2008.....	175421,5	49,7	33767

^a Przedsiębiorstwa handlowe, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.
^a Trade enterprises employing more than 49 persons.

TABL. 2 (237). **SPRZEDAŻ DETALICZNA TOWARÓW W PRZEDSIĘBIORSTWACH HANDLOWYCH^a (ceny bieżące)**
RETAIL SALES IN TRADE ENTERPRISES^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
------------------	------	------	------	------	---------------

W MILIONACH ZŁOTYCH
 IN MILLION ZLOTYS

OGÓŁEM..... | 67452,8 | 92974,6 | 125927,3 | 140074,4 | TOTAL

W ODSETKACH
 IN PERCENT

OGÓŁEM.....	100,0	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Towary konsumpcyjne.....	68,4	64,4	61,3	63,4	Consumer goods
żywność i napoje bezalkoholowe.....	20,7	15,9	12,5	14,8	food and non-alcoholic beverages
napoje alkoholowe.....	4,0	3,3	2,9	2,6	alcoholic beverages
towary nieżywnościowe.....	43,7	45,2	45,9	46,0	non-foodstuffs
Towary niekonsumpcyjne.....	31,6	35,6	38,7	36,6	Non-consumer goods

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw (bez placówek gastronomicznych), w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
^a Data concern enterprises (excluding catering establishments) employing more than 9 persons.

TABL. 3 (238). **SPRZEDAŻ HURTOWA TOWARÓW W PRZEDSIĘBIORSTWACH HANDLOWYCH^a (ceny bieżące)**
WHOLESALE IN TRADE ENTERPRISES^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
------------------	------	------	------	------	---------------

W MILIONACH ZŁOTYCH
 IN MILLION ZLOTYS

OGÓŁEM..... | 94493,3 | 151485,8 | 223210,6 | 233376,9 | TOTAL

W ODSETKACH
 IN PERCENT

OGÓŁEM.....	100,0	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Żywność i napoje bezalkoholowe.....	15,3	9,7	11,5	9,3	Food and non-alcoholic beverages
Napoje alkoholowe.....	4,0	4,9	5,3	4,8	Alcoholic beverages
Towary nieżywnościowe ^b	80,7	85,4	83,2	85,9	Non-foodstuff goods ^b

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Konsumpcyjne i niekonsumpcyjne.
^a Data concern enterprises employing more than 9 persons. ^b Consumer and non-consumer goods.

TABL. 4 (239). **SKLEPY I STACJE PALIW**^{ab}
Stan w dniu 31 XII
SHOPS AND PETROL STATIONS^{ab}
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2007	2008	SPECIFICATION
Sklepy	54274	48029	49854	Shops
Domy towarowe	20	16	11	Department stores
Domy handlowe	89	72	56	Trade stores
Supermarkety.....	278	376	389	Supermarkets
Hipermarkety.....	60	56	58	Hypermarkets
Sklepy powszechnie	863	679	664	Grocery stores
Sklepy wyspecjalizowane.....	2200	2466	3188	Specialized shops
Pozostałe sklepy ^c	50764	44364	45488	Other shops ^c
Stacje paliw	1459	1249	1381	Petrol stations

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 296. ^b Według lokalizacji sklepu/stacji paliw. ^c Ujęto sklepy podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; łącznie z aptekami ogólnodostępnymi.

^a See general notes, item 9 on page 296. ^b According to location of shop/petrol station. ^c Data concern shops of economic entities employing up to 9 persons; including public pharmacies.

TABL. 5 (240). **GASTRONOMIA**^a
CATERING^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
Liczba placówek gastronomicznych (stan w dniu 31 XII)	2118	3251	3083	3545	Number of catering establishments (as of 31 XII)
w tym restauracje	370	635	686	800	of which restaurants
Przychody z działalności gastronomicznej (ceny bieżące) w tys. zł.....	2718760	2678397	2913696	3565059	Revenues from catering activity (current prices) in thous. zł
w tym:					of which:
z produkcji gastronomicznej	2281148	2248883	2418253	2880670	from catering production
ze sprzedaży napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych	195786	281948	270904	301480	from the sale of alcoholic beverages and tobacco

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
^a Data concern enterprises employing more than 9 persons.

TABL. 6 (241). **MAGAZYNY HANDLOWE^a**
Stan w dniu 31 XII
TRADE WAREHOUSES^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006	SPECIFICATION
Magazyny zamknięte:				<i>Secured warehouses:</i>
liczba	5559	5759	5691	<i>number</i>
powierzchnia składowa w tys. m ²	3283,5	3912,8	3934,1	<i>storage area in thous. m²</i>
Magazyny zadaszone:				<i>Roofed warehouses:</i>
liczba	675	622	584	<i>number</i>
powierzchnia składowa w tys. m ²	242,7	298,8	343,9	<i>storage area in thous. m²</i>
Place składowe:				<i>Storage sites:</i>
liczba	704	697	666	<i>number</i>
powierzchnia składowa w tys. m ²	1574,2	1941,6	1909,9	<i>storage area in thous. m²</i>
Silozy i zbiorniki:				<i>Silos and reservoirs:</i>
liczba	1481	3205	2991	<i>number</i>
pojemność w dam ³	775,4	1628,5	1831,6	<i>capacity in dam³</i>

^a Hurtu i rozdzielnice detalu; dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
^a Wholesale and retail distribution; data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 7 (242). **TARGOWISKA**
Stan w dniu 31 XII
MARKETPLACES
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
Targowiska stałe:					<i>Permanent marketplaces:</i>
liczba	324	310	317	310	<i>number</i>
w tym z przewagą sprzedaży drob- nodetalicznej	273	283	283	271	<i>of which with predominance of small- -retail sales</i>
powierzchnia targowisk w tys. m ²	3505,9	3385,0	3197,1	3157,1	<i>area of marketplaces in thous. m²</i>
w tym sprzedażowa	2088,6	2014,7	1985,6	1973,5	<i>of which sales area</i>
stałe punkty sprzedaży drobnodetalicz- nej	29104	18691	16551	18614	<i>permanent small-retail sales outlets</i>
w tym na targowiskach czynnych codziennie	13311	12648	9822	11030	<i>of which at marketplaces opened daily</i>
Targowiska sezonowe ^a (w ciągu roku)	718	253	652	567	<i>Seasonal marketplaces^a (during the year)</i>
Roczne wpływy z opłaty targowej w tys. zł	42032,3	44741,3	42022,5	42224,2	<i>Annual receipts from marketplace fees in thous. zł</i>

^a Liczba targowisk lub miejsc wyznaczonych na ulicach i placach uruchamianych okresowo.
^a Number of marketplaces or places located on streets and squares opened periodically.

Uwagi ogólne

1. Wyniki finansowe przedsiębiorstw prezentuje się w dostosowaniu do ustawy z dnia 9 XI 2000 r. o zmianie ustawy o rachunkowości, obowiązującej od 1 I 2002 r. (tekst jednolity: Dz.U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.).

Dane w zakresie gospodarki finansowej przedsiębiorstw obejmują podmioty gospodarcze prowadzące księgi rachunkowe, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

Dane nie obejmują banków, instytucji ubezpieczeniowych, domów i biur maklerskich, towarzystw inwestycyjnych i emerytalnych, narodowych funduszy inwestycyjnych, szkół wyższych, samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, instytucji kultury posiadających osobowość prawną i gospodarstw indywidualnych w rolnictwie.

2. Przychody z całokształtu działalności (kwoty otrzymane i należne) obejmują:

- 1) przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług), łącznie z dotacjami do produktów;
- 2) przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów, łącznie z kwotami należnymi z tytułu sprzedaży opakowań wielokrotnego użytku;
- 3) pozostałe przychody operacyjne, tj. przychody niezwiązane bezpośrednio z podstawową działalnością podmiotu, do których zalicza się: zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych (środków trwałych, środków trwałych w budowie, wartości niematerialnych i prawnych, inwestycji w nieruchomości i prawa), otrzymane nieodpłatnie, w tym w drodze darowizny aktywa (środki pieniężne), odszkodowania, rozwiązane rezerwy, korekty odpisów aktualizujących wartość aktywów niefinansowych, przychody z działalności socjalnej, przychody z wynajmu lub dzierżawy środków trwałych albo inwestycji w nieruchomości i prawa;
- 4) przychody finansowe, tj. przychody z tytułu dokonanych przez podmiot operacji finansowych: kwoty należne z tytułu dywidend i udziałów w zysku, odsetki od udzielanych pożyczek, odsetki od lokat terminowych, odsetki za zwłokę, zysk ze zbycia inwestycji, zmniejszenia odpisów aktualizacyjnych wartości inwestycji wobec całkowitego lub częściowego ustania przyczyn powodujących trwałą utratę ich wartości, nadwyżka dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi.

3. Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności obejmują:

- 1) koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług), tj. koszt wytworzenia sprzedanych produktów powiększony o koszty sprzedaży (z podatkiem akcyzowym) i o koszty ogólnego zarządu (wariant kalkulacyjny) lub są

General notes

1. The financial results of enterprises are adjusted to the Act on change of the Accounting Act dated 9 XI 2000, effective since 1 I 2002 (unified text: Journal of Laws 2002 No. 76, item 694 with later amendments).

Data regarding the financial management of enterprises include economic entities keeping accounting ledgers employing more than 9 persons.

Data do not include banks, insurance companies, brokerage houses and brokerage offices, investment and pension societies, national investment funds, higher education institutions, independent public health care facilities, cultural institutions with legal personality and private farms in agriculture.

2. Revenues from total activity (sums received and due) include:

- 1) net revenues from sale of products (goods and services), including subsidies on products;
- 2) net revenues from sale of goods and materials, including sums due from the sale of re-use packages;
- 3) other operating revenues, i.e., revenues not directly connected with the basic activity of the entity, to which the following are included: profits from the sale of non-financial fixed assets (fixed assets, assets under construction, intangible fixed assets, investments in real estate and rights), assets (cash) received free of charge, including donated assets, as well as damages, reversed provisions, adjustments of the depreciation value for non-financial assets, income from social activities, income from the rent or lease of fixed assets and investments in real estate and rights;
- 4) financial revenues, i.e., revenues from financial operations conducted by an entity: amounts due in respect of dividends and share in profits, interest on loans granted, interest on term deposits, default interest, profits from the sale of investments, reduction of depreciation write-offs relating to investments due to the fact that the reasons resulting in the permanent loss of their value have ceased to exist (whether partially or totally), surplus of foreign exchange gains over losses.

3. Costs of obtaining revenues from total activity include:

- 1) the cost of products sold (goods and services), i.e., the manufacturing cost of products sold increased by selling cost (including excise tax) and by the cost of manage-

to koszty ogółem pomniejszone o koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów (wariant porównawczy);

- 2) wartość sprzedanych towarów i materiałów według cen zakupu (nabycia);
- 3) pozostałe koszty operacyjne, do których zalicza się: stratę ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych, tj. nadwyżkę wartości sprzedanych składników majątku trwałego nad przychodami z ich sprzedaży, amortyzację oddanych w dzierżawę lub najem środków trwałych i środków trwałych w budowie, nieplanowane odpisy amortyzacyjne (odpisy z tytułu trwałej utraty wartości), poniesione kary, grzywny, odszkodowania, odpisane w części lub w całości wierzytelności w związku z postępowaniem upadłościowym, układowym i naprawczym, utworzone rezerwy na pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa przyszłe zobowiązania (straty z transakcji gospodarczych w toku), odpisy aktualizujące wartość aktywów niefinansowych, koszty utrzymania obiektów działalności socjalnej, darowizny lub nieodpłatnie przekazane aktywa trwałe;
- 4) koszty finansowe, na które składają się w szczególności: odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek, odsetki i dyskonto od wyemitowanych przez jednostkę obligacji, odsetki za zwłokę, strata ze zbycia inwestycji, odpisy z tytułu aktualizacji wartości inwestycji, nadwyżka ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi.

4. Przychody i koszty uzyskania przychodów ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wpływające na wynik finansowy ustala się w wartości wyrażonej w rzeczywistych cenach sprzedaży, z uwzględnieniem opustów, rabatów i bonifikat, bez podatku od towarów i usług.

5. Wynik finansowy na działalności gospodarczej jest to suma wyniku finansowego na sprzedaży produktów, towarów i materiałów, wyniku na pozostałej działalności operacyjnej oraz wyniku na operacjach finansowych.

6. Zyski i straty nadzwyczajne to skutki finansowe zdarzeń powstających niepowtarzalnie, poza zwykłą działalnością jednostki i niezwiązanych z ogólnym ryzykiem jej prowadzenia, a w szczególności spowodowanych zdarzeniami losowymi.

7. Wynik finansowy brutto (zysk lub strata) jest to wynik na działalności gospodarczej, powiększony o zyski nadzwyczajne i pomniejszony o straty nadzwyczajne.

8. Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych oraz inne płatności wynikające z odrębnych przepisów.

9. Podatek dochodowy jest to podatek od osiągniętego zysku, który podmiot gospodarczy jest zobowiązany uiścić po uwzględnieniu przyznanych ulg. Obejmuje on:

ment and administration (calculation variant) or the total costs decreased by the costs of generating benefits for the needs of the entity and corrected by the change in product inventories (comparative variant);

- 2) *the value of goods and materials sold according to procurement (purchase) prices;*
- 3) *other operating costs, to which the following are included: loss on the sale of non-financial fixed assets, i.e., surplus of the value of sold fixed assets over the revenues from their sale, depreciation of leased or rented fixed assets and assets under construction, unplanned write-offs (write-offs by virtue of a permanent loss of value), penalties, fines, indemnities paid, partially or fully written off liabilities related to bankruptcy, composition, restructuring proceedings, reserves made for future certain liabilities or liabilities, which are likely to occur (loss on current business transaction in), write-offs updating the value of non-financial assets, costs of maintaining premises required for social activity, donations or fixed assets received free of charge;*
- 4) *financial costs, in particular, interest from contracted credits and loans, interest and discount on bonds issued by the entity, default interest, loss on the sale of investments, write-offs updating the value of investment the surplus of foreign exchange losses over gains.*

4. Revenues and costs of obtaining revenues from the sale of products, goods and materials which have an influence on the financial result are expressed in actual sales prices, taking into account discounts, rebates and reductions, excluding the value added tax (VAT).

5. The financial result on economic activity is the sum of the financial result from the sale of products, goods and materials, the result on other operating activity as well as the result on financial operations.

6. Extraordinary profits and losses are the financial results of one-time events, outside the usual activity of an entity, and not connected with general risk of activity, and in particular, the result of coincidental events.

7. The gross financial result (profit or loss) is the result on economic activity, increased by extraordinary profits and decreased by extraordinary losses.

8. Obligatory encumbrances on gross financial result include income tax on legal and natural persons as well as other payments resulting from separate regulations.

9. Income tax is the tax on earned profit which an economic entity is obligated to pay after considering abatements granted. It includes:

- część bieżącą, tj. podatek wykazany w deklaracji podatkowej za dany okres sprawozdawczy,
- część odroczonej, tj. różnicę między stanem rezerw i aktywów z tytułu podatku odroczonego na koniec i początek okresu sprawozdawczego. Przy czym rezerwę tworzy się niezależnie od tego czy jednostka osiągnie zysk czy poniesie stratę bilansową. Konsekwencją przyjętego rozwiązania jest to, że w rachunku wyników strata brutto może być wyższa niż strata netto.

10. Wynik finansowy netto (zysk lub strata) otrzymuje się po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia.

11. Relacje ekonomiczne przedstawione w tabl. 4 obliczono następująco:

- 1) **wskaznik poziomu kosztów** jako relację kosztów uzyskania przychodów z całokształtu działalności do przychodów z całokształtu działalności;
- 2) **wskaznik rentowności obrotu:**
 - **brutto** jako relację wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności,
 - **netto** jako relację wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności;
- 3) **wskaznik płynności finansowej:**
 - **I stopnia** jako relację inwestycji krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych bez funduszy specjalnych,
 - **II stopnia** jako relację inwestycji krótkoterminowych i należności krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych bez funduszy specjalnych,
 - **III stopnia** jako relację aktywów obrotowych (zapasów, należności krótkoterminowych, inwestycji krótkoterminowych oraz krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych) do zobowiązań krótkoterminowych bez funduszy specjalnych.

12. Aktywa obrotowe obejmują: zapasy, należności krótkoterminowe, inwestycje krótkoterminowe (środki pieniężne i krótkoterminowe papiery wartościowe) i krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe.

Należności z tytułu dostaw i usług są zaliczane do należności krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

13. Kapitały (fundusze) własne ujmuje się w księgach rachunkowych z podziałem na ich rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa, postanowieniami statutu lub umowy o utworzeniu jednostki. Obejmują one kapitał (fundusz): podstawowy, zapasowy, rezerwowy z aktualizacji wyceny oraz pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe, niepodzielony (nierozliczony) wynik finansowy z lat ubiegłych, a także wynik finansowy netto roku obrotowego. Kapitał (fundusz) podstawowy to, w zależności od formy prawnej podmiotu gospodarczego:

- *the current part, i.e., the tax presented in the tax declaration for a given reporting period,*
- *the deferred part, i.e., a difference between the state of reserves and assets, by virtue of deferred tax in the end and in the beginning of the reporting period. The reserve is created irrespectively of the balance profit or loss of a given entity. Consequence of the accepted solution is that gross loss can be higher than net loss in the income statement.*

10. The net financial result (profit or loss) is derived after decreasing the gross financial result by obligatory encumbrances.

11. The economic relations presented in table 4 were calculated as follows:

- 1) **cost level indicator** as the relation of the costs of obtaining revenues from total activity to revenues from total activity;
- 2) **turnover profitability rate:**
 - **gross** as the relation of the gross financial result to revenues from total activity,
 - **net** as the relation of the net financial result to revenues from total activity;
- 3) **financial liquidity ratio of:**
 - **first degree** as the relation of short-term investments to short-term liabilities excluding special funds,
 - **second degree** as the relation of short-term investments and short-term dues to short-term liabilities excluding special funds,
 - **third degree** as the relation of current assets (stocks, short-term dues, short-term investments and short-term inter-period settlements) to short-term liabilities excluding special funds.

12. Current assets include: stocks, short-term dues, short-term investments (cash equivalents, short-term securities) and short-term inter-period settlements.

Dues from deliveries and services are included in short-term dues (irrespective of their due date).

13. Share equity (funds) is recorded in ledgers according to type and according to the principles defined in legal regulations, statute resolutions or agreements regarding the establishment of the entity. They include: core capital (fund), supplementary capital (fund), reserve capital (fund) from revaluation, other reserve capital (fund), undistributed (unsettled) financial result from previous years as well as net financial result of the turnover year. Core capital (fund) is, depending on the legal form of the economic entity:

- w spółkach akcyjnych — kapitał akcyjny,
- w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością (z o.o.) — kapitał zakładowy,
- w przedsiębiorstwach państwowych — fundusz założycielski,
- w spółdzielniach — fundusz udziałowy,
- w spółkach komandytowych, jawnych, cywilnych — kapitał właścicieli.

Kapitał (fundusz) podstawowy w spółkach akcyjnych, spółkach z o.o. i w spółdzielniach, ujęty w wysokości określonej w umowie (statucie) wpisanej w rejestrze handlowym, jest pomniejszany o zadeklarowane, lecz niewniesione wkłady kapitałowe.

14. Zobowiązania przedsiębiorstw (kapitały obce) obejmują wszystkie zobowiązania z wszelkich tytułów, w tym również z tytułu kredytów i pożyczek. Ogół zobowiązań przedsiębiorstw dzieli się na zobowiązania: długoterminowe — gdy okres ich spłaty na dzień bilansowy jest dłuższy niż rok, krótkoterminowe — gdy okres ich spłaty na dzień bilansowy jest nie dłuższy niż rok.

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług są zaliczane do zobowiązań krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

15. Dane dotyczące finansów przedsiębiorstw podano na podstawie rocznej sprawozdawczości finansowej (przed weryfikacją bilansu) łącznie z wynikami przedsiębiorstw, które zawiesiły działalność lub zostały zlikwidowane w ciągu roku.

- *share capital* — in joint stock companies,
- *initial capital* — in limited liability companies,
- *founders' capital* — in state owned enterprises,
- *participation fund* — in co-operatives,
- *owners' capital* — in limited partnership, unlimited partnership and civil law partnership companies.

Core capital (fund) in joint stock companies and limited liability companies as well as in co-operatives, registered in the amount defined in the agreement (statute) recorded in the trade register, is decreased by the capital contribution declared but not transferred.

14. Liabilities of enterprises (outside capital) include all liabilities, including liabilities from credits and loans and are divided into: long-term liabilities — when their repayment period on the balance day is longer than one year, and short-term liabilities — when their repayment period on the balance day is not longer than one year.

Liabilities from deliveries and services are included in short-term liabilities (irrespective of their due date).

15. Data concerning the finances of enterprises are presented on the basis of annual financial reports (before balance verification) together with the results of enterprises which suspended activities or were liquidated within the course of the year.

TABL. 1 (243). PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG SEKTORÓW
WŁASNOŚCI
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES BY OWNERSHIP SECTORS

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	2005	2007	2008		
			ogółem <i>total</i>	sektor publiczny <i>public sector</i>	sektor prywatny <i>private sector</i>
			w mln zł		<i>in mln zł</i>
Przychody z całokształtu działalności..... <i>Revenues from total activity</i>	568932,5	727304,0	804349,1	115868,5	688480,6
w tym: <i>of which:</i>					
Przychody netto ze sprzedaży produktów (wytworów i usług) .. <i>Net revenues from sale of products (goods and services)</i>	302882,4	381207,5	420058,0	80492,5	339565,5
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	239106,8	312101,3	346393,4	23178,1	323215,3
<i>Net revenues from sale of goods and materials</i>					
Przychody finansowe	12999,1	15010,2	17942,3	4744,7	13197,6
<i>Financial revenues</i>					
Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności <i>Costs of obtaining revenues from total activity</i>	539165,4	681835,2	775120,5	113216,7	661903,8
w tym: <i>of which:</i>					
Koszt własny sprzedanych produktów (wytworów i usług)	309645,7	389457,7	438589,5	83417,3	355172,2
<i>Cost of products sold (goods and services)</i>					
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	201735,4	265280,7	290862,7	20612,0	270250,7
<i>Value of goods and materials sold</i>					
Koszty finansowe	14034,8	12612,1	28159,0	3854,3	24304,7
<i>Financial costs</i>					
Wynik finansowy na działalności gospodarczej	29767,1	45468,8	29228,5	2651,8	26576,8
<i>Financial result on economic activity</i>					
Zyski nadzwyczajne	248,3	50,9	190,1	2,7	187,4
<i>Extraordinary profits</i>					
Straty nadzwyczajne	40,6	36,9	111,0	8,3	102,7
<i>Extraordinary losses</i>					
Wynik finansowy brutto	29974,7	45482,8	29307,6	2646,2	26661,4
<i>Gross financial result</i>					
Zysk brutto	36374,8	50632,5	44244,7	5322,2	38922,5
<i>Gross profit</i>					
Strata brutto	6400,0	5149,8	14937,0	2676,0	12261,1
<i>Gross loss</i>					
Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto	6821,3	8670,7	6434,4	1007,4	5426,9
<i>Obligatory encumbrances on gross financial result</i>					
W tym podatek dochodowy	6250,6	8213,3	5935,5	551,5	5384,0
<i>Of which income tax</i>					
Wynik finansowy netto	23153,5	36812,1	22873,3	1638,8	21234,5
<i>Net financial result</i>					
Zysk netto	29559,5	42031,1	36793,2	4205,6	32587,6
<i>Net profit</i>					
Strata netto	6406,1	5219,0	13920,0	2566,8	11353,1
<i>Net loss</i>					

TABL. 2 (244). PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG SEKCJI
 REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES BY SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Przychody z całokształtu działalności <i>Revenues from total activity</i>	Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności <i>Costs of obtaining revenues from total activity</i>	Wynik finansowy brutto <i>Gross financial result</i>	Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto <i>Obligatory encumbrances on gross financial result</i>	Wynik finansowy netto <i>Net financial result</i>
OGÓŁEM.....	2005	568932,5	539165,4	29974,7	6821,3	23153,5
TOTAL	2007	727304,0	681835,2	45482,8	8670,7	36812,1
	2008	804349,1	775120,5	29307,6	6434,4	22873,3
w tym: of which:						
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo..... <i>Agriculture, hunting and forestry</i>		8539,8	8345,9	195,4	24,3	171,1
Przemysł..... <i>Industry</i>		261187,9	255726,5	5529,7	1167,8	4361,8
górnictwo..... <i>mining and quarrying</i>		347,6	318,9	28,7	6,2	22,5
przetwórstwo przemysłowe..... <i>manufacturing</i>		205479,4	202226,3	3321,5	775,5	2546,0
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elek- tryczną, gaz, wodę..... <i>electricity, gas and water supply</i>		55361,0	53181,4	2179,5	386,1	1793,4
Budownictwo..... <i>Construction</i>		41346,6	39063,4	2282,6	436,8	1845,8
Handel i naprawy ^Δ <i>Trade and repair^Δ</i>		287205,4	278524,1	8682,7	1763,7	6919,0
Hotele i restauracje..... <i>Hotels and restaurants</i>		4330,5	4235,6	93,3	67,6	25,6
Transport, gospodarka magazynowa i łączność.... <i>Transport, storage and communication</i>		102196,0	96878,2	5320,6	1296,7	4023,9
Pośrednictwo finansowe..... <i>Financial intermediation</i>		13809,8	13538,0	278,3	221,3	57,0
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ <i>Real estate, renting and business activities</i>		61044,1	56225,4	4819,6	1016,8	3802,8
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna..... <i>Health and social work</i>		1749,0	1752,6	-3,5	5,9	-9,5
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała..... <i>Other community, social and personal service activities</i>		22386,4	20311,8	2074,6	426,1	1648,5

TABL. 3 (245). PRZEDSIĘBIORSTWA WEDŁUG UZYSKANYCH WYNIKÓW FINANSOWYCH
 ENTERPRISES BY OBTAINED FINANCIAL RESULTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Liczba przedsiębiorstw ogółem Total number of enterprises	Z wynikiem finansowym brutto With gross financial result			Z wynikiem finansowym netto With net financial result			
		dodatnim (zysk) positive (profit)	ujemnym (strata) negative (loss)	zerowym (0) zero (0)	dodatnim (zysk) positive (profit)	ujemnym (strata) negative (loss)	zerowym (0) zero (0)	
		w % ogółu przedsiębiorstw			in % of total of enterprises			
OGÓŁEM..... TOTAL	2005	7577	77,5	21,1	1,4	76,2	21,7	2,1
	2007	7807	84,1	15,6	0,2	83,2	16,1	0,7
	2008	9250	78,7	21,1	0,2	77,7	21,8	0,4
sektor publiczny public sector		473	71,9	27,9	0,2	71,5	28,1	0,4
sektor prywatny..... private sector		8777	79,1	20,7	0,2	78,1	21,5	0,4
w tym: of which:								
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo..... Agriculture, hunting and forestry		84	69,0	31,0	—	69,0	31,0	—
Przemysł..... Industry		2162	75,9	24,0	0,1	75,3	24,6	0,1
górnictwo..... mining and quarrying		12	66,7	33,3	—	66,7	33,3	—
przetwórstwo przemysłowe..... manufacturing		2049	76,0	24,0	0,0	75,3	24,6	0,1
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę..... electricity, gas and water supply		101	75,2	23,8	1,0	76,2	22,8	1,0
Budownictwo..... Construction		794	85,3	14,6	0,1	85,1	14,9	—
Handel i naprawy ^Δ Trade and repair ^Δ		3096	81,1	18,8	0,1	80,5	19,3	0,2
Hotele i restauracje..... Hotels and restaurants		176	75,6	23,9	0,6	75,0	23,9	1,1
Transport, gospodarka magazynowa i łączność.... Transport, storage and communication		600	70,0	29,8	0,2	69,3	30,3	0,3
Pośrednictwo finansowe..... Financial intermediation		155	73,5	26,5	—	72,9	26,5	0,6
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ Real estate, renting and business activities		1800	78,8	20,9	0,3	76,4	22,4	1,2
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna..... Health and social work		111	86,5	13,5	—	85,6	14,4	—
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała..... Other community, social and personal service activities		206	77,7	21,4	1,0	76,2	22,8	1,0

TABL. 4 (246). RELACJE EKONOMICZNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH
ECONOMIC RELATIONS IN ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Wskaźnik poziomu kosztów <i>Cost level indicator</i>	Wskaźnik rentowności obrotu <i>Turnover profitability rate</i>		Wskaźnik płynności finansowej <i>Financial liquidity ratio of the</i>			
		brutto <i>gross</i>	netto <i>net</i>	I stopnia <i>first degree</i>	II stopnia <i>second degree</i>	III stopnia <i>third degree</i>	
				w % <i>in %</i>			
OGÓŁEM..... TOTAL	2005	94,8	5,3	4,1	39,3	108,8	141,8
	2007	93,7	6,3	5,1	38,9	105,5	141,3
	2008	96,4	3,6	2,8	38,5	99,3	133,0
sektor publiczny <i>public sector</i>		97,7	2,3	1,4	69,4	128,5	157,6
sektor prywatny..... <i>private sector</i>		96,1	3,9	3,1	33,9	94,9	129,3
w tym: <i>of which:</i>							
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo..... <i>Agriculture, hunting and forestry</i>		97,7	2,3	2,0	138,5	227,6	242,5
Przemysł..... <i>Industry</i>		97,9	2,1	1,7	25,8	84,3	124,6
górnictwo..... <i>mining and quarrying</i>		91,7	8,3	6,5	22,9	72,4	111,0
przetwórstwo przemysłowe..... <i>manufacturing</i>		98,4	1,6	1,2	19,4	73,8	115,9
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę..... <i>electricity, gas and water supply</i>		96,1	3,9	3,2	59,1	139,3	170,2
Budownictwo..... <i>Construction</i>		94,5	5,5	4,5	55,2	126,7	162,2
Handel i naprawy ^Δ <i>Trade and repair^Δ</i>		97,0	3,0	2,4	26,4	85,3	130,5
Hotele i restauracje..... <i>Hotels and restaurants</i>		97,8	2,2	0,6	83,7	139,3	157,1
Transport, gospodarka magazynowa i łączność..... <i>Transport, storage and communication</i>		94,8	5,2	3,9	61,1	112,4	125,3
Pośrednictwo finansowe..... <i>Financial intermediation</i>		98,0	2,0	0,4	32,1	105,7	112,2
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ <i>Real estate, renting and business activities</i>		92,1	7,9	6,2	53,3	116,0	151,0
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna..... <i>Health and social work</i>		100,2	-0,2	-0,5	54,8	138,4	148,1
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała..... <i>Other community, social and personal service activities</i>		90,7	9,3	7,4	107,2	164,7	208,8

TABL. 5 (247). AKTYWA OBROTOWE PRZEDSIĘBIORSTW
Stan w dniu 31 XII
CURRENT ASSETS OF ENTERPRISES
As of 31 XII

Lp. No.	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem <i>Grand total</i>	Zapasy			
			razem <i>total</i>	w tym		
				materiały <i>materials</i>	półprodukty i produkty w toku <i>semi-finished products and products in progress</i>	
w mln zł						
1	OGÓŁEM..... 2005 TOTAL	196721,5	39332,1	9853,0	4568,3	
2	2007	252869,8	56883,0	13518,3	7080,8	
3	2008	280621,5	61880,3	15206,3	8503,2	
4	sektor publiczny <i>public sector</i>	43453,8	6318,3	3433,7	780,2	
5	sektor prywatny..... <i>private sector</i>	237167,7	55562,0	11772,6	7723,0	
	w tym: <i>of which:</i>					
6	Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo <i>Agriculture, hunting and forestry</i>	5235,1	299,3	45,6	68,8	
7	Przemysł..... <i>Industry</i>	75842,5	22892,5	11920,8	2754,3	
8	górnictwo..... <i>mining and quarrying</i>	102,2	34,7	4,5	4,0	
9	przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	59174,7	20117,9	9504,4	2741,3	
10	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę <i>electricity, gas and water supply</i>	16565,6	2739,9	2411,9	9,1	
11	Budownictwo..... <i>Construction</i>	20916,3	3215,6	528,4	1617,1	
12	Handel i naprawy ^Δ <i>Trade and repair^Δ</i>	78436,1	26012,4	1230,9	578,0	
13	Hotele i restauracje..... <i>Hotels and restaurants</i>	1271,5	46,4	27,0	0,4	
14	Transport, gospodarka magazynowa i łączność <i>Transport, storage and communication</i>	33305,6	2205,6	1041,1	20,8	
15	Pośrednictwo finansowe <i>Financial intermediation</i>	23268,2	232,6	1,8	0,1	
16	Obsługa nieruchomości i firm ^Δ <i>Real estate, renting and business activities</i>	35330,9	6057,9	324,2	3257,6	
17	Ochrona zdrowia i pomoc społeczna <i>Health and social work</i>	333,1	12,3	9,4	0,0	
18	Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywi- dualna, pozostała <i>Other community, social and personal service activities</i>	6462,9	900,8	75,5	205,8	

<i>Stocks of which</i>		Należności krótkoterminowe <i>Short-term dues</i>		Inwestycje krótkoterminowe <i>Short-term investments</i>	Krotkoterminowe rozliczenia międzyokresowe <i>Short-term inter-period settlements</i>	Lp. No.
produkty gotowe <i>finished products</i>	towary <i>goods</i>	razem <i>total</i>	w tym z tytułu dostaw i usług <i>of which from deliveries and services</i>			
<i>in mln zł</i>						
4707,1	19386,7	96461,3	76820,4	54528,0	6400,2	1
7028,0	27755,6	119083,4	98566,3	69678,1	7225,2	2
6946,1	29835,1	128199,5	104200,5	81285,5	9256,2	3
579,2	1217,4	16295,3	12582,1	19138,6	1701,7	4
6366,9	28617,7	111904,2	91618,4	62146,9	7554,6	5
137,0	47,3	1923,0	1758,6	2990,8	22,1	6
5453,7	2487,1	35617,2	30066,9	15693,2	1639,6	7
11,4	14,6	45,5	39,4	21,1	0,9	8
5434,9	2178,1	27766,3	23254,1	9920,4	1370,2	9
7,5	294,4	7805,4	6773,4	5751,6	268,6	10
175,6	604,1	9229,5	8290,7	7116,4	1354,8	11
380,4	23319,3	35425,3	29618,5	15841,4	1157,0	12
0,2	18,4	450,2	219,1	677,3	97,5	13
25,2	1060,7	13614,1	10314,0	16247,3	1238,6	14
—	204,3	15252,7	12378,5	6664,5	1118,5	15
361,4	1942,6	14651,4	9957,1	12481,3	2140,2	16
0,0	2,8	188,1	169,6	123,2	9,6	17
411,3	147,1	1781,7	1375,0	3316,6	463,8	18

TABL. 6 (248). KAPITAŁY (FUNDUSZE) WŁASNE PRZEDSIĘBIORSTW

Stan w dniu 31 XII
 SHARE EQUITY (FUNDS) OF ENTERPRISES
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which				wynik finansowy netto roku obrotowego net financial result of the turnover year
		kapitał (fundusz) podstawowy core capital (fund)	kapitał (fundusz) zapasowy supplementary capital (fund)	niepodzielony (nierozliczony) wynik finansowy z lat ubiegłych undistributed (unsettled) financial result from previous years		
		w mln zł	in mln zł			
OGÓŁEM 2005	261462,2	152310,0	78470,1	-28882,8	23125,3	
TOTAL						
	2007	327009,7	184764,9	94203,5	-16013,2	36767,6
	2008	345373,5	194024,6	111770,9	-12226,8	22653,8
sektor publiczny public sector	112525,9	88048,3	22899,4	-6399,8	1638,8	
sektor prywatny..... private sector	232847,6	105976,3	88871,5	-5827,0	21015,0	
w tym: of which:						
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo..... Agriculture, hunting and forestry	16603,3	15673,9	154,1	11,4	171,1	
Przemysł..... Industry	111662,5	54657,8	44536,1	492,3	4424,5	
górnictwo..... mining and quarrying	106,6	45,2	47,1	-16,2	22,5	
przetwórstwo przemysłowe..... manufacturing	60995,5	26082,1	29282,3	-1771,7	2607,6	
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę..... electricity, gas and water supply	50560,4	28530,6	15206,7	2280,2	1794,4	
Budownictwo..... Construction	10123,5	3970,0	4801,1	-1085,8	1861,7	
Handel i naprawy ^Δ Trade and repair ^Δ	47701,8	26322,1	17278,5	-6446,1	6742,4	
Hotele i restauracje..... Hotels and restaurants	3738,8	2140,7	783,0	488,3	20,1	
Transport, gospodarka magazynowa i łączność.... Transport, storage and communication	68080,7	39239,3	22455,5	-5238,0	3975,9	
Pośrednictwo finansowe..... Financial intermediation	11451,1	5994,1	2813,7	-397,9	57,0	
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ Real estate, renting and business activities	67681,1	43251,8	15515,2	50,1	3731,3	
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna..... Health and social work	358,8	175,3	159,7	16,5	-9,3	
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała..... Other community, social and personal service activities	7737,0	2438,9	3225,6	-88,6	1648,5	

TABL. 7 (249). KAPITAŁ ZAKŁADOWY (AKCYJNY) PRZEDSIĘBIORSTW

Stan w dniu 31 XII

INITIAL CAPITAL (JOINT STOCK) OF ENTERPRISES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym mienie Of which estate				
		Skarbu Państwa of the State Treasury	państwowych osób prawnych of state legal persons	krajowych osób fizycznych of domestic natural persons	osób zagra- nicznych of foreign persons	
		w mln zł		in mln zł		
OGÓŁEM.....	2005	110768,6	29169,3	5647,3	5070,0	44327,8
TOTAL	2007	139287,2	45225,7	6177,5	6482,8	48571,7
	2008	148750,0	48643,2	10596,8	5486,6	53217,5
sektor publiczny		63365,2	43527,9	9232,7	183,2	142,9
<i>public sector</i>						
sektor prywatny.....		85384,8	5115,3	1364,2	5303,4	53074,5
<i>private sector</i>						
w tym: of which:						
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo.....		100,8	47,0	1,7	26,2	2,1
<i>Agriculture, hunting and forestry</i>						
Przemysł.....		52891,7	18554,7	1028,6	2327,5	19311,3
<i>Industry</i>						
górnictwo		45,2	—	0,2	7,9	20,2
<i>mining and quarrying</i>						
przetwórstwo przemysłowe.....		24316,0	608,0	796,8	2317,1	15456,6
<i>manufacturing</i>						
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elek- tryczną, gaz, wodę.....		28530,6	17946,8	231,7	2,5	3834,5
<i>electricity, gas and water supply</i>						
Budownictwo.....		3742,3	7,8	640,1	505,0	1299,7
<i>Construction</i>						
Handel i naprawy ^Δ		25181,9	1030,8	492,4	1575,3	18052,4
<i>Trade and repair ^Δ</i>						
Hotele i restauracje.....		2120,5	10,2	198,6	47,4	996,5
<i>Hotels and restaurants</i>						
Transport, gospodarka magazynowa i łączność....		37299,1	12721,9	7852,7	379,3	7949,4
<i>Transport, storage and communication</i>						
Pośrednictwo finansowe		5013,3	2864,1	38,7	36,7	878,2
<i>Financial intermediation</i>						
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ		19741,2	12921,8	274,9	430,4	3555,1
<i>Real estate, renting and business activities</i>						
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna.....		164,4	8,8	3,7	9,7	86,0
<i>Health and social work</i>						
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała.....		2345,1	460,6	14,2	137,4	1083,5
<i>Other community, social and personal service activities</i>						

TABL. 8 (250). ZOBOWIĄZANIA PRZEDSIĘBIORSTW
 Stan w dniu 31 XII
 LIABILITIES OF ENTERPRISES
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem <i>Grand total</i>	Długoterminowe <i>Long-term</i>		Krótkoterminowe <i>Short-term</i>			
		razem <i>total</i>	w tym kredyty i pożyczki <i>of which credits and loans</i>	razem <i>total</i>	w tym <i>of which</i>		
					kredyty i pożyczki <i>credits and loans</i>	zobowią- zania z tytułu dostaw i usług <i>liabilities from deli- veries and services</i>	
		w mln zł		in mln zł			
OGÓŁEM..... 2005	219670,9	79067,4	46956,5	140603,5	31761,9	69868,3	
TOTAL							
	2007	267034,7	86400,5	55568,3	180634,2	45937,7	87870,0
	2008	304439,8	92755,5	59761,6	211684,4	64803,7	97348,3
sektor publiczny	42417,5	15313,3	6283,7	27104,2	4419,6	8695,8	
<i>public sector</i>							
sektor prywatny.....	262022,3	77442,2	53477,9	184580,1	60384,0	88652,5	
<i>private sector</i>							
w tym: <i>of which:</i>							
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo.....	2265,7	54,0	48,1	2211,7	48,0	347,5	
<i>Agriculture, hunting and forestry</i>							
Przemysł.....	72955,2	11628,3	7471,1	61326,9	21369,2	26708,9	
<i>Industry</i>							
górnictwo	150,0	57,0	55,0	93,0	62,8	27,5	
<i>mining and quarrying</i>							
przetwórstwo przemysłowe.....	61184,8	9766,0	5821,4	51418,8	20199,0	21764,5	
<i>manufacturing</i>							
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elek- tryczną, gaz, wodę	11620,5	1805,4	1594,6	9815,1	1107,5	4916,9	
<i>electricity, gas and water supply</i>							
Budownictwo	15931,5	2960,3	1551,5	12971,2	1216,1	7246,4	
<i>Construction</i>							
Handel i naprawy ^Δ	69734,2	9416,7	6311,7	60317,5	12743,4	38018,3	
<i>Trade and repair ^Δ</i>							
Hotele i restauracje	2879,0	2057,0	1638,2	822,0	376,3	281,3	
<i>Hotels and restaurants</i>							
Transport, gospodarka magazynowa i łączność....	51999,1	25119,2	8960,3	26880,0	6281,0	10023,2	
<i>Transport, storage and communication</i>							
Pośrednictwo finansowe	40190,0	20473,8	19933,0	19716,2	14929,9	5197,8	
<i>Financial intermediation</i>							
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ	40092,4	16081,7	10041,5	24010,7	6863,3	7920,5	
<i>Real estate, renting and business activities</i>							
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna.....	842,2	612,7	437,7	229,4	54,1	128,6	
<i>Health and social work</i>							
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	7426,4	4289,8	3354,5	3136,6	900,1	1440,5	
<i>Other community, social and personal service activities</i>							

DZIAŁ XX

FINANSE PUBLICZNE

Uwagi ogólne

1. **Finanse publiczne** obejmują procesy związane z gromadzeniem środków publicznych oraz ich rozdysponowaniem, a w szczególności: gromadzenie dochodów i przychodów publicznych, wydatkowanie środków publicznych, finansowanie potrzeb pożyczkowych budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego (gmin, miast na prawach powiatu, powiatów oraz województw), zaciąganie zobowiązań angażujących środki publiczne, zarządzanie środkami publicznymi, zarządzanie długiem publicznym oraz rozliczenia z budżetem Unii Europejskiej.

Podstawę prawną określającą te procesy stanowi ustawa z dnia 30 VI 2005 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.), a w przypadku gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego również: ustawa z dnia 8 III 1990 r. o samorządzie gminnym, ustawa z dnia 5 VI 1998 r. o samorządzie powiatowym, ustawa z dnia 5 VI 1998 r. o samorządzie województwa (teksty jednolite: Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1590—1592 z późn. zm.) oraz ustawa z dnia 13 XI 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (tekst jednolity: Dz.U. z 2008 r. Nr 88, poz. 539 z późn. zm.).

2. Prezentowane dane obejmują informacje dotyczące **dochodów i wydatków** budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz zakładów budżetowych, gospodarstw pomocniczych, rachunku dochodów własnych jednostek budżetowych (od 2005 r.) i funduszy celowych.

3. Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego są określane w uchwale budżetowej przez właściwe organy stanowiące na rok kalendarzowy (budżetowy), w terminach i na zasadach określonych w ustawach ustrojowych oraz ustawie o finansach publicznych.

Miasto na prawach powiatu realizuje jednocześnie zadania z zakresu działania gminy oraz powiatu i sporządza jeden budżet, w którym określone są poszczególne dochody z uwzględnieniem źródeł dochodów gminy i powiatu oraz wydatki realizowane łącznie przez gminę i powiat. Dlatego też w tablicach dochody i wydatki gmin podane są bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu, natomiast dochody i wydatki miast na prawach powiatu podane są łącznie z dochodami i wydatkami części gminnej i powiatowej. Powyższa uwaga dotyczy również funduszy celowych, zakładów budżetowych, gospodarstw pomocniczych oraz rachunku dochodów własnych tych jednostek.

CHAPTER XX

PUBLIC FINANCE

General notes

1. **Public finance** include the processes connected with accumulation and allocation of public funds, and in particular: collecting and accumulating revenue, spending public funds, financing of loan needs of the state budget and of the budgets of local self-government entities (i.e. gminas, cities with powiat status, powiats and voivodships), contracting liabilities involving public funds, managing public funds and public dept, as well as settlements with the European Union budget.

The Law on Public Finances, dated 30 VI 2005 (Journal of Laws No. 249, item 2104 with later amendments), provides the legal basis defining the above mentioned processes, while with respect to the financial management of local self-government entities, the legal basis is additionally provided by the Law on Gmina Self-government, dated 8 III 1990, the Law on Powiat Self-government, dated 5 VI 1998 and the Law on Voivodship Self-government, dated 5 VI 1998 (unified texts: Journal of Laws 2001 No. 142, items 1590—1592 with later amendments) as well as the Law on Incomes of Local Self-government Entities, dated 13 XI 2003 (unified text: Journal of Laws 2008 No. 88, item 539 with later amendments).

2. The presented data include information regarding **revenue and expenditure** of: the budgets of local self-government entities as well as budgetary establishments, auxiliary units, own income account of budgetary entities (since 2005) and appropriated funds.

3. Revenue and expenditure of the budgets of local self-government entities are determined in the budgetary act passed by relevant councils for a period of one calendar year (a budgetary year) within the periods and in accordance with the principles set forth in statutory acts and in the Act of Public Finances.

City with powiat status realizes tasks of gmina as well as powiat. There is one budget drawn up every year, which consists of revenue (income received both by gmina and powiat) as well as expenditure realized jointly by gmina and powiat. Therefore in tables concerning revenue and expenditure of gminas, data for cities with powiat status include revenue of gminas as well as powiats and expenditure of both gmina and powiat are given jointly. Above note concerns also appropriated funds, budgetary establishments, auxiliary units and their own income account.

4. W związku z wejściem w życie z dniem 27 X 2002 r. ustawy o ustroju miasta stołecznego Warszawy (Dz.U. Nr 41, poz. 361 z późn. zm.), zgodnie z którą m.st. Warszawa stanowi obecnie jedną gminę mającą jednocześnie status miasta na prawach powiatu, dane za 2002 r. dotyczące budżetów gmin, powiatów i miast na prawach powiatu podano zgodnie ze stanem organizacyjnym (podziałem administracyjnym) obowiązującym w dniu 31 XII 2002 r. Oznacza to, że budżety byłych gmin warszawskich, gminy Wesoła, Związku Komunalnego Miasta Stołecznego Warszawy oraz powiatu warszawskiego wykonane do dnia 26 X 2002 r. zostały ujęte w budżecie m.st. Warszawy, tj. wyłączenie w miastach na prawach powiatu. Zmiana ta w istotnym stopniu wpłynęła na poziom prezentowanych wielkości.

5. Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego grupuje się zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o finansach publicznych, tj. na działy — określające rodzaj działalności oraz paragrafy — określające rodzaj dochodu lub wydatku; prezentowane dane w podziale na działy i paragrafy opracowano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 14 VI 2006 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. Nr 107, poz. 726 z późn. zm.).

6. Na dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego składają się:

- 1) dochody własne, tj.:
 - a) dochody z tytułu udziałów we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych i osób fizycznych,
 - b) wpływy z podatków oraz opłat ustalanych i pobieranych na podstawie odrębnych ustaw, w tym podatek od nieruchomości, podatek rolny, podatek od środków transportowych, podatek od czynności cywilnoprawnych, opłata skarbową,
 - c) dochody z majątku, np. dochody z wynajmu i dzierżawy,
 - d) środki na dofinansowanie własnych zadań ze źródeł pozabudżetowych;
- 2) dotacje celowe:
 - a) z budżetu państwa na zadania: z zakresu administracji rządowej, własne, realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej,
 - b) otrzymane z funduszy celowych,
 - c) pozostałe dotacje;
- 3) subwencja ogólna, która składa się z części: wyrównawczej, oświatowej, rekompensującej, równoważącej i regionalnej.

7. W sektorze finansów publicznych wyróżnia się następujące formy organizacyjno-prawne:

- 1) **jednostki budżetowe**, których wydatki w całości pokrywane są z budżetów jednostek samorządu terytorialnego, a uzyskane przez nie dochody stanowią dochody tych budżetów;

4. Due to the Law on System of Capital City Warszawa, which came into force on 27 X 2002 (Journal of Laws No. 41, item 361 with later amendments), the Capital City Warszawa has become one gmina, city with powiat status. The data for 2002, regarding budgets of gminas, powiats and cities with powiat status, are presented according to the administrative division obligatory on 31 XII 2002. This means the budgets of previous gminas constituting city Warszawa, gmina Wesoła, Commune Union of Capital City Warszawa and warszawski powiat executed by 26 X 2002, were given as a budget of Capital City Warszawa only in budgets of cities with powiat status. This change had a considerable influence on the presented numbers.

5. Revenue and expenditure of the budgets of local self-government entities are grouped in accordance with the provisions set forth in the Act on Public Finances, i.e. they are grouped into divisions — defining types of activity, and into paragraphs — defining types of revenue or expenditure; the presented data, divided into divisions and paragraphs, were compiled in accordance with the decree of the Minister of Finance, dated 14 VI 2006 on Detailed Classification of Incomes, Expenses, Revenues and Expenditures, and Funds from Foreign Resources (Journal of Laws No. 107, item 726 with later amendments).

6. Budget revenue of local self-government entities comprise:

- 1) own revenue, i.e.:
 - a) revenue from shares in receipts from corporate and personal income taxes,
 - b) receipts from taxes and fees established and collected on the basis of separate acts, of which the tax on real estate, the agricultural tax, the tax on means of transport, the tax on civil law transactions, treasury fees,
 - c) revenue from property, e.g., revenue from renting and leasing,
 - d) funds for the additional financing own tasks from non-budgetary sources;
- 2) appropriated allocations:
 - a) from the state budget for: government administration-related tasks, own tasks, tasks realized on the basis of agreements with government administration bodies,
 - b) from appropriated funds,
 - c) other allocations;
- 3) general subsidy comprising: equalisation, educational, compensating, balancing, and regional parts.

7. In the sector of public finance the following organizational-legal forms of entities are operating:

- 1) **budgetary entities**, the expenditures of which are fully covered from the budgets of local self-government entities, and the incomes obtained by them account for the income of these budgets;

- 2) **zakłady budżetowe jednostek budżetowych**, które odpłatnie wykonują wyodrębnione zadania i pokrywają koszty swojej działalności z przychodów własnych oraz ewentualnych dotacji przedmiotowych, a także z dotacji podmiotowej lub z dotacji celowej na dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji, otrzymanych z budżetów jednostek samorządu terytorialnego;
- 3) **gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych** wyodrębnione z jednostki budżetowej, pod względem organizacyjnym i finansowym (część jej podstawowej działalności lub działalność uboczna), pokrywające koszty swojej działalności z uzyskiwanych przychodów własnych oraz ewentualnej dotacji przedmiotowej otrzymanej z budżetów jednostek samorządu terytorialnego;
- 4) **rachunek dochodów własnych jednostek budżetowych** (utworzony w 2005 r.) jest wydzielonym rachunkiem, na którym jednostki budżetowe gromadzą dochody ze ściśle określonych źródeł i przeznaczają je na cele ściśle określone w ustawie o finansach publicznych;
- 5) **fundusze celowe** są to fundusze tworzone na podstawie ustaw, których przychody pochodzą ze środków publicznych, a wydatki przeznaczone są na realizację wyodrębnionych zadań. Fundusz celowy, który realizuje zadania wyodrębnione z budżetu jednostek samorządu terytorialnego jest gminnym, powiatowym lub wojewódzkim funduszem celowym.

Ponadto do 2005 r. istniały **środki specjalne jednostek budżetowych**, dla których dane opublikowane zostały po raz ostatni w Roczniku Statystycznym Województwa Mazowieckiego 2007.

8. Informacje dotyczące budżetów jednostek samorządu terytorialnego opracowano w Głównym Urzędzie Statystycznym na podstawie sprawozdań Ministerstwa Finansów.

- 2) **budgetary establishments of budgetary entities** which perform individual tasks for a fee, and cover the costs related to their activity from own revenues and from possible objective allocations, as well as from subjective allocation or appropriated allocation for co-financing of the investment-related costs, obtained from the budgets of local self-government entities;
- 3) **auxiliary units of budgetary entities** separated from a budgetary entity, in terms of organisation and finances (part of its core business or non-core business), covering the costs related to their activity from own revenues, or from a possible objective allocation obtained from the budgets of local self-government entities;
- 4) **own income account of budgetary entities** (established in 2005) is a separated account, on which budgetary entities accumulate incomes from closely defined sources and allocate them for the purposes closely defined in the Law on Public Finances;
- 5) **appropriated funds** are funds created on the basis of acts, the revenues of which originate from public revenues, and expenses are designated for the realization of specific tasks. The appropriated fund which realizes specific tasks separated from the budget of local self-government entities is a gmina, powiat or voivodship appropriated fund.

Moreover, until 2005 there operated **special funds of budgetary entities**, for which the data were published the last time in the Statistical Yearbook of Mazowieckie Voivodship 2007.

8. Information concerning local self-government entities budgets is compiled in the Central Statistical Office on the basis of the Ministry of Finance reports.

Uwaga do tablic

W 2000 r. dane dotyczące m.st. Warszawy uwzględniono wyłącznie w gminach; patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 314.

Note to tables

In 2000 data concerning the Capital City Warszawa have been presented only in gminas; see general notes, item 4 on page 314.

TABL. 1 (251). DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG RODZAJÓW
REVENUE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS BY TYPE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem	Gminy ^a	Miasta na	Powiaty	Województwo
		Total	Gminas ^a	prawach powiatu Cities with powiat status	Powiats	Voivodship
		w tys. zł		in thous. zł		
OGÓŁEM TOTAL	2000	11611564,1	8353435,3	948052,5	1913087,4	396988,9
	2005	17292664,6	5394154,5	8722355,1	1584065,4	1592089,6
	2007	22943098,7	7075593,1	11421611,0	1963253,2	2482641,3
	2008	24544120,1	7726928,7	12046872,6	2210116,5	2560202,3
Dochody własne Own revenue		17103242,9	4212023,3	9863251,9	893805,2	2134162,5
w tym: of which:						
Udziały w podatku dochodowym Share in income tax		8962499,6	1819110,9	4780177,1	504743,9	1858467,8
od osób prawnych corporate income tax		2615484,7	85378,7	863987,8	17729,5	1648388,7
od osób fizycznych personal income tax		6347015,0	1733732,2	3916189,3	487014,4	210079,1
Podatek od nieruchomości Tax on real estate		1930484,3	901881,3	1028603,0	—	—
Podatek rolny Agricultural tax		123230,5	120570,0	2660,6	—	—
Podatek od środków transportowych Tax on means of transport		171829,9	117713,9	54116,1	—	—
Podatek od czynności cywilnoprawnych Tax on civil law transactions		718745,5	186356,2	532389,3	—	—
Oплата skarbowa Treasury fee		163694,5	34886,9	128807,6	—	—

^a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

^a Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 1 (251). DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG
 RODZAJÓW (dok.)
 REVENUE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS BY TYPE (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Województwo Voivodship
	w tys. zł in thous. zł				
Dochody własne (dok.) <i>Own revenue (cont.)</i>					
Dochody z majątku	1063096,4	228550,1	794857,2	25674,9	14014,2
<i>Revenue from property</i>					
w tym dochody z wynajmu i dzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze	547664,7	72063,9	466276,9	8411,9	912,1
<i>of which income from renting and leasing as well as agreements with a similar character</i>					
Środki na dofinansowanie własnych zadań ze źródeł pozabudżetowych.....	621568,4	149855,1	345324,8	13535,5	112852,9
<i>Funds for additional financing of own tasks from non- -budgetary sources</i>					
Dotacje celowe.....	2443923,1	1154710,3	615124,5	428795,5	245292,9
<i>Appropriated allocations</i>					
Z budżetu państwa.....	2298945,8	1091667,4	584824,8	387766,8	234686,8
<i>From the state budget</i>					
na zadania: <i>for tasks:</i>					
z zakresu administracji rządowej	1666282,9	884119,4	443603,8	229652,0	108907,7
<i>for government administration tasks</i>					
własne	610904,2	198691,6	134777,8	154402,5	123032,2
<i>for own tasks</i>					
realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej.....	21758,7	8856,4	6443,1	3712,3	2746,9
<i>realized on the basis of agreements with government administration bodies</i>					
Otrzymane z funduszy celowych.....	53050,4	33397,6	3113,9	12311,6	4227,2
<i>Received from appropriated funds</i>					
Pozostałe dotacje.....	91926,9	29645,2	27185,7	28717,1	6378,9
<i>Other allocations</i>					
Subwencja ogólna.....	4996954,2	2360195,2	1568496,2	887515,8	180746,9
<i>General subsidy</i>					
W tym część oświatowa	3928262,2	1748747,0	1383466,3	711565,4	84483,5
<i>Of which educational part</i>					

^a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

^a Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 2 (252). DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG DZIAŁÓW
W 2008 R.
REVENUE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS BY DIVISION IN 2008

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Województwo Voivodship
O G Ó Ł E M TOTAL	24544120,1	7726928,7	12046872,6	2210116,5	2560202,3
w tym: of which:					
Rolnictwo i łowiectwo <i>Agriculture and hunting</i>	164689,8	131888,7	139,2	4373,4	28288,4
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę <i>Electricity, gas and water supply</i>	35430,9	34969,1	240,7	221,1	—
Transport i łączność <i>Transport and communication</i>	1412727,0	95972,5	1060100,9	115983,5	140670,1
Gospodarka mieszkaniowa <i>Dwelling economy</i>	1845277,2	259542,0	1532787,6	39335,2	13612,4
Działalność usługowa <i>Service activity</i>	46426,8	3113,1	9627,6	17552,3	16133,7
Administracja publiczna <i>Public administration</i>	220470,0	56706,4	41821,8	75345,3	46596,6
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa <i>Public safety and fire care</i>	267047,7	23235,1	116123,2	127688,2	1,0
Dochody od osób prawnych i od osób fizycznych <i>Corporate income tax and personal income tax</i>	12677112,2	3346382,3	6930253,2	534823,8	1865652,8
Różne rozliczenia <i>Miscellaneous settlements</i>	5292013,5	2410376,9	1711037,9	905748,0	264850,8
Oświata i wychowanie <i>Education</i>	237590,1	147583,7	67686,2	19083,6	3236,6
Ochrona zdrowia <i>Health care</i>	208912,6	3263,2	31223,9	116298,3	58127,2
Pomoc społeczna <i>Social assistance</i>	1568643,5	932466,5	431547,7	203831,6	797,8
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej <i>Other tasks in sphere of social policy</i>	81370,6	1942,8	14765,5	30889,5	33772,7
Edukacyjna opieka wychowawcza <i>Educational care</i>	79317,7	42804,3	15290,5	6464,3	14758,7
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska <i>Municipal economy and environmental protection</i>	229729,3	177222,6	50918,4	192,4	1396,0
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego <i>Culture and national heritage</i>	45104,8	11803,1	2832,9	1133,5	29335,2
Kultura fizyczna i sport <i>Physical education and sport</i>	70312,5	44099,7	20357,4	5507,3	348,1

^a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

^a Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 3 (253). WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG RODZAJÓW
EXPENDITURE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS BY TYPE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogolem	Gminy ^a	Miasta na	Powiaty	Województwo
		Total	Gminas ^a	prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty	Voivodship
		w tys. zł		in thous. zł		
OGÓŁEM.....	2000	12326269,0	8945584,5	1029334,2	1944799,5	406550,8
TOTAL						
	2005	17664893,2	5515297,2	8871384,2	1580863,3	1697348,5
	2007	22401131,0	6992242,6	10735437,2	1945126,3	2728325,0
	2008	25709237,3	8051181,0	12359654,2	2219152,4	3079249,7
Wydatki majątkowe.....		6260894,0	2194399,3	2457358,0	443184,5	1165952,3
Property expenditure						
W tym na inwestycje ^b		6029606,6	2139304,8	2414502,0	443084,5	1032715,3
Of which on investments ^b						
Wydatki bieżące.....		19448343,3	5856781,7	9902296,2	1775967,9	1913297,4
Current expenditure						
Na wynagrodzenia.....		6391515,6	2360202,9	2918520,0	884886,0	227906,7
On wages and salaries						
w tym osobowe.....		5851824,5	2140631,7	2688172,8	810342,3	212677,8
of which personal						
Pochodne od wynagrodzeń.....		1145160,1	415876,5	493078,4	198696,0	37509,3
Derivatives from wages and salaries						
w tym składki na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy.....		1057963,0	411383,2	471853,6	137220,5	37505,7
contributions to social security and the Labour Fund						
Dotacje.....		1962983,5	382111,0	896568,1	114206,1	570098,4
Allocations						
w tym dla zakładów budżetowych, gospodarstw pomocniczych i funduszy celowych.....		195982,9	83698,8	96706,2	66,8	15511,1
of which for budgetary establishments, auxiliary units and appropriated funds						
Na obsługę długu publicznego.....		232743,3	56780,8	142820,4	14767,8	18374,4
On public debt servicing						
Z tytułu udzielania poręczeń i gwarancji.....		15046,2	833,4	8852,5	2701,0	2659,2
Related to granting endorsements and guarantees						
Pozostałe.....		9700894,5	2640977,2	5442456,9	560711,0	1056749,4
Others						
w tym:						
of which:						
świadczenia na rzecz osób fizycznych.....		1647508,9	1053358,0	515272,8	73096,3	5781,8
benefits for natural persons						
zakup materiałów i usług.....		5482649,1	1267387,4	3584541,1	350196,3	280524,3
purchase of materials and services						

^a Bez wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu. ^b Łącznie z dotacjami na finansowanie zadań inwestycyjnych zakładów budżetowych, gospodarstw pomocniczych i funduszy celowych.

^a Excluding expenditure of gminas which are also cities with powiat status. ^b Including allocations for financing investment tasks of budgetary establishments, auxiliary units and appropriated funds.

TABL. 4 (254). WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG DZIAŁÓW
W 2008 R.
EXPENDITURE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS BY DIVISION IN 2008

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Województwo Voivodship
	w tys. zł in thous. zł				
O G Ó Ł E M TOTAL	25709237,3	8051181,0	12359654,2	2219152,4	3079249,7
w tym: of which:					
Rolnictwo i łowiectwo <i>Agriculture and hunting</i>	416259,3	329880,0	200,2	3612,7	82566,4
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę..... <i>Electricity, gas and water supply</i>	65925,1	49198,7	16176,5	—	550,0
Transport i łączność..... <i>Transport and communication</i>	5510784,8	825040,5	3182032,7	339762,6	1163949,0
Gospodarka mieszkaniowa..... <i>Dwelling economy</i>	1434591,7	228199,9	1186558,4	15503,4	4330,0
Działalność usługowa..... <i>Service activity</i>	156912,9	25916,8	72517,0	21274,2	37204,9
Administracja publiczna..... <i>Public administration</i>	2292284,1	840103,5	1013791,9	275760,8	162628,0
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa..... <i>Public safety and fire care</i>	594665,5	127655,9	310993,4	136106,2	19910,0
Obsługa długu publicznego ^b <i>Public debt servicing^b</i>	250404,4	57826,5	151905,7	17499,6	23172,5
Różne rozliczenia..... <i>Miscellaneous settlements</i>	1640863,8	46863,5	814887,1	70562,6	708550,6
Oświata i wychowanie..... <i>Education</i>	6460947,5	2887335,7	2767619,5	646209,4	159783,0
Ochrona zdrowia..... <i>Health care</i>	737253,2	61462,5	283923,1	130312,6	261555,0
Pomoc społeczna..... <i>Social assistance</i>	2348511,4	1121039,2	868795,1	320062,8	38614,3
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej..... <i>Other tasks in sphere of social policy</i>	261749,1	8639,4	105885,2	71616,6	75607,9
Edukacyjna opieka wychowawcza..... <i>Educational care</i>	546575,0	96946,9	292743,4	134364,8	22519,9
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska..... <i>Municipal economy and environmental protection</i>	1226947,6	880933,4	329977,4	409,2	15627,7
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego..... <i>Culture and national heritage</i>	1047098,2	220761,2	580946,7	8673,3	236717,0
Kultura fizyczna i sport..... <i>Physical education and sport</i>	556718,4	217486,0	295115,6	17869,3	26247,5

^a Bez wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu. ^b Obejmuje wydatki na obsługę długu publicznego oraz wydatki bieżące jednostek budżetowych związane z tą obsługą.

^a Excluding expenditure of gminas which are also cities with powiat status. ^b Includes public debt servicing and current expenditure of budgetary entities connected with this servicing.

TABL. 5 (255). PRZYCHODY I WYDATKI ZAKŁADÓW BUDŻETOWYCH, GOSPODARSTW POMOCNICZYCH I RACHUNKU DOCHODÓW WŁASNYCH JEDNOSTEK BUDŻETÓW SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
REVENUE AND EXPENDITURE OF BUDGETARY ESTABLISHMENTS, AUXILIARY UNITS AND OWN INCOME ACCOUNT OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogolem	Gminy ^a	Miasta na	Powiaty	Województwo
		Total	Gminas ^a	prawach powiatu	Powiaty	Voivodship
		w tys. zł		in thous. zł		
ZAKŁADY BUDŻETOWE JEDNOSTEK BUDŻETOWYCH <i>BUDGETARY ESTABLISHMENTS OF BUDGETARY ENTITIES</i>						
Przychody^{bc}	2000	2253594,9	2124561,6	93321,2	13081,7	22630,4
Revenue^{bc}	2005	788783,1	380074,5	375422,9	399,1	32886,7
	2007	738891,7	402140,7	294122,5	260,1	42368,5
	2008	728413,8	398795,2	286823,0	320,3	42475,3
w tym: of which:						
Przychody ze sprzedaży wyrobów, składników majątkowych i usług		496310,6	292394,7	177662,1	177,1	26076,8
<i>Revenue from sale of products, asset components and services</i>						
Dotacje z budżetów jednostek samorządu terytorialnego...		192975,9	81677,7	95787,1	—	15511,1
<i>Allocations from local self-government entities budgets</i>						
Wydatki^b	2000	2233414,8	2100701,8	95820,4	12895,3	23997,3
Expenditure^b	2005	779695,9	374941,1	374623,0	376,5	29755,3
	2007	723205,7	393176,9	288570,8	283,7	41174,3
	2008	717472,0	391132,8	283371,4	320,3	42647,5
w tym: of which:						
Materiały i usługi		298108,9	180665,8	105786,0	228,4	11428,8
<i>Materials and services</i>						
Wpłaty nadwyżek do budżetów jednostek samorządu terytorialnego.....		5120,1	2304,5	1848,4	—	967,3
<i>Surplus payments to local self-government entities budgets</i>						
GOSPODARSTWA POMOCNICZE JEDNOSTEK BUDŻETOWYCH <i>AUXILIARY UNITS OF BUDGETARY ENTITIES</i>						
Przychody^{bc}	2000	62020,3	5837,1	6881,7	40463,8	8837,7
Revenue^{bc}	2005	81759,1	9639,0	28295,6	19714,9	24109,5
	2007	103834,0	10629,2	46266,4	22277,5	24660,8
	2008	77166,0	11998,5	17448,3	23454,3	24264,9
w tym: of which:						
Przychody ze sprzedaży wyrobów, składników majątkowych i usług		72979,8	10642,4	16791,6	21468,0	24077,9
<i>Revenue from sale of products, asset components and services</i>						
Dotacje z budżetów jednostek samorządu terytorialnego...		1829,9	1277,5	523,1	29,3	—
<i>Allocations from local self-government entities budgets</i>						

^a Bez przychodów/dochodów i wydatków zakładów budżetowych, gospodarstw pomocniczych i rachunku dochodów własnych gmin mających również status miasta na prawach powiatu. ^b Bez przelewów redystrybucyjnych, tj. przelewów środków między poszczególnymi dysponentami tego samego rodzaju środków pozabudżetowych. ^c Bez pozostałości z roku ubiegłego.

^a Excluding revenue and expenditure of budgetary establishments, auxiliary units and own income account of gminas which are also cities with powiat status. ^b Excluding redistribution transfers, i.e., transfers of funds between individual disposers of the same type of extrabudgetary funds. ^c Excluding balances from the previous year.

TABL. 5 (255). PRZYCHODY I WYDATKI ZAKŁADÓW BUDŻETOWYCH, GOSPODARSTW POMOCNICZYCH I RACHUNKU DOCHODÓW WŁASNYCH JEDNOSTEK BUDŻETÓW SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO (dok.)

REVENUE AND EXPENDITURE OF BUDGETARY ESTABLISHMENTS, AUXILIARY UNITS AND OWN INCOME ACCOUNT OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem	Gminy ^a	Miasta na prawach powiatu	Powiaty	Województwo
		Total	Gminas ^a	Cities with powiat status	Powiatas	Voivodship
		w tys. zł		in thous. zł		
GOSPODARSTWA POMOCNICZE JEDNOSTEK BUDŻETOWYCH (dok.)						
<i>AUXILIARY UNITS OF BUDGETARY ENTITIES (cont.)</i>						
Wydatki^b	2000	62841,0	5872,3	7198,4	40995,2	8775,1
<i>Expenditure^b</i>	2005	80847,3	9294,4	28327,7	19331,9	23893,4
	2007	97516,1	10147,9	40978,0	22006,3	24383,9
	2008	76716,6	11720,1	17396,8	23708,9	23890,9
W tym materiały i usługi		32457,1	6968,5	5099,7	8998,4	11390,5
<i>Of which materials and services</i>						
Wpłata z zysku do budżetów jednostek samorządu terytorialnego	2000	293,5	12,3	3,0	246,9	31,3
<i>Payments of profit to local self-government entities budgets</i>	2005	376,7	81,7	46,1	204,4	44,4
	2007	2149,2	131,0	1752,3	208,0	58,0
	2008	381,5	79,0	57,9	97,8	146,8
RACHUNEK DOCHODÓW WŁASNYCH JEDNOSTEK BUDŻETOWYCH						
<i>OWN INCOME ACCOUNT OF BUDGETARY ENTITIES</i>						
Dochody^{bc}	2005	116217,7	25688,3	70809,9	15605,9	4113,6
<i>Revenue^{bc}</i>	2007	191713,7	38142,5	133170,7	17174,1	3226,4
	2008	211286,8	42064,8	147435,2	18756,2	3030,6
w tym:						
<i>of which:</i>						
Wpływy ze sprzedaży wyrobów, składników majątkowych i usług		148000,9	35018,2	98271,5	13753,8	957,5
<i>Revenues from sale of products, asset components and services</i>						
Dotacje z budżetów jednostek samorządu terytorialnego...		—	—	—	—	—
<i>Allocations from local self-government entities budgets</i>						
Wydatki^b	2005	94235,9	22890,5	55267,0	13275,1	2803,2
<i>Expenditure^b</i>	2007	181553,3	37307,9	124374,0	16960,8	2910,6
	2008	197816,6	40177,1	136865,6	17926,9	2847,0
w tym:						
<i>of which:</i>						
Materiały i usługi		180888,0	38758,1	125399,7	15509,5	1220,7
<i>Materials and services</i>						
Wpłata nadwyżek do budżetów jednostek samorządu terytorialnego		334,6	77,9	129,9	126,8	0,0
<i>Surplus payments to local self-government entities budgets</i>						

^a Bez przychodów/dochodów i wydatków zakładów budżetowych, gospodarstw pomocniczych i rachunku dochodów własnych gmin mających również status miasta na prawach powiatu. ^b Bez przelewów redystrybucyjnych, tj. przelewów środków między poszczególnymi dysponentami tego samego rodzaju środków pozabudżetowych. ^c Bez pozostałości z roku ubiegłego.

^a Excluding revenue and expenditure of budgetary establishments, auxiliary units and own income account of gminas which are also cities with powiat status. ^b Excluding redistribution transfers, i.e., transfers of funds between individual disposers of the same type of extrabudgetary funds. ^c Excluding balances from the previous year.

TABL. 6 (256). PRZYCHODY I WYDATKI FUNDUSZY CELOWYCH JEDNOSTEK SAMORZĄDU
TERYTORIALNEGO
REVENUE AND EXPENDITURE OF APPROPRIATED LOCAL SELF-GOVERNMENT
ENTITIES FUNDS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem <i>Total</i>	Gminy ^a <i>Gminas^a</i>	Miasta na prawach powiatu <i>Cities with powiat status</i>	Powiaty <i>Powiaty</i>	Województwo <i>Voivodship</i>
		w tys. zł <i>in thous. zł</i>				
Przychody^{bc} Revenue^{bc}	2000	143935,0	67829,8	16147,0	40964,1	18994,1
	2005	125978,7	19245,5	67112,9	25225,7	14394,7
	2007	158166,3	35057,4	74716,3	34596,1	13796,6
	2008	180773,9	44375,2	72420,1	40393,1	23585,5
w tym: <i>of which:</i>						
Przychody ze sprzedaży wyrobów, składników majątko- wych i usług..... <i>Revenue from sale of products, asset components and services</i>		40446,5	677,7	11571,8	27923,4	273,7
Dotacje z budżetów jednostek samorządu terytorialnego... <i>Allocations from local self-government entities budgets</i>		7,6	7,6	—	—	—
Wydatki^b Expenditure^b	2000	117873,8	56630,5	13663,4	28970,1	18609,8
	2005	148090,3	18885,9	90157,2	24371,6	14675,6
	2007	151888,2	24054,6	82071,8	28212,8	17549,0
	2008	122337,5	29861,8	38782,1	36918,9	16774,7
w tym: <i>of which:</i>						
Materiały i usługi..... <i>Materials and services</i>		58799,1	14563,3	15619,1	25414,2	3202,5
Wpłata nadwyżek do budżetów jednostek samorządu terytorialnego (dotacje)..... <i>Surplus payments to local self-government entities budgets (allocations)</i>		26185,9	807,1	8754,1	3380,3	13244,3

^a Bez przychodów i rozchodów funduszy celowych gmin mających również status miasta na prawach powiatu. ^b Bez przelewów redystrybucyjnych, tj. przelewów środków między poszczególnymi dysponentami tego samego rodzaju środków pozabudżetowych. ^c Bez pozostałości z roku ubiegłego.

^a Excluding revenue and expenditure of appropriated funds of gminas which are also cities with powiat status. ^b Excluding redistribution transfers, i.e., transfers of funds between individual disposers of the same type of extrabudgetary funds. ^c Excluding balances from the previous year.

DZIAŁ XXI

INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE

Uwagi ogólne

Investycje

1. Informacje o nakładach inwestycyjnych opracowano według zasad systemu rachunków narodowych, zgodnie z zaleceniami „ESA 1995”.

Nakłady inwestycyjne są to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji.

Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

Nakłady na środki trwałe są to nakłady na:

- budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentacje projektowo-kosztorysowe,
- maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem),
- środki transportu,
- inne, tj.: melioracje szczegółowe, koszty ponoszone przy nabyciu gruntów i używanych środków trwałych oraz inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie, a ponadto odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji (z wyjątkiem odsetek nieuwzględnionych w wartości nakładów na środki trwałe przez podmioty stosujące Międzynarodowe Standardy Rachunkowości — MSR, wprowadzone od 1 I 2005 r.).

Pozostałe nakłady są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

2. Nakłady inwestycyjne — jeśli nie zaznaczono inaczej — zaliczono do odpowiednich sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2004) zgodnie z zaklasyfikowaniem działalności inwestora (podmiotu gospodarki narodowej), z wyjątkiem nakładów na obiekty niezwiązane z jego podstawową działalnością, które zaliczono do odpowiednich sekcji według kryterium przeznaczenia obiektu (dotyczy np.: budynków i lokali mieszkalnych, obiektów przeznaczonych dla potrzeb edukacji, ochrony zdrowia, sportu i rekreacji).

3. Od 2002 r. — w związku z nowelizacją ustawy o rachunkowości (tekst jednolity: Dz.U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.) nakłady inwestycyjne na niektóre przedmioty leasingu stanowiące środki trwałe podmiotów je użytkujących (leasingobiorców) zaliczono do nakładów tych

CHAPTER XXI

INVESTMENTS. FIXED ASSETS

General notes

Investments

1. Information regarding investment outlays was compiled according to the principles of the system of national accounts, according to recommendations of “European System of Accounts ESA 1995”.

Investment outlays are financial or tangible outlays, the purpose of which is the creation of new fixed assets or the improvement (rebuilding, enlargement, reconstruction or modernization) of existing capital asset items, as well as outlays on so-called initial investments.

Investment outlays are divided into outlays on fixed assets and other outlays.

Outlays on fixed assets include outlays on:

- buildings and structures (include buildings and places as well as civil engineering works), of which, among other, construction and assembly works, design and cost estimate documentations,
- machinery, technical equipment and tools (including instruments, moveables and endowments),
- transport equipment,
- others, i.e., detailed meliorations, costs incurred for purchasing land and second-hand fixed assets as well as livestock (basic herd), long-term plantings, interests on investment credits and investment loans for the period of investment realization (except for interests not included in outlays on fixed assets by units that use International Accounting Standards — IAS implemented since 1 I 2005).

Other outlays are outlays on so-called initial investments as well as other costs connected with investment realization. These outlays do not increase the value of fixed assets.

2. Investment outlays, unless otherwise indicated, are included into the appropriate sections of the NACE rev. 1.1 in accordance with the classification of the investor's activity (entity of the national economy), with the exception of outlays on structures not connected with its basic activity, which were included into the appropriate sections according to the criteria of structure destination (concerning, e.g.: residential buildings and places, buildings for education, health care, sport and recreational purposes).

3. Since 2002 — due to amendment of the Accounting Act (unified text: Journal of Laws 2002 No. 76, item 694 with later amendments) investment outlays on some objects of lease being fixed assets of units using them (lessee)

podmiotów; do 2001 r. nakłady te były wykazywane przez podmioty finansujące (leasingodawców), tj. zaliczane były do sekcji „Pośrednictwo finansowe” oraz „Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej”, co wpłynęło na poziom prezentowanych wielkości.

4. Wartość nakładów inwestycyjnych poniesionych przez:

- osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (z wyjątkiem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie) z liczbą pracujących powyżej 9 osób — opracowano na podstawie sprawozdawczości,
- osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą z liczbą pracujących do 9 osób, gospodarstwa indywidualne w rolnictwie, a także wartość nakładów na indywidualne budownictwo: mieszkaniowe, rekreacyjne (nieprzystosowane do stałego zamieszkania) oraz budownictwo sakralne — ustalono szacunkowo.

Podstawę szacunku wartości nakładów inwestycyjnych na indywidualne budownictwo stanowi kubatura budynków oddanych do użytkowania. Nakłady roczne obejmują pełną wartość budynków oddanych do użytkowania w danym roku, tj. nie uwzględniają różnicy stanów budownictwa niezakończonego w końcu i na początku danego roku.

Środki trwałe

1. Do środków trwałych zalicza się kompletne i nadające się do użytku składniki majątkowe o przewidywanym okresie używania dłuższym niż rok, w tym również drogi publiczne, ulice i place łącznie z pobocznymi i podbudową, uzbrojenie terenu, zasadzenia wieloletnie, melioracje, budowle wodne, grunty, inwentarz żywy (stado podstawowe) oraz od 1 I 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego i spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego).

Dane o środkach trwałych nie obejmują wartości gruntów uznanych od 1 I 1991 r. za środki trwałe zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 XII 1990 r. (Dz.U. Nr 90, poz. 529) oraz prawa użytkowania wieczystego gruntu uznanego od 1 I 2002 r. za środki trwałe zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 IX 1994 r. (tekst jednolity: Dz.U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.).

2. Wartość brutto środków trwałych jest to wartość równa nakładom poniesionym na ich zakup lub wytworzenie, bez potrącenia wartości zużycia (umorzenia).

Przez **wartość brutto środków trwałych w bieżących cenach ewidencyjnych** według stanu w dniu 31 XII należy rozumieć:

were included into investment outlays of those units; until 2001 those outlays had been reported by units that had financed them (lessor), i.e., were classified in the sections “Financial intermediation” and “Real estate, renting and business activities”, what had impact on the level of presented amounts.

4. The value of investment outlays incurred by:

- *legal persons and organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity (excluding private farms in agriculture) employing more than 9 persons, was compiled on the basis of statistical reports,*
- *legal persons and organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity employing up to 9 persons, private farms in agriculture as well as the value of outlays on private residential construction and private recreational construction (not adapted for permanent residence) and on sacral construction, was estimated.*

The cubic volume of completed buildings accounts for the basis of the estimate regarding the value of investment outlays in private construction. Annual outlays include the total value of buildings completed in a given year, i.e., do not include the difference between non-finished construction at the end and at the beginning of a given year.

Fixed assets

1. Fixed assets include asset components and other objects completed and ready for usage with an expected period of utility exceeding 1 year, of which also public roads, streets and squares, together with shoulders and foundations, development of tracts of land, long-term plantings, meliorations, water structures, land, livestock (basic herd) as well as since 1 I 2002 co-operative ownership right to residential premise and co-operative right to non-residential (utilitarian) premise.

Data regarding fixed assets do not include the value of land recognised, since 1 I 1991, as fixed assets, in accordance with the decree of the Council of Ministers, dated 12 XII 1990 (Journal of Laws No. 90, item 529) as well as right of perpetual use of land, regarded as fixed assets since 1 I 2002, in accordance with Accounting Act, dated 29 IX 1994 (unified text: Journal of Laws 2002 No. 76, item 694 with later amendments).

2. The gross value of fixed assets is the value equal to the outlays incurred on purchasing or manufacturing them, without deducting consumption value (depreciation).

The gross value of fixed assets at current book-keeping prices is understood, as of 31 XII:

- w zakresie środków trwałych przekazanych do eksploatacji:
 - przed 1 I 1995 r. — wartość w cenach odtworzenia z września 1994 r.,
 - po 1 I 1995 r. — wartość w cenach bieżących nabycia lub wytworzenia,
- w podmiotach stosujących Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR), wprowadzone od 1 I 2005 r. — również wycenę według wartości godziwej.

Wartość brutto w cenach odtworzenia została ustalona w wyniku aktualizacji (wyceny) środków trwałych w gospodarce narodowej dokonanej według stanu w dniu 1 I 1995 r. zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 I 1995 r. w sprawie amortyzacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, a także aktualizacji wyceny środków trwałych (Dz.U. Nr 7, poz. 34).

3. Wartość zużycia środków trwałych odpowiada wielkości odpisów amortyzacyjnych (umorzeniowych) dokonanych od chwili oddania środków trwałych do eksploatacji.

Stopień zużycia określa stosunek procentowy wartości zużycia do wartości brutto środków trwałych.

4. Dane według sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2004) — jeśli nie zaznaczono inaczej — opracowano **metodą przedsiębiorstw**, co oznacza, że wszystkie środki trwałe danego podmiotu gospodarki narodowej zalicza się do tego poziomu klasyfikacyjnego, do którego zaliczono podmiot na podstawie przeważającego rodzaju działalności, np. w przedsiębiorstwie zaliczonym do sekcji „Przetwórstwo przemysłowe” wszystkie środki trwałe użytkowane zarówno w tym rodzaju działalności, jak i poza tą działalnością (budynki i lokale mieszkalne, obiekty służące edukacji, ochronie zdrowia itp.) zalicza się do sekcji „Przetwórstwo przemysłowe”. Wyjątek stanowią budynki mieszkalne w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, które ujęto w sekcji „Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej”.

5. Od 2002 r. — w związku z nowelizacją ustawy o rachunkowości (tekst jednolity: Dz.U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.) niektóre przedmioty leasingu zaliczane są do środków trwałych podmiotów je użytkujących (leasingobiorców): do 2001 r. były one zaliczane do środków trwałych podmiotów finansujących (leasingodawców), tj. do sekcji „Pośrednictwo finansowe” oraz „Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej”, co wpłynęło na poziom prezentowanych wielkości.

6. Wartość brutto środków trwałych:

- osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej oraz osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą (z wyjątkiem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie) z liczbą pracujących powyżej 9 osób — opracowano na podstawie sprawozdawczości,

— *within the scope of fixed assets designated for exploitation:*

- *before 1 I 1995 — the value at replacement prices of September 1994,*
- *after 1 I 1995 — the purchase or manufacturing value at current prices,*
- *in units that use International Accounting Standards (IAS) implemented since 1 I 2005 — also revaluation according to fair value.*

The **gross value at replacement prices** was established as a result of the revaluation of fixed assets in the national economy made as of 1 I 1995, in accordance with the decisions of the decree of the Ministry of Finance, dated 20 I 1995, regarding the depreciation of fixed assets and intangible fixed assets, as well as the revaluation of fixed assets (Journal of Laws No. 7, item 34).

3. The value of consumption of fixed assets corresponds to the value of depreciation since the utilization of the fixed assets.

The **degree of consumption** of fixed assets is understood as the percentage relation of the value of consumption to the gross value of fixed assets.

4. Data by sections of the NACE rev. 1.1, unless otherwise indicated, were compiled using the **enterprise method**, i.e., all fixed assets of a given entity of the national economy are included in that classification level to which the entity was included on the basis of the superior kind of activity, e.g., in an enterprise classified in the section “Manufacturing” all fixed assets used in manufacturing and outside this activity (residential buildings and places, buildings for education, health care, etc.) are included in the section “Manufacturing”. An exception are residential buildings on private farms in agriculture, which were classified in the section “Real estate, renting and business activities”.

5. Since 2002 — due to amendment of the Accounting Act (unified text: Journal of Laws 2002 No. 76, item 694 with later amendments) some objects of lease have been included into fixed assets of units using them (lessee); until 2001 they had been included into fixed assets of units that had financed them (lessor), i.e., were classified in the sections “Financial intermediation” and “Real estate, renting and business activities”, what had impact on the level of presented amounts.

6. The gross value of fixed assets:

- of legal persons and organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity (excluding private farms in agriculture) employing more than 9 persons, was compiled on the basis of statistical reports,

— osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej oraz osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą z liczbą pracujących do 9 osób, gospodarstw indywidualnych w rolnictwie, a także wartość indywidualnych budynków mieszkalnych (osób fizycznych) i rekreacyjnych nieprzystosowanych do stałego zamieszkania, wartość dróg publicznych, ulic i placów, melioracji podstawowych i szczegółowych oraz budowli wodnych — ustalono szacunkowo.

7. Wartość środków trwałych według grup opracowano zgodnie z Klasyfikacją Środków Trwałych. Grupowanie obejmuje:

- 1) budynki i budowle:
 - a) budynki i lokale, od 1 I 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego oraz spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego),
 - b) obiekty inżynierii lądowej i wodnej (bez melioracji szczegółowych);
- 2) maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia:
 - a) kotły i maszyny energetyczne,
 - b) maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania,
 - c) specjalistyczne maszyny, urządzenia i aparaty,
 - d) urządzenia techniczne,
 - e) narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie;
- 3) środki transportu;
- 4) pozostałe środki trwałe, tj.: zasadzenia wieloletnie, melioracje szczegółowe i inwentarz żywy (stado podstawowe).

— *of legal persons and organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity employing up to 9 persons, private farms in agriculture as well as the value of private residential buildings (natural persons) and recreational not adapted for permanent residence, the value of public roads, streets and squares, basic and detailed meliorations and water structures, was estimated.*

7. The value of fixed assets according to groups was compiled in accordance with Classification of Fixed Assets. The grouping includes:

- 1) *buildings and structures:*
 - a) *buildings and places, since 1 I 2002 co-operative ownership right to residential premise as well as co-operative right to non-residential (utilitarian) premise,*
 - b) *civil engineering works (excluding detailed meliorations);*
- 2) *machinery, technical equipment and tools:*
 - a) *boilers and power industry machinery,*
 - b) *general usage machinery, equipment and apparatus,*
 - c) *special use machinery, equipment and apparatus,*
 - d) *technical equipment,*
 - e) *tools, instruments, moveables and endowments;*
- 3) *transport equipment;*
- 4) *other fixed assets, i.e., long-term plantings, detailed meliorations and livestock (basic herd).*

Inwestycje

Investments

TABL. 1 (257). NAKŁADY INWESTYCYJNE^a (ceny bieżące)
INVESTMENT OUTLAYS^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2007	2008		
				ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
				w mln zł		in mln zł
OGÓŁEM..... TOTAL	41930,0	29018,7	41545,4	47314,5	13732,3	33582,1
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo..... <i>Agriculture, hunting and forestry</i>	329,8	342,7	545,3	613,6	56,8	556,8
Rybackтво..... <i>Fishing</i>	0,7	10,6	0,7	1,0	—	1,0
Przemysł..... <i>Industry</i>	5883,5	6340,5	7597,7	9831,4	2208,2	7623,2
górnictwo..... <i>mining and quarrying</i>	7,9	21,1	45,2	98,0	10,2	87,8
przetwórstwo przemysłowe..... <i>manufacturing</i>	4095,0	4586,8	5518,8	6802,8	231,2	6571,6
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę..... <i>electricity, gas and water supply</i>	1780,6	1732,6	2033,7	2930,6	1966,8	963,8
Budownictwo..... <i>Construction</i>	3278,8	1609,2	2951,7	4941,6	3071,4	1870,2
Handel i naprawy ^Δ <i>Trade and repair^Δ</i>	4436,9	4365,3	4398,8	4802,1	67,5	4734,6
Hotele i restauracje..... <i>Hotels and restaurants</i>	671,6	240,3	518,0	447,3	19,2	428,1
Transport, gospodarka magazynowa i łączność..... <i>Transport, storage and communication</i>	7794,8	5508,6	6824,1	7885,6	2082,9	5802,7
Pośrednictwo finansowe..... <i>Financial intermediation</i>	4922,8	1557,3	3204,7	2901,6	328,8	2572,8
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ <i>Real estate, renting and business activities</i>	11388,3	5582,2	10594,0	9342,0	939,0	8403,1
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	1039,7	935,5	1313,3	1605,1	1601,0	4,0
Edukacja..... <i>Education</i>	648,3	651,4	807,9	1018,2	902,9	115,3
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna..... <i>Health and social work</i>	390,3	591,3	899,8	1189,3	941,0	248,3
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała..... <i>Other community, social and personal service activities</i>	1144,7	1283,8	1889,5	2735,6	1513,6	1222,0

^a Według lokalizacji inwestycji.

^a According to investment location.

TABL. 2 (258). NAKŁADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI
(ceny bieżące)
INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a BY OWNERSHIP SECTORS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2007	2008		
				ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
				w mln zł		in mln zł
OGÓŁEM..... TOTAL	31069,9	19458,3	27219,1	31198,4	6214,5	24983,9
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo..... <i>Agriculture, hunting and forestry</i>	53,3	68,0	85,8	100,3	54,1	46,3
Rybackтво..... <i>Fishing</i>	0,2	10,6	0,0	—	—	—
Przemysł..... <i>Industry</i>	5345,8	5825,3	6746,8	9190,7	2004,3	7186,4
górnictwo..... <i>mining and quarrying</i>	7,3	6,9	38,7	59,4	10,1	49,3
przetwórstwo przemysłowe..... <i>manufacturing</i>	3900,5	4363,1	5032,1	6461,3	229,9	6231,5
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę..... <i>electricity, gas and water supply</i>	1438,1	1455,4	1676,0	2669,9	1764,3	905,6
Budownictwo..... <i>Construction</i>	2024,5	421,6	758,4	908,1	106,0	802,1
Handel i naprawy ^Δ <i>Trade and repair^Δ</i>	3705,6	3138,6	3779,6	4216,3	67,4	4148,8
Hotele i restauracje..... <i>Hotels and restaurants</i>	623,7	122,3	407,9	346,8	7,2	339,6
Transport, gospodarka magazynowa i łączność..... <i>Transport, storage and communication</i>	7114,2	4806,9	6114,1	7385,7	1760,4	5625,2
Pośrednictwo finansowe..... <i>Financial intermediation</i>	4764,6	1545,1	3046,0	2840,9	328,6	2512,3
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ <i>Real estate, renting and business activities</i>	6798,2	2510,2	4635,3	3855,7	629,7	3226,0
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	53,7	0,1	0,8	3,1	0,8	2,3
Edukacja..... <i>Education</i>	73,4	90,9	53,0	80,1	16,9	63,2
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna..... <i>Health and social work</i>	189,5	371,8	683,6	910,1	768,8	141,3
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidual- na, pozostała..... <i>Other community, social and personal service activities</i>	323,1	546,9	907,7	1360,5	470,3	890,3

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według lokalizacji inwestycji.
^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; according to investment location.

TABL. 3 (259). NAKŁADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a WEDŁUG GRUP (ceny bieżące)
INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a BY GROUPS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which		
		budynki i budowle <i>buildings and structures</i>	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia <i>machinery, technical equ- ipment and tools</i>	środki transportu <i>transport equipment</i>
		w mln zł	in mln zł	
OGÓŁEM 2000	42205,1	17619,2	18143,1	5631,0
TOTAL				
	2005	10194,5	12553,0	3728,1
	2007	14685,7	16701,0	5939,0
	2008	17222,0	19442,6	6233,1
w tym: of which:				
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo..... <i>Agriculture, hunting and forestry</i>	114,1	75,4	28,6	7,7
Przemysł..... <i>Industry</i>	13276,0	5650,5	7082,9	491,1
górnictwo..... <i>mining and quarrying</i>	47,6	13,0	25,3	9,3
przetwórstwo przemysłowe..... <i>manufacturing</i>	9091,7	3003,6	5644,7	396,9
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę..... <i>electricity, gas and water supply</i>	4136,6	2633,9	1413,0	84,9
Budownictwo..... <i>Construction</i>	1102,2	359,2	549,5	191,9
Handel i naprawy ^Δ <i>Trade and repair^Δ</i>	6171,3	2902,1	2541,2	710,9
Hotele i restauracje..... <i>Hotels and restaurants</i>	539,2	408,8	120,6	9,3
Transport, gospodarka magazynowa i łączność..... <i>Transport, storage and communication</i>	11759,0	4417,5	5279,5	1886,9
Pośrednictwo finansowe..... <i>Financial intermediation</i>	3632,4	656,5	1164,2	1803,4
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ <i>Real estate, renting and business activities</i>	4082,7	1835,7	1293,5	930,0
Edukacja..... <i>Education</i>	69,6	47,1	16,5	5,9
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna..... <i>Health and social work</i>	749,0	478,4	248,0	20,2
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidual- na, pozostała..... <i>Other community, social and personal service activities</i>	1682,7	389,3	1116,9	174,8

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 4 (260). NAKŁADY INWESTYCYJNE W PAŃSTWOWYCH I SAMORZĄDOWYCH JEDNOSTKACH
I ZAKŁADACH BUDŻETOWYCH (ceny bieżące)
INVESTMENT OUTLAYS IN BUDGETARY STATE AND LOCAL SELF-GOVERNMENT UNITS
AND ENTITIES (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which			
		budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equ- ipment and tools	środki transportu transport equipment	
		w mln zł	in mln zł		
OGÓŁEM.....	2000	4674,2	3577,8	750,4	248,9
TOTAL					
	2005	6153,7	5346,7	651,0	141,8
	2007	7771,2	6763,5	785,1	196,4
	2008	11203,3	9727,7	873,8	584,9
własność państwowa		6402,2	5697,4	581,4	118,8
<i>state ownership</i>					
własność jednostek samorządu terytorialnego		4801,2	4030,2	292,3	466,2
<i>local self-government entities ownership</i>					
w tym: <i>of which:</i>					
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę.....		21,0	17,8	2,2	1,0
<i>Electricity, gas and water supply</i>					
Budownictwo.....		580,1	527,0	47,6	5,6
<i>Construction</i>					
Hotele i restauracje.....		6,1	5,2	0,9	0,0
<i>Hotels and restaurants</i>					
Transport, gospodarka magazynowa i łączność.....		390,7	355,7	33,7	1,3
<i>Transport, storage and communication</i>					
Obsługa nieruchomości i firm ^A		204,7	189,5	14,1	1,0
<i>Real estate, renting and business activities</i>					
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^A		9369,7	8200,5	592,1	561,0
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>					
Edukacja.....		462,1	312,8	141,6	7,0
<i>Education</i>					
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna.....		81,3	60,8	17,8	2,8
<i>Health and social work</i>					
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidual- na, pozostała.....		86,1	58,4	22,6	5,0
<i>Other community, social and personal service activities</i>					

Środki trwałe

Fixed assets

TABL. 5 (261). WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH^a (bieżące ceny ewidencyjne)

Stan w dniu 31 XII

GROSS VALUE OF FIXED ASSETS^a (current book-keeping prices)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2007	2008		
				ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
				w mln zł		in mln zł
OGÓŁEM TOTAL	298304,6	396704,4	440015,3	477820,5	174044,8	303775,7
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo <i>Agriculture, hunting and forestry</i>	14849,3	15503,5	16270,6	16711,2	737,0	15974,2
Rybackstwo <i>Fishing</i>	20,7	24,9	15,8	3,4	—	3,4
Przemysł <i>Industry</i>	81691,8	91809,3	99026,9	107917,9	38027,8	69890,2
górnictwo <i>mining and quarrying</i>	82,2	118,9	289,2	311,9	36,0	275,9
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	38734,3	49410,2	53322,6	58728,7	3743,5	54985,1
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę <i>electricity, gas and water supply</i>	42875,2	42280,2	45415,1	48877,4	34248,3	14629,1
Budownictwo <i>Construction</i>	9094,7	5081,9	8799,4	10275,8	3214,7	7061,1
Handel i naprawy ^Δ <i>Trade and repair^Δ</i>	16314,2	31156,7	32445,1	37166,9	916,1	36250,8
Hotele i restauracje <i>Hotels and restaurants</i>	1834,7	3825,9	4116,4	4946,1	327,5	4618,6
Transport, gospodarka magazynowa i łączność <i>Transport, storage and communication</i>	66857,7	99671,7	109605,6	121105,5	63776,9	57328,6
Pośrednictwo finansowe <i>Financial intermediation</i>	17180,1	16519,3	19007,2	18587,8	5353,4	13234,4
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ <i>Real estate, renting and business activities</i>	69397,7	91818,2	102434,6	108801,8	19229,7	89572,2
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	7060,9	13777,1	15612,5	17976,3	17937,0	39,3
Edukacja <i>Education</i>	4737,0	9174,2	10757,4	12229,3	10832,0	1397,4
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna <i>Health and social work</i>	3329,9	4871,2	6136,9	6886,7	5434,4	1452,3
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała <i>Other community, social and personal service activities</i>	5935,9	13470,5	15786,9	15211,7	8258,4	6953,3

^a Podziału środków trwałych według sekcji PKD 2004 dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności.

^a The division of fixed assets by NACE rev. 1.1 sections was made according to the abode of local kind-of-activity unit.

TABL. 6 (262). WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a (bieżące ceny ewidencyjne)

Stan w dniu 31 XII

GROSS VALUE OF FIXED ASSETS IN ENTERPRISES^a (current book-keeping prices)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2007	2008		
				ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
				w mln zł		in mln zł
OGÓŁEM..... TOTAL	207159,4	264431,5	288682,1	310677,3	100205,1	210472,2
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo..... <i>Agriculture, hunting and forestry</i>	622,2	646,1	709,2	774,2	451,7	322,5
Rybacktwo..... <i>Fishing</i>	13,9	23,3	12,8	0,8	—	0,8
Przemysł..... <i>Industry</i>	78174,1	85333,6	91979,7	100702,9	35774,4	64928,4
górnictwo..... <i>mining and quarrying</i>	64,6	75,0	233,9	239,1	36,0	203,1
przetwórstwo przemysłowe..... <i>manufacturing</i>	37238,4	46547,0	50489,3	55663,7	3720,1	51943,6
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę..... <i>electricity, gas and water supply</i>	40871,1	38711,7	41256,6	44800,0	32018,3	12781,7
Budownictwo..... <i>Construction</i>	8063,6	2936,0	4805,1	5130,6	860,8	4269,8
Handel i naprawy ^Δ <i>Trade and repair^Δ</i>	13615,4	26409,5	27063,1	31184,9	913,1	30271,8
Hotele i restauracje..... <i>Hotels and restaurants</i>	1540,5	2996,1	3346,2	4079,5	209,0	3870,6
Transport, gospodarka magazynowa i łączność..... <i>Transport, storage and communication</i>	46958,8	72627,2	79613,3	87787,6	34191,7	53595,8
Pośrednictwo finansowe..... <i>Financial intermediation</i>	16082,1	13997,6	17178,2	16611,9	5353,1	11258,8
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ <i>Real estate, renting and business activities</i>	36639,6	47220,9	49480,7	50731,1	14403,9	36327,1
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	149,5	6,5	20,7	22,1	10,9	11,2
Edukacja..... <i>Education</i>	245,7	855,2	906,5	1088,8	59,4	1029,4
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna..... <i>Health and social work</i>	2025,5	3278,0	4599,2	5097,2	4525,8	571,4
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidual- na, pozostała..... <i>Other community, social and personal service activities</i>	3028,5	8101,7	8967,5	7465,9	3451,3	4014,6

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; podziału środków trwałych według sekcji PKD 2004 dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; the division of fixed assets by NACE rev. 1.1 sections was made according to the abode of local kind-of-activity unit.

TABL. 7 (263). WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PAŃSTWOWYCH I SAMORZĄDOWYCH JEDNOSTKACH I ZAKŁADACH BUDŻETOWYCH (bieżące ceny ewidencyjne)
Stan w dniu 31 XII
GROSS VALUE OF FIXED ASSETS IN BUDGETARY STATE AND LOCAL SELF-GOVERNMENT UNITS AND ENTITIES (current book-keeping prices)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which		
		budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment
		w mln zł	in mln zł	
OGÓŁEM 2000	21917,8	16820,4	3606,5	1462,7
TOTAL				
	2005	36764,3	28964,9	6684,3
	2007	44642,6	35590,1	7659,1
	2008	49801,8	39220,9	8528,1
własność państwowa state ownership	17650,1	10129,0	6362,7	1146,6
własność jednostek samorządu terytorialnego..... local self-government entities ownership	32151,7	29091,9	2165,4	871,4
w tym: of which:				
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę..... Electricity, gas and water supply	2227,6	2156,7	57,8	13,1
Budownictwo..... Construction	2273,2	2112,0	112,1	49,1
Hotele i restauracje..... Hotels and restaurants	118,6	109,8	7,4	1,3
Transport, gospodarka magazynowa i łączność..... Transport, storage and communication	7586,8	7387,9	164,9	34,1
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ Real estate, renting and business activities	4503,8	4246,7	225,1	29,6
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ Public administration and defence; compulsory social security	16940,9	10034,9	5251,0	1642,5
Edukacja..... Education	10772,6	8454,0	2155,6	153,0
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna..... Health and social work	901,9	678,7	190,3	32,6
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała..... Other community, social and personal service activities	4426,2	4021,8	339,5	59,3

TABL. 8 (264). STOPIEŃ ŻYWIENIA ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PAŃSTWOWYCH I SAMORZĄDOWYCH JEDNOSTKACH I ZAKŁADACH BUDŻETOWYCH

Stan w dniu 31 XII

DEGREE OF CONSUMPTION OF FIXED ASSETS IN BUDGETARY STATE AND LOCAL SELF-GOVERNMENT UNITS AND ENTITIES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which		
		budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equ- ipment and tools	środki transportu transport equipment
		w %	in %	
OGÓŁEM..... 2000 TOTAL	38,0	32,2	59,3	52,0
2005	37,1	27,9	72,2	66,8
2007	36,9	27,7	75,0	63,8
2008	36,9	27,8	75,5	50,3
własność państwowa	46,9	26,1	77,2	62,9
<i>state ownership</i>				
własność jednostek samorządu terytorialnego	31,4	28,4	70,7	33,7
<i>local self-government entities ownership</i>				
w tym: <i>of which:</i>				
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	29,9	29,3	44,2	59,7
<i>Electricity, gas and water supply</i>				
Budownictwo	11,2	8,8	39,7	51,5
<i>Construction</i>				
Hotele i restauracje	41,4	38,7	72,7	83,8
<i>Hotels and restaurants</i>				
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	28,2	27,4	54,8	76,5
<i>Transport, storage and communication</i>				
Obsługa nieruchomości i firm ^A	48,1	46,4	78,6	70,6
<i>Real estate, renting and business activities</i>				
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^A	43,3	26,0	75,2	46,7
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>				
Edukacja	38,9	27,4	81,7	72,1
<i>Education</i>				
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	37,6	25,9	75,1	64,2
<i>Health and social work</i>				
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidual- na, pozostała	27,0	23,4	65,4	54,1
<i>Other community, social and personal service activities</i>				

Uwagi ogólne

1. Rachunki regionalne opracowano zgodnie z zasadami Europejskiego Systemu Rachunków Narodowych i Regionalnych (ESA 1995). W systemie rachunków regionalnych dla każdego województwa zestawiane są: rachunek produkcji i rachunek tworzenia dochodów według sektorów instytucjonalnych i rodzajów działalności oraz rachunek podziału pierwotnego dochodów i rachunek podziału wtórnego dochodów w sektorze gospodarstw domowych. Dla podregionów obliczane są: produkt krajowy brutto (PKB) i wartość dodana brutto (WDB) według grup rodzajów działalności.

2. Produkt krajowy brutto (PKB) przedstawia końcowy rezultat działalności wszystkich podmiotów gospodarki narodowej. Produkt krajowy brutto równa się sumie wartości dodanej brutto wytworzonej przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne powiększonej o podatki od produktów i pomniejszonej o dotacje do produktów. Produkt krajowy brutto jest liczony w cenach rynkowych.

W obliczeniach dynamiki wolumenu produktu krajowego brutto jako ceny stałe przyjęto ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany.

3. Wartość dodana brutto mierzy wartość nowo wytworzoną w wyniku działalności produkcyjnej krajowych jednostek instytucjonalnych. Wartość dodana brutto stanowi różnicę między produkcją globalną a zużyciem pośrednim, jest wyrażona w cenach bazowych.

4. Produkcja globalna obejmuje wartość wyrobów i usług wytworzonych przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne. Produkcja globalna jest wyceniana w cenach bazowych lub według kosztów produkcji.

5. Zużycie pośrednie obejmuje wartość wyrobów i usług zużytych jako nakłady w procesie produkcji, z wyjątkiem środków trwałych, których zużycie jest rejestrowane jako amortyzacja środków trwałych. Zużycie pośrednie jest wyceniane w cenach nabycia.

6. W systemie rachunków regionalnych przyjmuje się zasadę ewidencjonowania produkcji globalnej oraz zużycia pośredniego z uwzględnieniem **obrotów wewnętrznych**.

7. Dochody pierwotne brutto w sektorze gospodarstw domowych składają się z dochodu mieszanego brutto, dochodów związanych z pracą najemną (obejmujących całkowite koszty związane z zatrudnieniem ponoszone przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne, tj. wynagrodzenia łącznie ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne płaconymi przez pracowników, składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne płacone przez pracodawców i inne koszty związane z zatrudnieniem) oraz dochodów z tytułu własności. Dochody

General notes

1. Regional accounts were compiled according to the principles of the "European System of National and Regional Accounts (ESA 1995)". The following accounts are compiled in the regional accounts system for each voivodship: the production account and the generation of income account by institutional sectors and kind of activity as well as the allocation of primary income account and the secondary distribution of income account in the households sector. The following categories are calculated for subregions: gross domestic product (GDP) and gross value added (GVA) by kind-of-activity groups.

2. Gross domestic product (GDP) presents the final result of the activity of all entities of the national economy. Gross domestic product is equal to the sum of gross value added generated by all national institutional units, increased by taxes on products and decreased by subsidies on products. Gross domestic product is calculated at market prices.

In calculations of gross domestic product volume indices current prices from the year preceding reference year were adopted as constant prices.

3. Gross value added measures the newly generated value as a result of the production activity of national institutional units. Gross value added is the difference between gross output and intermediate consumption, and is presented at basic prices.

4. Gross output includes the value of goods and services produced by all national institutional units. Gross output is valued at basic prices or according to the production costs.

5. Intermediate consumption includes the value of goods and services consumed as outlays in the production process, excluding fixed assets, the consumption of which is registered as depreciation of fixed assets. Intermediate consumption is presented at purchasers' prices.

6. In the regional accounts system the principle of recording gross output as well as intermediate consumption including **internal turnover** is accepted.

7. Gross primary income in the households sector is comprised of: gross mixed income, income connected with hired work (including total compensation of employees borne by all national institutional units, i.e., wages and salaries jointly with contributions to compulsory social security and health security paid by employees, contributions to compulsory social security paid by employers and other costs connected with employment) as well as property

pierwotne brutto pełnią funkcję kreującą dochody do dyspozycji brutto.

8. Dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych powstają w wyniku skorygowania dochodów pierwotnych brutto o podatki od dochodów i majątku, składki na ubezpieczenia społeczne, świadczenia społeczne inne niż transfery socjalne w naturze (świadczenia z ubezpieczeń społecznych pieniężne, świadczenia z pomocy społecznej pieniężne) oraz inne transfery bieżące.

Dynamikę realnych dochodów do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych w przekroju województw obliczono metodą uproszczoną przy zastosowaniu wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych według województw.

9. Grupowanie danych według województw i podregionów w podziale na rodzaje działalności według Polskiej Klasyfikacji Działalności zostało dokonane **metodą jednostek lokalnych rodzaju działalności**, tj. według siedziby i podstawowego rodzaju działalności jednostki lokalnej przedsiębiorstwa.

10. Kryteriami zaliczania danej jednostki gospodarki narodowej do określonego **sektora instytucjonalnego** są: funkcje pełnione w gospodarce narodowej, rodzaj aktywności w tworzeniu nowych wartości ekonomicznych oraz sposób uczestniczenia w podziale dochodów. Wyróżnia się pięć krajowych sektorów instytucjonalnych:

- 1) sektor przedsiębiorstw, do którego zaliczono podmioty gospodarcze wytwarzające produkty rynkowe (wyroby i usługi niefinansowe);
- 2) sektor instytucji finansowych i ubezpieczeniowych, do którego zaliczono podmioty gospodarcze zajmujące się pośrednictwem finansowym, pomocniczą działalnością finansową oraz ubezpieczeniami;
- 3) sektor instytucji rządowych i samorządowych, do którego zaliczono podmioty gospodarki narodowej działające na zasadach określonych w ustawie o finansach publicznych oraz podmioty, których system finansowy został określony odrębnymi ustawami, a których podstawowym źródłem finansowania są dotacje z budżetu państwa;
- 4) sektor gospodarstw domowych, który tworzą osoby fizyczne pracujące na własny rachunek w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie oraz osoby fizyczne pracujące na własny rachunek poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie z liczbą pracujących do 9 osób, a także osoby fizyczne uzyskujące dochody z pracy najemnej i niezarobkowych źródeł;
- 5) sektor instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych, który obejmuje: organizacje społeczne, partie polityczne, związki zawodowe, stowarzyszenia, fundacje oraz organizacje wyznaniowe.

11. W rachunkach regionalnych uwzględnia się szacunek „szarej gospodarki” w zakresie produkcji ukrytej dla zarejestrowanych podmiotów gospodarczych z liczbą pracujących do 9 osób (niezależnie od formy własności), z liczbą pracujących od 10 do 49 osób w sektorze prywatnym (bez spółdzielni) oraz osób fizycznych z tytułu wykonywania pracy nierejestrowanej (głównie w działalności usługowej).

income. Gross primary income fulfils the function of creating gross disposable income.

8. Gross disposable income in the households sector is obtained as a result of correcting gross primary income by: current taxes on income, wealth, etc., social contributions, social benefits other than social transfers in kind (social security benefits in cash, social assistance benefits in cash) and other current transfers.

Indices of gross real disposable income in the households sector by voivodships are calculated applying simplified method using price indices of consumer goods and services by voivodships.

9. *The grouping of data by voivodships and subregions according to kind of activity of the Polish Classification of Activities was conducted applying the local kind-of-activity unit method, i.e., by the place of residence and main kind of activity of the local unit of the enterprise.*

10. *Criteria of rating a given unit of the national economy among institutional sectors are: functions fulfilled in the national economy, kind of activity in the creation of new economic values as well as the way of participation in the distribution of income. The five following institutional sectors are defined:*

- 1) *non-financial corporations sector which includes economic entities manufacturing market products (goods and non-financial services);*
- 2) *financial corporations sector which includes economic entities engaged in financial intermediation, auxiliary financial activity as well as in insurance activity;*
- 3) *general government sector which includes entities of the national economy operating according to the principles described in the Act on Public Finance as well as entities for which the financial system was defined in special regulations, and the main source of financing of which are subsidies from the state budget;*
- 4) *households sector which includes own-account workers on private farms in agriculture as well as natural persons working outside private farms in agriculture, employing up to 9 persons as well as natural persons obtaining income from hired work and non-earned sources;*
- 5) *non-profit institutions serving households sector which includes: social organizations, political parties, trade unions, associations, foundations and religious organizations.*

11. *Estimation of "hidden economy" is included in regional accounts in the field of the concealed production for registered economic entities employing up to 9 persons (independently of the kind of ownership), employing from 10 to 49 persons in private sector (excluding co-operatives) as well as natural persons engaged in non-registered work (primarily within the service activity).*

12. Dane za lata 2005—2006 dotyczące nominalnych dochodów w sektorze gospodarstw domowych zostały zmienione w stosunku do opublikowanych w poprzednich edycjach Rocznika. Zmiany wynikają z weryfikacji danych w rachunkach narodowych m.in. aktualizacji dochodów z tytułu własności (w tym wartości odsetek) oraz różnych transferów bieżących.

Dane o nominalnych dochodach w sektorze gospodarstw domowych prezentowane w niniejszej edycji Rocznika są w pełni porównywalne.

13. Wyjaśnienia dotyczące rachunków regionalnych (zasady metodologiczne oraz podstawowe pojęcia) zamieszczono w publikacji „Produkt krajowy brutto — Rachunki regionalne w 2007 r.”.

12. Data concerning nominal income in the households sector for the years 2005—2006 have been changed with reference to data published in previous editions of the Yearbook. Changes result from data verification in the national accounts including property income updating (together with interest value) as well as other current transfers.

Data on nominal income in the households sector presented in this edition of the Yearbook, are fully comparable.

13. Explanations concerning regional accounts (methodological principles, basic concepts) were placed in the publication “Gross Domestic Product — Regional Accounts in 2007”.

TABL. 1 (265). **PRODUKT KRAJOWY BRUTTO (ceny bieżące)**
GROSS DOMESTIC PRODUCT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2006	2007	2000	2005	2006	2007
	w mln zł in mln zł				w odsetkach in percent			
OGÓŁEM TOTAL	150182	210219	229212	255893	x	x	x	x
W tym wartość dodana brutto Of which gross value added	133607	185211	201350	223863	100,0	100,0	100,0	100,0
w tym sektor: of which sector:								
przedsiębiorstw..... non-financial corporations	64236	95828	104358	114739	48,1	51,7	51,8	51,3
instytucji rządowych i samorządowych..... general government	17227	23268	24330	26047	12,9	12,6	12,1	11,6
gospodarstw domowych..... households	37067	46609	49660	54300	27,7	25,2	24,7	24,3
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; rybactwo.... Agriculture, hunting and forestry; fishing	5418	6802	7586	8487	4,1	3,7	3,8	3,8
Przemysł..... Industry	24295	30973	33325	34893	18,2	16,7	16,6	15,6
w tym przetwórstwo przemysłowe..... of which manufacturing	19629	23653	25558	27222	14,7	12,8	12,7	12,2
Budownictwo..... Construction	8335	8270	9772	12160	6,2	4,5	4,9	5,4
Usługi rynkowe ^a Market services ^a	80613	116965	127343	142710	60,3	63,2	63,2	63,7
Usługi nierynkowe ^a Non-market services ^a	14945	22201	23325	25613	11,2	12,0	11,6	11,4
NA 1 MIESZKAŃCA ^b PER CAPITA ^b	29382	40817	44381	49415	x	x	x	x

^a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 2, pkt 1) na str. 20. ^b W złotych.

^a See general notes to the Yearbook, item 2, point 1) on page 20. ^b In zlotys.

TABL. 2 (266). **WARTOŚĆ DODANA BRUTTO NA 1 PRACUJĄCEGO^a (ceny bieżące)**
GROSS VALUE ADDED PER 1 EMPLOYED PERSON^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2007	SPECIFICATION
	w zł		in zł	
OGÓŁEM^b.....	87895	94184	100878	TOTAL^b
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo: rybactwo ^b	20764	23153	25879	Agriculture, hunting and forestry; fishing ^b
Przemysł.....	90492	97172	97774	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe.....	75035	80831	82621	of which manufacturing
Budownictwo.....	73539	84321	94869	Construction
Usługi rynkowe ^c	118924	126453	135421	Market services ^c
Usługi nierynkowe ^c	65043	67744	72699	Non-market services ^c

^a Do przeliczeń przyjęto przeciętną w roku liczbę pracujących (bez pracujących w „szarej gospodarce”). ^b Dane dotyczące pracujących opracowano uwzględniając w obliczeniach pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002. ^c Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 2, pkt 1) na str. 20.

^a For calculations the average number of employed persons was applied (excluding persons working in the "hidden economy"). ^b Data concerning employed persons were compiled including the results of the Population and Housing Census 2002 as well as the Agricultural Census 2002 in calculations of employed persons on private farms in agriculture. ^c See general notes to the Yearbook, item 2, point 1) on page 20.

TABL. 3 (267). **PODSTAWOWE ELEMENTY RACHUNKU PRODUKCJI I RACHUNKU TWORZENIA DOCHODÓW (ceny bieżące)**
BASIC ELEMENTS OF PRODUCTION ACCOUNT AND GENERATION OF INCOME ACCOUNT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006	2007	SPECIFICATION
	w mln zł		in mln zł		
Produkcja globalna.....	305532	435781	489770	545418	Gross output
Zużycie pośrednie.....	171925	250569	288421	321556	Intermediate consumption
Wartość dodana brutto.....	133607	185211	201350	223863	Gross value added
w tym koszty związane z zatrudnieniem....	60621	75895	81728	91224	of which compensation of employees
Nadwyżka operacyjna brutto.....	71239	106306	115418	129278	Gross operating surplus

TABL. 4 (268). **NOMINALNE DOCHODY W SEKTORZE GOSPODARSTW DOMOWYCH**
NOMINAL INCOME IN THE HOUSEHOLDS SECTOR

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005 ^a	2006 ^a	2007	SPECIFICATION
Dochody pierwotne brutto:					Gross primary income:
w milionach złotych.....	104571	130853	138292	152207	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł.....	20459	25407	26777	29392	per capita in zł
Dochody do dyspozycji brutto:					Gross disposable income:
w milionach złotych.....	91168	114353	119848	128716	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł.....	17836	22204	23206	24856	per capita in zł

^a Dane zostały zmienione w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika; patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 338.

^a Data were revised in relation to data published in the previous edition of the Yearbook; see general notes, item 12 on page 338.

DZIAŁ XXIII

PRYWATYZACJA. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ

Uwagi ogólne

Prywatyzacja

1. **Proces prywatyzacji** przedsiębiorstw państwowych prowadzony jest na podstawie ustawy z dnia 30 VIII 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji — Dz.U. Nr 118, poz. 561 z późn. zm. (zastąpiła ustawę z dnia 13 VII 1990 r. o prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych) oraz:

- ustawy z dnia 25 IX 1981 r. o przedsiębiorstwach państwowych (Dz.U. z 1991 r. Nr 18, poz. 80 z późn. zm.),
- ustawy z dnia 30 IV 1993 r. o narodowych funduszach inwestycyjnych i ich prywatyzacji (Dz.U. Nr 44, poz. 202 z późn. zm.).

Na podstawie wymienionych aktów prawnych stosuje się trzy zasadnicze metody postępowania z przedsiębiorstwami państwowymi:

- 1) **komercjalizację**, tj. przekształcenie przedsiębiorstwa:
 - a) w jednoosobową spółkę Skarbu Państwa w celu:
 - prywatyzacji pośredniej (kapitałowej) poprzez sprzedaż akcji lub udziałów,
 - prywatyzacji poprzez obejmowanie akcji w podwyższonym kapitale zakładowym (od 2004 r.) polegającej na zbywaniu akcji w drodze subskrypcji prywatnej lub otwartej,
 - wniesienia akcji lub udziałów do narodowych funduszy inwestycyjnych (NFI),
 - innym,
 - b) do 30 IV 2004 r. w spółkę z udziałem wierzycieli powstałą w wyniku konwersji wierzytelności na udziały;
- 2) **prywatyzację bezpośrednią** polegającą na rozporządzeniu przez organ założycielski wszystkimi składnikami materialnymi i niematerialnymi majątku przedsiębiorstwa (sprzedaż, wniesienie do spółki, oddanie do odpłatnego korzystania);
- 3) **likwidację** przedsiębiorstwa **ze względów ekonomicznych**.

2. Prezentowane dane nie obejmują byłych państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej, których majątek włączony do Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa (ZWRSP) podlega — w myśl ustawy z dnia 19 X 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa oraz o zmianie niektórych ustaw (tekst jednolity: Dz.U. z 2004 r. Nr 208, poz. 2128 z późn. zm.) — odrębnym procesom.

CHAPTER XXIII

PRIVATIZATION. ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY

General notes

Privatization

1. **The process of privatizing** state owned enterprises is conducted on the basis of the Law on the Commercialization and Privatization, dated 30 VIII 1996 — Journal of Laws No. 118, item 561 with later amendments (it replaced the Law on the Privatizing of State Owned Enterprises, dated 13 VII 1990) as well as:

- the Law on State Owned Enterprises, dated 25 IX 1981 (Journal of Laws 1991 No. 18, item 80 with later amendments),
- the Law on National Investment Funds and Their Privatization, dated 30 IV 1993 (Journal of Laws No. 44, item 202 with later amendments).

On the basis of the legal acts mentioned above three basic methods are used relative to state owned enterprises:

- 1) **commercialization** i.e., the transformation of an enterprise:
 - a) into a sole-shareholder company of the State Treasury for the purpose of:
 - indirect (capital) privatization through the sale of shares or holdings,
 - privatization by the taking up shares in higher founder's capital (since 2004) based on the disposal of shares on the way of private subscription or open,
 - the transfer of shares or holdings to the national investment funds (NIF),
 - other,
 - b) until 30 IV 2004 into a company with creditors' participation established as a result of debt conversion on holdings;
- 2) **direct privatization** based on the disposition, by the founding body, of all tangible and intangible asset components of an enterprise (sale, transfer to a company, leasing);
- 3) **the liquidation** of an enterprise **due to economic reasons**.

2. Data presented do not include former state farms of which assets being incorporated into the Agricultural Property Stock of the State Treasury (APSST) — according to the Law on the Management of Agricultural Real Estate of the State Treasury, dated 19 X 1991 as well as changes in some laws (unified text: Journal of Laws 2004 No. 208, item 2128 with later amendments) — separate processes.

Podmioty gospodarki narodowej

Prezentowane dane dotyczą podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w rejestrze REGON i obejmują osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, zaklasyfikowane do poszczególnych sekcji PKD 2004 według przeważającego rodzaju działalności.

Krajowy rejestr urzędowy podmiotów gospodarki narodowej, zwany dalej rejestrem REGON, jest rejestrem administracyjnym prowadzonym przez Prezesa GUS. Zasady prowadzenia rejestru określają przepisy ustawy z dnia 29 VI 1995 r. o statystyce publicznej (Dz.U. Nr 88, poz. 439 z późn. zm.) oraz przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 VII 1999 r. (Dz.U. Nr 69, poz. 763 z późn. zm.) w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji rejestru podmiotów gospodarki narodowej, w tym wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń oraz szczegółowych warunków i trybu współdziałania służb statystyki publicznej z innymi organami prowadzącymi rejestry i systemy informatyczne administracji publicznej.

Podstawową funkcją rejestru REGON jest identyfikowanie podmiotów gospodarki narodowej, co jest realizowane poprzez nadawanie im unikatowych numerów identyfikacyjnych.

Entities of the national economy

Presented data concern entities of the national economy recorded in the REGON register and include legal persons, organizational entities without legal personality and natural persons conducting economic activity, classified into particular NACE rev. 1.1 sections according to the predominant kind of activity.

The National Official Business Register, hereinafter referred to as REGON, is an administrative register held by the President of the CSO. The rules for running the register are defined by the Regulation of the Council of Ministers of 29 VI 1995 on public statistics (Journal of Laws No. 88, item 439 with later amendments) and the provisions of the Regulation of the Council of Ministers of 27 VII 1999 (Journal of Laws No. 69, item 763 with later amendments) on the mode and methodology of running and updating the business register, including application, questionnaire and certificate specimens and detailed conditions and mode of co-operation of official statistics services with other bodies running official registers and information systems in public administration.

The basic function of the REGON register is identification of entities of the national economy, which is accomplished by assigning to them unique identification numbers.

Prywatyzacja Privatization

TABL. 1 (269). PRZEDSIĘBIORSTWA PAŃSTWOWE OBJĘTE PROCESEM PRYWATYZACJI W OKRESIE OD 1 VIII 1990 R. DO 31 XII 2008 R.
STATE OWNED ENTERPRISES INCLUDED IN THE PRIVATIZATION PROCESS FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII 2008

WYSZCZEGÓLNIENIE	W liczbach bezwzględnych <i>In absolute numbers</i>	W odsetkach <i>In percent</i>	SPECIFICATION
OGÓŁEM	697	100,0	TOTAL
Skomercjalizowane	181	26,0	<i>Commercialized</i>
Objęte prywatyzacją bezpośrednią	290	41,6	<i>Included in direct privatization</i>
w tym sprywatyzowane	257	36,9	<i>of which privatized</i>
Poddane likwidacji	226	32,4	<i>Subject to liquidation</i>
w tym zlikwidowane	128	18,4	<i>of which liquidated</i>

TABL. 2 (270). PRZEDSIĘBIORSTWA PAŃSTWOWE SPRYWATYZOWANE METODĄ BEZPOŚREDNIĄ I ZLIKwidOWANE W OKRESIE OD 1 VIII 1990 R. DO 31 XII 2008 R.
STATE OWNED ENTERPRISES PRIVATIZED BY THE DIRECT METHOD AND LIQUIDATED FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII 2008

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Sprywatyzowane <i>Privatized</i>					Zlikwidowane <i>Liquidated</i>
	razem <i>total</i>	w wyniku <i>as a result of</i>				
		sprzedaży majątku <i>sale of assets</i>	wniesienia majątku do spółki Skarbu Państwa <i>transfer of assets to a company of the State Treasury</i>	oddania majątku do odpłatnego korzystania <i>leasing</i>	zastosowania mieszanych sposobów zbycia majątku <i>use of combined methods for disposal of assets</i>	
OGÓŁEM TOTAL	257	69	22	158	8	128
w tym: <i>of which:</i>						
Przetwórstwo przemysłowe..... <i>Manufacturing</i>	97	29	15	52	1	48
Budownictwo..... <i>Construction</i>	46	8	3	34	1	13
Handel i naprawy ^Δ <i>Trade and repair^Δ</i>	27	9	—	17	1	18
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	16	6	2	7	1	17
<i>Transport, storage and communication</i>						
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ ... <i>Real estate, renting and business activities</i>	65	16	2	44	3	30

TABL. 3 (271). SPÓŁKI POWSTAŁE W WYNIKU KOMERCJALIZACJI PRZEDSIĘBIORSTW PAŃSTWOWYCH I ICH PRYWATYZACJA W OKRESIE OD 1 VIII 1990 R. DO 31 XII 2008 R.
 COMPANIES ESTABLISHED AS A RESULT OF THE COMMERCIALIZATION OF STATE OWNED ENTERPRISES AND THEIR PRIVATIZATION FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII 2008

WYSZCZEGÓLNIENIE	Spółki Companies	SPECIFICATION
OGÓŁEM.....	205	TOTAL
powstałe w celu:		established for the purpose of:
prywatyzacji ^a	192	privatization ^a
innym.....	13	other
W tym sprywatyzowane pośrednio (kapitałowo).....	61	Of which indirectly (capital) privatized
w tym z udziałem kapitału zagranicznego.....	25	of which with foreign capital participation

^a Pośredniej (kapitałowej), poprzez obejmowanie akcji oraz wniesienia do NFI.

^a Indirect (capital) privatization, by the taking up shares and transfer to NIF.

TABL. 4 (272). SPÓŁKI POWSTAŁE NA BAZIE MAJĄTKU SPRYWATYZOWANYCH BEZPOŚREDNIO I ZLIKwidOWANYCH PRZEDSIĘBIORSTW PAŃSTWOWYCH W OKRESIE OD 1 VIII 1990 R. DO 31 XII 2008 R.

COMPANIES ESTABLISHED ON THE BASIS OF THE ASSETS OF DIRECTLY PRIVATIZED AND LIQUIDATED STATE OWNED ENTERPRISES FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII 2008

WYSZCZEGÓLNIENIE	Spółki Companies	SPECIFICATION
OGÓŁEM.....	213	TOTAL
Spółki z udziałem Skarbu Państwa powstałe z wniesienia majątku przedsiębiorstw państwowych.....	24	Companies with State Treasury participation established from the transfer of assets of state owned enterprises
w tym z udziałem kapitału zagranicznego.....	6	of which with foreign capital participation
Spółki pracownicze ^a	189	Employee companies ^a

^a Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością lub akcyjne użytkujące odpłatnie majątek sprywatyzowanych bezpośrednio i zlikwidowanych przedsiębiorstw państwowych, do których przystąpiła większość pracowników tych przedsiębiorstw.

^a Limited liability and joint stock companies leasing the assets of directly privatized and liquidated state owned enterprises in which the majority of employees of those state owned enterprises participated.

TABL. 5 (273). PRZEDSIĘBIORSTWA PAŃSTWOWE WEDŁUG STANU PRAWNO-ORGANIZACYJNEGO
 W 2008 R.
 Stan w dniu 31 XII
 STATE OWNED ENTERPRISES BY LEGAL AND ORGANIZATIONAL STATUS IN 2008
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which					
		w prywa- tyzacji bezpo- średniej in direct privatization	w likwidacji in liquidation	w upadłości in bank- ruptcy	w postę- powaniu naprawczym in sanitation procedure	pod zarzą- dem under manage- ment	bez zmian prawno- organi- zacyjnych without legal and organ- izational changes
OGÓŁEM..... TOTAL	64	2	6	21	3	5	8
w tym: of which:							
Przetwórstwo przemysłowe..... Manufacturing	27	1	4	12	1	2	3
Budownictwo..... Construction	11	—	1	8	1	—	—
Handel i naprawy ^Δ Trade and repair ^Δ	8	—	—	—	—	2	1
Transport, gospodarka magazy- nowa i łączność..... Transport, storage and commu- nication	6	1	—	1	—	1	2
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ .. Real estate, renting and business activities	9	—	1	—	1	—	—

Podmioty gospodarki narodowej Entities of the national economy

TABL. 6 (274). PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON
 Stan w dniu 31 XII
 ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
OGÓŁEM.....	520433	601721	627277	649354	TOTAL
sektor publiczny.....	10182	14057	14190	13290	public sector
sektor prywatny.....	510251	587664	613087	636064	private sector
w tym:					of which:
Przedsiębiorstwa państwowe.....	375	203	145	110	State owned enterprises
Spółki.....	98605	115544	126834	130423	Companies
w tym:					of which:
handlowe.....	44425	63588	73839	77655	commercial
cywilne.....	54039	51750	52778	52543	civil
Spółdzielnie.....	3296	3275	3260	3174	Co-operatives
Fundacje.....	2245	3305	3775	3972	Foundations
Stowarzyszenia i organizacje społeczne....	6924	10022	11155	11689	Associations and social organizations
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.....	392029	442480	453688	471094	Natural persons conducting economic activity

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.
^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

TABL. 7 (275). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI**
 Stan w dniu 31 XII
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER BY LEGAL FORMS AND SECTIONS
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej Legal persons and organizational entities without legal personality							Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą Natural persons conducting economic activity			
		razem total	przedsiębiorstwa państwowe state owned enterprises	w tym of which						spółki cywilne civil law partnerships	spółdzielnie co-operatives	
				spółki handlowe commercial companies			z udziałem kapitału zagranicznego with foreign capital participation	spółki cywilne civil law partnerships				spółdzielnie co-operatives
				razem total	jednosobowe Skarbu Państwa sole-shareholder companies of the State Treasury	z udziałem kapitału zagranicznego with foreign capital participation						
OGÓŁEM..... 2000	520433	128384	375	44425	132	15014	54039	3296	392029			
TOTAL												
2005	601721	159241	203	63588	107	19104	51750	3275	442480			
2007	627277	173589	145	73839	105	22417	52778	3260	453688			
2008	649354	178260	110	77655	114	23541	52543	3174	471094			
w tym: of which:												
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo Agriculture, hunting and forestry	13275	1672	2	421	5	91	288	320	11603			
Rybacko..... Fishing	59	24	—	19	—	5	3	1	35			
Przemysł..... Industry	63502	19104	42	10901	41	2891	7541	293	44398			
w tym przetwórstwo przemysłowe..... of which manufacturing	62391	18323	41	10298	37	2675	7457	293	44068			
Budownictwo..... Construction	66452	11324	20	6778	5	1382	4228	161	55128			
Handel i naprawy ^Δ Trade and repair ^Δ	195209	50239	12	26367	7	9920	22960	400	144970			
Hotele i restauracje..... Hotels and restaurants	14604	4014	—	1731	1	533	2205	9	10590			

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.
^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

TABL. 7 (275). PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI (dok.)
Stan w dniu 31 XII
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER BY LEGAL FORMS AND SECTIONS (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej Legal persons and organizational entities without legal personality							Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą Natural persons conducting economic activity		
		razem total	przedsiębiorstwa państwowe state owned enterprises	w tym of which						spółki cywilne civil law partnerships	spółdzielnie co-operatives
				spółki handlowe commercial companies			spółdzielnie co-operatives	spółki cywilne civil law partnerships			
				razem total	w tym of which	z udziałem kapitału zagranicznego with foreign capital participation					
razem total	jednoosobowe Skarbu Państwa sole-shareholder companies of the State Treasury	z udziałem kapitału zagranicznego with foreign capital participation	spółki cywilne civil law partnerships	spółdzielnie co-operatives							
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	51639	6315	8	3555	18	1019	2613	30	45324		
<i>Transport, storage and communication</i>											
Pośrednictwo finansowe	23565	3458	—	2290	3	587	501	122	20107		
<i>Financial intermediation</i>											
Obsługa nieruchomości i firm ^A	129573	44761	25	21817	24	6367	8558	1781	84812		
<i>Real estate, renting and business activities</i>											
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^A	3609	3575	—	9	—	3	3	—	34		
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>											
Edukacja	16800	7420	—	821	—	152	702	11	9380		
<i>Education</i>											
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	25695	2966	—	805	1	137	1083	15	22729		
<i>Health and social work</i>											
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	45323	23345	1	2141	9	454	1853	31	21978		
<i>Other community, social and personal service activities</i>											

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.
^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

TABL. 8 (276). SPÓŁKI HANDLOWE WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI

Stan w dniu 31 XII

COMMERCIAL COMPANIES BY LEGAL STATUS AND SECTIONS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Spółki kapitałowe Companies			Spółki osobowe Partnerships			
		razem total	akcyjne joint stock	z ograniczoną odpowiedzial- nością with limited liability	razem total	w tym of which		
						jawne unlimited partner- ships	koman- dytowe limited partner- ships	
OGÓŁEM.....	2000	44425	44118	2273	41845	307	177	130
TOTAL	2005	63588	58425	2518	55907	5163	4588	451
	2007	73839	67178	2714	64464	6661	5427	953
	2008	77655	70214	2785	67429	7441^a	5753	1286
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo..... <i>Agriculture, hunting and forestry</i>	421	367	9	358	54	53	—	—
Rybacko..... <i>Fishing</i>	19	19	1	18	—	—	—	—
Przemysł..... <i>Industry</i>	10901	9865	538	9327	1036	944	86	
w tym przetwórstwo przemysłowe..... <i>of which manufacturing</i>	10298	9290	499	8791	1008	929	73	
Budownictwo..... <i>Construction</i>	6778	6224	240	5984	554	424	107	
Handel i naprawy ^Δ <i>Trade and repair^Δ</i>	26367	23649	549	23100	2718	2515	194	
Hotele i restauracje..... <i>Hotels and restaurants</i>	1731	1552	25	1527	179	157	22	
Transport, gospodarka magazynowa i łącz- ność..... <i>Transport, storage and communication</i>	3555	3243	144	3099	312	296	15	
Pośrednictwo finansowe..... <i>Financial intermediation</i>	2290	2122	431	1691	168	90	45	
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ <i>Real estate, renting and business activities</i>	21817	19760	719	19041	2057	1014	762	
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ <i>Public administration and defence; compul- sory social security</i>	9	9	3	6	—	—	—	
Edukacja..... <i>Education</i>	821	726	19	707	95	76	19	
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna..... <i>Health and social work</i>	805	665	15	650	140	80	13	
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała..... <i>Other community, social and personal service activities</i>	2141	2013	92	1921	128	104	23	

^a W tym 182 spółki partnerskie i 220 spółek komandytowo-akcyjnych.^a Of which 182 professional partnerships and 220 limited joint-stock partnerships.

TABL. 9 (277). OSOBY FIZYCZNE^a PROWADZĄCE DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ WEDŁUG SEKCJI
Stan w dniu 31 XII
NATURAL PERSONS^a CONDUCTING ECONOMIC ACTIVITY BY SECTIONS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	392029	442480	453688	471094	TOTAL
w tym:					of which:
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo.....	9231	10189	11108	11603	Agriculture, hunting and forestry
Rybacktwo.....	26	33	33	35	Fishing
Przemysł.....	46518	45348	44341	44398	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe.....	46341	45083	44048	44068	of which manufacturing
Budownictwo.....	47367	48601	50966	55128	Construction
Handel i naprawy ^Δ	140707	147771	144197	144970	Trade and repair ^Δ
Hotele i restauracje.....	7691	10046	10208	10590	Hotels and restaurants
Transport, gospodarka magazynowa i łączność.....	40071	43208	43737	45324	Transport, storage and communication
Pośrednictwo finansowe.....	14189	18457	19215	20107	Financial intermediation
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ	50849	71776	79079	84812	Real estate, renting and business activities
Administracja publiczna i obrona narodo- wa; obowiązkowe ubezpieczenia spo- łeczne i zdrowotne ^Δ	—	6	11	34	Public administration and defence; com- pulsory social security
Edukacja.....	5183	7854	8675	9380	Education
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna.....	14887	19626	21292	22729	Health and social work
Działalność usługowa komunalna, spole- czna i indywidualna, pozostała.....	15251	19509	20820	21978	Other community, social and personal service activities

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.
^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

ANEKS
WYBRANE DANE WEDŁUG PKD 2007

ANNEX
SELECTED DATA BY PKD 2007

Uwagi ogólne

Dane w Aneksie prezentuje się w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 (PKD 2007)**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczych we Wspólnocie Europejskiej — *Statistical Classification of Economic Activities in the European Community — NACE Rev. 2*. PKD 2007 wprowadzona została z dniem 1 I 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 XII 2007 r. (Dz.U. Nr 251, poz. 1885).

W Aneksie zastosowano skróty nazw niektórych poziomów klasyfikacyjnych z PKD 2007; zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

skrót abbreviation	pełna nazwa full name
	sekcje sections
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
Handel; naprawa pojazdów samochodowych <i>Trade; repair of motor vehicles</i>	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle <i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>
Zakwaterowanie i gastronomia <i>Accommodation and catering</i>	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi <i>Accommodation and food service activities</i>
Obsługa rynku nieruchomości	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
Administrowanie i działalność wspierająca	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
	działy divisions
Produkcja skór i wyrobów skórzanych	Produkcja skór i wyrobów ze skór wyprawionych
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny <i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker</i>	Produkcja wyrobów z drewna oraz korka z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania <i>Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials</i>
Produkcja wyrobów farmaceutycznych <i>Manufacture of pharmaceutical products</i>	Produkcja podstawowych substancji farmaceutycznych oraz leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych <i>Manufacture of basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations</i>
Produkcja wyrobów z metali <i>Manufacture of metal products</i>	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń <i>Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment</i>
Produkcja maszyn i urządzeń	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli
Gospodarka odpadami; odzysk surowców	Działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców
Budowa budynków	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej

General notes

Data contained in the Annex are presented in accordance with the **Polish Classification of Activities 2007 (PKD 2007)**, compiled on the basis of *Statistical Classification of Economic Activities in the European Community — NACE Rev. 2*. PKD 2007 was introduced on 1 I 2008 by the decree of Council of Ministers dated 24 XII 2007 (*Journal of Laws No. 251, item 1885*).

The names of some classifications levels of PKD 2007 used in the Annex have been abbreviated; the list of abbreviations used and their full names are given below:

TABL. 1 (278). **PRACUJĄCY**^a
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS^a
As of 31 XII

SEKCJE	2005	2006	2007	2008	SECTIONS
OGÓŁEM	2066841	2116141	2218546	2252575	TOTAL
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.....	321077	320985	321555	321790	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>
Przemysł.....	340053	353144	366088	354553	<i>Industry</i>
górnictwo i wydobywanie.....	1091	1122	1360	1261	<i>mining and quarrying</i>
przetwórstwo przemysłowe.....	304069	316020	327987	315607	<i>manufacturing</i>
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	19600	19860	19985	20039	<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	15293	16142	16756	17646	<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>
Budownictwo.....	107889	118945	133379	129584	<i>Construction</i>
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	377110	375443	397878	403615	<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>
Transport i gospodarka magazynowa.....	126200	132887	141967	154511	<i>Transportation and storage</i>
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	35830	36962	38613	43793	<i>Accommodation and catering^Δ</i>
Informacja i komunikacja.....	34943	36952	41970	43342	<i>Information and communication</i>
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	79012	82859	94717	98223	<i>Financial and insurance activities</i>
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	45421	46678	48836	51047	<i>Real estate activities</i>
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.....	170312	176272	185052	197757	<i>Professional, scientific and technical activities</i>
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	12333	12909	14793	15549	<i>Administrative and support service activities</i>
Administracja publiczna i obrona narodu; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne.....	100299	102114	105621	108742	<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>
Edukacja.....	144306	144903	147615	149520	<i>Education</i>
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.....	96334	97334	100492	100151	<i>Human health and social work activities</i>
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją.....	35256	36736	37991	39293	<i>Arts, entertainment and recreation</i>
Pozostała działalność usługowa.....	40466	41018	41979	41105	<i>Other service activities</i>

^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności.
^a By actual workplace and kind of activity.

TABL. 2 (279). PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE
AVERAGE PAID EMPLOYMENT

SEKCJE	2005	2006	2007	2008	SECTIONS
O G Ó Ł E M	1790263	1827113	1934107	2029747	T O T A L
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.....	19022	17956	17575	17729	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>
Przemysł.....	334884	346085	362824	377626	<i>Industry</i>
górnictwo i wydobywanie.....	1369	1369	1897	1873	<i>mining and quarrying</i>
przetwórstwo przemysłowe.....	294579	305979	320045	323601	<i>manufacturing</i>
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	24391	23178	24778	35016	<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	14545	15559	16104	17136	<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>
Budownictwo.....	110338	114723	128100	120675	<i>Construction</i>
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	329225	333150	363093	380788	<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>
Transport i gospodarka magazynowa.....	198882	204232	212362	225602	<i>Transportation and storage</i>
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	37778	38621	40396	42643	<i>Accommodation and catering^Δ</i>
Informacja i komunikacja.....	80358	79351	84623	110317	<i>Information and communication</i>
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	84183	89642	95374	109342	<i>Financial and insurance activities</i>
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	31438	30519	31773	31243	<i>Real estate activities</i>
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.....	104946	109109	115720	115277	<i>Professional, scientific and technical activities</i>
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	72571	74691	82560	92250	<i>Administrative and support service activities</i>
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne.....	105013	107041	110889	115290	<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>
Edukacja.....	142871	142965	145417	147078	<i>Education</i>
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.....	87804	88143	89801	89762	<i>Human health and social work activities</i>
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją.....	24949	25592	26813	26336	<i>Arts, entertainment and recreation</i>
Pozostała działalność usługowa.....	26001	25293	26787	27789	<i>Other service activities</i>

TABL. 3 (280). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO
 AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES

SEKCJE	2005	2006	2007	2008	SECTIONS
	w zł in zł				
OGÓŁEM.....	3027,00	3166,02	3418,86	3711,71	TOTAL
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.....	2640,55	2807,84	3079,37	3887,85	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł.....	2718,82	2840,17	3059,29	3376,16	Industry
górnictwo i wydobywanie.....	2747,58	2998,00	3297,61	3987,14	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe.....	2610,58	2730,14	2947,92	3249,41	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^A	4029,87	4339,24	4548,07	4577,56	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^A	2699,04	2747,08	2945,84	3234,26	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo.....	2487,55	2691,10	3026,90	3415,61	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^A	2727,71	2826,94	3032,06	3346,04	Trade; repair of motor vehicles ^A
Transport i gospodarka magazynowa.....	2656,71	2741,37	2988,49	3400,51	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^A	1967,67	2020,49	2161,63	2391,76	Accommodation and catering ^A
Informacja i komunikacja.....	5093,46	5398,22	5568,01	5909,16	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	5684,87	5894,37	6449,99	6474,54	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^A	3262,91	3437,72	3719,76	4123,41	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.....	4170,08	4396,76	4781,05	4975,77	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^A	1973,94	1930,77	2149,75	2386,47	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne.....	3742,17	3932,69	4156,13	4689,64	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja.....	2685,05	2798,90	2970,61	3239,64	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.....	2161,85	2333,15	2736,58	3205,78	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją.....	2773,50	2877,12	3003,89	3336,48	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa.....	2769,32	2865,50	2959,10	2996,06	Other service activities

TABL. 4 (281). PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a (ceny bieżące)
 SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a (current prices)

SEKCJE I DZIAŁY	2005	2006	2007	2008	SECTIONS AND DIVISIONS
	w mln zł		in mln zł		
O G Ó Ł E M	126249,0	149299,0	161194,6	174167,6	T O T A L
Górnictwo i wydobywanie.....	215,9	280,0	572,3	718,0	<i>Mining and quarrying</i>
Przetwórstwo przemysłowe.....	96647,2	115275,0	129498,8	135723,2	<i>Manufacturing</i>
w tym:					<i>of which:</i>
Produkcja artykułów spożywczych.....	24105,3	26830,6	30478,9	29393,1	<i>Manufacture of food products</i>
Produkcja napojów.....	4612,4	4906,6	5940,2	6421,9	<i>Manufacture of beverages</i>
Produkcja wyrobów tekstylnych.....	218,7	223,5	213,1	180,5	<i>Manufacture of textiles</i>
Produkcja odzieży.....	972,9	1022,5	995,5	955,4	<i>Manufacture of wearing apparel</i>
					<i>Manufacture of leather and related products</i>
Produkcja skór i wyrobów skórzanych ^A	327,2	337,0	359,9	344,3	
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^A	546,7	591,3	674,0	816,6	<i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker^A</i>
Produkcja papieru i wyrobów z papieru....	4002,5	4301,5	5138,8	3784,8	<i>Manufacture of paper and paper products</i>
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji.....	1528,5	1528,9	1696,6	1706,8	<i>Printing and reproduction of recorded media</i>
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych.....	8001,1	10394,8	11289,8	10671,8	<i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>
Produkcja wyrobów farmaceutycznych ^A	2228,8	2487,4	2359,1	2671,7	<i>Manufacture of pharmaceutical products^A</i>
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych.....	4171,5	4380,7	4766,5	4891,2	<i>Manufacture of rubber and plastic products</i>
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	2957,1	3861,4	5348,6	5776,0	<i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>
Produkcja metali.....	1175,0	1449,4	1924,0	1946,4	<i>Manufacture of basic metals</i>
Produkcja wyrobów z metali ^A	3658,4	4410,1	5370,3	5419,1	<i>Manufacture of metal products^A</i>
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych.....	6736,4	10364,0	9152,2	8422,8	<i>Manufacture of computer, electronic and optical products</i>
Produkcja urządzeń elektrycznych.....	3978,2	5303,2	6423,0	6640,0	<i>Manufacture of electrical equipment</i>
					<i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>
Produkcja maszyn i urządzeń ^A	4794,8	4700,0	4827,8	5542,7	
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^A	2384,7	2928,4	3497,2	3792,9	<i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego.....	441,7	552,3	500,6	510,0	<i>Manufacture of other transport equipment</i>
Produkcja mebli.....	1303,9	1566,6	2024,1	2229,1	<i>Manufacture of furniture</i>
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^A	27663,9	31524,5	28694,4	34173,2	<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^A	1722,0	2219,5	2429,1	3553,2	<i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>
w tym:					<i>of which:</i>
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody...	63,3	72,2	74,6	106,8	<i>Water collection, treatment and supply</i>
Gospodarka odpadami: odzysk surowców ^A	711,8	1146,7	1285,2	2185,7	<i>Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery</i>

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 5 (282). PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a (ceny bieżące)
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a (current prices)

DZIAŁY	2005	2006	2007	2008	DIVISIONS
	w mln zł in mln zł				
O G Ó Ł E M	18854,1	25288,0	29833,8	32408,4	TOTAL
W tym podmioty o liczbie pracujących powyżej 9 osób.....	10734,3	13572,9	17682,7	18608,3	Of which entities with more than 9 persons employed
budowa budynków ^Δ	6664,0	8751,2	10920,5	10890,3	construction of buildings
budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	2003,9	2559,6	3733,9	4451,0	civil engineering
roboty budowlane specjalistyczne.....	2066,4	2262,1	3028,3	3267,0	specialised construction activities

^a Zrealizowana systemem zlecieniowym przez jednostki budowlane mające siedzibę zarządu na terenie województwa mazowieckiego.
^a Realized on the basis of the contract by construction entities which have a seat of board in the Mazowieckie voivodship.

TABL. 6 (283). PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW^a
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES^a

SEKCJE	2005	2006	2007	2008	SECTIONS
	w mln zł in mln zł				

PRZYCHODY Z CAŁOKSZTAŁTU DZIAŁALNOŚCI
REVENUES FROM TOTAL ACTIVITY

O G Ó Ł E M	568932,5	636817,9	727304,0	804349,1	TOTAL
w tym:					of which:
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.....	6449,3	7034,2	8648,1	8364,8	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł.....	173050,9	203826,3	219885,4	250527,4	Industry
górnictwo i wydobywanie.....	262,3	363,5	787,0	898,9	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe.....	125229,3	149569,5	174981,5	192367,5	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	45827,6	51689,4	41758,9	54299,6	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	1731,7	2203,8	2358,0	2961,4	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo.....	27117,2	31797,2	41438,5	48027,9	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	207386,4	227564,6	271806,8	289818,6	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa.....	39566,9	45036,9	48957,0	52873,1	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	3301,0	3476,1	4025,5	4351,7	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja.....	54376,1	55335,3	60507,4	70416,4	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa.....	11742,3	13344,1	13510,3	14815,6	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	7165,7	7942,4	8553,7	8066,6	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.....	26217,6	26547,0	29176,4	29518,9	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	5751,5	7054,8	9353,8	12411,9	Administrative and support service activities
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.....	908,3	1140,9	1463,6	1799,6	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją.....	4336,3	5007,3	7503,4	10468,8	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa.....	1310,3	1480,3	2000,9	2163,0	Other service activities

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
^a Data concern economic entities keeping accounting ledgers, employing more than 9 persons.

TABL. 6 (283). PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW^a (cd.)
 REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES^a (cont.)

SEKCJE	2005	2006	2007	2008	SECTIONS
	w mln zł		in mln zł		
KOSZTY UZYSKANIA PRZYCHODÓW Z CAŁOKSZTAŁTU DZIAŁALNOŚCI COSTS OF OBTAINING REVENUES FROM TOTAL ACTIVITY					
O G Ó Ł E M	539165,4	602797,5	681835,2	775120,5	T O T A L
w tym:					<i>of which:</i>
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.....	6785,7	7703,0	8220,5	8195,5	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>
Przemysł.....	162221,8	190182,2	206026,8	245720,5	<i>Industry</i>
górnictwo i wydobywanie.....	243,7	325,0	673,8	805,6	<i>mining and quarrying</i>
przetwórstwo przemysłowe.....	117808,1	141273,9	164461,2	189946,3	<i>manufacturing</i>
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	42428,3	46437,5	38658,7	52232,8	<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	1741,6	2145,9	2233,1	2735,8	<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>
Budownictwo.....	26493,2	30085,9	38888,3	44394,6	<i>Construction</i>
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	201778,0	219778,3	261697,3	281244,3	<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>
Transport i gospodarka magazynowa.....	38418,1	42231,6	45970,1	52225,0	<i>Transportation and storage</i>
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	3036,9	3137,3	3555,9	4259,1	<i>Accommodation and catering^Δ</i>
Informacja i komunikacja.....	47688,0	49250,3	53111,2	63262,5	<i>Information and communication</i>
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	10391,9	15552,9	11517,9	14316,2	<i>Financial and insurance activities</i>
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	6373,2	6443,7	6765,3	7943,1	<i>Real estate activities</i>
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.....	24207,0	24552,8	26898,2	27493,9	<i>Professional, scientific and technical activities</i>
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	5402,4	6551,7	8575,5	11714,1	<i>Administrative and support service activities</i>
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.....	875,1	1075,6	1360,6	1800,7	<i>Human health and social work activities</i>
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją.....	4034,5	4688,0	7013,5	9926,9	<i>Arts, entertainment and recreation</i>
Pozostała działalność usługowa.....	1223,1	1347,9	1794,0	1954,5	<i>Other service activities</i>

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
^a Data concern economic entities keeping accounting ledgers, employing more than 9 persons.

TABL. 6 (283). PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW^a (cd.)
 REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES^a (cont.)

SEKCJE	2005	2006	2007	2008	SECTIONS
	w mln zł		in mln zł		
WYNIK FINANSOWY BRUTTO GROSS FINANCIAL RESULT					
OGÓŁEM.....	29974,7	34048,9	45482,8	29307,6	TOTAL
w tym:					of which:
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.....	-335,0	-668,1	428,7	170,7	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł.....	10846,8	13662,5	13875,7	4874,3	Industry
górnictwo i wydobywanie.....	18,6	38,5	113,2	93,2	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe.....	7439,7	8313,1	10533,0	2488,9	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	3398,5	5252,0	3100,1	2066,7	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	-9,9	58,8	129,5	225,4	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo.....	745,8	1713,9	2548,0	3635,5	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	5608,6	7782,8	10109,2	8574,9	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa.....	1150,6	2806,5	2986,6	648,3	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	264,1	338,8	465,5	91,0	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja.....	6737,7	6085,2	7396,8	7153,9	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	1350,4	-2208,8	1992,4	506,4	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	804,8	1500,5	1790,2	123,6	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.....	2011,8	1998,9	2278,1	2024,6	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	350,6	505,4	778,9	700,2	Administrative and support service activities
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.....	33,2	65,7	103,0	-1,1	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją.....	301,8	318,8	489,7	541,7	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa.....	87,2	132,6	206,6	208,6	Other service activities

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
^a Data concern economic entities keeping accounting ledgers, employing more than 9 persons.

TABL. 6 (283). PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW^a (dok.)
 REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES^a (cont.)

SEKCJE	2005	2006	2007	2008	SECTIONS
	w mln zł		in mln zł		
WYNIK FINANSOWY NETTO NET FINANCIAL RESULT					
OGÓŁEM.....	23153,5	27615,8	36812,1	22873,3	TOTAL
w tym:					of which:
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.....	-343,2	-684,4	407,1	151,4	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł.....	8441,9	11222,6	11442,9	3790,7	Industry
górnictwo i wydobywanie.....	12,3	31,1	92,5	75,3	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe.....	5969,7	6957,0	8587,7	1829,4	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	2506,1	4208,9	2661,7	1714,3	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	-46,2	25,7	101,1	171,7	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo.....	557,6	1404,4	2088,7	3008,2	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	4315,8	6307,3	8105,6	6864,6	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa.....	557,1	2160,0	2315,2	450,6	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	209,1	275,3	386,8	24,1	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja.....	5695,7	4855,3	5793,8	5641,9	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	871,8	-1559,4	1667,2	187,7	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	618,2	1217,7	1432,6	-96,2	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.....	1643,1	1640,6	1923,1	1744,0	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	277,4	402,5	611,6	536,2	Administrative and support service activities
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.....	26,1	55,9	76,5	-7,5	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją.....	206,4	207,2	368,9	370,7	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa.....	62,8	98,9	165,5	159,7	Other service activities

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
^a Data concern economic entities keeping accounting ledgers, employing more than 9 persons.

TABL. 7 (284). RELACJE EKONOMICZNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a
 ECONOMIC RELATIONS IN ENTERPRISES^a

SEKCJE	2005	2008	2005	2008	2005	2008	SECTIONS
	wskaźnik poziomu kosztów <i>cost level indicator</i>		wskaźnik rentowności obrotu <i>turnover profitability rate</i>				
			brutto <i>gross</i>		netto <i>net</i>		
	w % in %						
OGÓŁEM	94,8	96,4	5,3	3,6	4,1	2,8	TOTAL
w tym:							<i>of which:</i>
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybac- two.....	105,2	98,0	-5,2	2,0	-5,3	1,8	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>
Przemysł.....	93,7	98,1	6,3	1,9	4,9	1,5	<i>Industry</i>
górnictwo i wydobywanie.....	92,9	89,6	7,1	10,4	4,7	8,4	<i>mining and quarrying</i>
przetwórstwo przemysłowe.....	94,1	98,7	5,9	1,3	4,8	1,0	<i>manufacturing</i>
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorą- cą wodę ^Δ	92,6	96,2	7,4	3,8	5,5	3,2	<i>electricity, gas, steam and air condi- tioning supply</i>
dostawa wody; gospodarowanie ście- kami i odpadami; rekultywacja ^Δ	100,6	92,4	-0,6	7,6	-2,7	5,8	<i>water supply; sewerage, waste man- agement and remediation activities</i>
Budownictwo.....	97,7	92,4	2,8	7,6	2,1	6,3	<i>Construction</i>
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ	97,3	97,0	2,7	3,0	2,1	2,4	<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>
Transport i gospodarka magazynowa.....	97,1	98,8	2,9	1,2	1,4	0,9	<i>Transportation and storage</i>
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	92,0	97,9	8,0	2,1	6,3	0,6	<i>Accommodation and catering^Δ</i>
Informacja i komunikacja.....	87,7	89,8	12,4	10,2	10,5	8,0	<i>Information and communication</i>
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	88,5	96,6	11,5	3,4	7,4	1,3	<i>Financial and insurance activities</i>
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	88,9	98,5	11,2	1,5	8,6	-1,2	<i>Real estate activities</i>
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.....	92,3	93,1	7,7	6,9	6,3	5,9	<i>Professional, scientific and technical activities</i>
Administrowanie i działalność wspierają- ca ^Δ	93,9	94,4	6,1	5,6	4,8	4,3	<i>Administrative and support service activi- ties</i>
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.....	96,3	100,1	3,7	-0,1	2,9	-0,4	<i>Human health and social work activities</i>
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją.....	93,0	94,8	7,0	5,2	4,8	3,5	<i>Arts, entertainment and recreation</i>
Pozostała działalność usługowa.....	93,3	90,4	6,7	9,6	4,8	7,4	<i>Other service activities</i>

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern economic entities keeping accounting ledgers, employing more than 9 persons.

TABL. 8 (285). NAKŁADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a W 2008 R. (ceny bieżące)
INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a IN 2008 (current prices)

SEKCJE	W milionach złotych <i>In million zlotys</i>	W odsetkach <i>In percent</i>	SECTIONS
O G Ó Ł E M	31198,4	100,0	TOTAL
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.....	88,2	0,3	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>
Przemysł.....	9127,9	29,3	<i>Industry</i>
górnictwo i wydobywanie.....	60,1	0,2	<i>mining and quarrying</i>
przetwórstwo przemysłowe.....	6103,6	19,6	<i>manufacturing</i>
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	2173,7	7,0	<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	790,6	2,5	<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>
Budownictwo.....	1100,8	3,5	<i>Construction</i>
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	4283,5	13,7	<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>
Transport i gospodarka magazynowa.....	2995,2	9,6	<i>Transportation and storage</i>
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	349,1	1,1	<i>Accommodation and catering^Δ</i>
Informacja i komunikacja.....	5388,2	17,3	<i>Information and communication</i>
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	2814,7	9,0	<i>Financial and insurance activities</i>
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	1129,7	3,6	<i>Real estate activities</i>
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.....	1264,6	4,1	<i>Professional, scientific and technical activities</i>
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	1186,1	3,8	<i>Administrative and support service activities</i>
Administracja publiczna i obrona narodu; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne.....	3,1	0,0	<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>
Edukacja.....	83,0	0,3	<i>Education</i>
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.....	909,3	2,9	<i>Human health and social work activities</i>
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją.....	430,0	1,4	<i>Arts, entertainment and recreation</i>
Pozostała działalność usługowa.....	45,0	0,1	<i>Other service activities</i>

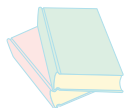
^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 9 (286). WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a W 2008 R.
(bieżące ceny ewidencyjne)
Stan w dniu 31 XII
GROSS VALUE OF FIXED ASSETS IN ENTERPRISES^a IN 2008 (current book-keeping prices)
As of 31 XII

SEKCJE	W milionach złotych <i>In million zlotys</i>	W odsetkach <i>In percent</i>	SECTIONS
OGÓŁEM	310677,3	100,0	TOTAL
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybac- two.....	727,0	0,2	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>
Przemysł.....	100875,8	32,5	<i>Industry</i>
górnictwo i wydobywanie.....	251,2	0,1	<i>mining and quarrying</i>
przetwórstwo przemysłowe.....	53739,7	17,3	<i>manufacturing</i>
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorą- cą wodę ^Δ	39531,1	12,7	<i>electricity, gas, steam and air condi- tioning supply</i>
dostawa wody; gospodarowanie ście- kami i odpadami; rekultywacja ^Δ	7353,8	2,4	<i>water supply; sewerage, waste man- agement and remediation activities</i>
Budownictwo.....	7562,1	2,4	<i>Construction</i>
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ	32624,6	10,5	<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>
Transport i gospodarka magazynowa.....	48359,1	15,6	<i>Transportation and storage</i>
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	4025,4	1,3	<i>Accommodation and catering^Δ</i>
Informacja i komunikacja.....	45632,5	14,7	<i>Information and communication</i>
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	16888,5	5,4	<i>Financial and insurance activities</i>
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	29166,6	9,4	<i>Real estate activities</i>
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.....	12071,4	3,9	<i>Professional, scientific and technical activities</i>
Administrowanie i działalność wspierają- ca ^Δ	4354,8	1,4	<i>Administrative and support service activi- ties</i>
Administracja publiczna i obrona narodo- wa; obowiązkowe zabezpieczenia spo- łeczne.....	23,8	0,0	<i>Public administration and defence; com- pulsory social security</i>
Edukacja.....	1094,1	0,4	<i>Education</i>
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.....	5094,6	1,6	<i>Human health and social work activities</i>
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją.....	1867,6	0,6	<i>Arts, entertainment and recreation</i>
Pozostała działalność usługowa.....	309,2	0,1	<i>Other service activities</i>

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

Publikacje Urzędu Statystycznego w Warszawie przewidziane do wydania w 2010 r.

ROCZNIKI STATYSTYCZNE

	Cena w zł
Rocznik Statystyczny Województwa Mazowieckiego 2010	28,00
Województwo Mazowieckie 2010 — Podregiony, Powiaty, Gminy.....	28,00
Rocznik Statystyczny Warszawy 2010	25,00

INFORMACJE I OPRACOWANIA STATYSTYCZNE

Biuletyn Statystyczny Województwa Mazowieckiego (<i>kwartalnik</i>)	20,00
Przegląd Statystyczny Warszawy (<i>kwartalnik</i>).....	15,00
Panorama dzielnic Warszawy w 2009 r.	25,00
Ludność, ruch naturalny i migracje w województwie mazowieckim w 2009 r.	18,00
Rynek pracy w województwie mazowieckim w 2009 r.	18,00
Zmiany strukturalne grup podmiotów gospodarki narodowej w województwie mazowieckim w 2009 r. (CD)...	15,00
Portret województwa mazowieckiego 2005—2009.....	20,00
Dzieci w województwie mazowieckim 2002—2008.....	15,00

Informacje na temat publikacji wydawanych przez Urząd Statystyczny w Warszawie
można uzyskać pod adresem:

Urząd Statystyczny w Warszawie
Centrala 022 464 20 00

ul. 1 Sierpnia 21, 02-134 WARSZAWA
Centrum Informacji Statystycznej, pok. 18, parter
tel./faks 22 846 78 32
tel. 22 464 20 85
e-mail: informatoriumUSWAW@stat.gov.pl

oraz w Centrach Informacji Statystycznej w:

Oddziały w Ciechanowie 06-400 Ciechanów, ul. Nadrzeczna 1 tel. 23 672 53 12	Oddziały w Ostrołęce 07-410 Ostrołęka, ul. Insurekcyjna 3 tel. 29 760 78 50
Oddziały w Płocku 09-407 Płock 9, ul. Otołińska 21 tel. 24 366 50 37	Oddziały w Radomiu 26-600 Radom, ul. Planty 39/45 tel. 48 363 06 07
Oddziały w Siedlcach 08-110 Siedlce, ul. Pułaskiego 19/21 tel. 25 632 71 65	

SPRZEDAŻ DETALICZNĄ WYDAWNICTW US PROWADZĄ:

- US w **Warszawie**, **Centrum Informacji Statystycznej**, parter, pok. 15
- Punkt **sprzedaży** Zakładu Wydawnictw Statystycznych
00-925 Warszawa, al. Niepodległości 208 (parter)
tel. bezp. 22 608 34 27

U w a g a. Zamówienia na prenumeratę publikacji można składać pisemnie, faksem lub e-mailem na adres Urzędu Statystycznego w Warszawie, podając pełny adres odbiorcy z kodem pocztowym oraz numerem identyfikacyjnym płatnika VAT (NIP).

Zachęcamy również do korzystania z elektronicznego formularza zamówień publikacji, dostępnego na stronie www.stat.gov.pl/warsz

**Publications of Statistical Office in Warsaw
expected to issue in 2010**

STATISTICAL YEARBOOKS

Price in zł

Statistical Yearbook of Mazowieckie Voivodship 2010	28,00
Mazowieckie Voivodship 2010 — Subregions, Powiats, Gminas	28,00
Statistical Yearbook of Warsaw 2010	25,00

STATISTICAL INFORMATION AND ELABORATIONS

Statistical Bulletin of Mazowieckie Voivodship (quarterly).....	20,00
Statistical Review of Warsaw (quarterly).....	15,00
Panorama of Warsaw districts in 2009.....	25,00
Population, vital statistics and migration in Mazowieckie voivodship in 2009	18,00
Labour market in Mazowieckie voivodship in 2009.....	18,00
Structural changes of groups of entities of national economy in Mazowieckie voivodship in 2009 (CD-ROM)	15,00
Portrait of Mazowieckie voivodship 2005—2009	20,00
Children in Mazowieckie voivodship 2002—2008	15,00

**Information concerning publications issued by Statistical Office in Warsaw
can be obtained at:**

**Statistical Office in Warsaw
Tel. exchange (+48) 22 464 20 00**

1 Sierpnia 21, 02-134 WARSAW

Centre of Statistical Information, room 18, ground floor

tel./fax (+48) 22 846 78 32

tel. (+48) 22 464 20 85

e-mail: informatoriumUSWAW@stat.gov.pl

as well as Centres of Statistical Information at:

Branch in Ciechanów 06-400 Ciechanów, Nadrzeczna 1 tel. (+48) 23 672 53 12	Branch in Ostrołęka 07-410 Ostrołęka, Insurekcyjna 3 tel. (+48) 29 760 78 50
Branch in Płock 09-407 Płock 9, Otołińska 21 tel. (+48) 24 366 50 37	Branch in Radom 26-600 Radom, Planty 39/45 tel. (+48) 48 363 06 07
Branch in Siedlce 08-110 Siedlce, Pułaskiego 19/21 tel. (+48) 25 632 71 65	

RETAIL SALES OF SO PUBLICATIONS IS CONDUCTED AT:

- SO in **Warsaw, Centre of Statistical Information**, ground floor, room 15
- **Sales point of Statistical Publishing Establishment**
00-925 Warsaw, Niepodległości 208 (ground floor)
direct tel. (+48) 22 608 34 27

Note. Orders on publication subscriptions should be sent by post, fax or email at Statistical Office in Warsaw address with full address of recipient including ZIP code and tax identification number (NIP).

Please see our electronic order form, available at website www.stat.gov.pl/warsz